

University of Mysore

Oriental Library Publications
KANNADA SERIES No. 23

GENERAL EDITOR

M. S. BASAVALINGAYYA, M.A., B.L.,
Curator, Govt. Oriental Library, Mysore

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೇ ಪುಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಪುಟ

ಕರ್ಣ ಪರ್ವ

THE
KARNĀTAKA MAHĀBHĀRATA

BY

KUMĀRA VYĀSA

Vol. IX

KARNA PARVA

EDITED BY

THE KANNADA MAHABHARATA
EDITORIAL COMMITTEE

ASSISTED BY

N. ANANTHARANGACHAR, M.A., B.T.,
Kannada Pandit, Govt. Oriental Library, Mysore

MYSORE

PRINTED BY THE ASST. SUPDT., GOVT. BRANCH PRESS

1940

ಮು ನ್ನ ಡಿ

ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣಪರ್ವಗಳಂತೆ ಈ ಕರ್ಣಪರ್ವವೂ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಮಹಾಭಾರತದ ಶೋಧನೆಗೆ ನಿಯಮಿತವಾದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ಶೋಧಿತವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಈ ಪರ್ವದ ಶೋಧನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ.ಎ., ಅವರು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುದರಿಂದಲೂ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ., ಅವರು ಪರಂಧಾಮವನ್ನೈದಿದುದರಿಂದಲೂ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು :

೧. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್.
೨. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಎಂ.ಎ.
೩. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಎಸ್. ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯನವರು, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್.
೪. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆನ್ಠಾನ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ತಿರುವಳ್ಳೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು.
೫. ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು, ಎಂ.ಎ.

ಈ ಪರ್ವವನ್ನು ಹನ್ನೊಂದು ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಿದ್ದಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ (ಘ. ಚ. ತ. ನ. ಪ. ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದುವು ಕೋಶಾಗಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವು. (ಘ) ಎಂಬುದು ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆಯ ಪಂಡಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ರಾಮಾನುಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟುದು. (ಚ) ಎಂಬುದು ಅಳಿಲುಘಟ್ಟದ ಶಾನುಭೋಗರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿ. (ತ) ಎಂಬುದು ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆಯ ಅನಿಸ್ವೇಂಟರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ರಾಮರಾಯರ ಮೂಲಕ ಗೌಜುಗ್ರಾಮದ ಗಣೇಶಭಟ್ಟರಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರತಿ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಉತ್ತಮವಾದುದು. (ನ) ಎಂಬುದು ಮೈಸೂರು ಇಂಟರ್‌ವಿಡಿಯಟ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿ.

(ಪ) ಮತ್ತು (ಬ) ಎಂಬುವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ೧೬-೮-೧೦ ಮತ್ತು ೧೮-೧-೨೦ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿಗಳು.

ಕೋಶಾಗಾರದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ—

(ಕ) ಇದು ಕೈಬರಹದ ಕೆ. ೨೦೫ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೫೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಾದುದು. ಇದುವರೆಗೆ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತದ ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು.

(ಁ) ಇದು ಕೆ. ೫೪೧ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಸಾಪಾನ್ಯವಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

(ಗ) ಇದು ಕೆ. ೭೦ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಶಾ. ಶ. ೧೭೬೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಾದುದು.

(ಃ) ಇದು ಕೆ. ೨೫೧ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ.

(ದ) ಇದು ಕೆ. ೧೬೩ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ.

ಹಿಂದಿನ ಪರ್ವಗಳಂತೆ ಈ ಪರ್ವವನ್ನು ಶೋಧನೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮೂಲಪಾಠವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡಾಬಂದುವುಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಪದ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಪುಟದಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಪಾಠಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರವು ಮುಣಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಸಂಧಿ	ವಿಷಯ	ಪುಟ
೧.	ಕರ್ಣನ ಸೇನಾಧಿಪತ್ಯಾಭಿಷೇಕ	೧-೮
೨.	ಭೀಮನು ಕ್ಷೇಮಧೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು	೯-೧೪
೩.	ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಯುದ್ಧ	೧೫-೨೨
೪.	ಧರ್ಮರಾಯನು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದು	೨೩-೩೨
೫.	ಶಲ್ಯನನ್ನು ಕರ್ಣನ ಸಾರಥಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸುವುದು.	೩೩-೪೧
೬-೭.	ತ್ರಿಪುರದಹನದ ಕಥೆ	೪೨-೬೦
೮.	ಸಾರಥಿಯಾದ ಶಲ್ಯನೊಡನೆ ಕರ್ಣನ ಯುದ್ಧರಂಗ ಪ್ರವೇಶ.	೬೧-೭೦
೯.	ಕರ್ಣ ಶಲ್ಯರ ಒಳಜಗಳ	೭೧-೮೦
೧೦.	ಭೀಮನಿಂದ ಸುಷೇಣನ ಮರಣ	೮೧-೯೨
೧೧.	ಕರ್ಣನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದು	೯೩-೧೦೭
೧೨.	ಭೀಮನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದು	೧೦೮-೧೧೫
೧೩.	ಭೀಮನಿಂದ ಕೌರವಾನುಜರು ಸಾಯುವುದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಕರ್ಣನು ಸೋಲಿಸುವುದು.	೧೧೬-೧೨೬
೧೪.	ಅರ್ಜುನನು ಕೌರವ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದು	೧೨೭-೧೩೬
೧೫.	ಭೀಮನ ಘೋರ ಯುದ್ಧ	೧೩೭-೧೪೫
೧೬.	ಪಾರ್ಥನು ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಕಾಣುವುದು.	೧೪೬-೧೫೪
೧೭.	ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಬಯ್ದುಡಕ್ಕಾಗಿ ನೊಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವುದು.	೧೫೫-೧೬೬

ನಂಧಿ	ವಿಷಯ	ಪುಟ
೧೮.	ಕರ್ಣನ ವಧೆಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅರ್ಜುನನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವುದು.	೧೬೭-೧೭೩
೧೯.	ದುಶ್ಯಾಸನನ ವಧೆ ೧೭೪-೧೭೬
೨೦.	ವೃಷನೇನನ ಮರಣ ೧೯೮-೨೦೭
೨೧.	ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಯುದ್ಧರಂಗಪ್ರವೇಶ ೨೦೮-೨೧೩
೨೨.	ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದು.	೨೧೪-೨೨೫
೨೩-೨೪.	ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಿಗೆ ೨೨೬-೨೪೯
೨೫.	ಕರ್ಣನು ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು ೨೫೦-೨೬೦
೨೬.	ಕರ್ಣನ ವಧೆ ೨೬೧-೨೬೩
೨೭.	ಕರ್ಣನ ಸಾವಿಗಾಗಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರರಾಪ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ೨೬೪-೨೮೧ ೨೮೨-೩೦೦

ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತ

ಕರ್ಣ ಪರ್ವ

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ರಾಯಕುಟಕಾ¹ಚಾರ್ಯನಾ¹ ತಱು
ವಾಯು ಸೇನಾಪಟ್ಟವನು ರಾ
ಧೇಯನಲ ರಚಿಸಿದನು ಮುದದಲ ಕೌರವರ ರಾಯ ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿಸ್ರೀ
ಪಾಲ ತೆಗೆದವು ಬಲವೆರಡು ನಿಜ
ಪಾಳಯಕೆ ಪರಿತೋಷವೇದಿಸ್ತಿ ಮಿತ²ವಿಕ್ರಮರು² |
ಕೋಲ ಗುರುವಿನ ಮರಣ ವಾರ್ತಾ
ಕಾಲ ಸರ್ಪನ ತಂದು ಸಂಜಯ
ಹೇಳಿಗೇಯನೀಡಾಡಿದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿದಿನಲ || ೧

ಬೆದಲುತಾಯಾಸ್ಥಾನ ಧಿಗಿಲೆಂ
ದುದು ಧರಾಧೀಶ್ವರನ ತಂದೆಯ
ಹೃದಯದಲ ಹುರು³ಳೇನು³ ಬಳಕುಳಿದವರ ಮೋಷಿಗಳ |
ಕದಡಿತಂತಃಕರಣವರಸನ
ಕದವು ಕೈಯಲ ಕೀಲಿಸಿತು ಹೇ
ಳಿದನು ಸಂಜಯ ಮತ್ತೆ ಮೇಲಣ ರಣದ ವಾರ್ತೆಯನು || ೨

ಗುಡಿಯ ಕಟ್ಟಿಸು ಜೀಯ ಬಹುತುಡು
ಕಡಲು ಮುಱಿದುದು ಮೇರು⁴ತಿರುಗಿತು⁴
ಪೊಡವಿ ಬಿದ್ದುದು ಭಾನುಮಂಡಲವ⁵ಹಹ⁵ ವಿತಳದಲ |
ಮಡಿದುದೈ ನಿನ್ನಾನೆ ನಿನ್ನು
ಗ್ಗಡದ ಭಟ ಬೀಳ್ಕೊಂಡನೈ ಕಡಿ
ವಡೆದನೈ ಕಲಿಕರ್ಣನೊಸಗೆಯ ಮಾಡಹೇಳೆಂದ || ೩

¹ ಚಾರಿಯನ (ಪ). ² ವಿಗ್ರಹರು (ಕ). ³ ಫಲ್ಲ (ಕ). ⁴ ತಗ್ಗಿತು (ಟ),
ಕರಗಿತು (ತ.ಪ). ⁵ ಮಮ (ಗ.ಟ).

ಮೊದಲಲಿದ್ದು ದು ಜೀವಕಳೆ ಕೃದ
ಯದಲಿ ಹೃದಯವನೊಡೆದು ಮಿಗೆ ಕಂ
ಠದಲಿ ಕವಿದುದು ಮಂಚದಲಿ ಮೈಪುಣೆದು ಮಲಗಿದನು |
ಕೆದಟಿತ್ತಲಿಯದಲ್ಲ ರಾಯನ
ಹದನನಟಿದೊಳಗೊಳಗೆ ¹ರಾಣಿಯ
ರೊದಟಲಂತಃಪುರದಲುಕ್ಕಿತ್ತು ಶೋಕರಸಜಲಧಿ ||

೪

ಬಾಯ ಬನುಟಿನ ನೊಸಲ ಹೊಯ್ಲಿನ
ರಾಯನರಸಿಯರ²ರಸನಿದಿರಲಿ²
ಪಾಯದರು ಭಿತಿಗಳನೊದಟಿದರೊಡನೆ ವೆಸೆಯೊಡನೆ |
ರಾಯನಾವೆಡೆ ³ಜೀಯ³ ಕಲಿರಾ
ಫೇಯನಾವೆಡೆ ನೊಟು ಮಕ್ಕಳು
ಬೀಯವಾದರೆ ಮಾವ ಎಂದರು ಸೊಸೆಯರಡಗೆಡೆದು ||

೫

ರವಕುಳವ ನಾನೇನ ಹೇಳುವೆ
ನವನಿಪತಿಯಾ ಕರ್ಣ ಮೊದಲಾ
ದವರ ರಾಣೀವಾಸ ಬಹಳಾಕ್ರಂದನ ಧ್ವನಿಯು |
ಕವಿದುದೊಳಸೂಪುಗರು ಕೋಟೆಯ
ತವಕಿಗರು ಗುಬುಗುಬಿಸೆ ಬಿಗಿದವು
ಭವನಭವನಕವಾಟ ⁴ತತಿಗಾಳಾಯ್ತು ಗಜನಗರ ||

೬

ನೆರೆದುದಲ್ಲಯದಲ್ಲ ಸೂಪುಗೆ
ಹರಿದುದಲ್ಲಯದಲ್ಲ ಮನ ಮ
ತ್ಸರದ⁵ಜಗಳಕೆ⁵ ⁶ಸೂಳುಬಂಟರು⁶ ಹೊಯ್ದ ರೊಳಗೊಳಗೆ |
ಅರಮನೆಯಲಾ ಬೊಟ್ಟಿ ಹಸ್ತಿನ
ಪುರದಲೀ ಬೊಟ್ಟಾಟವಿನ್ನುಳಿ
ದರಸುಗಳ ಪಾಡಾಪುಹಂದನು ಮುನಿ ನೃಪಾಲಂಗೆ ||

೭

ಸೂಪುಹೋದುದು⁷ ನಗರಿ ಏಳರಿಗೆ
ಮಾಡಿದರು ಪಟಣವನಕಟಾ
ಕಾಟುಮು⁸ದಿಗೆ ಹೋಹುದೇ ಕೈಮನಕುವವನಿವನ |

¹ ರಮ (ಕ). ² ರತ್ತೆಯದಿರಲಿ (ನ.ಪ.ಬ). ³ ಮಾವ (ಕ). ⁴ ವ (ತ).
⁵ ಬಳವಿಗೆ (ಕ), ಬೆಳವಿಗೆ (ನ). ⁶ ಸೂಳುಬಂಟಕೆ (ಕ). ⁷ ಯೋದುದು (ನ),
ಪೋದುದು (ತ). ⁸ ನರಾಯ್ತಲಾ ಕೈಮನಕಿದ (ಕ.ಗ).

ನೂಲು ಮಕ್ಕಳನಿಕ್ಕಿ ಸಾಧಿಸ
 ಲಾಠಿನೇ ಜಯಸಿರಿಯನೆಂದುಱೆ
 ¹ಮೀ¹ಱು ನುಡಿ²ದುದು² ಮಂತ್ರಿಗಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿದಿರಿನಲ || ೮

ಎರಡು ಗಲ್ಲದ ನಯನವಾರಿಯ
 ಹರಿಕುಣಿಯ ³ನಿಲ³ಸಿದನು ಸಂಜಯ
 ನರಸನನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಚಾಚಿದನು ಮಲಗ |
 ಅರಸ ಹದುಳಿಸು ನಿನ್ನ ಸೊಸೆಯರ
 ಕರೆದು ಸಂತ್ಯಸಕಟ ಹಸ್ತಿನ
 ಪುರದ ಗಾವಳಿ ಗಜಬಜಕೆ ಡಂಗುರವ ಹೊಯ್ಯೆಂದ || ೯

ಬೀದಿಬೀದಿಗಳೊಳಗೆ ಡಂಗುರ
 ನಾದವೆಸೆ⁴ದವು⁴ ಕೇರಿಕೇರಿಗೆ
 ಕೈದುಕಾಠರು ನೆರೆದು ನಿಂದರು ಸೂಱೆಗರ ಕೆಡಕಿ |
 ಸುಯ್ಯನಡಿಗಡೆಗೊಲೆದೊಲೆದು ಪರಿ
 ಬೇದ ಶೋಕ ಜ್ವಲನ ಜನಿತ
 ಸ್ವೇದ ಸಲಲ ಸ್ತಿಮಿತ ಕಾಯನು ರಾಯನಿಂತೆಂದ || ೧೦

ಹೇಳು ಸಂಜಯ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದ
 ಶಾಳಿ ವನ ಫಲವಾಯ್ತು ಲಾ ಕೈ
 ಮೇಳವಿಸಿದನೆ ಕರ್ಣನಮರ್ಮೀ ಕದಂಬದಲ |
 ಹೇಳು ಹೇಳಿನ್ನಾಣೆ ಮಾತಿನ
 ಜಾಳಿಗೆಯ ಮಹಿ ಬೇಡ ಕುರುಪತಿ
 ಕಾಳೆಗದೊಳಸ್ತಮಿಸಿದನೆ ನುಡಿಯಂಜಬೇಡೆಂದ || ೧೧

ಸಾವನಾನೆಂದಂಜದಿರು ಕ
 ಣ್ಣಾವನಾನವ ಕೇಳಿ ತನ್ನಯ
 ಜೀವವಿದಲಾ ದೇಹದಲ ಬೇಜುನ್ನು ಕೆಲಬರಲ⁵ |
 ⁶ಸಾವನೇ⁶ ⁷ತಾನಕಟ ಕೌರವ
 ಜೀವಿಸಲ ಮೇಣಳಯಲೆಮಗ
 ನ್ನಾವ ತೊಡ⁸ಕಿಲ್ಲನ್ನು⁸ ವಜ್ರಶರೀರ ತಾನೆಂದ || ೧೨

¹ ದೂ (ಕ). ² ದರು (ಭ). ³ ಕೆಡಿ (ಕ). ⁴ ದುದು (ತ).
 ⁵ ಪುದಿನ (ಕ). ⁶ ಸಾವವನೆ (ತ). ⁷ ನಾ (ತ). ⁸ ಕುಗಳಿಲ್ಲ (ಕ).
 MB.K. 1*

ಘಾಯವಡೆದನು ಭೀಷ್ಮ ಬಳಿಕನೊ
 ಣಾಯುಧದ ಗುರು ತೊಡಬೆಗಳಚಿದ
 ನೀಯವನೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಂದನು ¹ಭಾನುನಂದನನು¹ |
 ಸಾಯನೇ ಮಗನಿನ್ನು ಸಾಕಾ
 ನಾಯ ನುಡಿಯಂತಿರಲಿ ಕರ್ಣಂ
 ಗಾಯತೇ ಕಡೆ ತೋಕವನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳೆಂದ || ೧೩

ನರಳ ಕೊಱತೆಯೊ ಸಾರಥಿಯ ಮ
 ತ್ಸರವೊ ರಥದ ವಿಘಾತಿಯೋ ದು
 ಧರ ಧನುರ್ಭಂಗವೊ ಮಹಾಸ್ತ್ರವ್ಯಥೆಯೊ ರವಿಸುತನ |
 ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿದರೆಂತು ರಿಪುರಾ
 ಯರಿಗೆ ನಾವ್ ಗೋಚರವೆ ದುರಿತೋ
 ತ್ಯರುಷವೈಸಲೆ ನಮ್ಮ ಕೆಡಿಸಿತು ಶಿವಶಿವಾ ಎಂದ || ೧೪

ಹರುಹುಗೆಟ್ಟು ದು ತೇರು ಸಾರಥಿ
 ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿಯೆ ನುಡಿದನಂಬಿನ
 ಕೊಱತೆ ತಾ ಮುನ್ನಾಯು ಹೈವದ್ರೋಹಿಗಳು ²ನಿಮಿಮಗೆ |
 ಅರಿವಿಜಯವೆಲ್ಲಯದು ನೀವ್ ಮನ
 ಬಟಡರೈ ನಿಮ್ಮನ್ನಯವ ಸಂ
³ಹರಿಸಿ³ದಿರಿ ಸಾಕೆಂದು ಸಂಜಯ ತೂಗಿದನು ಶಿರವ || ೧೫

ಸುರನರೋರಗರಣಿಯು ನಾವ್ ಬಾ
 ಹಿರರು ಭಂಗಿಸಬೇಡ ಸಾಕಂ
 ತಿರಲಿ ಕರ್ಣಾಹವದ ಕರ್ಣಾಮೃತವ ಸುರಿ ಸಾಕು |
 ಅರಿಗಳಭ್ಯುದಯವನು ನಮ್ಮ ಪ
 ಸರಣವನು ಕಿವಿಯಾರೆ ಕೇಳುವ
 ಪರಮ ಸುಕೃತಿಗಳಾವು ನೀ ಹೇಳಂಜಬೇಡೆಂದ || ೧೬

ಹೇಳಿದನು ಬಳಿಕೆರಡು ಧೃಷ್ಟಿನೊ
 ಣಾಳು ಕುದುರೆಯ ಗಜರಥವ ಭೂ
 ಪಾಲರಳಿದುಳಿದವರ ಲೆಕ್ಕವನೈದೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ |

¹ ಕೌರವರಾಯ (ಕ). ² ತ (ಕ). ³ ವರಿಸ (ಕ.ಗ.ಚ).

ಕೇಳು ನಿನ್ನಾತನ ವಿನೋದದ
ಖೂಳ ಬೋಳೆಯತನದಲೊಡಗಿದ
ಬಾಳಿಕೆಯ ಬೀಸರವನೆಂದನು ಸಂಜಯನು ¹ನಗುತ¹ || ೧೭

ತೊಡರ ತೆಗೆದರು ಕೈಯಡಾಯ್ದವ
²ಜಡಿಯಲಮ್ಮರು² ಹೊತ್ತ ದುಗುಡದ
ನಿಡುಮುನುಕುಗಳ ಬಿಗಿದ ಬೆಹಗಿನ ಬಿಟ್ಟ ಕಣ್ಣುಗಳ |
ಒಡೆಯನಿದಿರಲಿ ಕುಳ್ಳಿರದೆ ಕೆಲ
ಕಡೆಯ ಕೈದೀವಿಗೆಯ ಮಹಿಯಲಿ
ಮಿಡುಕೊದಿದುದು³ ರಾಯನೋಲಗದೊಳಗೆ ಪರಿವಾರ || ೧೮

ಸಾಲ ಸಾವಿರ ದೀನಿಗೆಯ ಹರಿ
ದಾಳಿಗಳುಕದೆ ನೃಪರ ಮೋಹಿಗ
ಳೋಳಿಗಳ ನೆಹ ಹೊದ್ದಿ ಕತ್ತಲೆ ನಿಂದುದಲ್ಲಲಿ |
ಹೇಳಲೇನದ ಬಹಳ ದುಗುಡದ
ಪಾಳೆಯವೊ ನಿನ್ನಾತನೋಲಗ
ಶಾಲೆಯೋ ನಾವಣಿಯೆವೆಂದನು ಸಂಜಯನು ⁴ನೃಪಗೆ⁴ || ೧೯

ಎಲೆ ಮಿಡುಕದಾಸ್ಥಾನ ವೀಳಿಯ
ದೆಲೆಯ ಮಡಿಸುವ ರಭಸವಿಲ್ಲೊಳ
ಗೊಳಗೆ ಸನ್ನೆಗಳೋರೆಗೊರಳುಗಳೊಡುಗಟ್ಟುಗಳ |
ಹಳೆ⁵ನಿ⁵ದಗ್ಗ ಳಿಕೆಗಳ ಮೀಸಲು
ಗಳೆದ ಬಿರುದಿನ ಮಾನಭಂಗದ
ಕಳವಳದ ಕನಸುಗಳಲಿದ್ದು ರಾಯನಾಸ್ಥಾನ || ೨೦

ಕೆತ್ತು ಕೊಂಡಿರಲೇಕೆ ನೀವಿ
ನ್ನುತ್ತ ರಾಯಿಗಳೆಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದ
ಬಿತ್ತು ಹುರಿದರೆ ಬಿರುದ ಭಟರಿದ್ದೇನಮಾಡುವರು |
ಮೆತ್ತಿದಂಬಿನ ಮೆಯ್ಯ ಭೀಷ್ಮನು
ಹೊತ್ತ ಕೈದುವ ಬಿನ್ನುಟ ಕಳಶಜ
ನುತ್ತ ಮಿಕ್ಕಗಳ ಮೆಹದರೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೨೧

¹ ನೃಪಗೆ (ಬ.ನ). ² ನೊಡನೆ ಬಿಟ್ಟರು (ಕ). ³ ದಿದರು (ಚ.ಟ.ತ).
⁴ ನಗುತ (ಕ). ⁵ ಚಿ (ಕ).

ಬಗಿದ ತಿಮಿರದ ಕೆಚ್ಚು ನೂರ್ದನ
ನೋಗಡು ಹೊಯ್ದರೆ ಮುಷಿಯದೇ ಕಾ
ಳೆಗೆಕೆ ಕರ್ಣನ ಕೈದು ಭಂಡಾರಿಸಿದುದಿನ್ನಬರ |
ತೆಗೆಸುವೆವು ನಾಳಿನಲಿ ನಿಮ್ಮಯ
ಮೊಗದ ದುಗುಡದ ದಡ್ಡಿಯನು ಮೈ
ದೆಗೆಯದಿರಿ ಕಲಿಯಾಗಿಯೆಂದನು ನೃಪತಿ ಸುಭಟರಿಗೆ || ೨೨

ಬೀಯ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ! ಗುರು ಗಾಂ
ಗೇಯರಳುಕಿದಿರೇನು^೨ ಕಲಿ ರಾ
ಘೇಯನೇ ವಜ್ರಾಂಗಿಯಲ್ಲಾ^೩ ನಮ್ಮ ಮೋಹರಕೆ |
ರಾಯ ನೀ ಪತಿಕರಿಸಿದರೆ ಚ
ಕ್ರಾಯುಧನ ಚಾತುರ್ಯ ಕೊಳ್ಳದು
ಬೀಯ ಕರ್ಣನ ಮುಂದೆಯೆಂದುದು ನಿಖಳ ಪರಿವಾರ || ೨೩

ಬೇಟೆ^೪ ತನಗಗ್ಗೊಳೆಯೋಲೆಯ
ಕಾಟತನವೇ ರಾಯ ಮನವೊಲಿ
ಬೇಟಿಸಿದರೇಟುವುದು ದೊರೆ ಮನಮುರಿಯೆ ಕುಂದುವುದು |
ತೋಟು ನುಡಿದರೆ ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರು
ಬಾಟಿಸಿದ ರಣವೆಪಾಗೆ ಸದರವೆ
ದೂಟುವವರಾವಲ್ಲವೆಂದನು ಭಾನುಸುತ ನಗುತ || ೨೪

ಸಾಕದಂತಿರಲಿನ್ನು ಫಟ್ಟಿಂ
ಗಾಕೆವಾಳರ ಮಾಡು^೫ ಸಾಕಾ^೬
ಶ್ಲೋಕಪುಣ್ಯರ ಮಾತದೇತಕೆ ಗುರುನದೀನುತರ |
ಸಾಕೆ ಸಲಹೆದ ಕರ್ಣನನು ಹುರು
ಡೇಕೆ^೭ ಗುಣದೊಳಗೀತ^೮ ಸೇನಾ
ನೀಕಭಾರದ ಹೊಟಿಗೆಗಹನೆಂದನು ಕೃಪಾಚಾರ್ಯ || ೨೫

ಎಮ್ಮ ತೋಟಿಸಿಬೇಡ ಸುಖದಲಿ
ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕೆ ಬಹುದ ಮಾಡುವು
ದಮ್ಮ ಹೃದಯವ್ಯಥೆಯ ನಾವಿನ್ನಾಡಿ ಫಲವೇನು |

^೧ ವೇನು (ಕ). ^೨ ರಂದು (ಕ). ^೩ ಯಹುದರೆ. ^೪ ನಮ (ತ.ಬ).
^೫ ಭೂಪ (ಕ), ಸಾಕೀ (ತ.ಪ.ಬ). ^೬ ಗುಣದಲಿ ಕರ್ಣ (ದ.ಪ). ^೭ ಟಿಲು (ತ).

ಎಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳೊಣಗಿದ
ಡಮ್ಮಿಮಾಡುವುದೇನು ಕರ್ಣನು
ನಮ್ಮ ದಳವಾಯೆಂದನಶ್ಚತ್ಥಾ ಮನರಸಂಗೆ ||

೨೬

ಆ ಮಹಾರಥ ಭೀಷ್ಮನೇ ಸ್ವೇ
ಚ್ಛಾ ಮರಣಿಯಾಚಾರ್ಯಚಾಪ
ವ್ಯೋಮಕೇಶನು ಹೊಕ್ಕು ಕಾಣರು ಹಗೆಗೆ ಹಠುವುಗಳ |
ಆ ಮಹಾನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದ
ನೀಮೆ ¹ನೀಡುದು¹ ಮಿಕ್ಕ ಭಟರು
ದ್ವಾಮರೇ ಸಾಕಿನ್ನು ನೇನಾಪತಿಯ ಮಾಡೆಂದ ||

೨೭

ಕರಸಿದನು ಭೂಸುರರನೊಡುಂ
ಬರದ ಮಣಿ ಮಡಿವರ್ಗ ದೂರ್ವಾಂ
ಕುರ ಸಿತಾಕ್ಷತ ಧವಳನರ್ಷಪ ವರಫಲಾವಳಿಯ |
ತರಿಸಿದನು ಹೊಂಗಳ²ಶ² ತತಿಯಲಿ
ವರ³ನದೀವಾರಿಗಳ³ನಾಡಂ
ಬರದ ಲಗ್ನೆಯಲೊಡಹಿದವು ನಿನ್ನಾಳ ಕೋಟಿಗಳು ||

೨೮

ವಿರಚಿಸಿತು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋ
ತ್ಯರುಷ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯ ಮಳೆಗಳ
ಕರೆದರವನೀಸುರರು ಜಯರವ⁴ಮೇಘ⁴ಘೋಷದಲಿ |
ಗುರುಸುತಾದಿ ಮಹಾಪ್ರಧಾನರು
ದರುಶನವ ನೀಡಿದರು ಕರ್ಣನ
ಬಿರುದಿಸುಬ್ಬಟಿ ಲಹರಿ ಮನಗಿತು ವಂದಿ ಜಲಧಿಯಲಿ ||

೨೯

ಅರಳಿತರಸನ ವದನ ಶಕುನಿ⁵ಯ⁵
ಹರಷ ಮಿಗೆ ದುಶ್ಯಾಸನಂಗು
ಬ್ಬರಿಸೆ ರೋಮಾವಳಿ ವಿಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಮನ ನಲಯೆ ||

¹ ಬಿದ್ದುದು (ಕ).

² ಸ (ತ)

³ ಜಲವದೀಪಗಳ (ಕ).

⁴ ವೇದ.

⁵ ಗೆ (ತ).

ಗುರುಜ ಕೃಪ ಕೃತವರ್ಮ ತೃಷ್ಯಾ
 ದ್ಯುರಿಗೆ ಹೂಸಕದೊಲಹು ಮಿಗಿಲಾ
 ಯ್ತುರುಳು ಕರ್ಣಗೆ ಪಟ್ಟವಾಯಿತು! ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||* ೩೦

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಮುದು (ತೃ).

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಚ.ತ.ಪ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾ
 ಗಿದೆ:—

ನಾರಿಯರು ಮಣಿರತ್ನ ದೊಡ್ಡಿಗೆಯ
 ಭಾರಿಯರು ಕಂದರ್ಪವನಸಹ
 ಕಾರಿಯರು ನೆರೆದಡಿಸಿ ಕೃಕೃ ಮುಂಚಿ ತಮತಮಗ |
 ವಿರಸೇಸೆಯನಳವಡಿಸಿ ವಿಮ
 ಳಾರತಿಯ ಸುಳಿಸಿದರು ನಿಜಪರಿ
 ಪಾರವೋಲಾಡಿತ್ತು ಬಹಳಾನಂದ ಜಲಧಿಯಲ ||

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ಭೀಮವಿಕ್ರಮ ಕುರುಬಲದೊಳು
 ದ್ವಾಮ ಕರ್ಣಾಹವದೊಳಗ್ಗದ
 ಕ್ಷೇಮಧೂರ್ತಿ ನೃಪಾಲಕನ ಕೆಡಹಿದನು ಕಲಭೀಮ || *

ಮಗನು ದಳಪತಿಯಾದ ಗಡ ಕಾ
 ಲೆಗವ ನೋಡುವೆನೆಂಬವೊಲು ಜಗ
 ದಗಲದಲಿ ನೆಹಿ ಕಡಿತವಿಕ್ಕಿತು ತಿಮಿರವನದೊಳಗೆ |
 ಹೊಗರು ಕುವಳಯಕಳಿಯೆ ಸೊಂಪಿನ
 ನಗೆ ಸರೋರುಹಕೊಗೆಯೆ ವಿರಹದ
 ಢಗೆ ರಥಾಂಗದೊಳಿಳಿಯೆ ರವಿಯುದಯಾಚಳಕೆ ಬಂದ || ೧

ಸೂಳು ಮಿಗಲಳ್ಳಿಹುದವುರು ನಿ
 ನ್ಯಾಳಕೋಟಿಗಳು²ದ²ಯದಲಿ ದಿಗು
 ಜಾಲ ಚರಿಯಲು ರ್ನಾಡಿಗೆದಟುವ ಗೌಟುಗಹಳೆಗಳ |
 ತೂಳುವಹೆಗಳ ರಾಯಗಿಡಿಗನ
³ಘೋಳ³ ಘೋರದ ಘೋಷವನಿಯ
 ನೀಳೆ ನಡೆದುದು ಸೇನೆ ರವಿನಂದನನ ನೇಮದಲಿ || ೨

ಮೋಹರಿಸಿತಿದು ನಡೆದು ಮಕರ
 ವ್ಯೂಹದಲಿ ಬಳಕರ್ಧಚಂದ್ರ
 ವ್ಯೂಹದಲಿ ಬಂದೊಡ್ಡಿ ನಿಂದುದು ಪಾಂಡುನುತಸೇನೆ |

* ಇದರ ಮುಂದೆ (ಗ.ದ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು
 ೧ದೆ:—

ಕೇಳು ಜನಮೋಚಯಧರಿತ್ತೀ
 ಪಾಲ ಕರ್ಣನ ವಿರಪಟ್ಟಿದ
 ಮೇಲೆಯಿರುಳಿನ ಜಾವೆಗಳು ಕ್ಷಣವಾಗಿ ತೋಪುದವು |
 ಹೇಳಲೇನದ ಕುರುಪತಿಯ ಹೇ
 ರಾಳದುಬ್ಬಿನ ಗಂಡನಾಗಲೆ
 ಸೋಲದನೆಲೈ ಪಾಂಡುನುತಸೇನೆಯನುದಯದೊಳಗೆ ||

¹ ಕೃ (ಪ). ² ಭ (ಕ). ³ ಸಾಲ (ಕ).

ಮೋಹರಿ¹ನಲೋ¹ಡವೆರನಿ ಹೊಯ್ದರು
 ಗಾಹುಗತಕವನುಳಿದು ಚೂಣಿಯ
 ನಾಹುನಿಗರು ನನಾಮ²ರೊದಗಿ²ದರೆರಡು ಧಟ್ಟಿನಲಿ || ೩

ಹೊಯ್ದು ಮುಗ್ಗಿತು ಭಟರು ವೆಗ್ಗೆಳ
 ಕೈದುಕಾಟರು³ ತಲೆಗೆ ನಂದರು
 'ಮೈದಗೆಯದೊಡವೆರನಿ⁴ ಹೊಕ್ಕರು ಬೇಹಬೇಹವರು |
 ಕೊಯ್ದು ಕೊರಳಿನ ಕೊಪ್ಪಿದ ತೋಳಿನ
 ಹಾಯ್ದು ಮೂಳೆಯ ಸುರಿವ⁵ ಕರುಳಿನ
 ಲೆಯ್ದು ಪತೆ⁶ಗೆಡಾಯ್ದು⁶ ಚೂಣಿಯ ಚಾತುರಂಗದಲಿ || ೪

ಇಂದು ಬರಹೇಳಜುನನ ರಣ
 ಏಂದಲೇ ಭೀಮಂಗೆ ಮನದಲಿ
 ಕಂದುಕಸರಿಕೆ ಬೇಡ ಕಾದಲಿ ಧರ್ಮನಂದನನು |
 ಹಿಂದೆ ನಂಬಿಸಿ ಭೀಷ್ಮ ಗುರು⁷ವನು?
 ಕೊಂದ ಗೆಲುವಿನಲುಬ್ಬಜೇಡೆಮ
 ಗಿಂದು ದಳ⁸ವಾಯ⁸ ಕರ್ಣನೆ⁹ದುದು⁹ ಭಟರು ಬೊಬ್ಬಿಡಿದು || ೫

ತೇರು ಬಿಟ್ಟವು ಸೂರಿಯಲಿ ಜ
 ಜ್ವಾರ ರಾವ್ತರು ವಾಘಸರಿಸದ
 ಲೇಟಿದರು ಕಾರ್ಮುಗಿಲ ಬಲವೆನೆ ಕವಿದವಾನೆಗಳು |
 ಅರಿದರೆ ನೆಲ ದಿರಿಯ ಜರಿಸಿತು
 ಪೌರಕರು ಸಬಳಿಗರು ಬಿಲ್ಲಿನ
 ಭೂರಿಭಟರಭೃಟಿದು ಕಣಕಿತು ಕೆದಜು ರಿಪ್ಪಬಲವ || ೬

ಮುಹಿಯ¹⁰ದ¹⁰ಹಿತರ ಫಟ್ಟು ನಮ್ಮದು
 ತಪಹುಗೊಡ¹¹ದಾಂಕಿತ್ತು || ಮೊರೆಗಳು
 ಹೊಟಗೆ ಲಗ್ನೆಯ ಮಾಡಿ ತೋಪಿದರೊಡನೆ ಪಡಿಬಲವ |
 ಉಟುಬಿದರು ವ್ಯಷಣೇನ ಸೌಬಲ
 ಗುರುಜ ಕೃಪ ಕೃತವರ್ಮ ದುರ್ಮುಖ
 ಪರವಿಕರ್ಣ ಕ್ಷೇಮಧೂರ್ತಿ ಬೃಹದ್ರಥಾದಿಗಳು || ೭

¹ ನಿಕೊ (ಕ). ² ರೈದಿ (ತ). ³ ಕ (ಕ), ಕೊ (ದ). ⁴ ಬೈದು
 ಮಂದಲಿಸಿದರು (ಕ). ⁵ ದ (ಕ). ⁶ ಜಾರಿತ್ತು (ಗ), ನುಗ್ಗಾಯ್ತು
 (ಟ.ನ), ಗಾರಾಯ್ತು (ತ.ಪ). ⁷ ಗಳ (ತ). ⁸ ಪತಿ (ತ.ದ). ⁹ ದರು
 (ತ). ¹⁰ ಲ (ತ). ¹¹ ವಾಕಿದರೆ (ತ.ನ.ಪ).

ನೂತನುತ ದಳಪತಿಯೆ ಫಡ ಮು
ಯ್ಯಾಂತರೇ ¹ಮುಂಬಿಗರು¹ ಬಿರುದಿನ
ಬೂತುಗಳ ಬೊದ್ಬಾಟ ಬಿಡದೇ ಕಂಡು ²ಕಾಣರಲ² |
ಸೋತ ಸಮರದ ಕೇಣಿಕಾಕರು
³ಕೂತರೋ ಜಯನಿರಿಗೆ³ ಹೊಯ್⁴ಹೊ
ಯ್ಯಾತಗಳನೆನುತೇಷುದರು ಪಾಂಡವ ಮಹಾರಥರು ||

೮

ನೂಕಿತೊಂದೇ ವಾಘೆಯಲಿ ರಥ
ನಾಕುನಾವಿರ ಬಲುಗುದುರೆ ಹಡಿ
ನಾಕುನಾವಿರ ನೂಟು ಕರಿಘಟೆ ಲಕ್ಕ ಪಾಯದಳ |
ಜೋಕೆ ಜವಗೆಡೆ ಮುಟುವಡೆದು ಬಲ
ದಾಕೆವಾಳರು ಸರಿಯೆ ಸೋಲ⁴ದ⁴
ನೂಕು ನೂಕಾಯಿತ್ತು ಕೌರವರಾಯ ಸೇನೆಯಲಿ ||

೯

⁵ಫಡ⁵ಫಡೆತ್ತಲು ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹರು
ನಿಡಿದರೋ ನಿಜಕುಲದ ಬೇರ್ಗಗಳ
ಕಡಿದರೋ ಕುರುಬಲದ ಕಾಹಿನ ಪಟ್ಟದಾನೆಗಳು |
ಕೊಡನ ಫಣಿಯಿದು ಪಾಂಡವರ ಬಲ
ತುಡುಕಬಹುದೇನುತ ಸೇನೆಯ
ತಡೆದು ನಿಂದನು ಕ್ಷೇಮಧೂರ್ತಿ ಸಹಸ್ರಗಜನಕಿತ ||

೧೦

ತರಿಸಿ ಲೋಹದ ⁶ಜತ್ತ ರಟ್ಟವ⁶
ಹರಹಿದರು ಸೂಲಿಗೆಯ ಬಂಡಿಯ
ನಿರಿಸಿದರು ಕೆಲಬಲದ ಕಡೆಯಲಿ ಸಬಳಿಗರ ನಿಲಿಸಿ |
ತುರಗ ರಥ ಬಿಲ್ಲಾಳನೊತ್ತಾ
ಗಿರಿಸಿ ಲಗ್ನೆಯ ಲಹರಿಯಲಿ ಮೋ
ಹರಿಸಿದರು ಪಾಂಚಾಲ ಕೈಕೆಯರವರ ಧಟ್ಟಿನಲಿ ||

೧೧

ನೀಡಿ ಬರಿಕೈಗಳಲಿ ಸೆಳೆದೀ
ಡಾಡಿದವು ಬಂಡಿಗಳನೊಕಿದ
ಕೋಡ ಕೈಯಲಿ ಸಬಳಿಗರ ನೀಳಿದವು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |

¹ ಮುಗ್ಗಿದಿರೆ (ಕ). ² ಕಾಳಿಗವ (ಕ). ³ ಕಾತರಿನುತಿದ ಶಿರಕೆ (ನ).

⁴ ವು (ತ.ಬ). ⁵ ನಡಿ (ಚ.ತ.ಬ). ⁶ ಜಂತ್ರರಾಟವ (ಗ.ದ), ಜತ್ತಗಂ
ಟವ (ಬ).

ಕೂಡು ಜಂತ್ರದ ಜತ್ತ ರಟ್ಟವ
ನಾಡಲೇತಕೆ ಹಿಂದೊಡ್ಡನು
ಯಾದಿಸಿದವೀ ಕ್ಷೇಮಧೂರ್ತಿನೈಪಾಲನಾನೆಗಳು || ೧೨

ರಾಯದಳ 'ಕಳವಳನೆ' ಗಜಘಟೆ
ಘಾಯಘಾಯಕೆ ನೆಲನ ಕೊಂಡವು
ಹಾಯದವು 'ರಥ ಹಯವ' ನೆಳದವು ಹೊದಟ ಹರೆಗಡಿದು |
ನಾಯಕರ ಕೆಡೆನುಡಿವ ಬೈಗುಳ
ವಾಯ ಬೊಟ್ಟೆಯ ಕೈಯ ಹೊಯ್ಯುಳ
ದಾಯಗರಲೇ ಏನುತ ಮೂದಲಿಸಿದನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ || ೧೩

'ಕೊ'ದಟುತರೆನೆಲ ರಾಯ ಧಟ್ಟನು
ಕೆದಟಿಸಿದವಾನೆಗಳು ಹಗೆಗಳ
ಮದಮುಖಕೆ ಮಾಪೊಡ್ಡ ಮೆಪೆದರೆ ಪೂತು⁴ರೇ⁴ ಏನುತ |
ತುದಿವೆರಳ ತುಟಿಯುಬ್ಬ ರಕೆ ಗಜ
ಬೆದಹೆ 'ಗಜರೋಹಕರ' ಗಜನಿಸಿ
ಗವೆಯ ತಿರುಹುತ ಹೊಕ್ಕನಿವರೊಡ್ಡಿನಲಿ ಕಲಿ ಭೀಮ || ೧೪

ಗರುಡನೂರಪರೆಪಿಪರೇ ನಾ
ಗರಿಗೆ ತನಿಯನು ಭೀಮಸೇನನ
ಬಿರುದಿನೋಲೆಯಕಾಟರೇನಂಜುವರೆ ಮಾರ್ಬಲಕೆ |
ಕರಿಘಟೆಯ ಕೆದಟಿದರು ಕೇಣದ
ಧುರವ ಬಿಲ್ಲರೆ ಗಜದ ಕರುಳಲಿ
ಕರುಳ ತೊಡಕೊಲು⁶ ಬಿದ್ದು ದೈನಾವಿರ ಮಹಾರಥರು || * ೧೫

ಮುಂಗುಡಿಯ ಮುಪಿದೊಕಿ ಭೀಮಂ
ಗಂಘವಿಸಿದನು ಕ್ಷೇಮಧೂರ್ತಿ ಮ
ತಂಗಜದ ಮೇಲೆನು⁷ತ⁷ ಬಲುನಾರಾಚನೋನೆಯಲಿ |
ಅಂಘವಣಿಯಹುದೋ ಮಹಾದೇ
ವಂಗೆ ನೂಕದು ಪೂತು ಮರುರೆಯ
ಭಂಗನೋ ಸೀನನುತ 'ಮೂದಲಿಸಿದನು ಕಲಿ'ಭೀಮ || ೧೬

¹ ಗಜಬಜನೆ (ತ). ² ಹಿಂದೊಡ್ಡದು (ಕ). ³ ಬೆ (ಗ.ಬ), ಹೆ (ಚ.ತ).

⁴ ಮಯು (ಕ). ⁵ ನಿಜನಾಯಕರ (ಗ). ನಿಜಪಾಠಕರು (ಚ.ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ.ನ).

⁶ ಲ (ಕ). ⁷ ಕೆಡೆದರೈ (ನ). * ಈ ಪದ್ಯ (ತ) ಪ್ರತಿಯುಲ್ಲ.

⁸ ಪ (ಕ). ⁹ ಹೊಯ್ಯೊಡವರಿಸಿದನು (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).

ಕುಣಿದು ಪುಟನೆಗೆದರಿಗಜವ ಹೊ
 ಯ್ದುಣ್ಣೆದು ಹಿಂಗಿದ ಮುನ್ನ ತಲೆ ಮೇ
 'ಲಿಣ್ಣೆಗೆ ಟಿಗಿದುದು ಮುಂಡ ನಡೆದುದು ನೂಲು ಹಜ್ಜೆಯನು |
 ಬಣಗು ನೀನಕಟಕಟ ಭೀಮನ
 ಕೆಣಕಿ ಬಿದುಕಿದೆಯೆನುತಲಪ್ಪರ
 ಗಣಕೆಯರು ನಗುತವನ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು ವಿಮಾನದಲ || ೨೦

ಎರಡನೆಯ ಸಂಘ ಮುಗಿದುದು.

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಚನೆ || ರಣಭಯಂಕರನಹಿತಸುಧಟರ
 ಹಣೆದವನು¹ ಹೂಯಾಡಿ² ಸಾತ್ಯಕಿ³
 ಕೆಣಕಿದನು ಕಲಕಿದನು⁴ ಕುರುಸೇನಾ ಮಹಾರ್ಣವವ⁵ || *

ಬೀಳಲಗ್ಗದ ಕ್ಷೇಮಧೂರ್ತಿನೈ
 ಪಾಲಕನ ಪರಿವಾರ ರೋಷಕ
 ರಾಳ ಶಿಖಿ ಪರಿ⁴ತಪ್ಪ⁴ಕಂಪಿತ ಬಡ್ಗ⁵ದೊ⁵ಗ್ಗಿನಲ |
 ಆಳಿದನ ಮರಣದಲಿ ಹಿಂದಣ
 ಕೂಳಿನಾಸೆಯ ಕುನ್ನಿಗಳಿರೆನು
 ತಾಳು ಕವಿದುದು ಭೀಮ ಫಡ⁶ ಫಡ⁶ ನಿಲ್ಲು⁶ ನಿಲ್ಲಿನುತ || ೧

ಕರೆದು ಮೂದಲಿಸಿದರೆ ಹುಲ್ಲೆಯ
 ಮುಳುಗಿಗಳಿಗೆ ಖತಿಗೊಂಬುದೇ ಮದ
 ಕರಿ⁷ಕರೂಷದ ಕೊಬ್ಬಿನ⁷ವದಿರು ಹಿಂದೆ ಹತ್ತಿದರೆ |
⁸ಮರಳ ಬಲ್ಲನೆ⁸ ⁹ಭೀಮನಿವರ
 ಬ್ಬರಿಸಿ ಕವಿದರು ಹತ್ತುನಾವಿರ
 ತುರಗ ಸರಿಸದಲೇಹುದವು ಪಡಮುಬದ. ಬಲ ಬೆದಹೆ || ೨

ರಾವುತೋ ಎನಿತೊಂದು ಹಂತಿಯ
 ಸಾವಿನಾತಗಳೇಹುದರು ಪರಿ
 ಧಾವನೋದ್ಗತ ಧೂಳಿ ಮುಸುಕಿತು ತರಣಮಂಡಲವ |
 ಆ ವ್ಯಕ್ತೋದರ ಗತಿಯ ಕಂಡನು
 ರಾವುತರ ದೃಢವಾಘೆ ವಾಘೆಯ
 ಲಾವಣಿಗೆ ಲೇಸೆನುತ ಸಾತ್ಯಕಿ¹⁰ ತುಡುಕಿ¹⁰ದನು ಧನುವ || ೩

¹ ದಲ (ಪ). ² ಫಲುಗುಣ (ಕ). ³ ಸಮನಪ್ತಕಚತುರ್ಬಲವ (ಕ).
 * ಇಲ್ಲರವ ನೂಚನೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ (ದ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನೂಚನೆಯಿದೆ :—
 ಧುರದೊಳಗೆ ವಿಂದಾನುವಿಂದರ
 ನೊರಸಿದನು ಸಾತ್ಯಕಿ ವ್ಯಕ್ತೋದರ
 ಗುರುಸುತರು ಬಲುಘಾಯದಲಿ ಬಸವಳಿದು ಮರಳಿದರು ||

⁴ ಕಂಪ (ತ). ⁵ ರೊ (ತ). ⁶ ಹೋಗದಿರು (ಕ). ⁷ ಮಹಾರಥರೊಗ್ಗಿನ
 (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ). ⁸ ತರಳಲವನ (ಕ). ⁹ ನುಡಿಸಿ (ಕ.ದ).

* ಅರರೆ ರಾವುತು ಜಾಗು ಸ್ವಾಮಿಯ
 ತರಿಬಕೋಸುಗ ಹಗೆಯ ಹೊಯ್ದಿರಿ
 ಬಿರುದರಾ'ಹುದೋ! ಏನುತ ಮಿಾಟುವ ಹಯವ ಮುಟಿಯೆಸುತ |
 ಸರಳನೊಂದನೆ ತೊಡಟ ತುರಗದ
 ಕೋರಳ ವಾಘೆಯ 'ಕರವ' ರಾವ್ತರ
 ಶಿರವನೆಚ್ಚನು ಕೊಂದನೀ ಪರಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರವ || ೪

ದಿದ್ದ ವಾಗಣತ ತುರಗದಳ ಕೈ
 ಮುದ್ದೆಗೊಂಡನು ಕಾಲನನು'ವಿಡಿ'
 ದಿದ್ದವರ ನಾ ಕಾಣ 'ತೊಡಕಿದ ಮೈರಿಬಲಯೊಳಗೆ' |
 ಹದ್ದು ಕಾಗಗೆ ನಿನ್ನವರು ನಾ
 ಲದ್ದು ಬೋನವ ನವನಿದರು ಬಲ
 ವಿದ್ದು ಮಾಡುವುದೇನು ನಿಮಗಿನ್ನರನ ಕೇಳೆಂದ || ೫

ಛಟ್ಟು ಮುಟಿದುದು ಕೊಂಡ ನೆಲನನು
 ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂಗಿತು ನಮ್ಮ ಬಲ ಮೈ
 ಬಿಟ್ಟು ತರದೋಜುದನು ಸಾತ್ಯಕಿ ಯೊರೆಗಳದಿರಿನಲ |
 ವಿಟ್ಟನಾರಿವನೀಸು ಮುಷ್ಠಾ
 ಮುಷ್ಟಿಯಲಿ 'ಬಂ'ದವನೆನುತ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿಗಳು ವಿಂದಾನುವಿಂದರು 'ನಿಂದರಿದಿರಿನಲ' || ೬

ಕವಿದು'ದಿವದಿರಾ ಸೇನೆ ಸಾತ್ಯಕಿ
 ಪವಣನಜಿಯವ ಹೊಕ್ಕು ನಿಕೈದ
 ನವರೋಳಗೆ 'ಕಟ್ಟಿದವು' ಸುತ್ತಲು ಸಾವಿರಾನೆಗಳು |

* ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲು (ಗ.ಡ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಹೊಯ್ದು ಮುಗ್ಗಿತು ಭಟರು ವೆಗ್ಗಳ
 ಕೈದುಕಾಟರು ತರಗೆ ಸಂದರು
 ಮೈದೆಗೆಯದೊಡವರನಿ ಹೊಕ್ಕರು ಬೇಹಬೇಹವರು |
 ಕೊಯ್ ಕೊರಳಿನ ಕೊರೆದ ತೋಳಿನ
 ಸಾಯ ಮೂಳೆಯ ಸುರಿದ ಕರುಳಿನ
 ಲೈದೆ ಪಡ ಬೆಟಗಾಯ್ತು ಚೂಣಿಯ ಚಾತುರಂಗದಲ ||

1 ಹಿರೋ (ತ) 2 ಕಡಿದು (ಗ). 3 ದ್ದುದ (ತ). 4 ಪುಳಿ (ಕ). 5 ನವ
 ನೊಳು ತೊಡಕಿದವರೊಳಗೆ (ಚ.ಟ.ದ.ನ.ಬ). 6 ಮುನಿ (ಕ). 7 ಬಂದರಿ
 ರಾಗಿ (ದ.ನ.ಪ.ಬ). 8 ದಿಲ್ಲಯ (ಕ). 9 ಕುಟಲದವು (ಕ)

ನವಸಹಸ್ರ ತುರಂಗ ಕಾಲಾ
 ಳವಗಡಿಸಿತ್ಯೈವತ್ತು ಸಾವಿರ
 ವವನಿತಳ ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ಪದಘಟ್ಟಣ್ಣಿಯ ಘಲ್ಲಣ್ಣಗೆ || ೭

ಕಣಕಿದರೆ ಭುಗಿಲೆಂದುದೀತನ
 ರಣ ಪರಾಕ್ರಮ ವಕ್ಷಿ ಕರಡದ
 ಬಣಬೆ ನಿಕೃತು ಕಾಳುಗಿಚ್ಚಿನ ಬಾಯ ಬಗರಗೆಗೆ |
 ಕಣ್ಣಿಯ ಕಾಣ್ಣೆನು ಸುತೈಲೊಟ್ಟುವ
 ಹೆಣನ ಕಂಡೆನಿದಾವ ಬಾಳೆಯ
 ಹಣ್ಣಿದವೋ ನಿನ್ನಾಳು ಕುದುರೆಯನಱಿಯೆ ನಾನೆಂದ || ೮

ದೊರೆಗಳವದಿರು ತಮ್ಮ ಬಲಸಂ
 ವರಣ್ಣೆ ನೆಗ್ಗಿದ ಹೇವದಲಿ ಹೊಡ
 ಕರಿಸಿ ಹೊಕ್ಕರು ಹೂಳಿದರು ಸಾತ್ಯಕಿಯನಂಬಿನಲಿ |
 ಸರಳ ಬರವೊಳ್ಳಿತು ಮಹಾದೇ
 ವರನುಮಕ್ಕಳಲೇ ವಿರೋಧವೆ
 ಹರಹರತಿಸಾಹಸಿಕರಹುದಹುದನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚೆ || ೯

ಏನನೆಂಬೆನು ಮೊದಲ ಲಗ್ನೆಯ
 ಲಾ ನಿಶಿತಶರ ದೈತ್ಯಭಟ ವಿಂ
 ದಾನುವಿಂದರ ಜೀವ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದುದು ಜವಪು¹ರಿಗೆ |
 ಚೀನ ಭೋಟ ಕರೂಪ ಖರ್ಪರ
 ಸೂನು ²ಜೋನೇಗ ತುರಕ ಬರ್ಬರ²
 ಸೇನೆ ತಾಗಿತು ತಾಗಿದಾಗಳೆ ನೀಗಿದುದು ತಲೆಯ || ೧೦

ಮುಱಿದುದಿದು ನಮ್ಮವರು ಸಾತ್ಯಕಿ
 ಯುಱುಬೆಗಾನುವರಿಲ್ಲ ದೊರೆ ಕೈ
 ಮುಱಿದನೋ ಕಾಳಾಯೆ ನುತ ಕುರುಸೇನೆ ಕಳವಳಿಸೆ |
 ಜುಱಿದ ಮೂದಲಿಸಿದನು ಮಾದ್ರೇ
 ಶ್ವರನ ದುಶ್ಶಾಸನನ ಸೌಬಲ
 ಗುರುಜ ಕೃತವರ್ಮಾದಿಪರಿವಾರವನು ಕಲಿಕರ್ಣ || ೧೧

¹ ರಕೆ (ತ).

² ಜಾವಗವಂಗಮಾಳವ (ಕ.ಗ).

ಪೂತು ಮಧು ದಳಪತಿಯ ಚಿತ್ತದ
 ಖಾತಿ ಕೊಬ್ಬಿತು ನಮ್ಮ ಭುಜಬಲ
 ವೇತಕಿದು 'ಬಳಕೇನು' ಸಾತ್ಯಕಿ ಸರಸವೇ ತಮಗೆ |
 ಧೂತನಾಥನ ಕಡುಹ ತಡೆವಬಿ
 ಜಾತರಲ್ಲಾ ತಾವೆನು²ತ ನಿಜ
 ಸೂತರನು² ಬೋಳೈಸಿ ನೊಕಿತು ಗುರುಸುತಾದಿಗಳು || ೧೨

ಮುಷಿದ ಬಲ ಗಹುಗಟ್ಟಿತೊಗ್ಗಿನ
 ಲೊಟಲದವು ನಿನ್ನಾಳಕಹಳೆಯ
 ದಿಟುಸರದ ಬಹುವಿಧದ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯ ಕಳಕಳದ |
 ತುಟುಗಿ ತೂ³ಳುವ ನಿಂಧ ಸೆಳೆ ಮಡ
 ಲಿಟುವ ರಘುಲರಿ ಪಲ್ಲವದ ನಿಡು
 ದೆಹಿಯ ಧವಳಚ್ಚಿತ್ರ ಚಮರದೊಳೊದಗಿತತಿರಥರು || ೧೩

ಮುಂಕಣಿಯಲಿಟ್ಟಣಿಸಿದರು ಭಾ
 ರಂಕದಾಳುಗಳೆಂಟುಸಾವಿರ
 ಬಿಂಕದತಿರಥರೆಂಟುಕೋಟಿ ತುರಂಗ ಪಾಯದಳ |
 ಶಂಕಿಸುವನೇ ಬಳಕ ಯದುಕುಲ
 ದಂಕಕಾಟನು ನಿಂದನನಿಬರಿ
 ಗಂಕ ರಘುಂಕೆಯನೇನನೆಂಬೆನು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಮನದ || ೧೪

ಭಾರಿಯಾಹವವಾಯ್ತು ಬಿಳದಳ
 ಭಾರ ಬಿದ್ದು ದು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಸುರ
 ನಾರಿಯರ ತೋಳಿನಲಿ ಕಾಬುದು ನೆಲನ ರಿಣ ಹಳಿದು |
 ಹೋರಿದರೆ ಹುರುಳಿಲ್ಲೆನುತ ಪರಿ
 ವಾರವೊಟಲಿತು ಪಾಂಡ್ಯ ಕೈಕೆಯ
 ಕೇರಳರ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಪಡಿಬಲವಾದನಾ ಭೀಮ || * ೧೫

ಮುಂದೆ ಪೆರಿದರು ಪಾಂಡುತನಯರ
 ನಂದನರು ತಾವ್ಯವರೀತನ
 ಹಿಂದುಳುಹಿ ಹಿಂಡಿದರು ಹೇರಾಳದ ಚತುರ್ಬಲವ |

¹ ನಮಗೆನುತ (ಕ.ಗ.ಚ). ² ತ್ವತ್ತಿಭೀತರನು (ಕ). ³ ಗು (ತ).
 * | ತ.ಪ. | ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯವಿಲ್ಲ. ⁴ ದುವ (ತ.ಪ).

ಕೊಂದರಗ್ಗದ ಚಿತ್ರಸೇನನ
ಬಂದ ಹರಿಬದ ಚಿತ್ರನನು ಗುರು
ನಂದನನು ಬಳಿಕವರ ಬೆದಣಿಸಿ ನೂಕಿದನು ರಘವ ||

೧೬

ಹೆಣತೆಗೆದು ಕೆಲಸಾರಿ ಮಕ್ಕಳು
ಮಣಿಗಳಿಗೆ ರಣವೇಕೆ ಪಾಂಡವ
ರುಣುವ ಸಂತತಿ ನೀವಕಟ ಎನುತವರನೊಡಹಾಯ್ತು |
ಇಣುವ ಭಟನಹೆ ಯಾದವರ ಬಡ
ಕಟುವೆ ಬಾ ಬಾ ಎಂದು ಚಿಟಿಕಿಸಿ
ಕರೆದು ಗುರುಸುತ ಸಾತ್ಯಕಿಯ¹ ತಾಗಿದನು ನಗೆಮಾಡಿ ||

೧೭

ಸಾರು ನೀ ಸಾರೆಲವೊ ಭೀಮನ
ತೋರಗರುಳಿನ ದಂಡೆಯನು ಕೈ
ಯಾರೆ ಮಾರಿಗೆ ಮುಡಿಸುವೆನು ಫಡ ಭೀಮ ನಿಲ್ಲೆನುತ |
ಆರಿದನು ಜಗ ನಡು²ಗಲಾ³ ಜಂ
ಭಾರಿ ಜವಗೆಡೆ⁴ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದನಾ
ಭಾರತದ ಭಾರಣಿಯೆಲ್ಯೆದಿದನನಿಲನಂದನನ⁵ ||

೧೮

ಗುರುತನೂಜ ಕಣಾ ವಿರೋಧಿ
ಸ್ಮರಕಪರ್ಧಿ ಕಣಾ ವ್ಯಕ್ರೋದರ
ಕರಿಮ್ಯಗೇಂದ್ರ ಕಣಾ ಕಣಾಳಿಯ ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳೆನುತ |
ಸರಳನೆಚ್ಚನು ಸರಳನಾ ಬಳಿ
ಸರಳು⁴ ಮುಂಚಿದುದಾ ಸರಳ ಬಳಿ
ಸರಳು ಮುಂಚಿದುದಾವ ಕೈಚಳಕವೊ ಶಿವಾ ಎಂದ⁴ ||

೧೯

ತಿರುಗಿ ನಿಂದನು ಪವನಸುತನೆಲೆ
ಗುರುಜ ನಿನ್ನಗ್ಗ ಳಿಕೆಗಳ ಜಗ
ವಣಿಯದೇ ಫಡ⁵ ಭಟ್ಟನಾದ್ಯೆ⁵ ನಿನಗೆ ನೀನೆನುತ |

¹ ಕಾದಿ (ಚ.ತ.ಪ.ನ). ² ಗೆ ಘನ (ಕ). ³ ಜೋಡಿಸಿದನಾಭಾರದಲ
ಭಾರವಣಿಯಂಬನು ಭೀಮಸೇನಂಗಿ (ಚ.ಟ.ತ.ನ.ಪ.ಬ). ⁴ ಮುಂಚಿತು ಗುರು
ಸುತನ ಕೈಚಳಕದನುಸಂಧಾನವಾವುದೊ ಶಿವಶಿವಾಯೆಂದ (ಕ), ಮುಂಚಿದುದಾವ
ಚಳಕವೋ ಗುರುತನೂಭವನೆಚ್ಚ ಮುಂಗಡಿಸಿದನು ಪವನಜನ (ದ.ಬ), ಮುಂಚಿ
ಮದಾ ಸರಳಬಳಿಸರಳು ಮುಂಚಿದುದಾವ ಚಳಕವನಣಿಯೆನಾನಂದ (ನ).

⁵ ಭಂಟನಾರೇ (ಕ).

ನರಳ ಬಳಿನರಳುಗಳನಾ ಲಘು
ತರದ ಲೆಕ್ಕದಲೆಸೆವ ವಿವರದ
ಪರಿವಿಡಿಯ ವೇಗಾಯ್ಲ ತನವನು ತೋಟಿದನು ಭೀಮ || ೨೦

ಜಾಗು ಮರುರೇ ಭೀಮ ಬಲುಗೈ
ಲಾಗು ಮಹಿಯದಲಾ ಶರೌಘ
ತ್ಯಾಗದಸ್ತ ಪ್ರ¹ವರ²ಬಂಧವ ಮತ್ತೆ ನೋಡೆನುತ |
ಆ ಗಗನವಿದು ಧರಣಿಯಿದು ಡಿ
ಗ್ನಾಗ³ವೆಲ್ಲಯದೆಂಬ⁴ ವಿವರವ
ನಾಗಳಖಿಯನು ದ್ರೋಣನೆಂದನನೆಚ್ಚನನಿಲಜನ || ೨೦

ಎಲೆಲೆ ಹಾರುವನೇಕೆ ಹರಿಮೇ
ಬಳಿಯ ಕೇಳಿಕೆಯೇಕೆ ⁵ಪಡೆ⁶ಮ
ದ್ವಳಿಯ ಬಡಿಕರ ಬಿಂಕ ಮೇಳವೆಲ್ಲಲಾ ನಿನಗೆ |
ಹೊಲಬುಗೆಡುವನೆ ಭೀಮನೀ ಸರ
ಳೊಳಗೆ ಹುನಿ⁷ಯೇಕೆ⁸ನುತ ಬಾಣಾ
ವಳಿಯ ನಿಮಿಷಕೆ ಕಡಿದು ಗುರುಜನನೆಚ್ಚನಾ ಭೀಮ || ೨೧

ರಥದಮೇಲಂಬುಗಳು ರಿಪುಸಾ
ರಥಿಯ ಮೈಯಲ ಘಾಯ ತುರಗ
ವ್ಯಥೆಯನೇವೇಳುವನು ಚೆಕ್ಕೆಯವೈದೆ ಬಾಣಮಯ |
ಶಿಥಿಲವಾದವು ಗಾಲಿಗಳು ಬಳಿ
ರಥಿಕರೀತನ ⁹ಬಿಟ್ಟು¹⁰ ಹಾಯ್ದರು
ಪೃಥುಳಬಲನೈ ಭೀಮನೆಚ್ಚನು ಗುರುತನೂಭವನ || ೨೨

ನೋಗನನೀಡಾಡಿದವು ಕುದುರೆಗ
ಳೋಗಡಿಸಲು ರಕುತವನು ನಾರಥಿ
ಬಿಗಿದ ಪಿಳುಕುಗಳೊಕಿದವು ತೇರಿನಲ ನಿಂಧದಲ |
ಒಗುವ ನೆತ ರ ಸುಹುವ ಬಾಣದ
ನುಗು¹¹ತೆ¹²ಗಂಡಿಯ ಮೆಯ್ಯ ಭೀಮನ
ಪೆಗಡು ಮೊಳೆತುದು ಗುರುತನೂಭವನೆಚ್ಚನನಿಲಜನ || ೨೩

¹ ನ (ಕ). ² ವಿಮತಾನೆಂಬ (ತ.ದ.ನ.ಬ). ³ ಫಡ (ಗ.ಟ),
ಬಡಿ (ಚ). ⁴ ಹೋಗೆ (ತ). ⁵ ಬಿಸುಟು (ತ). ⁶ ಳು (ಗ.ತ.ದ.ಪ.ದ).

ಈತನೆಚ್ಚನು ಮತ್ತೆ ಶರಸಂ
 ಘಾತವೋ ಗುರುಸುತನ ತನುವೋ
 ಪೂತ ಮುತ್ತವೋ ತಳಿತೆಸೆವ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಬನವೋ |
 ಭೀತಿ ಬಿಗಿದುದು ದಿಟ್ಟತನದನು
 ಧಾತುಗೆಟ್ಟುದು ನೋಡಿ ಕಂಗಳು
 ಸೋತು ಮರಳಿದನಿತ್ತಲಶ್ಯತ್ಕಾಮ ಮೈಮುಷಿದ ||

೨೫

ನನೆದ ಜಾಜಿನ ಗಿರಿಯೊ ಭೀಮನ
 ತನುವೊ ಬಂಡಿತ ರಕ್ತಚಂದನ
 ಬನವೊ ರಥವೋ ತಳಿತೋಕೆಯ ಮರನೊ ಸಾರಥಿಯೊ |
 ಮನ ಹಣುಗಿ ತುಟಿಯೋಣಗಿ ನೋಟದ
 ಮೊನೆ ಮುಷಿದು ರೊಂಪಿಸುತ ಮುಂದಣಿ
 ಗೊನೆದು ಬದ್ಧನು ಭೀಮ ಪಾಂಡವಸೇನೆ ಕಳವಳಿಸೆ ||

೨೬

ಅಹಹ ಮೈರಿಗೆ ಧರೆಗೆ ಪಾಣಿ
 ಗ್ರಹಣವಾಯಿತೆ ಪಾಂಡುಸುತರಿಗೆ
 ಬಹ ವಿಪತ್ತು ಗಳೊಳಗಿದೊಂದೇ ಕಳಶವಾದುದಲ |
 ಅಹಿತರಿಗೆ ^೩ಗೇಲು^೩ವಾಯು ನಮಗಿ
^೪ಲ್ಲ^೪ಹುದು ಮತವಲ್ಲನುತ ಸಾರಥಿ
 ಸಹಸಿಗನ ಸಂತೈಸಿ ^೫ತಂದನು^೫ ರಾಜಮಂದಿರಕೆ ||

೨೭

ತಂದೆಯಳಿದಾ ಹೊತ್ತು ಹಗೆಯನು
 ಕೊಂದು ನಾಯ^೬ದ^೬ ದೇಹಮೋಹಕೆ
 ನಿಂದು ನೀ ನಿಶ್ಯಂಕನಾದ್ಯೆ ಮೈರಿಶರಹತಿಗೆ |
 ಎಂದು ಸಾರಥಿ ಶೋಕಿಸುತ ಗುರು
 ನಂದನನ ಕೊಂಡೊಯ್ದನಿತ್ತಲು
 ನಂದಣಿಸಿತತಿರಥರು ಸೌಬಲ ಶಲ್ಯಮೊದಲಾಗಿ ||*

೨೮

ದೊರೆಗಳಿಬ್ಬರ ಸೋಲವನು ವಿ
 ಸ್ವರಿಸಿ ಹೊಕ್ಕರು ಮತ್ತೆ ಮಾದ್ರೇ
 ಶ್ವರ ಶಕುನಿ ^೭ಕೃತವರ್ಮ^೭ ಕೃಪ ದುಶ್ಯಾಸನಾದಿಗಳು^೭ |

^೧ ತು (ಕ). ^೨ ಸ (ತ). ^೩ ಜಯ (ತ). ^೪ ನಿ (ತ). ^೫ ನಡ
 ದನು (ಕ). ^೬ ದ (ತ). * ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಟ) ಪ್ರತಿಯುಳ್ಳ ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿ
 ದಿದೆ. ^೭ ಕೃಪಕೃತವರ್ಮ ಸಮಸಪ್ತಕಾದಿಗಳು (ಕ).

ಅರಿಬಲದಲಾ ದೌಪವೇಯರು
ಹರಿಯನುಜ ಮಾದ್ರೇಯ ಕೈಕೆಯ
¹ವರಯುಧಾಮನ್ಯೂತ್ತಮೌಂಜನ ಪಾಂಡ್ಯ ಶೃಂಜಯರು¹ || ೨೯

ಬಲಿದುದಾಹವ ಮತ್ತೆ ಚಾತು
ಬಲ ²ಧರಾಳಿನಿ² ಕಾದುತಿರ್ದು
ಮುಳಿದು ಶಲ್ಯನ ಕೂಡೆ ಪಂಚದ್ರೌಪದೀಸುತರು |
ಅಳವಿಗೊಟ್ಟಿರಿಯಕಟಕಟ ಮ
ಕೃಳರ ³ನಿಮಗೇಕಿದು³ ಯುಧಿಷ್ಟಿರ
ಫಲುಗುಣರ ಬರಹೇಳೆನುತಲೆಚ್ಚನು ಮಹಾನ್ಯದಲಿ || ೩೦

ಎಚ್ಚನಿವನಿವನೊಡನೆ ಬಾಣವ
ಕೊಚ್ಚಿದರು ಕೊಡಹಿದರು ಶರದಲಿ
ಚುಚ್ಚಿದನು ⁴ಜೀಕುಳಿಯು⁴ ಬಿಟ್ಟನು ನೆತ್ತರನು ನೆಲಕೆ |
ಬೆಚ್ಚಿದವು ರಥವಾಜಿ ⁵ಹತ್ತಿಗೆ⁵
ಬಿಚ್ಚಿ ರಥ ನುಗ್ಗಾಯು ಶೌರ್ಯದ
ಕೆಚ್ಚು ಮುಟಿದುದು ಹಿಂಗಿದರು ಪಾಂಡವ ಕುಮಾರಕರು || ೩೧

ಮೂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಮರುಳಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನು ಶೃಂಜಯನೋಮಕಾದಿಗಳು (ಗ), ವರಯುಧಾ
ಮನ್ಯೂತ್ತಮೌಂಜನಶೃಂಜಯಾದಿಗಳು (ನ). ² ವಿಧಾಡಿಸಿ (ಕ). ³ ನೀವೇ
ಕೈ (ಕ) ⁴ ಬೆವ್ವಡಿಯ (ಕ), ಜಗುಳಿಯನು (ಟ.ಪ), ಜೀಕೊಳವೆ (ಚ.ಬ),
⁵ ಹತ್ತುಗೆ (ನ).

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಚನೆ || ರಾಯದಳ ಮರು ಪೂತುರೆನೆ ರಿಪು
ರಾಯಸೇನೆಯ ಮುಷುದು ಪಾಂಡವ
ರಾಯ ಧರ್ಮಕುಮಾರ ಗೆಲದನು ಕಾರವೇಶ್ವರನ ||

ಫಡಫಡಲವೋ ಶಲ್ಯ ಮಕ್ಕಳ
ಬಡಿದು ಬೆಹುದೈ ಬಾಹುಬಲದಲಿ
ತೊಡರು ನಿನಗೆಡಗಾಲಲದೆಯೆನುತೊಡೆದು ನಿಜರಥವ |
ಘುಡುಘುಡಿಸಿ ರೋಮಾಂಚನದ ಹೊಣಿ
ಗುಡಿಯ ಸೊಂಪಿನ ಮೆಯ್ಯ ಕಡುಗಲಿ
ತಡೆದನೇಕಾಂಗದಲಿ ನಾತ್ಯಕಿ ಶಲ್ಯಭೂಪತಿಯ || * ೧

ಬಾಯಿಬಡಿಕರು ಯಾದವರು ಗರು
ವಾಯಿ ನಿನಗೆಲ್ಲಿಯದು ಸುಭಟರಿ
ಗಾಯುಧದ ಸಿಂಗಾರವೋ¹ ಮೇಣ್ ಕಾಲ ನೇವುರವೊ |
ನಾಯಕವ ಹಿಡಿ ನಾಕು ಸೋಲದ
ತಾಯಿಮನೆ ನಿನಗಿದಿರಲದೆ ನಿ
²ನ್ನಾಯತವ ತಾನುನುತೋರಂತೆ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ || ೨

ಎಲವೊ ಮಾದ್ರಾ ಬಾಹಿರನೆ ಬಿಡು
ಗಳಹತನವೇ ನಮ್ಮೊಡನೆ ತೊ
³ಟ್ಟಿ⁴ಳುಕೆ ಗ⁴ಹು⁴ನಾಲಗೆಯ ⁵ಕೊಯ್ಯೆನು⁵ ⁶ಮಾ⁶ಣು ಮಾಣೆನುತ |
ಬಿಲುದಿರುವನುಗುಳಿಸಿದನಂಬಿನ
ಬೆಳನನಾ⁷ರಳವಡಿಸುವರು⁷ ದಿಗು
ವಳೆಯ ನೆಹಿಯದಿದತ್ತಣದು ಬಿಲುಗಾಹತನವೆಂದ || ೩

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ.
¹ ವೆ ಶೃಂಗಾರವೋ (ನ). ² ಮ್ಮಾ (ಕ). ³ ಟ್ಟಿ (ಕ), ಟ್ಟು (ಟ.ದ).
⁴ ಡಿ (ಕ). ⁵ ನುಗಿವೆನು (ಗ.ಚ.ನ.ಪ). ⁶ ಮೋ (ಕ). ⁷ ರಣಿಸುವರು
ಕಟ (ಕ).

ಬಾಯಿ ಬಡಿಕರು ನಾವು ನೀ ಗರು
 ವಾಯಿಕಾಟನು ಬಯ್ಯು ಬಿರುದಿನ
 ಬಾಯಿ ¹ನೋಡಾಯೆನುತ¹ ತೋಟಗೆ ತೆಹುಗೊಡದೆಸಲು |
 ನಾಯಕದ ಹೊದೆ ಹಲವು ಶಲ್ಯಗೆ
 ಬೀಯವಾದುವು ಬಳಿಕ ಕೌರವ
 ರಾಯನನುಜನು ತಟುಬಿ ನಿಂದನು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ರಥವ || ೪

ಹಳಚಿದವು ²ರಥವೆರಡು ಬಲುಗೈ
 ಗಳಿಗೆ ಬಲಿದುದು ಬವರ ³ಕೌರವ
 ಬಲದ ಘಟರಲಿ⁴ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರಥಿಕ⁴ರನುವಾಯ್ತು⁴ |
 ಒಳಹೊಗಿಸಿ ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ
 ಗೆಲುವ ತವಕವ ⁵ಕಂಡು⁵ ಕೆಣಕಿದ
 ರಥವಿಯಲಿ ಸಹದೇವನಕುಳರು ಕೌರವಾನುಜನ || ೫

ತೆಗನಿದನು ಸಾತ್ಯಕಿಯನೀತನ
⁶ಬಿಗಿ⁶ದನಂಬಿನಲವನ ಬಾಣಾ
 ಳಗಳ ಕಡಿದನು ಘಾನಿಮಾಡಿದನವನ ರಥ ಹಯವ |
 ಜಗುಳಿದನು ಕಲಿ ನಕುಲ ರಥವಾ
 ಜಿಗಳ ಜೋಡಣೆ ⁷ಬಿಚ್ಚಿ⁷ ರಕುತವ
 ನೋಗಡಿಸಲು ಸಹದೇವನೆಚ್ಚನು ನಿನ್ನ ನಂದನನ || ೬

ಸರಳ ಸೈರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮಗನ
 ಬೈರಿಸಿ ಮಾದ್ರಿಸುತನನೆಚ್ಚನು
 ತರಹರಿಸಿ ಮಗುಳೆಚ್ಚನಾತನು ಕೌರವಾನುಜನ |
 ಮರುಳೆ ನೀನೇನಹೆ ಮಹಾಸಂ
 ಗರಕೆ ಕಳುಹಾ⁸ ನಿನ್ನ ವರನೆನು
 ತುರವನೆಚ್ಚನು ಜರಿಯೆ ಜೋಡಿಸನ ಚಪ್ಪು ⁹ದೇಸೆದೇನೆಗೆ⁹ || ೭

ನೋವನೇ ನೋಣವುಒಡದಂ ಸಹ
 ದೇವನೇಲವೇ ನಿನ್ನ ಕೊಂದಡೆ
 ಪಾವಮಾನಿಗೆ ಪಂಥ ತಪ್ಪು ವುದೆನುತ ಖಾತಿಯಲಿ |

¹ ನೋಡಹಾಯ್ತೆನುತ (ಕ.ಗ). ² ಬಲ (ಕ). ³ ರಥದಗ್ಗಳಿಯ
 ಕೈದಿತು (ಕ). ⁴ ರೂಗ್ಗಿನಲ (ಕ). ⁵ ನಟುದು (ಕ). ⁶ ಬಲ (ಕ).
⁷ ಬಿಚ್ಚಿ (ಕ). ⁸ ಕಿನ್ನು (ಚ). ⁹ ಶರಹತಿಗೆ (ಸ).

1ತಾವಕನ1 ಸಾರಥಿಯ ರಥ ತುರ
ಗಾವಳಿಯನಾಯುಧವ ಖಂಡಿಸೆ ,
ಜೀವಗಲ್ಲರದೇವ 2ಪಸರಿ2ಸಿದನು ಪಲಾಯನವ ||

೮

ರಾಯನನುಜನ ಹರಿಬದಲಿ ರಾ
ಧೇಯ ಹೊಕ್ಕನು ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹರ
ಕಾಯಿದರೆ ಕೈಕೊಳ್ಳದಾಷಧವಾವುದಿವದಿರಿಗೆ |
ನೋಯಿಸುವನೊಮ್ಮೆ ನುತ 3ತಿರುವಿನ3
ನಾಯಕದ ಕಿವಿಗಡಿಯ ತೆಹುಕನ
ರಾಯದಳಪತಿ ತಱುಬಿದನು ಮಾದ್ರೀ4ನುತನ ರಥವ4 ||

೯

ನಾರು ನೀ ಸಹದೇವ ಜಗದ ವಿ
ಕಾರಿಯವನೀ ಕರ್ಣನಿವನ ದೊ
ಠಾರಿಸುವ ನಾಲಗೆಯ 5ಕೊಯ್ಲಿಗೆ5 ತಸ್ತುವಿವೆಯೆನುತ |
ಸಾರಥಿಯ ಬೋಳ್ಕೈನಿ ಚೌಪದ
ನಾರಿಯನು ದನಿಮಾಡಿ ನಕುಲನು
ದಾರ ಕರ್ಣನ ಮುಟ್ಟಿ ಬಂದನು ಚಾಚಿದನು ರಥವ ||

೧೦

ಅರಿವರು ನಕುಳಾಂಕರೇ ಜು
ಜ್ವಾರತನವೇ ನಮ್ಮೊಡನೆ ನೀ
ವಾರು 6ಪಾಂಡುಕುಮಾರರೋ6 ಮಾದ್ರೀಕುಮಾರಕರೊ |
ಭಾರಿಯಾಹವದೆಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮನಿ
ದಾರು ಬಿಟ್ಟರುಪಾಯದಲಿ ನಿಮ
ಗಾರು ಮುನಿದರು ಶಿವ 7ಶಿವೆಂದನು ಕರ್ಣ ನಸುನಗುತ7 ||

೧೧

ತೊಲತೊಲಗು ತರುವಲಿಗೆ ರಣವಿದು
ಸುಲಭವೇ ಲೋಕೈಕವೀರರು
ಹಲಬರಿದಱೊಳು ಹೊಕ್ಕು ಹೊದಕುಳಿಗೊಂಡು ಹೋದರಲೆ |
8ಗೆ8ಲುವ ನಂಬುಗೆ ನಿನ್ನ ತಂದುದು
ಕೊಲೆಗೆ ನೋಡಾದರೆಯೆನುತ ಕೈ
ಚಳಕದಲಿ ಮುಸುಕಿದನು ಮೊನೆಗಣಿಯಿಂದ ರಿಪುಭಟನ ||

೧೨

1 ಲಾವಕನ (ಛ), ಲಾವತರ (ದ), ಲಾವಕದ (ಬ). 2 ಬೋಡಿಸಿ (ಚ.ತ. ಪ.ಬ). 3 ಬೆರಳಿನ (ಛ.ಚ.ಬ). 4 ಕುಮಾರಕರ (ಗ.ಟ.ದ). 5 ಶೂಲಿಗೆ (ಕ). 6 ಕುಂತಿಯತನಯರೋ (ಛ.ದ). 7 ವಾಯೆನುತ ಕಲಕರ್ಣ (ಕ). 8 ನಿ (ಕ).

ಬಿಗಿದ ಪಾಣದ ದಡ್ಡಿಯನು ತಳ
ಮಗುಚಿದನು ¹ನೊಟಿಂಬಿನಲಿ ಹೇ
ಳಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚುಳ ತೆಗೆದ ಹಾವಿನವುಲೆಲು ಝೊಂಪಿಸುತ |
ಹೊಗರನುಗುಳುವ ಹೊಸಮಸೆಯ ಕೋ
ಲುಗಳ ಕವಿಸಿದನಾತನಂಬಿನ
ಝುಗೆಯ ಝುಳದಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೋನದೊಳಿದನಾ ಕರ್ಣ || ೧೩

ಆಳು ನೀನಹುದೆಲವು ಕರ್ಣ ವಿ
ಶಾಲಮತಿ ನೀ ಲೇನು ಮಾಡಿದೆ
ಬಾಲರಾದಡೆ ಭಂಗವೇ ಜಾವಳನೆ ಅಭಿಮನ್ಯು |
ಕೋಲ ಸೈರಿಸು ಸೈರಿಸಾದಡೆ
ಭಾಳಲಿಪಿ ಸಂಕರುಷವಿಪುಳ ಶ
ರಾಳಿಯಿವೆ ಕೊಳ್ಳಿಸುತ ನಕುಳನನೆಚ್ಚನಾ ಕರ್ಣ || ೧೪

ತಾಗಿದವು ನಾಲ್ಕುಂಬು ದೇಹದ
ಬೇಗಡೆಯಲೆಂಟುಂಬು ನುಸುಳದ
ವಾಗ ಹದಿನಾಟುಂಬು ಹರಿದವು ಮತ್ತೆ ಬಳಿಸಲಿಸಿ³ |
ಸೂಗುರಿಸಿ ಝೊಮ್ಮಿನಲಿ ಮುಂದಕೆ
ಬಾಗಿ ಬಿದ್ದನು ಸಾರಥಿಯ ಕೈ
ಲಾಗಿನಲಿ ⁴ತಿರುಗಿದನು ನಕುಳನು ರಾಜವೋಹರಕೆ || ೧೫

ಪರಿಬವಾಹವವೆನಗೆ ತನಗಂ
ದುರವಣಿಸಿದರು ಚೇಕಿತಾನಕ
ದುರುಳ ಧೃಷ್ಟ ದ್ಯುಮ್ನು ಪಾಂಡ್ಯ ಶಿಖಂಡಿ ಶೃಂಜಯರು
ಬರಲಿ ಬರಲಿ ಹೊಟ್ಟ ತೂಟುವ
ಡರಸುಮೋಹರವೇಕೆ ಸಾಕಂ
ದರಿಭಟರು ತಟುಬಿದರು ಕೃಪ ಕೃತವರ್ಮ⁵ ನೌಬಲರು⁶ || ೧೬

ದಳಪತಿಯ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಪಾಂಡವ
ಬಲಮಹಾರಪರುರವಣಿಸಿ ಮೂ
ದಲಿಸಿ ನಿಂದರು ಕೊಂದರಿದಿ⁷ರೇಟುವ⁸ ಚತುರ್ಬಲವ |

¹ ಕೂ (ಚ.ಪ.ಬ.). ² ಹರಣ (ನ.). ³ ಕವನ (ಕ.). ⁴ ತೊಲಗಿ (ಕ.),
ಮರಳ (ದ.). ⁵ ಗೌತಮರು (ಕ.). ⁶ ರೊಡ್ಡಿದ (ಗ.).

ಕೊಲೆಗೆ ಬೇಸಱರಿವರು ¹ನಾವುದ
 ಕಳುಕದವದಿರು ಹೇಳುವಡೆ ²ನಾ
 ವಲಸಿದೆಪ್ಪ ³ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದನು ಸಂಜಯನು ನೃಪನ || ೧೭

ವಿರಥರಾದ ಶಿಖಂಡಿ ಮೊದಲಾ
 ದರಿಭಟರು ಜಾಱಿದರು ಸುಭಟರ
 ನೊರಸಿ ಕೊಂದೇ⁴ಱಿದರು ಕೆದಱಿದರವರು ರಿಪುಬಲವ |
 ದೊರೆಗೆ ಹತ್ತಿ ರೆಯಾಯ್ತು ಕಾಳೆಗೆ
 ವರಿದೆನಲು ನಿನ್ನಾಳಕೋಟಿಯ
 ಧರದುರದ ದೆಪ್ಪಾಳದಲ ತಲೆದೋಱಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೧೮

ಭಟರ ತೆಗೆತೆಗೆ ಪಾರ್ಥನೋ ರಿಪು
 ಕಟಕ ಭೈರವನೋ ವೃಥಾ ಸಂ
 ಕಟದ ಸನ್ನಾಹದಲ ಸುಭಟರ ಮಾಱಬೇಡೆನುತ |
 ಲಟಕಟಿಸಿ ಬಲವೊದಱಲಪ್ರತಿ
 ಭಟರು ಬಳಕನುವಾಯ್ತು ವಿಜಯೋ
 ತ್ಯ ಟದಲಿಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ ವರಮಹಾರಥರ || ೧೯

ನೂಕಿದರು ಸಂಶಪ್ತಕರು ಬಲ
 ದಾಕೆವಾಳ⁴ರ⁴ ತೆಗೆಸಿ ⁵ಬಹಳೋ
 ದ್ರೇಕಸಾಹಸರೊದಗಿದರು ಕಂಪಿತ⁶ಕುಳಾಚಳರು |
 ತೋಕಿದರು ⁷ಶರವಳಿಯ⁶ಲರ್ಜುನ
 ನಾಕು ಸಾರ್ಯೆ ನಿನ್ನ ಜೊತ್ತಿನ
 ಜೋಕೆಯಾಹವಲ್ಲೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚಿ ರಿದಿರಾಗಿ || ೨೦

ಆರಿದಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ
 ತೇರು ⁷ಸರಿಸದಲೊಂದು⁷ ವಾಘೆಯ
 ಲೇಱಿದವು ನಿಪ್ಪಸರದಲಿ ನಿಲುವಾತನಾರಿದಕೆ |
 ಸಾರಿಗೆಗೆ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಬಾಣಾ
 ಸಾರವಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ
 ವಾರು ಸೈರಿಸಿ ನಿಲುವರೆನುತಿದ್ದು ದು ಸುರ⁸ಸ್ತೋಮ⁸ || ೨೧

¹ ಸಾವಿಂಗ (ತ.ದ.ಪ). ² ನಾನಲಸಿದನು (ಗ.ಚ.ನ). ³ ಕ್ಷೇ
 (ತ.ದ.ನ.ಪ). ⁴ ರು (ಕ). ⁵ ದರು ಬಹಳಾಕಶೋರ ಕರಾಳಕಂಪಿತಕರ
 (ಕ), ಬಹಳ ಕಶೋರ ಬಾಹಾಸ್ಪಾಳಕಂಪಿತ (ದ). ⁶ ಸರಳಿಗಳ (ಕ.ಗ.ಚ).
⁷ ಸರಿದವುವೊಂದು (ಕ). ⁸ ವ್ರಾತ (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).

ಸುರಿದುದತಿವಳೆಯೆಂದು ಕುಲಗಿರಿ
 ಕರಗುವುದೆ ಮೇಗಣೆಯ ಶಿಲೆಯಿ
 ಬೈರಳು ನೆನೆವುದೆ 'ನಾಡ ಹಂತಿಯಲಳುಕುವರ್ಜುನನೆ' |
 ಅರಿಮಹಾರಥರನಿಬರೈಸತಿ
 ನರಳು ಸಂಬ್ಯಾತೀತವದಹೊಂ
 ದುರವಣಿಗೆ ಜೈಸರಿನಿತ್ತಿಲ್ಲವನೀಶ ಕೇಳೆಂದ || ೨೨

ಅವರ ಶರ ಸಂಘಾತವನು ಕಡಿ
 ದವರ ಸಾರಥಿಗಳನು ರಥ ವಾ
 ಹವನು ಧನುವನು ನಿಂಧವನು ನೀಗುರಿಯ ಝಲ್ಲರಿಯ |
 ಅವರ ಪದಕ ಕಿರೀಟ ಕಂಕಣ
 ವಿವಿಧ ಕರ್ಣಾಭರಣ ಕೇಯೂ
 ರವನು ಕಡಿ ಕಡಿದೊಟ್ಟಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ನಿಮಿಷದಲಿ || ೨೩

ಘಾಯವಡೆದರು ಘಾಸಿಯಾದರು
 ಬಾಯಲೊಕ್ಕು^೨ದು^೨ ಕರುಳು^೩ ಮಕ್ಕಳು
 ತಾಯಿಗಾಗದೆ ಕೆಟ್ಟರೆಂಬುದ^೪ ಕಾಣಲಾಯ್ತಲ್ಲ^೪ |
 ನಾಯಕರು^೫ ಹಲರೊಳಿದುದಧಿಕರು
 ಹಾಯಿದರು ಹೂಣಿಗರು ಹಣಿಹಂ
 ಚಾಯಿತಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ವರ ಮಹಾರಥರು || ೨೪

ಎಲೆಲೆ ಸಂಶಪ್ತಕರ ಭಾರಿಯ
 ಬಲ ಮುಱುದು ಬರುತಿದೆ ವಿಘಾತಿಗೆ
 ನಿಲುಪರಿಲ್ಲಾ ಸೂರೆಪ್ಪೋ^೬ಯಿತು^೬ ರಾಯನಭಿಮಾನ |
 ಜಲಧಿ ಬಜಿತುದು ರಾಜಕಾರ್ಯಕೆ
 ನಿಲುಪಡಿದು ಹೊತೆ ಸುತ ಮಂತ್ರಿಗ
 ಳಲಿಯೆ ಕೌರವರಾಯ ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥನುರವಣಿಯ || ೨೫

ಕರವ ನೆಗಡಿದನಕಟ ಹೋಹೋ
 ಬಿರುದರಂಜದಿರಂಜದಿರಿ ನಿ
 ಮ್ಮರಿಭಟಗೆ ನಾಲ್ಕಿಲ್ಲ ಕೈ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ ನೊಸಲಿನಲಿ |

^೧ ಯವರ ಶರಹತಿಗಳುಕುವರ್ಜುನನೆ (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ), ಯಾಡಲೇನದನಳು
 ಕುವರ್ಜುನನೆ (ದ). ^೨ ಪು (ಕ). ^೩ ರುಧಿರ (ಜ.). ^೪ ತಪ್ಪದಾ
 ಯ್ತಲ್ಲ (ಚ.ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ). ^೫ ಕೆ (ಕ.ಗ). ^೬ ದುದು (ಚ.ದ.ನ).

ದೊರೆಯ ಕೈಯನು ಕಂಡ ಬಳಿಕೋ
ಸರಿಸಿರೈ ಪರಿವಾರ ದೂರದ
ಲರಿ ವೃಥಾಭಯವೇಕೆನುತ ಕುರುರಾಯನನುವಾದ || * ೨೬

ಕೂಡೆ ಗಣಿಗಟ್ಟಿತು ಚತುರ್ಬಲ
ಜೋಡುವಾಡಿತು ರಾಯನಿದಿರಲಿ
ಹೇಡಿ ಕಲಿಯಹರೆಂಬರಿವದಿರು ಹೇವಮಾರಿಗ¹ಳಿ |
²ಜಾಡಿಸುವ³ ಝಲ್ಲರಿಯ ಮೋಷಿ⁴ಗೆ⁵
ನೀಡಿ ಮರಳುವ ನೀಗುರಿಯ ದಳ
⁶ವೇ⁷ಡಿಸಿತು ಕಲ್ಪಾಂತ⁸ರಂಜಿತ⁹ಮೇಘಾಡಂಬರವ || ೨೭

ಸರಕಟಿಸಿ ದಳ ಸರ್ವಲಗ್ನಿಯ
ಲುವಣಿಸಿ¹ ಯಮಸೂನು² ಕಂಡನು
ಸರನ ತೆಗೆತೆಗೆ ಇಂದಿನಾಹವ ನಮ್ಮಮೇಲೆನುತ |
ಅರಸ³ ನಡೆದನು ರಾಜಮೋಹರ
ಹೊರಳಿಗಟ್ಟಿತು ಪ್ರಳಯಸಮರ
ಸ್ಫುರಿತ ಬಹಳಾರ್ಣವದ ಲಹರಿಯ ಲಳಿಯ⁴ ಲಗ್ನಿಯಲಿ⁵ || ೨೮

ಎರಡು ದಳ ಗಂಟಿಕ್ಕಿ ದುದು ನೆಲ
ಬಿರಿಯ ಬೆರಸಿತು¹ ಹೊಯ್ದುರುರುಳುವ²
ಶಿರದ ಬೀಳುವ ಭಟರ ಮೆದೆಗೆಡೆವಾನೆ ಕುದುರೆಗಳ |
ಪರಿವಿಡಿಯದಂತಿರಲಿ ದೊರೆದೊರೆ
ಯುವಣಿಸಿ ಹಳಚಿದರು ಪಾಂಡವ
ರರಸ ಕೌರವರಸರೆಚ್ಚಾಡಿದರು ಮೂದಲಿಸಿ || ೨೯

ಅರಸರಿವರೇ ಶಿವಶಿವಾ ನಿ
ಷ್ಕರುಣರೈ ನೀವೆಮ್ಮವೊಲು ಮೊನೆ
ಸರಳು ಮಾನ್ಯರನಣುವವೇ ನೀವೇಕೆ ರಣವೇಕೆ |

* ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಷನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದಿದೆ ; ಇಲ್ಲಿಯ ನಾಲ್ಕು ನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ¹ ಳು (ಕ), ಕೋ (ಚ.ದ). ² ಜೋಡಿಸಿದ (ಕ). ³ ಯ (ಕ). ⁴ ವೋ (ಕ). ⁵ ಚುಂಬಿತ (ಕ.ಗ). ⁶ ಲರಿರಾಯ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ಪ.ಬ). ⁷ ತ (ಕ). ⁸ ಲಂಘಿಸುತ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ಪ). ⁹ ಹೊಕ್ಕಡುಗುಳುವ (ಕ.ಟ).

ಒರಟರಜು^೧ನ ಭೀಮರತಿ ನಿ
 ಪ್ಪುರರು ನಾವಡಿಮೇಲಹೆವ್ವೆ ನೀವಾ
 ಮರಳಿ ಬಿಜಯಂಗೈವುದೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೩೦

ಕೋಲ ಬಲುಹುಂಟಾಗೆ ನಾಲಗೆ
^೧ಹೋಲ ನುಡಿಯದು^೧ ಹೊಲ್ಲದೇನಿದು
 ಖೂಳ ಕಟಕಿಯ ಮಾತು ಬೇಡಂಬಿನಲಿ ಮಾತಾಡು |
 ಅಳುತನಕಾಭರಣವೇ ಮಾ
 ತಾಳತನ ಕೈಯೋಡ^೨ದ^೩ಹಿತನ
 ಮೇಲಣ್ಣೀಪಿನ^೪ "ದಾಯ" ಸುಭಟರ ಹೊಗಳ^೫ಬೇಡೆ^೬ದ || ೩೧

ಬರೆಯರಲ್ಲಾ ನೀವು ಕೊಂತಿಯ
 ವರಕುಮಾರರು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸಂ
 ಗರಕೆ ಸರಿಸರೆ ನಾವು ಸಂತೈಸಾದಡೆಂದೆನಲು |
 ಸರಳು ಗಗನವ^೭ ಹೊದಿಸಿ^೮ದವು
 ಹೊಂಕರಿಸಿದವು ಹರೆಗೆಡಿದವರಿಮೋ
 ಹರವ ಮುಖದವು ಮುಸುಕಿದವು ಮೋದಿದವು ರಿಪು^೯ಭಟರ^{೧೦} || ೩೨

ಎಚ್ಚೆ ನೆಂಟಂಬಿನಲಿ ಕೌರವ
 ನೆಚ್ಚೆ ಬಾಣವ ಕಡಿದು ನೂಟುಟ
 ಲೆಚ್ಚೆ ನೀತನ ರಥವನದ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕುರುರಾಯ |
 ಎಚ್ಚೆ ನರಸನನಾ ಶರವ ಕಡಿ
 ಹೆಚ್ಚೆ ನವನಿಪನುಭಯರಾಯ^{೧೧}ರ
 ನಿಚ್ಚೆ ಟಾಕೆ^{೧೨} ಮರು ಪೂತುರೆಂದುದು ಮೇಲೆ ಸುರಕಟಕ || ೩೩

ದ್ಯುಮಣಿ ಪಡುವಣ ಕಡಲ ನಾರುವ
 ನಮಯವಾಯಿ^{೧೩}ತ್ತು ಭಯ ರಾಯರ^{೧೪}
 ನಮರನೊಂಭಾತಿಶಯವಿಮ್ಮಡಿಸಿತಡಿಗಡಿಗೆ |
 ಅಮಿತ ಶೋಷ ವಿಧೂತ ಪಾಣಿ
 ಭ್ರಮಿತ ಶರತತಿ ವಿನ್ನುಲಿಂಗ
 ಭ್ರಮಿತ ಭುವನ^{೧೫}ತ್ರಯರು^{೧೬} ಕಾದಿದರರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೩೪

^೧ ಹೋಲಲುಟ್ಟುವುದು (ಕ), ಹೋಲನುಡಿಯುದು (ಗ.ಚ.ಟ.ನ.ಪ).
^೨ ಲ (ಕ). ^೩ ಕೈಯು (ತ). ^೪ ಲೇಕೆಂ (ತ). ^೫ ಹೂಳಿ (ಚ.ತ). ^೬ ರಥವ
 (ಚ.ಟ.ತ.ಬ.ನ). ^೭ ರು (ಕ). ^೮ ರು (ಕ). ^೯ ತು ರಾಯರಿಬ್ಬರ
^{೧೦} ಕ್ಷಯರು (ಕ).

ಗೆಲವು ನಮಗಾಯೆಂದು ಕೌರವ
 ರುಲದರೆಮಗಗೆ ಳಕೆಯೆಂದವ
 ರುಲವುತಿರ್ದರು¹ ಕಾದಿದರು¹ ಸಮಜೋಳಿ ಜೋಕೆಯಲ |
 ಬಳಿಕ ಯಮನಂದನನ ಕೈ ವೆ
 ಗ್ಗ ಳಿಸಿ ತಾಗಿತು ನಿನ್ನ ತನುಜನ
 ಬಿಲು ಸರಳು ರಥ² ಸೂತ ವಾಜಿಗಳೊಳಗಿದುವು ಧರೆಗೆ || ೩೫

ಸೆಳೆದು ಹಿರಿಯುಬ್ಬಣವನವನಿಪ
 ಕೆಲಕೆ ಚಿಗಿದನು ಹಾ ಮಹಾದೇ
 ವೆಲೆಲೆ ದೊರೆದೊರೆ ಹಗೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದನೆನುತ ಬಲ ಬೆದಣೆ |
 ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಕೃತವರ್ಮ ಕೃಪೆ ಸೌ
 ಬಲ ಕೃಪಾನುಜ ಶಲ್ಯ ಗುರುನುತ
 ದಳಪತಿಗಳೇಳಿದರು ರಾಯನ³ ಸುತ್ತುವಳಯದಲಿ³ || ೩೬

ದೊರೆಗೆ ಬಿದ್ದುದು ಭಾರಿಯಾಹವ
 ವರರೆ ಬರಹೇಳೆನುತ ಕವಿದುದು
 ಸರಳ ಹೊದೆಗಳ ಕೆದಣಿ ಸಾತ್ಯಕಿ ಭೀಮ ಕೈಕೆಯರು |
 ಬಿರುದ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಮಾದ್ರೇ
 ಯರು ಶಿಖಂಡಿ ಯುಯುತ್ಸು ಶೃಂಜಯ
 ತರಳ ಪಂಚದ್ರಾವಣಿಯರು ಮುತ್ತಿದರು ನೃಪನ || ೩೭

ಬಳಿಕ ಸಂಕುಳ ಸಮರವತಿವೆ
 ಗ್ಗ ಳಿಸಿತದನೇನೆಂಬೆನಂಬುಧಿ
 ಗಿಳಿದನಂಬುಜಮಿತ್ರ ಬೆನ್ನಲ ತಿಮಿರ ಬಳಿಸಲಿಸೆ |
 ಗೆಲಿದು ಹೋಗದಿರೆಂದು ಕೌರವ
 ನಳವಿಗೊಟ್ಟನು ಮತ್ತೆ ಧರ್ಮಜ
 ಬಿಲುದಿರುವ ನೇವರಿಸಿ ನಿಂದನು ಸಮರಕನುವಾಗಿ || ೩೮

ರಾಯರಿಬ್ಬರ⁴ ಮನದ⁵ ತಿಮಿರದ
 ತಾಯಮನೆಯೆಂಬವೊಲು ತಾ⁶ ಪೂ
 ರಾಯ⁶ದಲಿ ನುಂಗಿದುದು ಕತ್ತಲೆ ನಿಮಿಷದಲಿ ಜಗವ |

¹ ಪುಥಯುಲ (ಕ). ² ಸರಳನೆನುಗಗೆ (ಕ). ³ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಿದರು (ಕ). ⁴ ರೊಣಲದರು ಮಿಗೆ (ಕ), ದುರುಳಪಂಚ (ಪ.ಬ.). ⁵ ಮನಕ (ಕ). ⁶ ನಿರ್ದಾಯ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ಪ.ಬ.).

೩೬

ಮಹಾಭಾರತ

ರಾಯಮೋಹರ ತೆಗೆದವೆರಡು ವಿ
ಡಾಯಿಯಲಿ ಬಹುವಿಧದ ವಾದ್ಯ ನ
ವಾಯಿ ಮಿಗೆ ನಲವಿನಲಿ ಬಂದರು ಪಾಳೆಯಂಗಳಿಗೆ ||

೩೯

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

.

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೇ|| ವೈರಿ ವಿಜಯಕೆ ತ್ರಿಪುರ ದಹನದ
ಚಾರು ಕಥನವನುಹಿ ಶಲ್ಯನ
ಸಾರಥಿಯ ಮಾಡಿದನು ಕರ್ಣಗೆ ಕೌರವರ ರಾಯ ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿಸ್ರೀ
ಪಾಲ ದಿನವೊಂದಾಯು ಕರ್ಣನ
ಕಾಳೆಗದೊಳಲ್ಲಂದಮೇಲಣ¹ವರ ಕಥಾಮೃತವ¹ |
ಕೇಳಲಿಚ್ಛಿಸಿದ ಗತಾಕ್ಷ ನ್ನ
ಪಾಲಕಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಸಂಜಯ
ಹೇಳಿದನು ಬಳಿಕೆರಡನೆಯ ದಿವಸದ²ರಣೋತ್ಸವವ² || ೧

ಹೊಗಳ ಕೆಲವರ ಹೊಳ್ಳುಗಳೆವುತ
ನಗುತ ಕೆಲವರ³ನಿವರ ಮೋಹರ
ತೆಗೆದು ಹೋಯಿತು ಬಂದುದಿದು ತಂತಮ್ಮ ಪಾಳೆಯಕೆ |
ಹೊಗಳುಭಟ್ಟರ ಸಾಲ ಕೈದೀ
ವಿಗೈಯ ಕಹಳಾರವದ ಲಗ್ನಿಯ
ಬಿಗುಹಿನಲಿ ಕುರುರಾಯ ಬಂದನು ರಾಜಮಂದಿರಕೆ || ೨

ಗುಳವನಿಳುಹಿದವಾನೆಗಳು ಹ
ಲ್ಲಳವ ಬಿಡೆ ಭುಲೈಸಿದವು ಹಯ
ಕುಳ ವರೂಥವನಿಳಿದು ಸೂತರು ನಿಲಿಸಿದರು ರಥವ |
ಕಳಚಿ ನೀಸಕ ಜೋಡು ಕೈದುವ
ನಿಳುಹಿ ಸಮರಶ್ರಮವ ನಿಮಿಷಕೆ
ನಿಳಯವೇದಿಯಲ್ಲದ್ದು ಕಳೆದುದು ಕೂಡೆ ಪರಿವಾರ || ೩

¹ ರಣಕಥಾಮೃತವ (ಚ.ಟ), ಕದನ ಕೌತುಕವ (ಗ.ದ). ² ಮಹಾರಣವ (ಗ.ಟ.ತ.ದ.ಪ.ಬ), ಮಹಾಹವವ (ಚ). ³ ವಿ (ಕ).

ಘಾಯವಡೆದಾನೆಗಳು ಗುಳವನು
ಹಾಯಕಲು ನೆಲಕುರುಳಿದವು ¹ವಾ
ನಾಯುಜಂಗಳು ಬಿಗುಹ ಬಿಡೆ¹ ದೊಪ್ಪೆಂದವಾಚೆಯಲ |
ಘಾಯದಲ ಮುಟಿದಂಬನುಗುಳಿದು
ನಾಯದಿಹರೇ ಭಟರು ಗಜಹಯ
ರಾಯ ಹತ್ತೊಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿತು ಕೌರವೇತ್ಯರನ ||

೪

ಬಂದುದಿರುಳೋಲಗಕೆ ರಾಯನ
ಮಂದಿ ದಳಪತಿ ಶಕುನಿ ಕೃಪ ಗುರು
ನಂದನಾದಿ²ಪ್ರತತಿ ಸಚಿವ ಪನಾಯಿತರು ಸಹಿತ² |
ಇಂದಿನಾಹವದೊಳಗೆ ಕುಂತೀ
ನಂದನರ ಬೊಬ್ಬಾಟ ಬಲುಹಾ
ಯ್ತಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾತ ತೆಗೆದನು ಕೌರವರ ರಾಯ ||

೫

ಬಲುಹರೇ ಬಳಕೇನು ಹಗೆಯ
ಗ್ಗಿಳಕೆ ಮೆಟಿಯದೆ ಮುರವಿರೋಧಿಯ
ಬಲುಹ ಹೇಳಾ ಪಾರ್ಥನೆಂಬವನಾವ ಮಾನಿಸನು |
ಬಲುಹು ನಾರಥಿಯಿಂದ ರಿಪುಗಳ
ಗೆಲವು ನಾರಥಿಯಿಂದ ನಾರಥಿ
ಯೊಲದಡೇನೇನಾಗದೆಂದನು ಭೂಪತಿಗೆ ಕರ್ಣ ||

೬

ಭಾರಿ ಧನುವಿದ್ದೇನು ತೋಳಿನ
ತೋರದಲ ಫಲವೇನು ಕೈದುಗ
ಳಾರನಂಜಿಸರಾವವಾಹವರಂಗ³ಮಧ್ಯದಲ³ |
ನಾರಥಿಯ ಬಲುಹಿಲ್ಲದಿದರ್ಡೆ
ಭೂರಿಸಾಧನೆವಿವು ನಿರರ್ಥಕ
ವಾರಿಗುನುರುವೆ ⁴ತ⁴ನ್ನ ಕೊಱಿತೆಯನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

೭

ತ್ಯಣಕೆ ಕೊಂಬೆನೆ ಫಲುಗುಣನ ಕಣಿ
ಗಿಣಿಯನಾ ನಾರಥಿಯ ಕೈ ಮೈ
ಗುಣವೆರೇ ಗರುವಾಯಿಗೊಡಿಸಿತು ನಮ್ಮ ಮೋಹರವ |

¹ ಹಯದಾಯತದ ಬಿಗುಹಡಗಿದಡೆ (ತ). ² ಮಹಾಪ್ರಧಾನಪನಾಯು
ಗುರುಸಹಿತ (ಸ). ³ ಭೂಮಿಯಲ (ಚ.ಟ.ತ.ಬ). ⁴ ನೆ (ಚ.ತ.ದ).

1ರ1ಣದೊಳೆನಗತಿತಯ2ದ2 ಸಾರಥಿ
ಮಣಿದನಾದಡೆ ನಾಳೆ ಹೆಣದೊ
ತಣದಲುಣಬಡಿಸುವೆನು ಜಂಬುಕ ಕಾಕಸಂತತಿಗೆ ||

೮

ಲೇಸನಾಡಿದೆ ಕರ್ಣ ನಿನಗಿ
ನ್ನೈಸಲೇ ಸಾರಥಿಯ ಕೊಱತೆ ನು
ರಾಸುರರ ಥಟ್ಟಿನಲಿ ತೊಡಕುವರಾರು ನಿನ್ನೊಡನೆ |
ಈ ಸಮಸ್ತ ನೈಪಾಲ ವರ್ಗದೊ
ಘಾಸೆಯಾರಲಿ ಸೂತ ಕರ್ಮಾ
ಭ್ಯಾಸಿಯನು ಜೋಡಿಸುವೆನೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ ||

೯

ಹಲವು ಮಾತೇನರಸ ನುಡಿದುದು
ಫಲಿಸಲರಿಯದು ದೈವಗತಿಯಲಿ
ಫಲಿಸಿತಾದಡೆ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಸೂಳಿತನವಹು3ದೇ3 |
ನುಲಭವಾದಡೆ ಮಾದ್ರರಾಜನ
ತಿಳುಕಿ ಸೈರಿಸು ರಿಪುಗಳೈವರ
ತಲೆಗೆ ಹಾಯಿಕು ಸಂಚಕಾರವನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

೧೦

ಉಬ್ಬಿ4ದನು4 ರೋಮಾಂಚ ಮೆಯ್ಯಲಿ
ಹಬ್ಬಿದುದು 5ಹೊರೆಯೇಳು5 6ಮಱವೆಯ6
ಮಬ್ಬು ಕವಿದುದು ಕರ್ಣನಾಡಿದಮಾತ 7ಸವಿಸವಿದು7 |
8ಚಿಟ್ಟಿರಿನುವಿಂದ್ರಿಯತುರಂಗದ
ಕಬ್ಬಿ ಕಳಚಿತು ಕೌರವೇಂದ್ರನು
ಸರ್ಬಲಗ್ನೆಯ ಹರುಷದಲಿ ಹೊಱವಂಟನರಮನೆಯ ||

೧೧

ಹರಿದರರನಾಳುಗಳು ರಾಯನ
ಬರವನೀತಂಗಱುಕಿದರು ಕಡು
ಹರುಷದಲಿ ಕಲಿ ಶಲ್ಯ ಹೊಱವಂಟನು ನಿಜಾಲಯವ |
ಅರಸುಮಕ್ಕಳ 9ವಜ್ರ9ಮಣಿಯಾ
ಭರಣ ಕಿರಣ ಸೋಮ ದೀಪ
ಸ್ಫುರಿತ ಜನಮಧ್ಯದಲಿ ಕಂಡನು ಕೌರವೇತ್ವರನ ||

೧೨

1 ಕ್ಷ (ಕ). 2 ವು (ಕ). 3 ದು (ಕ). 4 ದುದು (ಕ), ದುವು (ದು)
5 ನೆಣಿವೆಚ್ಚಿ (ಕ), ಹೊರಹೆಚ್ಚಿ (ಗ). 6 ಮಱವಿನ (ಕ). 7 ನೆನೆನೆನೆದ.
(ಚ.ತ.ಪ.ಬ). 8 ಅ (ಕ), ಉ (ಬ). 9 ಮೌಳ (ಗ.ದ.ನ).

ಅಂದಣವನಿಳಿದರಸನಾತಗೆ
 ವಂದಿಸಿದನಾ ಮಾದ್ರಪತಿ ಸಾ
 ನಂದದಲಿ ತೆಗೆದವ್ವಿ ತಂದನು ರಾಜಮಂದಿರಕೆ |
¹ಇಂದಿದೇನಿದ್ದಿದ್ದು ನೀನೇ¹
 ಬಂದ ಕಾರ್ಯವಿಶೇಷವೇನುಂ
 ಟೆಂದು ಕೌರವರಾಯನನು ಬೆಸೆಗೊಂಡನಾ ಶಲ್ಯ ||

೧೩

ಏನ ಹೇಳುವೆ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ
 ಹಾನಿಯನು ನುಗ್ಗಾಯು ಬಲ ಸು
 ಮಾನ ಬೀತುದು ಬಿರುದರಿಗೆ ಕಾಲೂಱಿತಪಮಾನ |
 ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯ ಹಿಡಿದುದೆನ್ನ ²ಸ
 ಮಾನ ಸುಭಟರು ಜಯನಿರಿಯ ಸಂ
 ಧಾನ ಮುಱುದುದು² ಮಾವ ನಿಮಗಜ್ಞಾ ತವೇನೆಂದ ||

೧೪

ಸಮರ ಜಯ ಸಾಧಕರು ಮಂತ್ರ
 ಭ್ರಮಿತರಾ³ಯ್ತು ಪಜಯ ವಧೂ ವಿ³
 ಭ್ರಮ ಕಟಾಕ್ಷದ ಘಾಯದಲಿ ಕಳವಳಿಸದವರಾರು |
 ನಮತೆಯಾಯಿತು ತವಕಿಗಳಿಗುದ್
 ಭ್ರಮಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಾಯು ವಾನಿಯ
 ಮಮತೆಯವರು ವಿರಕ್ತರಾದರು ಮಾವ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೫

ಮುಱುವಡೆದು ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮನೇ ಕು
 ಕ್ಕುಱಿನಿದನು ದ್ರೋಣಂಗೆ ಬಂದುದ
 ನೆಱುಹಲೇತಕೆ ಬಳಿಕ ಕರ್ಣನ ವಿರಪಟ್ಟದಲಿ |
 ನೆಱವಣೆಗೆಯುಂಟಾದೊಂದೇ
 ಕೊಱತೆಯಿದು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕಡೆಯಲಿ
 ನೆಱತೆಯಹುದಿನ್ನು ತ್ತರೋತ್ತರ ನಿದ್ದಿ ಬಳಿಕೆಂದ ||

೧೬

ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮರವೋಲು ನೆಟ್ಟನೆ
 ಹೂಣೆಗರು ರಾಧೇಯ ಮಾದ್ರ
 ಕೋಣಪತಿಯೆಂದೆಂಬ ನುಡಿಯುಂಟೆರಡು ⁴ಛಟ್ಟನ⁴ಲ |

¹ ಇಂದಿದೇನಿದ್ದಿದ್ದು (ಓ.ತ), ಇಂದಿನೀ ಯರುಳಿನಲಿ ನಟ್ಟರುಳು (ಪ.ಬ).
² ಯಮಾನ ಮುಱುದುದು ಅಱುಯಬಾರದೆ ಹಾನಿಯನು ಎಲೆ (ಕ). ³ ದರು
 ಜಯವಧುವಿನು (ಕ). ⁴ ಕಟಕದ (ತ).

ಕೇಣವಿಲ್ಲದ ರಥ ಗತಿಯ ಬಿ
ನ್ನಾವನು ತೋಣುದಡೆ ತನ್ನಯ
ಗೋಣಿಗೊಡ್ಡಿದ ಕೈದುವನು ನೀ ತೆಗನಿದವನೆಂದ || ೧೭

ಬಹುದೆ ಬೋಳೈಸದಿರು ಕಾರ್ಯದ
ಹೊಣಿಗೆಯೇನದ ಹೇಳು ¹ಮೇಗಡೆ¹
²ಮೆ²ಹಿವವರು ನಾವಲ್ಲ ನುಡಿ³ಯಾ ಬಯಲಡೊಂಬೇಕೆ³ |
ಅಹುಹು ಕೇಳುವೆನೆನಲು ತಲ್ಯನ
ಬಿಹುನುಡಿಗೆ ಬೆಚ್ಚದೆ ಮಹೀಪತಿ
⁴[ಯುಹುವು]⁴ತಪ್ಪದೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು ಮಾದ್ರರಾಜಂಗೆ || ೧೮

ಮಾವ ನಾರಥಿಯಾಗಿ ಕರ್ಣನ
ನೀವು ಕೊಂಡಾಡಿದಡೆ ಫಲುಗುಣ
ನಾವ⁵ಪಾಡು⁵ ಸುರಾಸುರರ ಕೈಕೊಂಬನೇ ಬಳಿಕ |
ಅವುದೆಮಗೆಭ್ಯುದಯವದನೀ
ನಾವ ಪರಿಯಲಿ ಮನ್ನಿನಿದಡರೆ
ಜೀವ ಕೌರವವಂಶವೇ ಸಪ್ರಾಣಸುವುದೆಂದ || ೧೯

ಕೇಳಿದನು ಕುರುಪತಿಯ ಮಾತಿನ
ಗಾಳಿ ತುಡುಕಿತು ಮನದ ರೋಷ
ಜ್ವಾಲೆಯ⁶ನು⁶ ವಿಸಾಸೆಗಳು ಕುಣಿದವು ಕಾಯ ಕಂಪಿಸಿತು |
ಮೇಲು ಮೂಗಿನ ಬೆರಳ ಕಡುಗಾ
ದಾಲಿಗಳ ಮಣಿಮಕುಟದೊಲಹಿನ
ನಾಲಗೆಯ ನಿರ್ದ್ರವದ ಮಾದ್ರಾಧೀಶ⁷ನಿಂತೆಂದ⁷ || ೨೦

⁸ಖೂಳನೆಂಬೆನೆ ನೀ ಸಮಸ್ತ ಕ
ಳಾಳಿ ನಿಪುಣನು ಬಾಲನೆಂದೆನೆ
ಮೇಲೆ ಪಲಿತದ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟದೆ ತಳಿತ ತನುವಿನಲ⁸ |
ಹೇಳು ಹೇಳಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ನುಡಿ ನುಡಿ
ಕೇಳುವನು ಕಿವಿಯಾರೆ ಕರ್ಣನ
ಕಾಳಿಗಕೆ ನಾವ್ ನಾರಥಿಗಳೇ ಶಿವಶಿವಾ ಎಂದ || ೨೧

¹ ಹೇಳೈ (ಕ). ² ಮ (ಕ). ³ ಗಳಬಯಲಡೊಂಬಿನಲ (ತ.ಬ).
⁴ ಯುಹು (ಕ), ಯೊರವು (ತ.ಪ). ⁵ ಹಿಂದು (ಕ). ⁶ ಲ (ಕ). ⁷ ಬೆಹ
ಗಾದ (ಸ). ⁸ ಖೂಳನಿವನೆಂದೆನೇ ಸಮಸ್ತ | ಕಳಾನಿಪುಣನಿವಬಾಲನೆಂದೆನೆ |
ಮೇಲೆಪಳಿಕದ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟದೆ ಹಾಮಹಾದೇವ (ಕ).

ತಾ'ರ'ತಮತೆಯ ಬಲ್ಲೆ ಪುರುಷರ
ಚಾರು ಚರಿತವನಱುವೆ ಸುಭಟರ
ವೀರವೃತ್ತಿಯ ²ಬಿಲ್ಲೆ ಮಾನ್ಯರ ಮೈಸಿರಿಯ ³ತಿಳಿವೆ³ |
ಆರವನು ರಾಧೇಯ ದಿಟ ⁴ನಾ
ವಾರವರು⁴ ⁵ನೊಮ್ಮಂತರವ ನೀ
ನಾರ ಕೈಯಲ ಕೇಳಿದಱಿಯಾ ಶಿವಶಿವಾ ಎಂದ || ೨೨

ಬೂಳನನು ಹಿಡಿತಂದು ಧರಣೀ
ಪಾಲ⁶ರಲ ಸರಿಮಾಡಿ⁶ ರಾಜ್ಯದ
ಮೇಲೆ ನಿಲಿಸಿದೆ ಬಳಕ ⁷ಬಂದುದು⁷ ಬೂಳತನ ನಿನಗೆ |
⁸ಕೀಳುಮೇಲನ ನೀಮೆ ನಿನ್ನಲ
ಬೀಳುಕೊಂಡುದು⁸ ಸಾಕು ನಮಗಿ
ನ್ನಾಳುತನವೇಕೆನುತ ಧಿಮ್ಮನೆ ನಿಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೨೩

ಒಡನೆ ನಿಂದನು ಸೆಱಿಗ ಹಿಡಿದವ
⁹ಗಡಿಸಲೇಕಿನ್ನೆನುತ⁹ ಗುಣದಲ
ನುಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು ಸಂತ್ಯೆಸಿದನು ವಿನಯದಲ |
ನುಡಿಗೇ ಕೋಪಿಸಲೇಕೆ ಮನವೊಡ
ಬಡುವುದೇ ಕೈಕೊಂಬುದಲ್ಲದ
ಡೊಡೆಯರುಂಟೇ ನಿಮಗೆ ಎಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೨೪

ಅರುಣ ಸಾರಥಿ ಭುವನಕಾರ್ಯದ
ಧುರವ ¹⁰ಹೊಟಿನೇ¹⁰ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಾ
ನರನ ಸಾರಥಿಯಾಗನೇ ¹¹ಪರಕಾರ್ಯದನುವಱಿದುದು¹¹ |
ಪರನ ಸಾರಥಿ ಕಮಲಸಂಭವ
ಸುರರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೊದಗನೇ ಸ
ತ್ಪುರುಷ¹²ರೇ ಪರಕಾರ್ಯನಿಷ್ಠರು¹² ಕೋಪವೇಕೆಂದ || ೨೫

¹ ರು(ಕ). ² ನೊ(ಕ). ³ ಮಱುವೆ(ಕ), ನಱುವೆ(ತ). ⁴ ತಾನಾ
ರವನು(ಕ). ⁵ ತ(ಕ). ⁶ ರನುಮಾಡಿದಡೆ(ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ). ⁷ ಬಹು
ದೈ(ಕ). ⁸ ಹೇಳಿಪಲವೇನಿನ್ನು ನಾವೇ ಬೂಳರೈಸಲೆ(ಸ). ⁹ ಗಡವಿದೇಕಿ
ನ್ನೆನುತ(ಚ.ದ), ಗಡವಿದೇಕೀಸೆನುತ(ತ.ನ.ಪ.ಬ). ¹⁰ ಹೊರುವನೆ(ಗ).
¹¹ ಸ್ವರಕಾರ್ಯವರಗುಣವ(ಕ). ¹² ರಿಗೆ ಪರಕಾರ್ಯನಿಷ್ಠತೆ(ಚ.ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ).

ಸವಣುದರು ಕುರುವಂಶವನು ಪಾಂ
 ಡವರು ಸಕಲ¹ ಮಹಾರಥರು ಸಲೆ
 ಸವೆದುದಿಲ್ಲ ನದೀಸುತ ದ್ರೋಣಾದಿ²ಗಳು ಸಹಿತ³ |
 ಅವರೊಳೆದವರಿಬ್ಬರೇ ನೀ
 ವವಸರಕೆ ³ಸಾರಥ್ಯವನು³ ನಿ
 ಮ್ಮವರ ಮೇಲನುರಾಗವುಳ್ಳಡೆ ಮಾಡು ಮಾಣೆಂದ || ೨೬

ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ ಬರಲಿ ಸತ್ತಿಗೆ
 ಯೆನ್ನ ಕೈಯಲ ಹೊಡೆನು ಬಂಡಿಯ
 ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನ ಹೆಗಲಲಾತನ ಹಡಪ ಹಾಯ್ಕರಲ |
 ನಿನ್ನ ಬಂಧುಗಳವನ ಬೇಂಚೆಯ
 ಕುನ್ನಿಗಳ ಹಿಡಿಯಲಿ ಸುಯೋಧನ
 ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯವನೊದೆದು ಕಳೆ ಕೇಡಾವುದೆಮಗೆಂದ || ೨೭

ಗೆಲುವೆನವದಿರನೆಂಬ ಬಹುಕ
 ಕ್ಕುಲತೆಯಲ್ಲದೆ ದ್ರೋಣ⁴ಭೀಷ್ಮರಿ
 ಗಳುಕದರಿಭಟ⁴ರಿವನ ಕೊಂಬರೆ ಕಂಡು ಮರುಳಾದೈ |
 ಬಲುಬಿದಿರನುಚ್ಚಳಿಸುವಳಿಮುಖ
 ಕೆಳೆಯ ಕಡ್ಡಾನುವುದೆ ಕಾರವ
 ಕುಲವನದ್ದಿದೆ ಪಾಪಿ ಕಷ್ಟವ ನೆನೆದೆ ಹೋಗೆಂದ || ೨೮

ಅರಿಶಿರವ ಸೆಂಡಾಡಿ ಎನ್ನೀ
 ಕರವು ವಂದಿವ್ರಾತದೆಡರನು
 ಪರಿಹರಿಸಿತ್ತೀ ಹದನು ನಾವ್ ಹಿಂದೀಸು ಕಾಲದಲಿ |
 ಧರಣಿಪತಿ ನಿನ್ನಿಂದ ಕರ್ಣನ
 ತುರಗವಾಘೆಯ ಚಮ್ಮಟಗೆಗೀ
 ಕರವು ⁵ಹೊಡುವುದಾಯ್ತು⁵ ಹರಹರ ಧನ್ಯರಾವೆಂದ || ೨೯

ಜಾತಿಹೀನರ ಕರ್ಮವುತ್ರಮ
 ಜಾತಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ತಿರ್ಮ
 ಗ್ವಾತಿಗಳ ಗತಿ ⁶ಧರ್ಮವೃತ್ತಿಯ⁶ ಸೇರುವೆಯನುಡಿದು |

¹ ರತಿಲಕ (ಕ). ² ನಾಯಕರು (ಕ.ದ.ನ). ³ ಸಾಹಸಿಕರೈ (ಕ.ಗ.ದ.ನ). ⁴ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳುಕಲಭಟ (ಕ). ⁵ ಹೊಡುವುದಾಯ್ತು (ಚ.ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ). ⁶ ಕರ್ಮಯುಕ್ತಿಯ (ಕ).

ಆತನಳವಡಿಸಿದನು ವಿಧಿ¹ನಿಮ
ಗಾತಮಾಡಿಡನಳವ ಸಾಮ
ಧ್ಯಾತಿತಯವುಂಟೈಸರೇ ಶಿವಯೆನುತ ಖತಿಗೊಂಡ || ೩೦

ಅನುರದ ಬೆಣಗೇಕೆ ನಮ್ಮೊಡ
ನೀಸು ಮಾತೇಕೆಮ್ಮ ರಕ್ಷಿಸು
ವಾಸೆಯುಂಟೇ²ಮಾಡಿ ಮಾಣ್ಣುದು³ ಕರುಣವಿಲ್ಲದಡೆ |
ವಾನಿವಟ್ಟವ ನೋಡಿದನೆ ಲ
ಕ್ಷ್ಮೀಶನವರಲ ಸೂತಕರ್ಯಾ
ಧ್ಯಾನಿಯೇ ಮುರವೈರಿ ಮುನ್ನೆಂದನು ಸುಯೋಧನನು || ೩೧

ಮುರಹರನ ಸಮಜೋಳಿ ನೀವಾ
ನರನ ನಮಗೈ ಕರ್ಣನಂತಿ
ಬ್ಬರನು ನೀವಿಬ್ಬರು ವಿಭಾಡಿಸಿ ಗೆಲುವುದೇನರಿದು |
ಸುರರ ಕಾರ್ಯದಲಂದು ಸಾರಥಿ
ಸರಸಿಜೋದ್ಯವನಾಗನೇ ಎ
ನ್ನರನುತನವಿಂದಳಿದುದಿದನೀನುಳುಹಬೇಕೆಂದ || ೩೨

ಒಣಗು⁴ತಿ⁵ದೆ ಕುರುವಂಶ⁶ಲತೆ⁷ ಭಲು
ಗುಣನ ಕೋಪಾನಳನ ನಾಲಗೆ
ಕೆಣಕುತಿದೆ ಕಕ್ಕುಲತೆಬಟ್ಟರೆ ಕಾಣೆ ಕಾವವರ |
ಅಣಕಿಸದೆ ಕಾರುಣ್ಯವರ್ಪವ
ನೋಣ⁸ಗಲ⁹ ಸುರಿ ಪಾಪಿ ಮಕ್ಕಳ
ಹೆಣನ ಕಾಣುತ ದುಃಖವಿಲ್ಲ¹⁰ದುರಾತ್ಮನೀನೆಂದ¹¹ || ೩೩

ದೇವಕೀಸುತನೇನು ಬಂಡಿಯ
ಬೋವಗುಲದಲ ಜನಿಸಿದನೆ ಮೇ
ಣಾ ವಿರಿಂಚಿಯದಾವ ಸಾರಥಿಕುಲದ ಪಿಳಿಗಳೆಯೊ |
ಕಾವುದೊಬ್ಬ ರನೊಬ್ಬ ರಿದಜೋಳ
ಗಾವ ಹಾನಿ ಪರಪ್ರಯೋಜನ
ಭಾವಕರು¹² ಸತ್ತು ರುಷರಿಡಕೆ ವಿಚಾರವೇನೆಂದ¹³ || ೩೪

¹ ತಾನಾತಹೂಡಿದ (ಕ). ² ಮಾವಮಾಣ್ಣಿ (ಕ). ³ ತ (ಕ).
⁴ ವಾ (ಕ). ⁵ ಗಿನದೆ (ಗ). ⁶ ವೆಮಾವನಿಮಗೆಂದ (ದ.ನ). ⁷ ಜೀವಿ
ಗಳು (ಗ.ಚ.ದ.ನ). ⁸ ನದ್ಗುಣಕೆ ಮತ್ಸರವೇಕೆ ಹೇಳೆಂದ (ಕ).

ಗುರು ಪಿತಾಮಹರಿಂದ ಮೋಘಿಯ
ಮುರಿದ ವಿಜಯವಧೂ ಕಟಾಕ್ಷವ¹
ತಿರುಹಿ ಹಾಯ್ದು ಗಂಡನಾವನು ನೀವು ತಪ್ಪಿದಡೆ |
ಕುರುಕುಲೋದ್ಧಾರಕನು ಮಾದ್ರೇ
ಶ್ವರನೆನಿಪ ವಿಖ್ಯಾತಿ ಬಂದುದು
ಪರಿಹರಿಸಿದರು ಮಾವ ಎಂದೆಱಗಿದನು ಚರಣದಲಿ ||

೩೫

ಶಿವಶಿವಾ ನಿರ್ಬಂಧವಿದು ಕೌ
ರವನಲಾಯಿತೆ ಮದ್ಯಮಯ ಗಂ
ಧವನು ಕುಡಿಸುವ ಪರಿಯಲಾ ತುಂಬಿಗಳ ಸೆಪಿವಿಡಿದು |
ಅವನಿಪತಿಗಳ ಸೇವೆಯಿದು ಕ
ಷ್ಟವಲೆ ಮೊದಲಲಿ ಬಳಕ ನಾವಿ
ನ್ನವಗಡಿಸಲೆನಹುದು³ ಸಾರಥಿಯಾದೆವೇಳೆಂದ ||

೩೬

ಆಯಿತೇ ಸಂತೋಷ ಕಮಲದ
ಳಾಯಿತೇಕ್ಷಣನೊಡನೆ ಬಂಡಿಯ
ಬೋಯಿಕೆಗೆ ವೀಳಿಯವ ಹಿಡಿದೆವು ಹಲವು ಮಾತೇನು |
⁴ದಾಯ ಬಂದುದೆ ನಿನಗೆ ಬೊಮ್ಮಂ
ಗಾಯಿತೇ ಸೂತತ್ಯವಾದಡೆ⁴
ರಾಯ ಹೇಳೈ ತ್ರಿಪುರದಹನದ ಕಥೆಯ ನೀನೆಂದ ||

೩೭

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಕಟಾಕ್ಷದೃಷ್ಟಿಯ (ಕ). ² ಲಾಧಾರ (ಕ). ³ ಯೆಂಬುದು ಹವಣಿಸದ
ಕಡುಕಷ್ಟ ಮೊದಲಲಿ ಶಿವಶಿವಾ ನುಡಿಯೇಕೆ (ಕ.ಗ.ಬ). ⁴ ದಾಯವಲ್ಲದೆ ದಿಟ
ವಿಧಾತ್ರಂಗಾಯಿತೇ ಸಾರಥ್ಯವಾದರೆ (ಚ.ತ.ದ.ಪ).

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನ || ನಗರ ಮೂಠಿಣ ದೂಠುಕಾಠರ
 ದುಗುಡವನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕರುಣಾ
 ಳುಗಳ¹ರನ ಶಿವ¹ ಸಂತವಿಟ್ಟನು ಸುರಕದಂಬ²ಕವ² ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
 ಪಾಲ ಕೌರವನೃಪತಿ ಶಲ್ಯಗೆ
 ಹೇಳಿದನು ಸಾರಥ್ಯ ಸಂಯೋಜನ ಸಮಾಹಿತವ |
 ಲೋಲನಾಪರಿಕರ್ಮ ತರು ನಿ
 ಮೂಲನೈಕಕ್ಷಮ ಸುಧಾಕರ
 ಮೌಳಿ ಕೇಳೇ ಕಲಿತ ವಿಸ್ತರ ವರ ಕಥಾಂತರವ || ೧

ತಾರಕನ ಮಕ್ಕಳುಗಳೆನಿಸುವ
 ತಾರಕಾಕ್ಷನು ಕಮಳಲೋಚನ
 ವೀರ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಯೆಂಬೀ ಮೂವರತಿಬಳರು |
 ಘೋರತರ ಸುತಪಾಪ್ರಭಾವಿ
 ಸ್ತಾರಿಗಳಸಂಖ್ಯಾತಯುಗದಲಿ
 ವಾರಿಜೋಧ್ಯವನನು ³ವಶೀಕರಿಸಿದರು³ ಭಕುತಿಯಲಿ || ೨

ಬಂದು ಕಮಲಜನಿವದಿರಿದಿರಲಿ
 ನಿಂದನೆಲೆ ಋಷಿಗಳರ ಸಾಕಿ
 ನ್ನೆಂದುಪರಿಯಂ⁴ತೀ⁴ ತಪೋನುಷ್ಠಾನದಾಯಾಸ |
 ನಿಂದು ಬೇಡುಪುದೊಲಿದುದನು ನಾ
 ವಿಂದು ಸಲಿಸುವೆವೆನಲು ನಿಮಿಷಕೆ
 ಕಂದೆಹೆದು ಕಮಳಾ⁵ಸನಂಗೆಹಿಗಿದರು ಭಕ್ತಿಯಲಿ⁵ || ೩

ಎನಿತನೊಲಿದಡೆ ಏನಹುದು ದು
 ಜನರು ಪುರುಷಾರ್ಥಿಗಳೆ ಹಾವಿಂ
 ಗನಿಲನೇ ಆಹಾರವಾದಡೆ ಬಿಟ್ಟು ದೇ ವಿಷವ |

¹ ದೇವನು (ಚ.ತ). ² ವನು (ಕ). ³ ಭಜಿಸಿ ತುತ್ತಿಸಿದರು (ಕ).
⁴ ತರ (ಕ). ⁵ ಸನನ ಭಜಿಸಿದರು ವಿನಯದಲಿ (ಕ.ಗ).

ದನುಜರದ್ಭುತ ತಪವಮಾಡಿದ
ರನಿಮಿ¹ಷಾವಳಿ¹ಬೇಂಟೆಯಾಡಲು
ನೆನೆದು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು ಕಮಲಭವಂಗೆ ನಿಜಮತವ || ೪

ರಚಿಸುವೆವು ಪುರಮೂಱಿ²ನಗ್ಗದ²
ಖಚರ ಕಿನ್ನರ³ನಿರ್ಧ³ ನಿರ್ಜರ
ನಿಚಯವೆಮಗೋಲೈಸಿ ಹೋಗಲ ಹಲವು ಮಾತೇನು |
ಉಚಿತದಲ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳನು ಪರಿ
ರಚಿಸಲಾಪೋಲೈಸುವೆವು⁴ವರ⁴
ವಚನ ನಿಮ್ಮದು ಕರುಣಿಸುವುದಮರತ್ನವನು ನಮಗೆ || ೫

ಹಾ ಮಹಾದೇವೀ ಕುಠಾರರ
ತಾಮಸದ ನೆನಹಿದ್ದ ಪರಿಯಿಂ
ತೀ ಮಹಾನುಷ್ಠಾನ್⁵ವಿದಱಲ⁵ ಶಾಂತಿ ಲವವಿಲ್ಲ |
ಕಾಮಿತವನಿವದಿರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ
ಕಾಮಹರ ಕಮಳಾಕ್ಷರಿಗೆ ಸಂ
ಗ್ರಾಮದಲ ಜಯವಾಗದೆಂದಡಿಗಡಿಗೆ ಬೆಟಗಾದ || ೬

ಹುಲಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನೆಟಕೆಗಳನಹಿ
ಗಳಿಗೆ ಖಳರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನು ಕ
ತ ಲೆಗೆ ಕಾರಿಣ್ಯವನು ಚೈತನ್ಯವನು ಗಿರಿಗಳಿಗೆ |
ಕೊಲೆಗಡಿಕರಿಗೆ ನಿತ್ಯದೇಹವ
ನೊಲಿದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಲೇಸು ಬಳಕೇ
ನೆಲೆ ಮಹಾದೇವೇನ ನೆನೆದರೊ ಶಿವಶಿವಾ ಎಂದ || ೭

ಪುರವ ವಿರಚಿಸಿ ದಿವ್ಯ ಸಾಸಿರ
ವರುಷ ಕೈಗೂಡಿದರೆ ಒಂದೇ
ಸರಳಲಾವವನೆಚ್ಚಿ ಡಾಗಳೆ ನಿಮಗೆ⁶ಕಡೆಗಾಲ⁶ |
ಬರಲಿ ಬಳಕಂದ್ರಾದಿ ನಿರ್ಜರ
ನೊರಜುಗಳ ನಿವ್ ಸದೆಯಿ⁷ಹೋಗಿಂ⁷
ದರಸ ಕೇಳೈ ಕೊಟ್ಟನವರಿಗೆ ಕಮಲಭವ ವರವ || ೮

¹ ಷಾಳಿಯು (ನ). ² ನಗರದ (ಕ). ³ ಯಕ್ಷ (ಚ.ತ). ⁴ ಗುರು (ಕ).
⁵ ಫಲದಲ (ಕ). ⁶ ಕೇಡಹುದು (ಚ.), ಕಡೆಯಿಹುದು (ಬ). ⁷ ಸಾಕೆಂ (ಕ).

ಕರುಣವಿನಿತೇ ನಾಕು ನಮಗೇ
 ನುರದಲೋಗದವೆ ಮೊಲೆಗಳೆಮ್ಮಯ¹
 ಪ್ಪರವನೊಂದಂಜಿನಲ ಗೆಲುವನೆ ತಾಯಿ ಹುನಿಯೆನುತ |
 ದುರುಳರೀತನ ಬೀಳುಕೊಂಡು
 ಬ್ಬರದ ಹರುಷದಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಯನನು
 ಕರನಿ ಮಾಡಿಸಿದರು ಮಹಾವಿಭವದಲ ನಗರಗಳ || ೯

ಕನಕದಲ ರಜತದಲ ಬಲುಗ
 ಬ್ಬುನದಲೊಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಶತಯೋ
 ಜನದ² ತೆಜಹುಗಳೆಡೆಗೆ ಹಬ್ಬಿಸುವಮಳ³ ತೋರಣದ |
 ವಿನುತ ನಗರಿಗಳಾದುವಲ್ಲಯ
 ದನುಜರೆಗಳ ಹಾಯ್ಕಿ ಗಾಣದ
³ಲನಿಮಿಷರನೀಡಾಡಿ³ ಕೊಂಡರು ದುರ್ಗವನು ನುರರ || ೧೦

ನೂಟ⁴ವೋಯಿತು⁴ ಸುರಪತಿಯ ಭಂ
 ಡಾರ ಹೆಂಡಿರು ಸಹಿತ ನಿರ್ಜರ
 ನಾರಿಯರು ತೊತ್ತಾ ದರಮರಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ |
 ಮೂಟುಭುವನದೊಳೆವದಿರಾಣಿಯ
 ಮೀಟು ಬದುಕುವರಿಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ
 ತಾರಕನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈವರ್ತಿಸಿತು ಜಗವೆಂದ || ೧೧

ನೆರೆದುದಪುರರು ಹಾಳು ಹಟಿ ನಾ
 ಗರದ ಕಡೆಯಲ ರೂಹುಗಳೆದು
 ಟ್ಟುಟುವೆಗಳ ಕಾಳಿಕೆಯ ಮೋಟೆಯ ತಾಟುದೊಡಲುಗಳ |
 ಹುರಿದ ಘೈರೈದ ತಳೆವಾಟುವ
 ತರಳ ಹೃದಯದ ದೇವರಿಂದ್ರನ
 ನಟನಿ⁵ ಕೊಡರು ತಮ್ಮೊಳೆಚನೆಯ ಮಾಡಿದರು || ೧೨

ತಾರಕನ ಮಕ್ಕಳುಗಳೇ ಹಿಂ
 ದಾರ ಗೆಲದರು ತಪವ ಮಾಡಿ ವಿ
 ಕಾರಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಬಂದಿಯನಿಕ್ಕಿದರು ಬಳಿಕ |

¹ ಗೀರ್ಧುರದರೊಂದಗುವ ವೀರನಮ್ಮಯ (ಕ). ² ಗಲನೀಳಪ್ರಮಾಣವು
 ಮಕರ (ಛ.ತ.ನ.ಪ.ಬ). ³ ಲನಿಮಿಷಾಳಿಯತೆಗೆದು (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ). ⁴ ಯೋ
 ದುದು (ಚ.ತ), ಹೋದುದು (ಛ.ನ.ಪ.ಬ). ⁵ ಕೊಂ (ತ).

ವಾರಿಜೋದ್ಭವ ಮೇಲನಣಿಯ ಕು
 ಠಾ¹ರನಾಯ್ಕ^೧ಳ¹ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದನಿದ
 ನಾರಿ²ಗಣುಪುವೆಂದು² ಸುಯ್ಯರು ಬಯ್ದು ಕಮಲಜನ || ೧೩

ಆದರೆಯು ನಮಗಾತನೇ ಗತಿ
 ಯಾ ದುರಾತ್ಮರಿಗೆಂದು ಹಣುವೆಂ
 ದಾದರಿಸಿ ಕೇಳುವೆವನುತ ಕಮಲಜನ ಹೊರೈಗೈ³ದಿ³ |
 ಬೇದವನು ಸುರಿದರು ಪಿತಾಮಹ
 ನಾ ದಿವಿಜಗಣಸಹಿತ ಬಂದನು
 ವೇದನಿದ್ದಶಿಶುದ್ಧ ದೈವವ ಕಾಬ ತವಕದಲ || ೧೪

ಬಂದು ಕೈಲಾಸಾದ್ರಿಯಲಿ ಗಿರಿ
 ನಂದನಾ ವಕ್ಷೋಜ ಘಸ್ತುಣ
 ಸ್ಕಂಧತನು ಚಿನ್ಮಯ ನಿರಂಜನ ಭೂರಿ ಪಂಜರನ |
 ವಂದ್ಯಮಾನ ಸುರಾಸುರೋರಗ
 ವೃಂದ ಮಣಿಮಕುಟ ಪ್ರಭಾ ನಿ
 ಪ್ಯಂದ ಭೂಯಸ್ತಿಮಿತ ಕಾಯನ ಕಂಡನಬುಜಭವ || ೧೫

ಕೊರಳ ಕಪ್ಪಿನ ಚಾರು ಚಂದ್ರಾ
 ಭರಣ ಮೂರ್ಧದ ಭಾಳನಯನದ
 ಭರಿತ ಪರಿಮಳದಂಗವಟ್ಟದ ಜಡಿದ ಕೆಂಜಡೆಯ |
 ಕರಗಿ ಕಾನಿದವಿದ್ಯೆಯನು ಬೇ
 ಷುರಿಸಿ ಶುದ್ಧ ಬ್ರಹ್ಮವನು ಕಂ
 ಡರಿಸಿದಂತಿರಲೆಸೆವ ಶಿವನನು ಕಂಡನಬುಜಭವ || ೧೬

ವೇದವಣಿಯದ ತರ್ಕವಿದ್ಯಾ
 ವಾದ ನಿಲುಕದ ಬುಧರ ಮತಿ ಸಂ
 ಪಾದನೆಗೆ ಮುಖಗೊಡದ ವಾಚ್ಛಾಯನರ ಚೇತನಕೆ |
 ಹೋದ ಹೊಲಬಳವಡದ ಬ್ರಹ್ಮೇಂ
 ದ್ರಾದಿ ಸುರರುಬ್ಬ ಚೆಗೆ⁴ ಸೋಲದ⁴
 ನಾದಿದೇವರದೇವ ಶಿವನನು ಕಂಡನಬುಜಭವ || ೧೭

¹ ರಿಗಳಿಗಾಯುಗಳ (ಕ).

² ಗುಸುರುವೆವನುತ (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).

³ ದೆ (ಕ).

⁴ ಸಾಲದ (ಕ).

ಕಂಠುಹರನನು ವಿಮಳನನು ವೇ
 ದಾಂತವೇದ್ಯನನದ್ವಿತ್ರೀಯನ
 ಚಿಂತ್ಯಮಹಿಮನ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದೈಕರಸಮಯನ |
 ಅಂತ್ಯರಹಿತನನಪ್ರಮೇಯನ
 ನಂತರೂಪನನಂಘ್ರಿಭಜಕ ಭ
 ವಾಂತಕನನುದ್ಧಂಡದೈವವ ಕಂಡನಬುಜಭವ || ೧೮

ಇದ್ದುದಗಣಿತ ರುದ್ರಕೋಟಿಗ
 ಳಿದ್ದುದನುಪಮ ವಿಷ್ಣುಕೋಟಿಗ
 ಳಿದ್ದುದಂಬುಜಭವ ಸುರೇಂದ್ರಾದ್ರಿದಿಗಳು ಶತಕೋಟಿ |
 ಇದ್ದುದಮಳಾಮ್ನಾಯಕೋಟಿಗ
 ಳಿದ್ದುದಗಣಿತ ಮಂತ್ರಮಧ್ಯದೊ
 ಳಿದ್ದನಿರ್ಮಳ ಖಂಡಪರಶುವ ಕಂಡನಬುಜಭವ || ೧೯

ಪುಳಕಜಲವುಬ್ಬರಿನೆ ಕುಸುಮಾಂ
 ಜಳಿಯನಂಘ್ರಿದ್ವಯಕೆ ಹಾಯಿಕಿ
 ನಳಿನಭವ ಮೈಯ್ಯಕ್ಕಿದನು ಭಯಭರಿತ ಭಕ್ತಿಯಲ |
 ಬಳಿಯಲಮರೇಂದ್ರಾದ್ರಿ ದಿವಿಜಾ
 ವಳಗಳವನಿಗೆ ಮೈಯ್ಯ ಚಾಚಿದ
 ರುಲಿವುತಿದುರ್ದು ಜಯಜಯಧ್ಯಾನದಲಿ ಸುರಕಟಕ || ೨೦

ಪರಮ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷ ರಸದಲಿ
 ಹೊರೆದು ಕಮಳಾಸನನ ಹತ್ತಿರೆ
 ಕರೆದು ಮನ್ನಿಸಿ ನಿಖಳ ನಿರ್ಜರಜನವ ಸಂತೈಸಿ |
 ಬರವಿದೇನಿದ್ದಂತೆ ವಿಶ್ವಾ
 ಮರಕದಂಬಕಸಹಿತ ಎಂದಂ
 ಬುರುಹಭವನನು ನಸುನಗುತ ನುಡಿಸಿದನು ಶತಿಮೌಳಿ || ೨೧

ತಾರಕನ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ನೆಹೆ
 ಸೂಷಿವೋದುದು ಸುರರ ಸಿರಿ ಮು
 ಮ್ಮಾಟುವೋದುದು ಸುರರ ಸತಿಯರು ಬಳರ ಮನೆಗಳಿಗೆ |

ಚಾರುವೈದಿಕ ಹವ್ಯಕವ್ಯ ವಿ
ಹಾರವ್ಯತಿ ಗ^೧ಳಳಿದ^೧ವಿದನವ
ಧಾರಿಸೆಂದ್ಬುಜಾಸನನು ಮಾಡಿದನು ಬಿನ್ನಹವ || ೨೨

೨ನಗೆಯ ಮೊಳಿ^೨ ನಸುಹೊಳೆಯೆ ಬೊಮ್ಮನ
ಮೊಗವ ನೋಡಿದನಭವನೀಶನ
ಬಗೆಯ ಭಾವವನಣುದ ತಲೆಗುತ್ತಿದನು ಕಮಲಭವ |
ದುಗುಡವನು ಬಿಡಿ ನಿಖಿಳ ದಿವಿಜಾ
ಳಿಗಳು ಪಶುಗಳಲಾ ವಿರಿಂ^೩ಚನ^೩
ವಿಗಡತನದಲಿ ಕಟ್ಟ^೪ರಕಟ^೪ನ್ನಂಜಬೇಡೆಂದ || ೨೩

ಸಶುಪತಿತ್ಯವ ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ನೀವ್
ಪಶುಗಳಾಗಿರಿ ಪಾಶುಪತ ವರ
ನಿಶಿತಶರದಲಿ ದೈತ್ಯದುರ್ಗವನುರುಹಿ ತೋಱುವೆವು |
ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಹರೆದಖಿಳದೇವ
ಪ್ರಸರವನು ನೀವ್ ನೆರಹಿ ^೫ಮೇಲ^೫
ನ್ನಸಮಸೆಗೆ ಹೆದಱಿದಿರಿ ಎಂದನು ನಗುತ ಮದನಾರಿ || ೨೪

ಜಾಱಿದುಬ್ಬಿಸ ಹೊತ್ತ ದುಗುಡದ
ಮೋಱಿಗಳ ಮೋನದ ^೬ನಿ^೬ಹಾರದ
ದೂಱುಗಂಗಳ ದೇವನಿಕರವ ಕಂಡು ಕರುಣದಲಿ |
ಏಱುವಡೆದು ಮನವವಿದ್ಯೆಗೆ
ಮಾಱುವೋದಿರಲಾ ಎನುತ ಶಿವ
ತೋಱಿ ನುಡಿದನು ^೭ಪಾಶುಪತ್ಯದ ಸಾರ^೭ ಸಂಗತಿಯ || ೨೫

ಕರ್ಮಕಿಂಕರರಾಗಿ ಕೃತದು
ಷ್ಕರ್ಮವಾಸನೆವಿಡಿದು ತಾನೇ
ಕರ್ಮಕರ್ತನು ಭೋಗಿ ತಾನೇ ದುಃಖಿಸುಖಿಯೆಂದು |
ನಿರ್ಮಳಾತ್ಮನೊಳೀಯಹಂಕೃತಿ
ಧರ್ಮವನೆ ನೇವರಿಸಿ ಮಱುಗುವ
ದುರ್ಮತಿಗಳನು ಪಶುಗಳೆಂದರೆ ಖೇದವೇಕೆಂದ || ೨೬

^೧ ಳ್ಲ (ಕ). ^೨ ಮುಗುಳುನಗೆ (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ). ^೩ ಚಿಯು (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ). ^೪ ರಿದಕಿ (ಚ.ಪ.ಬ). ^೫ ಸಾಕಿ (ಪ.ಬ). ^೬ ದು (ಕ). ^೭ ಪಶು ಪತಿತ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಚ.ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ).

ಪಂಚವಿಂಶತಿ ತತ್ತ್ವರೂಪದ
 ಸಂಚವಣಿಯದೆ ನೀತಿಮುಖದಲ
 ರಂಚೆಗಾಣದೆ ಸಗುಣಮಯ ನೀಹಾರದಲ ಮುಳುಗಿ |
 ಮಿಂಚುವೆಳಗಿನ ಬಳಕೆಯಲ ಮನ
 ಮುಂಚಿ ಮೈಗೊಂಡಳಲುವಾತುಮ
 ವಂಚಕರು ನೀವ್ ಪಶುಗಳೆಂದರೆ ಖೇದವೇಕೆಂದ || ೨೭

ತೋಷುವೀ ಜಗವೆಲ್ಲ ¹ಬೊಮ್ಮವೆ
 ತೋಷುತಿದೆಯೆನಿಪರ್ಥದಲ¹ ಸಲೆ
 ತೋಷುವೀ ಜಗಕೆಲ್ಲ ಪರತತ್ತ್ವದಲ ಪರಿಣಾಮ |
 ತೋಷುವೀ ತೋಷುಕೆಯೊಳಗೆ ಸಲೆ
 ಮಿಾಣು ತೋಷುವ ²ನಿಜವ²ನಣಿಯದ
 ಗಾಣುಗಳು ನೀವ್ ಪಶುಗಳೆಂದರೆ ಖೇದವೇಕೆಂದ || ೨೮

ಅದಿಭೌತಿಕದಿಂದ ನೊಂದು ವಿ
 ರೋಧಿ ಪಡ್ಡುಗ್ಗದ ವಿಕಾರದ
 ವ್ಯಾಧಿಯಲ ಬೆಂಡಾಗಿ ಭವಪಾಶದಲ ಬಿಗಿವಡೆದು |
 ವಾದರಚನೆಯ ಬರೆಗೆ ನಿಲುಕಿ ವಿ
 ರೋಧಿಗೊಂಬೀ ಮೋಹವಿದ್ಯಾ
 ನಾಧಕರು ನೀವ್ ಪಶುಗಳೆಂದರೆ ಖೇದವೇಕೆಂದ || ೨೯

ಪಶುಪತಿಯೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಜೀವರು
 ಪಶುಗಳೇ ಪರಿ ಜೀವಭಾವದೊ
 ಳೆಸಗುವರು ನೀವ್ ಪಶುಗಳೇಗಳು ನಿಮ್ಮ ರಕ್ಷಣವ |
 ಪನರಿಸುವ ಪರಮಾತ್ಮ ತಾ³ನೀ³
 ಘನಣ ನಿಮಗೇಕೆಂದು ದೇವ
 ಪ್ರಸರವನು ತಿಳುಹಿದನು ಕಾರುಣ್ಯದಲ ಕಾಮಾರಿ || ೩೦

⁴ತುಬ್ಬಿ ⁴ಕೊಟ್ಟು ದವಿದ್ಯೆಯನು ಸುಧೆ
 ಗೊಬ್ಬುಗಳ ಗಂಡಿಗರ ಗಾಢದ
 ಗರ್ಭವನು ⁵ಹೊಳಿಸಿತು⁵ ಗರಳಗ್ರೀವನುಪದೇಶ |

¹ ಬೊಮ್ಮರೆತೋಷುತೆನಿತೆನಿಪರ್ಥದಲ (ಕ), ಬ್ರಹ್ಮದತೋಷುಕೆಯೊಳು
 ವಿವರ್ತದಲ (ಗ), ಬೊಮ್ಮವೆ ತೋಷುತೆವೆ ನಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ (ಟ). ² ಜಗವ (ಕ).
³ ನೀ (ಚ.ತ.ದ.ಬ). ⁴ ಉಬ್ಬಿ (ನ), ತುಂಬಿ (ಬ). ⁵ ಗಾಢಿಸಿತು (ಸ.ಕ.ನ),
 ಹಿಂಗಿಸಿತು (ನ).

ಹುಬ್ಬಿನಲಿ ಮಾತಾಡಿ ತಮ್ಮೊಳ
ಗೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿದು ಸಕಳ ಸು
ಪರ್ಬಜನವೆಳಗಿದುದು ಜಯಜಯ ಎನುತ ಪಶುಪತಿಗೆ || ೩೧

ಜಗವುಘೇ ಎಂದುದು ಜಯಧ್ವನಿ
ಜಗವ ರೊಂಪಿನಿತೊಗ್ಗಿ ನಂಜುಳಿ
ಗಗನದಗಲಕೆ ಕುಣಿವುತಿದ್ದುದು ಸುರರ ಭಾಳದಲಿ |
ಬೆಗಡು ಬೀತುದು ಬೇಸಹಿನ ಬಲು
ದಗಹು ಸೋತುದು ಶಿವಗೆ ದೈತ್ಯಾ
ರಿಗಳು ಮುದದಲಿ ಮಾಡಿದರು ಮೂರ್ಧಾಭಿಷೇಚನವ || ೩೨

ಪಾಶುಪತ್ಯದ ಪಟ್ಟವಾಯ್ತು ಮ
ಹೇಶನಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವರು
ವಾನಿವಟ್ಟವ ಬಿಟ್ಟರೊಲೈನಿದರು ಪಶುಪತಿಯ |
ಪಾಶುಪತ ಸುವ್ರತವ ಧರಿಸಿದು
ದಾ ಸುಪರ್ವಸ್ತೋಮ ವಿಶ್ವಾ
ಧೀಶನೇಸಿದನು ಕೋಟಶತಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದಲಿ || ೩೩

ಅಹನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೇ! ಕಾಮಕೋಳಾಹಳನು ದಕ್ಷನ
ಹೋಮದಳಪುಳಕಾಹಿ ಹರ ನಿ
ಸ್ವೀಮದಲ ಪುರ ಮೂಠಿ ಗೆಲದನು ಸಲಹಿದನು ಸುರರ ||

ರಚಿಸಿ ರಥವನು ಭೀತಿ ಬೇಡಿ
ನ್ನುಚಿತವೇನದ ಮಾಡಿ ದೈತ್ಯ
ಪ್ರಚಯವನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಡುವುದು ಪಾಶುಪತ ಬಾಣ |
ಕುಚಿತರನ್ನೇಗುವರು ಖಳರಿ
ನ್ನಚಳಿತವಲೇ¹ ನಿಮ್ಮ ಪದವೆನೆ!
²ನಿಚಿತಕರುಷ್³ದು³ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ⁴ಗಟ್ಟುಹಿದರು ಹದನ ||

ಮಾವ ಕೇಳದುಭುತವನೀ ವಿ
ಶ್ವಾವನೀತಳವಾಯ್ತು ರಥ ತಾ
ರಾವಳಿಗಳೇನಾ¹ಯ್ತು ಸತ್ತಿ ಗೆಯಾಯ್ತು ಕನಕಾದ್ರಿ |
ಅವುದಯ²ಘನ³ಶೈಲವಸ್ತ್ರ
ಗ್ರಾವ ಕೂಬರ ರಥ⁴ದಧಿಷ್ಠಾ⁵
ನಾವಲಂಬನವಾಗೆ ರಚಿಸಿದನಾತ ನಿಮಿಷದಲ ||

ಆಸುರವಲೇ ವಿಂಧ್ಯ ಹಿಮಗಿರಿ
ಹಾಸುಹಲಗೆಗಳಾದವಚ್ಚು ಮ
ಹಾಸಮುದ್ರವೆ ಆಯ್ತು ಗಾಲಿಗೆ ಬೇಹು ತರಲೇಕೆ |
ಆ ಸನಿಯ ಸೂರಿಯನೆ ಮಂಡಲ
ಪೈಸಲೇ ಗಂಗಾದಿ ಸಕಲ ಮ
ಹಾಸರಿತ್ಕುಲವಾಯ್ತು ಚಮರಗ್ರಾಹಿಣಿಯರಲ್ಲ ||

ರಾಯ ಕೇಳೈ ಮತ್ತೆಯಾಹವ
ನೀಯ ಗಾರುಹಪತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣ
ವಾಯುಸಖರಾದರು ತ್ರಿವೇಣುಕವಾ ರಥಾಗ್ರದಲ |

¹ ನಮ್ಮ ಶರಪನೆ (ಕ), ನಿಮ್ಮ ಪಥವನೆ (ದ.ಬ). ² ರ (ಕ).
³ ದಿ (ಗ.ಚ.ನ). ⁴ ಬಾ (ಕ). ⁵ ಸುರ (ಕ). ⁶ ವೆನಿಷ್ಠಾ (ಕ).
೫೦

ಆಯಿತ್ತಲ್ಲ ವರೂಥ ನಕ್ಷ
ತ್ರಾಯತವು ಬಳಿಯನುಕರುಷವೊಂ
ದಾಯಿ¹ತಾಗ್ಗಜ¹ರಾಜಿಯಾದವು ಮಾವ ಕೇಳೆಂದ || ೪

ಆ ರಥಾ²ಗ್ರಿಕೆ² ವೇದ ನಾಲುಕು
ವಾರುವಂಗಳ ಹೂಡಿದರು ನೊಗ
ನಾ ರಜನಿ ದಿನ ಮಾಸವುತ್ರ ರದಕ್ಷಿಣಾಯನವು |
ನಾರ ³ಧೃತಿವೇದಪ್ರತತಿ ವಿ
ಸ್ತಾರ³ವಾದವು ನೊಗನ ಕಿಲ್ಲೆಳು
ಚಾರು ⁴ಕುಲಘನ⁴ನಿಕರ ಹಯಬಂಧನದ ನೇಣುಗಳು || ೫

ಮಿ⁵ಳಿ⁵ಗಳಾದವು ಕುಹು ಸುತಾರಾ
ವಳಿಗಳಮಳಪ್ರಣವವಾದುದು
ಮೊಳೆಯ ಬಲುಚಮ್ಮಟಿಗೆ ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ವರ ಪಡಂಗಮವು |
ನಿಲಿನಲಬಿಳ ಕ್ರತು ರಥಾಂಗಾ
ವಳಿಗಳಾದವು ವಿವಿಧ ಪರ್ಣದ
ಜಲದ ಪಟಲ ಪತಾಕೆಯಾದವು ⁶ರಥದ ಬಳಿನಿಲ⁶ || ೬

ಕಾಲದಂಡದ ರೌದ್ರದಂಡ ಕ
ರಾಳರಥನೀಮಾಗ್ರದಂಡ ವಿ
ಶಾಲ ವಿಮಳ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡದ ನಾಲು ಚೆಲುವಾಯು |
⁷ಮೇಲು⁷ವಲಗೆಯ ಸುತ್ತ ಚಮರೀ
ಜಾಳ ಕನಕಧ್ವಜದ ತುದಿಯಲಿ
ಮೇಳವಿನಿದನು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ವಿಪುಳ ⁸ಶಾಕ್ಯರವ⁸ || ೭

ಅರಸ ಕೇಳಿ⁹ ಋತು ಚರಿತ ಸಂವ
ತ್ಸರವೆ ಧನು ⁹ತತ್ಯಾ⁹ಳರಾತ್ರಿಯೆ
ತಿರುವಿದೇನಾಶ್ಚರ್ಮೈ ಶಿವ ಕಾಲರೂಪಿನಲಿ |
ಸರಳ ರಚನೆಗೆ ವಿಷ್ಣುವನೆ ಸಂ
ಸ್ಕರಿಸಿದರು ಮೈಕುಂಠತೇಜ
ಸ್ಫುರಿತ ಮಾರ್ಗಣ ಮೆಹಿದುದಗ್ನಿಷ್ಟೋಮ ಮುಖವಾಗಿ || ೮

¹ ತಗ್ಗದ (ಕ.ಚ.ದ.ಪ). ² ದಿಗ (ಕ). ³ ಶ್ರುತಿವೇದಪ್ರತತಿವಿಸ್ತಾರ (ಕ). ⁴ ಧೃತಿವೇದೋಪನಿಷತುವಿಚಾರ (ಖ). ⁵ ಪಳಿ⁵ಕುಲ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ಬ). ⁶ ಣಿ. (ಕ). ⁷ ಮಾವ ಕೇಳೆಂದ (ಕ). ⁸ ಮೂಲೆ (ಕ). ⁹ ನಾಕ್ಷಕವ (ಕ.ಗ. ಪ.ನ). ¹⁰ ತತಃಕಾ (ಕ).

ಶ್ರುತವೆ ನಿಮಗಿದು ಮಾವ ಬಹಳಾ
 ದ್ರುತದ ರಥನಿರ್ಮಾಣ ದೇವ
 ಪ್ರತತಿ ನೆರೆದುದು ನೆಹಿ ಚತುರ್ಧಶ ಭುವನವಾಸಿಗಳ |
 ಶತಮಬ್ರಹ್ಮಾಡಿಗಳು ತ
 ಮ್ಮತಿಸಯದ ತೇಜೋರ್ಧವನು ಪಶು
 ಪತಿಯ ಪದಕೋಲ್ಯೊನಿದರು ಮಾದ್ರೇಶ ಕೇಳೆಂದ || ೯

ಆ ಮಹಾಶಾಂಭವ ಸುತೇಜ
 ಸ್ತೋಮ^೨ಕೇ^೩ನದು ಕೊಹತೆಯೇ ಮ
 ತ್ತೀ^೩ ಮಹೇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಮುಖ ತೇಜಸ್ವಿಗಳ ಶಕ್ತಿ^೪ |
 ಆ ಮಹಾದೇವನಲ ಸೇರಿದು
 ದೀ ಮಹಾರಥಕಾಗಿ ವಿಮಳ
 ಪ್ಪ್ಯೇಮಕೇಶನು ನಗುತ ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯಲನುವಾದ || ೧೦

ಕಳಚಿ ತಲೆಮಾಲೆಯನು ಕೊಟ್ಟನು
 ಕೆಲದವರ ಕೈಯಲ ವಿಭೂತಿಯ
 ಗುಳಿಗೆಯನು ನೆಗ್ಗೊತ್ತಿ ಸರ್ವಾಂಗದಲ^೪ ಧೂಳಿಸಿದ^೪ |
 ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಕೆಂಪೆಡೆಯನಹಿಪತಿ
 ಯಳುಕೆ ಬಿಗಿದನು ದಂತಿಚರ್ಮವ
 ನೆಲಕೆ ಮುಂಜೆಹಿಗಳೆಯಲುಟ್ಟನು ದೇನಿ ಪರಿ ಮೆಹಿಯೆ || ೧೧

ಏಡೆಯ ಸರಪಣಿ ತೋಳಬಂದಿಗೆ
 ಪೆಡೆವಣಿಯ ಮಹಿವಾವುಗಳನಳ
 ವಡಿಸಿದನು ಜೋಡಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠನ ಜಳವಟಿಗೆ ಮೆಹಿಯೆ |
 ಜಡಿವ ಕಿಟಿಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಬಿಗುಹಿನ
 ಲುಡೆಯ^೫ ಬದ್ಧಗೆದಾರ ಉರಗನ
 ಪೆಡೆವಣಿಯ ಗೊಂಡೆಯದ ಕಿಗ್ಗಟ್ಟೆನೆಯ ಪಶುಪತಿ^೬ಯೆ || ೧೨

ನೆರೆದುದಭವನ ಕೆಲಬಲದಲು
 ಬ್ಬರದ ಜೊಜ್ಜೆಯ ಜಡಿವ ಬಡ್ಡದ
 ಬೆರಳ ಚಕ್ರದ ಭವಣಿಗಳ^೭ ಧವಣಿಸುವ^೭ ಧಾಣಿಗಳ |

^೧ ಕೇಱುನಿ (ಕ). ^೨ ವೇ (ಕ). ^೩ ಮಹೇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಮುಖತೇಜಸ್ಸು
 ಪುನಶಕ್ತಿ (ಕ), ಮಹೇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ ತೇಜಸ್ವಿಗಳಶಕ್ತಿ (ಗ.ಜ.). ^೪ ಲೇಖಿ
 ಸಿದ (ಕ.ನ.ಬ). ^೫ ತೊಡರ (ಕ), ಲುಡಿಯ (ಚ.ಟ.ದ.ಪ). ^೬ ಗೆ (ಚ.ದ).
^೭ ಡಾವರಿಪ (ತ).

ಪರಿಪರಿಯ ಕೈದುಗಳ ಕರ್ಕಶ
ತರದ ಚರಿತದ¹ ರೌದ್ರವೇಷದ
ವರ ಮಹಾಗಣನಿಕರವೊದಗಿತು ಮಾವ ಕೇಳೆಂದ || ೧೩

ಸುರಬಲದ ನಿಸ್ಸಾಳ ಕೋಟಿಯ
ಮೊರಹು ಮೊಳಗಿತು ಬಿಲುದಿರುವಿನ
ಬ್ಬರದಲಾ ದನಿಯಡಗಿತಗಣಿತ ವಂದಿಘೋಷದಲ |
ಅರರೆ ವಂದಿಧ್ವನಿಯ ಗರ್ಭೀ
ಕರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು ಜಯಜಯಧ್ವನಿ
ನೆಹಿ ಚತುರ್ದಶ ಜಗವ ಜಡಿದುದು² ಮಾವ ಕೇಳೆಂದ³ || ೧೪

ಮುರಿಯೆ ಬಲವಂಕದಲುಘೇ ಎಂ
ದೆಹಿಗದವು ಶ್ರುತಿಕೋಟಿ ವಾಮದ
ಕೊರಳ ಕೊಂಕನಲುಪನಿಷತ್ತು ಗಳಿಹಿಗದವು ಕೋಟಿ |
ತಿರುಗೆ ಬೆನ್ನಲ ನೆರೆದ ಸಚರಾ
ಚರವುಘೇ ಎಂದುದು ಕಪರ್ದಿಯ
ಸರಿಸದಲಿ ಸಿಡಿಲಂತೆ ಮೊಳಗಿತು ವೀರ³ಗಣನಿಕರ³ || ೧೫

ನಡೆದು ರಥದಲಿ ವಾಮಚರಣವ
ನಿಡುತ ಧೂರ್ಜಟಿ ದೇವನಿಕರಕೆ
ನುಡಿದನಾವ⁴ನನೀ ರಥಕೆ ಸಾರಥಿಯ ಮಾಡಿದಿರಿ⁴ |
ಕಡೆಗೆ ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲದೀ ರಥ
ನಡೆವುದೇ ದಾನವರ ಥಟ್ಟಣೆ
ತೊಡೆವುದೇ ಲೇಸಾಯ್ತುನುತ ನೋಡಿದನು ಸುರಪತಿಯ || ೧೬

ಮಾವ ಕೇಳೈ ಬಳಿಕ ಹರಿದುದು
ದೇವ⁵ಕುಲ⁵ ಪರಮೇಷ್ಠಿಯಲ್ಲಗೆ
ಭಾವವನು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು ನಿಜ ರಾಜಕಾರಿಯದ |
ಆ ವಿಭುವನೊಡಬಡಿಸಿದರು ದಿವಿ
ಜಾವಳಿಗಳಿಂದಿನಲಿ ಕರ್ಣಗೆ
ನೀವು ಸಾರಥಿಯಾದಡಭಿಮತಸಿದ್ಧಿ ತನಗೆಂದ || ೧೭

¹ ರು (ಕ). ² ಹೇಳಲೇನೆಂದ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ್ವದ). ³ ಭದ್ರಗಣ (ದ).

⁴ ವನಿಗಿಲ್ಲ ಸಾರಥಿ ಮಾಡಿದಿರಿ ರಥಕೆ (ಕ). ⁵ ತತ (ಚ.ಟ.ದ).

ಕೋಗಿಲೆಯ !ರಾಯಕ್ಕೆ¹ ಬಂದು²ದು³
 ಕಾಗೆಗಳ ಧುರಪಥವದಂತಿರ
 'ಲಾಗಳಬುಜಾಸನನ ಸಾರಥಿತನವದೇನಾಯ್ತೊ⁴ |
 ಹೋಗಲದು ಸಾರಥ್ಯಕಾಯತ
 ವಾಗಿ ಬಂದು ವಿರಿಂಚ ಮಕುಟವ
 ತೂಗಿದನು ಹೋಗಳಿದನು ತ್ರಿಪುರನಿವಾಸಿಗಳ ಬಲುಹ || ೧೮

ಹುನಿಯೆ ಬಳಿಕದು ಸಕಲ ಜಗವೊಂ
 ದೆನೆ ಪುರತ್ರಯದೈತ್ಯಭಟರೊಂ
 ದೆನೆ ಮಹಾದೇವನುತ ಕಮಲಜನೇಷುದನು ರಥವ |
 ಸನಿನೆ ವಾಘಯ ತಿದ್ದಿ ತುರಗ
 ಪ್ರಸರವನು ಬೋಳೈಸಿ ರಥವನು
 ದೆನೆದೆನೆಗೆ⁵ 'ಹೋಳ'ಿಸಿದನು ಲುಳಿ⁶ವಡಿಸಿದ ಮಹಾರಥವ⁵ || ೧೯

ದೇವ ಬಿಜಯಂಗೈವುದೆನೆ ದಿವಿ
 ಜಾವಳಿಗಳುಬ್ಬರದ ಜೊಬ್ಬೆಯ
 ಡಾವರದಲೇಷುದನು ಧೂರ್ಜಟಿ ವೇದಮಯರಥವ |
 ಮಾವ ಕೇಳದುಭುತವನೀ ವಿ
 ಶ್ವಾವನೀತಳ ರಥ ರಥಾಂಗ
 ಗ್ರಾವತತಿ ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ಮುಗ್ಗಿತು ತೇರು ನಿಮಿಷದಲ || ೨೦

ಕುದುರೆ ತರಕೆಳಗಾದುದಿಳೆಯೆ
 ದ್ದುದು ರಸಾತಳಕವರ ಭಾರಕೆ
 ಕೆದಜುದವು ಕುಲಗಿರಿಯ ಹೂಟದ ನಂಚ ದೆನೆದೆನೆಗೆ |
 ಕುದಿದುದಮರವ್ರಾತ⁷ ಸಂತಾ
 ಪೊದಲಿ ವಿತಳಕೆ ಹಾಯ್ತು ನಿಮಿಷಾ
 ರ್ಥದಲಿ ಹೆಗಲಿಂದೆತ್ತಿದನು ಹರಿ ವೃಷಭರೂಪಿನಲ || ೨೧

ಅದ್ಧ ರಥ ಹರಿಯುರವಣಿಗೆ ಚಿಗಿ
 ದೆದ್ದು ಸಮವಾಯು ಭಯ ಪುಟ ನೆಗೆ
 ದೆದ್ದು ವಳಯವ ಕೊಡಹಿ ನಿಂದವು ವೇದವಾಜಿಗಳು |

¹ ಸಾಮ್ಯಕ್ಕೆ (ಗ), ಶಾಣಕ್ಕೆ (ಟ), ರಾಯತಕೆ (ಪ). ² ದೆ (ತ). ³ ಲಾಗ
 ಕಮಳಾಸನನಸಾರಥಿ ಬಳಕದೇನಾಯ್ತು (ಕ). ⁴ ಹರಿ (ಪ). ⁵ ಯಡಗಿದನು
 ನಿಮಿಷದಲ (ಗ). ⁶ ಸನ್ಮಾಹ್ನ (ಠ).

ಎದ್ದುದೋ ರಥ ಬಳ ಮನೋರಥ
ವದ್ದುದೋ ಮರು ಪೂತುರೆನುತು
ಬೈದ್ದುದಮರಕದಂಬ ಭಾರಿಯ ಭುಜದ¹ಬೊಬ್ಬೆಯಲ¹ || ೨೨

ಪ್ರಣವನಾದಾಹತಿಗೆ ಗತಿಯಲ
ಕುಣಿದವಗ್ಗ ದ²ವೇದ²ಹಯ ಹ
ಲ್ಲಣೆಯ ಹೇಷಿತ ರವಕೆ ಹೆದರಿತು ರಾಕ್ಷಸವ್ರಾತ |
ಗಣಸಮೂಹದ ಚೂಣಿಯಲಿ ಸುರ
ಗಣ ಸುರಾರಿಗಳೂರ ಮುತ್ತಿತು
ಕೆಣಕಿದರು ಕಾಳಿಗವನಸುರ³ರ ಧಟ್ಟು ಕಳವಳಿಸೆ³ || ೨೩

ಭಟರು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಯದು⁴ಲಟ⁴
ಕಟಿಸಿ ನೂಕಿತು ತಾರಕಾಕ್ಷನ
ಚಟುಳ ಹಯ⁵ಬಲ್⁵ ಹೊಕ್ಕು ಹೊಯ್ದುದು ಬಿಟ್ಟಸೂರಿಯಲಿ |
ಲಟಕಟಿಸೆ ಸುರಸೇನೆ ಬಲುಗಜ
ಘಟೆಗಳೊಕಿತು ದೈತ್ಯಸುರನಂ
ಘಟಿತ ಸಮರವನೇನನೆಂಬೆನು ಮಾವ ಕೇಳೆಂದ || ೨೪

ಹೊಯ್ದುದಮರರನಸುರ⁶ರಗ್ಗ ದ⁶
ಕೈದುಕಾಟರು ಮತ್ತೆ ನೂಕಿತು
ಮೈದೆಗೆಯಲೊಡವೆರನಿ ನೂಕಿತು ಬೇಹಬೇಹವರು |
ಬೈದರಿಂದ್ರನನಿಂದುಮೌಳಿಗೆ
ನೆಯ್ದ ರಥ ನುಗ್ಗಾಯು ನಾಳವ
ಕೊಯ್ದರೋ⁷ಹುಗ್ಗಿಗರೆನುತೊಟಲಿದುದು⁷ ಸುರಸ್ತೋಮ || ೨೫

ಹೊಗಲಿ ಸಮರಕೆ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹರು
⁸ತೆಗೆಯಬೇಡೋ⁸ ಬೆನ್ನ⁹ಲಾಂಕೆಗೆ⁹
ಜಗದೊಡೆಯನೋ ಫಡಫಡಂಜದಿ¹⁰ರೆನಲು ಸುರರಾಜ¹⁰ |

¹ ಹೊಯ್ದುನಲ (ಚ.ತ.ಪ.ಬ). ² ಮಂತ್ರ (ಕ). ³ ರುಸುರರ ಧಟ್ಟು
ನಲ (ಪ). ⁴ ಸರ (ಟ.ತ.ದ.ಪ). ⁵ ವೂಳ (ಕ). ⁶ ರಾಗಳೆ (ಚ.ತ.ಪ).
⁷ ನುಗ್ಗಿಗಳನೆನುತಿದುರ (ಕ). ⁸ ಹೊಗಲಿಬೇಡಾ (ಚ.ತ.ಪ). ⁹ ನಾಂ
ಕೆಗೆ (ಗ), ಲೈದನೆ (ಟ.ದ). ¹⁰ ರಂಜದಿರಿಯನುತ (ಕ), ರೆನುತ ಸುರನಾಥ
(ಗ.ಟ.ದ).

ಉಗಿದ ಖಡುಗದ ¹ತಿರುವಿನಂ¹ಬಿನ
ಬಿಗಿದ ಬಿಲ್ಲನ ಸುರಪನಿದಿರಿನೊ
ಳಗಣತಾಮರಭಟರು ಹೊಕ್ಕುದು ದೈತ್ಯಬಲದೊಳಗೆ || ೨೬

ಮೊಲನ ಮುಷಿ ಕೈವೊಯ್ದು ನಕ್ಕುದು
ಹುಲಿಯೊಡನೆ ಗಡ ಶಿವಶಿವಾ ವೆ
ಗ್ಗಳಿಯರನು ವಿಗ್ರಹದಲಹುವೆವು ಕಂಡು ಕೈಗುಣವ |
ಹುಲುಪ್ಪಿಪ್ಪಿಯ ದೇವಾಳ ತ್ರಿಪುರದ
ನೆಲನ ಮೆಚ್ಚಿತು ನಾಯ್ಕಳರ ಮುಂ
ದಲೆಯ ಕೊಯ್ ಕಡಿ ಬೆರಳನೆಂದರು ಬಳರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ || ೨೭

ಕಾದ ಲೋಹದ ಹಳಿಯುಪ್ಪಲು ಕೆಂ
ಪಾದಪಸುರರ ಮೋಹಿಗಳು ತಿದಿ
ಯೂದುಗಿಚ್ಚಿನ ಹೊದಹಿನಂತಿರೆ ಬಿಡದೆ ಭುಗಿಲಡುತ |
ಸೇದುವೆರಳನ ತಿರುವಿನಂಬಿನ
ವಾದಿನೆನುಗೆಯ ಬಿರುದರಗ್ಗದ
ಕೈದುಕಾಟಿರ ಕಣಕಿದಮರರ ಹೊಟ್ಟ ತೂಹಿದರು || ೨೮

ಮುಹುದುದಿದು ಕಲ್ಪಾಂತಪಕ್ಷಿಯ
ನೆಹಿಯ ಬಿಟ್ಟರೊ ಶಿವಶಿವಾ ಬಳ
ರುಟುಬೆ ಘನ ನಾವೇಕೆ ರಣವೇಕಿವರ ಕೂಡೆನುತ |
ಒಹಿಲುಪಮರರ ಬಾಯಿ ಕೈಗಳ
ಮೊಹಿಯ ತೆಗನಿ ಮಹಾಗಣಂಗಳೊ
ಳುಹುಪ ನಂದೀಶ್ವರನು ಹೊಕ್ಕನು ಹೊಯ್ದು ದಾನವರ || ೨೯

ದಿಂಡುದಹಿದನು ದಾನವರ ಕಡಿ
ಬಂಡಮಯಮಾಯೆ ಪನಿ ರಕುತದ
ದೊಂಡೆಗೆಸಹಿನೊಳದ್ದು ದಗಣತ ರಥಗಜಾಶ್ವಚಯ |
ಪಿಂಡೊಡೆದು ಹೇರಾಳ ರಕ್ತನ
ದಿಂಡೆಯರು ಧಿಮ್ಮೆನಲು ಹೊಯ್ದರು
ಬಂಡಪರಶುವಿನಾಳು ಹೊಯ್ದನು ಸಾಲ ಹಣ ಹರೆಯೆ || ೩೦

¹ ಬೆರಳಲಂ (ಚ.ತ.ಬ), ಬೆರಳನಂ (ಪ). ² ತಿ (ದ).

ಅರೆನೆಯ ಮುಱಿದಿಟ್ಟಣಿಸಿ ತರೆ
 ವರಿಗೆಯಲಿ ಹೊಕ್ಕಾಕಿ ದುರ್ಗದ
 ಹಿರಿಯ ಹುಲಿಮುಖದೊಳಗೆ ಹೊಯ್ದರು ಬೇಹಬೇಹವರ |
 ಅರಸ ಕೇಳೈ ದೈತ್ಯ¹ಭಟರ¹
 ಚ್ಚರಿಯ ಮಾಡಿದರಳಿದವರನೆ
 ಚ್ಚುಟಿಸಿದರು ಮಯವಿರಚಿತಾವ್ಯ ತನಲಿಲಕೂಪದಲಿ || ೩೦

ಮಯನ ಬಿನ್ನಾಣವನು ದೇವ
 ತ್ರಯವಱುದುದು ತೀರಲಸುರರ
 ಲಯವನುತ ಹರಿ ಧೇನುವಬುಜಾಸನನು ಕಱುವಾಗಿ |
 ಭಯವಿಹೀನರು ಹೊಕ್ಕರಾ ಬಾ
 ವಿಯನು ಬತ್ತಿಸಿ ಬಳಿಕ ದೈತ್ಯರ
 ಜಯವ ಮುಱಿದರು ಮೋಹನದ ಬೌದ್ಧಾವತಾರದಲಿ || ೩೧

ಭವನ ಭಕುತಿಯ ಬಿಡಿಸಿದರು ಶಾಂ
 ಭವನುಸಿದ್ಧಾಂತವನು ಬೌದ್ಧ
 ವ್ಯವಹರಣಿಗಳ ಮಾಯೆಯಲಿ ಕೆಡಹಿದರು ಕಪಟದಲಿ |
 ಯುವತಿಯರು ಪರಪುರುಷಯೋಗ
 ಪ್ರವರದೀಕ್ಷಿತರಾಯ ಬೌದ್ಧನ
 ವಿವಿಧ ಮಾಯೆಗೆ ಮಾಱುವೋದುದು ಮನ²ಸುರಾರಿಗಳ² || ೩೩

ಹರಿ ಸರೋಜಾಸನರು ಶೂಲಯ
 ಹೊರಗೆ ಬಂದರು ದೇವದೈತ್ಯರ
 ಪುರವಧರ್ಮದ³ ಪೇಟೆ³ಯಾದುದು ನಯನಪಾವಕನ |
 ಕರೆದು ಬೆನಸುವಡಿದು ನಮಯವೀ
 ಸುರರ⁴ನಲಕುವ ಚಿತ್ತ⁴ವುಳ್ಳರೆ
 ಕರುಣೆ ಬಿಜಯಂಗೈವುದೆಂದರು ಪಾರ್ವತೀಪತಿಗೆ || ೩೪

ಬಿಲ್ಲ ತುಡುಕಿದನಭವನೆಡಬಲ
 ದಲ್ಲ ಜಯಜಯಜಯಜಯದ್ವನಿ
 ಘಟ್ಟಿಸಿತ್ತೀರೇಳುಭುವನತ್ರವಣವೀಧಿಗಳ |

1 ರೊಂದ ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ). 2 ಮಹಾಸುರರು (ಕ). 3 ಮೇರೆ (ಕ),
 ಎಲೆ (ಃ.ಪ.ಚ.ತ), ವೇಡೆ (ದ), ಪೇಲೆ (ಬ). 4 ಸಾಕುವ ನಮಯ (ಕ).

ಭುಲ್ಲವಿಸಿ ಹಯ ಪದನಮೂಹವ
ಚೆಲ್ಲದವು ನಕ್ರಮದ ಪಾಳಿಯು
ಪಲ್ಲವಿಕೆ ಪರಿವಡೆದುದಮಳಪ್ರಣವಮಯವಾಗಿ ||

೩೫

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಚಮ್ಮಟಗೆಯ್ಲೆಯು
ತುಡುಕೆ ಕುಣಿದವು ವೇದಹಯ ಬಲ
ನಡಪುರಃಪಶ್ಚಿಮದಲೆಟಗುವ! ಮಂತ್ರಕೋಟಿಗಳ |
ನುಡಿಯಲರಿದಾಕಾಶಸರನಿಯೊ
ಳಡಿದ ತಾವರೆಮುಗುಳುಗಳೊ ಸುರ
ಪವೆಯೊಳೆತ್ತಿದ ಮುಗಿದ ಕೈಗಳೊ ಚಿತ್ರವಾಯ್ತೆಂದ ||

೩೬

ಪರಮ ಶ್ರುತಿ ವೇದಾಂಗಳಿ ಮಂತ್ರೋ
ತ್ಕರ ಧರಿತ್ರಿ ಕುಲಾದ್ರಿ ಸನಿ ಭಾ
ನ್ಯರ ಸುರೋರಗ ಜಲಧಿ ನದಿ ನಕ್ಷತ್ರರಾಶಿಗಳು |
ಸರನಿರುಹವ ವಿಷ್ಣು ವಿವಿಧಾ
ಧ್ವರ ಮುನೀಂದ್ರ ಗ್ರಹವು ಸಚರಾ
ಚರವುಳ್ಳ ಎಂದೆಟಗುತಿರ್ದುದು ಶಿವನ ಬಳಸಿನಲ ||

೩೭

ಒದಗಿತೀ ಹೇಳಿದ ಸಮಸ
ತ್ರಿದಶ ಸಚರಾಚರವು ತಮ್ಮಂ
ಗದಲಿ ರಚಿಸಿದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನ ಕೃತನಿಯೋಗದಲಿ |
ಅದುಬಳಿಕ ನಿರ್ಜರಸಮೂಹಾ
ಭ್ಯುದಯವೈಸಲೆ ಧನುವ ಕೊಂಡನು
ಮದನರಿಪು ತಿರುಪಿದನು ಜೆರಳಲಿ ಪಾಶುಪತಶರವ ||

೩೮

ಕೃತಕವೋ ದಿಟವೋ ದುರಂತರ
ಶ್ರುತಿಗಳೆಯುವು ನಮ್ಮ ಮಿಡುಕುವ
ಮತಿಯ ಪಾಡೇ ನಿಮಿಷಕಬುಜಭವಾಂಡ ಕೋಟಿಗಳ |
ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನಗ್ಗಳದ ನಯನಾ
ಹುತಿಯ ಮಾಡುವ ತ್ರಿಪುರಹರ ಸಂ
ಗತಿಯ ಸಮಯವ ಹಾರಿದನು ಸುರವರುಷ ಸಾವಿರವ ||

೩೯

¹ ಮಣವಿನ (ಕ). ² ಶರಧಿ (ಕ.ಗ.ಟ). ³ ತ (ಕ.ಗ.ಟ.ಟ)
ದೊಣಲು (ಕ). ⁴ ನಿ (ಕ.ಟ).

ಕೂಡಿದವು ಪುರ ಮೂಱು ನಿಮಿಷದೊ
 ಳೀಡಿಱುದುದುರಿ ನಯನವಕ್ಕಿಯ
 ಕೂಡಿ ಹುರಿಗೊಂಡೊಕಿ ಹರಿದುದು ಪಾಶುಪತಬಾಣ |
 ರೂಡಿ ಹೊರಳಿಯ ಹೊಗೆಯ ಜೋಡಿಯ
 ನೀಡುನಾಲಗೆ ಪುರದ ಸುತ್ತಲು
 ಕೂಡೆ ¹ವೇಡಯವಾಯು ¹ ಹರಡಿನ ಕಿಡಿಯ ಗಡಣದಲಿ || ೪೦

ಕಟ್ಟಿತುರಿ ದೆನೆ ನಾಲ್ಕುಲ ಬೆ
 ನ್ನಟ್ಟಿ ಹೊಯ್ದುದು ಬಿನುಗುಗಳ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿಗಳನೊಟಗಿಸಿತು ಮುಟಗಿಸಿತನುರನಾರಿಯರ |
 ದಿಟ್ಟುರುರಿದುದು ಎರರನುಗಳ
 ಬಿಟ್ಟರಥವದ್ರೋಹಿಗಳು ನೆಹೆ
 ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡಿಂಗಾರು ಮುಟಗುವರರನ ಕೇಳಿಂದ || ೪೧

ನರಳ ಮೊನೆಯಲಿ ನಿದಿದ ಕಡಿಯೊಂ
 ದೆರಡಲಿ ಬೆಂದುದು ಪುರತ್ರಯ
 ವರನ ಕೇಳೈ ಬಳಕ ಬಾಣದ ಬಾಯಿಧಾರೆಗಳ |
 ಹರನ ನಯನದ ಕಿಚ್ಚು ಕಾಣದು
 ಪುರವನಾ ಬಾತಿಯಲಿ ಭೇದಿಸಿ
 ಮುರಿಮುರಿದು ಸುಡತೊಡಗಿತಬುಜಭವಾಂಡಮಂಡಲವ || ೪೨

ಎಲೆ ಚತುರ್ದಶಜಗವನುರಿಯ
 ಪ್ಪಳಿಸಿತೇ ಬೆಂದುದು ಸುರೊಘದ
 ಗೆಲವು ಕರೆಯಾ ಕಲ್ವಮೇಘವನುರಿಯ ಮಾಣಿಸಲಿ |
 ಬಲುಕಣಿಗಳಲ್ಲಾ ಜನಾರ್ದನ
 ನಳಿನಭವರಾವೆಡೆಯನುತ ಕಳ
 ವಳಿಸಿದುದು ಮೊಹೆಯಿಟ್ಟುದಧವನ ಮುಂದೆ ಭುವನಜನ || ೪೩

ಅರಿಪುರತ್ರಯದಹನಕರ್ಮ
 ಸ್ಪುರಣವಸ್ತತ್ಕಾರ್ಯವದು ಗೋ
 ಚರಿಸಿತಲ್ಲಂ ಮೇಲಣುಚಿತಾನುಚಿತಕೃತ್ಯವನು |

¹ ಮೆಳೆಯಾಯಿತ್ತು (ಕ), ಎಂಡಯವಾಯು (ಗ).

ಕರುಣಾ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಜನನಂ
ಹರಣಕಾಲವೊ ಮೇಣು ¹ರಕ್ಷಾ
ಕರಣ¹ ಕಾಲವೇ ದೇವ ²ಯಿಂದೊಪಲಿದುದು² ಭುವನಜನ || ೪೪

ತ್ರಾಹಿ ಮದನಾಂತಕ ಪುರತ್ರಯ
ದಾಹ ಹರ ಶಂಕರ ³ಮಹೇಶ³
ತ್ರಾಹಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ವಿನಾಕಿ ತ್ರಾಹಿ ಲೋಕೇಶ |
ದ್ರೋಹಿಗಳು ⁴ಧೂಳಾಯು⁴ ಬಳಕಿನೊ
ಳೇ ಹದನು ಬಂದಿದೆ ಜಗತ್ಸ
ರೂಪುಗಡುತಿದೆ ⁵ದೇವ ಯಂದುದು ಸಕಲ ಭುವನಜನ⁵ || ೪೫

ಕರುಣರನದಲಿ ನನೆಯ ನಗೆಯಂ
ಕುರಿಸಲಾಜ್ಞಾಹಸ್ತದಲಿ ಶಂ
ಕರನ ಹೊಂಕರಣೆಯಲಿ ತಳಿತುರಿ ತಗ್ಗಿ ತಲ್ಲಲ್ಲಿ |
ಶಿರವ ತಡಹುತ ದೇವತತಿ ಪುರ
ಹರನ ಬೀಳ್ಕೊಂಡರು ಮಹಾರಥ
ಹರಿದು ನಿಜಸಂಸ್ಥಾನಸಂಗತವಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದಲಿ || * ೪೬

ಒಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ದಕ್ಷಾಧರಣ (ಕ), ರಕ್ಷಾಧರಣ (ದ). ² ಯೆಂದುದು ಸಕಲ (ಕ),
ಯೆಂದೆಪಗಿದುಮ (ಪ). ³ ಮಹೇಶ್ವರ (ಕ). ⁴ ಬಯರಾಯ್ತು. ⁵ ಜಯ
ಜಯೆಂದೊಪಲಿತು ಭುವನಜನ (ಕ).

* ಐದನೆಯ ಪದ್ಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಯವರೆಗೆ (ನ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಪಾಠವಿದೆ.

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ಪೃಥಿವಿಪತಿ ಮಾದ್ರೇಶನನು ಸಾ
ರಥಿಯು ಮಾಡಿದನೊಲವು ಮಿಗಲತಿ
ರಥ ಭಯಂಕರ ಭಾನುಸುತ¹ನಾಹವಕೆ ನಡೆತಂದ¹ ||

ಹರನ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಖಳ ದಿವಿಜರು
ಹರೆದುದೀ ಪರಿ ಕಮಲಭವನೀ
ತ್ವರನ ಸಾರಥಿಯಾಗೆ ಸಾರಿದುದಮರರಭ್ಯುದಯ |
ಹರಿಯ ಸಾರಥಿತನದಿ ಜಯವಂ
ಕುರಿಸಿತವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಲಿ
ಕುರುಬಲಕೆ ಗೆಲವಾದಡೊಳ್ಳಿತು ಮಾವ ಕೇಳೆಂದ || ೧

ಹರನು ಬಿಲುವಿದ್ಯವನು ಕೊಡುತವೆ
ಪರಶುರಾಮಂಗೆಂದನಧಮರಿ
ಗೊರೆಯದಿರು ಸತ್ಪಾತ್ರ²ಕಿದನಾ³ದರಿಸಿ ಕಲ³ಸೆಂದ³ !
ಸುರರ ಮೆಚ್ಚಿದ ರಾಮನೀತನ
ಕರೆದು ಗರುಡಿಯ ಹೊಗಿಸಿದನು ⁴ಕಡು⁴
ಗರುವನೀ ರಾಘೇಯನಧಮನೆ ಮಾವ ಕೇಳೆಂದ || ೨

ಸೂತಕುಲಸಂಭವನೆ ಭುವನ
ಖ್ಯಾತ ಕರ್ಣನು ಸಾಕಿದಾತನು
ಸೂತನಾದಡೆ ಮಾವ ಕೇಳನ್ವಯಕೆ ಹಳವುಂಟೆ |
ಸ್ವಾತಿಯುದಕದೊಳಾದ ಮ⁵ಕ್ತಿಕ
ವ್ರಾತಕಯ್ಯನೆ ಚಿಪ್ಪು ನಿಮಗಿ
ನ್ನೀತಕ್ಕಿ ಸಂದೇಹ⁵ರವಿಸುತ ಸೂತನಲ್ಲೆಂದ⁵ || ೩

ಈ ದುರಾಗ್ರಹ ನಿ⁶ನ್ನ⁶ ಚಿತ್ತದೊ
ಳಾದುದೇ ತಪ್ಪೇನು ಕೋಗಿಲೆ
ಯಾದರಿಸಿದಡೆ ಬೇವು ಮಾವಹುದಾದಡೆಮಗೇನು |

¹ ಹೊಣಿವಂಟನಾಹವಕೆ (ಕ). ² ವಱುಡಾ (ಓ.ಪ). ³ ನೆನಲು (ಕ.ಗ).
⁴ ಖರ (ಕ). ⁵ ಸಾರಥಿಯಾಗು ಸಾಕೆಂದ (ಗ.ದ). ⁶ ಮ್ಯ (ಕ).

ಕಾದಿ ಗೆಲು¹ವುಡು ಧಾರಿ ಗುರು¹ ಭೀ
ಷ್ಮಾ ದಿಭಟರೇನಾದರೈ ತಾ
ನಾದುದಾಗಲ ನಾವು ಸಾರಥಿಯಾದವೇಳೆಂದ ||

೪

ನಿಮ್ಮ ವಿಜಯಶ್ರೀಯ ಕಡೆಗೆ
²ಘೋಷ್ಣೆ ಮುಬದಲಿ² ಮುರಿದುದಾದಡೆ
ನಮ್ಮ ಕೊರತೆಯದೇಕೆ ಕರಸೈ ಸೂತನಂದನನ |
³ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಾದುದನೀ
ತಮ್ಮ ಪಿಂಜು⁴ನಡೆದನಾದಡೆ
ನಮ್ಮ⁵ವಾಘೆಯ ಬೀಳುಕೊಡುವೆವು⁵ ರಾಯ ಕೇಳೆಂದ ||

೫

ಹೊತ್ತ ದುಗುಡವ ಹಾಯ್ತು ಕೈವಿಡಿ
ದತ್ತಿ ಕರ್ಣನ ಕೊಟ್ಟು ಮೈಗಳ
ಲೆತ್ತು ಗುಡಿಗಳ ರೋಮೆ ಪುಳಕದ ಪೂರ್ಣಹರುಷದಲ |
ಬತ್ತಿ ತಂತನಾ ಪಜಲನಿಧಿ
ಚಿತ್ತ ದುರುಸಂದೇಹತರುವಿನ
ಬಿತ್ತು ಕರಿಪೊಳೆಪೋಯ್ತು ನಿನ್ನ ಮಗಂಗೆ⁶ ನಿಮಿಷದಲಿ⁶ ||

೬

ಬೀಳುಕೊಂಡನು ಶಲ್ಯನನು ಭೂ
ಪಾಲನಿತಲು ಕರ್ಣನಾಯುಧ
ತಾಲೆಯಲಿ ಶುಚಿಯಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ⁷ವನು ಪೂಜಿಸಿದ⁷ |
ಸಾಲದೀವಿಗಳನು ಶಸ್ತ್ರ
ಜ್ವಾಲೆ ಮಿಕ್ಕವು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಧಾರಾ
ಭೀಳವಿಕ್ರಮ ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಿತವಾದವಡಿಗಡಿಗೆ ||

೭

ಕುಟಿಯ ಹಣದದ ಕೋಳಿಕೋಣನ
ಮುಟದಲೆಯ ಮಿಸಲಿನ ರಕುತದ
ದುಟುದುಟಪ ದಂಡೆಯಲಿ ಕಲಸಿದ ಕೂಳ ಮುದ್ದೆಗಳ |
ಹೊಟಿಗೆ ಬಡಿಸಿದ⁸ ಭೂತಬಲಿ ಬೊ
ಬ್ಬಿ ಷುತದೊಡನುಬ್ಬೇಳ್ಳ ಲಗ್ನೆಯ
ಹಣೆಗಳಬ್ಬ ರವಾಯ್ತು ಕರ್ಣನ ಶಸ್ತ್ರಪೂಜೆಯಲ ||

೮

¹ ವರಭಾರವಿದು (ಗ).

² ಘೋಷ್ಣೆ ಮೈ ನಮ್ಮಲ (ಕ).

³ ಎ (ಕ).

⁴ ಒದೆ (ಕ), ಉಯ (ಚ.ಪ.ತ).

⁵ ವಾಣಿಯ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟಿಪು.

⁶ ಹರುಷ

ದಲ (ನ). ⁷ ಗಳನರ್ಚಿಸಿದ.

⁸ ಸುಪ.

ವಿರಚಿಸಿತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಪೂಜಾ
 ಪರಿಸರಣ¹ ರವಿಸೂನು ದರ್ಭಾಂ
 ಕುರದ ಶಯನಸ್ಥಾನದಲಿ ಮಾಡಿದನು ಜಾಗರವ |
 ಕುರುನ್ಯಪಾಲನ ಪಾಳೆಯದೊಳಾ
 ಯ್ತರುಳು ಮನೆಮನೆಗಳಲಿ ಶಸ್ತ್ರೋ
 ತ್ಕರ ಸಮಾರಾಧನೆಯೊಳಿದು² ಕೂಡ ನೃಪಕಟಕ³ || ೯

ನವೆದುದಿರುಳರುಣೋದಯದಲಾ
 ಹವದ ಸಂಭ್ರಮರಭಸವೆದ್ದು ದು
 ವಿವಿಧ ಬಲಭಾರಣೆಯ ಭುಲ್ಲವಣೆಯ ಛಡಾಳದಲಿ |
 ತವಕಿಸುತ ಬಿಗಿ ವಾರುವನ ತಾ
 ನವಗವನು ಬಲ್ಲೆಹವ ನೀಸಕ
 ಕವಚಗಳನೆಂಬಬ್ಬರಣೆ ರಂಜಿಸಿತು ರಾವ್ತರಲಿ || ೧೦

ಬಿಡು ಗಜವ ಬಿಗಿ⁴ ಷಂಚಿಗಳ ತೆಗೆ
¹ದಡಿ⁵ಯ ಹಾಯಿಕು ಗುಳವ ತಾ ಮೊಗ
 ವಡವ ಕೊಡು ಪಟ್ಟಿಯವ ಕೈಯಲಿ ಬೀಸು⁶ ಚೌರಿಗಳ |
 ತಡವಿದೇನೋ ನಾಯಿ ಸಡಿಫಡ
 ಕಡೆಯನುತ ತಮ್ಮೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರ
 ಜಡಿಯಲಬ್ಬರವಾ⁷ದುದಾ⁸ರೋಹಕರ ಕೇರಿಯಲಿ || ೧೧

ಕೀಲ ತೆಗೆಯಚ್ಚುಗಳ ಹೆರೆ ಬಲು
 ಗಾಲಗಳ ಜೋಡಿಸು ಪತಾಕಾ
 ಜಾಲವನು ನಿಲಿಸೀನ ಬಲಿ ಬಲುಮಿಣಿಯ ಬಿಗಿಯೆನುತ |
 ಮೇಲೆಮೇಲಬ್ಬರದ ಘೋಳಾ
 ಘೋಳಿ ಘಲ್ಲನೆ ದೆನೆಯಲತಿರಥ
 ಜಾಲ⁹ಕವಿದುದು⁷ ಕದನಕೌತೂಹಲರ⁸ ಕೇರಿಯಲಿ⁹ || ೧೨

ನೀಡು ಬಿಲುಬತ್ತಳಿಕೆಯನು ನಡೆ
 ಜೋಡ ತೆಗೆ ತಾ ಸವಳವನು ರಣ
⁹ವೇಡನೇ⁹ ಫಡ ಘಾಯವನು¹⁰ ಬಿಗಿ ಮದ್ದನರೆಯೆನುತ¹⁰ |

¹ ಚರಿಯ (ಕ), ಕರಣ (ದ). ² ವರಮಹಾಕಟಕ (ಗ.ದ), ಸಕಲಬಲ
 ವಂದ (ಛ.ತ). ³ ಗಂಟೆ (ಬ). ⁴ ತಡೆ (ಕ). ⁵ ಚಮರಿ (ಕ). ⁶ ಯಿತಾ
 (ಕ.ಗ.ಚ). ⁷ ವದ್ದುದು (ಕ.ಗ.ನ). ⁸ ಕಡುಹಿನಲ (ಕ.ಗ.ದ.ನ). ⁹ ಹೇಡಿ
 ಯೇ (ಕ.ಗ.), ಬೀಡನೇ (ಪ). ¹⁰ ತೊಳಮದ್ದನಿಕ್ಕನುತ (ಕ).

ಕೂಡೆ ತಮತಮಗಾಹವೆದ ಬಯ
ಪೋಡಿಯಿಲ್ಲದೆ¹ ಸುಭಟ²ರಬ್ಬರ
ಝಾಡಿ³ ಮನಗತು ಕದನಗಲಿ⁴ ಕಾರಾಳ ಕೇರಿಯಲಿ || ೧೩

ಬಿರಿದುಬಬುಜಭವಾಂಡವೆನೆ ಭೋಂ
ಕರಿದವು ನಿನ್ನಾಳತತಿ ನಿ
ಬ್ಬರದ ಬಿರುದನು ಬೀಟುತಿದವು ಗೌಟುಗಹಳೆಗಳು |
ಎರಲು ಸುಳಿದುದು ದೀಪಶಿಖಿ ಪರಿ
ಹರಿಸಿದತಿಬಲದಬ್ಬರದ ನಿ
ಷ್ಕುರತೆಗಂಜದ ಮಾಣದೆನೆ ಹೆಚ್ಚಿಂಗಿತಾ ರಜನಿ || ೧೪

ಅರಸ ಕೇಳಭ್ಯುದಿತವಾ⁵ದುದು⁶
ಸರಸಕ್ಕೈರವರಾಜಿ ಕೋಮಲ
ಸರನಿರುಹವನವಾದುದಾಕ್ಷಣ⁷ ಸುರಭಿ⁸ನಿರ್ಮುಕ್ತ |
ಕಿರಣ ತೋಮರ ದಕ್ಷಿಣೋರು
ಸ್ತುರಣ ತಿಮಿರ ಮೃಗೀಕವಂಬಕ
ತರಣಿ ನೂಕಿದನು⁹ವಯ¹⁰ಶ್ಚಲಕ¹¹ ರತುನಮಯ ರಥವ || ೧೫

ಉಲಿವ ಮಂಗಳಪಾಠಕರ ಕಳ
ಕಳಕೆ ಮೆಪೆಯಲು ಹೊಳವ ಹೊಂಬ
ಟ್ಟಲಲಿ ಸೂನಿದನರ್ಘ್ಯ ಜಲವನು ಜನಕನಿಧಿನಲಿ |
ಲಲಿತ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳನು ಕರ
ತಳದೊಳಾಂತು ಮಹೀಸುರರಿಗೆ
ಗ್ಗಳೆಯನಿತ್ತನು ಧೇನುಮಣಿಕನಕಾದಿ ವಸ್ತುಗಳ || ೧೬

ವರ ನಿಭಾರಿಯ ಬಳವಿನಲಿ ಬಲ
ಮುರಿಯ ಬಿಗಿದನು ಪದಮುಖಕೆ ಮುಂ
ಚೆಹಗ ಬಿಟ್ಟನು ಬಿಗಿದ ಬದ್ಧುಗೆ ದಾರ ಗೊಂಜೆಯವ |
ಕಿರಣ ಲಹರಿಯ ವಜ್ರಮಾಣಿಕ
ಪರಿರಚಿತ ಭುಜಕಂಠಕರ್ಣಾ
ಧರಣ ಚರಣದ ಖಡೆಯದಲಿ ರಂಜಿಸಿದನಾ ಕರ್ಣ || ೧೭

¹ ಬರೆಯ (ಕ). ² ಕವಿದುದು ದೆಸೆದೆನೆಗೆ (ಕ.ಗ.ದ.ನ). ³ ಯಿತು
(ಕ). ⁴ ವನಧಿ (ತ.ದ). ⁵ ಗಿರಿಯಲಿ (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ.ನ.ಪ).

ದಿನಗಣನೆ ಹದಿನೆಂಟು ಕೋಟಿಯು
 ಕನಕವಂದಿ¹ನ ದಿನದಿ ಚೆಲ್ಲಿದ¹
 ನನುಪಮಿತ ²ಧನರತುನ ಭಂಡಾರವನು ತೆಗೆತೆಗಿಸಿ² |
³ಮನದಣಿಯೆ³ ಯಾಚಕ⁴ರಿಗಿತ್ತು⁴ದ⁴
 ನೆನಗೆ ಬಣ್ಣ ಸಲಳವೆ ಕೇಳೈ
 ಜನಪ ಕರ್ಣನದೇನ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನೊ ಮನದೊಳಗೆ || ೧೮

ಹೊಳೆಹೊಳೆದವಾಭರಣ ತಾರಾ
 ವಳಗಳಂತಿರೆ ಪೂರ್ಣಶಶಿಮಂ
 ಡಲದವೊಲು ತನುಕಾಂತಿ ತವಿದುಡಿದು ನಿಬಿಳ ದಿಗುತಟವ |
 ತಳಿತ ವಿಕ್ರಮ ಸುಪ್ರತಾಪೋ
 ಜ್ವಲಿತ ನೂರೈಪ್ರಭೆ ಜಗತ್ರಯ
 ದೊಳಗೆ ಝಳಪಿಸೆ ಕರ್ಣನೆಸೆದನು ⁵ದಿವ್ಯ⁵ತೇಜದಲ || ೧೯

ದೇವ ಗುರು ವಿಪ್ರರಿಗೆ ಬಹು ಸಂ
 ಭಾವನೆಯ ಮಾಡಿದನು ⁶ಶಸ್ತ್ರಾ⁶
 ಸ್ತ್ರಾವಳಿಯ ⁷ತರಿಸಿ⁷ದನು ತುಂಬಿಸಿದನು ವರೂಥದಲ |
 ರಾವುತರಿಗಾರೋಹಕರಿಗೆ ಭ
 ಟಾವಳಿಗೆ ರಥಕರಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದ
 ನಾ ವಿವಿಧ ಸೌಗಂಧಭಾವಿತ ಯಕ್ಷಕರ್ದಮವ || ೨೦

ನಡೆದು ಬಂದನು ರಥಕೆ ದೆಸೆ ಕಂ
 ಪಿ⁸ಡುತ⁸ ನೆರೆದ ಮಹಾಪ್ರಧಾನರ
 ನಡುವೆ ಚಲಿಸುವ ಚಾತುರಂಗದ ಸುಳಿಯು ನಂದಣಿಯ |
 ಒ⁹ಡನೆ⁹ ನೆಲನಳ್ಳಿ¹⁰ಯೆ¹⁰ ವಾದ್ಯದ
 ಗಡಣ ¹¹ಮೊರೆದು¹¹ ಪಾಲಕರ ಗಡ
 ಬಡಿ¹²ಯ ಕಳರವ¹² ಬಗಿದುದಬುಜಭವಾಂಡಮಂಡಲವ || ೨೧

¹ ಜನಕ್ಕೆ ಸೂಸಿದ (ಕ.ಗ.ಚ). ² ನಾ ಧನವನು ಭಂಡಾರವನು: ತೆಗೆಸಿ (ಕ), ಭಂಡಾರವನು ಧನರತುನ ಮಣಿಗಣವ (ಗ), ನಾ ಧನಭಾರ ಭಂಡಾರವನು ತೆಗೆಸಿ (ತ), ಧನವನು ಸುಭಂಡಾರದಲ ತೆಗೆತೆಗಿಸಿ (ದ.ನ). ³ ಕನಕವನು (ಕ). ⁴ ರುಪೂತ್ತುದ (ಗ). ⁵ ನಿಬಿಳ (ಕ.ಗ.ಟ). ⁶ ಶರಶ (ಕ.ಗ). ⁷ ತೆಗೆಸಿ (ಪ.ತ.ದ). ⁸ ಡಲು (ದ). ⁹ ಡೆಯ (ಕ). ¹⁰ ವ (ಕ). ¹¹ ಮೆರೆದುದು (ದ.ಪ.ಬ.ನ), ಮೊರೆದುವು (ತ), ರಥನದ (ಕ). ¹² ಕೆ ಗಳರವ (ಕ), ಯ ಕಳ ಕಳ (ಪ).

ಅತಿರಥಸದಿಂದಾಯ್ತು ಸೇನಾ
ಪತಿಯ ಪಯಣವರಾ ಎನುತ ಗುರು
ನುತ ಶಕುನಿ ಕೃತವರ್ಮ ಕೃಪ ದುಶ್ಯಾಸನಾದಿಗಳು |
ವಿತತ ಸನ್ನಾಹದಲಿ ಕುರುಭೂ
ಪತಿ ಸಹಿತ ಹೊಟವಂಟು ಭಾಸ್ಕರ
ಸುತನ ಸನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆದರು ಮುಂದೆ ಸಂದಣಿಸಿ¹ || ೨೨

ಬಳಿಯ ನೆಲನುಗ್ಗಿ ಡಣ್ಣಿಗಳ² ವೆ
ಗ್ಗಲಿಯ ಸುಭಟರೆ ಮೇಲದಲಿ ಬಂ
ದಿಳಿದು ದಂಡಿಗೆಯಿಂದ ನಸುನಗುತೇಳಿದನು ರಥವ |
ಚಳಹಯಂಗಳು ಹುರಿಯ³ ವಾಘೆಯ³
ನಳವಡಿಸೆ ಬಲನೆಡಕೆ ವಾಜಿಯ
ನುಳಿಸಿ ನಾರಥಿತನವ ತೋಳಿದನಂದು ಕಲಿ ಶಲ್ಯ || ೨೩

ಬಳಿಯ ಪಾಯವಧಾರುಗಳ ಕಳ
ಕಳದೊಳಗೆ ರಥವೇಳಿದನು ನೆಲ
ಹಿಳಿಯ ಹೇರಾಳಿಸಿತು ಬಹುವಿಧ ವಾದ್ಯನಿರ್ಘೋಷ !
ತಳತವಮಳಚ್ಚಿತ್ರ ಚಮರಾ
ವಳಿಯ ರುಲ್ಲಿಯ ಪಟ್ಟಿಗಳ ನವ
ಪಳಹರಧ್ವಜದಂಡವೆತ್ತಿತು ವರ ರಥಾಗ್ರದಲಿ || ೨೪

ಇಕ್ಕಲದ ರಾವೃತರ ತೇರಿನ
ತೆಕ್ಕಗಳ ಗಜಘಟಿಯ ಕಾಲಾ
ಳಕ್ಕಜದ ನಿನ್ನಾಳ ಸೂಳಿನ ಲಗ್ನ⁴ದಂ⁴ಬಟದ |
ಉಕ್ಕಿತ್ತೋ ವಿಲಯಾಬ್ಧಿಯೆನೆ ಸಾ
ಲಕ್ಕಿ ನಡೆದುದು ಸೇನೆ ರಾಯನ
ಸಿಕ್ಕನವನರದಾನೆ ನಿಜಪಾಳಿಯವ⁵ ಬೀಳ್ಕೊಂಡ⁵ || ೨೫

ರಾಯ ಕೇಳೈ ಬಳಿಕ ಕಲಿ ರಾ
ಥೇಯ ಬರುತಿರೆ ತೋಳಿದುತ್ತಾ
ತಾಯತವನೇನೆಂಬೆನ್ನೈ ಶಿವಶಿವ ಮಹಾದೇವ |

¹ ದುಡು ನಿಬಿಳ ಪರಿವಾರ (ಕ). ² ಯಲಿ (ಗ). ³ ಹಗ್ಗವ (ಕ).
⁴ ತಂ (ದ). ⁵ ಹೊಟವಂಟ (ಕ.ಗ.ದ).

ವಾಯನದ ತಡೆ ಭೂಮಿಕಂಪ ನಿ
ಜಾಯುಧಂಗಳ ಕಿಡಿ ಗಜಾತ್ಮನಿ
ಕಾಯ¹ರಥವಾಜಿಗಳ¹ ಕಂಬನಿ ಕಾಣಲಾಯ್ತೆಂದ ||

೨೬

ಒದಟಿದವು ನರಿ ಮುಂದೆ ಕರ್ಣನ
ಕುದುರೆಗಳು ಮುಗ್ಗಿದವು ಪರಿವೇ
ಷದಲ ಸಪ್ತಗ್ರಹದ ವಕ್ರತೆ ಸೂರ್ಯ²ಮಂಡಲಕೆ² |
ಇದಿರಿನಲ³ ಬಿಜು³ಗಾಳಿ ಧೂಳಿಯು
ಕೆದಟು ಬೀಸಿತು ನಿಖಳ ಬಲ ಮು
ಚ್ಚಿದುದು ಕಂಗಳನವನಿಪತಿ ಕಂಡನು ಮಹಾದ್ಭುತವ ||

೨೭

ತ್ಯಣಕೆ⁴ ಕೊಂಬನೆ⁴ ಕರ್ಣನಿದನಾ
ರಣಿಸುವರು ದುಷ್ಕರ್ಮಶೇಷದ
ಬುಣನಿಬದ್ಧರು ಕಂಡು ಮಾಡುವುದೇನು ಕೌರವರು |
ರಣಮನೋರಾಗದಲ ದಳನಂ
ದಣಿಯ ನಿಲಿಸಿದನತಿರಥರ ಲಾ
ವಣಿಗೆಗೊಂಡನು ಕರ್ಣ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಕೈಮುಗಿದು ||

೨೮

ನೊಂದವರು ನಿಲ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಕೆ
ಹಿಂದುಗಳೆವರ ಮರಳಿ ಮನೆಗಳ
ಹಿಂದಣಾನೆಯ ಹೇವ ಹಟುಕರಿಗಿಂದು ಮಹನವಮಿ |
ನಿಂದರೊಳ್ಳಿತು ನೃಪನ⁵ ದೇಸೆಯಲ⁵
ಕಂದು ಕಲೆಯುಳ್ಳವರು ಕಾಳಿಗ
ವಿಂದು ಬೆಟ್ಟಿತು ಬೀಳುಕೊಂಬುದು ಭೀತಿ ಬೇಡೆಂದ ||

೨೯

ಓಡಿ ನಾಟಿಸುವವರು ನಿಲ ರಣ
ಬೇಡರಿಗಳೆ ಮರಳಿ ಮನವ
ಲ್ಲಾಡಿ ಮಹು⁶ಗುವರೇಳಿ⁶ ಮರಣದಲಾವ ಫಲನಿದ್ದಿ |
ಕೂಡುಗಲಕರು ನಿಲ್ಲಯಿಹಪರ
ಗೇಡಿಗರು ಹೆಟಸಾರಿ ಗುಣದಲ
ಬೇಡಿ ಕೊಂಬೆನು ಪಾತಿಗೊಳ್ಳೆನು ಹೋಗಿ ನೀವೆಂದ ||

೩೦

¹ ಗಳ ಬಲುತರದ (ಕ). ² ಬಿಂಬದಲ (ಕ), ಮಂಡಲದ (ತ), ಮಂಡ
ಲವ (ಬ:ನ). ³ ಬಲು (ಕ). ⁴ ಕೊಳ್ಳನು (ಕ). ⁵ ಕಾರ್ಯಕೆ (ಕ).

⁶ ಗಲದೇಕೆ (ಕ).

ನಿಂದ ಸುಭಟರು ಬನ್ನಿ ಸ್ವರ್ಗದ
ಬಂದಿಕಾಠರು ಬನ್ನಿ ಮನದಿಂ
ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ತವಕಿಗರು ಬಹುದೆನ್ನ ಸಂಗಾತ |
ನೊಂದಡು¹ಬ್ಬುವರಿತ್ತ¹ ಬನ್ನಿ ಪು
ರಂದರನ²ಸರಿ²ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಮನ
³ನೊಂದವರು ಹೊಗಿ ರಣವನೆಂದನು⁴ ಕರ್ಣ ನಿಜಬಲಕೆ⁴ || ೩೦

ವೀರಭಟರಾಹವವ ಹೊಗಿ ಜ
ಝರರಿತ್ತಲು⁵ನಡೆಯಿ⁵ ಕದನವಿ
ಚಾರ⁶ಶೀಲರು⁶ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಮಹಾರಥಾದಿಗಳು |
ಆರು ಬಲ್ಲರು ಸಮರಯಜ್ಞದ
ನಾರವನು ಪಾಪಿಗಳರಕಟ ಶ
ರೀರವನು⁷ಕೊಡಿ ಪಡೆಯಿ ಮುಕ್ತಿಯನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ⁷ || ೩೧

ರಾಯ ಕೇಳೈ ಕರ್ಪುರದ ತವ
ರಾಯಿಗಳನೊಡೆದೊಡೆದು ಭಟರಿಗೆ
ಹಾಯಕಿದನಂಜುಳ⁸ಗಳಲ⁸ ಮೊಗೆಮೊಗೆದು ದೇನಟದೆ |
ನಾಯದಿಹರೇ ರಣದೊಳಗೆ ರಾ
ಥೇಯನೀ ಮನ್ನಣೆಗೆ⁹ ಬದುಕುವ⁹
ನಾಯಿಗಿಹಪರವುಂಟೆ ಎಂದುದು ನಿಖಳ ಪರಿವಾರ || ೩೨

ಕೇಳಿರೈ ಪರಿವಾರವಿಂದಿನ
ಕಾಳೆಗವರೇ ನಮಗೆ ಭೀಷ್ಮರ
ಕೋಲ ಗುರುವಿನ ಹರಿಬವನು ಮನವಾರೆ ಹೊತ್ತವಲ |
ನೋಲಪ್ಪೇ ಕೌರವನ ಭಾಗ್ಯದ
ಕಾಲಪ್ಪೇ ವಿಧಿ ಬಲ್ಲದೆನ್ನಯ
ತೋಳ ಬಲುಹನು ಹಗೆಗೆ ತೋಟುವೆನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೩೪

¹ ಬ್ಬರಿಸುವರು (ಕ). ² ನಮ (ತ). ³ ಬಂ (ಕ). ⁴ ದಳಕೆ ಕಲ
ಕರ್ಣ (ಗ), ದಳಕೆ ಕೈಮುಗಿದು (ಕ). ⁵ ಹೋಗಿ (ಕ), ಮರಳಿ (ಗ). ⁶ ವೀರ
ರು (ಕ). ⁷ ಕಡೆನೂಕಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಹಡೆಯಿ ನೀವಂದ (ಕ). ⁸ ಯರೇ.
⁹ ನಾಯದ (ಗ), ಬದುಕಿದ (ತ).

ಆವ ತೋಷುನಲಾಪನರ್ಜುನ
 ದೇವನನು ರಿಪುಬಲದೂಳಾತಂ
 ಗೀವೆನೀ ಪದಕವನು ಖಡೆಯವ ವಜ್ರಮಾಣಿಕದ |
 ಆವನೀ ಫಲುಗುಣನ ತೇರಿನ
 ಠಾವಿದೇ ಎಂದವಗೆ ಇದೆ ಮು
 ಕ್ತಾವಳಿಯಲಂಕಾರವೆಂದನು ಕರ್ಣ ನಿಜಬಲಕೆ ||

೩೫

ನರನ ¹ತೋಷುನದವಗೆ ಶತ¹ನಾ
 ವಿರದ ಪಟ್ಟಣವರ್ಜುನನ ಮೋ
 ಹರವಿದೇ ಎಂದವಗೆ ಕೊಡುವೆನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರವ |
 ನರನ ತೆರಳಿ ತಂದು ತನ್ನೊಡ
 ನಱುಹಿದಗೆ ನೂಟಾನೆ ಹಯ ಸಾ
 ವಿರದ ವಳಿತವ ಬರಸಿ ಕೊಡುವೆನು ರಾಯನಾಣೆಂದ ||

೩೬

ತೋಷುರೈ ಫಲುಗುಣನನಿದಿರಲ
 ತೋಷುರೈ ನಿತ್²ಹಯ²ನನಕಟಾ
 ತೋಷುರೈ ವಿಜಯನನು ನಿಮ³ಗೆಯು³ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯವಲ |
 ತೋಷು ಪಾರ್ಥನನವನ ನೆತ್ತರ
 ಸೂಟಿ ಶಾಕಿನಿಯರಿಗೆ ನಿಮಗುಟಿ
 ಸೂಟಿಯೋ ಭಂಡಾರ ಕೌರವರಾಯನಾಣೆಂದ ||

೩೭

ನರನ ಶರಹತಿಗೆನ್ನ ತನು ಜ
 ರ್ಜುರಿತವಾಗಲ ನನ್ನ ಕಣೆಯಲ
 ಬಿರಿಯಲಾತನ ದೇಹ ಖಾಡಾಖಾಡಿ ಯುದ್ಧದಲ |
 ಕರುಳು ಕರುಳಲ ತೊಡಕಿ ನೊರೆನೆ
 ತ ರಲ ನೆತ್ತರು ಕೂಡಿ ಕಡಿ⁴ಯಲ⁴
 ಬೆರಸಿ ಕಡಿ ಪಲ್ಲಟಿಸೆ ಕಾಡುವೆನಿಂದು ಹಗೆಯೊಡನೆ ||

೩೮

ಸರಳು ಸರಳಿಂಗೊಮ್ಮೆ ರೋಮಾಂ
 ಕುರದ ಗುಡಿಯಲ ರಕೆ ಜಲದಲ
 ಕರುಳ ಹೂಮಾಲೆಯಲಿ ವೀರರಣಾಭಿಷೇ⁵ಕವನು⁵ |

¹ ನೆಲೆಗಾಣಿಸದವಗೆ (ಕ).² ವಹ (ಕ.ಗ.ಚ).³ ಗಿದು (ಕ).⁴ ಯಲು (ಕ).⁵ ಚನಪಾ (ಕ).

ಧರಿಸಿ ವೈರಿಯ ಘಾಯಘಾಯದ
ಧರಧುರಕೆ ತನಿಹೆಚ್ಚಿ ಮನದು
ಬ್ಬರದಲಿಱಿದಾಡಿದರೆ ದಿಟ ಕೃತಕೃತ್ಯ ತಾನೆಂದ || ೩೯

ಅವನ ಮುಂದಲೆ ತನ್ನ ಕೈಯಲಿ
ಅವನ ಕೈಯಲಿ ತನ್ನ ಮುಂದಲೆ
ಅವನ ದೇಹದ ಘಾಯವೆನ್ನೆಯ ಘಾಯ ಚುಂಬಿಸುತ |
ಅವನ ಖಡುಗದಲೆನ್ನ ಮೈ ನಾ
ತಿವಿದ ಖಡುಗಕೆ ನರನ ಮೈ ಲವ
ಲವಿಸಲಡಿಮೇಲಾಗಿ ಹೊರಳ್ಳ ರೊಧನ್ಯ ತಾನೆಂದ || ೪೦

ಕೈದಣಿಯೆ ಹೊಯ್ದರಿಯ ನೀಳಿದು
ಬಾಯ್ಲಣಿಯೆ ಮೂದಲಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿದ
ಮೈದಣಿಯೆ ರಿಪುಭಟನ ಹೊಯ್ಲಲಿ ಘಾಯವನು ಪಡೆದು |
ಹಾಯ್ಲ ಕರುಳಿನ ಮಿದುಳ ಜೋರಿಸ
ತೊಯ್ಲ ರಕ್ತಾಂಬರದಿ ತಾನಿರ
ಲೈದಿ ಕುರುಪತಿ ಕಂಡನಾದರೆ ಧನ್ಯ ತಾನೆಂದ || ೪೧

ನರನ ರಕುತದ ಮದ್ಯಪಾನವ
ನೆಷೆದು ಶಾಕಿನಿಯರಿಗೆ ಪಾರ್ಥನ
ಕರುಳ ದೊಂಡೆಯ ಕೂಳ ಮುದ್ದೆಯ ಬಡಿಸಿ ದೈತ್ಯರಿಗೆ
ಅರಿಯ ಖಂಡದಿ ಹನಿಯ ಸುಂಟಿಗೆ
ವೆರಸಿ ಭೂತಾವಳಿಯ ದಣಿಸಿದ
ಡರಸು ಕೌರವನೆನ್ನ ನಾಕಿ¹ತಕಂದು² ಫಲವೆಂದ ||* ೪೨

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ದುದಕ್ಕೆ (ಕ). * (ಕ) ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೪೧-೪೨
ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳ ಕ್ರಮವು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ಸೇನನು ಮಿಗಲೊಳಗೊಳಗೆ ಬತಿಯಲ
ಕೆಣಕಿ ಬೈದಾಡಿದರು ಸಮರಾಂ
ಗಣಭಯಂಕರ ಶಲ್ಯಭಾಸ್ಕರನುತರು ¹ರಥದೊಳಗೆ ¹ ||

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ನಿ
ನ್ನಾಳ ಬರೆಯದ ನುಡಿಯನಾಲಿಸಿ
ಕೇಳಿದನು ಕಲ² ಶಲ್ಯ ಬೆರಳಲಿ ಮೀಸೆಗಳ ಮುರಿದು |
ಹೇಳು ಹೇಳಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪಾರ್ಥನ
ಹೇಳಿ ತೋಪಿಸಲೇನ ಕೊಡುವೆ ನ್ನ
ಪಾಲಕನ ಪದದಾಣೆ ನುಡಿ ನುಡಿ ಕರ್ಣ ನುಡಿಯಿಂದ || ೧

³ಹಾರ ಬಡೆಯವ ಬೇಹ³ ಗಜಹಯ
ನಾರಿಯರ ಕೊಡಬೇಡ ಪಾರ್ಥನ
ತೋಪಿಸಿ ಕೊಡುವೆನು ತನಗೆ ಹೇಳದೆ ಬಹುದೆ ಹಲುಗಿರಿದೈ |
ಸೈರಿಸೀಗಳೆ ನಿನ್ನ ಕರುಳಿನ
ತೋರಣದ ಬಾಗಿಲಲಿ ವಿಜಯ
ಶ್ರೀರಮಣಿಯನು ತಹ ಕಿರೀಟಿಯ ತೋಪಿಸುವೆನೆಂದ || ೨

ಮೊಲನ ಕಾ⁴ಹಿ⁴ನ ⁵ಕಾಡಿ⁵ನಲಿ ಹೆ
ಬ್ಬಲಿ ವಿಭಾಡಿಸುವಂತೆ ನರಿಗಳು
ಬಲಿದ ಬೇಲಿಯ ಕದಳಿಯನು ಕಾಡಾನೆ ಹೊಗುವಂತೆ |
ದಳವ ಬಗಿದು ಮಹಾ ರಥರನೊಡೆ
ದುಳಿದು ನಿನ್ನಯ ನಾಲಗೆಯ ಹೆಡೆ
ತಲೆಯಲುಗಿಪರ್ಜಾನನೀಗಳೆ ತೋಪಿಸುವೆನೆಂದ || ೩

¹ ತಮ್ಮೊಳಗೆ (ಗ.ಚ.ದ), ಕಳದೊಳಗೆ (ಟ). ² ಛುತಿದ್ದನು (ಕ).

³ ಊರುಗಳ ಕೊಡಬೇಡ (ಗ.ಟ.ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ.ನ). ⁴ ಬಿ (ಕ.ಗ.ಚ).

⁵ ತೋಪಿ (ಬ).

1ಹೊ1ಹಗೆ ಕೊಡುವುದನಿತ ತಾ ನಾ
 ನಹನಿ ತಹನರ್ಜುನನನೇತಕೆ
 ಬಹಿದೆ ಫಟರಿಗೆ ಬಾಯ ಬಿಡುತಿಹೆ 2ಕರ್ಣ2 ಬೂಳನಲಾ |
 ಅಹನರೇತಕೆ ಕಾಲಮೃತ್ಯುವ
 ನಹನುವರೆ ಕಾಲಾಗ್ನಿಯನು 3ನೀ
 ನ3ಹನಲೇಕರ್ಜುನನನೀಗಳೆ ತೋಱುನುವೆನೆಂದ || ೪

ಅವನೊಬ್ಬನ ಬಿಲ್ಲ ಬೊಡ್ಡೆಯ
 ಡಾವರದಲೆದೆ 4ಬ4ರಿವುದಹಿತರಿ
 ಗಾವನೊಬ್ಬನ ದನಿಗೆ ಬರಿವುದು ಧೈರ್ಯಗಿರಿಶಿಖರ |
 ಅವನೊಬ್ಬನ ಕಂಡರರಿಗಳ
 ಜೀವ ತರೆಕೆಳಕಹುದು ಸುಭಟರ
 ದೇವನಾತನು ಪಾರ್ಥ 5ದೇಕೇ6 ತೋಱುನುವೆನೆಂದ || ೫

6ಹಸುಳೆ7 ನಿಡ್ಡೆಯ ಹಾವ ಹೊಯ್ದೆ
 ಡೈಸುವರೇ ಮೈಮುಷಿದ ಮಾರಿಯೆ
 ಮುಸುಕನುಗಿವುದು ಬುದ್ಧಿಯೇ ಜೀವಾಭಿಲಾಷರಿಗೆ |
 ನುನಿಗಳಿರಿಜಾಳಿಯೊಡನೆ ಯೊಂ
 ಪಿಸುವುದುಚಿತವೆ7 ಕರ್ಣ ಪಾರ್ಥನ
 ಘನಣಯೇಕೈ ನಿನಗೆ ಬೇ8ಕೇ9 ತೋಱುನುವೆನೆಂದ ||* ೬

ಗರುಡನೆತ್ತಲು ಕೊಬ್ಬದೊಳ್ಳೆಯ
 ಮುಷಿಯದೆತ್ತಲು ನಿಂಹವೆತ್ತಲು
 ನರಿಗಳೆತ್ತಲು ದಿಗಿಭವೆತ್ತಲು ನಾಯ ಮುಷಿಯೆತ್ತ |
 ನರನೊಡನೆ ಸಮ9ದಂಡಿಯೇ9 ಜಗ
 ವುಷಿಯದೇ 10ನಿನ್ನಾ ತನ10ಭ್ಯಂ
 ತರವ11ನಕಟಾ11 ಕರ್ಣ ಸುಡು 12ನೀ12 ಕಪ್ಪ 13ಹೋಗಿಂವೆ13 || ೭

1 ಫೇ (ಕ). 2 ನಾರು (ಕ.ಗ.ಬ.). 3 ದಿಟವ (ಕ.ಚ.).
 4 ಜ (ಗ.ಚ.ತ.ಪ.). 5 ನೀಗಳೆ (ಕ.ಗ.). 6 ಹಸಿದ (ಗ.ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ.ನ).
 7 ದೇಕೈ (ಕ.ಗ.ಚ.). 8 ಕೈ (ಕ.ಗ.ಚ.). * ಈ ಪದ್ಯ (ದ) ಪ್ರತಿಯುಳ್ಳ.
 9 ಜೋಳಿಯೇ (ಬ.). 10 ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ (ಕ.). 11 ನಟಿಯಾ (ಕ.ಗ.). 12 ಸುಡು
 (ಕ). 13 ನಿನಗೆಂದ (ಬ.).

ದಿಟಕೆ ಪಾರ್ಥನ ತೋಱಿದರೆ ಸಂ
ಕಟವ ಮಾಡದೆ ಮಾಣಲಾ ಕಟ
ಕಟ ಧನಂಜಯನೆಂದು ಸೋತನು ಹಿಂದೆ¹ ನಿನ್ನೊಡನೆ |
ಕುಟಲಮತಿ ಗೋಗ್ರಹಣದಲಿ ಲಟ
ಕಟನಿದನಲಾ ಮದುವೆಯೊಳಗು²
ಬೃಟಿಯ ಬಿಲ್ಲನೊಳೊದನಿಕೊಂಡವ ಪಾರ್ಥನಹುದೆಂದ || ೮

ನರನ ತೋಱಿಸಿದವಗೆ ತತನಾ
³ಸಿರವ ಸೂಸುವೆನೆಂದಲಾ ನಿ
ನ್ನರಸನನು ಗಂಧರ್ವರೆಳೆದೊಯ್ದು ಗಗನದಲಿ |
ಅರಸಿಯರು ಸಚಿವರು ಕುಮಾರರು
ಮೊಟೆಯಿಡಲು⁴ ಫಲುಗುಣನ ಬಿಡಿಸಿದ
ಪರಿಯ ನೀ ನೆಟು ಕಂಡು ಮಟವರೆ ಕರ್ಣ ಹೋಗೆಂದ⁵ || ೯

ಕಂಡು ಮಾಡುವುದೇನು ಭೀಷ್ಮರು
ಕಂಡುದಿಲ್ಲಾ ಚಾಪವಿದ್ಯಾ
ಬಂಡಪರಶು ದ್ರೋಣನಜ್ಞಾನನನು ರಣಾಗ್ರದಲಿ |
ಕಂಡು ನೀನೇಗುವೆ ಸುಯೋಧನ
ಭಂಡನೋ ಸಾರಥಿತನದ ನಾ
ಭಂಡನೋ ನೀ ಭಂಡನೋ ನಾವಟುಯೆವಿದನೆಂದ || ೧೦

ಕಡುಪರಾಕ್ರಮವಿತ್ತ ನೆತ್ತಿಯ
ಹಿಡಿದು ನೀ ಗಳಹಿದರೆ ನಿನ್ನೀ
ಹಡಪದವರೀ ಚಮರದವರೀ ಧತ್ರಧಾರಿಗಳು |
ಒಡೆಯ ನೀನೆಂದಂಜಿ ನಿರುತವ
ನುಡಿಯಲಮ್ಮರು ತಮ್ಮ ಮನದೊಳ
ಗೊಡಬಡುವರೇ ಕದನಬಾಹಿರ ಕರ್ಣ ಹೋಗೆಂದ || ೧೧

ಕೇಳುತಿದನು ಕರ್ಣ⁶ನಿವನಾ
ಭೀಳವಚನವನಧಿಕ⁷ರೋಷ
ಜ್ವಾಲೆ ಝಳವಿಸೆ ಮಿಸೆಗಡಿದನು ತೂಗಿದನು ತಿರವ |

¹ ನೋ ಮುನ್ಯ (ಕ.ಗ). ² ಯಲವು (ಕ.ಗ). ³ ವಿ (ತ.ದ).
⁴ ತಿ (ಕ). ⁵ ಫಲುಗುಣನೊ ಬೇತರನನೋ ನೀನಾರ ಬಿಡಿಸಿದ ಕರ್ಣ ಹೇ
ಳೆಂದ (ಕ). ⁶ ಫಲುಗುಣನೊ ನೀನೋ ಕುರುಪತಿಯ ಬಿಡಿಸಿದವ ಹೇಳಿ ಕರ್ಣ
ನೀನೆಂದ (ಬ). ⁷ ಡನ (ಕ). ⁸ ನಾತನಬೀಳವಚನವನಧಿಕ (ಕ), ಕುಣಿ
ದವು ಕಾಯ ಕಂಪಿಸಿತು (ಗ.ಟ), ಕುಣಿದುವು ತೂಗಿದವು ತಿರವ (ಬ), ನೀತನ
ಕೀಳು ವಚನವನಧಿಕ (ಚ).

ರಣದೊಳೊಡೆಯನ ಜಙ್ಗಮ ಜಾಹುವ
 ಗುಣನಮುದ್ರರು ಮಾದ್ರದೇಶದ
 ಭಣತೆ ತಾನದು ಬೇಟೆ ನಡವಳಿಯಂ¹ಗವದು¹ ಬೇಟೆ |
 ಗಣಕೆಯರ ಮಧ್ಯದಲ ಮಧ್ಯದ
 ತಣವಿನಲ ತನಿಸೊಕ್ಕಿ ಬತಲೆ
 ಕುಣವ ಭಂಗಿಯ ಭಂಡರಲವೋ ತಲ್ಯ ಕೇಳೆಂದ || ೨೦

ಕುಟಲ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ನೀವರನು ಚಾ
 ಪಟಿಯರಿಗೆ ಮನೆ ದುರ್ವ್ಯಸನಲಂ
 ಪಟರಿಗಾಚಾರಿಯರು ಖಳರಿಗೆ ನಿಮ್ಮೊಳುವದೇಶ |
 ಅಟಮಟದ ಘನ ದೇಹನಿಧಿಯ²
 ಘುಟಕೆ ನಿಮ್ಮಲ ರಣಪಲಾಯನ
 ಪಟುಭಟ³ರಲಾ ಗುಣವಿಹೀನರು ತಲ್ಯ ನೀವೆಂದ || ೨೧

ಗರುಡ ಮತದಲ ನರ್ಪವಿಷ ಪರಿ
 ಹರಿಸುವುದು ದುರ್ಜನ ವಚೋನಿ
 ಪ್ಪುರ ಮಹಾವಿಷಕಾವ ಗಾರುಡವಾವ ಮಂತ್ರ⁴ಮುಖ⁴ |
 ದುರುಳ ನೀ ದುಱುದುಂಬಿತನದಲ
 ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿದಡೇನಲ ನೀ
 ಗರುವನೇ ಬಾಹಿರನು ನಾನೇ ತಲ್ಯ ಕೇಳೆಂದ || ೨೨

⁵ವಿಸು ಪರಿಯಲ ⁶ನುಡಿದು⁶ ನಮ್ಮಯ
 ದೇಶವನು ನೀ ಹಳಿದಡೆಯು ನೀ
 ನೇನು ಪರಿಯಲ ಬಯ್ದು ಭಂಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೂಱುದಡೆ |
 ಆ ನಿತಾತ್ಮನ ಬಿಲ್ಲನೊದದಾ
 ಕಾಶಕವ್ಯಳಿಸುವ ಶರಫುಕೆ
 ಮೀಸಲಱಿಯಾ ಕರ್ಣ ನಿನ್ನೊಡಲೆಂದನಾ ತಲ್ಯ || ೨೩

ಅರಳಿದಂಬುಜದನಳಿನಲ ಕಡ
 ದುಱುವ ಕಂಡಡೆ ಕೂಡುವುದೆ ಮಧು
 ಕರನ ರಾಯದೊಳಲವೋ ಕರ್ಣ ದುರಾತ್ಮ ನಿನ್ನೊಡನೆ |

¹ ಫವಣಿ (ದ.ನ). ² ಶುದ್ಧಿಯ (ಚ.ದ). ³ ರುಸದ್ಗುಣ (ಕ).
⁴ ಚಯ (ಕ). ⁵ ಈ (ಕ). ⁶ ಜಙ್ಗಮ (ಕ).

ನರನ ಸರಿದೂಗುವರೆ ತೋಷಿದ
ಪರಿಯಲೆಮ್ಮನು ಹೊಳ್ಳುಗಳೆ ನಾ
ವಿರವನಿದಱಲಿ ಖಾತಿಗೊಂಡಡೆ ಪಾರ್ಥನಾಣೆಂದ ||

೨೫

ಕ್ಷಣದೊಳಗೆಗಳೆ ಭೀಮ ಪಾರ್ಥರ
ರಣದೊಳಗೆ ತೋಷುವೆನು ಕದಳಿಯ
ಹಣೆದವೋ ನಿನ್ನಾಳು ಕುದುರೆಯ ಕಾಣಲಹುದೀಗ¹ |
ಬಣಗು ನೀ ಭಾರಂಕ ಭಟನೊಳ
ಗಣಕಿಸುವೆ ಫಡ ಪಾಡನಱಿಯದೆ
ನೆಣಸಿದರೆ ನೀ ಶೂರನೆಂಬರೆ ಕರ್ಣ ಕೇಳೆಂದ ||

೨೬

ಜಲಧಿ ಗಹನವೆ² ನಿನ್ನೊಡನೆ ಹೊ
ಕ್ಕಳವಿಗೊದಗುವೆನೆಂದು ವಾಯಸ
³ಕಳೆನುಡಿದು ಹಾಱಿತ್ತು ಹಂಸೆಯ ಕೂಡೆ ಗಗನದಲಿ |
ಬಳಕ ತೆರೆಕೆಳಗಾಗಿ ನಾಗರ
ದೊಳಗೆ ಬಿದ್ದುದು ಹಂಸೆ⁴ ತಂದಿಳೆ⁴
ಗಿಳುಹಿತಾ ಪರಿ ಕಾಕಪೌರುಷ ಕರ್ಣ ನೀನೆಂದ ||

೨೭

ಆಡಲಱಿಯದೆ ಬಱಿದೆ ಸೈನ್ಯವ
ಹೂಡಿ ಹಲಬರ ಕೊಲಿಸಿ ಬಲವ
ಕ್ಕಾಡೆ ಕುರುಪತಿ ಕಟ್ಟುವಡೆಯನೆ⁵ ಕಳನ ಮಧ್ಯದಲಿ⁶ |
ಅಡಿದಾತನು ಗೆಲವೆ⁶ ನರನಿಗೆ⁶
ಮಾಡಿದಾತನು ನಾಕು ಪಾರ್ಥನ
ಕೂಡೆ ವಿಗ್ರಹ ಬೇಡ ತೆಗೆ ಮರಳೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ ||

೨೮

ಬಱಿಯ ಪಕ್ಕಭ್ರಮೆಯಲಾಡಿದ
ಡುಱುವ ನುಡಿಯೇ ಶಲ್ಯ ಪಾರ್ಥನ
ನಱುವೆ ನಾನೆನ್ನಂಘವಣಿಯನು ಬಲ್ಲನಾ ಪಾರ್ಥ |
ನಱು ಹೃದಯ ನೀ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸರಿ
ಗೊಱಲಲಾಱನು ಭೀಮ ಪಾರ್ಥರ
ನೊಱಲಿಸುವೆನೀ ಬಾಣದಲಿ ಮಾದ್ರೇಶ ಕೇಳೆಂದ ||

೨೯

¹ ಬಹುದನ್ನು (ಕ). ² ನಿ (ಕ). ³ ಕುಳ (ಕ.ಗ.ಚ). ⁴ ಕಂಡಿಳೆ
(ಕ.ಗ). ⁵ ಮಧ್ಯಚೌಕದಲಿ (ಕ). ⁶ ನರನಿಗೆ (ಚ.), ನಾತಗೆ (ಪ).

ಝಳದ ಝೂಡಿಗೇ ಹೆದಲು ಸೂರ್ಯನ
 ನುಳುಹುವನೆ ಕಲಿರಾಹು ದಾವಾ
 ನಳನ ದಳ್ಳುರಿ¹ಗಳುಕುವುದೆ¹ ಜೀಮೂತಸಂದೋಹ |
 ಫಲುಗುಣನ ಕಣಿ ಗಿಣಿಯ ಪವನಜ
 ನಳಬಳವ ಕೈಕೊಂಬ ಕರ್ಣನೆ
 ತಿಳಿಯಲಾ ಮಾದ್ರೇತ² ನನ್ನಯ ವ್ಯಥೆಯ³ ಕೇಳೆಂದ || ೩೦

ಪರಶುರಾಮನ ಕಂಡು ಹೊಕ್ಕನು
 ಗರುಡಿಯನು ದ್ವಿಜನೆಂದು ಕಲಿತನು
 ವರ ಧನುರ್ದೇದವನು ಪಡೆದನು ದಿವ್ಯಮಾರ್ಗಣವ |
 ಸುರಪತಿಯ ಬೇಳಂಬವನು ವಿ
 ಸ್ತರಿನಲೇತಕೆ ವಜ್ರಕೀಟೋ
 ತೈರವ ಕಳುಹಿದ⁴ರನ್ನ ತೊಡೆಗಳನುಗಿದವವು ಬಳಕ || ೩೧

ಅರುಣಜಲ ಹೊನರೆದ್ದು ಮಗ್ಗುಲ
 ಲುರವಣಿಸಲಾ ರಾಮ ನಿದ್ರಾ
 ಭರದಲಿದ್ದವನೆದ್ದು ನೋಡಿದನೆನಗೆ ಕಡುಮುಳಿದು |
 ಧರಣಿಸುರನೆಂದೆನ್ನೆ ರಕ್ಕಿನಿ
 ತರವ ಬೇಡಿದೆ ಕಾಳೆಗದೊಳೇ
 ತರ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಲೆಂದನು ಶಾಪಹಸ್ತದಲಿ || ೩೨

ಅದಲುನೀ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಕಾಳೆಗ
 ಕೊದಗಲಿಯವು ಶಲ್ಯ ಪಾರ್ಥನ
 ನದವುದೇನರಿದಲ್ಲ ಕುರುಪತಿ ಹೀನಪುಣ್ಯನಲೆ |
 ಇದು ನಿದಾನವು ಬಾಣ ಮತೆನ
 ಗೊದಗುವುವು ಬೇಟುಂಟು ನೈಪನ
 ಧ್ಯುದಯವುಳ್ಳಡೆ ಗೆಲುವೆನಹಿತರನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೩೩

ಅರಸನಭ್ಯುದಯವನು ನೀ⁴ನಧಿ¹
 ಕರಿಸಿ ಗೆಲುವಡೆ ನಿನ್ನ ಹಂಗೇ
 ಕರಿಗಳನು ಜಯಿಸುವರು⁵ ನಮ್ಮಿ² ಭತ್ರಧಾರಕರು³ |

! ಗಂಜುವನೆ (ಗ.ದ). 2 ತನ್ನಯ ವಿಧಿಯ (ದ). 3 ನೆ (ಕ).

4 ಪತಿ (ಕ). 5 ನಮ್ಮಯಚಮರಧಾರಿಗಳು (ಕ).

ಸೊರಹದಿರು ¹ಸಾರತ ತಾಗಿತು¹
ಪರಶುರಾಮನ ಶಾಪ ಗಡ ಮರು
ಳರಸು ಕೌರವ ನಿನ್ನ ಸಾಕಿದನೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ ||

೩೪

ಕುಲಕೆ ಸೇರುವ ಮಾತು ಮಾತಿನ
ಬಳಿಗೆ ಸೇರುವ ಬಾಹುಬಲ ಭುಜ
ಬಲದ ತೂಕದ ಕೀರ್ತಿ ಕೀರ್ತಿಯ ಪರಿಯ ಸರಲೋಕ |
ಇಳಿಯೊಳಗೆ ನಿನ್ನಗಲ್ಲದಾರಿಗೆ
²ಸಲುವುದೆಲವೋ² ಸೂತಸುತ ³ನಿ
ಮುಳಪುರುಷ³ ನಿನ್ನಂಗದೇಶದ ವಿಧಿಯ ಕೇಳೆಂದ ||

೩೫

ವೇದ⁴ಕರ್ಮ⁴ವಿರೋಧಿಗಳು ಪ⁵ರಿ⁵
ವಾದಶೀಲರು ವರ್ಣಜಾತಿ ವಿ
ಭೇದಹೀನರು ಸಾರ⁶ನಪ್ಪ⁶ವ್ಯಸನಸಂಗತರು |
ಕಾದುವರು ಬೆನ್ನಿನಲ ಗೆಲುವರು
ಪಾದದಲ ಪರಬಲವನಿಜುವರು
ಬೀದಿಯಲ ನಿನ್ನಂಗದೇಶದ ಸಿರಿಯ ಕೇಳೆಂದ ||

೩೬

ನಿನಗೆ ಸಾರಧಿಯಾದ ಬಾಹಿರ
ತನವೆ ತಾನದು ಸಾಲದೇ ಬೇ
ಜನೆಗೆ ⁷ತಲೆಗುತ್ತಾ ⁷ವುದೆನುತವೆ ಬಿಸುಟು ವಾಘೆಯವ |
ಮನಕತದ ಮೋಜೆಯಲ ತತ್ತ್ವಂ
ದನವನಿಳಿಯಲು ಭಂಡ ಫಡ ಹೋ
ಗೆನುತ ಬಡುಗವ ಜಡಿದು ನುಡಿದೆನು ಭಾನುಸುತ ಮುಳಿದು ||

೩೭

ಹೊಡೆದು ತಲೆಯನು ನಿನ್ನ ರಕುತವ
ಕುಡಿಸುವೆನು ಕೂರಸಿಗೆ ಪವನಜ
ನೊಡಲನೆತ್ತರ ತುಂಬುವೆನು ಪಾರ್ಥನ ಕಪಾಲದಲ |
ಮಿಡುಕಬಾರದಲೇ ಸುಯೋಧನ
ತೊಡಗಿದಗ್ಗದ ರಾಜಕಾರಿಯ⁸
ಕೆಡುವುದೆಂದೇ ನಿನ್ನನುಳಿಹಿದನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

೩೮

¹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಾನಿದು (ಕ). ² ಸುಲಭವೆಲವೋ (ಕ). ³ ನೀಕಲು
ಹೃದಯ (ಓ.ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ.ನ). ⁴ ಸಂಗ (ಕ). ⁵ ರ (ಕ). ⁶ ಮಾರ್ಗ
(ಗ), ಧರ್ಮ (ಓ.ಚ.ತ.ದ.ನ). ⁷ ಕುಲಕುಂ (ತ), ತಲೆಗುಂ (ಗ.ಚ.ತ.ದ).
⁸ ರೈವು (ನ).

ಒಳಗೆ ಗಜಬಜವಾಯ್ತು ಶಲ್ಯನ
 'ಬಲುಭಟರು' ಮುಕ್ಕುಟ್ಟುಕಿದರು ಕುರು
 ಬಲದ ಮೆಳೆಯಲ್ಲಾಡಿತ್ತಲ್ಲಯದಲ್ಲ ಗುಜುಗುಜಿಸಿ |
 ಬಳಕೆ ಕೌರವರಾಯ ಹರಿತಂ
 ದಿಳದ ದಂಡಿಗೆಯಿಂದ ಗುಣದಲಿ
 ತಿಳುಹಿ ಶಲ್ಯನ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ರಥಕೆ ಮರಳಿಚಿದ ||

೩೯

ನುಡಿದು ಕರ್ಣನ ತಿಳುಹಿ ಶಲ್ಯನ
 ನೊಡಬಡಿಸಿ ರವಿಸುತನನಂಘ್ರಿಗೆ
 ಕೆಡಹಿ ಮಾದ್ರೈತನ ಮನಸ್ಸಾ ಪವನು ನೆಪಿ ಬಡಿಸೆ |
 ಕಡಹಿದಂಬುಧಿಯಂತೆ ವಾದ್ಯದ
 ಗಡಣಿ ಮೊಕೊದವು ಪ್ರಳಯ ಸಮಯದ
 ನಿಡಿಲವೊಲು ಸೊಳ್ಳೆನಿದವು ನಿನ್ನಾಳಕೋಟಿಗಳು ||

೪೦

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

.

¹ ದಳದವರು (ಕ).

² ದಡಿ (ಕ).

³ ಮೆಣಿ (ಕ.ಗ.ಚ.ಪ.ನ).

ಹೆತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಚನೆ || ರಾಯದಳ ಹಳಚಿದುದು ಕಲ ರಾ
 ಧೇಯನಲ ಸಂಕುಳದೊಳೊದಗಿದ
 ವಾಯುಸುತ ನಮರದಲ ಕೊಂದನು ಕರ್ಣನಂದನ¹ ನ¹ ||

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ತ
 ಮ್ಮಾಳ ಮೇಳಾಪದಲಿ ಪಾಂಡುನೈ
 ಪಾಲಕರ ದಳ² ನೆಡೆದು² ಬಂದುದು ಭೂರಿ ರಭಸದಲ |
 ಆಳೊಳಗ್ಗೆ ಲೆಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು
 ವೀಳೆಯವನಾ ಕರ್ಣನತಿರಥ
 ಜಾಳವನು³ ಪರುರವಿಸಿ³ ನಿಲಿಸಿದ⁴ ನೆರಡು⁴ ಪಕ್ಕದಲ || ೧

ರಾಯಧಟ್ಟಿನ ಬಲದ ಬಾಹೆಯ
 ನಾಯಕರು ಸಂಶಪ್ತಕರು ವಿವಿ
 ಧಾಯುಧದ ಕಾಂಭೋಜ⁵ ಬರ್ಪರ ಚೀನ⁵ ಭೋಜಕರು |
 ಸಾಯಕದ ಕಿವಿ⁶ವರೆಯ ತೆಗಟಿನ
 ಘಾಯ ತವಕಿಗ⁷ರೆಡಬಲದ ಕುರು⁷
 ರಾಯನನುಜರು ರಂಜಿಸಿತು ದುತ್ತಾಸನಾದಿಗಳು || ೨

ಗುರುಸುತನ ಕೂಡೆಂಟು ಸಾವಿರ
 ವರ ಮಹಾರಥರೈದು ಸಾವಿರ
 ಕರಿಘಟೆಗಳಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ⁸ ರಾವ್ತರೊಗ್ಗಿನಲ⁸ |
 ಧರಣಿಪತಿ ಕೃತವರ್ಮ ಕೃಪ ಹ
 ನ್ನೇರಡು ಸಾವಿರ ರಥಸಹಿತ ಮೋ
 ಹರಿಸಿದರು ಬಲವಂಕದಲಿ ದಳಪತಿಯ ನೇಮದಲ || ೩

¹ ರ (ಕ.ಚ.ತ). ² ಕೂಡಿ (ಕ). ³ ಕರೆಕರೆದು (ಗ.ಟ.ಚ.ತ.ದ.ಪ.ನ).
⁴ ನೆಡದ (ಚ.ಟ.ದ). ⁵ ಬರ್ಪರ ಯವನ (ಕ). ⁶ ಗಡಿ (ಗ). ⁷ ಲೆರಡು
 ಬಾಹೆಯ (ಗ.ದ). ⁸ ರಾವ್ತರೊಗ್ಗಿನಲ (ಕ), ರಾಯರಾವುತರು (ಗ), ರಾವು
 ತರರೊಗ್ಗಿನಲ (ನ), ರಥಿಕರೊಗ್ಗಿನಲ (ಪ).

ಧಟ್ಟಿ ನೆಡವಂಕದಲಿ ಹಗೆಗೊರೆ
 ಗಟ್ಟಿ ನಿಂದರು ಕುರುಬಲದ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿ ವೃಷಸೇನನು ಸುಷೇಣನು ಶಕುನಿ ಬಲಸಹಿತ |
 ಬೆಟ್ಟಿ ¹ಬೀಳಲು ²ವರಿದವನೆ ³ಕೈ
 ಮುಟ್ಟಿ ಮಹಿಯನು ದಂತಿಘಟೆ ನಾ
 ಲಟ್ಟು ದತ್ತಣ ಸೇನೆಯೋ ನಾವಟುಯೆವಿದನೆಂದ || ೪

ಆ ನದೀನಂದನನ ಸಮರದಿ
 ಸೇನೆ ³ಸವೆದುದನಂತ ³ ಬಳಕಿನ
 ಸೇನೆ ⁴ಗಟು ಸೋಂಕಿಲ್ಲ ⁴ ಕಂಡೆನು ದ್ರೋಣ⁵ವರ್ವದಲಿ ⁵ |
 ಏನನೆಂಬೆನು ಜೀಯ ಮತ್ತೀ
 ಭಾನು ತನಯನ ಕದನಕೊದಗಿದ
 ಸೇನೆ ಸಂಖ್ಯಾತ್ರಿತವೆಂದನು ಸಂಜಯನು ⁶ನೃಪಗೆ ⁶ || ೫

ಒಡ್ಡಿತೀ ಬಲ ರಿಪುಧಟರು ಮಾ
 ಷೂಡ್ಡ ಮೆಹದರು ತಮ್ಮ ⁷ನೆಹತೆಯೋ
 ಳೊಡ್ಡಿಗೊಬ್ಬರ ಕರೆದು ಪರುಲವಿಸಿದನು ಮುರವೈರಿ |
 ಒಡ್ಡಿನೆಡದಲಿ ಭೀಮನಾ ಬಲ
 ದೊಡ್ಡಿನಲಿ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ದಳಪತಿ
 ಯೊಡ್ಡಿನಲಿ ನಿಂದನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರರಾಯ ದಳ ಸಹಿತ || ೬

ಈ ಮಹಾಮೋಹರವನತ್ತಿನಿ
 ಸ್ವೀಮರಾಂತರು ಮೂವರೇ ಬಳ
 ಕಾ ಮಹಾರಥರಾಜಿಯಿಡಗಿದವರ ರಶ್ಮಿಯಲಿ |
 ಸೋಮಸೂರ್ಯ್ಯಾನ್ನಿಗಳೆದಿರೊಳು
 ದ್ವಾಮತೇಜಸ್ವಿಗಳೆ ದಿಟ ಕುರು
 ಘೋಷಿಪತಿ ಹೇಳೆಂದು ನುಡಿದನು ಸಂಜಯನು ನಗುತ || ೭

ಎರಡು ಬಲವುಡ್ಡೆ ದ್ವಂದಿಹೊಳು
 ಮೂರವ ಘೇರಿಯ ಭಟರ ಜೊಡ್ಡೆಯ
 "ಕರಿಯ ಗಜಹಿನ" ಹಯದ ಹೇ¹⁰ಷಾ¹⁰ರವದ ¹¹ಹ¹¹ಲ್ಲಣಿಯ |

¹ ಬೇರ್ಗಲು (ಚ.ತ). ² ಬಿದ್ದುದನೆ (ದ). ³ ಸಂಖ್ಯಾತ್ರಿತ (ಗ.ಟ. ಪ.ತ.ವ.ಎ.ನ.). ⁴ ಯೋಗತಪ್ಪಲ್ಲ (ಟ.ದ), ಗಣಿಸೋಂಕಿಲ್ಲ (ಪ.ನ). ⁵ ನಾಜಿಯಲಿ (ಗ). ಕದನದಲಿ (ದ). ⁶ ನಗುತ (ಕ). ⁷ ಸೇನೆ (ಟ). ⁸ ದಿ (ಕ). ⁹ ಮುರಿವ ಗಜರಥ (ಕ). ¹⁰ ವಿತ (ಕ). ¹¹ ಘ (ದ).

ಜಙ್ಘಲ ಕಹಳೆಯ ರ್ಪೂಡಿಸುವ ಜ
 ರ್ಪುರದ ಡಿಂಡಿಮ ಡಮರು ಪಟಹದ
 ಧರಧುರದ ದನಿ ಧೈರ್ಯಗೆಡಿಸಿತು ¹ಸಕಲ¹ ಸಾಗರವ || ೮

ಬೆರನಿದವು ಬಲವೆರಡು ಹೊಕ್ಕವು
 ಕರಿಘಟೆಗಳೇಷುದವು ಕುದುರೆಗೆ
 ಘರವಣಿಸಿದವು ²ತೇರ ತಿವಿದರು² ಹೊಂತಕಾರಿಗಳು |
 ಉರುಳ್ಳ ತಲೆಗಳ ಬಸಿವ ಮಿದುಳಿನ
 ಸುರಿವ ಕರುಳಿನ ಸೂಸುವೆಲುವಿನ
 ಹೊರಳ್ಳ ಮುಂಡದ ರೌದ್ರರಣ ರಂಜಿಸಿತು ಚೂಣಿಯಲಿ || ೯

ಜೋಡನೊಡೆದವಯವದ ರಕುತವ
 ತೋಡಿದವು ಕೂರಂಬು ಸಬಳದ
 ನೀಡು³ಮೊ³ನೆ ನಿಘುಗರುಳನೆಂಜಲಿಸಿದವು ಪಟುಭಟರ |
 ಖೇಡರಸು ಬೆನ್ನೀಯೆ⁴ ನೆತ್ತಿಯ
⁵ಬೀಡೆ ಬಿರಿ⁵ಯಲು ಬಿದ್ದ ಲೋಡೆಗ
 ಳೇಡಿಷುದವರಿಚಾತುರಂಗದ ⁶ಚಪಳ⁶ ಚೂಣಿಯಲಿ || ೧೦

ತೆಗೆಯ ಹೇಳೋ ಚೂಣಿಯಲಿ ಕಾ
 ಳೆಗದ ಕೌತುಕ⁷ವೆತ್ತ⁷ ದೊರೆಗಳು
 ಹೊಗಳಿ ದಳನಾಯಕರು ನುಗ್ಗಿನ ಬೀಯಕಳುಕರಲ |
 ವಿಗಡ ಭೀನಾರ್ಜುನರ ⁸ಬಸುಟ
 ಳ್ಲುಗಿ⁸ ಕರುಳನೆನುತಬ್ಬರದ ಬೊ
 ಬ್ಬೆಗಳ ಬಿರುದರು ಕೆಣಕಿದರು ಸಮಸಪ್ತಕರು ನರನ || ೧೧

ರಾಯನಾವೆಡೆ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
 ದಾಯಿಗನ ಬರಹೇಳು ⁹ಹಿಂದಣು⁹
 ಪಾಯ ಕೊಳ್ಳದು ನಿಮ್ಮ ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರಾವಲ್ಲ |
 ಕಾಯಿ¹⁰ದವು¹⁰ ಕೈಮುಗಿದನಾದರೆ
 ಸಾಯಬಲ್ಲರೆ ತಿರುವನೊಡೆಯಲಿ
 ಸಾಯಕದ ಹಿಳುಕೆನುತ ಬಿಟ್ಟನು ¹¹ಸೂರಿಯಲಿ ರಥವ¹¹ || ೧೨

¹ ಸಪ್ತ (ದ.ಪ). ² ತರುಬಿ ನಿಂತರು (ದ). ³ ಕೊ (ಕ). ⁴ ನ್ನಟ್ಟಿ
 (ಕ). ⁵ ಬೀಡಿನಲಿ (ದ). ⁶ ಭಟರ (ಕ.ಗ). ⁷ ಮತ್ತೆ (ಕ). ⁸ ಬೆನ್ನೊ
 ಳುಗಿ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ.ನ), ನೆತ್ತಿಯಲುಗಿ (ಗ.ದ). ⁹ ಭೇದೋ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ನ.ಪ).
¹⁰ ವೆನು (ಕ). ¹¹ ರಾಜಮೋಹರವ (ಕ.ಗ).

¹ಬಿಟ್ಟ ಸೂರಿಯೊಳುಗಿವ¹ ಕರ್ಣನ
 ಧಟ್ಟಣಿಯ ಕಂಡನಿಲಸುತನಡ
 ಗಟ್ಟಿದನು ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ರಥಿಕರೊಗ್ಗಿನಲ |
 ಇಟ್ಟಣಿಸಿ ಬರೆ ರವಿಸುತನ ಕೈ
 ಮುಟ್ಟಲೀಯದೆ ಕಾರವೇಂದ್ರನ
 ಧಟ್ಟಿನಲ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಕರಿಗಳೊಕಿದವು ||

೧೩

ಕರಿಘಟೆಯಲಾ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ
 ಪರಿಣತೆಯಲಾ ನಮ್ಮ ರಥಿಕರು .
 ನರಳ ತೊಡದಿರಿ ಸೈರಿಸುವುದರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರದಲ |
 ಅರಿಹಿರಣ್ಯಕಬಲ²ಕೆ² ನರಕೇ
 ನೆರಿಯ ಪಾಡೆನಿಸುವೆನು ³ಕಣ್ಣಿವೆ³
⁴ಮಹಿಗೆ ಮುಂಚುವೆನಿಸುತ⁴ ಹೊಕ್ಕನು ಭೀಮ ಗಜಬಲವ ||

೧೪

ಬಿರಿದುವೀತನ ನಿಂಹನಾದಕೆ
 ಕರಿಗಳೆದಮಣಿ ಗವೆಯ ಹೊಯ್ಲಲಿ
 ತಿರುಗಿ ⁵ಕೋಡಡಿ⁵ಯಾಗಿ ಕೆಡೆದವು ಮಡಿದವಾಕ್ಷಣಕೆ |
 ಉರು⁶ಳಿದವು⁶ ಪರ್ವತದ ವಜ್ರದ
 ಸರಿಸ ಹೋರಟೆ ಕಾಣಲಾದುದು
 ಕರಿಘಟೆಯ ಪವನಜನ ರಣ⁷ದಲಿ ರಾಯ ಕೇಳೆಂದ⁷ ||

೧೫

ನೀಲಗಿರಿಗಳ ನೆಮ್ಮಿ ಘನಮೇ
 ಘಾಳಿ ಸುರಿದವು ಮಳೆಯನೆನೆ ಶರ
 ಬಾಳ ಕವಿದುದು ಗಜದ ಜೋಧರ ⁸ಝಾಡಿಯೆನುಗೆಯಲ⁸ |
 ಕೋಲ ಕೊಂಬನೆ ಭೀಮ ನಿಡಲಿರಿ
 ನಾಲಗೆಗೆ ನೀರೇ⁹ಗು⁹ಪುದು ಮೇ
 ಲಾಳ ಮುಹುದನು ವಿವಿಧ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ¹⁰ಪ್ರಹಾರ¹⁰ದಲಿ ||

೧೬

¹ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದಲವ (ದ). ² ದ (ಕ). ³ ಕೆಣಕಿದ (ಕ). ⁴ ದುರುಳ
 ಸುಧಾಕರನುತ್ತ (ಕ). ಮರಳ ಮುರಿವೆನೆನುತ್ತ (ಗ), ಮುರಿಗೆ ಮುರಿವೆನೆನುತ್ತ (ದ).
⁵ ಕೋರಳಡಿ (ಕ.ಗ). ⁶ ಳಕರಿ (ಕ). ⁷ ವದನರಸ ಕೇಳೆಂದ (ಕ).
⁸ ಬಡವ ಜೋಕೆಯಲಿ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ಪ.ಬ). ⁹ ಉ (ಚ.ತ). ¹⁰ ಪ್ರಯೋಗ (ಗ).
 ಪ್ರಸಾದ (ನ).

ಕರಿಯ ¹ಬ¹ರಿಕ್ಕೆಯೆಸುವ ಜೋಧರ
 ಕರ ಮಹಾಂಕುಶದವನ ಕೈ ಕ
 ತ್ತು ರಿಸಲೊಂದೇ ಶರದಲೆಚ್ಚನು ²ಮತ್ತೆ ಗದಗೊಂಡು² |
 ತಿರುಗಿ ಹೊಯ್ದನು ಜೋಡು ಜೋಧರು
 ಕರಿಯೊಡಲು ಸಮನೀಳ ನೀ³ಳಲು
 ಅ⁴ರನ ಬಣ್ಣನಲಾರು ಬಲ್ಲರು ಭೀಮಸಾಹಸಪ || ೧೭

ಹಿಂದೊಡೆದು ಗಜಸೇನೆ ಮುಮ್ಮುಳಿ
 ಗೊಂಡು ಮುಳುದು ಮುಳಿದು ಭೀಮನ
 ಗಂಡುಗೆಡಿಸುವರಿಲ್ಲ ಕಾರವದಳದ ⁴ನುಭಟ⁴ರಲ |
 ಅಂಡುಗೊಂಡು⁵ ⁶ಬಿರುದುಗಿರುದಿನ⁶
 ಗಂಡರಕಟಕಚೆನುತ ನಿಜ ಕೋ
 ವಂಡವನು ದನಿಮಾಡುತತ್ತ್ವತ್ಥಾಮನಿದಿರಾದ || ೧೮

ಎಲೆಲೆ ರಾಯನ ತಮ್ಮನೋ ಗಜ
 ಬಲದೊಡನೆ ಬಳಲಿದನು ಗುರುಸುತ
 ನಳವು ಕಿಣಿದೇ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹರ ನೂಕು ನೂಕೆನುತ |
 ಉಲಿದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಬಲವಿ
 ಟ್ತಳಿಸಿ ನೂಕಿತು ಭೀಮಸೇನನ
 ನೆಲನ ಕೊಂಡರು ಕಡುಹಿನಲಿ ಪಾಂಚಾಲ ನಾಯಕರು || ೧೯

ಮುಟುಗದಿರಿ ಪಾಂಚಾಲರಾಯನ
 ಮುಟುಗಳಿರ ಭೀಮಂಗೆ ತಪ್ಪೇ
 ನುಟುವ ದೊರೆ ಸೊಪ್ಪಾಗದ⁷ತಿರೆ⁷ ನೀವು ಕಾದುವಿರೆ |
 ಅಟುವೆ⁸ನಾ⁸ದರೆಯೆನುತ ಬಾಣವ
 ತಿರುಹಲಾ ನಿಮಿಷದಲಿ ನಿಂದನು
 ಗುರುಸುತನ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಪಾಂಚಾಲರಿಗೆ ⁹ಕಲಿ ಕರ್ಣ⁹ || ೨೦

ಕ್ಷಮಿ¹⁰ಸುವುದು ಗುರುಸೂನು ರಣವನು
 ನಿಮಿಷ ಚಿತ್ತೈಸುವುದು¹⁰ ಶೌರ್ಯ
 ಭ್ರಮಿತರೀ ಪಾಂಚಾಲರನು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆದು ತೋಟುವೆನು |

¹ ಭ (ನ). ² ಭೀಮ ವಹಿಲದಲಿ (ಚ.ಚ.ತ.ನ.ಪ). ³ ಇದನ (ಚ.ಟ).
⁴ ರಥಿಕ (ಕ). ⁵ ಡರು (ಬ). ⁶ ಬೀಗಿ ಬಿರುದಿನ (ಚ.ಟ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).
⁷ ದದಿ (ದ). ⁸ ವಾ (ಕ). ⁹ ಕರ್ಣನಿದಿರಾಧ (ಕ,ದ). ¹⁰ ಸಿ ರಣದೊಳ
 ಗಿವರ ಕಡಕುವೆ ನಿಮಿಷ ಚಿತ್ತೈಸಿ (ಕ).

ದ್ಯುಮಣಿ ಪರಿಯಂತೇಕೆ ರಶ್ಮಿಗೆ
ತಿಮಿರವಿದಿರೇ ನೀವು ನೋಟಕ
ರೆಮಗೆ ರಣವೆಬ್ಬಾಳವೆಂದನು ಕರ್ಣ ಗುರುಸುತಗೆ || ೨೦

ಬಳಿಕ ಹೇಳುವುದೇನು ರಣದ
ಗ್ಗಲೆಯರವದಿರು ಮುತ್ತಿದರು ಕೈ
ಚಳಿತಿಗರು ಕವಿದೆಚ್ಚ ರೀತನನೆಂಟು ದೆಸೆಗಳಲಿ |
ಲುಳಿತ ಜಲಧರ^೩ಪಟಲ ಜಠರದೊ
ಳಿಳಿದ ರವಿಪಂಡಲದವೋಲರಿ
ಘಳಿಗೆ ಕರ್ಣನ ಕಾಣ್ನೈ ನರನಾಥ ಕೇಳೆಂದ || ೨೧

ಗಾಳಿಯೆತ್ತಲು ಘಾಡಿಸುವ ಮೇ
ಘಾಳಿಯೆತ್ತಲು ಮೈರಿಸೇನೆಯ
ನಾಳಿಗಡಿತದ ನೊರೆಯ^೪ ರಕುತದ ನೂಕು^೫ಧಾರೆಗಳ |
ಏಳಿಗೆಯಲಾ ಧೃತಚಮರೀ
ಪಾಳ ನನೆದವು^೬ ಕರ್ಣನಂ^೭ಬಿನ
ಕೋಲ ಕಡಿದೊಡನೊಡನೆ ಕೊಂದನು ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ || ೨೨

ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು^೭ ಮತ್ತೆ^೮ ರಿಪುಪಾಂ
ಚಾಲಬಲ ಸಾವುದಕೆ ಕಡೆಯ
ಲ್ಲಾಳ ಬರವಿಂಗಟಿಯೆ ನಾನವನಾನವನು ಮರಳಿ |
ಕೋಲುಗಳ ತಗೆದಸುವನೋ ಶರ
ಪಾಳವನು ವಿರಚಿಸುವನೋ ಹಗೆ
ಯಾಳಿ ಮುಜುದುದ ಕಾಬೆನೆಸುಗೆಯ ಕಾಣ ನಾನೆಂದ || ೨೩

ಮೈರಿಪಾಂಚಾಲಕರೊಳ್ಳವರು
ಧಾರುಣೋಶ್ವರರಸುವ ಬಿಟ್ಟರು
ಚಾರು^೯ಚಾಪಳ^{೧೦} ಚಾತುರಂಗದ^{೧೧} ನಿಧನ^{೧೨}ನಿರ್ಣಯವ |
ಅರು ಬಲ್ಲರು ಪಾತಿಯಲಿ ಜ
ಝ್ವಾರದಿದ್ದುದು ಮತ್ತೆ ಸಕಲ ಮ
ಹಾರಧರು ನೂಕಿದರು ಲಗ್ನಿಯ ಲಳಿಯ ಲಹರಿಯಲಿ || ೨೪

^೧ ಕದಲಿ ತೆಗದ (ಸ.ಕ.ಗ.). ^೨ ದೆಸೆಗೆ (ಕ.ಗ.ಚ). ^೩ ಹೊಳೆವ ಕಣಿಗಳ (ಕ).
^೪ ಳ (ತ). ^೫ ನೆತ್ತರ ನಾಲ್ಕು (ಚ.ಟ.ತ.ಪ). ^೬ ಸುಧಾಚರಂ (ಕ). ^೭ ಬವರ
(ಕ). ^೮ ಸಮರದ (ಟ). ^೯ ಚಪ್ಪಳ (ಕ).

ನಕುಲ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಸುತನೋ
ಮಕ ಶಿಖಂಡಿ ಯುಯುತ್ಸು ವರ ಸಾ
ತ್ಯಕಿ ಶತಾನೀಕಾಖ್ಯ ಪ್ರತಿವಿಂಧ್ಯಕರು ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿ |
ಸಕಲ ಕೈಕೆಯ ಪಾಂಡ್ಯ ಶಿಶುಪಾ
ಲಕಸುತ ಯುಧಾಮನ್ಯು ನಹದೇ
ವಕರು¹ ನನ್ನಾಹದಲ ಕವಿದುದು ವರ ಮಹಾರಥರು || ೨೬

ಭೀಮ ಫಲುಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಧರ್ಮಜ
ರೀ ಮಹಾರಥರಲ್ಲದಿತರ
ಸ್ತೋಮವಳವಿಯ ವೀಣಿ ಕವಿದುದು ಕರ್ಣನಿದಿನಲ |
ಹಾ ಮಹಾದೇವಾ ಸಮಸ್ತ ಸ
ನಾಮರಥಿಕರು ಕರ್ಣನೊಬ್ಬನ
ಕಾಮಿನಿದರೈ ಕದನಕವನೀಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೨೭

ಉರಿಯ ಪೇಟೆಗಳಲ ಪತಂಗದ
ಸರಕು ಮಾಱದೆ² ಮರಳು²ಪುದೆ ನಿ
ಬ್ಬರದ ಬಿರುದಿನೋಳಿ ಮಹಾರಥರಾಜಿ ರವಿಸುತನ |
ಕೆರಳಿಚಿದರೈ ಕೇಣವಿಲ್ಲದೆ
ಬೆರಸಿದರು ಬೇಸಱಿಸಿದರು ಹೊಡ
ಕರಿಸಿದರು ಹೊಯ್ದರು ವಿಭಾಡಿಸಿದರು ವಿಘಾತಿಯಲ || ೨೮

ತಮ್ಮ ಸತ್ಕೋದಧಿಯ ತೋಟಿದ
ರೊಮ್ಮೆ ಮೊಗದನು ಬಳಕ ರಾಯನ
ನೊಮ್ಮಿನವರಲ ಸೀಳಿದನು ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರವ |
ಹಮ್ಮಿಗೆಯ ಕೈಮನದ ಹೊ³ಣ³ಕೆಯ
ಹಮ್ಮಿನುಬ್ಬಟೆಯವರ ಪಾರ್ಥನ
ತಮ್ಮದಿರ ಸಾಹಸಕೆ ನೇರಿಸಿದನು ಪಲಾಯನವ || ೨೯

ರಥ ಮುಱಿದು ಬಲು ಘಾಯದಲ ಸು
ವ್ಯಥಿತ ಸಾತ್ಯಕಿ ಹಿಂಗಿದನು ಸಾ
ರಥಿಗಳಳವಿನಲೋಡಿದರು ಸುತನೋಮಕಾದಿಗಳು |

¹ ನ್ಯೂತ್ಮಮಾಂಜನಿಕರ (ಗ).

² ತಿರುಗು (ಕ).

³ ದ (ಕ)

ಪೃಥುವಿಗೊಳಗಿತು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ
ರಥಿಗಳುಳಿದ ಪದಾತಿ ಗಜ ಹಯ
ರಥವ ಕೆಡಹಿದನೆನಿತನೆಂಬುದನೆಯೆ ನಾನೆಂದ || ೩೦

ಮುರಿದು ಮತ್ತೆ ಮಹಾರಥರು ಸಂ
ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿಖಂಡಿ ಸಾತ್ಯಕಿ
ವರ ನಕುಲ ಸಹದೇವ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಶೃಂಜಯರು |
ಸರಳ ಬಿಟ್ಟು¹ಬಿನ ಬಾಯ ಬೈಗುಳ
ಬಿರುದುಗಹಳೆಯ ಬಿಂಕದವರು
ಬ್ಬರಿಸಿ ಕವಿದರು ಕರ್ಣನಾವೆಡೆ ತೋಡು ತೋಡಿಸುತ || ೩೧

ನುನಿಗಳರ ನಿಮಗೇಕೆ ಕರ್ಣನ
ಘನಣ ನಾವೇ ನಿಮ್ಮ ನೆತ್ತಿಯು
ಮುಸಲವಳ್ಳಾ ಫಡ ನಕುಲ ಸಹದೇವ ನಿಲ್ಲಿಸುತ |
ಮುಸುಡ ಹೊಗರಿಸ ಕಣ್ಣ ಕೆಂಪಿನ
ವಿಷಮರಗ್ಗ ದ ಕರ್ಣತನುಜರು
ಮನಗಿ ಮುಂಚುವ² ಮೋಹರವ³ನಡಹಾಯ್ದು ತಡುಬಿದರು || ೩೨

ಏನ ಹೇಳುವೆನಿ⁴ವರ⁵ ತರಸಂ
ಧಾನ ನೌರಂಭವನು ಕಲಿ ವೃಷ
ಸೇನ ಏರ ಸುಷೇಣ⁶ರೇಣಿದರೆಚ್ಚರ⁷ತಿ⁸ಬಳರ |
ಭಾನುಸುತನಿಂದೆಂಟುಮಡಿಯ ಸ
ಘಾನರಹಿರೋ ಪೂತು ಮರು ಏನು
ತಾ ನಿವಿಳ ರಥನಿಕರ ಕವಿದುದು ಮತ್ತೆ ಸಂದಣಿಸಿ || ೩೩

ಕಡಿದು ಬಿಡುಟರು ತೇರುಗಳನಡ
ಗಡಹಿದರು ಹೇರಾನೆಗಳ ಕೆಲ
ಕಡೆಯರ⁹ಕುವ ಕುದುರೆ ನನೆದವು ಬನಿವ ನೆತ್ತರ¹⁰ ||
⁶ತುಡುಕಿ⁶ದರೆ ಕಾಲಾಳನಟ್ಟಿಯ
ನುಡಿಯಲೆಯೆನು ಕರ್ಣತನುಜರ
ಕಡುಹು ನಕುಲಾದಿಗಳ ಬೆದಡುನಿತರನ ಕೇಳೆಂದ || ೩೪

¹ ಸಿ (ಕ), ದಿ (ದ). ² ಪರಬಲವ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ). ³ ರಸ (ಕ.ಗ.ಚ).
⁴ ರಚ್ಚರು ಮಾರಿದತಿ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ದ ಪ). ⁵ ಕಿದ ತೇಜಿಗಳ ರಚಿಸಿದರು ರಕುತದಲ
(ಚ.ಟ.ತ.ದ), ಕಿದ ರಾಪುತರನದ್ದಿದರು ರಕುತದಲ (ಪ). ⁶ ಕಡಗಿ (ಕ),
ಮಿಡುಕಿ (ಬ).

ತಿರುಗಿ ಕಂಡನು ಭೀಮ¹ನೇಲೆ ತರು
 ವಲಗಳಿರ¹ ಕೊಂಡಾಡಿ ಕಾದುವ
 ದೊರೆಗಳೇ ನಕುಲಾಂಕ ತೆಗೆ ಸಹದೇವ²ನಾರೊನುತ |
 ಸರಳ ಕೆನ್ನೆಯ ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ
³ಮು³ರಿದ ಮೀಸೆಯಲೊ⁴ಡುಗಟ್ಟಿನ
 ಕುರುಕುಲಾಂತಕ ಭೀಮ ಬಿಟ್ಟನು ಸೂರಿಯಲಿ ರಥವ || ೩೫

ರಾಯದಳದಲಿ ಸೇನಸಲಿದು ಕ
 ಜ್ಞಾಯವೇ ಮಕ್ಕಳಿರ⁵ಮನ್ನಿಸಿ⁵
 ಕಾಯಿದೆನು ಬಳಿಕೇನು ನಿಮ್ಮಂಘವಣಿ⁶ ಲೇನಾಯ್ತು |
 ನಾಯ⁶ಲೇತಕೆ⁶ ಹಿಂಗಿ ನಿಮ್ಮನು
 ನೋಯಿಸುವುದನುಚಿತವು ಸೇನಾ
 ನಾಯಕನು ನಿಮ್ಮಯ್ಯನಾತನ ಕಳುಹಿ ನೀವೆಂದ || ೩೬

ಮರುಳಲಾ ಪವಮಾನನುತ ನಿ
 ನ್ನೋರೆಗೆ⁷ ಪಡಿಯೊರೆ⁷ ತೂಕ ತೂಕಕೆ
 ಸರಿನರಾವಿರೆ⁸ ಕನಕಗಿರಿಪರಿಯಂತ ಮಾತೇಕ⁸ |
 ತರಣ ಬಿಂಬದ ತತ್ತಿಗಳನು
 ತ ರಿಸಿ ತೋಟುವ ತಿಮಿರವುಂಟೇ
 ತರೆಹರಿಸಿ ತೋಟುವ ಎನುತ ಕವಿದೆಚ್ಚರನಿಲಜನ || ೩೭

ಗಳಹತನವಿದು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯು
 ಗಳಿಸಿದರ್ಥವು ನಿಮ್ಮ ಬೀಯಕೆ
 ಬಳಸುವಿರಿ ತಪ್ಪಾವುದೆನುತೆಚ್ಚೆಂಬ ಹರೆಗಡಿದು |
 ಹಿಳುಕ ಕವಿಸಿದನೀತನೀತನ
 ಹಿಳುಕ ಮುಱುದೊಡನೆಚ್ಚು ಭೀಮನ
⁹ಕೆಳರಿಚಿದರೈ⁹ ಕರ್ಣನಂದನರರನೆ ಕೇಳೆಂದ || ೩೮

ಬಾಲರೆಂದೇ ಮನ್ನಿಸಿದರೆ ಛ
 ಡಾಳಿಸಿತೆ ಚಪಳತ್ಯವಾಗಲ
 ಖೂಳರಾವೈ ಸಲೆಯೆನುತ ನಾರಾಚಶತಕದಲಿ |

¹ ನೀ ನೆಹಿ ತರಳರನು (ಚ.ಟ.ತ.ನ.ಪ). ² ಮರಳಿ (ಕ). ³ ಹ (ಕ).
⁴ ಗಳಾ (ತ.ಟ). ⁵ ಕಾಮಿಸಿ (ಕ.ಗ). ⁶ ಬೇಡಾ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.), ಲೇಳಿಸಿದ
 (ದ). ⁷ ಒರೆಸರಿ (ಚ.ಟ.ದ.ಪ). ⁸ ಕರ್ಣಪರಿಯಂತೇಕೆ ಕಾಳೆಗವು (ದ).
⁹ ಕೆರಳಿಚಿದರೈ (ಕ), ಬಳಲಿಸಿದನೈ (ಗ).

ಬೀಳಲೆಚ್ಚನು ರಥವ ಗಜ ಹಯ
ಜಾಳವನು ಸಾರಥಿಗಳನು ಬಲು
ಗೋ¹ರೊಳಿಬ್ಬ ರೊಳೊಬ್ಬನನು¹ ಕಡೆಯೆಚ್ಚು ಬೊಬ್ಬಿಟಿದ || ೩೯

* ಶಿವಶಿವಾ ಕರ್ಣಾತ್ಮಜನೆ ಮಡಿ
ದವನು² ದಳಪತಿ ಮಡಿದನೋ ಕೌ
ರವನ ಕೇಡೋ ಹಾಯೆನುತ ಕುರುಸೇನೆ ಕಳವಳಿಸೆ |
ಕವಿದರಶ್ವತ್ಥಾಮ ಕೃಪ ಕೌ
ರವ ಶಕುನಿ ದುಶ್ಯಾಸನಾದಿಗ
ಳವಗಡಿಸಲನಿಬರನು ತೊಲಗಿಸಿ ಕರ್ಣನಿಧಿರಾದ || ೪೮

ಆತುಕೊಳ್ಳೈ ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾ
ಪಾತಕಿಯೆ³ ಪಡಿತಳಿಸು³ ವಿಶಿಬ
ಪ್ರಾತವಿವೆಯೆನುತೆಚ್ಚಿನಿಸುತನನಿಲನಂದನನ |
ಆತುಕೊಂಬರೆ ಸರಿಸನ⁴ಲ್ಲ ವಿ
ಜಾತಿ⁵ಯಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದನೆ⁵ ಫಡ
ಸೂತನಂದನ ಎನುತ ಕರ್ಣನನೆಚ್ಚನಾ ಭೀಮ || ೪೯

ಎಚ್ಚ⁶ರೊಡನೊಡನೆಚ್ಚ ಬಾಣವ⁶
ಕೊಚ್ಚಿದನು ಕಲಿ ಕರ್ಣನಾತನ
ನೆಚ್ಚನಂಬನಮೇಲೆ ನೂಕಿದವಂಬು ವಹಿಲದಲಿ |
ಎಚ್ಚು ಕಪಿಸಿದಡವನು ಪವನಜ
ನೆಚ್ಚಡವ ಪರಿಹರಿಸಿ ರವಿಸುತ
ನೆಚ್ಚಡಿಬ್ಬರು ಕಾದಿದರು⁷ ಕೈ⁷ಮೈಯ ಮನ್ನಿಸದೆ || ೫೦

¹ ಲಿನಲ ಕರ್ಣಾತ್ಮಜರ (ತ). * ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ
ಕಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :-

ಕಡದ ವೀರನುಷ್ಣೇಣನವನಿಗೆ
ಮಡಮುರಿದ ಪ್ಪಪನೇನ ಸೇನಯ
ಗಡಣ ಬಿದು ದು ಕಿರಿದು ಕಿರಿದೊಡಮುರಿದುದಗಲದಲಿ |
ಪ್ಪಡವಪನ ಮುಂದೊಪಲಿತಿಲಿ ವಂ
ಗಡದಲೈದಿತು ವೀರಧಟರು
ಗ್ಗಡದ ಕಹಳಾರವದ ಲಗ್ನೆಯ ಲಪಂ ತನಿಮಸಗೆ ||

² ನೇ (ಕ). ³ ಪರಿಪವಿಸು (ಕ), ಪರಿಹರಿಸು (ಗ). ⁴ ವ (ಟ).
⁵ ನೀ ಪಡಿಪವಿಸುಪನೆ (ಕ.), ನೀ ಪಡಿತಳಿಸುವರೆ (ಗ). ⁶ ನೀತನು ಭೀಮನಾ
ಳಗೆ (ಕ), ರೊಡನೊಡನೆಚ್ಚನೆಡೆಯಲಿ (ಗ.ದ). ⁷ ಮೈ (ಕ).

ಭಾರಿಯಂಕವು ದಳಪತಿಗೆ ಪಡಿ
 ಸಾರಿ¹ಕೆಯ ಭಟರಿಲ್ಲಲಾ ಪರಿ
 ವಾರಕಿದು ಪಂಥವೆ ಏನುತ ಕುರುರಾಯ ಮೂದಲಿಸೆ |
 ಕೂರಲಗಿನಂಬುಗಿದು ಬಳಿಯ ಮ
 ಹಾರಥರ ಕೈವೀನಿ ರವಿಸುತ
 ಸಾರನುತ ಕೆಣಕಿದನು ದುಶ್ಶಾನನನು ಪವನಜನ ||

೪೩

ಎಲವೂ ಕರ್ಣಾತ್ಮಜನ ಹೊಯ್ದು
 ಗ್ಗೆಳಿಕೆಯಲಿ ಹೊರೆಯೇಱಿದಿರು ಪಡಿ
 ಬಲಕೆ ಕರನಾ ಕೃಷ್ಣಪಾರ್ಥರ ನಿನ್ನಲೇನಹದು |
²ಬಳಿಯ ಬಿಗುಹಿನ² ಬಿಂಕ ನಿನ್ನಯ
 ತಲೆಗೆ ಬಹುದಾವಣಿಯವೆನುತತಿ
 ಬಳನನೆಚ್ಚನು ನಿನ್ನ ನಂದನನರನ ಕೇಳೆಂದ ||

೪೪

ತಗರು ಮು³ಳಿದಾರಿದರೆ³ ತೋಳನು
 ತೆಗೆದು ಜೀವಿಸಲಹುವುದೇ ನಾ
 ಲಗೆಯ ⁴ನೀಱು⁴ರು ನೀವು ಮೂಢರು ನಾವು ನುಡಿಗಳಲಿ |
 ಉಗಿದಡಾಯ್ದ ದ ಮೊನೆಯ ತುದಿನಾ
 ಲಗೆಗಳಲಿ ಮಾತಾಡ ಬಲ್ಲರೆ
 ಸೊಗಸುವೆವು ನಾವೆನುತ ಪವನಜನೆಚ್ಚನರಿಭಟನ ||

೪೫

ಪವನನುತನೆಚ್ಚಂಬ ಹರೆಗಡಿ
 ದವಿರಳಾಸ್ತ್ರವನೀತ ಕವಿಸಿದ
 ನಿವನ ಬಳಿಯ ಮಹಾರಥರು ಸೂನಿದರು ತರವಳೆಯ |
 ರವಿಯ ಕೈ⁵ಕತ್ತಲೆಯ ಹೊರಳಿಯ⁵
 ತಿವಿಗುಳಿಗೆ ತೆರಳುವುದೆ ರಿಪುತರ
 ನಿವಹವನು ಕಡಿಯೆಚ್ಚು ಕೆಡಹಿದನಾ ಮಹಾರಥರ ||

೪೬

ನಿಕ್ಕಿದರೆ ಬಳಿಕೇನು ತಾಯಿಗೆ
 ಮಕ್ಕಳಾಗ⁶ರು⁶ ನಿನ್ನ ತನಯನ
 ನಿಕ್ಕಿ ಹಾಯ್ದರು ಹಿಂಡೊಡೆದು ನೀ ಸಾಕಿದವರೆಲ್ಲ |

¹ ಗೆ (ತ.ದ.ಟ).² ಬಳಿಕ ಬಿನ್ನಗಿನ (ಕ), ಬಳಿಯ ಬಿರುದಿನ (ದ. ಪ).³ ನಿರಾಕಿದರೆ (ಚ.ಟ.ದ).⁴ ನೀರ (ಗ).⁵ ಮಂಜಿನ ತುಷಾರದ (ಗ.ಟ.ಚ.ದ.ಪ.ನ). ⁶ ರೆ (ಕ).

ಹೊಕ್ಕು ಬಳಕೊಂದೆರಡು ¹ಪನರದ¹
 ಲುಕ್ಕುಡಿಯಲೊದಗಿದನು ನಿನ್ನವ
 ನೆಕ್ಕತುಳದಲಿ ಸರಿಮಿಗಲ ಕಾದಿದನು ಹಗೆಯೊಡನೆ || ೪೭

ತೇರು ಹುಡಿಹುಡಿಯಾ²ಗಿ² ರಣದಲಿ
 ಸಾರಥಿಯ ತಲೆ ಹೋ³ಗಿ³ ಕಾಲಿನ
 ರಾರುಭಟಿಯಲಿ ನಿನ್ನ ಮಗನೆಸುತಿದರ್ನನಿಲಜನೆ |
 ಸಾರು ನಿಲಿ ಸಾರನುತ ಕರ್ಣಕು
 ಮಾರನಡಹಾಯಿದನು ಭೀಮನ
 ಭೂರಿ ಬಾಣದ ಪಂಜರವ ⁴ಧೂಪಿ⁴ ⁵ಸುತ ವಹಿಲದಲಿ⁵ || ೪೮

ಎಲೆಲೆ ಕರ್ಣ ಕುಮಾರನೋ ಪಡಿ
 ಬಲವ ⁶ಕರೆಯೋ⁶ ಬಾಲನೊಬ್ಬನೆ
 ನಿಲುವುದರಿದೋ ಸ್ವಾಮಿಚ್ಛೋಹರ ಹಿಡಿದು ನೂಕೆನುತ |
 ಉಲಯೆ ಕೌರವರಾಯನುಬ್ಬಿದ
 ಕಳಕಳದ ಬಹುವಿಧದ ವಾದ್ಯದ
 ದಳದ ದೆಬ್ಬಾದೆವ್ವಿಯಲಿ ಕಲಿಕರ್ಣ ನಡೆತಂದ || ೪೯

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಪನರನ (ಪ.ಟ.ತ.ನ). ² ಗೆ (ಟ.ತ.ದ). ³ ಗೆ (ತ.ದ.ಪ).
⁴ ಬಂಡ (ತ.ಪ.ನ). ⁵ ಸಿದ ನಿಮಿಷದಲಿ (ನ-ಕ). ⁶ ಹೇಳೋ (ಕ.ಗ.ದ).

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ರಾಯರಿಪುರವಿರಾಕು ಪಾಂಡವ
ರಾಯ ಸೇನಾಜಲಧಿವಡುನ
ಜೇಯ ¹ರವಿನಂದನನು¹ ಗೆಲಿದನು ಧರ್ಮನಂದನನ ||

ಮಗನ ²ತೊಲಗಿಸಿ² ³ಮಿ³ಗುವ ಚೂಣಿಯ
ತೆಗೆಸಿ ಬಲವಂಕದ ಭಟಾಳಿಗೆ
ಮೊಗದ ಸನ್ನೆಯ ಮಾಡುತೆಡವಂಕದ ಕಟಾಕ್ಷದಲಿ |
ತೆಗೆದು ⁴ತೂಟಂ⁴ಬಿನಲ ಭೀಮನ
ಬಿಗಿದನಾವೆಡೆ ಧರಣಿಯಾವೆಡೆ
ಗಗನವಾವೆಡೆ ದೆಸೆಗಳೆನೆ ⁵ತುಟುಗಿ⁵ದವು ಶರಜಾಳ || ೧

ಭೀಮನೋ ನಿಮಿಷಾರ್ಥದಲಿ ನಿ
ನಾರ್ಮನೋ ⁶ತಡವೇಕೆ ರಿಪುವೇ⁶
ಕಾಮನೋ ⁷ಕರ್ಣನೆ ಕಪರ್ದಿ⁷ ವಿಚಾರವೇಕೆನುತ |
⁸ತಾಮಸದ⁸ ಭುಲ್ಲವಣಿಯಲಿ ಕುರು
ಭೂಮಿಪನ ಬಲವೂದಲು ಮೈರಿ
ಸ್ತೋಮ ಕಂಡುದು ಪವನತನಯನ ರಣದ ಭಾರಣಿಯ || ೨

ಉಲಿವುತಿದೆ ಕೌರವನ ಸೇನಾ
ಜಲಧಿ ಹರುಷದಲಿತ್ತಲನಿಬಜ
ನಳುಕದೊಬ್ಬನೆ ಕಾದುತ್ತೈದನೆ ಕರ್ಣನೊಡನೆನುತ |
ತಳಿತ ⁹ಧವಾಳಚ್ಚತ್ತ ಚಮರಾ
ವಳಿಯ ಮಧ್ಯದಲವನಿಪತಿ ನಿಜ
ಬಲಸಹಿತ ನೂಕಿದನು ಬಹುವಿಧವಾದ್ಯ ರಭಸದಲಿ || ೩

¹ ನೋ ರವಿನೂನು (ಕ.ಚ.ತ.ದ). ² ತೆಗೆಯಿಸಿ (ದ). ³ ಹೊ (ಗ.ಚ.ದ).
⁴ ಮೂಟಂ (ಗ.), ನೂಟಂ (ಚ.ದ.), ಕೂರಂ (ಪ). ⁵ ತುಟುಬಿ (ಚ). ⁶ ಕರ್ಣ
ನೊ ಕಪರ್ದಿಯೊ (ಸ-ಕ.ದ). ⁷ ರಿಪುಸುಭಿಟುಬಿದಕೆ (ಸ-ಕ.ದ). ⁸ ಆ ಮೊನೆಯ
(ಕ.), ಕಾಮಿಸುವ (ಗ). ⁹ ವಮ (ಕ).

ಒಂದು ಕಡೆಯಲಿ ಭೀಮ ಸಾತ್ಯಕಿ
ಯೊಂದು ಕಡೆಯಲಿ ನಕುಳಿದ್ರೌಪದ
ರೊಂದು ಕಡೆಯಲಿ ಚೇಕಿತಾನ ಶಿಖಂಡಿ ಶೃಂಜಯರು |
ಒಂದುಕಡೆ ಸಹದೇವನೀ ಪರಿ
ಹಿಂದೆ ಮುಂದಿಕ್ಕಿಲಿಡೊಳೀತನ
ಸಂದಣಿಸಿ ಮುತ್ತಿದರು ಮುಕ್ಕುಟುಕಿತ್ತು ರಿಪುಸೇನಿ || ೪

ರಾಯದಳವುಬೈದ್ದು^೪ದೋ ಪಡಿ
ನಾಯಕರನಪ್ಪಳಿಸುವೆನು ರಿಪು
ವಾಯುಜನ^೫ ಗಾಢಣಿಯ ಗರ್ಭಗ್ರಹವ ಕಳಚುವೆನು |
ರಾಯ ಕೌರವನಹಿತ ನೀವ್ ನಿ
ಮ್ಮಾಯತದಲಿ^೬ರಿಯೆನು^೭ತ ಸಾರದ
ನಾಯಕದ ಸರಿವಳಿಯ ಸುರಿದನು ಭಾನುಸುತ ಮುಳಿದು || * ೫

ಧನುವಿನಲಿ ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಮಾದ್ರೀ
ತನುಜರನು ತೇರಿನಲಿ ದ್ರುಪದನ
ತನಯನನು ಸಾರಥಿಗಳಲಿ ಜೋಡಿನಲಿ ಪವನಜನ |
ಬಿನುಗೇರವರವರಂಗದಲಿ ಕೈ
ಮನವ ಬಂಡಿಸಿ ಸಕಲ ರಿಪುನಾ
ಧನವನೊಬ್ಬನೆ ಕರ್ಣ ಗೆಲಿದನು ನೃಪತಿ ಕೇಳಿಂದ || ೬

ಮುಂದುಗಟ್ಟಿದು ದೊರೆಗಳನ ರವಿ
ನಂದನನ ರಥಕಾಗಿ ಸೇನಾ
ವೃಂದ ಕವಿದುದು^೮ ಚೈದ್ಯ ಶೃಂಜಯ ಮತ್ಸ್ಯ ಕೈಕೆಯರು^೯ |
ಸಂದಣಿಸಿ ಪಾಂಚಾಲ ಕೇರಳ
^{೧೦}ವಿಂದ^{೧೦} ಮಗಧ ದ್ರವಿಡ ವಂಗ ಪು
ಳಿಂದ ಒಲಬಹಳಾಬ್ಧಿ ಮುತ್ತಿತು ಮತ್ತೆ^{೧೧} ಮೂದಲಿಸಿ || ೭

^೧ ಧರ್ಮಜರಣಂ (ಗ), ನಬ್ಬರಪ್ಪಣಂ (ಕ.ದ). ^೨ ದೆಡಬಲ (ಚ.ಟ.ತ. ಪ.ಪ). ^೩ ದರು ರಿಪುಧಟನ (ಟ.ತ), ದರು ಸಕಲದಳ (ಚ.ನ.ಬ), ದರು ಪಟುಭಟರು (ಪ). ^೪ ಲಳಿಯೆದ್ದು. ^೫ ಪೊವ್ವಣಿ (ಕ). ^೬ ಲಹದೆ (ಕ).
* (ಟ.ತ.ದ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಳನೆಯ ಪದ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ನ (ಕ.ಗ). ಳಲಿ (ಕ). ^೭ ಚೇಕಿತಾನಕ ಮತ್ಸ್ಯ ಶೃಂಜಯರು (ಚ.ತ.ಪ.ಬ).
^೮ ಮಂದ (ಚ.ತ.ಪ.ಬ). ^೯ ರವಿಸುತನ (ಗ).

ಒಡೆವ ಮಂದರವನು ತರಂಗದ
 ಲುದಧಿ ಹೊಯ್ಯೊಂದದಲ ¹ಹೊಕ್ಕವು¹
 ಕುದುರೆ ತೂಳಿದವಾನೆ ²ಕವಿದರು ರಥಿಕರೊಳಬಿದ್ದು ² |
 ಒಡಲು ವಿವಿಧಾಯುಧದ ಕಾಲಾ
 ಳೊಡಗಿ ಕೈದೋಡಿಸಿದರಿನಿಬರ
 ಸದೆದನೊಬ್ಬನೆ ಕರ್ಣ ಕೆಡಲು³ನಾ ಮಹಾಬಲವ³ || ಲ

ಬೀಳುವಂಚಿನ ಹೊಯ್ಯ ಬಡ್ಗದ
 ತೂಳುವಾನೆಯ ⁴ತೂ⁴ಕಿ ತಾಗುವ
 ತೂಲಿಗೆಯ ತುಂಡಿಸುವ ವಂಕಿಯ ⁵ನೆ⁵ಡುವ ಬಲ್ಲೆಹದ |
 ನೀಳುವಿಟ್ಟಿಯ ಮುಱುವ ಪರಿಘದ
 ಪಾಳಿಸುವ ಪರಶುವಿನ ಧಾಳಾ
 ಧೂಳಿ ಮನಗಿತು ಮತ್ತೆ ಕರ್ಣನ ರಥದ ಬಳಸಿನಲ || ೬

ತುರಗೆ ರಾವ್ತ ⁶ರಿಗ⁶ವರ ಬಡ್ಗಕೆ
 ಕರಿಗೆ ಜೋಧರಿಗವರ ಶಸ್ತ್ರಕೆ
 ವರ ರಥಕೆ ಸಾರಥಿಗೆ ರಥಿಕರ ಚಾಪಮಾರ್ಗಣಕೆ |
 ಸರ⁷ಳನೊಂದೊಂದೆಚ್ಚು⁷ ನೆಹಿ ಕ
 ತ ರಿಸಿದನು ಕಾಲಾಳನೊಂದೇ
 ಸರ⁸ಳಲೈನೂಱಿಳಿಯೆ ಕೊಂದನು ಕರ್ಣ ಪರಬಲವ || ೧೦

ನಕುಳನನು ಹದಿನೆಂಟ⁹ಱಲಿ ಸಾ
 ತ್ಯಕಿಯನೈದಂಬಿನಲಿ ಸಹದೇ
 ವಕನನೊಂಬತ್ತ ಱಲಿ ಭೀಮನನೆಂಟು ¹⁰ಕೋಲಿನಲಿ¹⁰ |
 ಸಕಲ ರಥಿಕರನೆಲ್ಲ ಶತ ಸಾ
 ಯಕದಲೊಱ¹⁰ಗಿ¹⁰ನಿ ಚೈದ್ಯ ಪಾಂಚಾ
 ಲಕರ ಥಟ್ಟನೊಳೊಕ್ಕಲಕ್ಕಿದನರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೧೧

¹ ಬಿಟ್ಟವು (ಕ). ² ಹೊಕ್ಕವು ರಥದೊಳೊಗ್ಗಿನಲಿ (ಕ), ಹೊಕ್ಕವು ರಥಗ
 ಳೊಳಬಿದ್ದು (ಗ.ಟ). ³ ನುಮಹಾಬಲವ (ಕ). ⁴ ನೂ (ಚ.ತ.ಪ.ಬ).
⁵ ನಿ (ಕ). ⁶ ರನ (ಸ). ⁷ ಳಿಗೆನೊಂದೊಂದಲಿ (ಕ), ಳನೊಂದೊಂ
 ದಾಗಿ (ಚ.ಟ.ತ.ಬ), ಳದೊಂದೊಂದಾಗಿ (ಪ). ⁸ ನೈದ (ನ.ಪ). ⁹ ಬಾಣ
 ದಲಿ (ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ). ¹⁰ ಲಿ (ಚ.ತ.ದ).

ಅದು ಬಳಿಕ ಹೇರಾಳದಳಿವಾಂ
ತುದು¹ ಮಹಾರಥರೆಸುಗೆಯಲಿ ಹೂ
²ಳಿದುದು² ನಭ ಸುಗ್ಗಾ ಯ್ತು ನೆಲ ಚತುರಂಗ ಪದಹತಿಗೆ |
ಕುದುರೆ ಕರಿ ತೇರಿ³ರಾಳ³ ತೆಕ್ಕೆಯು
ಹೊದಟುನಲಿ ಮುಳುಗಿದನು ನಿನ್ನವ
ನದುಭುತವನೇನೆಂಬೆನ್ನೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೧೨

ತಾರಕನ ಘಟ್ಟಿನಲಿ ಹರನ ಕು
ಮಾರ ಹೊಕ್ಕಂದದಲಿ ವೃತ್ರನ
ತಾರಕಾಕ್ಷನ⁴ ಜೋಡಿಯನು⁴ ಜಂಭಾರಿ⁵ ತಪ್ಪಿವಂತೆ |
ಆರಿದೆಚ್ಚನು⁶ "ಶಿವಶಿವಾ" ಕಾ
ಮಾರಿಯೋ ಪಾಂಡವ ಬಲದ⁷ಹ
ಮ್ಯಾರಿಯೋ ನಿನ್ನಾನೆ ಸವಜಿತು ಮೈರಿಥಟವನವ || ೧೩

ವಾಘು ಸರಿಸದ ರಾವುತೋ ದೃಢ
ವಾಘುಯೆನುತೇಟುದ ಹಯಾಘದ
ಮೇಘಪಟಲದ ಪಾತೆ ಫಡಯೆನೆ ಹೊಕ್ಕ ಗಜದಳ⁸[ದ್ರ]⁸ |
ಲಾಘವದ ಲುಳಿಸಾರತನದ ಶ
ರೌಘರಚನೆಯ ರಥಿಕಯೂಢ
ಶ್ಲಾಘಗಳ ನಾ ಕಾಣನೊಂದು ವಿಘಳಿಗೆ ಮಾತ್ರದಲಿ || ೧೪

ಬೇಟೆ ಲಗ್ನೆಯ ಮಾಡಿ ಭೋಯೆಂ
ಬೇಟಿ⁹ "ಹಳೆಯವ" ರಭಸ ಕಿವಿಗಳ
ಕೀಟಿದುದು ಬಳಿಕ¹⁰ವರು¹⁰ ಕರ್ಣನ ತಾಗಿದಾಕ್ಷಣಕ |
ತಾಟು ಥಟ್ಟಿಗೆ¹¹ ಹರೆದು¹¹ ರೌದ್ರವ
ಪಾಟಿದವು ಕಣ್ಣುಗಳು ರಿಘುಬಲ
ಬೇಟಿ ನಾಲಗೆ ಹೊಗಳಲಮ್ಮದು ನೃಪತಿ ಕೇಳೆಂದ || ೧೫

ಆಳ ಕೊಂದನು ಲಕ್ಕವನು ತುರ
ಗಾಳಿಯನು ನಾಲಾಪಿರವ ಶುಂ
ಡಾಲಘುಗಳ ತುಂಡಿಸಿದನೊಂದೆರಡು ಸಾವಿರವ |

¹ ಕವಿದುದು (ಚ.ತ.ದ.ನ.ಪ). ² ಳಿದರು (ಗ.ಟ.ದ.ನ.ಬ). ³ ರುಗಳ (ಕ).
⁴ ಜೋಡಣೆಮು (ಕ.ಗ.ವ). ⁵ ಜ (ದ). ⁶ ರಿಘುಮದನ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ.ನ).
⁷ ಕ (ಟ.ತ). ⁸ ವ (ನ). ⁹ ಕೊಟ್ಟುವ (ಕ), ಯೆಟುವ (ದ). ¹⁰ ಮಮ (ಕ).
¹¹ ಕಡೆದ (ಕ.ನ).

ಮೌಳಿ ಮಣಿಯಲ ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ನರ
ಪಾಲರನು ನಾನೊಪಿಪೋಲಿಯ
ನೀಳಿದನಲೈ ಚೈದ್ಯ ಪಾಂಚಾಲರಲಿ ಕಲಿ ಕರ್ಣ ||

೧೬

ತೆರಳಿದನು ಸಹದೇವ¹ನನು¹ ಹೈ
ಸರಿಸಿದನು ನಕುಳನು ಶಿಖಂಡಿಯ
²[ಕ್ರ]ಣ ತಲೆಕೆಳಕಾಯ್ತು² ಕಾಣೆನು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ರಥವ |
ಮುರಿವ ಕಂಡೆನು ಭೀಮ ದುಗುಡದ
ಭರದಲಿದ್ದನು ಮಿಕ್ಕ ಬಲ ನಾ
ಲೈರ³ಡೊ ನಾಲೊಂದೋ ನಿಧಾನಸಲ³ಪಿಯೆ ನಾನೆಂದ || ೧೭

ಇಷ್ಟಣಿಸಿ ಕೊಂಡೊತ್ತಿ ರಾಯನ
ಘಟ್ಟ ಹೊಕ್ಕನು ಜರುಹಿದ⁴ನು⁴ ಜಗ
ಜಟ್ಟಿ ಜೋಡಿಸಿದಂಗನುಯ್ಯಾನದ ಮಹಾರಥರ |
ಕೆಟ್ಟ⁵ದಳವನಘಾಟದವರೊಳ
ಗಿ⁶ಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳರದೇನು ರಾಯನ
ಮುಟ್ಟುತಿರಲಾ ರೌದ್ರ ರಣವನುತೆಚ್ಚನಾ ಕರ್ಣ || ೧೮

ಕುರುಬಲದ ಸುಮ್ಮಾನ ಕಹಳೆಯ
ಬಿರಿವ ನಿನ್ನಾಳದ ನೃಪಾಲರ
ಹರುಷ ಪುಳುಕದ ಭುಜದ ಹೊಯ್ಲಿನ⁶ ಬೊಬ್ಬೆಯಬ್ಬರದ⁶ |
ಅರಿಬಲದೊಳಕಟಕಟ ವಿಧಿ ನಿ
ಷ್ಯರುಣಿ ಹಾಹಾಯೆಂಬ ರವದ
ಬ್ಬರದ ನಿಬ್ಬರ ಕೇಳಲಾದುದು ನೃಪತಿ ಕೇಳೆಂದ || ೧೯

ಎಲೆಲೆ ರಾಯನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು
ಕಲಹವಕಟಾ ಹೋಗಬೇಡಿ
ಟ್ಟಳಿಸಿದವ ಹಗೆ ನಮ್ಮ ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣನಿವನಲ್ಲ |

¹ ಮಿಗೆ (ತ.ಬ). ² ಮರಣ ತಲೆಕೆಳಕಾಯ್ತು (ಕ), ಪರರಥವ ನಾನಲ್ಲ (ಟ.ತ.ದ.ಪ.ಬ). ³ ಡು ನಾಲೊಂದಾದುದೈ ನಾವ (ಕ), ಡು ನಾಲೊಂದಾಗಿ ಸವೆದುದನ (ದ). ⁴ ನೈ (ಚ). ⁵ ಸೇನೆಯ ಕೂಟದಲಿಹಿಂದಿ (ಕ), ದಳವನ ಘಾತದೊಳಗಾರಿ (ದ), ದವನ ಸಘಾಟದವರೊಳಗಿ (ನ.ಬ). ⁶ ಬಲದ ಬೊಬ್ಬೆ ಗಳ (ತ.ಬ), ಬಾಯಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಗಳ (ದ), ಭಟರ ಬೊಬ್ಬೆ ಗಳ (ಪ).

ಅಳುಕದಿರಿ ಕವಿಕವಿಯೆನುತ ಹೆ
ಬ್ಬಲ ಸಘಾಡದಲಾಕಿ ಕರ್ಣನ
ಹೊಲಬುಗೆಡಿಸಿದುದಂಬುಗಳ ಸಾರಾಯ ಸೋನೆಯಲಿ || ೨೦

ಕೊಂಬನೇ ಬಳಿಕೀ ಮಹಾರಥ
ರಂಬುಗಿಂಬನು ನಿಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ
ಡೊಂಬಿನಾಹವವಿಲ್ಲಲೇ^೨ ತಮತಮಗೆ ತುಡುಕುವಡೆ |
ಅಂಬುನಿಧಿ ಮಕರಂದವಾದರೆ
ತುಂಬಿಯಾಗನೆ ವಡಬನೀತನ
ನೆಂಬ ಮುಲ್ಲರು ಸು^೩ಭಟ^೪ರೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳಿಂದ || ೨೧

ರಾಯದಳದೊಳು ಮಡಿವ^೫ಕರಿ ವಾ
ನಾಯುಜಕೆ^೬ ಕಡೆಯಿಲ್ಲ ರಥಿಕರು
ಪಾಯದಳವೆನಿತಳುದುಡೋ ನಾನಣಿಯೆನ^೭ದ^೮ಹೊಳಗೆ |
ಬಾಯಬಿಟ್ಟುದು ಸೇನೆ ಕಡಿಖಂ
ಡಾಯತದ ಹೆಣ್^೯ನೊ^{೧೦}ಟ್ಟಲನ ಮುಱಿ
ದಾಯುಧದ ಸಂದಣಿಯ ನಿಲಿಸಿತು^{೧೧} ಬಳಿಕ ರವಿಸುತನ^{೧೨} || ೨೨

ತಪುದ ಹೊಸಕುಮ್ಮರಿಯೊಳಗೆ ರಥ
ಹರಿಯಬಲ್ಲದೆ ಕರ್ಣ ನಾವಿಂ
ದಜವೆವ್ಯೆ ನೀ ನೆಟ್ಟನೋಲೆಯಕಾಱನೆಂಬುದನು |
ಇಱಿತಕಿವರಾರಿದಿರಹರು ನಿ
ನ್ನ^{೧೩}ರವಣಿಯನಾರಾನುವರು ಮ
ತ್ಸ^{೧೪}ರವ ಬಿಸುಟೆನು ಪೂತು ರವಿಸುತ ಎಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೨೩

^{೧೫}ಕಾಲಿಡುವಡಿದು ದುರ್ಗವನು^{೧೬}ತಾ
ಸಾಲ ಬಿಟ್ಟನು ದಕ್ಷಿಣಕೆ ದು
ವ್ಯಾಳಿಸಿದನಾ ರಥವನವನೀಪತಿಯ ಮೋಹರಕೆ |
ಏಳು ಕಲಿಯಾಗಿಸ್ತು ಕಲಬಲ
ದಾಳ ಹಾರದಿರೆನುತ ರಾಯನ
ಮೇಲೆ ಕಹಿದನು ಕರ್ಣ ಖತಿಯಲಿ^{೧೭} ಕಣಿಯ^{೧೮} ಬಿಱುವಳೆಯ || ೨೪

^೨ ದರಂ (ಕ.ಚ.ದ.ನ). ^೩ ಧ್ವನುತ (ಕ.ಗ.ಚ). ^೪ ಜನ (ಕ). ^೫ ಕಲ
ವಾಹಾಯುರಕ (ಕ). ^೬ ವ (ಕ). ^೭ ಲೊ (ಕ), ಡೊ (ಗ). ^೮ ರವಿಸುತನ
ಬವರ (ಚ.ತ.ಪ.ಬ). ^೯ ಕಾಲಿಡಲು ದುರ್ಘಟವಿದನು (ಟ.ತ.ಪ). ^{೧೦} ಸರಳ
(ಗ.ಟ.ದ).

ಗಳಹದಿರು ಕೆಲಬಲದ ಹಂಗಿನ
 1ಬಳಕೆಯೇ1 ಫಡ ನೂತನುತ ಬಾ
 ಳ್ಲೊಲೆಯ ಬಾಹಿರ ಬಿನುಗ 2ಬೆದಹುನಿ2 ಬಹುದೆ ಬೆಹತೆಯಲ |
 ಉಲುಕಿದರೆ ನಾಲಗೆಯ ತೊಡಬೆಯ
 ಕಳಚುವೆನು ನಿಲ್ಲೆನುತಲಾ ಕುಂ
 ಡಳಿತ ಕಾರ್ಮುಕನೆಚ್ಚು ಕಡಿದನು ಕರ್ಣನಂಬುಗಳ || ೨೫

ಅಲಕಲುಗಳು ನಿಡಲ ಮಹಿಗಳ
 ಮೇಲುವಾಯ್ದವು ಗಡ ಯುಧಿಷ್ಟಿರ
 ನಾಳುತನದಲ ನಮ್ಮ ಜಹಿದನು ಶಲ್ಯ ನೋಡೆನುತ |
 ಬೋಳೆಯಂಬೈದಹಿಲಿ ರಾಯನ
 ತೋಳನೆಚ್ಚನು ಜಡಿವ ಜೋಡಿನ
 ಮೇಲೆ ಮುಹಿದವು ಬಾಣ ನೃಪ ಮಗುಳೆಚ್ಚಿನನುತನ || ೨೬

ಬಲುಹು ಕೈಗಳಲುಂಚೆ ತೋಹುವು
 ದುಲಿವ ಹೊತ ದು ಬೇಹಿನುತ ಮುಂ
 ಕೊಳಿಸಿ ಕರ್ಣನ 3ಶರವ3 ಕಡದಿರೇಳು ಬಾಣದಲ |
 ಅಳುಕದೆಚ್ಚನು ತೇರು ತುರಗಾ
 ವಳಿಯ ಧವಳಚ್ಚತ್ರ ಚಮರಿಯ
 ನಿಳುಹದನು ಧ್ವಜದಂಡ ಸಹಿತೈವತ್ತು ಬಾಣದಲ || ೨೭

ಬೇಗೆವರಿ ಬೆಳುದಿಂಗಳಲ ನಮ
 ಗೀಗ ತೋಹಿತಲಾ ಎನುತ ಮುಹಿ
 ದಾಗಳೇ ಸಂಧಿಸಿದ 4ತನ್ನಯ ಹಯ ರಥಾದಿಗಳ4 |
 ಈಗಲಹಿಯಾದರೆಯೆನುತ ಕಿವಿ
 ಗಾಗಿ ತಗೆದನು ನಿಶಿತ ಬಾಣವ
 ತೂಗಿ ಬಿಟ್ಟನು ಬೀಳೆನುತ ಕಲ ಕರ್ಣ ಬೊಬ್ಬಹಿದ || ೨೮

ಅರಸ ಕೇಳಾಶ್ಚರಿಯವನು ರಿಪು
 ಶರವನೆಡೆಯಲ ಕಡಿದು ರವಿಸುತ
 ನುರವನೆಚ್ಚನು ಧರ್ಮನಂದನನೆಂಟು ಬಾಣದಲ |

1. ಬಲುಮೆಯೋ (ಕ). 2. ಬಹಿದಿ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ). 3. ತೋಳ (ಪ).

4. ನಾ ರಥ ಧತ್ರ ಚಮರಿಗಳ (ಕ), ನಾರಥ ರಥ ಹಯಾವಳಿಯ (ಗ).

ಬರಿಯೆ ಬಲುವಜ್ರಾಂಗಿ ಹಾಯ್ದವು
 ಗಜಿಸಹಿತಲುಚ್ಚಳಿಸಿ ನೆಲದಲಿ
 ಸರಳು ನೆಟ್ಟವು¹ ಕರ್ಣ ನನೆದನು ರುಧಿರ ಧಾರೆಯಲಿ¹ || ೨೯

ತೂ²ಗು²ವೋ²ಡಲರೆಮುಚ್ಚುಗಂಗಳ
 ಸೂಗುರಿಸುವಂಗದ³ಲ ತಾಳದ³
 ಮೂಗಿನುಸುರಿನ ಮೂರ್ಛೆಯಲಿ ರವಿಸೂನ ಮೈಮುಟ್ಟ⁴ದ⁴ |
 ಆಗಳಂತಿರೆ ಹೊರೆಯವರ ಕೈ
 ಲಾಗುಮದ್ದಿನ ಕಮಳಜಲ ಮಂ
 ತ್ರಾಗಮದರೆಚ್ಚತ್ತನೊಂದೇ ನಿಮಿಷದಲಿ ಕರ್ಣ || ೩೦

ಬಸಿವ ರಕುತವ ತೊಳೆತೊಳೆದು ಮಂ
 ತ್ರಿನಿದ ಸಲಿವ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿಯುಗು
 ಕ್ಷಮೆಮನಾಹಿನಿ ಕೊಂಡ⁵ವರ⁵ ಕರ್ಪುರದ ವೀಳಿಯವ |
 ಮುಸುಡ ದುಗುಡದ ತನ್ನ ಸೇನಾ
 ಪ್ರಸರಕಭಯವ⁶ನಿತ್ತು⁶ ಮಾರಿಯ
 ಮುಸುಕನುಗಿದನ ತೋಟನುತ ತಾಗಿದನು ಭೂಪತಿಯ || ೩೧

ಮಂದಿ ಕವಿಯಲಿ ಘಾಯ ತಾಗಿದ
 ಹಂದಿ⁷ಯೋ⁷ ರಾಥೇಯನರಸನ
 ಮುಂದುಗೆಡಿಸದೆ ಮಾಣನೋ ತೆಗೆ ನೂಕು ನೂಕೆನುತ |
 ಸಂದಣಿಸಿತತಿರಥರು ರಾಯನ
 ಮುಂದೆ ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ಸೇನಾ
 ವೃಂದ ತುಡುಕಿತು ಕುಪಿತ ಕಾಳೋರಗನ ನಾಲಗೆಯ || ೩೨

ರಾಯನಳಲಿಗರಿವರಘಾಟದ
 ನಾಯಕರು ಕಾಣರೆ ಸಮೀರನ
 ಲಾಯದಲಿ ಲಂಬಿನಿದವಕಟ ತುಷಾರವಾಜಿಗಳು |
 ಆಯಿತಿದು ತಪ್ಪೇನೆನುತ ಕ
 ಣ್ಣಾಯತಾಸ್ತ್ರದಿ ಹರೆಗಡಿದು ರಿಪು
 ರಾಯನಲ್ಲಿಗೆ ರಥವ ಬಿಟ್ಟನು ಸೂರಿಯಲಿ ಕರ್ಣ || ೩೩

¹ ನನೆದುದಾ ಸರ್ವಾಂಗ ರುಧಿರದಲಿ (ಕ). ² ಗಿದೊ (ಟ.ತ.ದ),
 ಗಿತೊ (ಚ). ³ ಲಕಾರದ (ಕ.), ವಿಚಾರದ (ಗ). ⁴ ಯೆ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ದ.ಪ.ಬ).
⁵ ನುರು (ಪ). ⁶ ಕೊಡುತ (ಚ.ತ.ಪ). ⁷ ಯೊಲು (ದ).

ಹೊಟ್ಟ ನೂಕಿ ¹ವೃಥಾಹವದ¹ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿ ನೀ ಹೊಟಕಾಲುಗೊಂಡರೆ
 ಬಿಟ್ಟನೇ ತಾ ಕರ್ಣನಱಿಯಾ ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳೆನುತ |
 ಕಟ್ಟಳವಿಯಲಿ ಮೈರಿಯನ
 ನಿಟ್ಟಳಿಸಿ ಮುಱಿಯೆನುತ ಬರಲಡ
 ಗಟ್ಟಿ ತಡೆದರು ಮತ್ತೆ ಸಕಲ ಮಹಾರಥರು ಭಟನ || ೩೪

ನಿಲ್ಲು ಸೈರಿಸು ಸೂತನುತ ಜವ
 ನಲ್ಲ ಮೇಳವೆ ಜೀವರಿಗೆ ಧೂ
 ವಲ್ಲಭನ ಸಮಜೋಳಿಯೇ ನೀ ಸಾರು ಸಾರೆನುತ |
 ಚೆಲ್ಲಿದರು ಕೂರಂಬುಗಳನೆಡ
 ದಲ್ಲ ಬಲದಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆಸೆ
 ರುಲ್ಲರಿಯ ಶರಪಾಳ ರೋಂಪಿಸಿತೆಬುಜನುತನ || ೩೫

ತುರಗದಳವೊಂದೆಸೆಯಲೌಕಿತು
 ಕರಿಘಟಿಗಳೊಂದೆಸೆಯಲತಿರಥ
 ರುರವಣಿಯ ಪದಹತಿಯ ಧೂಳಿಯ ಮಬ್ಬನುಬ್ಬರದ |
 ಧರಧುರವದೊಂದೆಸೆ ಪದಾತಿಯ
 ಹೊರಳಿಗಳದೊಂದೆಸೆ ವಿಘಾತಿಸಿ
 ತರಿಭಟನನೇನೆಂಬೆನ್ನೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೩೬

ಮುಸುಕುವುದು ಮುಗಿಲೊಮ್ಮೆ ಸೂರ್ಯನ
 ಮಸಕ ಮಿಗಿಲಹುದೊಮ್ಮೆ ಮೇಘ
 ಪ್ರಸರಕೊಳಗೊಹನೊಮ್ಮೆ ರವಿ ತೋಟುವನು ⁴ಮತ್ತೊ⁴ಮ್ಮೆ |
 ಅಸಮ ಸಮರದೊಳೀತನಾ ಪರಿ
⁵ಮುಸುಳುವನು ತೋಟುವನು ⁶ತೊಡೆ⁶ವನು
 ದೆಸೆಗೆಡಿಸುವನು ಬಳಿಕ ಮುಳಿಸಿನೊಳಾ ಮಹಾರಥರು || ೩೭

ಬಿದ್ದು ದೈನೂಟಾನೆ ರುಧಿರದೊ
 ಳದ್ದ ರಿನ್ನೂಟರನುಮಕ್ಕಳು
 ಕದ್ದ ನಂತಕನಾಟುನಾವಿರ ಕುದುರೆಯುಸುರುಗಳ |

¹ ಮಹಾಹವಕೆ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ). ² ಸಯ (ಕ). ³ ದೊಳಗಿ (ದ.ಪ.ಬ).
⁴ ಮುಗಿಲೊ (ಛ.ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ). ⁵ ಮುಸುಕು (ಕ). ⁶ ಬಲ (ಕ).

ಬಿದ್ದವರನೊಡೆತುಳಿದು ಮೇಲು
ಬೈದ್ದು ಕವಿಕವಿದಾಳು ಕುದುರೆಯ
ಬಿದ್ದಿನಲ ಬೇಸರಿಸಿದನು ¹ಪ್ರತ್ಯಪತಿಯ¹ ಪರಿಜನವ || ೩೮

ಆಳ ನೋಯಿಸಿ ನೋಡುತಿಹ ಹೀ
ಹಾಳ ²ತಾನೇ²ಕಟಕಟ ದೊರೆ
ಯಾಳ ಧೀವಶವೆನುತ ಸಹದೇವಾದಿಗಳು ಜಙ್ಗಲು |
ತೋಳು ³ಬಳಲದೆ³ ತೆಗೆದೆನುತ ಸಮ
ಜೋಳಿಯಲ ನೂಕಿದರು ಕರ್ಣನ
ಮೇಲೆ ಸಾತ್ಯಕಿ ಭೀಮರವನೀಪಾಲನಿದಿನಲ || ೩೯

ಪೂತು ಮಧುರೇ ಭೀಮ ಸಾತ್ಯಕಿ
ಯಾತರೋ ತಮ್ಮೊಡೆಯನಿದರಲಿ
ಘಾತಕರ ಘಟ್ಟಿಸುವೆನೀಗಳೆ ಶಲ್ಯ ನೋಡನುತ |
ಭೂತನಾಥನ ಭಾಳನಯನೋ
⁴ದ್ಯೂ⁴ತ ಧೂಮಧ್ವಜ ಶಿಖಾಸಂ
ಘಾತವಿವೆಯೆನೆ ಕೆಡುಡಿದನು ಮಾರ್ಗಣಮಹೋದಧಿಯ || ೪೦

ಪವನನುತ ಮುಖದಿರುಹಿದನು ಯಾ
ದವನ ಕಂಡವರಾರು ಸೇನಾ
ನಿವಹಗಿವಹದ ಪಾಡೆ ಕರ್ಣನ ಖಾತಿ ಖೊಪ್ಪರಿಸೆ |
ಬವರ ಮುಹಿದುದು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ಸವತಿ ಸೇರಿತು ಸುಭಟರಿಗೆ ಬಳಿ
ಕವನಿಪತಿಯೇ ತಟುಬಿ ನಂದನು ಭಾನುನಂದನನ || ೪೧

ಅಂಜುವೆವು ನಿಮಗರಸರೇ ⁵ಬಲ⁵
ಪಂಜರದ ಗಿಣಿ ನೀವು ನಿಮಗೀ
ಮಂಜರನ ಪಡಿಮುಖಕೆ ನಿಲುವುದು ನೀತಿಯೇ ನಿಮಗೆ |
ಭಂಜನೆಗೆ ಬಲುಹುಳ್ಳಡೆಯು ನಿಮ
ಗಂಜುವರು ಗುರುಭೀಷ್ಮ ರಾ ಪರಿ
ರಂಜಕರು ನಾವಲ್ಲೆನುತ ತಾಗಿದನು ಭೂಪತಿಯ || ೪೨

¹ ಕುರುಕುಲದ (ದ).² ತನವೇ (ಚ.ತ.ಪ).³ ಬಲದಲ (ಗ.ಟ).⁴ ದ್ಯೂ (ಕ).⁵ ಭಟ (ದ).

- ಕಲಿತನವೆ ಹೃದಯದಲಿ ಕಾರ್ಯದ
 • ಬಳಕೆ ಕೈಯಲಿ ನಡುವೆ ನಾಲಗೆ
 ಯುಲದಡೆನಗ್ಗೆ ಳಕೆಯಹುದೋ ವೀರ ನಿರಿಯಹುದೋ |
¹ಕಲಿತನದ ಕೆಚ್ಚುಳ್ಳಡೆಸುಗೆಯ¹
 ಸುಳಿವ ತೋರಿದರೆಯೆನುತ ನೃಪ
 ತಿಲಕ ಬತ್ತ ಳಕೆಯಲಿ ಸೆಳೆದನು ಹೂಡಿದನು ತರವ || ೪೩

ರೂ²ಪಿದೊ³ಳ್ಳಿತು ರೇಪೆಯುಚಿತ ಕ
 ಳಾಪವತಿ ಹಸನಾಯು ಬಾಣ
 ನ್ನಾಪನಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು ಮೇಲಣ ತೂಕದಾಳವನು |
 ಈ ಪರಿಯ³ಲಿಂ³ಗಣಿಯೆನಹುದೈ
 ಚಾಪವಿದ್ಯಾ⁴ಪಾತ್ರ⁴ವಿಂದವ
 ನೀಪತಿಯಲಾ ಪೂತು ಮರು ಎಂದೆಚ್ಚನಾ ಕರ್ಣ || ೪೪

ಗಂಡು ಗರ್ದವನೆಮ್ಮೊಡನೆ ಕೋ
 ದಂಡದಲಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಸಾಕು ನಿನ್ನಯ
 ಭಂಡವಿದ್ಯವ ಮೆಚ್ಚಿವಡದಲಾ ಕೌರವಾಸ್ಥಾನ |
 ದಿಂಡುದಣುವೆನು ಸೈರಿಸೆನುತವ
 ಖಂಡಶರನಿಕರದಲಿ ರಿಪುಮಾ
 ತಾಂಡತನಯನನೆಚ್ಚು ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟಿದನು ಮಹೀಪಾಲ || ೪೫

ಇಣಿತ ಮುನ್ನವೊ ಸುಭಟರಿಗೆ ಬೊ
 ಬ್ಬಿಣಿತ ಮುನ್ನವೊ ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಯಲಿ
 ಮುಣಿವಡೆದಿರೈ ನೀವೆನುತ ನೃಪನಂಬ ಹರೆಗಡಿದು |
 ತೆಣಿಗುಗೊಡದೆಚ್ಚನು ನೃಪಾಸ್ತವ
 ತಣಿದು ಮಗುಳೆಚ್ಚನು ತರಾವಳಿ
 ಯೆಣಿದವು ತುಣುಗಿದವು ತೆತ್ತಿಸಿದವು ರ⁵ಥಾಂಗ⁵ದಲಿ || ೪೬

ಕಾಯಲಾಪರೆ ಕರೆದುಕೊ⁶ಳ್ಳಾ⁶
 ವಾಯುಜನನರ್ಜುನನ ನಕುಲನ
 ನಾಯಕರೊಳುಬ್ಬಾಳುಗಳನತಿರಥ ಮಹಾರಥರ |

¹ ಕಲಮನದ ಕೈಚಳಕದೇಸುಗೆಯ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ದ), ಬಲುಗಡಿಯ ಕೈಚಳಕ
 ದೇಸುಗೆಯ (ನ.ಬ). ² ಪುಷ್ಪ (ಕ). ³ ದೆಂ (ತ.ದ.ಪ). ⁴ ಶಾಸ್ತ್ರ (ನ.ಬ).
⁵ ಥಾಗ್ಯ (ದ). ⁶ ಕೈ (ಚ).

ನಾಯಲಂಜುವಡಿಳುಹು ಧನುವನು
ನೋಯಿಸೆನು ನುಡಿಸಿದಡೆ ಕೌರವ
ರಾಯನಾಣಿ ನೃಪಾಲ ಕೇಳೆನುತೆಚ್ಚನಾ ಕರ್ಣ ||

೪೭

ಅರಸನೆಚ್ಚೆನು ಕರ್ಣ ಶರವನು
ಪರಿಹರಿಸಿ ಮಗುಳೆಚ್ಚೆನೀತನು
ಧರಣಪನನವನೀಶನಿಚ್ಚೆನು ಹಗೆಯ ರಥ ಹಯವ |
ಮರಳಿ ಶಲ್ಯನನೆಚ್ಚೆಡೀತನ
ಹೊರೆಯವರನೆಚ್ಚೆನು ರಥಾಂಗವ
ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿ ಮಹೀಶನೆಚ್ಚೆನು ಭಾನುನಂದನನ ||

೪೮

ಅಕಟ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಸಿಗಿದ್ದುದೋ ಪಾ
ವಕನ ರುಳಿವೀ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
ವಿಕಳಿ ಶರದಲಿ ಕರ್ಣ ನೊಂದನರಾ ಮಹಾದೇವ |
ಅಕುಟಿಲರು ನೀವೆಮ್ಮವೊಲು ಬಾ
ಧಕರೆ ಪೊರಗೆ ಪರಶುಧರನಾ
ಯಕದ ಸವಿನೋಡಾದೆನುತೆಚ್ಚೆನು ಮಹೀಪತಿಯ ||

೪೯

ಏನ ಹೇಳುವೆನವನಿಪತಿ ನಿ
ನ್ನಾನೆಯುಗ್ಗಿಳಿಯನು ಪಾಂಡವ
ಸೇನೆ ಮಗುಳೊಡ್ಡವಿಸಿತವನೀಶನ ರಥಾಗ್ರದಲಿ |
ಆನೆ ಹೊಕ್ಕವು ಬದ್ಧರದ ಬಲು
ವಾನಿಸದ ಬಂಡಿಗಳೊನ್ನೊಡ್ಡಿ ದೊ
ರಾ ನಿರಂತರ ಶರವ ತಡೆದರು ತೆಕ್ಕೆವರಿಗೆಯಲಿ ||

೫೦

ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ತೆಕ್ಕೆವರಿಗೆಯ
ಗಡಣವನು ಬದ್ಧರದ ಬಂಡಿಗ
ಳಡಗದವು ನಿಜಸೇನೆ ಸಹಿತರುಣಾಂಬು ಪೂರದಲಿ |
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮುಕ್ಕುಟುಕಿ ತನ್ನನು
ತಡೆವ ರಿಪುಚತುರಂಗ ವಿವಿನದ
ಕಡಿತ ತೀರಿತು ಮತ್ತೆ ರಾಯನ ಕೇಣಕಿದನು ಕರ್ಣ ||

೫೧

¹ ನಿನಸೂನು (ಕ). ² ಯೆ (ಕ). ³ ದಲಿ (ಕ). ⁴ ಪುರುಷರಸ (ಚ),
ಪರುಷತರ (ತ.ದ.ಬ). ⁵ ಡೈಪ್ತಿ (ತ.ಪ.ಬ). ⁶ ಚಾಚಿದ (ಚ.ತ.ಪ.ಬ).

ಕಾವನಾರ್ಯೈ ಕರ್ಣ ಮುನಿದರೆ
ಜೀವದಲಿ ಕಕ್ಕುಲಿತೆಯೇಕೆ ತ
ರಾವಳಿಗಳಿವರಾ¹ ಕರಾಗ್ರದಲುಗ್ರಧನುವಿದರಾ |
ನಾವು ಸೂತನ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಷ್ಟೆ²
ನೀವಿ³ಲೇ³ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ನಿಮಗೆಮ
ಗಾವುದಂತರವತಿಬಳರು ನೀವನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚೆ ||

೫೨

ಅರಿಯ ಶರಹತಿ⁴ಗಡ್ಡವರಿಗೆಯ⁴
ನರಸನಭಿಮುಖಕೊಡ್ಡಿ ದರು ರಥ
ತುರಗವನು ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಸಾರಥಿ ನೂಕಿದನು ರಥವ |
ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳೈದು ಶರದಲಿ
ಹರಿಗೆಯನು ಮುಜಿಯೆಚ್ಚು ಸೂತನ
ಶಿರವನಿಳುಕಿದಡೊಡೆದುಕೊಂಡುದು ಮುಂಡ ಸಾರಥಿಯ ||

೫೩

ಕೆದಹುದನು ⁵ಮಾ⁵ರ್ಗಣಿಯೊಳರಸನ
ಹೊದನಿದನು ಹುನಿಯೇಕೆ ರಾಯನ
⁶ಹುದಿದ⁶ ಕವಚವ ಭೇದಿಸಿ⁷ದವ್ವೇ⁷ಳಬದ್ದವಂಬುಗಳು |
ಎದೆಯಲೊಕಿದ ಬಾಣ ಬೆನ್ನಲಿ
ತುದಿಮೊನೆಯ ತೋಪುದವು ಪೂರಾ
ಯದ ವಿಘಾತಿಯಲರಸ ಕಳವಳಿಸಿದನು ಕಂನಿಸುತ ||

೫೪

ಅರೆಮರಳುವಾಲಿಗಳ ಹೆಗ⁸ಲಲ⁸
ಮುರಿದ ಗೋಣಿನ ದುಡುಡುಪನೆ
ತ್ತರ ⁹ನಿ⁹ಹಾರದ ಮೈಯ ಸಡಲಿದ ಕೈಯ ಬಿಲುಸರಳ |
ಅರಸನನು ಕಂಡಳಲದರು ಚಾ
ಮರದ ಛತ್ರದ ಹಡಪದವರಾ
ಪ್ಪರು ವಿಘಾ¹⁰ತಿಯಲಂ¹⁰ಬ ಕಿತ್ತರು ಬಹಳ ಶೋಕದಲಿ ||

೫೫

ಮಂತ್ರಜಲದಲಿ ತೊಳೆದು ಘಾಯವ
ಮಂತ್ರಿಸುತ ಕರ್ಪುರದ ಕವಳ¹¹ದ¹¹
ಯಂತ್ರರಕ್ಷೆಯಲವನಿಪನ ಸಂತೈಸಿ ಮಲಗಿಸುತ |

¹ ಇವರಾ (ತ). ² ಇಲಿಗಳು (ನ-ಕ). ³ ರಾ (ತ.ದ.ನ). ⁴ ಗಳುಕಿ
ಹರಿಗೆಯ (ಚ.ಟ.ನ.ಪ.ಬ), ಗಿರದೆ ಪರಿಪುವ (ದ). ⁵ ಕೂ (ತ). ⁶ ಹೊದಿದೆ.
(ದ.ಪ), ಪುದಿದ (ನ). ⁷ ಯೆವೊ (ಕ). ⁸ ಲನ (ತ). ⁹ ಎ (ಟ)
¹⁰ ತದೊಳಂ (ಕ). ¹¹ ವ (ಕ).

ತಂತ್ರ ತಲ್ಲಣಸದಿರಿ ಚಿತಶಿತ¹
 ತಂತ್ರನೋ ಭೂಪತಿ ವಿರೋಧಿಭ
 ಟಾಂತ್ರಭಂಜನನೀಗಳೆಂದುದು ರಾಯನಾಪ್ತಜನ || ೫೬

ನಿಕ್ಕಿದೆಯೆರಾ ನ್ಯಾಮಿದ್ರೋಹಿಗ
 ಳಕ್ಕಿ ಹೋದರೆ ಭೀಮ ಫಲುಗುಣ
 ರೆಕ್ಕತುಳದಲಿ ತೊಡಕಿ ನೀಗಿದಲಾ ನಿಜೋನ್ನತಿಯ |
 ಚುಕ್ಕಿಗಳು ನಿನ್ನವರ ಮಡುವಿನ
 ಲಿಕ್ಕಿ ಕೌರವರಾಯನನು ಮಹಿ
 2ಪ್ಪೇಕ್ಕು ಬದುಕಾ ಧರ್ಮನುತ ಬಾ ಎಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೫೭

ನಾಳುವನ ಕೂಡರಗಳಿಗೆ ನಮ
 3ಮೇಳವೇ³ ಶಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದಡೆ
 ಸೋಲುವುನೆ ವರ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಧಿಯದು ಬೇಹಿ |
 ಆಳುತನದಭಿಮಾನವದು ಕರ
 ವಾಳಧಾರಾಗಮನ⁴ವರ⁴ಸರೆ
 ಖೂಳರಾದಿರಿ ನೀವೆನುತ ಭಂಗಿನಿದನಾ ಕರ್ಣ || ೫೮

ಶ್ರುತಿರಹಸ್ಯವನಉವ ಧರ್ಮ
 ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನಾರ್ಯವ ಶಾಸ್ತ್ರ
 ಪ್ರತತಿಯರ್ಥವಿಚಾರವಾ⁵ಚರಣಾ⁵ದಿ ಕರ್ಮದಲಿ |
 ಚತುರರಹ ದರುಶನದ ತರ್ಕದ
 ಮತನಿಧಾನವನಉವ ವರ ಪಂ
 ಡಿತರು ನಿಮಗೀ ಕದನಕರ್ಕಶವಿ⁶ವೈಯೇಕೆಂದ⁶ || ೫೯

ವರ ನದಿಗಳಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೂಗಿನ
 ಬೆರಳಲೂರ್ಧ್ವಶ್ವಾಸಪವನನ
 ಧರಿಸಿ ಕಾಲತ್ರಯ ಜಪಾನುಷ್ಠಾನ ಹೋಮದಲಿ |
 ಪರಮಬುಷ್ಪಿ ಮಧ್ಯದಲಿ ನೀವಾ
 ಚರಿಸುವುದು ⁷ಬಿಸುಟುಗಿವಡಾಯ್ದ⁷
 8ಹೊರಳಿಗಿಡಿಗಳ ಹೊದಹೊಳಾಚರಿಸುವರೆ⁸ ನೀವೆಂದ || ೬೦

¹ ರ (ಸ-ಕ). ² ಯೋ (ಚ.ಟ.ತ.ದ). ³ ಜೋಳಿಯೇ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ಪ).
⁴ ವಿದ (ಪ). ⁵ ಭರತಾ (ಕ). ⁶ ದೈವಧ್ವಂಸ (ಗ), ದೈವೇಕೆಂದ (ಚ.ದ.ನ.ಬ).
⁷ ಮಾಡಕಟ ಕರ್ಕಶ (ಕ), ಬಿಟ್ಟಿಗಳಾಯುಧದ (ಗ) ಬಿಟ್ಟೀ ವ.ಹಾಸ್ಯದ (ದ).
⁸ ತರದ ಕದನದ ಹೊದಹೊಳನಲಿ ಬರನುವರೆ (ಕ).

ಕೊಲುವಡವ್ಯೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಂ
 ಗಳುಕುವೆನು ನೀ ಹೋಗು ಹರಿಬಕೆ
 ಮಲೆವರಾದರೆ ಕಳುಹು ಭೀಮಾರ್ಜುನರನಾಹವಕೆ |
 1ಉಲು1ಕಿದರೆ ನಿನ್ನಾಣೆಯೆನುತ
 ಗ್ಗಳಿನ ನೃಪತಿಯ ಕೆಡೆನುಡಿದು ಪರ
 ಬಲವ ಬರಹೇಳೆನುತ ನಿಂದನು ನುಡಿಸಿ ನಿಜಧನುವ ||

೭೧

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಚನೆ || ರಾಯದಳದುದುಳಕಾಱಿ ಕೌರವ

ರಾಯನೇನಾನೂಚಿಕಾಱನ

ಜೇಯನೋ ಕಲಿ² ಭೀಮ ಗೆಲಿದನು ಭಾನುನಂದನನ ||

ಏನ ಹೇಳುವೆನರನ ಪಾಂಡವ

ಸೇನೆಗಾದ ವಿಪತ್ತಿನರಸನ³ ಹಾನಿ

ಯನು ನಿನ್ನವರ ಸುಮ್ಮಾನದ ಸಘಾಡಿಕೆಯ |

ಭಾನುಸುತನೋ ಕೌರವನ ಮದ

ದಾನೆಯೋ ಕುರುಸೈನ್ಯನಳಿನೀ

ಭಾನು ಮಧು ಭಾಪೆಂದು ಹೊಗಳಿತು ಕೂಡೆ ಪರಿವಾರ || ೧

ಇವರ ಹರುಷದ ನಗೆಯನಾ ಬಲ

ದವರ ಮೋಟೆಯ ಹೊಗೆಯನೀ ಬಲ

ದವರ ಭುಜದುಪ್ಪೇಯ್ಲನಾ ಬಲದವರ ಬಿಸುಸುಯ್ಲ |

ಇವರೊಸಗೆ ಕೈಗುಡಿಯನಾ ಬಲ

ದವರ ಗೆಲವಿನ ಗಡಿಯ ನೀ ಚ

ತ್ತವಿಸಿದ್ಯೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದನು ಸಂಜಯನು ನಗುತ || ೨

ಆಳುವವರ ನಗಿಸುವುದು ನಗುವರ

ನಳಿಸುವುದು ಗೆಲಿದವರ ಸೋಲಿಸಿ

ಗೆಲಿಸುವುದು ಸೋತವರನೀ ವಿಪರೀತಗತಿ ವಿಧಿಗೆ |

ಆಳಲದಿರು ಸುಮ್ಮಾನದಲಿ ವೆ

ಗ್ಗಳಿಸದಿರು ನಿನ್ನವರು ನಿಮಿಷದೊ

ಳಳಲುದೋಟೆಯಲಿ ಮುಳುಗುವಂ⁴ದವನನ್ನು ಕೇಳಿಂದ || ೩

ಲಳಿಯ ಲಹರಿಯಲಬ್ಬರದ ಕಳ

ಕಳದ ವಾದ್ಯದ ಲಗ್ನೆಯಲಿ ಪರ

ಬಲವ ಹೊಕ್ಕನು ಮತ್ತೆ ಮೂದಲಿಸುತ್ತ ಮಹಿಪತಿಯ |

¹ ಪು (ಕ). ² ಭಜನೋ. ³ ಭೂಪನ (ಕ). ⁴ ಗಿಡಂ (ಕ.ಗ.ಚ.ನ).

ಎಲೆಲೆ ರಾಯನ ರಣಕೆ ಮಾಱುದ
ತಲೆಯೆ ¹ಕದ್ದಿರೆ¹ ಕುನ್ನಿಗಳರೆನು
ತೊಳಗೊಳಗೆ ಬಡೆ ಜಱೆದು ಜೋಡಿಸಿ ನೂಕಿತರಿಸೇನೆ || ೪

ಅಕಟ ರಾಯನ ಹರಿಬದಲಿ ²ನೇ
ವಕರಿಗಾದುದು ಸೂಟೆ ವೃಂದಾ
ರಕ ವಧೂವರ್ಗದಲಿ ಚಾಳಿನಬೇಡ ವಿಗ್ರಹಕೆ² |
ವಿಕಳ³ಬಲನಿವನೇನು³ ಭಾಳಾಂ
ಬಕನೊ ಬಲಬಂಧಕನೊ ಸುರಪಾ
ಲಕನೊ ಫಡಫಡ ಎನುತ ಕವಿದುದು ಕರ್ಣನಿದಿರಿನಲಿ || ೫

ಅರಸ ಕೇಳಾಕ್ಷಣಕೆ ರುದಿರದ
⁴ಬಿಡು⁴ವೊನಲಿ ⁵ಬಲುಗೆನಿ⁵ನಿಣವಸೆ
ಯೆಟುಲ ನೆಲದಲಿ ಧೂಳಿಯೆದ್ದುದು ದಳದ ಪದಹತ್ತಿಗೆ |
ಸರಕಟಿಸಿ ರಿಪು ಸರ್ದದಳ ⁶ನಂ
ವರಿಸಿ⁶ ನೂಕಿತು ಕಲ್ಮಮೇಘದ
ಸರಿವಳಿಗೆ ಸಿಗುರೆದ್ದು ಕೊಬ್ಬಿದ ಕಡಲಿನಂದದಲಿ || ೬

ನೊಂದೆನೇ⁷ ಧರ್ಮಜನು ಭಂಗಕೆ
⁸ತಂದನೇ ರಾಧೇಯ⁸ನಕಟಕ
ಟಂದು ಮಡಿದರೆ ಭೀಮ ಪಾರ್ಥರು ಭೀತಿಯೇಕಿದಕೆ |
⁹ನೊಂದನೀ ಪರಿ ತನ್ನ ಕಂಗಳ
ಮುಂದೆ ¹⁰ನರಪತಿ¹⁰ ಪಾರ್ಥನಿನ್ನೇ
ನೆಂದು ¹¹ಮುನಿವನೊ ಶಿವ¹¹ಶಿವಾ ಎಂದಳಲಿದನು ಭೀಮ || ೭

ಅರಸ ಮುಱುವಡೆ¹²ದ¹²ಲ್ಲ ದಿಕ್ಕನೆ
ಬೆರಸಿದನೆ ಬವರವನೆನುತ ¹³ನ
ಮೃರಸಿ ನಗಳೇ ಭಂಡವೀರನ ಮಾತ ತೆಗೆಯೆನುತ¹³ |

¹ ಕೊಡೀರೋ (ದ). ² ಸೇವಕರು ನಮ್ಮೊಳು ತೊಡಕಿ ವಿಜಯಪ್ರಕಟಕೆಳ
ಸಿತು ಶಲ್ಯ ನೋಡ್ಕು ಶಿವಶಿವಾಯೆನುತ (ಕ) ³ ತನ ಬೇಡಲವೊ (ಕ). ⁴ ನೊರೆ
(ಕ). ⁵ ಕೆಸುಟೆಳೆ (ಕ.ಗ.ಚ). ⁶ ಮೋಹರಿಸಿ (ಚ.ಟ.ತ.ಬ). ⁷ ನೋ (ಕ).
⁸ ಬಂದನೋ ರಾಜೇಂದ್ರ (ಕ.ದ.ನ). ⁹ ಕೊಂ (ತ.ಪ). ¹⁰ ರವಿಸುತ (ಪ).
¹¹ ಮುಗುಗುವನೋ (ಕ). ¹² ವ (ಕ). ¹³ ಪುರಪರಿಜನಂಗಳು ಹಾನ್ಯವಾ
ಡರೆ ನಮ್ಮನಿಂದೀಗ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ಪ).

ಅರಸ ತಾನಿನ್ನಾವ ಪರಿ ಹೇ
ವರಿಸುವನೊ ತಾ ಮುನ್ನ ಕರ್ಣನ
ಶರಹತಿಯಲೇಕಳುದಿಲ್ಲಾ ಎನುತ ಚಿಂತಿಸಿದ ||

೮

ನರನ ಬಾತಿಗೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ತೊ
ತ್ತಿರುಗಳುಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ನೃಪತಿಯ
ಮರಣನಾದ್ಯಶ್ಯಪ್ರಹಾರವ್ಯಥೆಯ ಕಾಣಿಕೆಗೆ |
ಅರರೆ ಭಾಜನವಾದೆನ್ನೆ ಹರ
ಹರ ಮಹಾದೇವಾ ಎನುತ ತುಡಿ
ವೆರಳಲಾಲಿಯ ನೀರ ಮಿಡಿದಳಲದನಾ ಕಲಿ ಭೀಮ ||

೯

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಶೋಕರನ ನಾ
ಗರದೊಳದ್ದೊ ದೊ ವಡಬನೆ ಕ
ಣ್ಣ ರಳಿದವು ಕುಡಿವಿಾಸೆ ಕುಣಿದವು ಸುಯ್ಯ ಹೊಗೆ ಮನಗೆ |
ಕರ ನಡುಗೆ ಮೈ ಬಲಿಯೆ ಹುಬ್ಬುಗ
ಳುಜೆ ಬಿಗಿಯ ಕಂಗಳಲಿ ಕೆಂಗಿಡಿ
ಸುರಿಯೆ ವಿರಾವೇಶದಲಿ ಮನಗಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮ ||

೧೦

ಧರಣಿಪನ ¹ನಂ¹ರಕ್ಷಗೈಸಾ
ವಿರ ರಥವನಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ
ತುರಗವನು ಹದಿನಾಱು ಸಾವಿರ ಮತ್ತ ಗಜಘಟಿಯ |
ದೊರೆಗಳನು ಸೆಹದೇವ ಸಾತ್ಯಕಿ
ವರ ನಕುಳ ಸುತನೋಮ ಪಾಂಚಾ
ಲರ ಕುಮಾರಾನೀಕವನು ಕರೆಕರೆದು ನೇಪಿಸಿದ ||

೧೧

ಮೈರಿ ಕರ್ಣನ ಕಾಂತೆಯರ ದೈಗು
ವಾರಿಧಾರೆಯೆನ್ನೆ ಭಾರಿಯ
ಭೂರಿ ಕೋಪಾನಳನ ಲಳಿಯನು ತಗ್ಗಿ ಸುವೆನೆನುತ |
ಧಾರುಣೋಪತಿಗೆಹಗಿ ನಿಜಪರಿ
ವಾರವನು ಸುಯ್ಯಾನವರಸೆನು
ತಾರುಭಟೆಯಲಿ ಭೀಮ ಮೊಳಗಿದ²ನಹಿತ² ಮೋಹರಕೆ ||

೧೨

1 ರಥ.

2 ನಿತ್ಯ (ಕ.ಗ.ದ).

ಬೀಳ ಹೊಯ್‌ಹೊಯ್^೬ ಬಿಡೆಯದಲ ಹೊ
 ಕ್ಯಾಳು ತೆಗೆಯಲ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
 ಮೇಲುನೋಟದಲರಲ ನೋಡಲ ನಮ್ಮ ನಾಟಕವ |
 ಆಳ ನಿಲಿಸೋ ನಿಲಿಸೆನುತ^೧ನಂ
 ಸ್ವಾಳಿತೋದ್ದತ ಚಪಳ ಚಾಪ^೨ ಕ
 ರಾಳ ಮೌರ್ವೀನಾದ ಭೀಷಣನಾದನಾ ಭೀಮ ||

೧೩

ಪವನಸುತನಿಂಗಿತವ ಮನದಂ
 ಘವಣಿಯನು ಮಾದ್ರೇಶ ಕಂಡನು
 ರವಿಸುತನ ನೋಡಿದನು ಮುಖದಲ ಮುರಿದು ತೋಷಿದನು |
 ಇವನ ಬಲ್ಕೈ ಭೀಮನೋ ಭೈ
 ರವನೊ ಭರ್ಗನೊ ಮನುಜಕಂಠೀ
 ರವನೊ ಕಾಲಾಂತಕನೊ ಕೋಳಾಹಳವಿದೇನೆಂದ ||

೧೪

ಉರಿಯ ಚೂಣಿಯಲುಸುರ ಹೊಗೆಯು
 ಬ್ಬರಿಸುತದೆ ಕೆಂಪೇಷುದಕ್ಷಿಯ
 ಲೆರಡಕೋಡಿಯಲೊಗುತಲದೆ ಕಿಡಿಗಳ ತುಷಾರಚಯ |
 ಸ್ಪುರದಹಂಕಾರಪ್ರತಾ^೩ಪ
 ಜ್ಜ^೪ರದಿ ಮೈ ಕಾಹೇಷುತದೆ ನಿ
 ಬ್ಬರದ ಬರವಿಂದೀತನದು ಕಲಿ ಕರ್ಣ ನೋಡೆಂದ ||

೧೫

ಕಾಯಲಳವೇ ಕರ್ಣ ಬಹುಯ ನ
 ವಾಯಿಯಲ ಫಲವಿಲ್ಲ ದೇಹದ
 ಬೀಯಕಿದು ಹೊತ್ತಲ್ಲ ನಾಧಕವಿದಕ ಬೇಷುಂಟು |
 ಸಾಯಲಡನಿದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಪ
 ಲಾಯನವೆ ನಿಕ್ಷೇಪವಿದೆ ಬಯ
 ಲಾಯಸವು ನಮಗೇತಕೆಂದನು ಮಾದ್ರಪತಿ ನಗುತ ||

೧೬

ನೀ ಮರುಳಲಾ ಶಲ್ಯ ಫಡ ಸು
 ತ್ರಾಮನೇ ಸಮವರ್ತಿಯೇ ಚಿತ
 ಕಾಮನೇ^೫ ಬಡ^೬ಭೀಮನುಉಬೆಗೆ^೪ ಬೇ^೪ಡನಾದೆಯಲ |

^೧ ಶರಜಾಳವನು ತನಿಗದಲು ಚಪಳ (ಕ.ಗ).

^೨ ಪೋತ್ಕ (ಚ.ಟ.ತ.ಬ).

^೩ ಬಿಡು (ಕ).

^೪ ಭೀ (ಕ.ಗ).

ತಾಮಸನ ತಡೆಗಡಿದು ಭೂತ
 ಸ್ತೋಮಕುಣಬಡಿಸುವೆನು ಜಯಸಂ
 ಗ್ರಾಮರುದ್ರನು ಕರ್ಣನಾರೆಂದಜುಯೆ ನೀನೆಂದ || ೧೭

ಆಕಟ ಬಲುಗೈಯಹೆ ಕಣಾ ನಾ
 ಧಕನು ನಾನದಕೆನ್ನೆನಿಂದಿನ
 ವಿಕಟ ಕೋಪಾಟೋಪ ಭೀಮನ ದಂದಿಯದು ಬೇಟೆ |
 ತ್ರಿಕಟುಕದ ಕಜ್ಜಾಯವಿದು ದಾ
 ಲಕರ ಸೋಗಸೇ ಕರ್ಣ ಹೇಳ್ ಕೌ
 1ತು1ಕದ ಮಾತೇ ನಿನ್ನ ಮೇಲಾಣೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೧೮

ನುಡಿಸುಡಿಗೆ ಭಂಗಿಸುವೆ ನೀ ನಿ
 ನ್ನುಡಿಗಡಿಗೆ ತಲೆಯೊತ್ತುವೆನೊ ನಿ
 ನ್ನೊಡನೆ ಬಂದರಿಯೊಡನೆ ತಲೆಯೊತ್ತುವೆನೊ ತವಕದಲಿ |
 ಪಡಿಮುಖದೊಳೊಕುವ ವಿರೋಧಿಯ
 ಕಡುಹ ತಗ್ಗಿನಿ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನಿ
 ಕೊಡುವೆನಿನ್ನ ರೆಗಳಿಗೆ ಸೈರಿಸು ಮಾದ್ರಪತಿಯೆಂದ || ೧೯

ಇತ್ತಲೇ ಮಾತಿಗೆ ಮುನ್ನ ವಿ
 ಯತ್ತ ಳವನಳೆಪುವ ನಿಂಧದ
 ಸುತ್ತು ರುಲ್ಲರಿ ಚೌರಿಗಳ ಘಲ್ಲಣೆಯ ಘಂಟೆಗಳ |
 ಹೊತ್ತ ಕೋಪದ 2ಹೊಗೆವ ಮುಖದಾ
 ಡೊತ್ತು ಪಧರದ2 ವೈರಿಸೇನೆಯ
 ಕುತ್ತಿ ತೇಗುವ ಮನದ ಮಾರುತಿ ಮೊಳಗಿದನು ಮುಂದೆ || ೨೦

ಎಲೆಲೆ ಭೀಮನು ಶಿವಶಿವಾ ದಳ
 ದುಳವ ಹಾಯ್ದನೊ ದಿಟ್ಟ ರಾವೆಡೆ
 3ನಿ3ಲಿಸಲಾಪವರಿಲ್ಲಲಾ ಕುರುರಾಯನಾನೆಗಳು |
 ಕಳಕಳದ ಕಾಲಾಟ ರಾಯನ
 ದಳಕೆ ದುರ್ಲಭವೆನುತ 4ಮಿಗಿ4 ಮುಂ
 ಕೊಳಿಪಿ ಭೀಮನ 5ತುಡುಕಿದರು5 ರವಿನುತನ ಪರಿವಾರ || ೨೧

1 ಳ (ಕ.ಗ.ಚ). 2 ಹೊಗೆಮುಖದಲೊಡೊತ್ತಿ ಪಧರದ (ಸ-ಕ.ಪ).
 3 ಸ (ಚ). 4 ಮನ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ನ). 5 ಮುತ್ತಿದರು (ಕ).

ಕವಿದವಾನೆಗಳೆಚ್ಚಿ ರಾವ್ವರು
 ತಿವಿದರಂಬಿನ ಸರಿಯ ಸಾರಯೊ
 ಳವಘಟಿಸಿದರು ರಥಿಕರುರವಣಿಸಿದರು ಸೆಬಳಿಗರು |
 ಸವಗೆ ಖಂಡಿಸಲೊದಗಿದರು ಬಿ
 ಲ್ಲವರು ಕಟ್ಟಿಹುಕಾಠರಾತನ
 ಜವಗೆಡಿಸಿದರು ಕಡಲುವಡಬನ ತಡೆದು ನಿಲುವಂತೆ || * ೨೨

ನುನಿಗಳಳವಿಯು ¹ಠಟ್ಟಣಿಯು¹ ತೋ
 ಷಿಸಿದರೋ ²ಬಲುಹಾಯ್ತು² ರಾಯನ
 ಘಸಣಿಗಕಟ ವಿಶೋಕ ನೋಡ್ಯೆ ಪೂತು ವಿಧಿಯೆನುತ |
 ಮಸಗಿ ಮೊಗೆದನು ಹೊಗುವ ಸೇನಾ
 ಪ್ರಸರವನು ಕುಡಿತೆಯಲ ಚೆಲ್ಲದ
 ನಸಮಬಲಿನಡ³ಹಾಯ್ತು ಕೊಂಡನು ನೆಲನನಳವಿಯಲ || ೨೩

ಎಲವೋ ಸೂತನ ಮಗನೆ ರಾಯನ
 ನಳಲಿಸಿದೆಲಾ ನಿನ್ನ ರಕುತವ
 ತುಳುಕುವೆನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿಕೊಂಬನ ತೋಷು ತೋಷುನುತ |
 ಬಲುಸರಿಯ ನಾರಾಚದಲ ಕ
 ತ್ತಲಿಸೆ ದೆಸೆ ಕೈಮಾಡಿದನು ಕೈ
 ಚಳಕದೆನುಗೆಯ ಕೇಣದಳತೆಯನುಯೆ ನಾನೆಂದ || ೨೪

ಏನ ಹೇಳುವೆನಿತ್ತಲೇ ರವಿ
 ಸೂನುವೇ ದುರ್ಬಲನೆ ಭೀಮನ
 ನೂನ ಶರಸಂಘಾತವನು ಖಂಡಿಸಿದನಾಕ್ಷಣಕೆ |
 ದೀನನೇ ಶರನಿಕರದಲ ⁵ಪವ
 ಮಾನಜನೊ ಪಾತಾಳಿಯೋ⁶ ಕಲ
 ಮೈನತೇಯನೊ ಕರ್ಣನೋ ನಾವುಯೆವಿದನೆಂದ || ೨೫

ಅರಸ ಕೇಳಾಶ್ಚರಿಯವನು ಚೆ
 ಬ್ಬರಿಸುವನೆ ಕಲ ಭೀಮನುಬ್ಬ ಚೆ
 ಯರಿಗಳಾಹವೆಂದಿರರಾರ್‌ದರೆ ಧಾತುಗೆಡುವವನೆ |

* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ. ¹ ಪಾರುಪವ (ಚ.ಟ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).
² ಲೇನಾಯ್ತು (ಚ.ಟ.ತ). ³ ನೊಡ (ಕ). ⁴ ಧಾನ (ಕ). ⁵ ಪವಮಾನ
 ತನ.ಜನೊ ಪಾವಕನೊ (ಕ), ಪವಮಾನಜನೋ ಪಾತಾಳಿಯೋ ಕಲ (ದ),
 ಪವಮಾನಜನೋ ಘಣಿವಲ್ಲಧನೋ ಕಲ (ಪ). ⁶ ವ (ಚ.ತ.ಪ.ಉ.ನ).

ಶರ ಧನುವ ಹಾಯ್ದು ದನು ಧೊಪ್ಪನೆ
 ಧರೆಗೆ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು ಖಡುಗವೆ
 ತಿರುಹಿ ಬೆರಸಿದನಳವಿಯಲ ಕುರುಸೇನೆ ಕಳವಳನೆ || ೨೬

ಹೊಡೆದು ತಲೆಯನು ¹ಹಗೆಯ¹ರಕುತವ
 ಕುಡಿವೆನಲ್ಲಯೊಡವನಿಪಾಲನ
 ಕೆಡೆನುಡಿದ ನಾಲಗೆಯ ಕಿಳುವೆನೆನುತ ಕೋಪದಲ |
 ನಿದಿವ ಕಿಡಿಗಳ ಕೋಪಶಿಖಿಯು
 ಗ್ನಡದ ಮಾರುತಿ ಹೊಯ್ದು ಕರ್ಣನ
 ಕೆಡಹಿದನು ಮುಱಿಯೊಡೆನೆದೆಯನು ಹಾಯ್ದು ಮುಂದರೆಗೆ || ೨೭

ದಾಯ ಬಿಟ್ಟು ದು ಸೇನೆ ಕೌರವ
 ರಾಯನಾವೆಡೆ ದಳಕೆ ಬಲುಗೈ
 ನಾಯಕರು ಕೃಪ ಗುರುಸುತರು ಕೈಗೊಟ್ಟರೆ ಹಗೆಗೆ |
 ವಾಯುಜನ ಕೈಯೊಳನಿನಲ ಕುರು
 ರಾಯರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯ ಮುಂದಲೆ
 ಹೋಯಿತೋ ಹಾ ಎನುತ ಮಱುಗಿತು ಕೂಡೆ ಕುರುಸೇನೆ || ೨೮

ಥಟ್ಟುಗೆಡಹಿದ ಕರ್ಣನನು ಕೈ
 ಮುಟ್ಟಿದಿರು ಹೆಟನಾರು ಪಾರ್ಥನು
 ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಯ ಮಹಿದೆಲಾ ಕೈತಪ್ಪ ಮಾಡದಿರು |
 ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂಗಲೆ ಭೀಮ ಭೀತಿಯ
 ಬಿಟ್ಟು ಬೆರಸಿದೆ ನಾಕು ಹರಿಬಕೆ
 ಮುಟ್ಟಿಸಿದ ಗೆಲವಾಯ್ತು ಮರಳಿನ್ನೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೨೯

ದುರು²ಳತನದಿಂದಣ್ಣ³ದೇವನ
 ಹುರುಳುಗಡೆ ನುಡಿದನು ನಿರೋಧಿಯ
 ಶರಹತಿಗೆ ಬೆಂಡಾಗನಿವನ ದುರುಕ್ತ ಶರಹತಿಗೆ |
 ಅರಸ ಬಳಲಿದನೇನ ಮಾಡುವೆ
 ದುರುಳ ನುಡಿದನ ನಾಲಗೆಯ ³ನಿಡು
 ಸೆರೆಯ³ ಬಿಡಿಸುವೆ ಮಾವ ಸೈರಿನಿ⁴ಯೆಂದನಾ ಭೀಮ⁴ || ೩೦

¹ ನನ್ನು (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ.ನ). ² ಳನಿವನೆಮ್ಮಣ್ಣ (ಸ-ಕ). ³ ಮಂದಿರವ
 (ಚ.ಟ.ತ.ನ.ಪ). ⁴ ತಡೆಯಬೇಡೆಂದ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ).

ಸಾಕು ಹೆಣತೆಗೆ ಘಾಯವೆಡೆದವಿ
 ವೇಕಿ ಮೈ ಮುಟ್ಟಿದಿದ್ದ ಹೊತ್ತಿದು
 ನೀ ಕುಠಾರನಲಾ ಕಿರೀಟಿಯ ಭಾ^೧ಪಿತದ್ರುಮಕೆ^೧ |
 ಲೋಕಮಾನ್ಯನು ಕರ್ಣ ಕುರುಬು
 ದಾಕೆವಾಳನು ಭಂಗವಡೆದುದೆ
 ಸಾಕು ನೀ ಸಾರೆಂದು ಭೀಮನ ನೂಕಿದನು ಶಲ್ಯ ||

೩೧

ರಥಕೆ ಮರಳಿದನಾತನೀತನ
 ವ್ಯಥೆಯನೇನೆಂಬೆನು ಸುಯೋಧನ
 ರಥಿಗಳುಬ್ಬುಟೆ ಗರ್ಭವಿಕ್ಕಿತು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |
 ರಥದೊಳಗೆ ಮಾದ್ರೇಶನೀ ಸಮ
 ರಥನ ಸಂತೈಸಿದನು ಕವಳ
 ಪ್ರ^೨ಧಿತ^೩ ಮಂತ್ರಾಪಧಿಗಳಲಿ ಹದುಳಿಸಿದನಾ ಕರ್ಣ ||

೩೨

ಆರಿತದು ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ದುಗುಡದ
 ಧಾರದಲಿ ತಲೆಗುತ್ತಿ ತಿವರು
 ಬ್ಬಾರದಲಿ ಭುಲ್ಲವಿಸಿತವರು ವಿಘಾತಿಯುಂದಿವರು |
^೪ಪೂ^೪ರವಿಸಿದುದು ಪುಳಕದಲಿ ದೈಗು
 ವಾರಿ ಪೂರದಲಿವರಖಳ ಪರಿ
 ವಾರವಿದ್ದುದು ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ ||

೩೩

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

^೧ ಷಯಧ್ಯುವವೆ (ಗ), ಶಸ್ತ್ರಕಾಹಾರ (ದ). ವೇಳುವೆ (ಚ.ಟ.ಫ.ಬ).
^೨ ತತಿ (ಕ.ಗ.ದ). ^೪ ಹಾ (ಕ).

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಡನೆ | ಮಡಿದರಾಹವದೊಳಗೆ ಕೌರವ
ನೂಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದರನಿಲಸುತನಿಂ
ದಡಿಗಡಿಗೆ ಹಳಚಿದನು ಯಮನಂದನನಾ ಕರ್ಣ ||

ಕೇಳು ದೈತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ನಿ
ನ್ನಾಳನಗ್ಗೆ ಲಿಕೆಯ ವಿಘಾತಿಯ¹
ಗಾಳಿ ತಾಗಿತು ತಿರುಗಿದುದು ಒಳಿಕ್ಕಿ ಸಮಸ್ತಬಲ |
ಕೋಲು ತಪ್ಪಿದ ಫಣಿಯವೊಲು ಲಯ
ಕಾಲಕೊದಟುವ ನಿಡಿಲವೊಲು ಹೀ
ಹಾಳಿಸುತ ತಮತಮಗೆ ಬಯ್ಯುದು ಕೂಡೆ ಪರಿವಾರ || ೧

ರಣದೊಳೊಪ್ಪಿನಿಕೊಟ್ಟು² ಕರ್ಣನ
ಹಣವ ಹೊಳಿಸಿ ಮಹಿದೆವೇ ಮ
ನ್ನಣಿಯ ಮೋಹವ ತೊಡಿದೆವೇ ಕರ್ಪುರದ ನೀಳಿಯವ |
ಗುಣಪನಾಯದ ಕಾಣಿಕೆಯ ಹರಿ
ಯಣದ ಹಂತಿಯ ದಾಯದೊಟಕೆ
ಮಣಿಗಳಾದೆವೆ ಶಿವಶಿವಾ³ ಎಂದೊಳೊಪ್ಪಿತಬಿಳ ಬಲ || ೨

ಮೀಸೆಯೇಕಿವ ಸುಡಲ ಸುಭಟರ
ವೇಷವೇಕಿವು⁴ ತಮ್ಮ⁴ ವಧುಗಳು
ಹೇನಿ ನಮ್ಮನು ಬಿಸುಟು ಹೋಗಿ ಚಂಡಿಕಾದೇವಿ |
ಭಾಷೆ ಬಾಯ್ಲ ಕೈದು ಕೈಯಲ
ವಾಸಿಯನು ಬಿಸುಟಕಟ ಜೀವದ
ರಾಸೆ ಮಾಡಿದೆವನುತ ಮಟುಗಿತು ಕೂಡೆ ಸರಿವಾರ || ೩

ಬಯ್ಯ ಹೆಂಡಿರ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ
ಹೊಯ್ಯ ಕೀರ್ತಿಯ ಹಂಬಲಿಲ್ಲದೆ
ಬಯ್ಯ ನರಕದ ನೆನಹದಿಲ್ಲದೆ ಪತಿಯ ಸಮಯ⁵ದಲ |

¹ ಗೆ (ಪ.ನ). ² ಲಿಂದೇನಾಯ್ತು (ಕ). ³ ದ (ಸ). ⁴ ಧರ್ಮ
(ಕ.ಗ.ಚ.ಟ). ⁵ ವಿ (ಕ.ಗ.ಟ.ದ). ⁶ ರ (ತ.ದ.ನ).

¹ಕಾ¹ಯ್ಯರಾವಲ್ಲೆಂದು ಕೆಲದಲ
ಬಯ್ಯರಿಗೆ ಮೈಗೊಟ್ಟು ಬದುಕುವ
ದೈವದೊರರು ನಾವೆನುತ ಮೆಟ್ಟಿಗಿತ್ತು ಪರಿವಾರ || ೪

ನುಡಿಯ ಭಂಡರು ಕೆಲರು ನಿಂಧದ
ಗುಡಿಯ ಭಂಡರು ಕೆಲರು ಹಾಹೆಯ
ತೊಡರ ಭಂಡರು ಕೆಲರು ²ಕೆಲರು ಕುಲಕ್ರಮಾಗತದ³ |
ಗಡಬಡೆಯ ಭಂಡರು ವಿಪತ್ತಿ ನೊ
ಳೊಡೆಯನಿರೆ ಕೈದುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆತಲೆ
ಯೊಡನೆ ಬಿಟ್ಟಿಯ ಭಂಡರಾವೆಂದುದು ಭಟವ್ರಾತ || ೫

ಮೀಸೆ ನೀದವು ಭಟರ ಸುಯಿಲ್ಲನ
ಲಾಸೆ ಬೀತುದು ದೇಹದಲ ಬಲು
ವಾಸಿಯಲಿ ಮನ ಮುಳುಗಿತನಿಬರಿಗೇಕಮುಖವಾಗಿ |
ಬೀಸಿದರು ಚೌರಿಗಳ ಬಲವಾ
ರಾಶಿ ಮನಗಿತು ರಿಪುಗಳಸುವಿನ
ಮೀಸಲನು ತುಡುಕಿದುದು ³ಮನ ಕೌರವ ಮಹಾರಥರ⁴ || ೬

ಕುದುರೆ ಕುದುರೆಯ ಮುಂಚಿದವು ಕರಿ
ಮದಕರಿಯ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದವು ನೊ
ಕಿದವು ರಥ ರಥದಿಂದ ಮುನ್ನ ಮಹಾರಥಾದಿಗಳು |
ಇದಿರೊಳೊಬ್ಬ ನನೊಬ್ಬ ನೊದಗುವ
ಕದನ ಭರದ ಪದಾತಿ ಪೂರಾ
ಯದಲ ಕವಿದುದು ಜಡಿವ ಬಹುವಿಧ ವಾದ್ಯ ರಥನದಲ || ೭

ಪೂತು ಮರು ದಳಪತಿಯ ಹರಿಬ⁴ವ
ನಾ⁴ತುದೇ ಕುರುಸೇನೆ ಸುಭಟ
ವ್ರಾತವಳವಿಗೆ ಬರಲಿ ಬರಲಿ ವಿಶೋಕ ನೋಡೆನುತ |
ಹೊತ ಸಂಪಗೆವನವನಳಿಸಂ
ಘಾತ ಮುತ್ತಿ ದಡೇನೆನುತ ನಿ
ಭೀತನಿದ್ದನು ಭೀಮ ಸುಮ್ಮಾನದ ಸಘಾಡದಲ || ೮

¹ ಹೊ (ಕ.ಗ). ² ಬಿರುದಿನ ದೂಟುಗಳೆಗಳ (ಕ). ³ ಕೌರವ
ನೃಪನ್ ಪರಿವಾರ (ಟ.ಚ.ತ.ಪ.ನ.ಬ). ⁴ ದೊಳಾ (ಕ.ಗ.ದ).

ಕವಿದುದಿದು ಗಣಿಗಟ್ಟಿ ಕೌರವ
 ನಿಃಹ ಮೋಡಾಮೋಡಿಯಲ ರಣ
 ದವಕಿ ಕರ್ಣದ್ರೋಹಿಯಾವೆಡೆ ತೋಟು ತೋಟಿನುತ |
 ತಿವಿವ ಬರ್ಲೆಹ¹ದಿಡುವ ಚಕ್ರದ
 ಕವಿವ ಬಾಣದ ಹೊಯ್ಯು ಬಡ್ಗದ
 ವಿವಿಧಬಲ ಬಿಡದೌಕಿ ಮುತ್ತಿತು ಪವನನಂದನನ || ೯

ನಿಕ್ಕಿದನು ರಿಪು ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹನು
 ಚುಕ್ಕಿಯೋ ತಡೆ ಹೋಗಬಿಡದಿರಿ
 ಹೊಕ್ಕುಳಲಿ ಮಗವುಂಟೆ ಹಣೆಯಲಿ ನೋಟವೇ ಹಗೆಗೆ |
 ಹೊಕ್ಕು ಹೊಯ್ ಹೊಯ್ ನೆತ್ತರೊಬ್ಬರಿ
 ಗೊಕ್ಕುಡಿತೆಯೇ ಸಾಕನುತ ಬಲ
 ಮುಕ್ಕುಟುಕಿತನಿಜನ ಕಾಣನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೧೦

ಹರಿಬದೋಲೆಯಕಾಟರೋ ಮು
 ಕ್ಕುಟುಕಿದರೊ ಪವನಜನು ನಿಕ್ಕಿದ
 ದೊರೆಯ ಬಿಡಿಸೋ ನೂಕನುತ ಪಾಂಚಾಲ ಕೈಕೆಯರು |
 ವರ ನಕುಳ ಸಹದೇವ ಸಾತ್ಯಕಿ
 ತುರುಕಿ² ಬರ್ಬರ ಭೋಟಿ ಮಾಗಧ
 ವರು³ ಪುಳಿಂದಾದಿಗಳು ಕವಿದುದು ನೃಪನ⁴ ಸನ್ನೆಯಲಿ⁴ || ೧೧

ನರಕಟಿನಿ ರಿಪುರಾಯ ದಳ ಸಂ
 ವರಿಸಿಕೊಂಡುದು ನಿಕ್ಕಿದಹಿತನ
 ಸೆಟೆಯ ಬಿಡದಿರಿ ಬಿಡದಿರಂಜದಿರಂಜದಿರಿ ಎನುತ |
 ಗುರುಜ ಕೃಪ ಕೃತವರ್ಮ ಯವನೇ
 ಶ್ವರ ಕಳಿಂಗ ಕರೂಪ ಕೌರವ
 ರರಸ ಮೊದಲಾದವಿಳಬಲ ಜೋಡಿಸಿತು ಝಡಿತೆಯಲಿ || ೧೨

ಏನ ಹೇಳುವೆನರಸ ಕರ್ಣನ
 ಹಾನಿ ಹರಿಬದ ಬವರವನು ಪವ
 ಮಾನನಂದನ ನಿಮಿಷದಲಿ ಮುಸುಕಿದನು ಬಾಣದಲಿ |

¹ ವಿ (ಕ.ಗ.ಚ.ತ), ನಿ (ದ). ² ಯಾವೆ (ಕ.ಗ.ನ). ³ ಬರ್ಬರ
 ಚೈದ್ಯ ಮಾಗಧ ವರ (ಕ.ಗ.ದ.ನ). ⁴ ನೇಮದಲಿ (ಗ.ಟ.ಚ.ತ.ದ.ಬ.ನ).

ದಾನವರ ಧಟ್ಟಣಿಯ ಕಿಲಣ
ದಾ ನಗರಿಯನು ¹ನೆಗ್ಗಿದಂ¹ತಿರ
ಲೀ ನಿಘಾತದ ಸೇನೆ ಮುಱಿದುದು ಧಟನ ಭಾರಣಿಗೆ || ೧೩

ನಿಲುಕುವುವು ಮೃಗಪಕ್ಷಿ ಹೂಡಿದ
ಬಲೆಗಳಲಿ ಕಾಡಾನೆ ಬೀಸಿದ
ಬಲೆಯ ಕೊಂಬುದೆ ನಿನ್ನ ದಳ ಧಟ್ಟೈನಿ ಮುತ್ತಿದರೆ |
ಅಳುಕುವನೆ ಕಲಿ ಭೀಮನೆಡದಲಿ
ಕಲಕಿದನು ಬಲವಂಕದಲಿ ²ಕೈ
ವಳಸಿ ಕೊಂದನು ವರ² ಪುರೋಭಾಗವ ವಿಧಾಡಿಸಿದ || ೧೪

ಆಳ ಮೇಳೆಯ ಮುಱಿದುದೀ ³ನಾ³
ಯಾಳು ಸತ್ತುದು ಹಲವು ಪಡಿಬಲ
ದಾಳು ಕೂಡದ ಮುನ್ನ ಕೊಂದನು ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ |
ಮೇಲೆ ಮೇಲೊಡಗವಿವ ಸಮರಥ
ಜಾಲವನು ಮುಱಿಯೆಚ್ಚು ನಿಮಿಷಕೆ
ಧೂಳಿಪಟ ಮಾಡಿದನು ಕರ್ಣನ ಮನ್ನಣೆಯ ಭಟರ || ೧೫

ಮತ್ತೆ ಕವಿದುದು ಮೇಲೆ ಪಡಿಬಲ
ವೊತ್ತಿ ಹೊಕ್ಕುದು ಹೆಣದ ಬೆಟ್ಟವ
ಹತ್ತಿ ⁴ಹುಡಿಹುಡಿಮಾಡಿ ಹಿಡಿದರು⁴ ರಥದ ಕುದುರೆಗಳ |
ಕುತ್ತಿದರು ಸಾರಥಿಯನಾತನ
ತೆತ್ತಿನಿದರಿಟ್ಟಿಯಲಿ ಭೀಮನ
ಮುತ್ತಿ ಕೈಮಾಡಿದರು ರವಿಸುತ ನಾಕಿದತಿಬಳರು || ೧೬

ಇಳಿದು ರಥವನು ಗದೆಯ ಕೊಂಡ
ಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಹೊಱಿಕ್ಕೆಯಲರೆಡಿ
ಟ್ಟಳಿಸಿದರನೆಡಗಾಲಲೊಡೆದನು ಹೊಯ್ದು ಮುಡುಹಿನಲಿ |
ಕಲಕಿದನು ಕೌರವಮಹಾಬಲ
ಜಲಧಿಯನು ಸರ್ವಾಂಗಶೋಣಿತ
ಜಲದರೆಸೆದನು ನನೆದ ಜಾಜಿನ ಗಿರಿಯವೊಲು ಭೀಮ || ೧೭

¹ ನುಂಗಿದಂ (ಕ.ಗ.ಡ.ಟ.ದ)

² ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಬವರದ (ಕ).

³ ಸಂ (ಗ),

⁴ ಹುಡಿ ಮಾಡಿದರು ಹೂಡಿದ (ಕ).

ನವಹುದನು ರವಿಸುತನ ಪರಿವಾ
 ರವನು ಮಗುಳುಬ್ಬೆದ್ದ ಕೌರವ
 ನಿವಹದಲಿ ಕಾದಿದನು ದುರ್ಮೋಧನ ಸಹೋದರರ |
 ತಿವಿದು ಢಾಲ್ವರ ಕೊಂದನುಬ್ಬರಿ
 ಸುಪರ ಗರ್ಭವ ಮುಳುದು ಪ್ರಳಯದ
 ಭನನ ರೌದ್ರದವೇಲಿ ಭುಲ್ಲಯಿನಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮ || * ೧೮

ಶಿವಶಿವಾ ಕೌರವನ ತಮ್ಮದಿ
 ರವಗಡಿಸಿದರು ¹ನಂದೋಪನಂದರು¹
 ಜವಗೆ ಜೀವಣಿಯಾದರೇ ಕಲಿ ಭೀಮನಿದಿನಲಿ |
 ತಿವಿವರಿನ್ನಾರೆನುತ ಗುರುಸಂ
 ಭವ ಕೃಪಾದಿಗಳೊತ್ತಿ ನಡೆತಹ
 ರವವ ಕೇಳಿದು² ಕುದಿದನವವಾನದಲಿ ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೧೯

ವೂತು ದೈವವೆ ಭೀಮಶೇನನ
 ಘಾತಿಯಲಿ ಸೊಪ್ಪಾದೆನ್ನೈ ಸುಡ
 ಲೇತಕೀ ಧನುವೇತಕೀ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರ ನಿಕರಗಳು |
 ಜಾತಿ ನಾನಂದೆನ್ನ ನಗ್ಗಿನಿ
 ಭೂತಳಾಧಿಪ ಸಾಕಿದನು ತಾ
 ನೇತಱುಂದುಪಕಾರಿ ಎಂದನು ಸುಯ್ಯು ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೨೦

ಎಲೆ ಮರುಳೆ ರಾಧೇಯ ಫಡ ಮನ
 ವಿಳುಹದಿರು ತಪ್ಪೇನು ಸೋಲವು
 ಗೆಲವು ದೈವಾದೀನ ನಿನ್ನಾಳನಕೆ ಕುಂದೇನು |
 ಹಲಬರಮರಾಸುರರೊಳಗೆ ಹೆ
 ಬ್ಬಲವೆ ದುರ್ಬಲ³ವಾಯು³ ನೀ ಮನ
 ವಳುಕದಿರು ಓಡಿ ಧನುವನುವಾಗೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೨೧

ಖಾತಿ ಮೊಳೆತುದು ಮತ್ತೆ ಬಲಸಂ
 ಘಾತಕಭಯವನಿತ್ತು ಬಾಣ
 ಪ್ರಾತವನು ಹೊದೆಗೆದಜು ಹೊಸ ಹೊಗೆರೆದ್ದ ನಡಿಗವಿಗೆ |

* ಈ ಪದ್ಯ (ದ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ. ¹ ನಂತೋಪನಂದರು (ಕ). ² ಳುತ
 (ನ-ತ). ³ ಪಹುದು (ಚ.ತ.ಪ.ಬ).

ಭೂತನಾಥನ ಮಹಿಯ ಹೊಗಳಿ ಮ
ಹೀತಳೇಶನ ಹಿಡಿವೆನೆನುತ ವಿ
ಧೂತರಿಪುಬಲ ರಥವ ಬಿಟ್ಟನು ಧರ್ಮಜನ ಹೊರೆಗೆ || ೨೨

ಕಾಲಯಮನೋ ಕರ್ಣನೋ ಭೂ
ಪಾಲಕನ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ಪಾಂ
ಚಾಲೆಯೋಲೆಯ ಕಾವರಿಲ್ಲಾ ಎನುತ ಬಲನೊಡಹಿ |
ಕೇಳಿದನು ಕಳವಳವನೀ ರಿಪು
ಜಾಲವನು ಜಹದಡ್ಡ^೧ಹಾಯ್ದನು
ಗಾಳಿಗುದಿನದ ವೀರನದ್ಧು^೨ತ^೩ನಿಂಹನಾದದಲ || ೨೩

ಮತ್ತೆ ಕರ್ಣನ ಭೀಮನಾಹವ
ಹೊತ್ತಿ ದುದು^೨ ಹಿಂದಾದ ಹೆಕ್ಕಳ
ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಹಡೆಯದೇ ಫಡ ನೂಕು ನೂಕೆನುತ |
ಮತ್ತೆ ಗಜಘಟೆಯಾಟು ಸಾವಿರ
ಮುತ್ತಿದವು ನೌಬಲನ ಥಟ್ಟಿನೊ
ಳೊತ್ತಿಬಿಟ್ಟವು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕುದುರೆ ರಥಸಹಿತ || ೨೪

ನಂದಣಿಸಿ ದಳ ನೂಕಿಕೊಂಡೈ
ತಂದುದಿದು ರವಿಸುತನ ತೊಲಗಿಸಿ
ಮುಂದೆ ಮೋಹರದೆಗೆದು ಮೂದಲಿಸಿತು ಮರುತ್ಸುತನ |
ಬಂದುದೇ ಕರ್ಣಂಗೆ ಪಡಿಬಲ
ತಂದುದೇ ನಮಗೊಸಗೆಯನು ಲೇ
ನೆಂದು ಸುಧಟರದೇವ ಸುಮ್ಮಾನದಲ^೩ಲಾಗಿಸಿದ^೩ || ೨೫

ದಳದೊಳಗೆ ದಳವುಳಿಸಿದನು
ಕೆಲಬಲನನೆಚ್ಚನು ಕೇಣವಿಲ್ಲದೆ
ನಿಲುಕಿದರಿಗಳು ಚಿಗಿದರಮರೀಜನದ ತೋಳಿನಲ |
ತಲೆಗಳೊಟ್ಟಲ ತೋಳ ಕಡಿಗಳ
ತಳಿದ ಬಂಡದ ಕುಣವ ಮುಂಡದ
ಸುಳ^೪ಯ^೪ ರಕುತದ ಕಡಲ ರೌಕುಳವಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದಲ || ೨೬

^೧ ಯ್ತು ಪುಡಾಳದಲ ವಾಯುಜನು ತಡೆದನು (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).

^೨ ತ್ತು ತದೆ (ತ.ದ). ^೩ ಬೊಬ್ಬಿಹದ (ದ). ^೪ ವ (ಚ.ತ.ದ).

ಬಿಟ್ಟ ನೂರಿಯೊಳೊಗ್ಗು ಮುಱಿಯು¹ದೆ
 ಬಿಟ್ಟ ಕುದುರೆಯ ದಳವ ಕೊಂಡನು
 ಬಿಟ್ಟವನು ಬಲವೈರಿ ತಪುವವೊಲಭದ ಮೋಹರವ |
 ಥಟ್ಟು ಗೆಡಹಿದನರವಣಿಸಿ ಸಾ
 ಲಿಟ್ಟ ರಥವಾಜಿಗಳ ನೆಹು ಹುಡಿ
 ಗುಟ್ಟಿದನು ಕಾರಾಳ² ಘಾಸಿಯ³ನಱಿಯೆ ನಾನೆಂದ || ೨೭

ಮುಱಿಯೆ ಪಡಿಬಲವಾ⁴ಕೆಯಲಿ ಬಿಡೆ
 ಜಹುದು ಬಿಟ್ಟನು ರಥವ ಭೀಮನ
 ಬಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ ನೂಕಿದನು ಧರ್ಮಜನ ಸಮ್ಯುಬಕೆ |
 ಇಱಿತಕಂಜದಿರಂಜದಿರು⁴ ಕೈ⁴
 ಮಱಿಯದಿರು⁵ ಕಲಿಯಾಗೆ⁵ನುತ ಬೊ
 ಬ್ಬಿಟ್ಟಿದು ಧಾಳಾಧೂಳಿಯಲಿ ತಾಗಿದನು ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೨೮

ಎಚ್ಚಿನರಸನ ಭುಜವ ಕೆಲನಾ
 ದೆವ್ವನಾತನ ಸಾರಥಿಯ ರಥ
 ದಚ್ಚನಾತನ ಹಯವನವನೀ⁶ತಿಯ ಚಿಕ್ಕೆಯವ |
 ಎಚ್ಚು ಮೂದಲಿಸಿದನು ಪುನರಪಿ
 ಯೆಚ್ಚು ಭಂಗಿಸಿ ನೃಪನ ಮರ್ಮವ
 ಚುಚ್ಚಿ ನುಡಿದನು ಘಾಸಿಮಾಡಿದನಾ ನೃಪಾಲಕನ || ೨೯

ಚೆಲ್ಲತವನೀಪತಿಯ ಮೋಹರ
 ವೆಲ್ಲ ನೆಹು ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ರಾಯನ
 ಘಲ್ಲಿನಿದನೇಳೆಂಟು ಬಾಣದಲೀತನಡಿಗಡಿಗೆ |
 ಅಲ್ಲಿಯದುಭುತರಣವನಪ್ರತಿ
 ಮಲ್ಲ ಮಾರುತಿ ಕೇಳಿದನು ಮಗು
 ಳಲ್ಲೆಯೇ ಮೋಳಗಿದನು ನಿಮಿಷಕೆ ಕರ್ಣನಿದಿರಿನಲಿ || ೩೦

ಅಳಲಿಸಿದನೇ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
⁶ಬಳಿಚ್ಚಿ⁶ ಬಿಟ್ಟನು ನಾಯ ಕೊಲ್ಲದೆ
 ಕಳುಹಿದರೆ ಬೆಂಬದನರಾ ಮಱುಕೊಳಿಸಿ ಮಱುಕೊಳಿಸಿ |

¹ ದದಿ (ದ).² ನಷ್ಟವ (ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ).³ ಚಿ (ತ.ನ.ಪ).⁴ ಕೈಮಾಡೆ (ಚ.ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).⁵ ಮೈ (ಚ.ತ.ಪ).⁶ ನುಳುಕಿ (ಕ.ಗ).

ತಲೆ ಕೊರಳ ಸಂಪ್ರತಿಗೆ ಭೇದವ
ಬಳಸಿದರೆ ಸಾಕೈಸಲೇ ಎನು
ತುಲಿದು ಕಣಿಗಳ ಕೆದಕು ಕರ್ಣನ ತಟುಬಿದನು ಭೀಮ || ೩೧

ಭೀಮಸೇನನ ದಳಪತಿಯ ಸಂ
ಗ್ರಾಮ ಮಸೆದುದು ಮತ್ತೆ ಕೈಕೊಳ
ಲೀ ಮಹಾರಥರೆನುತ ಕೈಬೀಸಿದನು ಕುರುರಾಯ |
ಸೋಮದತ್ತನ ಸೂನು ಕೃಪನು
ದ್ವಾಮಿ ತಕುನಿ ಸುಯೋಧನಾನುಜ
ನಾ ಮಹಾಹವಕೊದಗಿದರು ಕೃತವರ್ಮ ಗುರುಸುತರು || ೩೨

ಅಖಿಳ ಬಲಭಾರಣಿಯಲೊಂದೇ
ಮುಖದಲೊಡ್ಡಿ ತು ಪವನಜನ ಸಂ
ಮುಖದೊಳನಿಬರು ಕೆಣಕಿದರು ಕಲ್ಪಾಂತಭೈರವನ |
ಸುಖಿಗಳಕಟಾ ನೀವು ಸಮರೋ
ನ್ಮುಖರಹರೆ ಕರ್ಣಂಗೆ ಸಾವಿನ
ಸಖಿಗಳೇ ಲೇಸೆನುತ ಕೈಕೊಂಡೆಚ್ಚನಾ ಭೀಮ || ೩೩

ಗುರುಸುತನನ್ನೈವತ್ತು ಬಾಣದ
ಲರಸನನುಜರ ಕೃಪನ ಕೃತ
ವರ್ಮಕನ ಮೂನೂಱಂಭಿನಲಿ ವೃಷಸೇನ ಸೌಬಲರ |
ಸರಳು ಮೂವತ್ತ ಉಲಿ ಪುನರಪಿ
ಗುರುಸುತಾದಿ ಮಹಾರಥರನೇರ
ಡೆರಡುಲಿ ಮುಱಿಯೆಚ್ಚು ವಿಮುಖರ ಮಾಡಿದನು ಭೀಮ || ೩೪

ಮತ್ತೆ ಜೋಡಿಸಿ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ನೊತ್ತಲಿಕ್ಕಿ ಮಹಾರಥರು ರಿಪು
ಮತ್ತದಂತಿಯ ಕೆಣಕಿದರು ಕೆದಕಿದರು ಮಾರ್ಗಣವ |
ಎತ್ತಲವನೀಪತಿಯ ಮೋಹರ
ವತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ರಥವ ಬಿಟ್ಟನು
ಮತ್ತೆ ಮೂದಲಿಸಿದನು ಯಮನೂನುವನು ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೩೫

ದ್ರೋಣ ಬರಿಸಿದ ಛಾಪೆಯೆಂದೇ
ಕ್ಷೋಣಿಪತಿ ಬಗೆಯದಿರು ತನ್ನನು
ವಾಣಿಯದ ವಿವರದಲಿ ಸಲಹನು ಕೌರವರಾಯ ||

ಪ್ರಾಣದಾಸೆಯ ಮಹಿದು ತನ್ನೊಳು
ಕೇಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಾದೆನುತ ನಿ
ತ್ರಾಣನನು ನಿಬ್ಬರದ ನುಡಿಗಳಲಿಡಿದನಾ ಕರ್ಣ || ೩೬

ಬಿಡನು ರಾಯನ ಬೆನ್ನನೀತನ
ಕೆಡಹಿ ರಕುತವ ಕುಡಿಯೆನುತ ಬಲ
ನೆಡನೊಳಿಟ್ಟಣಿಸಿದರು ಸಾತ್ಯಕಿ ನಕುಳ ಸಹದೇವ |
ತುಡುಕಿದರು ಪಾಂಚಾಲ ಮತ್ಸ್ಯರ
ಗಡಣ ಕೈಕೆಯ ಪಂಚಪಾಂಡವ
ರಡಸಿದರು ಹೊದಿಸಿದರು ಕಣಿಯಲಿ ರವಿಸುತನ ರಥವ || ೩೭

ಇನಿಬರೊಂದೇ ಸೂರಿಯಲಿ ಮುಂ
ಮೊನೆಯ ¹ಬೋಳೆಯ¹ ಸುರಿದರಡಿಗಡಿ
ಗಿನಿಬರಂಬನು ಮುಹಿದು ತಡಿದನು ಸೂತವಾಜಿಗಳ |
ತನತನಗೆ ಹೊಸರಥದೊಳೊಂದೊ
ಗ್ಗಿನಲಿ ಕವಿಬೆಚ್ಚರು ಮಹಾಪವ
ವನಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಲರಿದು ಧರಣೀಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೩೮

ಭಟರು ಮುತ್ತಿ ದರಿನಸುತನ ಲಟ
ಕಟಿಸಲೆಚ್ಚರು ಶಿವಶಿವಾ ನಿ
ಚ್ಚಟದ ನಿಬ್ಬರದಂಘವಣಿ ಮರು ಪೂತು ಲೇಸೆನುತ |
ನಿಟಲನೇತ್ರನ ನಯನಶಿಖಿಯು
ಬ್ಬಟೆಗೆ ಸಮ²ಜೋಡಿಸಿತು² ಕರ್ಣನ
ಚಟುಳವಿಕ್ರಮಪವನಪರಿಗತ ದಾಣಶಿಖಿನಿಕರ || ೩೯

ನಕುಳನನು ನೋಯಿಸಿದ ಸಹದೇ
ವಕನ ಘಾಯಂಬಡಿಸಿದನು ಸಾ
ತ್ಯಕಿಯ ³ಮಸೆ³ಗಾಣಿಸಿದನಾ ಪಾಂಚಾಲ ಕೈಕೆಯರ |
ವಿಕಳಗೊಳಿಸಿದನಾ ಮಹಾರಥ
ನಿಕರ ಸೈರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮೇಳಾ
ಪಕದಲಂಘಿಸಿದರು ತಡೆದರು ಭಾನುನಂದನನ || ೪೦

¹ ಕಣಿಗಳ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ).

² ಗೊಳಿಸಿತ್ತು (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ).

³ ಮೈ (ತ.ನ.ಬ).

ಹೇಳಲಱಿಯೆನು ನಿನ್ನವನ ಕ
 ಟ್ವಾಳುತನವನು ದೇವದೈತ್ಯರ
 ಕಾಳೆಗದಲವನಂತೆ ಬಲ್ಲದರಿಲ್ಲ ಬಿಲ್ಲನಲ |
 ಆಳ ಮುಱಿದನು ಹೂಣಿ ಹೊಗುವು
 ಬ್ವಾಳುಗಳ ಒಲುದೇಹದಂಬಿನ
 ಕೀಲಣದ ಕಾಳಾಸದಿಱಿತವ ಮೆಱಿದನಾ ಕರ್ಣ || ೪೧

ಸರಳ ಹತಿಯಲ ನೆಕುಲ ಸಾತ್ಯಕಿ
 ಬಿರುದ ಸಹದೇವಾದಿ ವೀರರು
 ವಿರಿದು ನೊಂದರು ಮತ್ತೆ ತಱುಬಿದನವನಿಪಾಲಕನ |
 ಅರಸ ಹಿಡಿಹಿಡಿ ಧನುವ¹ನಿನ್ನೆರ
 ಡರಸನಾನದು¹ ಧರಣಿಯೊಬ್ಬನ
 ಶಿರದ ಬರಹವ ತೊಡೆವೆ²ನಿದೆಯೆಂದೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ² || ೪೨

ಅಕಟಕಟ ರಾಧೇಯ ಕೇಳೀ
 ನಕುಳನೀ ಸಹದೇವನೀ ಸಾ
 ತ್ಯಕಿ ನರೇತ್ಸುರರೆನಿಸುವೀ ಕುಂತೀಕುಮಾರಕರು |
 ಅಕುಟಲರು ನಯಕೋವಿದರು ಧಾ
 ಮೀಕ³ರ³ ಕೊಲಬೇಡಿವರನತಿಬಾ
 ಧಕರು ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಸಂಹರಿಸೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೪೩

ಮುಳಿದು ಕಬ್ಬಿನ ತೋಟದಲ ನರಿ
 ಹುಲ⁴ಯವೋರ⁴ ಗರ್ಜಿಸಿತು ಗಡ ಹೆ
 ಕ್ಕಳದ ಹೇರಾಳದಲ ಹೇಣಗಿದೆ ಬಾಲವೃದ್ಧರಲ |
 ಬಲುಹು ನಿನಗುಂಟಾದಡಿತ್ತಲು
 ಫಲುಗುಣನ ಕೂಡಾಡು ನೆಡೆ ಮಱು
 ವಲಗೆಯನು ಭೀಮನಲ ಬೇ⁵ಡಿನೆ⁵ಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೪೪

ಎನಲು ಕಿಡಿಕಿಡಿವೋಗಿ ಭೀಮಾ
 ಜುನರ ತೋಟಾದರೆ ಎನುತ ನಿಜ
 ಧನುವ ಮಿಡಿಡಬ್ಬರಿಸಲಿತ್ತಲು ರಾಯದಳದೊಳಗೆ |

¹ ನಿನ್ನೆರಡರಸರಾಗದು (ತ), ನಿನ್ನೆರಡರಸರಾದುದು (ದ). ² ನಿಂದೆನು
 ತೆಚ್ಚನಾ ಕರ್ಣ (ಖ.ತ). ³ ರು (ಖ.ತ). ⁴ ಯೊಡನೆ (ಕ), ಯವೊಲು (ತ).
⁵ ಡುವುದೆಂ (ಸ-ಕ.ಗ).

ಅನಿಲಜನ ಕಾರಾಟ ಕದಳೀ
ವನದ ಕಾಡಾನೆಯ ಮೃಗಾಳಿಯು
ವನಚರರ ದೆಖ್ಪಾಳದಬ್ಬರ ¹ಕಾಣ¹ರಾಯ್ತೆಂದ || ೪೫

²ಮಂಡಳಿನಿ² ಬಲಜಲಧಿ ಸುಳಿಸುಳಿ
ಗೊಂಡು ನಿಕ್ಕಿದ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಕೊಂಡು ಹಿಂಗುವ ಜೋಕೆ ನೂಕದೆ ³ಡಗೆಯ ಡಾವರಡ³ |
ಗಂಡುಗುಂದಿನ ⁴ಭೀತ ಬಿರುದಿನ⁴
[ತೊ]ಂಡುಗೇಡಿನ ಜಯದ ಜಾರಿನ
ಖಂಡಶೌರ್ಯದ ಧೀರರಿದ್ದುದು ನೈಪನ ಬಳಸಿನಲಿ || ೪೬

⁵ವಾಯ⁵ದಲಿ ಕೌರವನ ⁶ವಿಜಯ⁶
ಶ್ರೀಯ ⁷ಸೆಹಿಪೋಯಿತ್ತು⁷ ಶಿವ
ಕಾಯಲಾಪವರಿಲ್ಲಲಾ ಗುರುನೂನು ಮೊದಲಾದ |
ನಾಯಕರು ದುಷ್ಕೀರ್ತಿನಾರಿಯ
ನಾಯಕರು ಸುಪಲಾಯನದ ನಿ
ರ್ಣಾಯಕರು ಮರು ಪೂತುರೆಂದುದು ನಿಖಳ ಪರಿವಾರ || ೪೭

ಕೇಳಿದನು ಕಳವಳವ ಕಿವಿಗೊ
ಟ್ಪಾಲಿನಿದನೆಲೆ ಕರ್ಣ ಕರ್ಣಧ
ಡಾಳರವವೇನದು ಸುಯೋಧನ ಸೈನ್ಯಮಧ್ಯದಲಿ |
ಖೂಳ ಬಿಡಿನಾ ಭೀಮಸೇನನ
ತೋಳುವಲೆಯಲಿ ನಿಕ್ಕಿದನು ಭೂ
ಪಾಲನಕಟಕಟನುತ ತೇಜಿಯ ತಿರುಹಿದನು ಶಲ್ಯ || ೪೮

ಹದಿಮೂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಕೇಳ (ಬ.ಪ.ಟ.ತ.ದ). ² ಅಂಡಲೆದು (ಚ.ದ.ಪ.ಬ). ³ ಭೀತಿ
ಗರ ಹೊಡೆದು (ದ). ⁴ ಭೀತಿ ಬಿರುದಿನ (ದ.ಪ.ಬ). ⁵ ಘಾಕ (ಕ),
ದಾ (ನ). ⁶ ರಾಜ್ಯ (ತ.ನ.ಬ). ⁷ ಮುಂದಲೆಯೋಯ್ತೆ (ದ).

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಡನೆ || ಮರಳಿದನು ಪಾಳೆಯಕೆ ಪಾಂಡವ
ರರಸನಿತ್ತಲು ಪಾರ್ಥ ಕೇಳಿದು
ಬರುತ ಗೆಲದನು ಸಕಲ ಕೌರವರಾಯ ಮೋಹರವ ||

ದೂಱುವರರೇ ಕರ್ಣನೋಲೆಯ
ಕಾಱತನವನು ಹಿಂದೆ ಕೆಲಬರು
¹ದೂಱಿದರೆ ಫಲವೇನು ಕದನದಲವಗೆ ಸರಿಯಹರೆ¹ |
ಹಾಱಲೂದಿದನಹಿತರಾಯನ
ನೀಱತನವನು ತನ್ನ ರಾಯನ
ನೂಱೆಗಡಹಾಯ್ದರಿಯ ತಡೆದನು ಭೂಪ ಕೇಳಿಂದ ||

ಅರರೆ ನಿಂಹದ ತೋಳ ತೆಕ್ಕೆಯ
ಕರಿಯ ಸೆಳವಂದದಲಿ ಗರುಡನ
ಕೊರಳ²ಬಿ²ಲದಲಿ ಬಿಲ್ಲ ಸರ್ಪನ ಸೇದುವಂದದಲಿ |
ಧರಣಿಪಾಲನ ತೆಗೆದು ಭೀಮನ
ಬರಿಯನೆಚ್ಚನು ಜೋಡ ³ಜೋಕೆಯ³
ಜರುಹಿದನು ಜವಗೆಡಿಸಿದನು ನಿನ್ನಾತನನಿಲಜನ ||

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಕರ್ಣಭೀಮರ
ಧರಧುರದ ದೆಖ್ಖಾಯ್ತನ ಗ
ಬ್ಬರಿಸಿತಾಹವರ್ಗವಿರ್ತರ ಗಾಢಾಯ್ಲ ಚೇತನವ |
ಧರಣಿಪಾಲನನತ ಲವರಾ
ದರಿಸಿದರು ಸಹದೇವ ನೆಕುಳರು
ಸರಳ ಕಿತ್ತರು ಘಾಯವನು ತೊಳೆತೊಳೆದು ಮಂತ್ರಿಸುತ ||

ದುಱುದುಱುವ ಬಿಸಿರಕ್ತವೇಱಿನೊ
ಳೊಱತೆ ಮಸಗಿತು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದ
ಹೊಱಿಗೆ ಮುಱುದುದು ಮೂಗಿನುಸಿರುಬ್ಬೆದ್ದುದಡಿಗಡಿಗಿ |

¹ ದೂಱಬಲ್ಲರೆ ದೊರೆಯ ದಕ್ಕಡತನಕೆ ಸರಿಯಾರು (ದ). ² ಬ (ಕ).
³ ಯಾಡಿಯ (ಃ.ತ.ದ.ನ.ಬ).

ಅಜಿವು ಮಹಿವೆಗಳೊಂದನೊಂದನು
ಮುಖಿದು ನೂಕಿದವವನಿಪತಿ ಕಡು
ವೆಹಗ ಕೇಣಿಯ ಕೊಂಡವೋಲದ್ದನು ವಿಚೇಷ್ಯೆಯಲಿ || ೪

ಜಯಸಮರ¹ಜಾಣಾಯು¹ ತೆಗೆ ಪಾ
ಳೆಯಕೆ ಮರಳಿಚು ರಥವನಿನ್ನೆ
ಲ್ಲಯದು ನೆಲ ನೆಹು ಕುದಿವ ಕುರುಡನ ಮಕ್ಕಳೇ ಕೊಳಲಿ |
ನಿಯತವೆಮ್ಮಿ ಬ್ಬರಿಗೆ ರಾಯನ
ಲಯವೆ ಲಯವಿನ್ನೆನುತಲಾ ಮಾ
ದ್ರಿಯ ಕುಮಾರರು ದೊರೆ ಸಹಿತ ತಿರುಗಿದರು ಪಾಳೆಯಕೆ || ೫

ರಾಯರಥ ಮಡಮುಖಿಯೆ ಮುರಿದುದು
ನಾಯಕರು ಪಾಂಚಾಲಕರು ವಾ
ನಾಯುಜರು ಮತ್ಸ್ಯ ಪ್ರಬುದ್ಧಕ ಸೋಮಕಾದಿಗಳು |
ವಾಯುಹತಿಯಲಿ ಮೇಘದೊಡ್ಡಿಂ
ಗಾಯನವು ಕರ್ಣಾಸ್ಮಹತಿಯಲಿ
ಪಾಯವಿರಾಯರಿಗಪೂರ್ವವೆ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೬

ಮುಖಿದುದ್ಯೆ ರಿಪುರಾಯದಳ ಹಗೆ
ಹುಡುದುದ್ಯೆ ಕುರುಪತಿಗೆ ಹರುಷವ
ಕಹಿದುದ್ಯೆ ಕರ್ಣಪ್ರತಾಪಾಹೋಪಜೀಮೂತ |
ಇಹಿತ ಮಹಿದುದು ನಿನ್ನವರ ಬೊ
ಬ್ಬಿಹಿತ ಜಹಿದುದು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ಸಹಿಗು ಸೋಂಕಿತು ಕೌರ²ವೇಶ್ಯರಗರನ² ಕೇಳೆಂದ || ೭

ಅರಿಬಲದ ಲಗ್ನೆಯನು ನಿಜ ಮೋ
ಹರದ ಮುರಿವಿನ ಸುಗ್ನೆಯನು
ಧರಧುರದ ಪರಬಲದೊಸಗೆಯನು ನಿಜಬಲದ ಹನುಗೆಯನು |
ಮುರಮಥನ ನೋಡಿದನು ಮೂಗಿನ
ಬೆರಳ ತೂಗುವ ಮಕುಟ³ದೊಲಹಿನ³
ಬೆರಳ ಕುಡಿಚಮ್ಮಟಿಗೆಯಲಿ ಸೂಚಿಸಿದನರ್ಜುನಗೆ || ೮

¹ ಕಾಳಾಯು (ಚ.ಟ.ತ.ನ.ಪ.ಬ). ² ವೇಂದ ನ ಭೂಪ (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ).
³ ವೆತ್ತಿದ (ಕ).

ಆರ ರಥವಾ ಹೋಹು¹ದದು¹ ಹಿಂ
 ದಾರವರು ಬಳಿವಳಿಯಲೊಗ್ಗಿನ
 ಲೋರಣಿಸಿ ಮುಂಚುವರು ಚಿಕ್ಕೆಯವಾರ ತೇರಿನದು |
 ಆರ ದಳವದು ಧುರಪರಾಯನ
 ಚಾರುದೀಕ್ಷಿತರಾಯ್ತು ಫಲುಗುಣ
 ಧಾರುಣೀಪತಿ²ಯಾಣಿ ಹೇಳಿ²ದಸುರರಿಪು ನುಡಿದ || ೯

ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಕಿರೀಟವನು ತೂ
 ಗಾಡಿದನು ಕಂಬನಿಗಳಾಲಯೊ
 ಳೀಡಿಹುದು ³ಸೋರಿ³ದವು ಸೊಂಪಡಗಿತು ಮುಖಾಂಬುಜದ |
 ಹೂಡಿದಂಬಿನ ತೋಳ ತೆಗಹಿನ
 ಬಾಡಿದುತ್ತಾಹದ ವಿತಾಳದ
 ಬೀಡಿಕೆಯ ಬೇಳುವೆಗೆ ಬೆಬ್ಬಳಿವೋದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೧೦

ಸೇನೆ ಮುಷಿಯಲಿ ಕೌರವನ ದು
 ಮ್ಯಾನ ಹುಷಿಯಲಿ ನನಗೆ ಚಿತ್ತ
 ಗ್ಲಾನಿಯೆಲ್ಲನಿತಿಲ್ಲ ಕಟ್ಟಲಿ ಗುಡಿಯ ಗಜನಗರ |
 ಆ ನರೇಂದ್ರನ ನಿರಿಷೋಗಕೆ ದು
 ಮ್ಯಾನವೋ ಮೋಣಿ ಸುರಪುರಕೆ ನಂ
 ಧಾನವೋ ನಾನುಷಿಯೆನಳ್ಳಿದೆಯಾದುದೆನಗೆಂದ || ೧೧

ಧರಣಿಪತಿ ಸಸ್ರಾಣನೇ ಗಜ
 ಪುರದ ರಾಜ್ಯಕೆ ನಿಲಿಸುವೆನು ಮೋಣಿ⁴
 ಸುರರೊಳಗೆ ಸಮ್ಮೇಳವೇ ಕುಂತೀ ಕುಮಾರಂಗೆ |
 ಅಶ್ವಘನಿ ಧರ್ಮಜನ ಬಿಟ್ಟಾ
 ನಿರೆನು ಮುರಹರ ರಥವ ಮರಳಿಚು
 ಮರಳಿಚೈ ರಥ ಮುಂಚುವುಮೊ ವನ ಮುಂಚುವುಮೊ ಎಂದ || ೧೨

ತಿರುಹಿ ವಾಘೆಯ ಹಿಡಿದು ಹರಿ ಹೂಂ
 ಕರಿಸಿಬಿಟ್ಟನು ರಥವನಾತನ
 ಮುರಿವ ಕಂಡುದು ಲಳಿ ಮನಗಿ ನಮನಪ್ಪಕರ ಸೇನೆ |

¹ ರಥ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ). ² ಯಲ್ಲಲೇ ಎಂ (ಬ್ಲ.ನ.ಪ.ಬ). ³ ಸೂಸಿ
 (ಬ.ಟ.ತ.ನ.ಬ).

ಅರರೆ ನರ ಪೈಸರಿಸಿದನೊ ಪೈ
ಸರಿಸಿದನೊ ಭಡ ಹೋಗಬಿಡದಿರಿ
ಕುರುನ್ಯಪಾಲನ ಪುಣ್ಯವೆನುತಟ್ಟಿದರು ಸೂರಿಯಲ || ೧೩

ಕವಿದುದದುಭುತ ಬಲ ಮುರಾರಿಯ
ತಿವಿದರಡಗಟ್ಟಿದರು ತೇಜಿಯ
ಜವಗೆಡಿಸಿ ತಲೆಯಾರ ತಡೆದರು ತುಡುಕಿದರು ನೊಗನ |
ಅವರನೊಂದೇ ನಿಮಿಷದಲ ಪರಿ
ಭವಿಸಿ ನಡೆತರೆ ಮುಂದೆ ಗುರುಸಂ
ಭವನ ರಥವಡಹಾಯ್ದು ದವನೀಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೧೪

ಇತ್ತಲತಲು ಪಾರ್ಥ ಹೋಗದಿ
ರಿತ್ತಲತ್ಯತ್ತಮನಾಣಿ ಮ
ಹೋತ್ತಮರು ಗುರು ಭೀಷ್ಮರಲ ಮೆಹಿ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವ |
ಕಿತ್ತು ಬಿಡುವೆನನುನಿದಿರಾ
ಗಿತ್ತಲೆಲವೋ ನಿನ್ನ ಜೋಕೆಯ
ಜೊತ್ತಿನಾಹವಲ್ಲೆನುತ ತಟುಬಿದನು ಗುರುಸೂನು || ೧೫

ಅವುದಿಲ್ಲಗುಪಾಯವೀತನ
ಭಾವ ಬೆಟ್ಟಿತು ತೆಹುಗೊಡನಿಂ
ದೀ ವಿನಂಧಿಯೊಳಿಹಿಯೆನವನಿಪನಾಗುಹೋಗುಗಳ |
ದೇವ ಹದನೇನೆನುತ ವರ ಗಾಂ
ಡೀವಿ ಮುಕ್ತ ಕಳಂಬಕಾಂಡ
ಪ್ರಾವರಣದಲ ಮುಸುಕಿದನು ಗುರುನಂದನನ ರಥವ || ೧೬

ಖೂಳ ತೆಗೆ ಹೆಹನಾರು ಠಕ್ಕನ
ಠೌಳಿಯಾಟವೆ ಕದನ ಕುಟಲದ
ಬೇಳುವೆಯ ಡೊಳಾಸ ಮದ್ದಿನ ಮಾಯೆ ನಮ್ಮೊಡನೆ |
ಅಳುತನವುಳ್ಳೊಡೆ ಮಹಾಸ್ತ್ರದ
ಪಾಳಿಗೆಯನುಗಿಯೆನುತ ಪಾರ್ಥನ
ಕೋಲುಗಳ ನೆಹಿ ತಟುದು ತೀವಿದನಂಬಿನಲ ನಭವ || ೧೭

¹ ಹೆಹುಗೊಡನಿನ್ನಾವ ತೆಹನೆಂದ (ಕ), ಹೆಹುಗೊಡನಿಂದೀ ವಿನಂಧಿಯೊಳ (ಬ).

ಸರಳ ಹರಿಮೇಖಳೆಗೆ ನೀವೇ
 ಗುರುಗಳಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ¹ವಿಷ್ಣುಯ¹
 ಹುರುಳುಗಡಿಸುವಿವನುತ ಗುರುಸುತನಂಬ ಹರೆಗೆಡಿದು |
 ತುರಗದಲಿ ರಥಚಕ್ರದಲಿ ಕೂ
 ಬರವೊ²ಳೀನಿನಲಚ್ಚಿನಲಿ ದು
 ಧರ³ ಶಿಳೀಮುಖ ಜಾಳವನು ಜೋಡಿಸಿದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೧೮

ತಳವ ನಿನ್ನಂಬಿನ ಮಳೆಗೆ ಮನ
 ನಲವ ಚಾತಕಿಯಣಿಯೆಲಾ ಕಳ
 ವಳಿಸದಿರು ಕೊಳ್ಳಾವಡೆನುತೆಚ್ಚನು ಧನಂಜಯನ |
 ಹೊಳವ ಕಣಿ ಹೊಕ್ಕಿಣಿದ ದಾರಿಯೊ
 ಳುಳಿದ ಕಣಿ ದಾಂಟಿದವು ಗುರುನುತ
 ತುಳುಕಿದನು ಫಲುಗುಣನ ಮೈಯಲಿ ರಕುತಪಾಟಳವ || ೧೯

ಕಡುಗಿದರೆ ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುದ್ರನ
³ಕಡುಹನಾನುವ⁴ರೀತನೇ⁴ ಸ್ವೈ
 ಗೆಡವ ರೋಮದ ⁵ಧೂಮ್ರವತ್ಕದ ಸ್ವೇದಬಿಂದುಗಳ⁵ |
 ಜಡವ ರೋಷದ ಭರದಲಡಿಗಡಿ
 ಗೊಡಲನೊಲೆದು ಮಹಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಕಡಿ
 ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ಗುರುಸುತನ ಸಾರಥಿಯ ರಥ ಹಯವ || ೨೦

ಧನುವನುರು ಬತ ಳಿಕೆಗಳನಂ
⁶ಬಿನ ಹೊವೆಯನುರು ಚಿಕ್ಕೆಯವ ಜೋ
 ಡಿನ ಬನವ ಕಡಿವಿಕ್ಕಿದನು ಸೆಕ್ಕಿದನು ಸರಳುಗಳ⁶ |
 ಧನು ವರೂಥವ ಹಾನಿ ಗುರುನಂ
 ದನನ ಗರ್ಜವಿನಾಶಿಯೇ ಫಡ
 ಎನುತ ಪಾರ್ಥನ ⁷ತಟುಬಿ ನಿಂದನು⁷ ಸೆಳೆದಡಾಯುಧದಿ || ೨೧

ದಿಟ್ಟನೈ ಗೂರುಸೂನು ಶಿವ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿಯಲ್ಲಾ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
 ಧಟ್ಟಿನಲಿ ಭಟರಾರನುತ ತಲೆದೂಗಿದನು ಪಾರ್ಥ |

¹ ನೀವೇ (ಕ). ² ಇಚ್ಛೆನೊಳೀನಿನೊಳೂರ್ಧ್ವರ (ಕ). ³ ಪಡೆಯ
 (ಕ.ಗ.ದ). ⁴ ನೀತನೇ. ⁵ ಕಡುಹು, ಒಂಗಳೊಳಿಂಗಳಿವ ಕೆಂಪುಗಳ (ಕ). ⁶ ಬಿನ
 ಹೊದೆಯ ರಥಚಿಕ್ಕೆಯವ ಜೋಡಿನಬನದ ಕಡಿತವನಿಕ್ಕಿದನು ಬಾಣದಲಿ ಕಲಪಾರ್ಥ
 (ಕ.ಗ). ⁷ ರಥವ ತಡೆದನು (ಕ.ಚೆ).

ಇಟ್ಟಣಿಸಿದನು ಹಿಂದೆ ಕೃಪನಡ
ಗಟ್ಟಿದನು ಸಮಸಪ್ತಕರು ಸಲೆ
ಮುಟ್ಟಿ ಬಂದರು ಕೌರವೇಶ್ವರ ನಕಲ ಬಲಸಹಿತ || ೨೨

ತಡೆಯಿ ಪಾರ್ಥನನಿವನ ರಾಯನ
ಕೆಡಹಿದನು ಕಲಿಕರ್ಣನೀಗಲೆ
ಮುಡುಹುವನು¹ ಪವನಜನನೊಂದಿರ² ಘಳಿಗೆ ಮಾತ್ರದಲ |
ಬಿಡಿದಿರಿತನನನುತ ಕುರುಪತಿ
ಯೊಡನೆ ದುಶ್ಯಾಸನ³ ಕೃಪಾದಿಗ⁴
ಳಡಸಿದರು ಕೆಂಗೋಲ ಮಳೆಯಲ ನಾದಿದರು ನರನ || ೨೩

ಅವನಿಪನ ಕಾಣಕೆಗೆ ಬಹು ವಿ
ಘ್ನವನು⁵ ಬಲಿದುದ⁶ ದೈವಯಂತ್ರವ
ನವಗಡಿಸಿ ನೂಕುವರೆ ನಮ್ಮಳವೇ ಶಿವಾ ಎನುತ |
ಕವಲುಗೋಲ್ಕೈದಟಲ⁷ ಕೃಪ⁸ ಕೌ
ರವನ⁹ ತಮ್ಮಂದಿರ ಸು¹⁰ಸನ್ನಾ
ಹವ¹¹ ವಿ¹²ಸಂಚಿ¹³ ಬಗಿದು ಸಮಸಪ್ತಕರನೊಡೆಹಾಯ್ಸಿ || ೨೪

ಹೋಗಿಹೋಗಲು ಮತ್ತೆ ಕುರುಬಲ
ಸಾಗರದ ಭಟಲಹರಿ ಲಳಿಯಲ
ತಾಗಿದರು ತುಡುಕಿದರು ತಡೆದರು ನಾಲ್ಕು ದೆಸೆಗಳಲ |
ನೀಗಿದರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವನು ಕೈ
ಲಾಗಿನಲ ಮರಳಿದರು ಪುನರಪಿ
ತಾಗಿದರು ಗುರುಸೂನು ಕೃತವರ್ವಾಡಿ ನಾಯಕರು || ೨೫

ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು ಮತ್ತೆ ಬಲಮೇ
ಘಾಳಿ¹⁴ ನೂಕಿತು¹⁵ ನರನ ರಥ ಸುಳಿ
ಗಾಳಿಯಂತಿರೆ ತಿರು¹⁶ತಿರುಗಿದುದು ವಿತ್ವತೋಮುಖದಿ |
ಹೇಳಲೇನವನೀತ ಚಪಳಧ
ಡಾಳ ಪಾರ್ಥನ ವಿಕ್ರಮಾಗ್ನಿ
ಜ್ಯಾಲೆಯಲ ನೆಹೆ ನೀಡು ನೀಕರಿವೋಯ್ತು ಕುರುಸೇನೆ || ೨೬

¹ ವೆ (ಕ). ² ದುವಿ (ಕ.ಗ.ಚ). ³ ಭಟಾದಿಗ (ಕ). ⁴ ತಂದುದು (ಕ.ಗ.ನ). ⁵ ಮಿಗ (ಪ.ಬ.ನ). ⁶ ತಮ್ಮದಿರನುವ (ಟ.ತ.ನ.ಪ). ⁷ ನು (ಕ.ಗ.ಚ). ⁸ ಯಂದದಿ (ಕ). ⁹ ಗಿತಿವಿ (ತ.ನ.ಪ.ಬ).

ಗುರುಸುತನ ಮುಱಿಯೆಚ್ಚು ಶಕುನಿಯ
 ಪರಿಭವಿಸಿ ಕೃತವರ್ಮಕನ ವಿ
 ಸ್ತರಿನಲೆಯದೆ ಕೇರಳ ದ್ರವಿಡಾಂಧ್ರ ಕೌಸಲರ |
 ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿ ಸುಯೋಧನನ ಮೊಗ
 ಮುರಿಯಲೆಚ್ಚು ಸುಷ್ಕೇಣ ಗೌತಮ
 ರುರವಣಿಯ ನೆಗ್ಗೊತ್ತಿ ಹಾಯ್ದನು ಮತ್ತೆ ¹ಸೈವರಿದು¹ || ೨೭

ಆವರಿಸಿದುದು ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಮೇ
 ಳಾವದಲ ಕುರುಸೇನೆ ಘನ ಗಾಂ
 ಡೀವವಿಗಳತ ವಿಶಿಖ ವಿಸರದ ವಹಿಗೆ ವಂಚಿಸದೆ |
 ರಾವಣೆಗೆಗೊಳಲಲಿಸಿ ಯಮನನು
 ಜೀವಿಗಳು ಜಡರಾಯ್ತು ಫಲುಗುಣ
 ನಾವ ವಹಿಲದಲೆಸುವನೆಂಬುದನಖಿಯೆ ನಾನೆಂದ || ೨೮

ಜಾಳಿಸಿತು ರಥ ಜಡಿವ ಕೌರವ
 ನಾಳ ರೋಂಪಿಸಿ ಡೊಂಬು ಮಾಡುವ
 ಜಾಳ ರ್ನಾಡಿಸಿ ಬೈದು ಹೊಕ್ಕನು ಮತ್ತೆ ಗುರುಸೂನು
 ಖೂಳ ಫಡಫಡ ಜಾಟದಿರು ತೋ
 ಳಾಳ ತೂಟುದ ಡೊಂಬು ಬೇಡ ವಿ
 ಡಾಳವಿದ್ಯೆಗಳೆಮ್ಮೊಡನೆಯನುತೆಚ್ಚನರ್ಜುನನ || ೨೯

ಗುರುಸುತನನೊಟ್ಟೈವಿಸಿ ಫಲುಗುಣ
 ತಿರುಗಿ ಹಾಯ್ದನು ಮಂದೆ ಶರಪಂ
 ಜರವ ಹೂಡಿದನೀತನಾತನ ಬಯ್ಯು ಬೆಂಬತ್ತಿ |
 ಸರಳ ಹರಹಿನ ಹೂಟವನು ಕಾ
 ಹುರದ ²ಕಡುಹಿನಲೊಡೆದು ಬೊಬ್ಬಿಱು
 ದುರವಣಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥನೀತನ ಧನುವ ಖಂಡಿಸಿದ || ೩೦

ಧನು ಮುಱಿಯೆ ದಿಟ್ಟಾಯ್ತು ತನವೀ
 ತನಲ ಸಾಕಿನ್ನೆನುತ ಗುರುನಂ
 ದನನು ಮುರಿದನು ³ಹೊಗರು³ಮೋಟೆಯ ಹೊತ್ತ ದುಗುಡದಲ |

¹ ಹರನಕಿತ (ಚ.ಟ). ² ತಳವಿ (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ದ.ಪ.ಬ). ³ ಬಿಗಿದ
 (ಚ.ಟ.ತ).

ಅನಿಲಸೂನುವ ಹಳಚಿದರು ಮು
 ಮೊನೆಯ ಬೋಳೆಯ ಮೈಯ ಕೊಳುಕೊಡೆ
 ಯೆನಗೆ ತನಗೊಬ್ಬಗೆ ಳಕೆಗಳ ಮೆಪ್ಪೆ'ದರಿಚ್ಚೆಯ'ಲ || ೩೧

ತರಣತನಯನ ತೆಗೆದು ಭೀಮನೊ
 ಳುರವಣಿನಿ ಗುರುಸೂನು ಕಾದು
 ತ್ತರೆ ಧನಂಜಯ ತೆರಳಿದನು ಪಾಳೆಯದ ಪಥವಿಡಿದು |
 ಅರರೆ ಫಲುಗುಣನೋಟವನು ಸಂ
 ಗರಸಮರ್ಥರ ನೋಟವನು ನ
 ಮ್ಮರಸ ಕಂಡನಲಾ ಎನುತ ನೊಕಿದನು ಕಲ ಕರ್ಣ || ೩೨

ನೆರೆದುದಲ್ಲಯದಲ್ಲ ಕಹಳೆಯ
 ಧರಧುರದ ನಿನ್ನಾಳ ಸೂಳಿನ
 ಮೊರೆವ ಭೇರಿಯ ರಾಯಗಿಡಿಗನ ಜಡಿವ ಚಂಬಕನ |
 ತುರಗ ಕರಿ ರಥ ಪಾಯದಳ ಚಾ
 ಮರದ ದವಳಚ್ಚಿತ್ರ ಪಟಪಳ
 ಹರದ ಪಡವಿನಲೌಕಿ ನಡೆದುದು ಮುಂಚೆ ಪಾಯದಳ || ೩೩

ಕವಿದು ಕೆಂಧೂಳಿಡುವ ಸೇನಾ
 ಟವಿಯ ನೋಡುತ ಹಿಂದೆ ಕರ್ಣನ
 ಲವಲವಿಕೆಯಾಯತವ ಕಂಡನು ಕದನಕೇಳಿಯಲ |
 ಅವನಿಪನ ದರುಶನವೆನಗೆ ಸಂ
 ಭವಿಸಲಪುಯದು ಭಾಷುರೇ ಕೌ
 ರವಮಹಾರ್ಣವವನುತ ಮುಕುಟವ ತೂಗಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೩೪

ಬಳಕ ಸೇನಾಸ್ತಂಭ ಶರದಲ
 ನಿಲಿನಿದನು ಮಾರ್ಬಲವನಿತ್ತಲು
 ಚಳೆಯದಲ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುತ್ತಿರೆ ಕಂಡನು ಧನಂಜಯನ |

¹ ದ.ದೀಚೆಯ (ಕ), ದನಿದಿನ (ಟ).

ಹೊಳಹು ದೂವಾಳಿಯಲ ಪಾರ್ಥನ
ಕೆಲಕೆ ಬಿಟ್ಟನು ರಥವ ನಿಲು ನಿ
ಲ್ಲೆವೊ ಹೋಗದಿರೆನುತ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ಕಲ ಕರ್ಣ || ೩೫*

ಕಂಡನರ್ಜುನನಿದಿರೊಳವನು
ದ್ವಂಡತನವನು ನೃಪತಿ ಚಿಂತಾ
ಖಂಡಧೈರ್ಯಧು ನಾವಲಾ ಹೊತ್ತಲ್ಲ ಕಾದುವರೆ |
ಕಂಡಿರೇ ಮುರವೈರಿ ದಳಪತಿ
ಚಂಡಬಳನಹ ನಡುಹಗಲ ಮಾ
ತಾಂಡನಂತಿರೆ ತೋಟುತ್ಯೈದನೆ ರಥವ ತಿರುಹೆಂದ || ೩೬

ಜೀವಿಸಿರಲಾವಾವ ಲೇಸಿನ
ಠಾವ ಕಾಣಿವು ಜೀಯ ಕರ್ಣನ
ನಾವು ತೊಡಚುವರಲ್ಲ ತೆರಳಿಚು ಪಾಳೆಯಕೆ ರಥವ |
ಈ ವಿಗಡನಂತಿರಲೆನುತ ಗಾಂ
ಡೀವಿ ಚಾಪವನಿಳುಹೆ ರಥವನು
ದೇವಿಕೀನುತ ನೂಕಿದನು ಪವಮಾನ ವೇಗದಲ || ೩೭

ಬರುತ ಭೀಮನ ಕಂಡರಾತನ
ಹೊರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರು ರಥವನರ್ಜುನ
ಕರೆದು ಬೆಸಗೊಂಡನು ನೃಪಾಲನ ಕ್ಷೇಮಕೌಶಲವ |
ಅರಸನಿಂದು ಸಜೀವಿಯೋ ಸುರ
ಪುರನಿವಾಸಿಯೊ ಹದನನೇನೆಂ
ದಟುಯೆನೀ ಸಂಗ್ರಾಮ¹ಧು²ರವೆನೆಗೆಂದನಾ ಭೀಮ || ೩೮

ಆದಡೆಲೆ ಪವಮಾನನುತ ನೀ
ನಾದರಿಸು ನಡೆ ನೃಪತಿಯನು ನಾ
ಕಾದುವೆನು ಕೌರವರ ಸಕಲ³ಬಲಪ್ರಘಾಟದಲ³ |

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ತ.ದ.ನ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.—
ಉಂಟು ಬರೆಯನು ನೀನೆನುತ ಹದಿ
ನೆಂಟು ಶರದಲ ಭಟನ ಗರ್ವದ
ಗಂಟ ಮುಣಿದರೆ ಮುನಿದು ಬತಿಯಲ ಕೆದಟು ಕಂಪಿಸುತ |
ಕಂಠಣಿಸೆ ಸುರನಿಕರವರಿಗಳ
ಗಂಟಲಟುತದಲರುಣಸಲಲವ
ನೀಂಟುವನು ಮಾಣಿನುತ ಕಿಡಿ ಕಿಡಿಯೋದನಾ ಕರ್ಣ ||

¹ ಧ (ಚ.ನ.ಪ). ² ಮಹಾರಥಾದಿಯಲ (ಚ.ಟ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).

ಕೈದುಕಾಟರು ನಿಖಳ ದೆಸೆಗಳ
 ಲೈದಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ನೀ ಮರಳು ನಾ
 ಫೇದಿಸುವನೇಫಳಿಗೇಮಾತ್ರದಲೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೩೯

ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ನೀನೆ ಬಲುಗೈ
 ಯುಳಿದವರು ರಣಪೇಡಲೆ ಕುರು
 ಬಲವನೊಬ್ಬನೆ ಕೇಣಿಗೊಂಡೆನು ಕರ್ಣ ಮೊದಲಾಗಿ |
 ಅಳಿ ಕಿಸುವನೀಕ್ಷಣಕೆ ತನ್ನ
 ಗ್ಗಳಿಕೆಯನು ನೋಡವನಿಪಾಲನ
 ಬಳಲಿಕೆಯ ಸಂತೈಸು ನಡೆ ನೀನೆಂದನಾ ಭೀಮ || ೪೦

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ನೂತನೇ || ರಾಯರಿಪುಬಲವಿವಿನ ದಹನನ
ಜೇಯನೇಕಾಂಗದಲ ಕೀರವ
ರಾಯೆ ಬಲಬಹಳಾಂಬುಧಿಯ ಕಲಕದನು ಕಲ ಭೀಮ ||

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ದು
ವ್ಯಾಳಿಯಲಿ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರು ನಿಜ
ಪಾಳೆಯಕೆ ತಿರುಗಿದರು ಬಳಿಕತ್ತಲು ವ್ಯಕೋದರನ |
ಅಳುತನದ ಸಘಾಡಿಕೆಯ ನಾ
ಹೇಳಲಱಿಯೆನು ಸಕಲ ಕುರುಬಲ
ಜಾಲವೊಂದೆನೆ ಭೀಮನೊಂದೆನೆ ಕೇಳು ಲೌತುಕವ ||

೧

ಸೆಱಗ ಬೀನಿತು ನಿನ್ನವರು ಬೊ
ಬ್ಬಿಱದರರ್ಜುನನಿತ್ತ ಬೆನ್ನಿನ
ತೆಱುಗೆಯುತ್ತವದನವ ತೆಗೆ ಭಂಡಾರದೊಳಗೆನುತ |
ತುಱುಗಿತ್ತಲ್ಲಯದಲ್ಲ ಲಗ್ಗೆಯ
ಬಿಱುದನಿಯ ನಿಸ್ಸಾಳ ಕಹಳೆಯ
ಜಱುಹು ಜೋಡಿಸಿ ಜರುಹಿತಡಕಿಲು ಜಗದ ಜೋಡಿಗಳ ||

೨

ಆಱು ಸಾವಿರ ಕುದುರೆ ಕರಿಘಟೆ
ಮೂಱು ಸಾವಿರ ಸಾವಿರದ ನಾ
ನೂಱು ರಥ ಪರಿಗಣನೆಗೊಂದೇ ಲಕ್ಕ ಪಾಯದಳ |
ನೂಱು ರಥದಲಿ ಸರಳ ಹೊದೆ ಮೂ
ನೂಱು ಪರಿಚಾರರು ಸಹಿತ ಮೈ
ದೋಱು ನಿಂದನು ಭೀಮನೊಬ್ಬನೆ ತಱುಬಿ ಕುರುಬಲವ ||

೩

ಅರಸ ಕೇಳೈ ನಿಮ್ಮ ದಳದೊಳು
ಗುರುತನುಜ ಕೃತವರ್ಮ ಕೃಪ ನಿ
ನ್ನರಸುಮಗ ರಾಧೇಯ ಶಕುನಿ ಸುಶರ್ಮ ವೃಷಸೇನ |

¹ ಯುಚ್ಚಹ (ಕ).

ಮರು ಯವನ¹ ಹಮ್ಮಿ ರಾ² ಕೇರಳ
 ತುರುಕ ಬಾಹ್ಯಿಕ ಮಗಧ ನೇಪಾ
²ಳ[ರು] ಕುರೂಷಾದಿಗಳ[ು] ಸಂಖ್ಯಾತೀತಬಲವೆಂದ² ||

೪

ಮಾಳವಾಂಧ್ರ ಪುಳಿಂದ ಬರ್ಬರ
 ಗೌಳ ವಂಗ ದ್ರವಿಡ ನಿಂಹಳ
 ರಾಳ ಗುರ್ಜರ ಚೀನ ಭೋಟ ಕರಾಳ ಖರ್ಪರರು |
 ಚೋಳ ಸಿಂಧು ಕಳಿಂಗ ಸಗರ ವ
 ರಾಳ ಪಾರ್ಯಾತ್ರಪ್ರಮುಖ ಭೂ
 ಪಾಲರಿವರೋಡ್ಧಿನಲ ಸಂಖ್ಯಾರಹಿತದಳವೆಂದ ||

೫

ಇದ್ದುದಾ ನಮಸಪ್ತಕರು ಜಗ
 ವದ್ಧ ಜಲಧಿಯ ತೆರೆಯವೇಲು³ ಮುಳ³
 ದೆದ್ದ ಹರಿಬಲದಂತೆ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಪಾಯದಳ |
 ದೊದ್ದೆಯಲ್ಲದೆ ದೊರೆಗಳೇ ಜಹು
 ದೆದ್ದುದೆರಡಕ್ಷಣೀಯನಿಬರಿ
 ಗಿದ್ದನೊಬ್ಬನೆ ಭೀಮನವನೀಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ ||

೬

ಹೇಳು ಸಂಜಯ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕಾ
 ಲಾಳು ಮೇಲಾಳಿನಲಿ ಭೀಮನ
 ಕಾಳೆಗದ ಕೌತುಕವನೀ ಹೆಬ್ಬಲದ ದುರ್ಬಲವ |
 ಆಳು ಹಿರಿದಿದ್ದೇನು ಫಲ ಹೀ
 ಹಾಳು ದೈವಕೆ ಬೇಹು⁴ ಪರಿಯ
 ವಿತಾಳ⁴ ವಿಲ್ಲ ವಿಪಕ್ಷಪಾತದೊಳೆಂದನಂಧನೈಪ ||

೭

ಆರಸ ಕೇಳಾದಡೆ ಮಹಾಸಾ
 ಗರಕೆ ಮುನಿ ಮಂಡಿಸಿದವೇಲು ಸಂ
 ಹರಣ ದಿನದಲಿ ಜಗಕೆ ಮರೆವ ಮಹೇಶನಂದದಲ |
 ಅರಿ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನ ಒಲಕೆ ಕೋ
 ಡೆಹಿಗಿ ನಿಂದ ಪರಾಹನಂತಿರೆ
 ಪರಬಲಾಂತಕ ಭೀಮ ನಿಂದನು ತಱುಬಿ ಪರಬಲವ ||

೮

¹ ನಾವೀರ (ತ.ದ.ನ.ಬ). ² ಕರೂಷಾದಿಗಳ ಸಂಖ್ಯಾತೀತ ಬಲವೆಂದ (ಟ.ತ.ದ), ಕರುಗಳದರೊಳಗಿಹುದು ಸಂಖ್ಯಾರಹಿತಬಲವೆಂದ (ಬ.ದ). ³ ಮುರಿ (ಚ.ಟ.ದ.ನ). ⁴ ಪರಿಪರಿಕಾಲ (ಟ.ತ.ದ), ವಿವರವ ಕೇಳೈ (ಟ.ದ).

ಆತನಿಂದಂಘವಣಿಯನು ನಿ
 ನ್ನಾತ ಕಂಡನು ಮೆಚ್ಚಿದನು ಮರು
 ಪೂತು ಭೀಮ ಸುಧೀರನೈ ಸದ್ಗುಣಕೆ ಮತ್ಸರವೆ |
 ಈತನೊಬ್ಬನೆ ಕೌರವರಸಂ
 ಖ್ಯಾತವೆಂಬುದು ಲೋಕ ಸಾಕಿ
 ನ್ನೀತ ಮರಳಲ ಎಂದು ಭಟ್ಟರನೆಟ್ಟಿದನು ಭೂಪ ||

೯

ಬಂದು ಭಟ್ಟರು ಭೀಮಸೇನಂ
 ಗೆಂದರೆಲೆ ಕೌಂತೇಯ ನೀ ನಿ
 ನ್ನಂದಿನಗ್ಗದ ದುಂದುಮಾರನ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಕನ |
 ಸಂದ ಭರತ ಭಗೀರಥಾದಿಗ
 ಳಿಂದ ಮಿಗಿಲು ಮಹಾಪ್ರಚಂಡರೊ
 ಳೆಂದು ನಿನಗೆಣೆಯಾರು ದನುಜಾಮರರ ಛವಿನಲ ||

೧೦

ರಾಯಜಗಜಟ್ಟಿಗಳು ರಿಪುಕುರು
 ರಾಯಥಟ್ಟಿನೊಳಿನಿಬರಿಗೆ ನಿ
 ನ್ನಾಯತದಿ ನಿಲುಪಂಘವಣಿಗಾವೇನ ಹೇಳುವೆವು |
 ರಾಯನನು ಸಂತ್ಯೆಸುವುದು ಮಾ
 ದ್ರೇಯ ಫಲುಗುಣ ಸಹಿತ ನಿಲು ನಿ
 ನ್ನಾಯತದಿ ನಮ್ಮರಸನೊಲ್ಲನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ರಣವ ||

೧೧

ಆಗಲದು ತಪ್ಪೇನು ಧರ್ಮಜ
 ನಾಗುಹೋಗಜುರ್ಜನನ ಮೇಲೆ ವಿ
 ಭಾಗದಲ ಬಂದುದು ಸುಯೋಧನ ಸೈನ್ಯಧುರವೆಮಗೆ |
 ಈಗೊಬ್ಬನೆ ವಿಷಮವಿಗ್ರಹ
 ಯಾಗದಲಿ ರಿಪು ಸುಭಟ ಪಶುಹಿಂ
 ಸಾಗಮವ ತೋಟುವೆನು ಸೈರಿಸಿಯೆಂದನಾ ಭೀಮ ||

೧೨

ವಿವಿಧ ಮಣಿ ಕನಕಾದಿ ವಸ್ತುವ
 ನವರಿಗಿತನು ತನ್ನ ಪಾಠಕ
 ನಿವಹವನು ಕಳುಹಿದನು ಕೌರವಬಲದ ಸುಭಟರಿಗೆ |
 ಅವರು ಬಂದರು ಕರ್ಣ ಗುರುಸಂ
 ಭವ ಸುಶರ್ಮಕ ಶಕುನಿ ಕೃಪ ಕೌ
 ರವ ನೈಪಾದಿಗಳಿರಲೊಡವಿದರನಿಲಜನ ಮತವ ||

೧೩

ಮುಷಿದು ಲೋಕವ ನುಂಗಿದರೆ ಕ
 ಟ್ಟಿಟುವೆಯೇ ಕಾಲಂಗೆ ಕತ್ತಲೆ
 ಯಿಷಿತದಲ ಕೈದೀವಿಗೆಯ ಹಂಗೆಕೆ ದಿನಮಣಿಗೆ |
 ಮುಷಿದೆಲಾ ರಾಧೇಯ ಕೃಪ ನಿಲು
 ಹೊಣಿಗೆ ಗುರುನುತ ನಿನ್ನ ಗರ್ವವ
¹ಹೆಣಿಸುವವು ಭೀಮಾಸ್ತ್ರವೆಂದು ವಂದಿಸಂದೋಹ || ೧೪

ಆಸೆಯೇ ಜೀವದಲ ಕುರುಧರ
 ಣೇಶ ಬಿಡು ರಾಜ್ಯವನು ಮಾತಿನ
 ವಾಸಿಯೇ ಕೊಡು ಕದನವನು ಸಾಕುಳಿದ ಮಾತೇನು |
 ಈ ನುತರ್ಮುಕ ಶಕುನಿ ಸಲೆ ದು
 ಶ್ಯಾನನಾದಿ ಪಿಪೀಲಕರು ತಮ
 ಗೇಸು ಬಲುಹುಂಚ್ಚಿನನೊದಗಲ ಎಂದರವರಂದು || ೧೫

ಇವರು ಕಳುಹಿದರುಚಿತದಲ ನಿ
 ನ್ನವರು ಮನಗಿದ ಕಡಲವೇಲು ಬಲು
 ದವಕಿಗರು ಕೋಲಳವಿಗೊಂಡರು ಕೋಡಕ್ಕೆಗಳಲ |
 ತವತವಗೆ ²ದೆಬ್ಬಾಯ ಮಿಗಿಯು
 ತ್ನವದಲುಉಬಿದ³ರವನಿಪಾಲನ
 ಗವಿಯ ಘಾಡಿಕೆ ಜೋಡಿಸಿತು ಗೀರ್ವಾಣರಾಲಗಳ || ೧೬

ಇನ್ನಿಟಿಯಬಹುದೆನುತ ರಾಯನ
 ಮನ್ನಣೆಯ ಮದಸೊಕ್ಕಿದಾನೆಗ
 ಳನ್ನ ಬಿಡು ಬಿಡು ತನ್ನ ಬಿಡು ಬಿಡು ಎನುತ ಪಾತಿಯಲ |
 ತಿನ್ನಡಗನೊಡೆಹೊಯ್ದು ಭೀಮನ
 ಬೆನ್ನಲುಗಿ ತನಿಗರುಳನಕಟಾ
 ಕುನ್ನಿಗಳರೆನುತೊದಗಿದರು ದುಶ್ಯಾನನಾದಿಗಳು || ೧೭

ಈತನೇ ನಮಗರ್ಜುನನು ಕೊ
 ಳ್ಲಿತನನು ³ ಹೊಯ್‌ಹೊಯ್ಯೆನುತ³ಗತ
 ಭೀತರಿಟ್ಟಣಿಸಿದರು ಸಮಸಪ್ತಕರು ⁴ವಂಗಡಿಸಿ⁴ |

¹ ಮು (ಚ), ಹ (ತ.ದ.ನ.ಬ). ² ತಕ್ಕಾಯತದಲರವಣಿಸಿ ತಾಗಿದ (ಕ.ಚ.ಟ). ³ ಪಾಯವನನುತ (ಕ.ಟ), ಪೂರಾಯವನುತ (ದ). ⁴ ಸೂರಿಯಲ (ಟ.ದ.ಪ).

ಪೂತು ಮರುರೇ ಭೀಮ ಏನುತವೆ
ಸೂತಸುತನೊಕಿದನು ಕೃಪ ಗುರು
ಜಾತ ಕೃತವರ್ಮಾದಿ ರಥಿಕರು ¹ಹೊಕ್ಕರುರವಣಿಸಿ ² || ೧೮

ಒಂದು ದೆಸೆಯಲಿ ರಾಯನಿಪ್ಪ
ತೊಂದು ಸಾವಿರ ರಥ ಸಹಿತುಘೋ³
ಯೆಂದು ಬಿಟ್ಟನು ಭೀಮಸೇನನ ರಥದ ಸಮ್ಮುಖಕೆ |
ಅಂದು ಗೋಗ್ರಹಣದಲಿ ಫಲುಗುಣ
ನಿಂದನನಿಬರಿಗರನ ಚಿತ್ತೈ
[ಸಿ]ಂದು ⁴ಸೈರಿಸಿ ನಿಂದನನಿಬರಿಗೊಬ್ಬನೇ ಭೀಮ⁵ || ೧೯

ಕೀಟು ಕಾಲಡೆ ದಿಕ್ಕರಿಗಳೆದೆ
ಡೋಟುವೋಗಲು ಸರ್ವಲಗ್ನೆಯ
ಲೇಟುತೀ ⁶ದಳ ದಳವುಳಿಸಿ ದಳಪತಿಯ ನೇಮದಲಿ⁷ |
ಏ⁸ಉ⁹ಸೂ¹⁰ಉಗೆ ಹಾರಿ¹¹ ವಿಸಾಸಲಿ
ನೇಟು ನಮ್ಮದು ತಮ್ಮದೆನುತು
ಬ್ಬೇಟು ಭೀಮನ ಮುತ್ತಿದರು ಮತ್ತಿದರು ಸರಳನಲಿ || ೨೦

ಅರಸ ಕೇಳೈ ನಿಮ್ಮ ಭೀಮನ
ಪರಿಯನೀ ಸರ್ವಾಸ್ತ್ರಘಾತ
ಸ್ಫುರಣ ಮದಕರಿ ಮಕ್ಷಿಕಾಸಂಘಾತದಂದದಲಿ |
ಕೆರಳಿ ಕವಿದನು ಕೆದಟುದುರಿ ಕ
ಪುರಕೆ ಕವಿವಂದದಲಿ ಕರ್ಣನ
ಗುರುಸುತನ ಕುರುಪತಿಯ ದುಶ್ಯಾಸನನ ರಥಕಾಗಿ || ೨೧

ಎಚ್ಚನವರವರೆಚ್ಚ ಬಾಣವ
ಕೊಚ್ಚಿದನು ಕೋಲಳವಿಗೊಡ್ಡಿದ
ನಿಚ್ಚಟರ ನೀಗಿದನು ತಾಗಿದನರಸುವೋಹರವ |
ಹೆಚ್ಚಿ ವೀರಾವೇಶದಲಿ ಬಹ
ಬಿಚ್ಚು ರಥಿಕರನಾಯ್ದು ಧೈರ್ಯದ
ಕೆಚ್ಚ ಮುಱಿದನು ಕದಡಿದನು ರಿಪುಸುಭಟ ಸಾಗರವ || ೨೨

¹ ವೀರರು ಹೊಕ್ಕರವಗಡಿಸಿ (ಕ.ಗ). ² ತಭೋ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ).
³ ತಱುಬಿದ ಭೀಮನೀ ಕುರುರಾಯವೋಹರವ (ಟ.ದ). ⁴ ಇದು ಅಚ್ಚನಪ್ರತಿಯ
ಪಾಠ ; ದಳವುಳಿಸಿದನು ದಳಪತಿಯ ನೇಮದಲಿ (ಕ.ಚ.ತ.ಬ), ದಳ ಬೊಡ್ಡೆಯಲಿ
ದಳಪತಿಯ ಸನ್ನೆಯಲಿ (ಟ.ದ.ನ). ⁵ ಉ (ದ). ⁶ ಉಯ ಹೊಯ್ದು (ಟ.ದ.ನ.ಬ).

ತುಡುಕುವಾನೆಯನೀನಿನಲಿ ಬುರ
ವಿಡುವ ಕುದುರೆಯನೊತ್ತಿ ಹಾಯುವ
ಬದುರಥವ ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ತವಕಿಸುವ ಕಾರಾಳ |
ಕಡಿದನಂಬಿನೊಳಾ ಗಜವನಾ
ಕಡುಹಯವನಾ ರಥವನಾ ವಂ
ಗಡದ ಕಾರಾಳುಗಳನೊಂದು ವಿಘಳಿಗೆ ಮಾತ್ರದಲಿ || ೨೩

ಮುಂದೆ ಸಬಳಿಗರೆಡಬಲದಲೋ
ರಂದದಲಿ ಬಿಲ್ಲಾಳು ದೊರೆಗಳ
ಮುಂದೆ ಹರಿಗೆಗಳೆರಡು ಬಾಹೆಯರಾನೆ ಕುದುರೆಗಳು |
ಸಂದಣಿಸಿದುದು ಮತ್ತೆ ಬೀಳುವ
ಮಂದಿಗದು ನೆರವಾಯ್ತು ನೆಗ್ಗಿದ
ನೊಂದು ¹ಹಲಗೆಯಲೇಐವವರನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೨೪

ಮುಖಿದು ನೆಗ್ಗಿದ ರಥವ ಬರಿಕ್ಕೈ
ಹಜುದು ಬೀಳುವ ಗಜವ ಘಾಯದ
ನೆಹವಣಿಗೆಯಲಿ ನೆಗ್ಗಿ ಮುಗ್ಗಿದ ಕುದುರೆ ಕಾರಾಳ |
ಅಐಯೆನಭಿವರ್ಣಿಸಲು ಬಲ ಮು
ಕ್ಕುಟುಕಿ ಕೊಂಡುದು ಮೇಲೆ ಮೇಲ
ಭಿಜುವ ಕಹಳೆಯ ಬಹಳ ಬಹುವಿಧ ವಾದ್ಯರಥನದಲಿ || ೨೫

ನಿಕ್ಕಿವನು ಹಗೆ ನ್ಯಾಮಿದ್ರೋಹಿಯ
ಸೆಕ್ಕಿ ಸುರಗಿಯೊಳಿವನ ಬಂಡವ
ನಿಕ್ಕುಳಿನೊಳೊಪ್ಪೆಯವಟಿ ಕೊಯ್ ಸುಂಟಿಗೆಯ ತಿನ್ನೆನುತ |
ಹೊಕ್ಕು ಹೊಯ್ದರು ರಥವನಳವಿಗೆ
ಮಿಕ್ಕು ಕೈಮಾಡಿದರು ಕಾಲ್ಪುಳಿ
ಯೊಕ್ಕಲಲಿ ಬೇಸಹಿಸಿದರು ಪವಮಾನನಂದನನ || ೨೬

ನೆಲಕೆ ದೊಪ್ಪನೆ ಹಾಯ್ದು ಕೊಂಡನು
ಹಲಗೆ ಗವೆಯನು ಮೇಲುವಾಯ್ದು
ವೃಳಿಸಿದರೆ ಕುಪ್ಪಳಿಸಿತರಿಬಲ ಘಾಯಘಾಯದಲಿ |

¹ ಲಗ್ನ (ಗ.ಟ.ಪ).

ತಲೆಗಳೊಟ್ಟಿಲ ಕರಿಗಳೆತ್ತೆಯೆ
ನೆಳವ ರಕುತದ ಹೊನಲ ಮುಂಡದ
ಲಳಿಯ ನಾಟ್ಯದಲೆಸೆದುದೈ ಭೀಭತ್ಸರೌದ್ರದಲ || ೨೭

ಕರಿ ಕೆಡೆಯೆ ಕಾಲನಲ ಜೋದರು
ತೆರಳದೆಚ್ಚಾಡಿದರು ¹ರಥಚೆಯ
ಮುಷಿಯೆ ಕಾಲನಲೊದ¹ಗಿದರು ನಮರಥ ಮಹಾರಥರು |
ಹಣಿಯೆ ಹಯ ರೂಢಿಯಲ ನಂದ
ಬ್ಬರಿಸಿದರು ರಾವುತರು ಭೀಮನ
ಬಿಲುಗಡೆಯ ಘಲ್ಲಣಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಿತು ನಿಮ್ಮ ಪರಿವಾರ || ೨೮

ರಾವುತರು ಕಡಿವಡೆಯೆ ಕಾಂಭೋ
ಜಾವಳಿಗಳೋಡಿದವು ಜೋದರ
ಜೀವ ಜಾಳನೆ ಬೀದಿವರಿದವು ಗಜಘಟಾಳಿಗಳು |
ತಾವು ನಿಬ್ಬರಗತಿಯ ರಥ ತುರ
ಗಾವಳಿಗಳೆದವು ರಥಂಗಳ
ನಾ ವಿಗಡವಿಗ್ರಹ ಮಹಾದ್ಭುತವರನ ಕೇಳೆಂದ || ೨೯

ಕೆಡೆದ ಝಲ್ಲರಿಗಳ ರಥಾಗ್ರವೊ
ಳುಡಿದ ನಿಂಥದ ಮಕುಟ ಪದಕದ
ಖಡೆಯ ಸರಪಣಿ ತೋಳಬಂದಿಯ ವಜ್ರಮಾಣಿಕದ |
ಕಡುಕು ಹೀರಾವಳಿಯ ಹಾರದ
ಕಡಿಯ ರಚನೆಯ ರಾಶಿ ಯಮನಂ
ಗಡಿಯ ಪನರವಿದೆನಲು ಮೆಱೆದುದು ಕೂಡೆ ರಣಭೂಮಿ || ೩೦

ಕಡಿದ ಹಕ್ಕರಿಕೆಗಳ ನೀಳದ
ದಡಿಯ ನೆಗ್ಗಿದ ಗುಳದ ಷಂಚಿಯ
ನಿಡಿದ ನೀಸಕ ದಾಹುರಕ್ಷೆಯ ಜೋಡು ಮೊಚ್ಚೆಯದ |
ಉಡಿದ ಮಿಣಿ ಮೊಗರಂಬ ಗದ್ದುಗೆ
²ಬಡಿಗಳೆ ಸೂತ್ರಕೆಯ² ಕಬ್ಬಿಯ
ಕಡಿಯಣದ ಕುಸುರಿಗಳಲೆಸೆದುದು ಕೂಡೆ ರಣಭೂಮಿ || ೩೧

¹ ನಮರಥ ರಥಮುಷಿಯೆ ನಂದೊಡ (ಕ). ² ಜಡಿಯ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಸೂರಿ
(ಟ.ದ).

ಮುಷಿದ ದೂಹತಿಗಳ ನೆಗ್ಗಿದ
 ಸುರಗಿಗಳ ಚಿನಕಡಿಯ ತೋಮರ
 ಪರಶು ಸೆಲೆಹ ಚಕ್ರ ಸಬಳ ಮುಸುಂಡಿ ಲೌಡೆಗಳ |
 ಹಱಿದ ಹೊದೆಯಂಬುಡಿದ ಬಿಲ್ಲನ
 ಬಿರಿದ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳ ನೀಳದ
 ಹರಿಗೆಗಳ ಹೇರಾಳದಲಿ ರಂಜಿಸಿತು ರಣಭೂಮಿ || ೨೨

ಉರುಳ್ಳ ತಲೆಗಳ ಕುಣುವ ಮುಂಡದ
 ಹೊರಳ್ಳ ಕರಿಗಳ ಗದೆಯ ಹೊಯ್ಲುಲಿ
 ನರಳ್ಳ ವೀರರ ಮಿದುಳ ಜೋಷಿನ¹ ಜೊಂತೆ ಜೋಡಣೆಯ |
 ಅರಳ್ಳ ಕಡಿನಾಳಕೆಯ ರಕುತಕೆ
 ಮರಲ್ವ ಭೂತವೃಜದ ರೋಂಪಿಸಿ
 ಕೆರಳ್ಳ ಭಟರಚ್ಚೆಗಳಲೆಸೆದುದು ಕೂಡೆ ರಣಭೂಮಿ || ೨೩

ಅಲ್ಲ ಕರ್ಣನ ರಥದ ತೇಜಿಯ
 ಘುಲಿಸಿದನಾಕ್ಷಣದೊಳಿಚ್ಚೆಯು
 ಕೆಲ್ಲೆಯಲಿ ಕಾದಿದನು ಚಿಗಿದನು ಕೌರವನ ಹೊರಗೆ |
 ಅಲ್ಲ ಹೊಯ್ದು ಸುಶರ್ಮನವದಿರ
 ಚೆಲ್ಲಬಡಿದನು ದಳದ ನಾಯಕ
 ರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಸವಿವೋಷಿದನು ಬಲುಗದೆಯ ಹೊಯ್ಲುಗಳ || ೨೪

ಇತ್ತಲಿತ್ತಲಾ ಭೀಮನೆಂದುಹೆ
 ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಕಿತು ಸೇನೆ ಚಿಮ್ಮಿದ
 ನತ್ತರಾಚೆಯಲ್ಲ ದಳ ಘಾಡಿಸಿತು ವೇಡೆಯಲಿ |
 ಇತ್ತ ಹಾಯ್ದನು ಕೌರವನ ರಥ
 ದತ್ತ ಚಿಗಿದನು ಗುರುಸುತಾದಿಗ
 ಇತ್ತಲಲ್ಲಗೆ ಮೊಳಗಿದನು² ಮೋದಿದನು ಪಟುಭಟರ³ || ೨೫

ಕರಿಘಟೆಯ ಮುಷಿವೇಕ್ಕು ನಿಂದರು
 ನರರು ತೇಜಿಗೋಡಿ ತೇರಿನ
 ಮುಷಿಯ ಸಾರ್ದವು ತೇರು ಹಾಯ್ದವು ದೊರೆಯ³ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ |

¹ ರಕುತದೊಂಡೆಗಳ (ಕ). ² ಕಲಭೀಮನಿಮಿಷದಲಿ (ಟ.ದ). ³ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ
 (ಕ.ಗ.ಚ.ತ.ನ.ಪ).

1ಕರಿ ಮುರಿದು ಕಾಲಾಳು ಕಾಲಾ
 ಳೆ ರಳ ದೊರೆಗಳ ಹಿವೆ ದೊರೆ ಪಯಿ
 ಸರಿಸಿತ್ತಲಯದಲ್ಲ ಭೀಮನ ಹೊಯ್ಲ ಹೋರಚಿಗೆ! ||*

೩೬

ಪೂತು ಮರು ರಿಪುರಾಯಮನ್ಮಥ
 ಭೂತನಾಥ ವಿಶೋಧಿಬಲಪುರು
 ಹೂತ ರಾಯಘರಟ್ಟ ಮೈರಿಸಿಕಾಯಗಿರಿವಪ್ರ |
 ಏತಕ್ಕೀ ನೂಳೆಯರು ಕ್ಷತ್ರಿಯ
 ಜಾತಿಯಲಿ ಜನಿಸಿದರು ಶಿವಶಿವ
 ಪೂತು ಗಂಡಿಗನೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿತಖಿಳ ವಂದಿಜನ ||

೩೭

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

1 ತೆರಳಿದವು ತೇರುಗಳು ರಥಿಕರು
 ಹೊರಳಿಯೊಡೆದುದು ಕುರುಚತುರ್ಬಲ
 ಹುರುಳುಗೆಟ್ಟುದು ಪವನತನಯನ ಗವೆಯ ಗಾಢಣಿಗೆ || (೩.ದ).

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೩.ದ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :-
 ಮುರಿದು ದೊರೆಗಳನರಸಿ ಜಾಹುದ
 ಕುರುಬಲವು ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ
 ಕರಿ ಮುರಿಯ ಹಯರಥದ ಹಿಂದನು ಹೊಗುತ ದೆಸೆಗೆಡುತ |
 ಕರಿ ಮುಖದೊ ಕಾಲಾಳು ತೇರಿನ
 ದೊರೆಗಳೇ ಹಿಂದಾಯ್ತು ದೊರೆ ಪೈ
 ಸರಿಸಿತ್ತಲಯದಲ್ಲ ಭೀಮನ ಗವೆಯ ಹೋರಚಿಗೆ ||

ಹದಿನಾರನೆಯ ನಂದಿ

ನೂತನೇ || ರಾಯರಿಪುಧಟಗಿರಿನಿವಹವ
ಜ್ರಾಯುಧನು ಕಲ ಪಾರ್ಥನಂಭೋ
ಜಾಯತಾಂಬಕಸಹಿತ ಕಂಡನು ಧರ್ಮನಂದನನ ||

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ಬಲು
ಗಾಳೆಗವ ಭೀಮಂಗೆ ಸೇರಿಸಿ
ಪಾಳೆಯಕೆ ತಿರುಗಿದರು ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರು ದುಗುಡದಲಿ |
ಹೇಳು ಮುರಹರ ಬುದ್ಧಿ ಕದಡಿ ಧ
ಡಾಳಿಸಿತು ಪರಿಭೇದವೊನಗೆಯ
ಕೇಳಲಱಿಯೆನು ರಾಜಪಾರ್ತೆಯನೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೧

ನೋಡುವೆವು ನಡೆ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
ಕೇಡು ಕಲಯುಗಬೀಜವೀ ಪರಿ
ಕಾಡದೀ ಹೊತ್ತಿನಲಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಲಯವಿಲ್ಲ |
ಖೇಡನಾಗದಿರಿವಕೆ ಚಿಂತಿನ
ಬೇಡನುತ ಫಲುಗುಣನ ಚಿತ್ತ ದ
ಪಾಡಱುಮೆ ನುಡಿವುತ ತಂದನು ಪಾಳೆಯಕೆ ರಥವ || ೨

ಬರಲು ಪಾರ್ಥನ ಕಂಡು ಪುರಜನ
ಹರೆದುದಲ್ಲೆಯದಲ್ಲ ದುಗುಡದ
ಭರದ ಗುಜಗುಜು ಗೋಷ್ಠಿಗಳ ಜನಜನದ ಮುಸುಕುಗಳ |
ಮುರಿದ ನೀಹಾರದ¹ವಿಹಾರದ
ಸರಸಿರುಹವನದಂತೆ ಪಾಳೆಯ
ದಿರವು ಲೇಸಲ್ಲೆನುತ ಬಂದನು ರಾಜಮಂದಿರಕೆ || ೩

ಕಳಚಿದನು ನೀಸಕವ ಬೆಂಬ
ತ್ತಳಿಕೆಯನು ವಜ್ರಾಂಗಿ ಮೊಚ್ಚೆಯ
ಬಿಲುಸರಳನಿಳುಹಿದನು ರಥದಲಿ ದೈತ್ಯರಿಪು ಸಹಿತ |

¹ ನ (ಚ.ತ.ಪ.ಬ.), ಲ (ಕ).

ಇಳಿದು ರಥವನು ರಣದ ಭಾರಿಯು
ಬಳಲಿಕೆಯ ಕೈಕೊಳ್ಳದರಸನ
ನಿಳಯವನು ಹೊಕ್ಕನು ಧನಂಜಯ ಕಂಡವನಿವನ ||

೪

ರೋಂಪಿಸುವ ನಿರಿವೊಗದ ನೋಟದ
ಸೊಂಪಡಗಿದಾಲಿಗಳ ಧೈರ್ಯದ
ಗುಂಪಳದ ನಿಜರಾಜತೇಜದ ವಿಪುಳ ವೇದನೆಯ |
ಬಿಂಪಗಿವ ಬೇಸಣಿನ ತುಟುಗಿದ
ತಂಪಿನಗ್ಗಿಳಿಕೆಯ ವಿಘಾತಿಯ
ರೋಂಪಿನಲಿ ಹುದುಗಿದ ಮಹೀಶನ ಕಂಡನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೫

ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದ ಘಾಯ ಮದ್ದಿನ
ಜಿಗಿಯ ತೈಲದ ತಳಿತ ಲೇಪದ
ಲುಗಿದ ದಾಣವ್ಯಥೆಯ ಕರ್ಣಧ್ಯಾನಚೇತನದ |
ಸೊಗಸು ಮಿಗೆ ದ್ರಾಪದಿಯ ತುದಿವೆರ
ಳುಗುರುವೆರಸಿದ ನಿರಿಮುಡಿಯ ಬಲು
ದುಗುಡಭರದಲಿ ಕುನಿದ ಭೂಪನ ಕಂಡನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೬

ನಕುಳ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಸಹದೇ
ವಕ ಯುಧಾಮನ್ಯುಕನು ಸುತಕೋ
ಮಕ ಶತಾನೀಕ ಪ್ರಬುದ್ಧಕ ಚೇಕಿತಾನಕರು |
ನಕಲ ಕೈಕೆಯ ಮತ್ಸ್ಯಸುತ ನಾ
ತ್ಯಕಿ ಯುಯುತ್ಸು ಶಿಖಂಡಿ ಪ್ರತಿವಿ
ದೈಕರು ಪಾರ್ಥನನುಪಚರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿವರಲ್ಲ ||

೭

ಕರಗಿತಂತಃಕರಣವಾಲಿಗ
ಳೊಣತೆಯೆನೆ ಕಣ್ಣಾಲಯಲಿ ಕಾ
ತರಿಸಿದವು ಜಲಬಿಂದುಗಳು ಪುರುಹೂತನಂವರನ |
ಅರಸನಿರ ವಿವೆಯೆನುತ ನೊಸಲನು
ಚರಣದಲಿ ಚಾಚಿವನು ಚೇಷ್ಟಾ
ಪರಿಗತಿಯನಾವೈಪುತಭಿಮುಖನಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿವ ||

೮

¹ ವಿಂತೆ (ಚ.ತ.ಪ.ಬ).

ನೊಂದೆಲಾ ನರನಾಥ ವಿಧಿಯೇ
ನೆಂದು ಮುನಿದುದೊ ನಿನಗೆನುತ್ತ ಮು
ಕುಂದನತಿಕಾರುಣ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಲವನಿಪನ ನೋಡಿ |
ಮಂದಮಂದದಿ ಪಾಣಿಪಲ್ಲವ
ದಿಂದ ತಡವಿದನೇಷಿನಾಗಳೆ
ಕಂದೆಪೆದು ನೋಡಿದನು ಭಾಷತಿ ಕೃಷ್ಣ ಫಲುಗುಣರ || ೯

ಕರಿಕರಾಬ್ಜ ಸ್ವರ್ಶಮಾತ್ರ
ಸ್ಪುರಣದಿಂದಾಪ್ಯಾಯಿತಾಂತಃ
ಕರಣನಾದನು¹ ನನೆದನುದ್ಧ ತಬಾಷ್ಪವಾರಿಯಲ¹ |
ಮುರಿಯದೆಣುನ ಮೈವಳಿಗೆ ಲಘು
ತರದ ಲುಳಿಯಲಿ ಮೈಯ ಬಲಿದಾ
ದರಿಸಿ ಕುಳಿದನು ಮಹೀಪತಿ ಮಾನಿನಿಯ ವಲಗಿ || ೧೦

ಹದುಳವೇ ಪಾರ್ಥಂಗೆ ಹೇರಾ
ಳದಲಿ ಕಾದಿದನಾ ಸುತರ್ಮನ
ಕದನ ಬೆಟ್ಟಿತು ಶಪಥವಲ್ಲಾ ತಮ್ಮೊಳನಿಬರಿಗೆ |
ಕೆದಣಿದನು ಕೊಲ್ಲಣಗೆಯಲಿ ಬಂ
ದೊದಗಿ ನೀವವದಿರಲಿ ಸುದ್ಯಾ
ನದಲಿ ಬಂದುದೆ ಲಕ್ಷವೆಂದನು ನೃಪತಿ ಕೃಷ್ಣಂಗೆ || ೧೧

ಆಯಿತಿದು ನೀ ಬಂದ ಪರಿ ರಿಪು
ರಾಯ ಧಟ್ಟನೊಳೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿದ
ದಾಯವ್ಯುಳ್ಳತು ದಿಟ್ಟನಾವನು ನಿನ್ನ ಹೋಲಸಲು |
ಕಾಯಿದರಿ ಕಳುಹಿದನೊ ಮೇಣಡ
ಹಾಯಿದನೊ ಕರ್ಣಂಗೆ ಮೂಡಿದು
ಪಾಯವಾವುದು ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದವನಿಪತಿ ನುಡಿದ || ೧೨

ಬೇಜು ನಮನಪ್ಪ ಕರೊಳೆಕ್ಕಟ್ಟಿ
ತೋಣುನಿದೆ ನೀ ತೊಂಡಿನೋಲೆಯು
ಕಾಠತನವನು ಸೂತನುತನಿಲ್ಲವರ ಧಟ್ಟಿನಲ |

¹ ನೃಪತಿ ದುಗುಡದ ಬಾಷ್ಪವಾರಿಗಳ (ಕ), ನಾದಿದನು ಘನಬಾಷ್ಪವಾರಿಯಲಿ (ಚ).

ಹಾಱಲೂದಿ ಸುತರ್ಮನವದಿರ
ತೂಱು ತಿರುಗಿದ ಬಳಿಕ ಕೈ ಮೈ
ತೋಱುದನೆ ಕಲ ಕರ್ಣ ನಿನ್ನೊಡನೆಂದನಾ ಭೂಪ || ೧೩

ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ಸೂತತನಯನ
ಗೆಲದು ಬಂದೆಯೊ ದಿವಿಜನಗೆರಿಗೆ
ಕಳುಹಿ ಬಂದೆಯೊ ಕಂಡು ಕೆಣಕದೆ ಬಂದೆಯೋ ಮೇಣು |
ಉಳುಹಿ ಬಿಡುವನೆ ಸಮರಮುಖದಲಿ
ಮಲೆತನಾದರೆ ಕರ್ಣನೇನ
ಗ್ಗ ಳಕೆವಡೆದನೊ ಶಿವಶಿವಾ ಎಂದರನ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೧೪

ಜೀಯ ಬಾತಿಯಿದೇಕೆ ಕರ್ಣನ
ಕಾಯಿದುಳುಹಿದೆನೊಂದು ಬಾರಿ ವಿ
ಘಾಯದಲಿ ಘಟ್ಟಿಸುವೆನೀಗಲೆ ಹಾಯ್ಕಿ ವೀಳೆಯವ |
ರಾಯದಲಿಗಳವೆನ್ನೆ ಕೂಡೆ ನ
ವಾಯಿಯೇ ಕಲ ಕರ್ಣನಾಯುಷ
ಹೋಯಿತಿವೆಯೆಂದೊರಸಿದನು ವಾಪಾಂಘ್ರಿಯಲಿ ನೆಲನ || ೧೫

ಈಸು ಪರಿಯಲಿ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದೊ
ಳಾಸಱಾಯಿತೆ ನಮ್ಮ ದುಷ್ಕೃತ
ವಾಸನಾಫಲವ್ಯಸಲೇ ತಾನಿದ್ದು ಫಲವೇನು |
ಆ ಸುಯೋಧನವಿಗಡಭಟಿವಾ
ರಾಸಿಯನು ಮುಕ್ಕುಳಿಸುವೆನು ಧರ
ಣೀಶ ನಿಮ್ಮಡಿಯಾಣೆ ನೇಮವ ಕೊಂಡೆ ನಾನೆಂದ || ೧೬

ನಾಲಗೆಯ ನೆಣಗೊಬ್ಬು ಮಿಕ್ಕು ಧ
ಧಾಳಿಸಿದರೇನಹುದು ಕರ್ಣನ
ಕೋಲ ಗಣಿ ಸೋಂಕಿದರೆ ನೀಯದೆ ಸಿತಗತನ ನಿನಗೆ |
ವೀಳೆಯವ ತಾ ಕರ್ಣನಾಯುಷ
ಕೋಳುಘೋಯಿತ್ತೆಂಬ ಗರ್ವನ
ಗಾಳುತನವನು ನಂಬಲಱುವೆನೆ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ || ೧೭

ನಿನಗೆ ಪುಣ್ಯವನ್ನಲ್ಲ ರಾಧಾ
ತನಯನವ ಹೆಚ್ಚಾಳು ಕಡ್ಡಿಯು
ಮೋನೆಗೆ ಕೊಂಬನೆ ನಿನ್ನ¹ ನೀ ಹೆಮ್ಮಕ್ಕಳಿದಿನಲಿ¹ |
ಕನಲಿ ಕಳವಳಿಸಿದರೆ ನೀನಾ
ತನ ವಿಭಾಡಿಸಲಾಪ ಸತ್ಯದ
ಮನವ ಬಲ್ಲೆನು ಪಾರ್ಥ ನುಡಿಯದಿರೆಂದನಾ ಭೂಪ || ೧೮

ಬಲನ ಜಂಭನ ಕೈಟಭನ ದಶ
ಗಳನ ನಮುಚಿಯ ಕಾಲನೇಳಿಯ
²ಬಲ ನಿಕುಂಧ² ಹಿರಣ್ಯಕಾದಿಯು ಖಳರ ಸಂದೋಹ |
ಆಳವಿಗೊಡವರೆ ಪಾಡಹುದು ನೀ
³ನಿಲುಕಲಳವೇ ಕರ್ಣ³ಜಯವತಿ
ನುಲಭವೇ ನಿನ್ನದದವರಿಗೆ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ || ೧೯

ಬಾಣತನದಲಿ ಕಾದಿ ಹಿಂಗುವ
ದ್ರೋಣನಲ್ಲಳವಿಯಲಿ ಕಳವಿನ
ಕೇಣದಲಿ ಕೊಂಡಾಡುವರೆ ಗಾಂಗೆಯನಿವನಲ್ಲ |
ನಾಣೆಗಂಡಲಗಿವನು ಸಮರಕೆ
ಹೂಣೆಗನು ರಿಪುಬಲದ ಹಾಣಾ
ಹಾಣೆಕಾಟನು ಕರ್ಣನಳುಕುವನಲ್ಲ ನಿನಗೆಂದ || ೨೦

⁴ಬಾಳ ಜಹುದು⁴ ಜಡಾತ್ಮರಿಗೆ ಜಂ
ಘಾಳತನವನು ಮೆಹುದು ಮೋಡಿಯ
ಖೂಳರನು ಮೊಪ್ಪರಿಸಿ ಚೂಣೆಯ ಚರರ ಚಪ್ಪರಿಸಿ |
ಆಳುತನದಲಿ ಜಹಿವ ನಿನಗವ
ನೋಲಲಱಿಯನು ನಿನ್ನ ಗಂಟಲ
ಗಾಳ ನಿನಗಳುಕುವನೆ ಕರ್ಣನು ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ || ೨೧

ಏನ ಹೇಳುವೆನ್ನ ದಳದಲಿ
ತಾನು ಭೀಮನ⁵ ದಟ್ಟನಲಿ ಬಳಿ
ಕೀ ನಕುಲ ಸಹದೇವ ಸಾತ್ಯಕಿ ದ್ರುಪದರೊಡ್ಡಿನಲಿ |

¹ ನಿನ್ನ ವಿರವ ಹೆಂಗಳದಿನಲಿ (ಕ.ಗ). ² ಬಲಿ ನಿಕುಂಧ (ಬ.ಘ).
³ ನಿಲುವವ ಕರ್ಣನ (ಕ.ಚ.ಟ.ನ). ⁴ ಬಾಳು ಜರಡು (ಬ.ಘ). ⁵ ಪವ
ಪನ ತನಯನ (ಕ.ಗ).

ಮಾನನಿಧಿ ರಾಧೆಯನತ್ತ ಲು
ತಾನೆ ತನುಮಯವಾಯ್ತು ಪಾಂಡವ
ಸೇನೆ ಬಡಸಾಹಸಿಕ¹ರಣೆಯೇ¹ ಸೂತತನಯಂಗಿ || ೨೨

ಎಲ್ಲ ಕರ್ಣನು ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ
ಡಲ್ಲ² ತಾನೆಡವಂಕ ಬಲಮುಖ
ದಲ್ಲ² ಸೂತಜನೆಂಟುದನೆಗಳ ನೋಡೆ ಕರ್ಣಮಯ |
ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದಡಲ್ಲ ಕರ್ಣನ
ಬಿಲ್ಲ ಬೊಬ್ಬೆ ರಥಾತ್ಮರವವೆದೆ
ದಲ್ಲಣದ ದೆವ್ವಾಳ ರಚನಾರಸಿಕನವನೆಂದ || ೨೩

ಮುಱಿದು ಹಱುಹಂಚಾದ ನಿಜಮೋ
ಹರವ ನೆಹೆ ಸಂತೈಸಿ ಜೋಡಿಸಿ
ಜಱಿದು ಗಱುಗಟ್ಟಿದ ವಿರೋಧಿವ್ರಜದ ಧಟ್ಟಣೆಯ |
ಮುಱಿದು ಕುಱಿದಱುಮಾಡಿ ದೊರೆಗಳ
ನರಸಿ ಕಾದಿ ವಿಭಾಡಿಸುವ ರಣ
ದುಱುಬೆಕಾಱನನೆಂತು ಸೈರಿಸಿ ಗೆಲುವೆ ನೀನೆಂದ || ೨೪

ಕಾದಿ ನೊಂದೆನು ತಾನು ಬಳಿಕ ವೈ
ಕೋದರನೆಯಡಹಾಯ್ದನಾತನ
ಕಾದಿ ನಿಲಿಸಿ ಮದೀಯ ರಥವನು ಮತ್ತೆ ಕೆಣಕಿದನು |
ಮೂದಲಿಸಿ ಸಹದೇವ ನಕುಲರು
ಕಾದಲವದಿರ ಮುಱಿದನಗ್ಗದ
ಕೈದುಕಾಱರ ದೇವ³ಕರ್ಣನ³ ಗೆಲುವರಾರೆಂದ || ೨೫*

ಮಲೆತು ಧಾಳಾಧೂಳಿಯಲಿ ಬಲ
ನುಳಿ ಮಸಗಿಯೆನ್ನೊಬ್ಬನ⁴ನು⁴ ಮೈ
ಬಳಸಿ ಕಾದಿತು ವಿರ ಕರ್ಣನ ಕೂಡೆ ತಲೆಯೊತ್ತಿ |
ಒಲವರವು ನಿನಗುಳ್ಳರಾಗಳೆ
ನಿಲಿಸಿದಾ ನೀ ಬಂದು ಬಯಲ
ಗ್ಗುಳಿಕೆಯನೆ ಬಿಡೆ ಕೆಡಱುತಿಹೆ ಮಾಣೆಂದು ನೈಪ ನುಡಿ⁵ದ || ೨೬

¹ ರಿದಿರೇ (ಕ.ಖ.ಗ). ² ರವಿಸುತನೆಡಬಲಂಗಳೊಳ್ಳಿಲ್ಲ (ಕ). ³ ನಾತನ
(ಟ.ತ.ನ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ಚ.ಪ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಲ್ಲ. ⁴ ನೆ (ಕ.ದ.ನ).

⁵ ಗಳ ಬಿಡು ಬೆರೆವುತಿಹೆ ನೀನೆಂದನಾ ಧೂಪ (ಟ.ದ).

ಉಕ್ಕಿದುದು ತನಿವೀರರನ ಕುದಿ
 ದುಕ್ಕಿ ಹರಿದುದು ರೌದ್ರರನವವ
 ಐಕ್ಕಜವ ನಥಕೊತ್ತಿ ಪರಿದುದು ¹ಶಾಂತಿ¹ರನ ಲಹರಿ |
 ಮಿಕ್ಕು ಬಹಳಕ್ರೋಧವ್ವೇಡಲೊಳ
 ಗುಕ್ಕಿತಮಳೋತ್ಸಾಹ ಚಾಪಳ
 ಸುಕ್ಕಿತೊಂದೇ ನಿಮಿಷ ಮೋನದೊಳಿದರ್ನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೭

ಹೇಳಲಂಜುವೆನಾ ಸುಶರ್ಮಕ
 ನಾಳು ತಾಯಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದೆ
 ಬೀಳಹೊಯ್ದು ನಿಹಾರದಲಿ ತಿರುಗಿದೆನು ಹರಿಸಹಿತ |
 ಕೋಲ ಗುರುಪಿನ ಮಗನಲ್ಲೇ ಹರಿ
 ಧಾಳಿಹರಿದಡಗಟ್ಟಿ ತಡೆದನು
 ಹೇಳಿ ಫಲವಿನ್ನೇನನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೮

ಇಟ್ಟಣಿಸಿಕೊಂಡೆನ್ನೊಡನೆ ಸರಿ
 ಗಟ್ಟಿ ಕಾದಿದ ರವಿಸುತನ ಹುಡಿ
 ಗುಟ್ಟಿದೆನು ರಥವಾಜಿ ಸೂತ ಶರಾಸನಾದಿಗಳ |
 ಮುಟ್ಟಿ ಬಂದನು ಬಡುಗವಲಿ ಮೈ
 ಮುಟ್ಟಿ ಹೆಣಗಿದೆನಾಕ್ಷಣಕೆ ನಾ
 ಲಿಟ್ಟು ಸರಿದುದು ಸಕಲ ಕೌರವಸೇನೆ ಸರಿಸದಲಿ || ೨೯*

¹ ಶೌರ್ಯ (ಟ.ದ). * ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇರೆ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ ಮುಂದಿ
 ವೆರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ :—

ಬಂದ ಕೌರವಬಲವ ನಿಮಿಷಕೆ
 ಹಿಂದು ಮುಂದನೆ ಮಾಡಿದನು ಬಳಿ
 ಸಂದು ಬರುತ್ತಿರೆ ಕೃಷ್ಣ ಕಂಡನು ಪವನಂದನನ |
 ನಿಂದು ನಿಮ್ಮಯಿ ಕ್ಷೇಮಕೌಶಲೆ
 ದಂದವನು ಒಸಗೊಳಲು ಸೇನಾ
 ವೃಂದ ಕವಿದುದು ಮತ್ತೆ ಕೌರವರಾಯ ಮೊದರಾಗಿ || ೧

ಕಡುಹು ವಿಗಲೇ ಕೌರವನ ಬಲ
 ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿರೆ ಭಾರಣೆಯ ವಿಗೆ
 ನುಡಿಗ ತೆರಪಿಲ್ಲನಲು ಪವನಜನೆಂದನೆನ್ನೊಡನೆ |
 ತಡೆವೆನಿಸಿತುಪನೀಕ್ಷಣಕೆ ನೀ
 ನೋಡಯನಿರವನು ನೋಡಿ ಬಾಯೆನೆ
 ತಡವು ತೋಣಿತು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದೊಳನಲು ನೃಪ ನುಡಿದ || ೨

ತೊಡಕಿದನು ಗಡ ಗರುಡ ಹಾವಿನ
ತಡಿಕೆವಲೆಯಲ ನಿನ್ನ ಗಮನವ
ತಡೆದರೈ ತಪ್ಪೇನು ಕೌರವ ದಳದ ನಾಯಕರು |
1ಕಡುಹಿನಲ ತಡವಾದುದುಳಿದಂ
ತಡೆಯಲುಳಿವರ್ಜುನನೆ ನಮ್ಮವ
ಗಡವ1 ಕೇಳಿದು ನಿಲ್ಲನೆಂದನು ನಗುತ ಯಮನೂನು || ೩೦

ಏನನೆಂಬೆನು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ
ಹಾನಿ ತಲೆದೋಡಿದರೆ ಭೀಮನ
ನೂನುವಿರಲಭಮನ್ಯುವಿರಲಮಗೀ ವಿಪತ್ತಕುವೆ |
ಆ ನದೀಜ ದ್ರೋಣರಲ2 ತಾ
ಹಾನಿಯನು ಮಿಗೆ ಕಂಡೆನೇ ನೆಹಿ
ಹೀನನನು2 ಕಂಡಾದಡೆಯು ಬದುಕುವುದು ಲೇಸೆಂದ || ೩೧

ಅರಳಿಡದೆ ಮಧುಮಾನ ಮಾಣಲ
ವರುಷಬುತುವೇ ನಾಕು ಜಾತಿಗೆ
ಜರಡರೆಮಗಿನ್ನೇನು ಪೂರೈಪ್ರಕೃತಿವನವಾನ |
ನಿರಿಗೆ ಕಕ್ಕುಲಿತೆಯೆ ವಿಪಕ್ಷವ
ಬೆರನಿ ಬದುಕುವೆವೈಸಲೇ ವರ
ಗುರುವರಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನೂನೆಯವೇನು ಹೇಳೆಂದ || ೩೨

ಬಹುದೆ ಬಯಸಿದಡಹುದೆ ರಾಜ್ಯದ
ಹೊಣುಗೆಯನು ನಿಶ್ಚಂಕೆಯಲ ಹೊ
ಕ್ಕಿಹುದು 3ಬಹ ಸತ್ಯಾತಿಶಯ3 ಬೇಹುದು ರಣಾಗ್ರದಲ |
ಇಹುದು ಮೇಣ್ ರಿಪುರಾಯರನು ಕು
ಕ್ಕುಹಿಸುವರೆ ರಾಧೇಯನಂತಿರ
ಲುಹುವನೊಬ್ಬನೆ ಬೇಹುದಲ್ಲದಡಿಲ್ಲ ಜಯವೆಂದ || ೩೩

1 ತಡವಿನಲ ತಡ ವಾಯುವುಳಿದಂ ತಡೆಯಲುಳಿವರ್ಜುನಗೆ ನಮ್ಮವ|ಗಡವ
(ಕ.ದ). 2 ಮೇಣ್ ನಿರೋಧವ ಕಂಡವೇ ಕಾನೀನನು (ಛ.ತ.ಪ.ಬ). 3 ಮರ
ಳುವ ಸತ್ಯ (ಕ.ಗ).

ಏವಗೆ ವಿಕೃಮವೆಂಬಡೀ ರೌ
 ರವವ ಕಂಡೆನು ಕರ್ಣನಂತಿರ
 ರೆವಗೆ ಧೀವನಿಯಾಗಿ ಕಾದುವರೆಂಬರವರಿಲ್ಲ |
 ಬವರ ಗೆಲುವರೆ ಹರಿಗೆ ಕೊಡು ಗಾಂ
 ಡಿವವ ಸಾರಥಿಯಾಗು ನೀನೆಂ
 ದವಗಡಿಸಿದನು ವಿರನಾರಾಯಣನ ಮೈದುನನ ||

೩೪

ಹದಿನಾಒನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನೆಳನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಡನೆ|| ರಾಯನನು ಕೆಡನುಡಿದನಾ ವ
 ಜ್ರಾಯುಧನ ನಂದನನು ಬಳಿಕಬು
 ಜಾಯತಾಂಬಕ ಸಂತವಿಟ್ಟನು ಧರ್ಮಜಾರ್ಜುನರ ||

ಕೇಳು ದೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ಭೂ
 ಪಾಲನಾಡಿದ ¹ನುಡಿಯನಾಲಿಸಿ
 ಕೇಳಿದನು ಕೆಡಹಿದನು ಜಡಿದವು ರೋಮರಾಜಿಗಳು |
 ಮೇಲುಮೇಲುಬ್ಬೆ ಲೈ ರೋಪ
 ಜ್ವಾಲೆ ಹೊಡನಿತು ವದನವನು ಕ
 ಣ್ಣಾಲ ಕಾಹೇಳಿದವು ಪಾರ್ಥಂಗೆಂದು ನಿಮಿಷದಲ || ೧

ಆಯುಧವ ಹಿಡಿವೊಹೆಯನುಗಿದನ
 ಡಾಯುಧವ ಝಳವಿಸುತ ರೌದ್ರ
 ನ್ಧಾಯಿಭಾಪದ ಭಾರದಲಿ ಭುಲ್ಲಯಿಸಿ ಭಯವಡಗಿ |
 ರಾಯನಲ್ಲಗೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನು
 ಪಾಯಗತಿ ಪಲ್ಲವಿಸಲುಪ್ಪರ
 ಘಾಯದಲಿ ಲಾಗಿರುವ ಪಾರ್ಥನ ಕಂಡುದಬಿಳಜನ || ೨

ಅಹಹ ಕೈತಪ್ಪಾಯು ಹಾ ಹಾ
 ರಹವಿದೇನೇನಿಸುತ ರಾಯನ
 ಮಹಿಳೆ ಬಿದ್ದಳು ಮೇಲುಬದ್ಧಗೆ ತನ್ನ ²ನಡೆಯೊಡ್ಡಿ |
 ಬಹಳ ಶೋಕದಲಬಿಳ ಜನವು
 ಮೃಹವ ಬಿಸುಟರು ದೈವಗತಿ ದು
 ಸ್ವಹವಲಾ ಏನುತಸುರರಿಪು ಹಿಡಿದನು ಧನಂಜಯನ || ೩

ಹಿಡಿಯದಿರು ಮುರವೈರಿ ಪಾರ್ಥನ
 ಬಿಡು ಬಿಡೀತನ ಬದ್ಧ ಕಿದೆಯೆ
 ನೊಡಲು ತನ್ನನೆ ಧಾರೆಯೆಹೆದನು ನಯನಪಾರಿಯಲ |

¹ ವಾಗ್ಯಾರಾಜವನಾಲಿಸಿಯು ಕಲಪಾರ್ಥ ಕುಡಿದನು ಕೋಪ ತಾಪದಲ
 (ಟ.ದ). ² ನೆದೆ (ಗ.ಟ.ದ), ಮೈ (ಪ.ಬ).
 ೧೫೫

ತೊಡಗಿದೀತನ ರಾಜಕಾರ್ಯವ
ಕೆಡಿಸದಿರು ನಿರ್ವಾಹಿಸಲಿ ನೀ
ಬಡು ಬಡೆನೆ ಜಙ್ಗಲನು ಮುರಾಂತಕನಿಂದ್ರನಂದನನ || ೪

ಅಕಟ ಗುರುಹತ್ಯಾಮಹಾಪಾ
ತಕಕೆ ತಂದೈ ಮನವ ಭರತ
ಪ್ರಕಟಕುಲನಿರ್ಮೂಲಕನೆ ನೀನೊಬ್ಬ ನುದಿಸಿದಲ |
ವಿಕಳ ಕುರುನೃಪರೋಳಗೆ ದುರಿತಾ
ತ್ಮಕರ ಕಾಣೆನು ನಿನ್ನ ಸರಿಹೋ
ಲಿಕೆಗೆ ಹರಹರದೇನ ನೆನೆದನೆನುತ್ತ ಗರ್ಜನಿದ || ೫

ಧರಣಿಪನ ಕೊಲಲೆಂದೊ ಮೇಣೀ
ತರುಣಯರಿಗೋ ನಕುಲ ಸಹವೇ
ವರಿಗೆಯೋ ಮೇಣಿನಗೆಯೋ ನೀನುಗಿದಡಾಯುಧದ |
ಪರಿಯ ಹೇಳೈ ಪಾರ್ಥ ಮೋನದೊ
ಳರದಿರೆನ್ನಾಣೆನಲು ಬೆಟಗಿನ
ಗರದ ¹ಗಾಹಿನಲದ್ದು ¹ ಮೋನದೊಳಿದ್ದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೬

ಬೆದಟಿಸದಿರೈ ಕೃಷ್ಣ ದುಷ್ಕ
ರ್ಮದಲ ಸುಳಿಯೆನು ಭೂಪತಿಯ ಗ
ದ್ಗದವಚೋವಿನ್ಯಾಸವನ್ಯಾಯಪ್ರಪಂಚವಿದು |
ಅದಟಿನೀತನ ಪೊಯ್ದು ಕೊಂದ
ಲ್ಲದೆ ಸುನಿಷ್ಕೃತಿಯಿಲ್ಲ ಸತ್ಯಾ
ಭ್ಯುದಯವೇ ತನ್ನ ದಯವದಟಿಳವೆನ್ನ ಲಯವೆಂದ || ೭

ದೇವ ಪೂರ್ದದಲೆನ್ನ ನುಡಿ ಗಾಂ
ಡಿವವೇತಕೆ ನಿನಗೆ ನಿನಗೀ
ದೇವಧನು ಸಾದ್ಯತ್ಯವೇ ತೆಗೆಯೆಂದು ರೋಷದಲ |
ಆಪನೊಬ್ಬನು ನುಡಿದನಾತನ
ಜೀವನವ ಜಕ್ಕುಲನಿಯೆನ್ನ ವ
ಚೋವಿಳಾಸವ ಕಾಯ್ಪನೆಂದನು ಕೃಷ್ಣ ಕೇಳೆಂದ || ೮

¹ ಘಾಡದಲದ್ದು (ಕ).

ಸಾರು ತೆಗೆ ಗಾಂಡಿವವ ನಿನಗನು
 ಸಾರಿಯೇ ಬಿಸುಡೆಂದು ನುಡಿಯನೆ
 ಧಾರುಣೋಪತಿ ಕೇಳಿರೇ ನೀವಿನಿಬರೀ ನುಡಿಯ |
 ಆರದನ್ಯಾಯವು ವಿಚಾರವಿ
 ಶಾರದನು ನೀನೆಲೆ ಮುಕುಂದ ವಿ
 ಕಾರಿಯೇ ತಾನೆಂದು ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ಪಾರ್ಥ ||

೬

ಲೇಸು ಲೇಸಿದು ತಮ್ಮನಾಡಿದ
 ಭಾಷೆ ಬಾಹಿರವಾಗಬೇಡ ವಿ
 ನಾಶಕಾನಂಜನು ಮುರಾಂತಕ ಬಿಡು ಧನಂಜಯನ |
 ಆಸೆಯೆನಗೀ ರಾಜ್ಯದಲಿ ಮೇ
 ಣೀ ಶರೀರದಲಿಲ್ಲ ಪಾರ್ಥನ
 ಭಾಷೆ ಸಂದರೆ ಸಾಕು ನೀ ಸಾರೆಂದನಾ ಭೂಪ ||

೧೦

ಮರುಳೆ ಮೋನದೊಳಿರು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ನರನ ನೀ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಯಮದೂ
 ತರಿಗೆ ಕೈವರ್ತಿಸುವ ಪರಿಯೇ ಕೋಟಿನರಕದಲಿ |
 ಹುರುಳನಜಿಯದೆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ
 ಪರಮತತ್ವವದಾವ ಮುಖವೆಂ
 ದಜಿಯೆ ವಿಷಮಕ್ಷತ್ರತಾಮಸ ನಿನ್ನ ಬಿಡದೆಂದ ||

೧೧

ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
 ಕೊಲುಪೆನುಳುಹುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ
 ಗ್ಗುಳಕೆಯಿದು ನಗೆಯಲ್ಲವೇ ನಿಶ್ಚಯವೆ ಹಿಂಸೆಯಲಿ |
 ಕಲುಮನವಲಾ ನಿನಗಕಟ ನಿ
 ಮ್ಗಳದ ಧರ್ಮಸ್ಥಿತಿರಹಸ್ಯವ
 ತಿಳುವಿದವರಾರೆನುತ ತಲೆದೂಗಿದನು ಮುರವೈರಿ ||

೧೨

ನುಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಲರದು ಧರ್ಮದ
 ಬೆಡಗು ತಾನದು ಬೇಡೆ ಸತ್ಯವ
 ನುಡಿದು ಕೆಟ್ಟವರುಂಟು ಹಿಂಸಾಧರ್ಮವೈತ್ತಿಯಲಿ |

1 ಮರನ (ಕ.ಗಿ). 2 ಯಧರ್ಮ (ಛ.ಕ.ಬ), ಯಮಾರ್ಗ (ದ.ನ).

ನಡೆದು ಯಾವಜ್ಜೀವದಲಿ ಗತಿ
ವಡೆದರುಂಟೆಲೆ ಪಾರ್ಥ ನಿನ್ನು
ಗ್ಗಡದ ವೀರಾವೇಶ ಮಾಣಲಿ ಮಾತ ಕೇಳೆಂದ || ೧೩

ವನದೊಳೊಬ್ಬನು ಕೌಶಿಕಾ¹ಹ್ಯಯ
ಮುನಿ ತಪಶ್ಚರಿಯದಲಿ ಸತ್ಯವೆ
ತನಗೆ ಸುವ್ರತವೆಂದು ಬಟ್ಟೆಯೊಳಿದ್ದನೊಂದು ದಿನ |
ವನಚರರು ಬೇಹಿನಲಿ ಭೂಸುರ
ಜನವ ಬೆಂಬತ್ತಿದರು ಕೌಶಿಕ
ಮುನಿಯ ಬೆನಗೊಂಡರು ಮುಖಿಸುರಮಾರ್ಗಸಂಗತಿಯ || ೧೪

ವಿತತ ಸತ್ಯದ ವಿಷಯಭೇದ
ಸ್ಥಿತಿಯನಜಿಯದೆ ಮುನಿಪ ವನಚರ
ತತಿಗೆ ಭೂಸುರ ಜನದ ಮಾರ್ಗವನಜುಹಿದನು ಬಳಿಕ |
ಅತಿದುರಾತ್ಮಕರವದಿರನಿಬರು
ಕ್ಷಿತಿಸುರರ ಕೊಂದಮಳಭೂಷ
ಪ್ರತಿಯನು ಕೊಂಡೊಯ್ದರೆ ಕೌತೇಯ ಕೇಳೆಂದ || ೧೫

ಕಾಲವತದಲಿ ಕೌಶಿಕನನಾ
ಕಾಲದೂತರು ತಂದರಾತನ
ಮೇಲುಫೇಗಿನ ಸುಕೃತದುಷ್ಯತವನು ವಿಚಾರಿನಲು |
ಮೇಲನಜಿಯದೆ ಸತ್ಯದಲಿ ವಿಪ್ರ
ವಳಿಯ ವಘೆಯಾತಂಗೆ ಬಂದುದು
ಹೇಳಲದು ಭೋಕ್ತವ್ಯವತಿಪಾತಕದ ಫಲವೆಂದ || ೧೬

ನರಕಕಾತನ ನೊಕಿದರು ವಿ
ಸ್ತರಣವೆಂತೈ ಪಾರ್ಥ ಸತ್ಯದ
ಹುರುಳನಜಿಯದೆ ಕಾಳುಗೇಡೆರೆ ಕಾರ್ಯವೆಂತಹುದು |
ಮರುಳೆ ಕೇಳದ್ದುತಪ ಹಿಂಸಾ
ಪರನಹರ್ನಿಶವಾ ದುರಾತ್ಮನ
ವರಿಸಿದರು ದೇವಾಂಗನೆಯರಿ ಕಥೆಯ ಕೇಳೆಂದ || ೧೭

ಬನೆದೊಳೊಬ್ಬ ಬಳಾಕನೆಂಬವ
 ವನಚರನು ತನ್ನಯ ಕುಟುಂಬವ
 ನನುದಿನವು ಮೃಗವಧೆಯಲೇ ಸಲಹಿದನು ಬೇಸಹವೆ |
 ತನಗೆ ಕಡೆಪರಿಯಂತ ಮತ್ತೊಂ
 ದನುವನಖಿಯನು ರಾಗಲೋಭವ
 ನೆನೆಯನದಲುಂ ಹಿಂಸೆ ನಂದುದು ವೃತ್ತಿರೂಪದಲಿ || ೧೮

ವರಪವಂಗೆ ಕುಟುಂಬರಕ್ಷಾ
 ಕರಣಕಾರಣವಾದ ಹಿಂಸಾ
 ಚರಣೆಯೆಂದೇ ಬರಹ ಧರ್ಮನ ಸೇನಬೋವನಲಿ |
 ಮರಣವಾತಂಗಾಗೆ ಕೊಂಡೊ
 ಯ್ದರು ಸುರಾಂಗನೆಯರು ಧನಂಜಯ
 ಪರಮಧರ್ಮರಹಸ್ಯವಾವಂಗಲುಯಬಹುದೆಂದ || ೧೯

ಪಿತೃಸಮೋಭ್ರಾತಾ ಎನಿಷ್ಟುದು
 ಶ್ರುತಿವಚನವರಸಂಗೆ ನೀನುಪ
 ಹತಿಯಮಾಡಲು ನೆನೆದೆ ಮಾತಿನವಾನಿ ಬೇಕೆಂದು |
 ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಬುಜಪೃಣಾಳಕೋಸುಗ
 ಕೃತತಟಾಕವನೊಡೆದವೊಲು ಭೂ
 ಪತಿವಧವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ಮಳಧರ್ಮವಹುದೆಂದ || ೨೦

ಗುರುಹತಿಯೆ ಕರ್ತವ್ಯ ತಾನಾ
¹ದರಿನಿ ಮಾಡಿದ ಮಾತನೇ ಪತಿ
 ಕರಿಸುವುದು ಶ್ರುತಿವಿಹಿತಧರ್ಮವಿದೆಂಬುದೀ ಲೋಕ |
 ಎರಡರಭ್ಯಂತರವ ನೀನೇ
 ನಖಿಯದವನೇ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರದ
 ವರನಿಧಾನಜ್ಞಾತ್ಯಪಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಥ ನೀನೆಂದ || ೨೧

ಈಸು ನಿರ್ದಯನೆಂಬುದನು ನಾ
 ವೀಸುದಿನವಖಿಯೆವು ಮಹಾದೇ
 ವೇಸುಪರಿಯಂತಿದ್ದು ದೋ ನಿನ್ನಂತರಂಗದಲಿ |

ಏನನೋದಿದತೇನು ಪಾಪವಿ
 ಇಾನರಚನಾರೌರವಾತ್ಮರ
 ವಾಸನೆಗಳಿವು ಬೇಜಿ¹ ಹರಕರ ಎಂದನಕುರಾರಿ || ೨೨

ನನೆದುದಂತಃಕರಣ ಮಧುಸೂ
 ದನನ ಸೂಕ್ತಿ ಸುಧಾರಸದಿ ನೆಹಿ
 ನೆನೆದುದಾತನ ಮೈ ಪಿಲೋಚನ ವಾರಿಪೂರದಲಿ |
²ಮನದ ಪರಿತಾಪವ್ಯಥಾದು
 ಮರ್ನನು ಬಡ್ಡ ವನೋಹಿಯೊಳಾಕುತ
 ವಿನಯವಲಿ ಕೃಷ್ಣಂಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೨೩

ನಾವು ನೆಹಿ ಸರ್ವಾಪರಾಧಿಗ
 ಇಾವ ಗುಣದೋಷವನು ನಮ್ಮಲಿ
 ಧಾವಿಸುವೆ ನಾವೆತ ಬಲ್ಲವು ಧರ್ಮನಿರ್ಣಯವ |
 ಅವ ಪರಿಯಲಿ ತನ್ನ ನತ್ಯದ
 ರಾವು ನಿಲುವುದು ರಾಯನುಪಕತಿ
 ಯಾವ ಪರಿಯಿಂದಾಗದಿಹುದವನಜುಮು ಬೆಸನೆಂದ³ || ೨೪

ಭರತವಂಶದೊಳಾದಿಸಿದೆಮ್ಮೈ
 ವರಿಗೆ⁴ ಇಹಲೋಕದ⁴ ನಿವಾಸಕೆ
 ಪರದ ನೌಬ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಣೆ ನೀನಲ್ಲದೆಮಗಾರು |
 ದುರುಳರಾವನ್ಯಯದವದದ ದು
 ಧರಪರಾಕ್ರಮದಮದದ ಘನ ಮ
 ತ್ತರಿಗೆ ಕೃಪೆಮಾಡೆಂದು ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೨೫

ಕೊಲುವುದೇನೊಂದರಿವೆ ಟಿಕ್ಕರಿ
 ಗಳೆವುದೇ ಪರಹಿಂಸೆ ಲೋಗರ
 ಹಳೆವುದೇ ವಘೆ ಶಸ್ತ್ರವಘೆ ವಧೆಯೆಲ್ಲ ನೋಡುವೆ |
 ಬಳರ ದುಸ್ಸಹ ದುಷ್ಪವಚನದ
 ಹಿಳುಕು ಹೃದಯವ ಕೊಂಡು ಮಱಿಮೊನೆ
 ಮೊಳತ ಬಳಕವ ಬದುಕಿದವನೇ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ || ೨೬

¹ ಧ್ರುವವೆ (ಕ.ಗ.ಚ.ತ.ನ). ² ಪ (ನ.ಬ). ³ ಯೆಂದೆನಿಸುವುದು
 ನೀ ದೆಸಸದೇಕೆಂದ (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ.ನ). ⁴ ಲೋಕದ ನಿಜ (ಕ.ಗ.ಚ.ತ.ನ).

ಅರಸಗುಪಹತಿಯೆನಿಸದೇ ನಿ
 ಪ್ಪೂರದುರುಕ್ಕಿ ಕೃಪಾಣದಲಿ ಸಂ
 ಹರಿಸಿದರೆ ನಿರ್ವಾಹವಾಗದೆ ನಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಗಳಿಗೆ |
 ಪರಮಯುಷಿಮತವೆನೆ ಮುರಾರಿಯ
 ಸಿರಿವಚನಕೆ ಹನಾದವೆಂದು
 ಬ್ಬರದ ಗರ್ವೋಕ್ತಿಯಲಿ ಗರುವಿಕೆಗೆಡಿಸಿದನು ನೃಪನ || ೨೭

ಎಲೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಜನಿಸಿದ್ಯೆ ತತಿ
 ಕುಲದ ವೀರಕೃತ್ಯಪಂತಿಯೊ
 ಳೆಳಮನದ ಕಾಳಿಕೆಯ ತೊಡಹದ ಗಂಡುರೂಪಿನಲಿ |
 1ನೇನ ಕೊಂಡರು ನಿನ್ನ ಮೋಷಿಯು
 ಬಲುಹ ಕಂಡೇ ಕೌರವರು ನಿ
 ನ್ನೊಳಗೆ ಬಲ್ಲದನೆನ್ನ ಭಂಗಿಸಲೇಕೆ ನೀನೆಂದ¹ || ೨೮

ನಿನ್ನ ಜೂಜಿನ ವಿಲಗದಲಿ ಸಂ
 ಪನ್ನ ರಾಜ್ಯವ ಬಿಸುಟು ನಿನ್ನಯ
 ಬೆನ್ನಲಡವಿಯಲಾಡಿದೆವು² ಹನ್ನೆರಡು² ವರ್ಷದಲಿ |
 ಮನ್ನಿನಿದೆ ಲೇನಾಗಿ ಕೌರವ
 ರಿನ್ನ ಕೊಡುವರೆ ನಿನಗೆ ರಾಜ್ಯವ
 ನಿನ್ನ ಹಿಡಿದೇ ಭೀಮ ಬದುಕಲಿ ಎಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೯

ರಣದ ಘಾರಾಘಾರಿಯಾರೋ
 ಗಣೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲರಸ ಶಿರದಲಿ
 ಕುಣವಡಾಯ್ದುಕೆ ಸುಳಿವ ಸುರಗಿಗೆ ತಿವಿವ ಬಲ್ಲಹಕೆ |
 ಹಣವ ಲಾಡಿಗೆ ಪಾಯ್ದು ಬೀಳುವ
 ಕಣಿಗೆ ಖಂಡದ ರುಧಿರರಣದೊ
 ತಣವ ರಚಿಸದೆ³ ಬಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯವ ಕೊಂಬೆ ನೀನೆಂದ³ || ೩೦

ಕರುಳ ಕಂಕಣದಾರ ಮಿದುಳಿನ
 ಶಿರದ ಬಾಸಿಗೆ ಭುಜದ ವಕ್ಷದ
 ಕರದ ಘಾಯದ ತೋಳ ಬಂದಿಯ ಪದಕ ಸರಪಣಿಯ |

¹ ನೇನ ಕೊಡುವರು ನಿನ್ನ ಮೋಷಿಯು | ಬಲುಹ ಕಂಡರು ಕೌರವರು ನಿ |
 ನ್ನೊಳಗೆ ಬಲ್ಲದರೆಮ್ಮ ಭಂಗಿಸಲೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ (ಕ). ² ಹದಿಮೂರು
 (ಚ.ತ.ಪ.ಬ). ³ ರಾಜ್ಯಸಿರಿ ನಿನಗೊಲವಳಲ್ಲೆಂದ (ಟ.ದ).

ಅರುಣಜಲಲುಳಿತಾಂಬರದ ಸಂ
ಗರವಿವಾಹದ ಭೂಷಣದ ಸೌಂ
ದರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯನಿರಿ ¹ನಿನಗೊಲವಳಿಲ್ಲೆಂದ¹ || ೩೧

ಇಂದಿನಲ ಹದಿನೇಳು ದಿನವಿ
ಲ್ಲೆಂದ ಹಿಂದಣ ಬವರದಲ ನೀ
ನೊಂದುದುಂಟೇ ದ್ರೋಣಭೀಷ್ಮರ ಕೋಲತೋಹಿನಲ |
ಒಂದು ತೂಟಂಬಿನಲ ಗಡ ನೀ
ನಿಂದು ಜೀವವ ಜಾಞಿಸುವೆ ಸುಡ
ಲಂದುಕುಲಕಂಟಕರನಿಜುದರೆ ದೋಷವೇನೆಂದ || ೩೨

ಎನುತೆಡಾಯ್ತು ²ವನೊಪ್ಪೆಯೊಳುಗಿದ
ರ್ಜನನು ತನ್ನಯ ಕೊರಳ ಸಂದಿಗೆ
ಮನದೊಳಗೆ ಬಯಪೋಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಚಾಚಿದನು ಬಳಕ |
ದನುಜರಿಪುವಡಹಾಯ್ತು ವಿಡಿದೀ
ತನ ಕೃಪಾಣವ ಕೊಂಡು ನಿನ್ನಯ
ನೆನಹಿದೇನೈ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆನ್ನಾಣೆ ಹೇಳೆಂದ || ೩೩

ಏನ ಹೇಳುವೆನಡ್ಡ ಕಾಯಿದು
ನೀನೆ ಕೆಡಿಸಿದೆಯೆಮ್ಮೆನ್ನಲ್ಲದ
ಡೇನ ಮಾಡನು ಸತ್ಯಶೌರ್ಯದ ಹಾನಿಹರಿಬದಲ |
ಈ ನರೇಂದ್ರನ ಕೊಂದ ನನಗಿ
ನ್ನೇನು ದೇಹಕೆ ತಲೆಯೊಡನೆ ಸಂ
ಧಾನವೇ ಸಾಕೆನ್ನ ಕೈದುವನೆನಗೆ ನೀಡೆಂದ || ೩೪

ಎಲವೊ ಬೂಳ ಕಿರೀಟಿ ಮತ್ತೆಯು
ತಿಳಿಯೆಲಾ ನೀನಾವ ಪರಿಯಲ
ಮುಳಿದು ರಾಯನನಿಜುದೆ ನಿನಗೆಯು ತದ್ವಿಧಾನದಲ |
ಅಳವ ನೆನೆಯಾ ಸಾಕು ದೇಹವ
ನಳವುವೇ ಕೊಲೆಯಲ್ಲ³ ನಿನ್ನ
ಗ್ಗಳಕಗಳ ನೀನಾಡಿ ನಿನ್ನನೆ ಕೊಂದುಕೊಳ್ಳೆಂದ || ೩೫

¹ ಬಜಿದೊಲವಳಿಲ್ಲೆಂದ (ಚ.ತ.ನ.ಪ).

² ಬಡ್ಡ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ).

³ ದೆಗಳನವೇ ಕೊಲೆಯಲ್ಲ (ಕ), ಮಳುಕುವುದೆ ಕೊಲೆಯಲ್ಲ (ದ).

ಸಂದ ಪರಿಯಿದು ಜಗಕೆ ರೋಗರ
 ನಿಂದಿಸುವುದೇ ಹಿಂತೆ ತನ್ನನೆ
 ಕೊಂದವನು ತನ್ನಾಳುತನವನು ತಾನೆ ಹೊಗಳಿವರೆ |
 ಎಂದಡರ್ಜುನನವನಿಪಾಲಂ
 ಗೆಂದನೆಗಿದಿರಾಗಿ ರಣದಲಿ
 ನಿಂದು ಕಾದುವನಾರು ದರುಷಾಮರರ ಘಟ್ಟಿನಲಿ ||

೩೫

ನಾನಲಾ ದೌಪದಿಯ ಮದುವೆಯೊ
 ಳಾ ನರೇಂದ್ರರ ಗೆಲದವನು ಬಳಿ
 ಕಾ ನಿಳಂಪಪ್ರಜವ ಮುಖುದುರುಹಿವೆನು ಖಾಂಡವವ |
 ಏನನೆಂದೆನು ಸಕಲ ಕೌರವ
 ಸೇನೆಯನು ಗೋಗ್ರಹಾದಲಿ¹ಸರೆ
 ನಾನರೇ ರಘುಪೂಂದಜುವವೆ ಗೆಲಿವೆ ದಿಟವೆಂದೆ ||

೩೬

ಬಳಕೆ ಭೀಷ್ಮನನಾರು ರಣದಲಿ
 ಗೆಲದವನು ದ್ರೋಣಪ್ರತಾಪಾ
 ನಳನ ನಂದಿಸಿದಾತನಾರು ಮಹಾಕವಾಗ್ಯದಲಿ |
 ಮರೆತು ನಿಂದರೆ ಸೂತತನಯನ
 ಕೊಲುವನಾವನು ಎನ್ನ ಟಿಕ್ಕರಿ
 ಗಳಿವೆ ನೀನೆನ್ನೊಡನೆ ಸೆಣಸುವ ಭಟನ ತೋಹಿಂದ ||

೩೮

ಉಂಟು ಫಲುಗುಣ ನಿನ್ನ ಹೋಲಿಸ
 ಲುಂಟೆ ಸುಭಟರು ದೇವಯೈತ್ಯರೊ
 ಳೆಂಟು ಮಡಿ ನಾವಣಿಯವೇ ಕೈವಾರವೇನದಕೆ |
²ಕಂಟಣಿಸದಿರು ಕೃಷ್ಣನಿಕ್ಕಿದ
 ಗಂಟಿನಲಿ ಸಿಲುಕದಿರು ತನ್ನೆಯ
 ಗಂಟಲಿದೆ ಶಸ್ತ್ರಾಘವಿದೆ ನೀ ಬೇಗ ಮಾಡೆಂದ ||

೩೯

ಭರತಕುಲದಲಿ ಭಾಗಧೇಯ
 ಸ್ಪುರಣಹೀನರನೆಮ್ಮನುಣ್ ಧಿ
 ಕೃರಿಸಿದಾದತೆ ಮುನಿದು ಮಾಡುವದೇನು ವಿಧಿಯೊಡನೆ |

¹ ನಿಧ್ರಾನಭಂಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಂಗಿಸಿದಾತನಾರೆಂದ (ದ). ² ಟೆಂ (ಪ.ಬ.).

ಅರಿನ್ಯಪಾಲರ ¹ಗೆಲದು¹ ವಿಶ್ವಂ
ಭರೆಯ ಕೊಂಡರೆ ಭೀಮಸೇನನ
ನರಸುತನದಲ ನಿಲಿಸು ಸುಖದಲ ಬದುಕಿ ನೀವೆಂದ || ೪೦

ಇಱುದು ಮೆಹವ ವಿನೋದವಿಗ್ರಹ
ದಿಱುತವೇ ಹಿಂದಾಯ್ತು ಹರಹಿನೊ
ಛುಱುವ ²ಫಲತದ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟುದು ನಮ್ಮ² ತನುವಿನಲ |
ಇಱುದ ಕರ್ಣನೆ ಸಾಲದೇ ಪೆಣ
ನಿಱುದು ಪಗೆಯೇಕೆಂಬ ಮಾತನು
ಮಹುದು ಕಳೆದೈ ತಮ್ಮ ಎಂದವನೀತ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೪೧

ನಿನ್ನ ಜನನಿಯ ಜಠರದಲ ತಾ
ಮುನ್ನ ಜನಿಸಿದನೀ ಗುರುತ್ಯಕೆ
ಮನ್ನಿಸಿದೆ ಸಾಕೈಸಲೇ ಸರ್ವಾಪರಾಧವನು |
ಎನ್ನನೊಬ್ಬನನುಳಿಯಲುಳಿದರ
ಭಿನ್ನಸಾಹೋದರೈಸಂಪ್ರತಿ
ಪನ್ನಗುಣರವರೊಡನೆ ಸುಖದಲ ರಾಜ್ಯ ³ಮಾಡೆಂದ || ೪೨

ಸೇರುವುದು ಭೀಮನಲ ಸಾಹಂ
ಕಾರನಾತನ ಕೊಂಡು ನಡೆವುದು
ಕಾರಣಕ ನೀನಾದಡಿ ಸಹದೇವ ನಕುಲರನು |
ಆರಯಿದು ಸಲಹುವುದು ದ್ರುಪದ ಕು
ಮಾರಿಯನು ಬೇಸಱಿಸದಿರ ಪರಿ
ವಾರವನು ಮನ್ನಿಸುವುದರ್ಜುನದೇವ ಕೇಳೆಂದ || ೪೩

ಎನುತ ನಯನೋದಕದ ಸರಿಯಲ
ನನೆದ⁴ವಲ್ಲಯ⁴ ಬಾಹುಮೂಲದ
ಕನಕದೊಹೆಯ ಕಠಾರಿಯವನಿಪನೆದ್ದು ಸಂವರಿಸಿ |
ಮನದ ದುಗುಡದ ⁵ದಡಿಯ⁵ ಮೋಹೆಯ
ತನಿಹೊಗರ ⁶ಬಿಸುಸುಯ್ದು⁶ ತವಕದ
ಬನದ ಪಯಣದ ಧರ್ಮಸುತ ಹೊಱವಂಟನರಮನೆಯ || ೪೪

¹ ನಿಱುದು (ಕ.ಗ.ಪ). ² ಹಳವಿನ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ತಳಿರ (ಕ). ³ ವಾಳಂ
(ಓ.ದ.ಪ.ಬ). ⁴ ವಸನದ (ಓ.ದ.ನ.ಬ). ⁵ ಧೈರ್ಯ (ಕ), ತಡಿಯ (ಪ).
⁶ ಚಾವಡಿಯ (ಕ.ಗ).

ರಾಯನಪರೋಕ್ಷದಲಿ ರಾಜ್ಯ
 ಶ್ರೀಯ ಬೇಟವೆ ಶಿವಶಿವಾದಡೆ
 ತಾಯ ನುಡಿ ತೊದಳಾಯೆ ತಮತಮ್ಮಂತರಂಗದಲಿ |
 ಅಯಿತ್ತಿದು ಲೇಸೆನುತ ¹ತಮತ
 ಮ್ಯಾ¹ಯುಧಂಗಳ ಕೊಂಡು ವರ ಮಾ
 ದ್ರೇಯರರಸನ ಕೂಡೆ ಹೊಟಿವಂಟರು ನೃಪಾಲಯವ || ೪೫

ಕೊರಳನೊಲೆದಳು ಬಾಪು ದೈವದ
 ಪರುಠವಣಿ ದುಶ್ಯಾಸನನ ನೆ
 ತ್ತರಿನ ವೇಣೀಬಂಧಕಘಟಿತವಾಯ್ತು ಸಂಬಂಧ |
 ತರಣಿ ಬಿಜಯಂಗೈದರಬುಜದ
 ಸಿರಿಗೆ ಸುಮ್ಮಾನವೆ ಎನುತ ಪಂ
 ಕರುಹಮುಖಿ ಸಖಿಯರು ಸಹಿತ ಹೊಟಿವಂಟಳರಮನೆಯ || ೪೬

ಸದನವನು ತಮತಮಗೆ ಹೊಟಿವಂ
 ಟುದು ನೃಪಾಲಸೋಮ ದುಮ್ಮಾ
 ನದಲಿ ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಸಾತ್ಯಕಿ ²ಚೇಕಿತಾನಕರು² |
 ಕದಡಿತಾ ಪರಿವಾರವಾರಿಧಿ
 ಕೆದಟಿ ಹೊಟಿವಂಟುದು ಕಿರಿಟಿಯ
 ಹೃದಯ ಹೊಗೆದುದು ಹೊತ್ತಿ ದನುಪಮ ಶೋಕವಷ್ಟಿಯಲಿ || ೪೭

ಮೂಗನಾದನು ಪಾರ್ಥ ನೃಪ ಚಿಂ
 ತಾಗಮದೊಳಲ್ಕಿವ ಶೋಕದ
 ನಾಗರವನೀಸಾಡಿ ತೆರೆಗಳ ಹೊಯ್ಲಿ ಹೊದಟಿನಲಿ |
 ಆ ಗರುವನಡಿಗದ್ದು ಮೂಡಿದ
 ನಾಗಳೇ ³ತಡಿಗಡರಿ³ ಬಳಲಿದು
 ತಾಗಿದನು ನೆಟಿ ತಳ್ಳವಾಟುತ ಪಾರ್ಥ ಹೊಟಿವಂಟ || ೪೮

ಹರಿದು ಬೀದಿಯೊಳವನಿಪಾಲನ
 ಚರಣದಗ್ರದೊಳೊಡಲ ಹಾಯಿಕಿ
 ಹೊರಳಿದನು ಹೊನಲಿಡುವ ಲೋಚನವಾರಿಪೂರದಲಿ |

¹ ತಮ್ಮ ನಿಜಾ (ಗ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ). ² ಚೈದ್ಯ ಕೇಕಿಯರು. ³ ನಡುನಡುಗಿ
 (ಚ.ತ.ಬ).

ಧರಣಿಪತಿಯೆ ದುರಾತ್ಮಕನನು
 ದ್ವರಿಸಚೇಕುದು ಜೀಯ ಕರುಣಾ
 ಕರನರಾ ನೀನಿನುತ ಪಿಡಿದನು ಭೂಪನಂಘ್ರಿಗಳ || ೪೯

ಮಾಡಿದೆನ್ನ ಪರಾಧ ಶತವನು
 ನೋಡಲಾಗದು ಕರುಣದಲ ನೀ
 ಬೋಡಿಯನು ಬಿಡು ಚಿತ್ರಗೊಡದಿರು ಬತಿಯ ಫುಲ್ಲಣಿಗೆ |
 ನೋಡುವುದು ಕಾರುಣ್ಯದೃಷ್ಟಿಯೊ
 ಳೀಡಿಪವ ಘನಶೋಕವಿಷ್ಣುಗೆ
 ಬೇಡೆನಾದೆನು ಜೀಯೆನುತ ಹಲುಬಿದನು^೨ ಕಲ ಪಾರ್ಥ || ೫೦

ಬಳು ತಂದೆ ಕಿರೀಟಿ ತನ್ನಾ
 ಣೀಳು ಸಾಕೀ ಹವಣನಲ ಮು
 ನ್ನಾಳಿಕೆಯ ಕಾಂತಾರ ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿಯೆ ಸಾಕೆಮಗೆ |
 ಐಲಕರು ನೀವ್ ಮೇಲಣದು ದು
 ಪ್ಯಾಲವೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಭೋಗ
 ವ್ಯಾಳವಿಪಕಂಜುವೆನು ಪಾಂಡುವಿನಾಣಿ ಸಾರೇಂದ || ೫೧

ಹಿಂಗದಿನ್ನೂ ದ್ವಾಪರದ ಸ
 ರ್ವಾಂಗವೀ ದ್ವಾಪರದ ನೀಮಾ
 ಸಂಗದಲ ಸಿಗುರೆದ್ದ ಕಲಿಕೆಯ ಸೋಗಡ ಸೋಹಿನಲ |
^೩ಸಂಗೆಡಿಸಿತಧರೋತ್ತರದ ಸಮ
 ರಂಗವೀ ಹದನಣಿದು ರಾಜ್ಯಾ
 ಸಂಗಸುಗತಿವ್ಯರ್ಥನಹೆನೇ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ || ೫೨

ಸಾಕು ಪಾರ್ಥನ ಬಿನ್ನಹವ ಕೆಡೆ
 ನೂಕದಿರು ನೆಳಲಂಗೆ ಬೇಟೆ ವಿ
 ಪೇಕಚೇಷ್ಟೆಗಳೇ ಸಹೋದರರೀ ಚತುಷ್ಟಯಕೆ |
 ಈ ಕಮಲಮುಖಿಯರಿಗೆ ನಿನ್ನಾ
 ಲೋಕಪಲ್ಲವೆ ಬೇಟೆ ಕಾರ್ಯ
 ವ್ಯಾಕುಳತೆ ಬೇಡೆಂದು ಮುರರಿಪು ತಿರುಹಿದನು ನೃಪನ || ೫೩

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಲಹರಿ (ಕ).

² ತನವನು ಮಾಣಿಸೆಂದೊಪಲದನು (ಟ.ದ).

³ ಲಂ (ಕ.ಗ.ಟ.ಚ).

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ನಂದಿ

ನೂತನೇ || ಗಂಡುಗಲ ಯಮತನುಜನಲ ಮಾ
 ತಾಂಡ ತನಯನ ವಧೆಗೆ ನೇಮವ
 ಕೊಂಡು ಕದನೋ¹ದ್ವಾಮ¹ದಲ ಹೊಟಿವಂಟನಾ ಪಾರ್ಥ ||

ಕೇಳು ದೈತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ಭೂ
 ಪಾಲನನು ನಾಮದಲ ಮುರರಿಪು
 ಬೋಳವಿನಿ ಭಾವಜ್ಞನಂದಿಸಿದನು ಮನೋವ್ಯಥೆಯೆ |
 ಮೇಲುಸುರ ಬಿಕ್ಕುಳಿನ ಬಿಗುಹಿನ
 ತಾಳಿಗೆಯೆ²ನೀರುಗಳ ಮುಕ್ಕುಳ
 ನಾ³ಲಿಗಳ ನರನಾಥ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಫಲುಗುಣನ || ೧

ಒಟಿಲುತರನನ ಮುರುಚಿಕೊಂಡಡಿ
 ಗೆಣಿಗೆ ಕೈಯೊಡನವನಿಪತಿ ಮುರಿ
 ದೆಣಿಗೆ ಪಾರ್ಥನ³ಸೇರಿ³ ತಕ್ಕೈನಿದನು ಗೋಳಡುತ |
 ಮುಟಗಿದಳು ದ್ರೌಪದಿ ದೈಗಂಬುಗ
 ಳೊಟಿತೆಯಲಿ ನಹದೇವ ನಕುಳರ
 ಲಠಿಯನುಪಮಿಸಲವರ ಬಹುಳಾಕ್ರಂದನ ಧ್ವನಿಯ || ೨

ಮುರಹರನ ಮಂತ್ರದಲಿ ಶೋಕ
 ಜ್ವರಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯ್ತು ಬಳಿಕಿನೊ
 ಳರನ ಸಿರಿಮೊಗದೊಳೆದು ವಸನಾಂಚಲದೊಳಾನನವ |
 ಒರನಿ ಪಾರ್ಥನ ಸಂತವಿನಿ ಮಂ
 ದಿರಕೆ ಬಜಯಂಗೆಯ್ದು ಮುದದಲಿ
 ಕರನಿ ಕಾಣಿಕೆಗೊಂಡು ಪರಿವಾರವನು ಮನ್ನಿಸಿದ || ೩

ಇಟ್ಟಣಿಸುವರಿಸೈನ್ಯಜಲಧಿಗೆ
 ಕಟ್ಟಿಯಾದನು ಭೀಮನೊಬ್ಬನ
 ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದುಚಿತವೇ ಪರಿವಾರ ಪಂಥದಲಿ |

¹ ತ್ವಾಹ (ಟ.ನ). ² ನಿರ್ದ್ರವದ ನೀರೊಗುವಾ (ಕ. ತ. ನ. ಪ. ಬ)
³ ಸೆಳೆದು (ನ.ಪ.ಬ). ೧೬೭

ಕೊಟ್ಟ ನೇಮವ ಯಮಳರಿಗೆ ಜಗ
ಜಟ್ಟಿ ಸಾತ್ಯಕಿ ಕಮಲಮುಖಿಯೊಡ
ಹುಟ್ಟಿದನು ಮೊದಲಾಗಿ ನೃಪಜನವೇಳಿ ನೀವೆಂದ || ೪

ದೇವ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ನೇಮವ
ನೀವ ಸಮಯದಲಿಂದು ನಿಮ್ಮ ಕೃ
ಪಾವಲೋಕನವಾದುದೆನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಾನಳಕೆ |
ಜೀವಸಬನಲ್ಲಾ ಸುಯೋಧನ
ನಾವ ಪಾಡು ವಿರೋಧಿ ಕುಲವಿ
ದ್ರಾವಣಕೆ ಕೊಡು ತನಗೆ ನೇಮವನೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೫

ಬರಸು ಭಾಷೆಯನಿಂದು ಕರ್ಣನ
ಶಿರವುಳಿದು ತಾವರೆಯ ನಗೆ ಪೈ
ಸರಿಸಿದರೆ ಮೈ ಬೆಸುಗೆಬಿಟ್ಟರೆ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಗಳ |
ಇರುಳ ಬೀಜವನಿಂದು ನಭದಲಿ
ಹರಹಿದರೆ ಕಲಿ ಭೀಮನಯ್ಯನ
ಹರಹು ನಿಂದರೆ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಯ ತಮ್ಮನಲ್ಲೆಂದ || ೬

ಖಳನ ಹಿಂಸಾಪರನ ಡಂಬನ
ಚಳಮತಿಯ ನಾಸ್ತಿಕನ ನಿಂದಾ
ಕುಳನ ಪರಧನಬಾಧಕನ ದತ್ತಾಪಹಾರಕನ |
ಜ್ವಲನದನ ಶಿಶುಘಾತಕನ ಪರಿ
ದಳಿತ ಧರ್ಮನ ಗತಿಗಳಲಿ ತಾ
ನಿಳವೆನಿಂದೇ ಕೊಲ್ಲದಿದರೆ ಸೂತನೆಂದನನ || ೭

ನೀನಿನಿತ ನೆಣಿ ನುಡಿವರೇ ತ
ನ್ನಾಣೆ ಬಾರೈ ತಂದೆ ಬಾ ಎನು
ತಾ ಸರೇಶ್ವರ ತೆಗೆದು ಬಿಗಿಯುಟ್ಟಿದನು ಫಲುಗುಣನ |
ದಾನವಾಮರರೊಳಗೆ ನಿನಗೆ ನ
ಮಾನದಟರಿಲ್ಲೆಂಬುದೀ ಸ್ನೇ
ಹಾನುಗುಣವೇ ಲೋಕವಣಿಯದೆ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳಿಂದ || ೮

ತಾಯೆನುತ ಘನಸಾರದುರು ತವ
ಲಾಯಿಗಳ ನೂಕಿದನು ಮುದದಲಿ
ಬಾಯ ತಂಬುಲವಿತ್ತು ತಮ್ಮನ ಮತ್ತೆ ತಕ್ಕೈನಿ |

ರಾಯ ಕೇಳೈ ಬಳಿಕವಿಳ ದಳ
ನಾಯಕರ ಕರೆಕರೆದು ಕದನಪ
ನಾಯತರಿಗತ್ತನು ನೃಪತಿ ಕರ್ಪುರದ ವೀಳೆಯವ ||

೯

ನೇಮವಾಯಿತು ಮತ್ತೆ ನೃಪತಿ
ಸೋಮವರ್ಜುನನೊಡನೆ ಕದನೋ
ದ್ವಾಮರುಬ್ಬರಿಸಿದರು ಪತಿಕರಣಿಗೆ ಮಹೀಪತಿಯ |
ಸೋಮಕರು ನಕುಲಾದಿಗಳು ಸುತ
ಸೋಮಕಾದಿ ಕುಮಾರರವಿಳ ನೆ
ನಾಮರೆದ್ದು ದು ತೊಡರ ಝಣಝಣರವದ ¹ಖಡೆಯ¹ದಲೆ ||

೧೦

ನುಡಿವ ವಾದ್ಯದ ಜಡಿವ ಕಹಳೆಯ
ಹೊಡೆವ ಭೇರಿಯು ²ರವದ² ರಭಸದೊ
ಳೊಡೆದುದಾ ದಿಗುಭಿತ್ತಿಯನೆ ಚಲಿಸುವ ಚತುರ್ಬಲದ |
ತುಡುಕು ಚಮರಿಯ ರೈಗಾಡಿಗದಹಿನ
ಗಡಣಿಸುವ ಝಲ್ಲರಿಯ ದಳ ಬಹ
ಸಿಡಿಲ ಮೇಳವದಂತೆ ನೆರೆದುದು ನೃಪತಿಯಿರಿಸಲ ||

೧೧

ವೀರಸೇಸೆಯನಿಕ್ಕಿ ರಾಯನ
ನಾರಿ ಪರಸಿದಳವಿಳ ವಿಪ್ರರ
ಚಾರು ಚಾತುರೈದಮಂಗಳಸೂಕ್ತ ಘೋಷದಲ |
ತೇರನೇಱಿದನಸುರರಿಪು ಸಹಿ
ತಾರುಭಟೆಯೆಲ ನೂಕಿದವು ರತು
ನಾರತಿಯ ತಳಿಗೆಗಳು ವರ ಕಾಂತಾಕದಂಬದಲ ||

೧೨

ಕೂಡೆ ³ಗಣಿಗಟ್ಟದವು ರಥದಲ
ಹೂಡಿದಶ್ವವ್ರಾತವಾನೆಗೆ
ಳೀಡಿಹಿದು ಬರಿಕಯ್ಯನೆತ್ತಿ ದವೊಲೆದವಡಿಗಡಿಗೆ |
ಜೋಡಿಸಿತು ಜಯಜಯಜಯಧ್ಯನಿ
ಕೂಡೆ ಜಗದಗಲದಲಿ ಬಿರುದು ಪ
ವಾಡಗಳ ಮೊಗನೆಗಹಿ ಹೊಗಳಿತು ವಂದಿಸಂದೋಹ ||

೧೩

¹ ರಭಸ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ), ² ಬಹಳ (ಚ.ತ.ನ.ಪ). ³ ಗುಡಿ (ಗ.ಚ.ತ.ದ.ಬ).

ನಿಳಯವನು ಹೊಟವಂಟು ಬೀದಿಗ
 ಳೊಳಗೆ ಬರೆಬರೆ ಮುಂದೆ ಮೋಹಿದ
 ತಳಗೆದಂಬುಲ ವೀರನೇಸೆಯ ಮಂಗಲಾರತಿಯ |
 ಫಲನಮೂಹದ ಕಾಣಕೆಯ ಕೋ
 ಮಲೆಯರುಪ್ಪಾರತಿಯ ಮನೆಮನೆ
 ಗಳಲ ಮನ್ನಿಸಿಕೊಳುತ ಪಾಳೆಯದಿಂದ ಹೊಟವಂಟ || ೧೪

ಮೀಲೆ ಮೊಳಗುವ ದೇವದುಂದುಭಿ
 ಜಾಲದೊಸಗೆಯ ಪಕ್ಷಿಮೃಗದನು
 ಕೂಲತಕುನದ ನೌಮನಸ್ಕದ ಸಾಧುವಾದದಲ |
 ರಾಲನೆಯ ಮೈವಳಿಯ ಲಳಿಯ ವಿ
 ಶಾಲ¹ಮಂದಾ¹ನಿಲನವಿಳಭೂ
 ತಾಳಿ ಸಂತೋಷದಲಿ ಪತಿಕರಿಸಿತು ಧನಂಜಯನ || ೧೫

ನಡೆದು ಬಂದುದು ರಾಯದಳ ಮುಂ
 ಗ:ಡಿಯ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯ ಧಟ್ಟಣ್ಣ
 ತುಡುಕಿತರಿಚತುರಂಗ ಚಪಳರ ಕರ್ಣಕೋಟರವ |
 ನಡುಗಿದವು ಕೈದುಗಳು ಜೋಧರ
 ಕೊಡಹಿದವು ಗಜರಾಜಿ ವಾಜಿಯ
 ಗಡಣವೀಡಾಡಿದವು ರಾವ್ತರನಿವರ ಧಟ್ಟನಲ || ೧೬

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಸಮರಭೂನಿಗೆ
 ಪರಿದರರಸಾಳುಗಳು ರಾಯನ
 ನಿರಿಮುಡಿಗೆ ಸುಕ್ಷೇಮ ಮುಚ್ಚಿದವೇಱುಮದ್ದಿನಲ |
 ಮರಳಿ ನೇಮವ ಕೊಂಡು ಫಲುಗುಣ
 ಬರುತಲೈದನೆ ಜೀಯ ನಿಮ್ಮಯ
 ಚರಣ ಸರನಿಜದಾಣೆಯೆಂದರು ಭೀಮನೇನಂಗಿ || ೧೭

ಜೋಡು ಬಿರಿದುದು ಹರುಷ²ಜಲ² ಕಡೆ
 ಗೋಡಿವರಿದುದು ರೋಮಪುಳಕದ
 ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟುದು ಮೈಯನುಬ್ಬಿದನೊಲೆದನಡಿಗಡಿಗೆ |

¹ ಗಂಧಾ (ಗ.ಚ.ಟ.ನ.ಪ.ಬ).

² ರಸ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ದ.ನ.ಪ).

ನೀಡುವರೆ ತಿಳುವಿನುತ ತೆಗೆದೀ
ಡಾಡಿದನು ದೂತರಿಗೆ ರತುನದ
ಜೋಡಣೆಯ ಭುಜಕಂಠ^೨ಕರ್ಣಾಂಘ್ರಿಗಳ ಭೂಷಣವ^೩ || ೧೮

ರಾಯ ಹದುಳಿನಿದನೆ ಮಹಾದೇ
ವಾ ಯಿದೆತ್ತಣ ಪುಣ್ಯವೋ ರಣ
ದಾಯಸವ ಸೈರಿದ ತನಗಿದು ಸಫಲವಾಯಿತಲ |
ದಾಯ ಬಂದುದು ನಮಗೆ ಹೋ ರೇ
ಸಾಯಿತೇಳು ವಿಶೋಕ ಸಾಕುಳಿ
ದಾಯುಧದ ಪರಿಗಣಿತವನು ಹೇಳೆಂದನಾ ಭೀಮ || ೧೯

ಉಳಿದ ಕೈದುಗಳೇನು ಬಂದಿಯ
ಲುಳಿದ ಸರಳನ ಹೊದೆಯ ಲೆಕ್ಕವ
ತಿಳಿದು ಹೇಳೈ ತಂದೆ ನಾರಥಿ ನೋಡಲಹುದಿನ್ನು |
ಅಳಲಿನಿದ ಕೌರವನ ರಕ್ತ ದ
ಮಳೆಯೊಳಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಕೋಪಾ
ನಳನ ಝಳವಡಗದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರರಾಯನಾಣೆಂದ || ೨೦

ಅರಸ ಚಿತ್ತವಿಸುಳಿದ ಧನು ಹ
ನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ಬಲುಸರಳು ಹ
ನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ಬೋಳೆಯೈನೂಱರ್ಧ ಚಂದ್ರತರ |
ಪರಿಗಳಿತ ಲುಳಿಯೆಂಬು ಕಣಗಿಲ
ಸರಳುಗೂಡಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ
ವೆರಡು ಸಾವಿರವುಳಿದವೀ ನಾರಾಚನಿಕರದಲ || ೨೧

ಅಲಿಸೈ ಮುಗುಳಂಬು ಸಾವಿರ
ವೇಳು^೪ಬಳಿಕೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ
ಕೋಲು ಮೀಂಚೆಯ ಕವಲುಗಣೆ ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರವು |
ಮೇಲೆ ಸಾವಿರ ನಾಲ್ಕು ಮುಮ್ಮೊನೆ
ಬೋಳೆಯಂಬೀರೈದು ಸಾವಿರ
^೫ನಾಳಿಯೆಂಬುಗಳಾಱುಬಂದಿಯ ಲೆಕ್ಕವಿದೆಯೆಂದ^೫ || ೨೨

^೧ ಡ (ಗ.ಚ.ತ.ದ ಬ).

^೨ ಕರ್ಣಾಭರಣ ಮುದ್ರಿಕೆಯ (ಕ.ಗ).

^೩ ಣನೆಯ (ಗ.ತ.ನ.ಪ ಬ).

^೪ ಮುಗುಳೊಂ (ಕ.ಗ.ಚ.ದ).

^೫ ಕೋಲೆಣಿಕೆ

ಗಾಱು ಹೂಡಿದ ಬಂದಿಯವೆಯೆಂದ (ಕ).

ಪರಶು ಮುಸಲ ಮುಸುಂಡಿ ಸೆಲ್ಗೆ ಹ
 ಪರಿಘ ತೋಮರ ಚಕ್ರವನಿ ಮು
 ದ್ಧರ ತ್ರಿಶೂಲ ಕಠಾರಿ ಖೇಟಕ ಓಂಡಿವಾಳ ಚಯ |
 ಸುರಗಿ ಮೊದಲಾದವಿಳ ತಸ್ತೋರ
 ತ್ತರವನೊಂದೇ ಬಂಡಿಯಲಿ ಸಂ
 ವರಿಸಿದನು ರಿಪುರಾಯರೊಡಲಲಿ ಬೀಯಮಾಡೆಂದ || ೨೩

ಪೂತು ಸಾರಥಿ ಈನು ಬಾಣ
 ವ್ರಾತವುಳಿದುದೆ ತನ್ನ ಕರಕಂ
 ಡೂತಿಯನು ಕಳಚುವೆನಲಾ ಕೌರವನ ನೆತ್ತಿಯಲಿ |
 ಆತನೇನಾದನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ಸೋತು ಓಗಿದನೆಂಬ ಹಂಬಲು
 ಬೀತುದಿನ್ನೇನನ್ನ ನೋಡಾ ಎನುತ ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೨೪

ಚಳಿಯೆಂದಲಿ ಫಲುಗುಣನ ಮೋಹರ
 ಕಳನ ಪೋಕ್ಕುದು ಹಲವು ಮೊನೆಯಲಿ
 ತಳತು ನಿಂದುದು ಜಡಿವ ಬಹುವಿಧ ವಾದ್ಯರಭಸದಲಿ |
 ಅಳುಕಿತ್ತೀ ನಮ್ಮವರು ಭೀಮನ
 ಸುಳಿವಿನಲಿ ಸೋಪ್ಪಾ^೨ದೆವೆರ್ಜುನ
 ನೆಳತಟಕೆ ನಿಲವೆಂತೆನುತ ನೆಗ್ಗಿದುದು ದುಗುಡದಲಿ || ೨೫

ದಳದ ಮಧ್ಯದೊಳೊಂದು ರಥದಲಿ
 ಹೊಳೆದು ದುವ್ಯಾಳಿನಿ ಧನಂಜಯ
 ನಿಲಿಸಿದನು ನಿಜರಥವ ಭೀಮನ ರಥದ^೩ ಮುಂಬಿನಲಿ^೩ |
 ಬಳಕ ತನ್ನಿಂದಾದ ಕೋಳಾ
 ಹಳವನಾ ತಟುವಾಯಲವ್ಯಾ
 ಕುಳ ಸಮಾಧಾನವನು ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೨೬

ಜನಪ ಕೇಳೈ ಬಳಕ ಭೀಮಾ
 ಜುನರ ಮೋಹರಕ್ಕೆದು ಸಾವಿರ
 ಕನಕಮಯ ರಥಸಹಿತ ಬಿಟ್ಟನು ಶಕುನಿ ನೂರಿಯಲಿ |

¹ ಕ (ಟ.ದ). ² ದುದ (ಕ.ಗ.ಚ). ³ ಬಳಸಿನಲಿ (ಕ), ಸಮುಖದಿ (ಚ.ಟ.ತ.ಪ), ಮುಮ್ಮಿನಲಿ (ಬ).

ಅನಿಲಸುತನರ್ಜುನನ ನೀ ನಾ
 ರೆನುತ ¹ಕೆದಱು¹ದನಹಿತನಂಬಿನ
 ಮೊನೆಯೊಳಭಿಷುಡೊಕಿ ತುಡುಕುವ ತೇರ ತೆಕ್ಕೆಯಲ || ೨೭

ಒಂದು ಶರಸಂಧಾನದಲ ಕವಿ
 ತಂದಮೈನಾವಿರ ರಥಾವಳಿ
 ಯೊಂದು ಧನುವಿನೊಳೀತ ಮೊಗದನು ಸರಳನಾಗರವ |
 ಸಂದಣಿಸಿತಾ ರಥಿಕರಾ ಹಯ
 ವೃಂದವಾ ನಾರಥಿಗಳಾ ರಥ
 ಕೊಂದುಹತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕದಲ ಮಿಕ್ಕವು ಶರವ್ರಾತ || ೨೮

ಒಗ್ಗಿ ನೈನಾವಿರ ರಥಾವಳಿ
 ಮುಗ್ಗಿ ದವು ಕಣಿ ತಾಗಿ ರಥಿಕರು
 ನೆಗ್ಗಿ ದರು ²ಮೇಲಂಬು ಸುಳಿಮೊಯ್ದವು ಸಜೀವಿಗಳ² |
 ಒಗ್ಗೊಡೆದು ಕಲಿ ಶಕುನಿ ಘಾಯದ
 ಸುಗ್ಗಿಯಲ ಲಘುವಾಗಿ ಹರುಷದ
 ಮುಗ್ಗಿ ಲೋಣಗಲ ಮೋಷಿಯಲ ತಿರುಗಿದನು ಮೋಹರಕೆ || ೨೯

ಶಕುನಿ ಮುರಿದನು ಬೇಹ ದಳನಾ
 ಯಕರು ತಿರುಗಿತು ಭೀಮಸೇನನ
 ವಿಕಟಸಿಂಹಧ್ವನಿಗೆ ³ಬಿರಿದುದು³ ಭಟರ ಬಲುಹೃದಯ |
 ಅಕಟಕಟ ಕುರುಸೇನೆ ನಿರ್ನಾ
 ಯಕವಲಾ ಹಾ ಏನುತ ಮಂತ್ರಿ
 ಪ್ರಕರ ಮೆಱುಗಿತು ⁴ತುಱು⁴ಗಿತ್ತಲಯದಲ್ಲ ಕಳವಳಿಸಿ || ೩೦

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಕಣಿಕ (ಟ), ತಱುಬಿ (ನ.ಪ.ಬ). ² ಹಯರಾಜಿ ಬಿದ್ದವು ಮಿದುಳ
 ಜೊಂಡೆಯಲ (ಟ.ದ). ³ ಬಿರಿದುವು (ಚ.ಟ.ತ.ನ). ⁴ ತರು (ನ.ಪ.ಬ).

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೇ || ರಾಯ ಚೌಪಟಮಲ್ಲ ಮರೆವರಿ
ರಾಯ ಧೂಳಿಪಟ್ಟಿ ಗರ್ವಿತ
ರಾಯ ಭೀಕರ ಭೀಮ ಕೊಂದನು ಕೌರವಾನುಜನ ||

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ನಿ
ನ್ನಾಳು ತಲೆಕೆಳಗಾಯ್ತು ಭೀಮನ
ಧಾಳಿ ಹೆಚ್ಚಿತು ಹೊಸತು ದಶಕದ ಮಸಕ ಮಿಗಿಲಾಯ್ತು |
ಮೇಲೆಮೇಲುದ್ವೇಷ ರಿಪುತರ
ಜಾಲಧಾರಾಧೂಮವಹ್ನಿ
ಹ್ವಾಲೆಗುಹು ತೇರೈನಿ ಕೋರೈನಿತು ಕುರುಶೋಮ || ೧

ಉಲುಕಲಮ್ಮ ವರಿಲ್ಲಲಾ ಭಟ
ರಳುಕಿದರೆ ಭಾರಂಕದವರ
ಗ್ಗಳೆಯ ಬಿರುದರು ಬೀತರೇ ಸೋತರೆ ಪಲಾಯನಕೆ |
ಹಲಪು ಮಾಲೇನೆಮ್ಮ ಮಾವನ
ಕಳನ ಹರಿಬಕೆ ನಾವೆ ಇನ್ನೈ
ಸಲೆ ಎನುತ ನೆರಹಿದನು ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಕನು ದಳವ || ೨

ಆ ವಿಗಡ ಪರಿವಾರದಲಿ ರಥ
ಸಾವಿರವ ಮೇಳೈನಿದರು ದಂ
ತ್ಯಾವಳಿಯ ಬೇರಣಿಸಿ ನಿಲಿಸಿದರೈದು ಸಾವಿರವ |
ರಾವುತರೊಳಗ್ಗಳೆಯರನು ದಶ
ಸಾವಿರವ ಜೋಡಿಸಿದರಿನಿಬರು
ಸಾವನೇ ನಿಶ್ಚೈನಿ ಬಗಿದರು ವೀರಕಂಕಣವ || ೩

ಕುಡಿತೆಯಲಿ ಕರ್ಪುರವ ಸುರಿಸುರಿ
ದೊಡನೆ ಸಾಧು ಜವಾಜಿ ಲೇಪವ
ಮುಡಿವ ಹೊಸ ಹೂಗಳನು ವರ ಗಂಧಾನುಲೇಪನದ |

ಉಡುಗೊಣೆಯ ವೀಳಿಯದ ರತ್ನದ
ತೊಡಿಗೆಗಳಲಾ ಪಟುಭಟರ ವಂ
ಗಡವ ಮನ್ನಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮಗನನುವಾದನಾಹವಕೆ || ೪

ಬಲದೊಳಗೆ ಹೆಸರುಳ್ಳವರು ನೃಪ
ತಿಲಕ ನೀ ಸಾಕಿದ ಕುಮಾರರು
ಹಳೆಯರಲ ಮಿಕ್ಕವರು ಮಕ್ಕಳ ತಂಡದಲ ಕೆಲರು |
ಅಳಲಿಗರು ದುಶ್ಯಾಸನನ ಬಲ
ದೊಳಗೆ ನಿಂದುದು ಸಾಲನಿಡಲಿನ
ಬಳಗವೋ ನಿನ್ನವರ ಬಣ್ಣಸಲಜುಯೆ ನಾನೆಂದ || ೫

ಸಾಲ ನಿಂಧದ ಮಣವ ಗೋವಳಿ
ಗೋಲ ತೂಕದ ತಳಿತ ಚೌರಿಯ
²ಜಾಲ ಮೋಹಿದ² ಮೇಘಘಟೆಯೆನೆ ಜಡಿವ ಝಲ್ಲರಿಯ |
ಜಾಳಿಗೆಯ ಹೊಗರೊಗುವ ವಕ್ಷಿ
ಜ್ವಾಲೆಯೆನೆ ಝಳವಿಸುವ ಕೈದುಗ
ಳೋಳಿ ಹೊಳೆದುದು ಸೆಳೆದುದೀತನ ಗರ್ವವಿಭ್ರಮವ || ೬

ಹರೆದ ಒಲ ಹುರಿಗಟ್ಟಿ ಒತಿಯಲ
ದೊರೆಯ ಕೂತೊದಗಿದುದು ಬೀಟುವ
³ಬಿರುದು³ಗಹಳೆಯ ದನಿಯ ಘಾಯದ ಭೂರಿ ಭೇರಿಗಳ |
ಮೊರೆವ ಬಹುಽಧ ವಾದ್ಯರಭಸದ
ಧರಧುರದ ಕೆಂಧೂಳಿಯಲ ಮೋ
ಹರಿಸಿ ⁴ಮುನುಕಿತು⁴ ಭೀಮಸೇನನ ರಥದ ⁵ಬಳನಿನಲ⁵ || ೭

ಸಾರಹೇಳೋ ರಾಯಕುವರಮು
ರಾರಿ ದುಶ್ಯಾಸನ ಕಣಾ ಫಡ
ಮೈರಿಭೀಮದ್ವಿರದ ಕುಂಭಸ್ಥಳಕೆ ಪಂಚಮುಖ |
ವೀರಮನ್ಮಥತ್ರಿಪುರಹರ ಜು
ಜ್ವಾರ ಭಟ ಜಗಜಟ್ಟಿಗಿದಿರೆ ವಿ
ಕಾರಿಯೇ ಫಡ ಭೀಮನೆನುತೈದಿತು ಭಟಸ್ತೋಮ || ೮

¹ ಮೆಯ (ಚ.ತ.ಪ). ² ಸಾಲಸತ್ತಿಗೆ (ಪ). ³ ಬಿರುಬು(ಕ.ಗ.ಚ.ನ).
ನಡೆದುದು (ತ). ⁴ ಸಮ್ಮುಖಕೆ (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ).

ದಾಯವಿದು ಮರು ಫೂತು ರಣದ ವಿ
ಡಾಯಿಯಹುದೋ ಕಲ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ರಾಯನಾಣಿ ಸುಯೋಧನಾನುಜನೋಜೆ ಲೇಸೆನುತ |
ವಾಯುಸುತನಾರ್ಕಣಕರುಷಿತ
ನಾಯಕನು ರಿಘ್ನುಸುಭಟಕುಲ
ಲಯದಾಯಕನು ದಳದುಳವ ಹಾಯ್ದನು ವೈರಿಮೋಹರವ || ೯

ನುನಿಗಳೆನ್ನೆವು ನೀವು ಜಗಸಾ
ಹನಿಕರೈ ಕಾಲಾಳು ಜೋಧಪ್ರಸರ
ವೆನುಗೆಗೆ ಹೆದಟುವೆವು ಹೇರಾಳದಂಬುಗಳ |
¹ದಶಕ¹ವೃಳ್ಳವರಹಿರಿ ಸಮರಥ
ವಿಷಮರಾವರು ನೋಡುತಿರಿ ²ಸರ
ಳಿಸಲಿ² ನಿಮ್ಮಯ ದೊರೆಗಳೆನುತುರವಣಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೧೦

ನಾರಿರೈ ಕಾಲಾಳು ರಥಿಕರು
ನಾರಿರೈ ರಾವುತರು ಜೋದರು
ಭಾರಣೆಯಲಿರಿ ದೊರೆಯನಟುವ ಬಯಲ ಬೊಬ್ಬೆಗಳ |
ಅರುಭಟೆಗಾರಳುಕುವರು ಪರಿ
ವಾರ ಕೈಮಾಡದಿರನುತ ಕುರು
ವೀರನನುಜಿರು³ ತಟುಬಿದಿರು⁴ ಪವಮಾನನಂದನನ || ೧೧

ಸಡಿಫಡೇನಿದು ತಮ್ಮ ತಲೆಗಳ
ಗೊಡೆಯ⁵ರ⁶ಲ್ಲದೆ ಕೌರವಾನುಜ
⁷ರೋಡೆಯ⁷ರೇ⁷ ಪರಿವಾರದಭಿಮಾನಾವಮಾನದಲಿ |
ಬಿಡುವವರು ನಾವಲ್ಲ ಭೀಮನ
ಕಡಿಯೊಳಗೆ ಕಡಿವೆರನಿ ⁸ನೆತ್ತರು
ಗುಡಿಯೆವೇ ತಾವೆನುತ⁹ ದಳ ಮುಕ್ಕುಟುಕಿತನಿಲಜನ || ೧೨

ಏನ ಹೇಳುವೆನರನ ತೊಳಿದ
ವಾನೆಗಳು ನಾರಾಚೆನಿಚೆಯದ
ಸೋನೆ ಸುರಿದುದು ಭೀಮಸೇನನ ರಥದ ತಿಖರದಲಿ |

¹ ಎಸಕ (ಗ), ಎನುಗೆ (ಚ), ಮಸಕ (ಓ.ದ). ² ಜೋಡಿಸಿರಿ (ಕ).
³ ನು (ತ.ನ). ⁴ ನು (ತ.ನ). ⁵ ನ (ತ.ತ). ⁶ ನೊ (ತ.ನ). ⁷ ನೇ
(ತ.ನ). ⁸ ನೆತ್ತರಕುಡಿವೆವೈ ನಾವೆನುತ (ಚ.ತ.ನ.ಪ), ರಕುತವ ಕುಡಿಸುವೆವು
ಕೂರನಿಗೆ (ಓ).

ಧಾನುಬಿಂಬವ ಮೋಗವ¹ಲೌಡೆಯ
ಮಾನನದ ಧಕ್ಕಡರು¹ ಕಲಿ ಪವ
ಮಾನ ತನಯನ ಮುತ್ತಿ ಕೊಂಡರು ರಾಯರಾಢ್ಯತರು || ೧೩

ಬಳಸಿನಲಿ ಚಾಚಿದವು ರಥಸಂ
ಕುಳ ಪದಾತಿಯ ಕೈದು ವೀಾಱುದ
ವಳವಿಯಲಿ ಮೋನೆಗಾಣಿಸಿದ²ರಿಸೂತವಾಚಿಗಳ |
ಸಿಲುಕಿದನು ಫಡ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿಗೆ
ಬಲೆಯ ಹಾಯಕೊ ಗಂಡುಮೀನ
ಗ್ಗಲೆಯ ಗಾಣವ ಕೊಳ್ಳುವೆನುತೌಕಿದರು ಬಳಸಿನಲಿ || ೧೪

ಧೂಳು ಮುಸುಕಿತು ಸುತ್ತು ವಳಯದ
ಲಾಳು ಹೊಕ್ಕುದು ಹೊಯ್ಲ ಹೊಡಱಿನ
ಬಾಳುಗಿಡಿಗಳ ಖಣಿಖಟಲ ಘಲ್ಲಣಿಯ³ಗರ್ಗರದ³ |
ಮೇಲುಮೇಲುಬ್ಬೆಲೆಳ್ಳ ಬೊಬ್ಬೆಯ
ತೂಳುವಣಿ ಕಹಳೆಗಳ ಘೋಳಾ
ಘೋಳ ಮಸಗಿತು ಭೀಮನೇನನ ರಥದ ಬಳಸಿನಲಿ || ೧೫

ಅಳಲಿಗರಲೇ ಕೌರವಾನುಜ
ರಳುಕ⁴ದಿಱುದರಲೈ⁴ ವಿಘಾತಿಗೆ
ಸಿಲುಕದಿರನೋ ಭೀಮನೆನು⁵ತುಬ್ಬಿದರು ನಿನ್ನವರು⁵ |
ಜಲನಿಧಿಯೊಳುಬ್ಬೆದ್ದ ತೆರೆಯಲಿ
ಮುಳುಗುವುದೆ ಮಂದರವೆನುತ ಕಳ
ವಳಿಸಿದ⁶ವರೇನಿಱುಯರೇ ತಮ್ಮವನ ಕೈಗುಣವ || ೧೬

ತೆಗಸಬೇಹು⁷ದು⁷ ಪವನಜನ ಮು
ತ್ತಿಗೆಯನೆನುತುರವಣಿಪ ನಕುಲಾ
ದಿಗಳ ಕಂಡನು ಕರೆದು ಮರುಳಾಡಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ |
ತೆಗಸಬೇಹುದು ತರಣಿಬಿಂಬವ
ತಗುಳ್ಳ ತಿಮಿರವ ನಿಮ್ಮ ಹಂಗಿನ
ನುಗುಳುಗಂಡಿಯ ನುಸುಳುದಲೆಗನೆ ಮರಳಿ ನೀವೆಂದ || ೧೭

¹ ತಿಮಿರವನೇನ ಹೇಳುವನಧಟರನು (ಟ.ದ). ² ವ (ತ.ದ ನ). ³ ಗರ್ಜ
ನೆಯ (ಕ.ಗ.ಟ.ನ). ⁴ ದೇಱುದರೈ (ಕ). ⁵ ತಬ್ಬರಿಸಿ ನಿಂದವರು (ಕ.ಗ ಪ).
⁶ ಸಲ (ಘ). ⁷ ದೆ (ಚ.ನ).

ಮಾತು ಹಿಂಚಿತ್ತಿ ದು ವಿಲಂಬಿನ
 ದಾತ ಮುಱಿದನು ಮುತ್ತಿ ದಿಭಸಂ
 ಘಾತವನು ಪಲ್ಲಟಿಸಿ ಕಡಿ¹ಕೊಚ್ಚಿ¹ದನು ತೇರುಗಳ |
 ಆತು ತಾಗಿದ ರಾವುತರ ಸುರ
 ಜಾತಿಯಲಿ ಕಂಡೆನು ಪದಾತಿ
 ವ್ರಾತ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವನು ಗೀರ್ವಾಣವಧುಗಳಲ || ೧

ಬಲನೆಡನ ಗದೆ ಬಡುಗದಲಿ ರಿಪು
 ಜಲನಿಧಿಯನೀನಾಡಿದನು ²ಹೆ
 ಬ್ಬಲದ² ಹೆಬ್ಬೆಳೆ ಸಾಲಕೊಯ್ತಿನ ಮದೆಗಳೊಟ್ಟಿಲಲಿ |
³ತಳಕುಗಳ ವರ³ ರಥ ಹಯದೆ ಹೊನ
 ಮೆಳೆಯ ಕಡಿತದ ಕರಿಘಟಾಳಿಯ
 ಬಲುಮೊರಡಿಗಳ ಸವಳು ತಳಪಟಮಾಡಿದನು ಭೀಮ || ೧೬

ಅನಿಯಲಿಟ್ಟರೆದಂತೆ ಬಲ ನಿ
 ಪ್ಪಸರದಲಿ ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ನೀಗಿದ
 ರಸುವನೀ ದುಶ್ಮಾಸನನ ನಂಬುಗೆಯ ಪರಿವಾರ |
 ಬಸಿವ ನೆತ್ತರ ಮೆಯ್ಯ ಕರುಳನ
 ಕುಸುರಿಗಳ ತಲೆಮಿದುಳ ಮೆತ್ತಿಗೆ
 ವಸೆಯ ತೊರಳೆಯ ತೊಂಗಲಲಿ ರಂಜಿಸಿತು ರಣಭೂಮಿ || * ೨೦

ಹೋರಿ ಹಂಗಿಗರಾದೆವೇ ಪರಿ
 ವಾರ ನೆರೆದುದು ನಾಕದಲಿ ತೆಗೆ
 ವೀರಕಂಕಣವೇಕೆನುತ ದುರಿಯೋಧನಾನುಜರು |
 ತೇರ ಸೂತನ ಸೂಚನೆಯ ಚೀ
 ತ್ಯಾರ ಪರಿಧಾವನೆಯ ಧೂಳಿಯ
 ಲೋರಣದ ಭಾರಣಿಯಲೈದಿದರನಿಲನಂದನನ || ೨೧

ಇಂದಲೇ ನೀವ್ ಗದೆಯ ಹಬ್ಬಕೆ
 ಬಂದಿರೈ ಲೇನಾಯ್ತು ನೀವೇ
 ನಂದಿರೈ ನಿಮ್ಮಣ್ಣ ದೇವನ ಮುಂದೆ ಭಾಷೆಗಳ |

¹ ದೊಟ್ಟಿ (ತ.ನ.ಪ.ಬ). ² ಹೊಲಬೆಳೆಯ (ಕ). ³ ತುಳುಕಿತೂಳುವ (ಚ).
 * ಈ ಪದ್ಯ (ಚ.) ಪ್ರತಿಯಿಲ್ಲ.

ತಂದಿರೈ ತಳ್ಳಂಕವನು ನಮ
ಗೆಂದು ಕೊಡುವಿರಿ ಕೌರವನ ತ
ಮ್ಮಂದಿರೈ ನೀವೆನುತ ಸುಳಿದನು ನಿಂಹನಾದದಲಿ || ೨೨

ಗಿಡಿಗನೆತ್ತಲು ಗಿಣಿಯ ಮುಳಿಗಳ
ಗಡಣವೆತ್ತಲು ತೋಳನೆತ್ತಲು
ತೊಡಕುವರೆ ತಗರೆತ್ತಲವರಿಗೆ ಗೆಲವು ಸೋಲವನು |
ನುಡಿಯ¹ಲಮ್ಮೆನು¹ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳ
ಮಿಡುಕಿನಂತರವೇನು ಪ್ರಳಯದ
ನಿಡಿಲ ಬಲುಹೋ ಭೀಮನೋ ನಾವಮಿಯೆವಿದನೆಂದ || ೨೩

ಧಟ್ಟುಗೆಡಪಿ ಕುಮಾರಕರನಣಿ
ಯಟ್ಟಿ ಹೊಯ್ದನು ಕೆಲಬಲದಲಡ
ಗಟ್ಟಿದರನಪ್ಪಳಿನಿದನು ಚಿಗಿದಾನೆವರಿವರಿದು |
ಇಟ್ಟಣಿಸಿ ಹೊಕ್ಕೆಸುವವರ ಹುಡಿ
ಗುಟ್ಟಿದನು ²ಹೆಣಸಾಲನಲ² ಮಡು
ಗಟ್ಟಿ ನಿಂದುದು ರಕ್ತಜಲ ನರನಾಥ ಕೇಳೆಂದ || ೨೪

ಒಂದು ³ಹಲಗೆ³ಯಲೈದು ಹರಿಬಕೆ
ಬಂದು ಹೊಕ್ಕವರೈದು ಖತಿಯಲಿ
ಹಿಂದ ಕೆಣಕಿದರೆಂಟು ಮಗುಳಿಬ್ಬರನು ಕದನದಲಿ |
ಕೊಂದನಿಂತಿಪ್ಪತ್ತು ನಿನ್ನಯ
ನಂದನರು ನೀಗಿದರು ನೆಲನನು
ನಿಂದು ಕರೆದನು ಬಳಿಕ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಕಲಿ ಭೀಮ || ೨೫

ಧಾರುಣೋಪತಿ ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಕು
ಮಾರರಲಿ ತೊಂಬತ್ತಯೆಂಟು
ಪಾರುಬಾಣಿಯ ಲೆಕ್ಕ ನೆಂದುದು ನಿ⁴ಮ್ಮ ಚಿತ್ತದಲಿ⁴ |
ಸಾರಭೂತರಲೇ ಸಮನೆ ವಿ
ಕಾರಿಗಳೊಳಿ ವಿತ್ಯನ್ನಪ್ಪ ಸಂ
ಹಾರರಿಬ್ಬರ ಬೀಯವನು ಮೇಲಿನ್ನು ಕೇಳೆಂದ || ೨೬

¹ ಲಘುಯನು (ಚ.ಟ.ತ.ಪ.ಬ). ² ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ (ಟ). ³ ಲಗ್ನ
(ಗ.ಟ.ಚ.ತ.ಪ). ⁴ ನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ (ಟ.ದ).

ಮುಷಿದುದಚ್ಚಾಳಚ್ಚು ಕುದುರೆಗೆ
 ಳುಱುಕುಗೊಂಡುದು ನಿನ್ನವರು ಹೊ
 ಕ್ಕಿಱುದು ಹೋಗಾಡಿದರು ತನ್ನ ಸಹೋದರ ವ್ರಜವ |
 ಹೊಱಿಗೆ ಕರ್ಣಕೃಪಾದಿಗಳು ¹ಮೈ¹
 ಮುಱುವ ಹೊತಾಯಿ ವನ ನೆತ್ತ ರ
 ಸುಱಿಯದೆಡೆಯಲ ಬಿಡೆನೆನುತ ಪವನಜನು ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೨೭

ದೊರೆಯ ತಮ್ಮನ ತವಕತೋಟಿಗೆ
 ತಿರುಗುತ್ತದೆ ತಡವೇನು ನೂಕೆನು
 ತರಸ ಕೇಳೈ ತನತನಗೆ ದುಶ್ಯಾಸನನ ರಥವ |
²ಪರಿಹರಿಸಿ²ಕೊಂಡೇಱುತ್ತೀ ದಳ
³ದುರವಣಿಯ³ ಸೈರಿಸಿದಡವನೀ
 ಶ್ವರನಲೇ ಕಲ ಭೀಮನಲ್ಲವೆ ಧೀರನಾರೆಂದ || ೨೮

ನೂಕದಿರಿ ಸಂಘಟಿಸಿ ಹೋಹೋ
 ನಾಕು ನಾಕಾ ಮೆಚ್ಚಿದನು ತಳು
 ವೇಕೆ ದುಶ್ಯಾಸನ ವೃಥಾ ನೀ ಹೊತ್ತು ಗಳಿವೆಯಲಾ |
 ನೀ ಕಳೆದುಕೊಳು ಧನುವ ನಮ್ಮ ವಿ
 ವೇಕವನು ದಳ ನೋಡುತ್ತಿರಲ ನಿ
 ರಾಕುಳದಲೆಚ್ಚಾಡುವೆವು ನಿಲ್ಲೆಂದನಾ ಭೀಮ || ೨೯

⁴ರೂ⁴ಡಿಸಿದ ಭಟ ನೀನು ಹರಿಬವ
 ಬೇಡಿ ತೊಡಕಿದೆ ನಾನು ಬಾಡಾ
 ಬಾಡಿಯಲಿ ನಿಗುಱುಲ್ಲ ತೆಗೆ ಹಂಗೇಕ ತೆತ್ತಿಗರ |
 ನೋಡುತ್ತಿರಲೇ ಬಲವೆರಡು ಹೋ
 ಗಾಡು ನಮ್ಮನು ಮೇಣು ನಿನ್ನನು
⁵ಸೂ[ಡು]ದಱುವೆನು⁵ ಸತ್ಪದಳತೆಯ ಕಾಣಲಹುದೆಂದ || ೩೦

ತೊಲಗಿರೈ ಪರಿವಾರ ಬಾಳೆಯ
 ತಳಿಯ ಮುಱುವತಿ ಸಹನಿ ಗಡ ಮುಱಿ
 ಮೊಲನ ಬೇಟೆಯ ವಿರರ ಗಡ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗದಲ |

¹ ಕೈ (ಗ.ಟ.ತ.ಪ). ² ಪರುಠವಿಸಿ (ಕ.ಗ) ³ ಕುರುಬಲಕೆ (ಟ).

⁴ ದುರಾ (ಟ.ಪ). ⁵ ಸೂಡಿಗಿಱುವೆನು (ಘ.ತ.ಪ.ಬ).

ನಲೆ ಮೃಗದ ಸಾಹಸಿಕ ಗಡ ಕು
 ಟ್ಕಳಿತ ಕೇತಕಿ ¹ತೀಕ್ಷ್ಣ ¹ ಗಡ ನೀ
 ವಳವಿಗೊಡದಿರಿ ಎನುತ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನನುವಾದ || ೩೧

ಪೂತು ಸುಭಟ ಸುಯೋಧನನ ಸಹ
 ಜಾತನಲ್ಲಾ ಮತೆ ಕೆಲಬರಿ
 ಗೀ ತವಕವೀ ಶೌರ್ಯವೀ ಬಲುಹೀಸು ದಿಟ್ಟತನ |
 ಸೋತುದುಂಟೇ ಹೊಳ್ಳುವಾತಿನ
 ಹೂ ತೊಡಬೆ ನಿನಗಿಲ್ಲ ²ಧೈರ್ಯದ
 ಧಾತುಪೊಳ್ಳಿತು ಕೊಳ್ಳೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚನಾ ಭೀಮ || ೩೨

ಫಡ ಎನುತ ಪವನಜನ ಬಾಣವ
 ಕಡಿದು ಕೂರಂಬಿನಲಿ ಭೀಮನ
 ಕೆಡೆಯೆನುತ ಮುಹುಯೆಚ್ಚು ಮಗುಳೆಚ್ಚೆಂಬ ಹರೆಗಡಿದು |
 ಎಡೆಯಲೆಚ್ಚೆಂಬುಗಳನಿಬ್ಬರು
 ಕಡಿದರಂಬುಗಳ ಹೋರಣೆ
 ಕಿಡಿಗಡಹಿ ನಿಬ್ಬರದ ಕಡನವ ಕಂಡೆನಿಬ್ಬರಲಿ ||* ೩೩

ನವೆಯೆ ಸರಳೆಚ್ಚಾಡಿದರು ಕಲಿ
 ಪವನನುತ ದುಶ್ಯಾಸನರು ರಣ
 ದವಕಿಗರ ಕೋಪಾನ್ನಿ ಭುಗಿಭುಗಿಲೆಂದುದಡಿಗಡಿಗೆ |
 ಅವನಿಗಿಳಿಬಿಡು ಧನುವ ತೆಗೆ ಬಡು
 ಗವನೆನುತ ರಥದಿಂದ ಹಾಯ್ದರು
³ಬವರಿಗರು ಬಿನ್ನಣದಿ³ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರಡಾಯುಧದಿ || ೩೪

¹ ತೀಕ್ಷ (ಕ), ತೀಕ್ಷ (ಘ), ರೀಕ್ಷ (ತ), ವೈಕ್ಷ (ದ). ² ಕಾ (ಕ.ಗ.ಚ)

* ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇರೆ (ಗ.ಚ.ದ.ನ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ :-
 ಅಂಬಿಗಂಬುಧಿ ಜರೆದುಡೋ ಮೇ
 ಣಂಬುಗಳನಂಬರವೆ ಕಾರಿ
 ತ್ತಂಬುರುಹ ಧವನಂಬುಗಳ ನೈಜಿಸಿದನೊ ಬಳಿಕ |
 ಅಂಬುಗಳಿಗಂಬರದೊಳಿಂಬಿ
 ಲ್ಲೆಂಬವೋಲಂಬಂಬ ನೀಡಿಹು
 ದಂಬು ಹಾಯ್ದರುಣಾಂಬುಗಳ ಚುಂಬಿಸಿತು ವಕಿಲದಲಿ ||

³ ಬ್ಬಣವ ಕೊಂಡನು ಭೀಮ (ಕ).

¹ಚಾ¹ರಣದ ಚಮ್ಮಟದ ಬಡುಗದ
²ಪಾರಗದಲುಚ್ಚಟದ² ಉಳಿಯು
 ಪ್ಪಾರದೊಡ್ಡಿನ ಹೊಯ್ಲ ಹೋರಚೆಗಳ ಸುರೇಬೆಗಳ |
 ಸಾರತರತ್ರಮ³ರೊದಗಿದರು³ ಜ
 ಜ್ಞಾರರುಬ್ಬಣ ಮುಱಿಯೆ ಕಾದಿ ಕ
 ಠಾರಿಗಳಲೇ ತಟುಬಿ ನಿಂದರು ದಂಡೆ⁴ಮಂಡಿ⁴ಯಲಿ || ೩೫

ಉಳಿಯ ಪಯಪಾಡುಗಳ ದಂಡೆಯ
⁵ಬಳಿಯ ಲೋಹದ ⁶ಲವಣಿಗಳ ಮನ
 ಲಳಿಯ⁶ ಲಾಗಿನ ದೃಷ್ಟಿಯೋರೆಯ ಕೊಂಕಿದವಯವದ |
 ಬಲದ ದಂಡೆಯ ಮುಱಿಯ ದೇಹದ
 ತಳಿತ ಠಾಣದ ಹಜ್ಜೆಹಜ್ಜೆಯ
 ನೆಲನ ಪಲ್ಲಟದರಿಭಟರು ಕಾದಿದರು ಖಾತಿಯಲಿ || ೩೬

ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಕುತು ವ ವಿಘಾತಿಯ
 ಮಡಮುರಿಯಲೇ ಕಳೆವ ದಂಡೆಯ
 ತುಡುಕಿದಡೆ ನೋಡುವ ನಿವಾರಿಸಿ ಜಡಿದು ಝಳವಿಸುವ |
 ಪಡಿಮುಬದೊಳಂಘೈನಿ ಬವರಿಯ
 ಲೊಡಲನೊಲೆವ ಕಠಾರಿಕಾಱರ
 ಬಿಡುತ್ರಮದ ಬಿನ್ನಣಕೆ ಮರು ಭಾಪೆಂದುದುಭಯಬಲ || ೩೭

ಕಣಿಯ ಕಾರಾಟದಲಿ ಹಿರಿಯು
 ಬ್ಬಣದ ಹೋರಚೆಯಲಿ ಕಠಾರಿಯ
 ಕುಣಿಹದಲಿ ಮಸೆಗಾಣದಿದ್ದು ದು ನಿನ್ನ ದೇಹದಲಿ |
 ರಣಮುಖದೊಳಿದು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ
 ರಿಣವಿಶೇಷ ಕಣಾ ಎನುತ ರಿಪು
 ಗಣ⁷ಭಯಂಕರ⁷ ಭೀಮ ನುಡಿದನು ಕೌರವಾನುಜನ || ೩೮

ಸಾಕಿದೇತಕೆ ಮಲ್ಲತ್ರಮದಲಿ
 ನೊಕಿನೋಡುವೆವಿನ್ನು ಕೈದುಗ
 ಳೇಕೆ ದೃಢಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರಪ್ರಕಟಸತ್ವರಿಗೆ |

¹ ಭಾ (ಕ.ಗ.ಚ.ತ.ನ). ² ಪೋರಣದಲುಬ್ಬಟಿಯ (ಕ). ³ ದೊದಗಿ
 ನಲ (ಕ). ⁴ ದಂಡೆ (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ). ⁵ ಲಳ (ಕ.ಗ.ಟ). ⁶ ಲಹರಿಗಳ ಮೈವ
 ಳಿಯ (ಗ.ಟ), ಲವಣಿಗಳ ಮನಮುರಿಯ (ಕ). ⁷ ದಿಶಾಪಟ (ಚ.ತ.ನ.ಬ).

ಈ ಕುಮಾರಕರೊಳಗೆ ನೀನೇ
ಜೋಕೆಯುಳ್ಳವನಹೆ ನಿಯುದ್ಧ
ವ್ಯಾಕರಣಪಾಂಡಿತ್ಯವೆಮಗುಂಟೆಂದನಾ ಭೀಷು || ೩೯

ಏಸನಗ್ಗಿ ಸಿಕೊಂಬೆ ನಿನಗಿ
ನ್ನೈಸು ಕೈದುಗಳಲ್ಲ ಕೃತವ
ಭ್ಯಾಸವಾ ಕೈದುಗಳೆ ಬಾಯಿಗೆ ನಿನ್ನ ಬೀಜುವೆನು |
ಏಸು ಬೇಹುದು ಮಲ್ಲತನ ನಿನ
ಗೈಸು ಬಿನ್ನಾಣದಲ ನಿನ್ನಯ
ನೀಸವಾ^೧ಳವ^೨ ಹೊಯ್ಯೆನೆಂದನು ನಿನ್ನ ಮಗ ನಗುತ || ೪೦

ತರಿಸಿ ಬಿಗಿದರು ಚಲ್ಲಣವ ರ
ಪ್ಪರವನಳವಡೆಗಟ್ಟಿದರು ಕ
ಸು ರಿಯ ತಿಲಕವನೊಟ್ಟಿದರು ನೊಸಲಿನಲಿ ಮುಡುಹಿನಲಿ |
ಕರತಳವ ಮಾಯದ್ಧಿ ಭುಜದಲಿ
ಶಿರದಲಂದಕ್ಕಡದ ಮಣ್ಣನು
ಬೆರಳಲುದುರಿತಿ ಬಾಳುಗೆಂದರು ನೆನೆದು ನಿಂಬಜೆಯ || ೪೧

ನೂಳವಿಸಿದರು ಭುಜಶಿಖರ ನಿ
ನ್ನಾಳವನು ನೆಲಕು^೨ಣಿಯ ದಿಕ್ಕಿನ
ಮೂಲೆ ಬಿರಿಯೆ ಪಯೋಧಿ^೩ಗಳಲಿ ಪಯೋಧಿ ಪಲ್ಲಟಿಸೆ^೩ |
ಫೀಳಡಲು ಕಿವಿಗಳಲಿ ಸೇನಾ
ಜಾಳವೆರಡುಕೊಳುಭಯದಿಗುಶುಂ
ಡಾಲ ಕೈಯಿಕ್ಕುವವೊಲಿವರೊತ್ತಿದರು ತೋಳ್ಗಳಲಿ || ೪೨

ತೆಗೆದು ಗಳಹತ್ತದಲಿ ಕೊರಳನು
ಬಿಗಿಯೆ ಬಿಡಿಸುವ ತೋರಹತ್ತದ
ಹೊ^೪ಗು^೪ತೆಯನು ವಂಚಿಸುವ ತಳಹತ್ತದಲಿ ತವಕಿಸುವ |
ಲಗಡಿಯಲಿ ಲಟಕಟಿಸುವಂತರ
ಲಗಡಿಯಲಿ ಲಾಗಿರುವ ಡೊಕ್ಕರ
ಣಿಗಳ ಬಿಗುಹಿನ ಬಿಡೆಯ ಬಿನ್ನಾಣದಲಿ ಹೆಣಗಿದರು || ೪೩

¹ ಳಗೆ (ನ). ² ಸಿ (ಕ.ಗ). ³ ಕದಡಲು ದಿಗಿಧ ತಲ್ಲಣಿಸೆ (ಖ.ದ).

⁴ ಗಿ (ಕ).

ಘಾಯವೇ ಜಗಜ್ಜಿ ಮಲ್ಲರಿ
 ಗಾಯ¹ನವು ಜೊಕ್ಕೆಯ^{*}ವ^{*} ಬಿಡುವಡು¹
 ಪಾಯ ಕೇಳಿಂಜೊದೆದು ದಂಡೆಯನೊಡ್ಡಿದನು ಭೀಮ |
 ರಾಯ ಕೇಳೈ ನಡಲ ತಿವಿಗುಳ
 ತಾಯಮನೆಯೋ ಪವನಜನ ಬಲು
 ಘಾಯವೋ ಘನ ತೋರಹತ್ತರು ತಿವಿದರುರವಣಿಸಿ || ೪೪

ಮೈಗೆ ಮೇಣದ ಹಾಹೆ ಸರಿ ಮುಂ
 ಗೈಗೆ ಮೇರುವಿನಿರವು ದೊರೆ ಹೊಡಿ
 ಕೈಗೆ ವಜ್ರದ ಹೊಯ್ಲು ಪಡಿಘಟ್ಟಣೆ ಮಹಾದೇವ ||
 ಕೈಗಡಿಯ ಪಟುಭಟರೊಳಗೆ ಬಲು
 ಗೈಗಳೆಂದಮರಾಳಿ ಹೊಗಳಲು
 ಹೊಯ್ಲು ಳನ ಹೊಸನಾಟಕವನಭಿನಯಿಸಿ ಕಾದಿದರು || ೪೫

ಒಂದು ಭೀಮನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನಯ
 ನಂದನನ ಮೇಲೆರಡು ಕೊಂತೀ
 ನಂದನಗೆ ನಾಲ್ಕೆಂಟು ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನಂಗದಲಿ |
 ನಂದಣಿಸಿದವು ಘಾಯ ಘಾಯದ
 ಮುಂದೆ ಹೊದಹುದ್ದವು ²ಸುಘಾಯದ²
 ಬಂದಿಯಲಿ ಸಿಲುಕಿತ್ತು ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನಂಘವಣೆ || ೪೬

ತ್ರಾಣವೆಳದಾಯ್ತು ಬಿಳ ಶೌರ್ಯದ
 ಚೂಣೆ ಮುಱುದುದು ಘರ್ಮಜಲವು
 ಗ್ರಾಣಿಸಿತು ಭುಜಬಲವನಂಕುರಿಸಿತ್ತು ರಣಭೀತಿ |
 ಪ್ರಾಣಪವನನ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟುದು
 ಗೋಣಿನಲಿ ಗರುವಾಯಿಗಡೆ ರಣ
 ಹೂಣಿಗನು ಜವಗುಂದಿದನು ದುಶ್ಯಾಸನನು ಬಳಿಕ || ೪೭

ಹೊಯ್ಲು ತುರುಬನು ಹಿಡಿದು ತಡೆಗಾ
 ಲೊಯ್ಲು ಕೆಡಹದನಸಬಡಿದು ಹೊಯ್⁶
 ಹೊಯ್ಲು ಬಿಡೆ ಬೊಪ್ಪರಿಸಿ ಡೊಕ್ಕರವಿಕ್ಕಿ ರಾಘೆಯಲಿ |

¹ ವನು ಜೋಕೆಯಲದೆ ಕಡು (ಕ). * ವು (ಚ.ತ.ನ). ² ವಿಘಾತಿಯ (ಕ.ಗ.ಟ)

ಹಾಯ್ದೆ ವಾಲಗಳುಸುರಪಾಳೆಯ
ವೆಯ್ದೆ ಬಿಟ್ಟು ಮೂಗಿನಲಿ ಕೈ
ಗೆಯ್ದು ತುಡುಕಿದ ಶೋಣಿತಕೆ ಲಟಕಟಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೪೮

ಹರಿ ಮದೋತ್ಕಟದಂತಿಯನು ಡೊ
ಕ್ಕರಿಸಿ ಡಾವರಿಸುವವೇಲಾ ನರ
ಹರಿ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನಂಕದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆವಂತೆ |
ಅರಸ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಕನ ನಡು
ತರದೊಳಗೆ ಕೆಡಕಿದನು ಕೊಬ್ಬಿದ
ಮರುಷ ಹರುಷ ನಿಯುದ್ದ ದಕ್ಕಡನಾದನಾ ಭೀಮ || ೪೯

ನಿಕ್ಕಿದೆಯಲಾ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹಿಯೆ
ಸೊಕ್ಕಿದೆಯಲಾ ಹಿಂದೆ ಜೂಜಿನ
ಲಕ್ಕಜವ ಮಾಡಿದೆಯಲಾ ಮಾನಿನಿಯ ಮುಡಿವಿಡಿದು |
ಚುಕ್ಕಿಗಳಲಾ ನಿನ್ನವರು ಕೈ
ಯಿಕ್ಕ ಹೇಳಾ ನಿನ್ನನೊಬ್ಬನ
ನಿಕ್ಕಿ ನೋಡಿದರಕಟನುತ ಮೂದಲಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೫೦

ಉಕ್ಕಿದುದು ತನಿಹರುಷ ಮೈಯೊಳ
ಗೊಕ್ಕವಾ ಪುಳಕಾಂಬು ಕಂಗಳು
ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದುವು ಮುನ್ನ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಶೋಣಿತವ |
ಬಿಕ್ಕುವಹಿತನನಡಿಗಡಿಗೆ ಎವೆ
ಯಿಕ್ಕದೀಕ್ಷಿಸಿ ತಣೆಯದಿನ್ನಕ
ನಿಕ್ಕಿ ನಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಬ ರೋಷವೆ ರಾಜ್ಯಮಾಡೆಂದ || ೫೧

ಎತ್ತಿ ಕಳೆದಿರಿ ವನಕೆ ನಾವ್ ನಿ-
ಮೈತ್ತುಗಳಲಾ ಬೀದಿಯಲಿ ಬೆಂ
ಬತ್ತಿ ಕೊಂಕಿನ ಬೆರಳಲೇಡಿಸಿ ಬಯ್ದು ಭಂಗಿಸಿದ್ದೈ |
ತೊತ್ತಲಾ ಪಾಂಚಾಲೆ ನಾವ್ ನಿ
ಮೈತ್ತುಗಳಲಾ ಹಿಂದೆ ಕಿಚ್ಚಿನ
ತುತ್ತು ವಿಷದಬ್ಬು ಟೆಗಳನು ನೆನೆಯೆಂದನಾ ಭೀಮ || ೫೨

ಎಱಗಿದನು ಕಟವಾಯ ಹಲುಗಳ
ಮುಱಿಯಲುಗುರಲಿ ಹೊಯ್ದು ಹೃದಯವ
ನುಱಿ ಬಗಿದು ಮೊಗೆಮೊಗೆದು ರಕ್ತವ ಕುಡಿತೆ¹ಕುಡಿತೆಯಲಿ |

¹ ಯಲಕುಡಿದು (ಕ.ಚ.ಟ).

ಸುಱಿಸುಱಿದು ಸುಱಿದಡಿಗಡಿಗೆ ಚ
ಪ್ಪಿಱಿದು ಚಪ್ಪಿಱಿದಿದಿಡ ಮಧುರಕೆ
ನೆಱಿವವೇ ಸುಧೆಯಿಕ್ಷುರಸಗಿನವೆಂದನಾ ಭೀಮ || ೫೩

ಆಡಿದುದು ಹುನಿಯಲ್ಲ ನೀ ಸವಿ
ನೋಡು ಕರ್ಣನರೇಂದ್ರ ಕೌರವ
ನೋಡು ಸವಿಯನು ಶಕುನಿ ಕೃಪ ಕೃತವರ್ಷು ಗುರುಸುತರು |
ನೋಡಿರೈ ಹೇವರಿಸುವರೆ ಕೈ
ಮಾಡಿರೈ ನಿಮ್ಮಾತನಳಿವನು
ನೋಡುತಿಹುದೇ¹ ನಿಮಗೆ ನೀತಿಯೆ ಎಂದನಾ ಭೀಮ || ೫೪

ಬಡಿಸಲಾಗದೆ ಕೈದುಕಾತಿಯ
ರಡಬಳವನೀ ಹುಲಿಯ ಬಾಯಲಿ
ಕೆಡವಿ ಕಳೆದಿರಲಾ ಸುಯೋಧನ ಕರ್ಣ ಗುರುಸುತರು |
ಸುಡಲಿ ನಿಮ್ಮನು ಮೊಲೆಗಳಿಲ್ಲದ
ಕಡುಮುಹುಳಿ ನಿಮಗೇಕೆ ನಿಮ್ಮನು
ನುಡಿಸುವವರಾವಲ್ಲೆನುತ ಮದವೇಱಿದನು ಭೀಮ || * ೫೫

ಎಲೆಲೆ ಕೌರವಮೋಹರದ ಮಂ
ಡಳಿಕರಿದ ದುಶ್ಯಾನನನ ತೊ
ಟ್ಟುಳಿಕೆಗಾಂತಿದೆ ಹರಣವಕಟಾ ಕಾಯಲೆಳಸಿರಲಾ |
ನಲಿಹಿದವನೊಡಹುಟ್ಟಿದೀತನ
ಕೊಲುವೆಡೆಗೆ ಮತವೇ ಮುಖೀಶರ
ಕುಲಕೆ ಪಂಥವಿದೇ ಎನುತ ಮೂದಲಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೫೬

ಏನ ಹೇಳುವೆನರನ ಕೌರವ
ನೇನೆ ಗರಹೊಡೆದಂತೆ ಬಹಳಾಂ
ಭೋನಿಧಿಯಲದ್ದಂತೆ ಬೆಗಡಿನ ಸೊಗಡ ಸೆಱಿವಿಡಿದು |
ಮೋನದಲಿ ಮನವಳುಕಿ ಯೋಗ
ಧ್ಯಾನಪರರಾದಂತೆ ಚಿತ್ತ
ಗ್ಲಾನಿಯೊಳಗೆಲಿವಿಡುಕೆದಿದ್ದುದು ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರ || † ೫೭

¹ ದಿದು (ತ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ.ಪ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ
() ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ ಓಲೆಗಳಲ್ಲ. † ೫೭-೫೮ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ.

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಕದುಕಿಣ್ಣಿದು ರಕುತವ
 ಕುಡಿತೆಯಲಿ ಕುಡಿಕುಡಿದು ಬೆರಳಲಿ
 ಮಿಡಿದು ಕದನಸ್ಥಾನದೇವತೆಯರಿಗೆ ಕೈಕೊಳಿಸಿ |
 ಕುಡಿದು ಮಿಕ್ಕದನಖಳ ಭೂತಕೆ
 ಬಡಿಸಿ ಚಪ್ಪಿಪುದಾರಿ ಬೊಬ್ಬಿಣ್ಣಿ
 ಯೊಡನೊಡನೆ ನೊರೆನೆತ್ತರೋಕುಳಿಯಾಡಿದನು ಭೀಮ || ೫೮

ಎಲವೆಲವೋ ಗುರುಸೂನು ಭೂಮಂ
 ಡಲದೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯನೂ ನೀ
 ನುಳಿಯೆ ಭಟರಿಲ್ಲೆಂಬ ಗರ್ವದಗಿರಿಯನೇಣ್ಣಿಹಿರಿ |
 ನಿಲುಕಲಾಗದೆ ಕೌರವಾನುಜ
 ನುಳಿವು ಸೊಗಸದೆ ನಿನಗೆ ಬಿಲುವಿಡಿ
 1ದುಳುಹಿರೈ ಲೇಸಹುದೆನುತ1 ಮೂದಲಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೫೯

ಎಲೆ ಕೃಪಾಚಾರಿಯ ಸುಯೋಧನ
 ನೊಳಗೆ ನೇರುಪೆ ಹಿರಿದು ನಿಮಗೀ
 ಖಳನ ಕೊಲೆಯನು ನೀವು ಮನಗೊಟ್ಟೊಲಿದು ನೋಡುವರೆ |
 ಎಲೆ ಶಕುನಿಯೆಲೆ ತಲ್ಯ ಎಲೆ ಬಾ
 ಹಿಲಿಕ ಕೃತವರ್ಮಾದಿ ವೀರರು
 ನೆಳೆದುಕೊಳಿ ದುಶ್ಯಾಸನನನುತೊಪ್ಪಲಿದನು ಭೀಮ || ೬೦

ಪತಿಗೆ ಮಲೆವರಗಂಡನಾಳ್ಗೆ
 ಹಿತವ ಕೌರವಕುಲಕೆ ಕಣು ಗತಿ
 ಮತಿಯೆನಿಸಿ ನೀ ಕರ್ಣನೆಂಬುದು ಸಕಲಜನಜನಿತ |
 ಪತಿಯ ಸಹಸಂಭವನ ಮರಣ
 ವ್ಯತಿಕರವ 2ನೋಡಿದಡೆ ದುಷ್ಟೀ
 ರಿತಿಯ ಮೊಳೆ ಹೊಮ್ಮುವವಲೇ ರವಿಸುತನೆ ಕೇಳೆಂದ2 || ೬೧

ಕರೆದು ಮೂದಲಿಸಿದರೆ ರಣಭೀ
 ಕರರು ಮರಳುವರವರಿಗಿತ್ತಿ ದ
 ಬಿರುದಿನಗ್ಗದವೀರ ನೋಡುತ್ತಿಹರೆ ಕಲಿ ಕರ್ಣ |

1 ದಳುಕದಿರಲಾ ನೀವೆನುತ (ದ.ಪ.ಬ). 2 ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಯುಪಕೀರಿಸಿತಿಯು
 ನಿನಗಹುದೆಂದು ಮೂದಲಿಸಿದನು ರವಿಸುತನ (ಘ.ತ.ದ).

1 ಹರಣವಿದೆ ದುಶ್ಯಾಸನನ *ತೆಗೆ
ಬರ*ಸೆಳೆವ ಬಲುಹುಳ್ಳಡೆನುತು
ಬ್ಬರಿಸಿ ಗಜಱಿನ ಗರುವನೊಲದನಹಿತವೀರರಿಗೆ1 ||

೬೦

2 ಅಕೆವಾಳರು ಕರ್ಣಗುರುಸುತ
ರೀ ಕೃಪಾಚಾರಿಯರು2 ತಾವೇ
ಕೈಕವೀರರು ನಿನ್ನನೊಬ್ಬನನೊಪ್ಪುಗೊಟ್ಟರರಾ |
ಏಕೆ ತಟುಬಿದಿರಿವರನಾಹವ
ಭೀಕರರ3ನವಿವೇಕ್ಷಿಗಳು ಇವ
ರೇಕೆ ನೀವೇಕೆಂದು ದುಶ್ಯಾಸನನ ನೋಡಿದನು ||

೬೨

ಮರಣ ಹೊರೆಹೊರೆಯಾಯ್ತು ನಿನ್ನಯ
ಹರಣವೆನ್ನಂಗಯ್ಯಲದೆ ನಿ
ಮ್ಮರಸನನ ಕರಸೆಲವೊ ಕಾದಿಸು ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಿಸಲ |
ಅರಿಬಲದೊಳಿದಿರಿಲ್ಲ ನಿಜಮೋ
ಹರದೊಳಗೆ ಮಿಡುಕುಳ್ಳ ವೀರರು
ಮರಳಿಚಲ ನಿನ್ನು ವನನುತ ನೋಡಿದನು ತನ್ನವರ || †

೬೪

ಎಲವೊ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಸಾತ್ಯಕಿ
ಎಲೆ ಶಿಖಂಡಿ4ಪ್ರಮುಖನಾಯಕ
ರಳು4ಕದಿಹ ಮನವುಳ್ಳಡಿಡಿರಾಗಿವನ ಸಲಹುವುದು |

1 ಧುರದೊಳಪ್ರತಿವೀರನೀ ಸಂ
ಗರಕೆ ನಾಹಸಮಲ್ಲ ಈ ವ್ಯತಿ
ಕರವ ನೀ ಬಿಡಿಸೆಂದು ಮೂವಲಿಸಿದನು ಕಲ ಭೀಮ || (ದ).

* ನನಿಬರು (ತ). 2 ಈ ಕೃಪನನೀಕರ್ಣನೀ ಮತ್ತೀಕುಮತಿಗಳು ಗುರುಸು
ತನು (ಕ.ಗ.ನ). 3 ಸೇವಕರು (ತ.ನ.ಪ). † ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.)
ಪ್ರತಿಯುಳ್ಳ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಇವರ ಬಲದಲಿ ನಿಂದದೀ ನ
ಮ್ಮವರಲೇ ಮುರಹರ ಧನಂಜಯ
ನಿಮಗೆ ಬಲುಹುಯಾದರಿವನನು ಬಿಡಿಸಿ ಬಲ್ಲಿದರು |
ಹವಣಿಹುದೆವಾವೆಂಬ ಲಯುಭೈ
ರವಭಯಂಕರ ಭೀಮನಾಚೋ
ಪವನು ಕಂಡೆವೆಯಿಕ್ಕದಿದುರ್ದು ಧಟರು ಭೀತಿಯಲ ||

4 ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದಿಗಳಳು (ಪ.ನ).

ಹಲಬರಲಿ ಫಲವೇನು ದಾನವ
ಕುಲದಿಶಾಪಟಕೃಷ್ಣ ಮುನಿದಡೆ
ಕಳೆದುಕೊಳು ಕೌಮೋದಕಿಯನೆಂದೊದಹುದನು ಭೀಮು || ೬೫

ಕೇಳು ಫಲುಗುಣ ಲೋಕಮೂಠಜೊ
ಳಾಳು ನೀನೆಂದೆಂಬ ಗರ್ವವ
ಪಾಲಿಸುವೊಡಿದಿರಾಗು ತೊಡು ಗಾಂಡಿವದಲಂಬುಗಳ |
1ಆಳುತನ ನಿನಗುಳ್ಳೊಡಹಿತನ
ಪಾಲಿಸುವೊಡೇಳೆಂದೆನಲು1 ಜಯ
ಲೋಲ ಸುಗತಿಯೊಳಿದನರ್ಜುನನಮಳ ಮಣಿರಥವ || ೬೬

ಅಹುದಹುದು ತಪ್ಪೇನು ತಪ್ಪೇ
ನಹಿತದುಶ್ಶಾಸನನ ಸಲಹುವೆ
ನಹಿತಬಲವೆನಗೆನಿಲಿಸುತನೆನುತೈದೆ ಬರೆ ಕಂಡು |
ಬಹಳ ಭೀತಿಯೊಳಸುರರಿಪು ನ
ನ್ನಿಹಿತ ಚಾಪವ ಓಡಿದು ಮನದು
ಮೃಹವ ಕೆಡಿಸಿ ಕಿರೀಟಿಯನು ನಿಲಿಸಿದನು ರಥವೊಳಗೆ || ೬೭

ಅಹುದು ಭೀಮನ ಗೆಲುವ ಭಟನೀ
ನಹೆಯಲೇ ನಾವಂಜುಪವು ನಿ
ವಹಿಸಬಹುದೇ ಕಾಲರುದ್ರನ ಕೆಣಕಿ ಕದನದಲಿ |
ನಹಜವಿದು ಸಾಕ್ಷಾದುಮಾಪತಿ
ಯಹ ಕಣಾ ಪವನಜನ ನೋಡಲು
ಬಹಡೆ ನೋಡೆಂದಸುರರಿಪು ನುಡಿದನು ಧನಂಜಯಗೆ || ೬೮

ಕಂಡನರ್ಜುನ ತ್ರಿಪುರದಹನದ
ಖಂಡಪರಶುವೇಲರ್ದ ಭೀಮನ
ದಂಡಿಯನು ಧಟ್ಟಿಸಿ ಭೂತಗಳೆಡಬಲದೊಳರಲು |
ಚಂಡಬಲನಹನೈ ವೈಕೋದರ
ಗಂಡುಗಲಿಗಿದಿರಾವನೆನುತಾ
ಖಂಡಲಾತ್ಮಜನೆಹಗಿದನು ಮುರವೈರಿಯಂಘ್ರಿಯಲಿ ||* ೬೯

1 ಆಳುತನಕಿಳ ಮೆಚ್ಚಿ ಭೀತರ ಪಾಲಿಸೀತನ ಕಾವುದನೆ (ಕ). 2 ನೆನಗಿನು
(ತ.ನ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ.ಗ.ನ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ.

ಉಭಯ ವೀರರ ನೋಡಿ ಸಂಗರ
 ರಭಸದಲಿ ಮೂದಲಿಸಿ ಚಾಪ
 ಪ್ರಭವಚಪಲರ ಚದುರುಗೆಡಿಸಿದ ¹ಭುಜಬಲೋನ್ನತಿಯ |
 ಸಭೆಯೊಳಾದವಮಾನದಹನ
 ಪ್ರಭೆಯ ನಂದಿಸಲಾಯ್ತು ಲಾ ರಿಪು
 ಸುಭಟ²ನುರವೆಂಬಭ್ರಸಂಭವರುಧಿರಜಲವೆಂದ² || ೨೮

ಕಡೆದ ಹಗೆಯೊ³ರ್ರ³ಲನಲಿ ಕಿವಿ ಎಡೆ
 ಯುಡುಗದೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಂಗಳಾ ಬಳ
 ನೊಡಲ ಕಡಿಗಡಹಿನಲಿ ಮೈ ರಿಪುಮಾಂಸಗಂಧದಲಿ |
 ಬಿಡದೆ ನಾನಿಕ ಬಳನ ರಕುತವ
 ಕುಡಿದು ನಾಲಗೆ ಸೊಗಸೆ ಸೊಕ್ಕಿದ
 ನೊಡನೊಡನೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಕಲಿ ಭೀಮ || ೨೯

ಘನ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಭೀಮಸೇನಗೆ
 ವಿನುತ ಭುಜಗೇಂದ್ರಂಗೆ ದುಶ್ಯಾ
 ಸನನ ಜೀವಾನಿಳನ ಪಾರಣೆ ಸಮರಭೂಮಿಯಲಿ |
 ಮುನಿವನಾರಿಪನೊಳಗೆ ಕರುಳನ
 ಘನ ನಿಶಾಕರಬಿಂಬದುದಯದೊ
 ಳನಿಲಜನ ಮುಖಕುಮುದನಸುನಗೆಯೆಸಳು ಪಸರಿಸಿತು || ೩೦

⁴ಉಕ್ಕಿ⁴ದುದು ಕಡುಗೋಪ ರಕುತದ
⁵ಸೊಕ್ಕಿ⁵ನಲಿ ಸೊಗಡೇಱಿ ಕಂ⁵ಗಳ
 ಉಕ್ಕಿ⁶ದುದು ಕಡುಗೆಂಪು ತೊದಳನ ಗಜಱು ಘಾಡಿಸಿತು |
⁷ಮಿಕ್ಕ⁷ ರಕುತವ ಮೊಗೆದು ⁸ಬದಿಗಳೊ
 ಳೊಕ್ಕ ಕರುಳ್ಳಳನಾಯ್ದು ಮೂಲೆಗೆ
 ಳೊಕ್ಕಿನಲಿ ಕೈಯಿಕ್ಕಿ ಷಿಂಗಣಗುಣದನಾ⁸ ಭೀಮ || ೩೧

ಬಳಿಕ ಪರಿತೋಷದಲಿ ಮಾರುತಿ
 ಲಲನೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿದನು ತ
 ನೊಲ್ಲವಿನಾಹವವಾದುದೈತಹುದೆನಲು ಬೇಗದಲಿ |

¹ ನಂದು ಕಲಿ ಭೀಮ (ಕ). ² ಸಂಭವರಕುತಜಲವೆನಗೆಂದನಾ ಭೀಮ (ಕ.ನ.ಪ). ³ ಡ (ಸ). ⁴ ಐಕ (ಕ). ⁵ ಸೋಕಿ (ಕ). ⁶ ಗಳೊಳಾಕಿ (ಕ). ⁷ ನೂಕಿ (ಕ). ⁸ ಕರುಳನು ತೋಕಿ ಮೂಳೆಗಳೊಕ್ಕಿಲಲಿ ಕೈನೂಕಿ ಷಿಂಗಣ ಗುಣದು ಭೀಕರನಾದನಾ (ಕ).

ನಳಿನಮುಖಿ ನಲವೇಷು ಮೇಳದ
ಕೆಳದಿಯರು ಕೈಗೊಡಲು ನೇವುರ
ದೆಳವೊಳಗು ಮೋಹಿಸಲು ಮಾನಿನಿ ಬಂದಳಾಯೆಡೆಗೆ || ೨೪

ಮನಸಿಜನ ಮದದಾನೆ ¹ಮೋಗನಿ¹ದ
ಳನುವರಕೆ ಮರು ಮಾಯೆ ಮೆಚ್ಚಿನ
ಮನದ ಕಡುಹಿನ ಖಾತಿಯೆಂತುಟೊ ಕೌರವನ ಮೇಲೆ |
ಎನಲು ದಿವಿಜರು ಝಣಝಣಾಯಿತೆ
ನಿನದದುರವಣಿ ²ಮಿಗಲು ಘನಸಂ
ಜನಿತ ಪದತಳ ಚಲನಕೃತಿಯಿಂದ್ಯೆ²ದಿದಳು ರಣವೆ || ೨೫

ಅರರೆ ಭೀಮನ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ಬರವೊ ಕೌರವನೈಪನ ಮರಣಾಂ
³ಕುರವ ಸೂಚಿಸುವಾತುರಶ್ರೀನತಿಯ³ ಸಂಭ್ರಮವ್ವೇ |
ಅರಿಭಟರಿಗದ್ದು ತವೆನಲು ಭೀ
ಕರರು ದುರ್ಧರವೆಂದೆನಲು ಪಂ
ಕರುಹಮುಖಿ ನಡೆತಂದಳಾ ⁴ಪವಮಾನಜನಹೊರೆಗೆ⁴ || ೨೬

ಬರುತ ಕಂಡಳು ಭೀಮಸೇನನ
ಧುರಪರಾಕ್ರಮವಕ್ಕಿ ಭುಗಿಲೆಂ
ದರಿಭಯಂಕರರೌದ್ರರೂಪಿನೊಳಿರಲು ಬರಲಂಜಿ |
ತಿರುಗೆ ಕಂಡನು ಪಪನಸುತ ಪಂ
ಕರುಹಮುಖಿಯನು ಕರೆದು ನಿನ್ನಯ
ಭರದ ಬಯಕೆಯಿದಾಯೆ ದಿಟ ನೋಡೆಂದು ತೋಪಿಸಿದ || ೨೭

ಅರಿವನು ನೀ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಯು
ಕಾರಣಕೆ ಬಳರೊಳಗಿದಾವನು
ವೀರ ದುಶ್ಯಾಸನ ಕಣಾ ⁵ಅಂತಾದಡಾಯೆನುತ⁵ |
ನಾರಿದಳು ಸೆರಸಿಜವದನೆ ಭ
ತಾರನನು ನಸುನಗುತ ಚರಣದ
ಚಾರು ನೇವುರವುಲಯಲೊದೆದಳು ಬಳನ ಮಸ್ತಕವೆ || ೨೮

¹ ಮೋಹಿ (ಕ). ² ಮೇಲೆ ಕರಸಂಜನಿತಕರಕಮಫದ ಚಮತ್ಕೃತಿಯೆ
(ಕ). ³ ಕುರವಿವರ್ಧನವಾತುರ ಶ್ರೀನತಿಯ (ಕ.), ತರವ ಸೂಚಿಸುವಾದಿಶಕ್ತಿಯ
ಗತಿಯ (ಪ.), ಕುರವ ಸೂಚಿಸುವಪಜಯಸ್ತಿಸತಿಯ (ಬ.ನ). ⁴ ಪವನಜ
ನಸಮ್ಮುಖಕೆ (ಟ.ದ). ⁵ ಅಂತಾದಡಹುದೆನುತ (ಕ.), ನೋಡೆನಲು ಹರುಷದಲಿ
(ಗ.ಟ.ದ.ನ.ಬ).

ನುಡಿವುದರಿಂದೇ ನುಡಿದ ಭಾಷೆಯ
 ಕಡೆತನಕ ಪೂರೈಸಿ ಮಾಡುವ
 ಕಡುಗಲಿಗಳಾರುಂಟು ಜಗದೊಳು ನಿನ್ನ ಹೋಲುವರು |
 *ಮೃಡಪರಾಕ್ರಮಿ ನನ್ನ ಹೋಲುವ
 ಮಡದಿಯರು ನಿನ್ನಂದದೊಡೆಯರ
 ಪಡೆವುದೇ ಪರಮೈಕಸೌಖ್ಯವಿವೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ* ||

† ೭೬

ತರುಣಿ ಕುಳ್ಳಿರು ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿಯ
 ಕರುಳ ಮುಡಿ 1ನಾ ನಿನ್ನ ಖಾತಿಯ
 ಪರಿಹರಿಸುವೆನು ಬಳನ ರುಧಿರ1ಸ್ನಾನಕೆಳನುವರ |
 ಸರಸಿಜಾನನೆ ಕೊಳ್ಳೆನುತ ಬಳ
 ಸುರವನಿಬ್ಬಗಿವಾಡಿ ಕುಡಿತೆಯ
 ಲರುಣಜಲವನು ಮೊಗೆದು ಮಾನಿನಿಗಿತ್ತನಾ ಭೀಮ ||

೮೦

ಶೋಣಿತಾಂಬುವಿನಿಂದ ತರುಣಿಯ
 ವೇಣಿಯನು ನಾದಿದನು ದಂತ
 ಶ್ರೇಣಿಯಲಿ ಬಾಚಿದನು ಬೈತಲೆವೆಗೆದು ಚೆಲುವಿನಲಿ |
 ರಾಣಿ ಹುಸಿಯದೆ ಹೇಳು ಹೇಳಿ
 ನ್ನಾಣಿ ಸೊಗಸೇ ಬಳನ ದಂತ
 ಶ್ರೇಣಿ 2ತವೆ ಪಾವನವೆ2ಯೆಂದನು ಪವನಸುತ ನಗುತ ||

೮೧

ಮುಡಿಗೆ ಹಾಯ್ದವನುದರ ರಕ್ತವ
 3ತೊಡೆದು3 ಕಬರಿಯ ಕ4ಟ್4 ಕಟ್ಟುವೆ
 ನುಡಿಗೈಯಳಿದನ ಚರ್ಮವನು ನೀನುಡಿಸಲುಟ್ಟಪೆನು ||
 ಎಡೆಯಲೊಯ್ಯಾರದಲಿ ಕಟ್ಟೆನು
 ಮುಡಿಯ ಮುಡಿಯುಡೆನೆಂಬ 5ತೇಜದ5
 ನುಡಿದ ನುಡಿ ಸಲೆ ಸೆಂದುದೇ ತನ್ನಾಣಿ ಹೇಳೆಂದ ||

೮೨

* ಕಡುಬಳಲವೆನ್ನಾಸರಡಗಿತು

ಪೊದವಿ ಕೈನಾರಿತು ವ್ಯಕ್ತೋದರ

ಪಡೆದನತಿಸಂತೋಷವನು ಕೇಳೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || (ಪ).

† ಈ ಪದ್ಯ (ಕ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. 1 ವರೆ ಧುರದ ಖಾತಿಯ
 ಧರದುರದ ವಿರಕ್ತವಾರಿಯ (ಕ). 2 ಯಿಹೆ ಬಾಚಣಿಗೆ (ಕ.ದ), ಮಯಬಾಚ
 ಣಿಗೆ (ಘ.ಪ). 3 ಕುಡಿದು (ಕ). 4 ಟ್ತ (ಕ.ನ.ಪ.ಬ). 5 ಭಾಷೆಯ (ಓ.ದ.ನ).

ಖಳನ ತೆಳುದೊಗಲುಗಿದು ವಾಸ
 ಚ್ಚಲವ ಸಲಿಸಿದನವನ ಜಠರದೊ
 ಳೊಳಗರುಳನುಗಿದಬುಜವದನೆಯ ಮುಡಿಗೆ ಮುಡಿಸಿದನು |
 *ತಳುಕಿದನು ಖಳನುರದ ರಕ್ತದ
 ತಿಳಕವನು ರಚಿಸಿದನು ಹರುಷದೊ
 ಳುಲಿದು ಕಿಳಚಕವೈರಿ ನೋಡಿದನೊಲಿದು ನಿಜಸತಿಯ ||* ೮೩

ಪಸರಿಸಿದ ಪರಿವಾರತರಧಿಯ
 ಮಸಕ ಮಸುಳಿತು ತೊಡೆಯಲಡಗೆಡೆ
 ದನುಹೃದನ ದರುಶನದೊಳಗೆ ಮನಗಿದವು ಮುಡುಹುಗಳು |
 ಶಶಿವದನೆಯುತ್ಸಾಹವತಿ¹ಧಾ
 ಳಿಸಿತು¹ ಭೀಮನ ಹರುಷಜಲನಿಧಿ
 ವಿಸುಟವರಿದುದು ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ || ೮೪

ಎಡದ ತೊಡೆಯಲ ಮಡದಿ ಬಲುವಗೆ
 ಯೊಡಲು ಬಲವಂಕದಲ ನೆಗಕಿದ
 ಕುಡಿವೆರಳ ನಿಡುಗರುಳ ಮಾಲೆಯ ರೌದ್ರ ರಚನೆಯಲ |
 ಕಡುಮನದ ಖತಿಗಾಳಿ ಭೀಮನ
 ಕಡುಹು ಹೋಲುವೆಯಾಯ್ತು ಕಂಭದೊ
 ಳೊಡೆದು ಮೂಡಿದ ಮೃಗದ ಮೊಗದ ಮಹಾಸುರಾಂತಕನ || ೮೫

ಕೆಲದ ತಲೆಯುದ್ರಿಗಳ್ಳಿ ಮೂಳೆಯ
 ಹೊಳೆವ ಸಾಲಿನ ಸುಂಟಗೆಯ² ತೊಂ
 ಗಲಿನ ತೋರಣದೊ³ಟ್ಟಿಲಟ್ಟಿಯ ಕರುಳ ಮಾಲೆಗಳ |
⁴ತಿಳಿದ ರಕುತದ ಕೊಳನ ಘನ ಕೊಳು
 ಗುಳದ ತೋಪಿನ ನಡುವೆ ಮಾರುತಿ
 ಲಲನೆಸಹಿತಾಡಿದನು ಶೋಣಿತವಾರಿಯೋಕುಳಿಯ⁴ || ೮೬

* ತಳುಕು ರಕುತವ ಕಳೆದು ರುಧಿರಾ | ವಳಿಯಲಿಟ್ಟನು ಬೊಟ್ಟನಂಗನೆ |
 ಯಳಕವನು ತುದಿವೆರಳಲೊರಕುತ ನಡಿದನಾಭೀಮ (ಕ).

¹ ರಾಣಸಿದ (ಕ). ² ಯಂಬುಜದ (ಪ.ದ.ನ.), ಯುಟ್ಟಿಗಳ (ಗ).
³ ತೋರಣದೊಳೊಡಗುಗಳೊ (ಕ). ⁴ ತಿಳಿದ ರಕುತದ ಕೊಳನ ಘನ | ತೋಳುಗಳ
 ತೋಪಿನ ನಡುವೆ ಮಾರುತಿ | ಲಲನೆ ಸಹಿತಾಡಿದನು ಶೋಣಿತ ವಾರಿ ಕೇಳಿಗಳ (ಕ),
 ತಳಿತ ರಕುತದ ತೋಳ ಘನ ಕೊಳು | ಗುಳದ ತೋಪಿನ ನಡುವೆ (ಪ.ಬ.)

ಕೊಳುಗುಳದ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗಾಯಿತು
 ಚಲನಸುತನಲಿ ಮದುಮೆಯೆನೆ ಮಂ
 ಗಳಮುಹೂರ್ತ¹ಕದೊಳಗೆ² ಮುಳುಗಿದ ಘಳಿಗೆವಟ್ಟಲೆನೆ |
 ತಲೆಕಪಾಲದ ಸಾಲಶೋಣಿತ
 ಜಲದಲಂದೊಪ್ಪಿದವು ²ರಣದೊಳು
 ಕಳದೊಳದ್ಭುತ ರಚನೆ ಮಿಗಿ² ನೌರಂಭ ರಂಜಿಸಿತು ||

೮೭

ಉಡಿದು ಕೆಡೆದ ನಿತಾತಪತ್ರದ
 ನಡುವೆ ಹರಿನಾಲಿನ ಕಪಾಲದ
 ಗಡಣವಿರೆ ಚೆಲುವಾಯ್ತು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ |
 ಅಡಗನಂತಕ³ಗಗಲ ತಂದೊಡುಣ
 ಬಡಿಸಲಿಕ್ಕಿದ ತಳಿಗೆಯೊಳು ಸಂ
 ಗಡಿಸಿದವು ಕೆಲವಟ್ಟಲೆನೆ ರಂಜಿಸಿತು ರಣಭೂಮಿ ||

೮೮

ನರಳ ತುದಿಹಿಳು⁴ನಲ ಸಬಳದ
 ಸುರಗಿಗಳ ಸೂನಗಿಯ ಬಂಡಿಯ
 ತರಗಳಲಿ ನಿಲುಕಿದ್ವ ಸುಭಟರ ಕಡಿಕು ಮೆಹೆದಿರಲು |
 ಅರರೆ ಜವನಂಗಡಿಯೊಳಿಕ್ಕಿದ
 ತರತರದೊಳಿಹ ಪನರವೆನೆ ನಿಂ
 ಗರಿಸಿತ್ಯೆ ರಣಭೂಮಿ ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ ||

೮೯

ನಿಡಿದ ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳು ಜವನಂ
 ಗಡಿಯ ನೀಲದ ಹಸರದಂತಿರ
 ಲಡಗು ಮೆಹೆದುದು ನೂನೆಗಾಱರ ಹಸರದಂದದಲಿ |
 ಹೊಡೆಗೆಡೆದ ಗಜದಟ್ಟಿ ರಕುತದ
 ಕಡಲೊ⁴ಳದ್ದವು ಬೀತರಸುಗಳ
 ಪಡಗು ಜವರೋಕಕ್ಕೆ ಜಂಗುಳಿನಿದು¹ವೆಂಬಂತೆ ||

೯೦

ಏನ ಹೇಳುವೆನರಸ ಕೌರವ
 ಸೇನೆ ಗರಹೊಡೆದಂತೆ ಬಹಳಾಂ
 ಭೋನಿಧಿಯೊಳದ್ದಂತೆ ಬೆಗಡಿನ ನೊಗಡ ಸಱಿಹಿಡಿದು |

¹ ದೊಳಂದು (ಕ). ² ಬಾಣದ ತಲೆ ತಯನದಲಿ ಮೆಹೆವ ರಣಸಂ (ಪ.ಓ.ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ). ³ ನಗಲನಂ (ಗ.ಓ.ತ.ದ.ಪ.ಬ). ⁴ ಳೆನದವು ದನುಜ ರೋಕದ ಹಡಗು ಭೂರೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಳವಿಳಿದ (ಕ).

ಮೋನದಲಿ ಮನಮುಳುಗಿ ಯೋಗಿ
 ಧ್ಯಾನಪರರಾದಂತೆ ಚಿತ್ತ
 ಗ್ಲಾನಿಗಳಲೆಲಿಮಿಡುಕಡಿರ್ಪುದು ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರ ||* ೬೦

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಕದುಕಿಱಿದು ರಕ್ತವ
 ಕುಡಿತೆಯಲಿ ಮೊಗೆಮೊಗೆದು ಬೆರಳಲಿ
 ಮಿಡಿದು ಕದನಸ್ಥಾನದೇವತೆಯರಿಗೆ ಕೈಗೊಳಿಸಿ |
 ಕುಡಿದು ಮಿಕ್ಕು ದನಖಳ ಭೂತಕೆ
 ಬಡಿಸಿ ಬೊಬ್ಬಿ ಉದಾಱು ಚಪ್ಪಿಱು
 ದೊಡನೊಡನೆ ನೊರೆನೆತ್ತರೋಕುಳಿಯಾಡಿದನು ಭೀಮ ||* ೬೨

‡ಬಂದ ತೊಱುಗಳ ಕುಡಿದೆನತಿ ಡಗೆ
 ಯಿಂದ ಸಕಲ ಸರೋರುಹಾಂಬುವ
 ನೊಂದೆ ಶ್ಯಾನದಲಿಂಟಿದೆನು¹ ಶಂಕಿಸದು¹ ಕೋಪಾಗ್ನಿ |
 ಇಂದು ದುಶ್ಯಾಸನನ ಶೋಣಿತ
 ದೊಂದು ಕುಡಿತೆಯಲಾ ಮಹಾಶಿಖಿ
 ನಂದಿತೇನಿದು ಚಿತ್ರವಲ್ಲಾ ಸೂತ ಹೇಳಿಂದ || ೬೩

ಇವನ ನೆತ್ತರ ಕುಡಿವ ರಿಪುಕೌ
 ರವರ ನೂರ್ವರ ಕಡಿವ ಭಾಷೆಗೆ
 ಳವಗೆ ಪೂರಾಯವು ಸುಯೋಧನ ಹರಣವೊಂದುಳಿಯೆ |
 ಅವನಿ ಜಳ ಶಿಖಿ ಪವನ ಪುಷ್ಕರ
 ದಿವಿಜ ದನುಜೋರಗ ಮುಖಾವಿಳ
 ಭುವನಜನ ನೀವ್ ಕೇಳಿಯೆಂದನು ಭೀಮ ಮೊಗನೆಗಿಹಿ || ೬೪

ಮಡದಿಯನು ಕಳುಹಿದನು ಕೆಳದಿಯ
 ರೊಡನೆ ನಡೆತರೆ ನಾಕು ಕಡೆಯಲಿ
 ಹಿಡಿದ ಜವನಿಕೆಗಳಲಿ ಜಲರುಹವದನೆ ಗಮಿಸಿದಳು |

* ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಘ.ಟ.ತ.ದ.ನ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಲ್ಲ. ‡ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಿನ
 ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳ ಕ್ರಮವು (ತ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ ಪೃತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ¹ ನಂದಿಸದು
 (ಟ.ದ.ಪ).

ತುಡುಕಿ ¹ವಾಮಾಂಘ್ರಿಯಲಿ ಹಗೆಯನು
ಮಡದಲೊದವನು ಬಳಕೆ ಕೌರವ
ಪಡೆಯ ಪವನಜ ಕೊಟ್ಟನಂತಕಪುರವನಾಂತರಕೆ¹ ||

೬೫

ಅರಿಯ ಹೆಣನನು ಹಾಯ್ದು ನೊರೆ ನೆ
ತ್ವರಲಿ ಬೊಟ್ಟಿಟ್ಟನು ವರೂಢದ
ಹೊರಗೆ ಬಂದನು ಕಳಶಜಲದಲಿ ²ಶೋಳಿದು ಕರಪದವ² |
³ಪರಿಹೃತಶ್ರಮನಾಗಿ³ ವರ ಕ
ಪುರದ ಕಸ್ತುರಿಗಂಧಲೇಪವ
ನೊರಸಿ ಹೊಸಮಡಿವರ್ಗದಲಿ ರಂಜಿಸಿದನಾ ಭೀಮ ||

೬೬

ವಿಳಿಯವ ಕೊಂಡನು ವರೂಢದ
ಮೇಲು⁴ವಲಗೆಯ⁴ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ರಿಪು
ಕಾಲಭೈರವನಡಹಿದನು ತುಡುಕಿದನು ನಿಜಧನುವ |
ಕಾಳೆಗೆಕೆ ಕಡೆಹಾರವೇ ತೆಗೆ
ಯಾಳನಾಗಲಿ ಬಂದು ಕುರುಭೂ
ಪಾಲ ಬೀಳಲಿ ಧರ್ಮರಾಯನ ಚರಣಕಮಲದಲಿ ||

೬೭

ಎನುತ ಬಿಟ್ಟನು ರಥವ ದುರಿಯೋ
ಧನನ ಮೋಹರಕಾಗಿ ಬಂಡಿಯ
ಬಿನುಗುಗಳು ಕೈಬೋಜುಕೈ ಪುನ್ನಾಮನಾರಿಯರು |
ಅನುಜರಾವೆಡೆ ಕರಸು ಕೌರವ
ಜನಪ ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಬಿಂಕವ
ನೆನಗೆ ತೋಟಾಯನುತ ಮೋಳಗಿದನರನದಿರನಲಿ ||

೬೮

ನಿಯತ ಜಯಲುಬ್ಧಕನು ರಣಭೂ
ಮಿಯಲಿ ಹರಿಸಲು ಜಯದ ಸಿರಿಯನು
ಭಯವಿಹೀನರು ಬೆಹಗುಗೊಂಡರು ಭೀಮನುರವಣಿಗೆ |
ಹಯದ ವಾಘೆಯನಿಳುಹಿದರು ಮ
ನ್ನೆಯರು ಮನಗುಂದಿದರು ಕುರುಕೇ
ನೆಯಲಿ ಕಾಣಿಸಲಾದುದಪಜಯಸಿರಿಯ ಸಂಭ್ರಮವು ||

೬೯

¹ ದನು ಕೋದಂಡವನು ಕೈಗಡಿಯ ಮಾರುತಿ ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಪಡೆಗೆ ನಡೆ
ದನು ಸಕಲದಳ ಕುರುತಂತ್ರ ತಲ್ಲಣಿಸೆ (ಕ). ² ಪದಯುಗವ ತೋಳಿದು (ಛ.ತ.
ದ.ಪ). ³ ಕರವದನ ಶುದ್ಧಿಯಲಿ (ಛ.ತ.ದ.ನ.ಪ). ⁴ ಮುಗಿನ (ತ.ನ).

ಬೆಟ್ಟವಾದವು ಬಿಸುಟ ಕೈದುಗ
 ಲೊಟ್ಟಿಲಾದುವು ¹ಸಿಂಧ ಸೆಳೆರಥ
 ವಿಟ್ಟೆಡೆಗಳಲಿ ಭಿಸುಕಲಸದಳವಾದುದನಲಂಗೆ¹ |
 ಥಟ್ಟು ಮುಷಿದುದು ಪಟುಫಟರು ಧೃತಿ
 ಗೆಟ್ಟು ದೆಸೆದೆಸೆಗಳಲಿ ಮಿಗೆ ಸಾ
 ಲಿಟ್ಟು ²ಸರಿದುದು ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮುಖೀಪಾಲ³ || ೧೦೦

ಬಿಸುಟರಮಲಕ್ಕೆ ತ್ರವನು ಕೂ
 ರಸಿಯನೀಪಾಡಿದರು ರಾಯರು
 ಮುಸುಡ ತಿರುಹುತ ಮಕುಟವರ್ಧನಕೋಟಿ ⁴ಸಮರದಲಿ⁵ |
 ಜನವ ಮಾಣಿದರಾಯುಧಂಗಳ
 ಹೆಸರ ವೀರರು ಬಾಹುಬಲಸಾ
 ಹಸರು ಕಂಗೆಟ್ಟೋಡಿದರು ಪವನಜನ ನಮರದಲಿ || ೧೦೧

ಬಲ ಮುರಿದು ಬರುತಿರ್ದುದೈ ಕಡೆ
 ಜಲಧಿಯಲಿ ತೆರೆ ತಿರುಗಿದಂತಿರೆ
⁴ತಲೆಮುಸುಕಿನಲಿ ನೋಟುದುರವಣಿಕಾಟ ನಾಯಕರು⁴ |
 ನೆಲೆದೆಗೆದು ನಮ್ಮವರು ನೃಪನರ
 ನೆಲೆಗೆ ಸೇರದೆ ಸರಿಯೆ ಕಂಡನು
 ನಳಿನವಿತ್ತನ ಮೊಮ್ಮ ತಡೆದನು ⁵ಫೀರಮನುರವಣಿಯ⁵ || ೧೦೨

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಸಿಂಧುರದ ಸೆಳೆದಿಟ್ಟೆಡೆಯ ಚಾಮಿಕವು ಅನದಳವಾದುದನಿಬರಿಗೆ (ಕ).
² ಮುಷಿದುದು ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನೀಪಾಲ (ಕ). ³ ಒನ ಜರಿಥು (ಖ.ತ.ನ).
⁴ ತಲೆಯ ತಡೆತುತಲೋಡಿದರು ಕುರುನೃಪನ ಪರಿವಾರ (ಕ). ⁵ ಫೀರ ವೃಷಸೇನ
 (ತ.ಪ.ಬ).

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನ || ಚಂಡಬಲ ಪವನನಜನ ಮುಂ
 ಕೊಂಡು ವಿರಥನಮಾಡಿ ಕದನೋ
 ದ್ವಂದ್ವ ನರನೊಳು ಕಾದಿ ಮಡಿದನು ವಿರ ವ್ಯಷಸೇನ ||

ಅವಧರಿಸು ದೃತರಾಷ್ಟ್ರನೃಪ ನಿ
 ನ್ನವಗೆ ತಿಳಿದುದು ಸೊಕ್ಕು ಚಿತ್ತದ
 ಬವಣೆ ಬೀತುದು ಮನದ¹ ಜೊಂಪಿಳಿದುದು ಛೇದಾಳಿಸಿದ |
 ಡವರಿಸಿದ ಡೊಳ್ಳಾಸ ರಣಬೇ
 ಳುವೆಯ ಬಿಗುಹಡಗಿದವೊಲನಿಬರು
 ತವತವಗೆ ನಾಚಿದರು ಕೋಳಾಹಳಕೆ ಪವನಜನ || ೧

ಮುಟ್ಟಿ ಬಂದುದು ಕೇಡು ನೃಪನೊಡ
 ಪುಟ್ಟಿದನ ಹೊಯ್ದುರುಣಜಲದಲಿ
 ಚಟ್ಟಿಡಿದು ರಿಪು ಚಾರಿವರಿದನು ಕಳನ ಚೌಕದಲಿ |
 ಇಟ್ಟಣನುವೀ ರಣಮದಾಂಧನ
 ತೊಟ್ಟುಳಿಕೆಯನು ಕೀಳೈ ರಾಯಘ
 ರಟ್ಟನಿಲ್ಲಾ ಎನುತ ತನಿಮನಗಿತು ಭಟಶ್ತೋಮ || ೨

ಮೊರೆಯೊಡನೆ ತರೆಯೊತ್ತಿ ಮುರಿದ
 ಬ್ಬರಿಗನುಬ್ಬಿದ ಸಮರದಲಿ ನಿ
 ಬ್ಬರದ ಬೆಹಗಿನೊಳಿದ್ದರೈ ಬಳಿಕೀ²ಗಲಪುತಿರಲಾ² |
 ಅರಸನನುಜನ ಕುಡಿದನೆತ ರ
 ಬರಿಸುವೆನು ಮೂಗಿನಲಿ³ ಮಾಣಿ³ನು
 ತರಿಯ ರಥದುರವಣಿಗೆ ಕರ್ಣನನೂನುವಿದಿರಾದ || ೩

¹ ಜೊಮ್ಮಿ (ತ.ಪ.ಬ). ² ಮಹಾರಥರು (ಚ.ತ.ದ.ನ.ಬ). ³ ನೋಡೆ
 (ಟ.ತ.ದ.ಬ).

ಫಡ ವಿಕಾರವೆ ನೋಡು ನೆತ್ತರು
ಗುಡುಹಿತನವೇ ನನ್ನೊಡನೆ ಮೊಲೆ
ಮುಡಿಯ ಮೂಪಲೆಗರುಹರೇ ಕರ್ಣಾಡಿನಾಯಕರು |
ಕುಡಿದ ರಕುತದ ಜಿಗುಳೆ ನೀ ನಿ
ನ್ನೊಡಲ ನಿಗುಡುವೆ ನಿಲ್ಲಿನುತ ಬಲ
ನೆಡನೆ ಬಿರುದರ ಮೇಳದಲಿ ತೂಗಿದನು ವೃಷಕೇನ ||

೪

ವೀರ ಮರು ಸೇನಾಧಿಪತಿಯ ಕು
ಮಾರ ನೂಕಿದನೆನುತವಿಳಿ ಪರಿ
ವಾರ ಕವಿದುದು ಕರಿ ರಥಾಶ್ವಪದಾತಿಯೊಡ್ಡಿನಲಿ |
ಆರು ಫೋಗಲುಪರನಿಲನುತನ ಸ
ಧಾರತನವನು ಮೇಲೆ ಬೀಳ್ಳು ಕ
ಶೋರ ಶಸ್ತ್ರವೃಜವ ನೂಕಿದನಡ್ಡವರಿಗೆಯಲಿ ||

೫

ಅಕಟ ಮಗವಿನ ಕೂಡೆ ಬಲುನಾ
ಯಕರು ಬಯಸಿದರಳವನದು ಸೇ
ವಕರ ಪಂಥವಲಾ ವಿಶೋಧವೆ ಎನುತ ಮುರಿವೆದ್ದು |
ಲಕುಟಪತನಿರ್ಭಿನ್ನಭಾಂಡ
ಪ್ರಕರಪ್ಪೋ ನಿನ್ನಾಳುಕುದುರೆಯೊ
ಸಕಲನುಭಟರನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿದನೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ ||

೬

ನುಗ್ಗ ಬಡಿದಂಪಿಸಿದ ಗೆಲವಿನ
ನುಗ್ಗಿಗಿವೆ ಮಳೆಗಾಲವೆನುತ ನಿ
ರಗ್ಗಲಿತ ಭಜಶೌರ್ಯ ಸುರಿದನು ಸರಳ ಸರಿವಳಿಯು |
ಬಗ್ಗಿ ಕವಿವಂಚುಗಳ ಗಣುಗಳ
ಲಗ್ಗ ಗರಿನಾಯಕರ ಕಿವಿಗಳು
ನೆಗ್ಗಿದವು ಮುಗ್ಗಿದವು ಮನ ಮಾರಂಕದತಿರಥರ ||

೭

ಭಲುಹು ಮಗವಿನ ಶೌರ್ಯವೀಸ
ಗ್ಗಲೆಯನ್ನೆ ಶಿವಯೆನುತ ಚಿತ್ತದೊ
ಳಳುಕಿ ಹೂಡಿದನಂಬನವಧಾನದಲಿ ಬಿಡೆಯೆಡು |
ಹಿಳುಕುಹಿಳುಕುಗಳೊರಸೊರಸು ಮುಂ
ಕೊಳಿಸೆ ಹಿಂದಣೆನಂಬನಂಬು
ಚ್ಚಳಿಸಲೆಚ್ಚನು ಭೀಮ ರವಿನಂದನನ ನಂದನನ ||

೮

ಕೆಣಕಿದುರಿಯಂದದಲ ದಂಡೆಯೊ
 ಳಣೆದ ಕಾಳೋರಗನವೇಲು ಚ
 ಡ್ಡಣೆಯ ಚಪಳಕ್ರೋಧಶಿಖಿ ಮೋಷಿದುದು ಮೋಷಿಯಲಿ |
 ಕಣೆಗಳೋ ಕಲ್ಪಾಂತವಷ್ಟಿಯ
¹ಡೊ¹ಣೆಗಳೋ ಹಾಳಾಹಳದ ಡಾ
 ವಣಿಗಳೋ ನಾವಣಿಯೆವೆಚ್ಚನು ವೀರ ವೃಷಸೇನ || ೯

ಫಲಿತ ಶಾಳಿವನವ ಮುತ್ತಿದ
 ಗಿಳಿಗಳೋ ತಾವರೆಯ ತೆಕ್ಕೆಯೊ
 ಳಿಳಿದ ಮಣುದುಂಬಿಗಳೊ ವೃಷಸೇನನ ಶಿರಾವಳಿಯೊ |
 ಹಿಳುಕು ²ಹೇಳಿದವಾತನಶ್ವಾ
 ವಳಿಯಲಾತನ ಸೂತನೊಡಲಲಿ
 ಹಲವು ಮಾತೇನಾತನಂಗೋಪಾಂಗ ನಿಕರದಲಿ || ೧೦

ಕೂಡೆ ಹಾಹಾಧ್ವನಿಯ ರವವ
 ಲ್ಲಾಡಿಸಿತು ಪರಬಲವನೀತನ
 ತೋಡು ಬೀಡಿನ ನಂಚ ನೆಳೆದುದು ಹಗೆಯ ಸಾಹಸವ |
 ಓಡಲಣಿಯದೆ ಭೀಮನಂಬಿನ
 ರೂಢಿ ನಿಗುಚದೆ ಕಾದುವರೆ ಜಯ
 ಜೋಡಿಸದೆ ³ಜೋ³ವಳಿಸಿ ಜವಗುಂದಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮ || ೧೧

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಬಳಿಕ ಭೀಮನ
 ತರಹರವನಣುದಾಚೆಯಲಿ ಸಂ
 ವರಿಸಿಕೊಂಡನು ನಕುಳ ಬಿಟ್ಟನು ಸೂರಿಯಲಿ ರಥವ |
 ತರುವಲಯೆ ನೀನಿದಿರಹುದೆ ಫಡ
 ಸರಿಸವೇ ಭೀಮಂಗೆ ನೀನೆನು
 ತರಿಭಟನ ಕೆಣಕಿದನು ಕೆದಕಿದನಸ್ತ್ರಸಂತತಿಯ || ೧೨

ಆರಿವರು ನಕುಲಾಂಕರೇ ಜು
 ಜ್ಞಾರರೇ ನಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಡಿ ದು
 ಹಾರದಲಿ ಸೆಣೆಯೋದನಾತನ ಹರಿಬವೇ ನಿಮಗೆ |

¹ ಹೊ (ಕ). ² ದೋ (ಗ,ಟ,ತ,ದ,ನ,ಬ). ³ ಜಾ (ಋ,ಘ,ಟ).

ತೀರದೇ ನಿಮ್ಮಲ ವೃಥಾಹಂ
ಕಾರವೇಕಿದು ಪಾರ್ಥನೆಂಬನ
ತೋಷುರೇ ನೀ ಸಾರನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚು ಬೋಬ್ಬಿಷಿದ || ೧೩

ಮಗವು ನಿನ್ನೊಡನೆನು ಸರಿಯೋ
ಮಿಗಿಲೊ ಶರವಿಪ ಹೇಳೆನುತ ಕೈ
ಮಗುಚದನು ಹೊದೆಯಂಬನೀತನಮೇಲೆ ನಿಮಿಪದಲ |
ಮುಗಿಲ ಹರಿಗೆಗೆ ಮಾರುತನ ಬಂ
ದಿಗೆಯು ಹೊಯ್ಲೆನೆ ನಕುಳನೆಚ್ಚಂ
ಬುಗಳು ಕಿಡಿಸೂನಿದವು ಕಂಡನು ರಥದ ಬಳಸಿನಲಿ || ೧೪

ಮರಳಿ ನಕುಲನೇಚ್ಚನಾತನ
ತುರಗವನು ಮುಱಿಯೆಚ್ಚನಾತನ
ವರ ರಥವ ಸಾರಥಿಯನಾತನ ಚಿಕ್ಕೆಯವ ಧನುನ |
ಉರುಳೆಗಡಿದನು ಮತ್ತೆ ಜೋಡಿಸಿ
ಪರಿತರಲು ಮುಱಿಯೆಚ್ಚು ಪುನರಪಿ
ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿದನು ಹರಿ¹ದನು ಮತ್ತೆ ಪವನಜನ || ೧೫

ನಕುಲ ಮುಱಿದನು ಭೀಮ ನಿಲು ಕಾ
ಮುರಗವ ಹಿಡಿ ಬಿಡು ಸರಳನಳುಕುವ
ಡಕಟ ಕೊಲ್ಲೆನು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನ ಕರನು ಫಲಗುಣನ |
ವಿಕಳರುಳಿದಿರಲಾಗದೀ ಸಾ
ಯಕದ ಸೃಷ್ಟಿವಿರಿಂಚ ಸುಭಟ
ಪ್ರಕರದೊಳು ತಾನೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚನು ವೃಕ್ಕೋದರನ || ೧೬

ಮುಱಿದು ನಕುಲನ ಭೀಮಸೇನನ
ನಟನಿ ಹಿಡಿದನು ಒವರವನು ಭಟ
ನುಱುಬೆ ಬಲುಹೋ ದಿಟ್ಟನಿವ ಕೌರವರ ಘಟ್ಟಿನಲಿ |
ತೆಹುಗೊಡದಿರಿ ನೂಕುನೂಕೆನು
ತುಱುಬಿದನು ಸಹದೇವನೀತನ
ತಱುಬಿ ಮೂದಲಿಸಿದನು ಮುಸುಕಿದನಂಬಿನಲಿ ರಥವ || ೧೭

¹ ಕಿಡಿ (ಟ.ತ.ಧ.ನ.ಬ). ² ನಣಿಯೆನುತ (ಟ.ತ.ದ).

ಮೊದಲ ಬಲುಹನು ಕಂಡೆನ್ನೀ
 ತುದಿವರನ ತನಿಗಿಚ್ಚು ನಮ್ಮನು
 ಬೆದಲುಸುವುದೋ ಶಿವಶಿವಾ ತಪ್ಪೇನು ತಪ್ಪೇನು |
 ಸದೆಗರಿವದಿರ ಗೆಲುವುದಾವಂ
 ಗದಲ ಬಹುದೋ ಎನುತ ಪರಿಹಾ
 ಸದಲ ರಿಪುಭಟನಂಬುಗಳ ಕೆದಕಿದನು ಕಣಿಗಳಲ || ೧೮

ಆತನೊಡನೆಯೆ ತೇರು ತುರಗ
 ವ್ರಾತವನು ಹುಡಿಮಾಡಿ ರಥಹಯ
 ನೂತ ಧನು ಶಸ್ತ್ರಾಘ ಕವಚ ಧ್ವಜ ಪತಾಕೆಗಳ |
 ಘಾತಿಸಿದನೈದಂಬಿನಲ ಮಗು
 ಛಾತನುರವನು ತೋಡಿ ತೊಲಗಿಸಿ
 ವಾತಜನನನಿಸಿದನು ಮೂದಲಿಸಿದನು ಸರಳನಲ || ೧೯

ಶಿವಶಿವಾ ಸಹದೇವ ನಕುಲರ
 ಬವರ ಮುಱುದುದು ಬಿಡದೆ ಬಳಿಯಲ
 ಪವನಜನ ತುಡುಕಿದನು ನೂಕಲ ಸರ್ವದಳವೆನುತ |
 ತವತವಗೆ ಸುತನೋಮಕಾದಿಗ
 ಳವಗಡಿಸಿದರು ಮತ್ಸ್ಯಕೈಕೆಯ
 ನಿವಹ ನಾತ್ಯಕಿ ಚೇಕಿತಾನರು ಕವಿದರುರವಣಿಸಿ || ೨೦

ಎಲೆಲೆ ಪಾಂಡವಸರ್ವದಳವಿ
 ಟ್ಕಳಿಸಿಶೋ ಸುಕುಮಾರನೊಬ್ಬನೆ
 ನಿಲುವುದರಿದೋ ನೂಕೆನುತ ಕುರುಸೇನೆ ಸಂವರಿಕೆ |
 ಉಲುಕದಿರಿ ಧಾರಣೆಯ ಭಟರ
 ಗ್ಗಲೆಯರೆನ್ನೀ ಮಕ್ಕಳಾಟಕೆ
 ಯಳವನೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಾಕೆನುತ ತಡುಬಿದನು ಪರಬಲವ || ೨೧

ತೇರನೆಟ್ಟನು ಕುದುರೆಕಾಠರ
 ದೂರದಲಿ ಖಂಡಿಸಿದನೊಗ್ಗಿನ
 ವಾರಣಾಘವ ಸೀಳಿದನು ಹೂಳಿದನು ರಕುತದಲಿ |
 ಆರು ಬಲ್ಲರು ಪಯದಳವನಾ
 ವೀರ ಸುತನೋಮಾದಿ ನಿಖಿಳ ಕು
 ಮಾರರಂಘವಣಿಗಳ ಸೆಳೆದುದು ಭೀತಿರಸಜ್ಜಲಧಿ || ೨೨

ಉಗುಳುಗುಳು ದುತ್ತಾಸನನ ನೀ
 ನುಗುಳು ಮಗುಳನ್ನಾರ ಬಸುಟನು
 ಹೊಗುವೆ ಮೊಲೆಮುಡಿಯಾರಿಗಿಪ್ಪು ಫಡ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲೆನುತ |
 ಹೊಗರೊಗುವ ಹೊಸಮಸೆಯ ಬಾಯ್ತಾ
 ರೆಗಳ ಭಂಬಲುಗಿಡಿಯ ಬಾಣಾ
 ಳಗಳಲ್ಲೀತನ ಹೂಳಿದನು ಕಾಣೆನು ವ್ಯಕ್ತೋದರನ ||* ೨೩

ಕಳವಳಿಸಿತರಿಸೇನೆ ಬೊಬ್ಬೆಯೊ
 ಳಲಿದುದೀ ನಮ್ಮವರು ಕಂಡನು
 ಬಳಕ ಮುರರಿಪ್ಪು ತೋಟದನು ಪಾರ್ಥಂಗೆ ಪವನಜನ |
 ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ಭೀಮಲಯ ನಿ
 ಮ್ಮಳಿಪು ನಿಮ್ಮ ಪರೋಕ್ಷದಲಿ ನಾ
 ಪುಳಿವರಲ್ಲೀ ಹವಣ ಕಂಡೆಪು ಕರ್ಣತನಯನಲಿ || ೨೪

ಈಸು ಘನವೇ ಕೃಷ್ಣ ಮಗವಿವ
 ನೈಸಟವನೆಂದಿದ್ದೆ ನಾದರೆ
 ಹಾಯ್ಸು ರಥವನು ಭೀಮಸೇನನ ರಥದ ಮುಂಗುಡಿಗೆ |
 ವಾಸಿಯೇಕಿವನಲಿ ವಚೋವಿ
 ನ್ಯಾಸದಿಂ ರಥ ಮುಂಚಿತಹಿತನ
 ಘಾಸಿಯಿಂದನಿಲಜನನುಗಿದನು ಬಗಿದು ರಿಪುತರವ || ೨೫

ಎಸುಗೆಚೆಲುವನು ಹಾಲುಗಲ್ಲದ
 ಹಸುಳೆಯಂಗವಿದಲ್ಲ ತುಂಬಿಯ
 ದೆಸೆಗೆ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಬನವೇ ವನದವಾನಳನು |

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ತ.ಪ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾ
 ಗಿದೆ :—

ಅಂಬಿನಂಬಾಧಿ ಜರಿದುದೋ ಮೇ
 ಣಬುಗಳನಂಬರವೆ ಕಾರಿತೊ
 ಅಂಬುರುಹಥವನಂಬುಗಳನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೋ ಮೇಣು |
 ಅಂಬುಗಳಿಗಂಬರದೊಳಿಂಬಿ
 ಳ್ಲೆಂಬವೋಲಂಬಂಬನೀಡಿಟಿ
 ದಂಬುಹಾಯ್ಲ ರಣಾಂಬುಗಳ ಚುಂಬಿಸಲು ರೋಂಪಿಸಿದೆ ||

† ಗೆ (ಕ):

ಉಸುರದೀ ಜಯದೊಪ್ಪದಲಿ ಜಾ
 ಳಿಸುವರೊಳ್ಳಿತು ತೊಲಗೆನುತ ನಿ
 ಪ್ಪಸರದಲಿ ತೆಗೆದೆಚ್ಚನರ್ಜುನನಿನಸುತನಸುತನ || ೨೬

ಚಾರುಪೌರುಷ ನಮರವಿಹ್ಯಳ
 ತಾರಕರು ನೀವ್ ನಮ್ಮದಿದು ಕೌ
 ಮಾರದೆಸೆ ತಾಮಸವರೇ ನಿಮಗಾನು ಸಮಬಳನೆ |
 ಕೂರಲಗು ತೊಲೆಗೊಲನಲ ನಿ
 ಮ್ಯಾರುಭಟೆಯನು ನಮ್ಮ ಬಾಹುವಿ
 ಕಾರಬಲವನು ತೂಗಿಯೆನುತೆಚ್ಚನು ಧನಂಜಯನ || ೨೭

ಮುರಮಥನ ಚಿತ್ತೈನಿದೈ¹ತರು
 ವರಿಯ¹ ಸಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಕ್ಯ
 ಸ್ಪುರಣವನು ಸಭ್ಯಾಂಗಭಾಷಿತಭಾವನಿಷ್ಠರವ |
 ಪರಿಹೃತಿಯೆ ಕರ್ತವ್ಯವೆನುತು
 ಚ್ಚರಿಸಿದನು ಮೌರ್ವೀನಿನಾದ
 ಸ್ಪುರಿತವಿಮಳಪ್ರಣವಮುಖಶರ ಸೂಕ್ತಸಂತತಿಯ || ೨೮

ಅದು ಬಳಿಕ ಲೋಕಾಯತಾಂಗ
 ಚ್ಚದನ ಪರನಾರಾಚ್ಛಿನಿಮರ್ಘ
 ಣಿದಲಿ ಭಂಗಿತವಾಯ್ತು ಪಾರ್ಥನ ಬಾಣದೊಡ್ಡವಣ್ಣ |
 ಬಿದಿರ ಮೊಳೆಯಲಿ ಹರಿವುದೇ ಬೆ
 ಟ್ತದಲಿ ಹರಿಯದ ವಸ್ತು ಹರನಿಂ
 ಯೊದಗಿದಂಬಿನ ಹವಣ ತೋಪುಂದೆಚ್ಚನರ್ಜುನನ || ೨೯

ದನುಜರಿಪು ಹುಸಿಯಿಲ್ಲ ನಮ್ಮೊ
 ಡ್ಡಿನಲಿ³ ಭಟನಭಿಮನ್ಯು ಪರರೊ
 ಡ್ಡಿನಲಿ ಭಟನಿವನಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಕುಮಾರವರ್ಗದಲಿ |
 ತನಗೆ ದೇವತ್ರಿತಯವಲ್ಲದೆ
 ದನುಜ ದಿವಿಜಾದಿ ತ್ರಿಲೋ⁴ಕದ¹
 ಜನವಿದಿರೆ ಮೆಚ್ಚಿಸಿತು ಮಗವಿನ ದಿಟ್ಟತನವೆಂದ || ೩೦

¹ ತರುಪಲಯ (ಕ), ಶಿಶುಪಂನ (ಐ.ತ.ನ.ಪ.ಬ) - ² ನಿಮೂರ್ಘಲ (ಕ).
³ ಯಾವುದೀಥಟ್ಟನಲ (ಕ). ⁴ ಕೀ (ಐ.ಟ.ದ.ನ.ಪ)

ಪೂತುರೇ ವೃಷಸೇನ ಶರಸಂ
 ಘಾತವಿದಿಕೋ ಸೈರಿಸಾದಡೆ
 ಪಾತಕಕ್ಕೋಸರಿಸಿದೆವಲೇ ಭ್ರೂಣಹತಿಯೆಂಬ |
 ಮಾತು ಹಲವಳಿಲೇನು ಪಾರ್ಥಿವ
 ಜಾತಿಗೆನುತ ಮಹಾಸ್ತ್ರ ನಿಕರದೊ
 ಳೀತನನು ಮುಸುಕಿದನು ತರಮಯವಾಯ್ತು ರಣಭೂಮಿ || ೩೧

ಅವ ವಹಿಲದೊಳರ್ಜುನನ ಬಾ
 ಣಾವಳಿಯ ತಪ್ಪಿದೊಟ್ಟ ಮಗುಳೆ ತ
 ರಾವಳಿಯ ಕೊನೆಗಳಲೆ ಮುದ್ರಿಸಿದನು ಧನಂಜಯನ |
 ನಾವಣಿಯೆವೀಸದುಭುತವನಿವ
 ಕಾವನೇ ಮಿಕ್ಕವರನರ್ಜುನ
 ದೇವನಲಿ ಸರಿಮಿಗಲಿ ಕಾದಿದನರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೩೨

ನರನ ಮಾಟಂಕದ ಮಹೇಂದ್ರಗೆ
 ಚರಣಯುಗ ಬೆನ್ನಿನಲಿ ಬಪರಮೊ
¹ಳರಿದಲೈ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳಿಗೇ ರಣದ ಮೇಳಾಪ್ತ² |
 ಜರಡನೈ ಭಾರಂಕದಾಳಿವ
 ತರಳನೇ ಸುರಗಿರಿಯನಾನುಪ
 ಕೊರಳ ಸತ್ಯ³ವೆ³ ಶಿವಶಿವೆಂದುದು ⁴ಮೇಲೆ ಸುರಕಟಕ⁴ || ೩೩

ಎಸಲು ಕಡಿದನು ಝಾಡಿಯಲಿ ರೋಂ
 ಪಿಸಲು ಜಡಿದನು ಚಳಕದಲಿ ಜಾ
 ಳಿನಿದರೊಂದಕ್ಕೆ ರಡು ನಾಲ್ಕು ಕೈಂಟು ತೋಟಿಸಿದ |
 ಮುಸುಕಿದರೆ ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಮೋ
 ಹಿಸಿದ ಸರಿಸಕೆ ಸರಿಸ ವಿಷಮಕೆ
 ವಿಷಮಗತಿ ಶರಸಾರ ಸಾಳಂಗದಲಿ ರಂಜಿಸಿದ || ೩೪

ಆಯಿತಿದು ಸಮರದಲಿ ಗುರು ಗಾಂ
 ಗೇಯ ಕರ್ಣ⁵ದ್ರೋಣ⁵ಗಳ ತಪ್ಪು
 ವಾಯ ಲೆಕ್ಕಕೆ ಸಂದನೈ ಮರು ಪೂತು ಪಾಯ್ತನುತ |

¹ ಳರ (ಬ.ಟ.ತ). ² ಗವನಾನದಾಳಾಪ (ಗ.ಟ.ದ.ಪ), ಗವಧಾನದಾಳಾಪ
 (ತ.ನ.ಬ). ³ ಕೆ (ತ.ದ.ನ). ⁴ ಕೂಡೆಕುರುಸೇನೆ (ಕ). ⁵ ಕೃಪಾದಿ (ಕ)..

ನಾಯಕವೆನೆಭಿಮಂತ್ರಿಸುತ ಮೈ
ನಾಯ¹ಕಾಸ್ತ್ರವ ಹೂಡಿದನು¹ ಬಲ
ಬಾಯಬಿಡೆ ಚಿಗಿದಂಬು ಕಡಿದುದು ಕರ್ಣನಂದನನ || ೩೫

ಚಿಗಿದ ತಲೆ ಬೊಬ್ಬಿಜೆಯೆ ಬಳಿಕಾ
ಳುಗಳ ದೇವನು ²ಮುಷ್ಟಿ²ಬಳಿಗೋ
ಲುಗಳನ್ನೆದಾರೇಳ ಹಳುಹಳುವಾಯಿಯೆಸುಗೆಯಲ |
ತೆಗೆದು ನಿಂದುದು ಭಯರಸದ ಹ
ಬ್ಬುಗೆಯಲುಬ್ಬಿದ ಶೋಕದೊಡ್ಡಿನ
ಮುಗಿಲು ಕಪ್ಪೆದುದು ಕುರುಬಲದ ಕಂಬನಿಯ ಬಿಟುವಳಿಯ || ೩೬

ಕದಡಿತೀ ಬಲಜಲಧಿ ಕಲ್ಪಾಂ
ತದ ಸಮುದ್ರದವೊಲು ಮಹಾಧ್ವನಿ
ಗದಗದಿಸೆ ಹಾ ಕರ್ಣಸುತ ಹಾ ಕರ್ಣಸುತ ಎನುತ |
ಕೆದಟಿತೀಶನ ಭಾಳದುರಿನೇ
ತ್ರದವೊಲುರಿದುದು ಸೂತಸುತ ನಾ
ಕಿದ ಕುಮಾರ³ನ³ ಮೇಳವದ ಮನ್ನಣೆಯ ಪರಿವಾರ || ೩೭

ನೂಕಿತೀ ಬಲದಳದ ಪದಹತಿ
ಗೇಕೆ ಬಿರಿಯದು ಧರಣಿ ದಿಕ್ಕರಿ
ಯೋಕರಿಸದೇ ಮದವನಾದರೆ ಪುಣ್ಯನಬುಜಭವ |
ಈ ಕಡುಹಿನಾತಗಳನಾನವ
ಡೀ ಕಪರ್ದಿಯೆ ಸಾಕು ಕೆಲನವ
ರಾಕೆವಾಳರೆ ಎನುತಲಿದುರು ಮೇಲೆ ಸುರಕಟಕ || ೩೮

ಉರಿಯ ⁴ಸರಿಗೇಷುಡ⁴ ಪತಂಗಕೆ
ಮರಳುದಲೆಯೇ ಮತ್ತೆ ರಣದಲ
ನರನೊಡನೆ ಕಳನೆೇಷುದಾತನ⁴ ಸತಿ ಸುವಾನಿಯೆ |
ಅರಳ ಹೊಸ ಸಂಪಗೆಯ ಮಧುವನು
ಮುಟಿಗೆ ತಹವೇ ತುಂಬಿಗಳು ಕೇ
ಳರಸ ಹರಿಬಕೆ ಹೊಕ್ಕ ಸುಭಟರ ಕಾಣಿ ನಾನೆಂದ || ೩೯

¹ ಕವಹೂಡಿದನು ಕುರು (ತ). ² ಮುಂಡ (ತ.ದ.ನ.ಬ). ³ ರು (ಕ).
⁴ ಸಿರಿಗಟಗಿದ (ನ.ಬ).

ಕೇಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೊಕ್ಕ ಕುದುರೆಗೆ
 ಛಾಣತಿಯ ತುಂಬಿಯ ಕವೋಲ
¹ದ್ರೋಣಿಯೊಡತೆಯ ಮದದ ಕರಿಗಳ ಕಡು²ಹ ನಿಜ²ರಥದ |
 ನಾಣಿಯಲಗಿನ ಸರಿಯ ಸೋನೆಯ
 ಜಾಣತನವೋ ಜಯದ ಸುಭಟರ
 ಕಾಣಿಸೈ ಕಣಿಯೆರಡರಲಿ ಸಂವರಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೪೦

ವೀರ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಕರ್ಣಕು
 ಮಾರ³ಕರು ನೀ³ ಸಾಕಿದಗ್ಗಳ
 ವೀರದಳ ಕೌರವನಕೋದರ⁴ಶೇನೆ ಮೊದಲಾಗಿ⁴ |
 ತೀರಿತಾಹವದಲಿ ಕುರು⁵ವ್ರಜ⁵
 ವಾರುಧಿಗೆ ಸರಿಯಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಕು
 ಮಾರನಿಂಗಿತವಳಿದು ಸಮರಕೆ ಕರ್ಣನನುವಾದ || ೪೧

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಶ್ರೀ (ಕ.ಗ.ಟ.ದ). ² ಹಿಕ್ಕೆಯ (ತ.ಬ). ³ ನಾತನು (ಟ.ತ.ದ.ನ.ಬ). ⁴ ಶೇಷಮೊದಲಾದ (ಕ). ⁵ ಬಲಜ (ಕ).

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ಪೈರಿಗಜಪಂಚಾನನನು ರಣ
ಧೀರನಪ್ರತಿಮಲ್ಲ ಕರ್ಣನು
ದಾರದಲ ಹಳಚಿದನು ಹೆನುಪನ ಹಳವಿಗಿಯ ರಥವ ||

ಕೇಳು ದೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ನಿ
ನ್ನಾಳ ಸುಮ್ಮಾನವನು ತನುರೋ
ಮಾಳ ಪಲ್ಲವಿನಿದುಡು ಪರಿತೋಷಪ್ರವಾಹದಲ |
ಕಾಳೆಗೆಕೆ ಕೈವೊಯ್ದು ಹಗೆವನ
ಮೇಳ¹ಯದ¹ ಕಳನೇಱುದನು ತ
ನ್ನಾಳುತನವನು ತೋಱಲಾಯೆ²ನುತುಬ್ಬಿದನು ಕರ್ಣ || ೧

ಅಳ ಹೊಯ್'ಹೊಯ್' ನಾಯಕರ ನಿಲ
ಹೇಳು ಕೃಪ ಗುರುನಂದನಾದಿಗ
ಳಾಲಿಗಳಿಗಾತಣವ ರಚಿಸುವೆ ನಿಮಿಷ ಸೈರಿಸಲ |
ಕಾಳೆಗದಲಿಂದಹಿತರಾಯರ
ಭಾಳಲಿಪಿಗಳನೊರಸುವೆನು ಭೂ
ಪಾಲಕನ ಮೊಗವಡದ ದುಗುಡವನುಗಿ³ವೆನಾನೆಂದ² || ೨

ತರಿಸಿ ಸಾದು ಜವಾಜಿಗಳ ಹೊಂ
ಭರಣೆಯಲ ಮೊಗೆಮೊಗೆದು ಶಲ್ಯಗೆ
ಸುರಿದು ಹಡಪಿಗೆ ಚಮರ ಬಾಹೆಯ ಬಾಣ³ದಾಯಕರ³ |
ಕರೆದು ಮನ್ನಿಸಿ ತನ್ನನತಿ ವಿ
ನ್ನ ರಿಸಿ ಹೊಸಮಡಿವರ್ಗದಲ ಮಿಗೆ
ಮೆಜೆದು ರಣಸುಮ್ಮಾನದಲ ಹೊಗರೇಱುದನು ಕರ್ಣ || ೩

ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ಶಿರದ ಪಚ್ಚೆಯ
ಹಳುಕು ಬೆರಸಿದ ವೀಳೆಯವನಿ
ಕೈಲದ ಶಲ್ಯಾದಿಗಳಿಗಿತ್ತನು ವರ ರಥಾಗ್ರದಲ |

¹ ದಲ (ಟ.ದ). ² ಯಹೇಳೆಂದ (ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ). ³ ಧಾರಿಗಳ (ಕ).

ಕೆಳಚಿ ತೆಗೆದನು ಜೋಡ ಮೈವೆ
ಗ್ಗಲಿಸಿ ದಳವೇಷುದುದು ಮನ ಮೊಗ
ಧಳಧಳಿಸೆ ¹ಬಹಳಪ್ರತಾಪದಲಿದನಾ ಕರ್ಣ¹ ||

೪

ತಳಿತು ಮುತ್ತು ವ ಮುಗಿಲ ರ್ಪಾಡಿಸಿ
ಝಳಪಿಸುವ ರವಿಯಂತೆ ಭುವನವ
ಬೆಳಗಲುದ್ರೇಕಿಸುವ ಭಾರ್ಗವಭಾಳಶಿಖಿಯಂತೆ |
ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಕರ್ಣಪ್ರತಾಪಾ
ನಳನ ನಾಟ್ಯವ ಕಂಡು ಕೌರವ
ಬಲದೊಳೊಸಗೆಯ ಲಗ್ನ ಮನಗಿತು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೫

ರಾಯನನುಜಿಸಿ² ರುಧಿರ ಜೀವದ
ಬೀಯದಲಿ ಕರ್ಣಾತ್ಮಜನ ಕುಲಿ
ಶಾಯುಧನ ಸಾಲೋಕ್ಯದಲಿ ಕಣ್ಣೊಪ್ಪಿದ ವೇದನೆಯ |
ಆಯನವ ನೆಪೆ ಮಹುದು ಕೌರವ
ರಾಯ ಭುಲ್ಲವಿಸಿದನು ³ಲಹರಿಯ³
ಘಾಯದಲಿ ⁴ಸೂಳೈಸಿ⁴ದವು ನಿನ್ನಾಳಕೋಟಿಗಳು ||

೬

ಸಾಟಿ ಸುಭಟರ ಜಪಿವ ಕಹಳೆಯ
ಗೌಣುಗಳ ತಿತ್ತಿರಿಯ ಚಿನ್ನದ
ಚೀಣುಗಳ ನಿಡುಗೊಂಬುಗಳ ⁵ಚಿಂಬಕನ⁵ ನಿಘೋಷ |
ಡೋಣುಗಳೆದುವು ನೆಲನನುದಧಿಯ
ಕಾಟಿಸಿದವಡಿಮಳಲನೆನೆ ಹುರಿ
ಯೇಷುತಬ್ಬ ರವಿವರ ಬಲದಲಿ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೭

ರಥವಿಳಿದು ಬಲವಂದು ನಿಜ ಸಾ
ರಥಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದಶ್ವಚಯಕತಿ
ರಥಭಯಂಕರನೆಹಗಿ ಕಂದವ ತಟ್ಟಿ ಬೋಳೈಸಿ |
ರಥವನಡವಿದು ನೋಡಿ ಗಗನದ
ರಥಿಗೆ ತಲೆವಾಗಿದನು ಲೋಕ
ಪ್ರಥಿತನಾಹನಮಲ್ಲ ಮುದದಲಿ ತುಡುಕಿದನು ಧನುವ ||

೮

¹ ಬಿಗುಹೇಷುದನು ಬಹಳಪ್ರತಾಪದಲಿ (ತ). ² ನು (ಛ.ದ.ನ). ³ ಲಗ್ನಯ (ಛ.ತ.ದ ಪ). ⁴ ಗಜಬಜಿಸಿ (ಕ). ⁵ ನಾರಾಚ (ಕ).

ಸರಳ ಹೊದೆಗಳೆ ತುಂಬಿ ಬಂಡಿಯ
ನರನ ಕಳುಹಿದನೆಂಟುನೂಱನು
ಚರರು ಪರಿವೇಷ್ಟಿಸಿತು ಪರಿಚಾರಕರ ವಿಗ್ರಹದ |
ಸರಿಸ ನಿಂಧವನೆತ್ತಿ ಸುತ ಬೊ
ಬ್ಬಿಡುದು ಜವನಿಕೆವಿಡಿದು ಭೀಮನೊ
ನರನೊ ನಿಲುವವರಾರು ಬರಹೇಳೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೯

ಮಾತು ತಪ್ಪಿತು ರಿಪುಗಳೈವರಿ
ಗೌತಣಿಸಿದವು ನೆರವಿನಲಿ ಪುರು
ಹೂತ ಶಿಖ ಯಮ ನಿರುತಿ ವರುಣ ಸಮೀರ ಹರಸಬರು |
ಆತುಕೊಳಲಂದಿ ಸುಯೋಧನ
ಜಾತಪುಣ್ಯನೊ ಧರ್ಮಪುತ್ರನೆ
ಭೂತಭಾಗ್ಯನೊ ಕಾಣಲಹುದೈ ಶಲ್ಯ ಕೇಳೆಂದ || ೧೦

ಸರಳೊಳಾಯ್ದು ಮಹಾಸ್ತ್ರವನು ಸಂ
ವರಿಸಿದನು ಬತ್ತೆಳೆಕೆಯಲಿ ಮಾ
ತಿರುವ ಬೆರಳಲಿ ತೀಡಿ ರೊಪ್ಪಿನ ಬಲುಹನಾರೈದು |
ತಿರುವನೇಱಿಸಿ ಮಿಡಿಮಿಡಿದು ಪೊಂ
ಬರಹದವನನ್ನೊಳು ಚಾಪವ
ನಿರಿಸಿದನು ಕೆಲದವರ ತೊಲಗಿಸಿ ವಾಮಭಾಗದಲಿ || ೧೧

ತಿರುವ ಬೆರಳಲಿ ಮಿಡಿದು ಕೆನ್ನೆಗೆ
ಬರಸೆಳೆದು ಲುಳವಡೆದು ಹೂಡಿದ
ಸರಳ ಕಿವಿವರೆಗುಗಿದು ಜೈನಿಗದೆಗೆದು ರಾಣದಲಿ |
ಪರಿವಿಡಿಯನಾರೈದು ಗರುಡಿಯ
ಗುರುವ ನೆನೆದನು ಮೈರಿಸೇನೆಯ
ತಟುಬಿ ನಿಂದನು ಕಾದುವಣ್ಣನ ಬೇಗ ಕರೆಯೆನುತ || ೧೨

ಭೀತಿಗೊಳುತದೆ ಮಾಱುಬಲ ಮರು
ಪೂತು ದಕ್ಕಡ ದಿಟ್ಟರಿಪು ಸಂ
ಘಾತವಾರಿಧಿ¹ಬಾಡಬಾನಲ¹ ಕೀರ್ತಿಜಗರುಂಪ |

¹ ಮೇಲೆವಾಯ್ದುತಿ (ಕ). ಕುಂಭಸಂಭವ (ನ.ಬ).

ಜಾತರಿಪುನಿರ್ಮಥನಮೈರಿ
 ವ್ರಾತ¹ ಕಾನನ¹ ಧೂಮಕೇತುವ
 ರಾತಿಕರ ಜಯ ಜೀಯ ಎಂದುದು ವಂದಿಸಂದೋಹ || ೧೩

ಒಳಗೆ ಸುಳಿಸುಳಿಗೊಂಡು ಪಾಂಡವ
 ಬಲಪಯೋಧಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸೆ ಕ
 ಕೃಳಿನಿದಗ್ಗ ಳಿಕೆಗಳ ಸುಕ್ಕಿದ ಸಾಹಸೋನ್ನತಿಯ |
 ಕಳಕಳವ ಕಣ್ಣಿಹವೆಗಳ ಮನ
 ಗಲತನದ ಮುಳುಮೆಟ್ಟುಗಳ ವೆ
 ಗ್ಗ ಳೆಯರಿದ್ದು ಭೀಮಸಾತ್ಯಕಿ ಸ್ಯಂಜಯಾದಿಗಳು || ೧೪

ಮುಸುಕಿತೋ ಕರ್ಣಪ್ರತಾಪದ
 ಬಿಸಿಲು ಪಾಂಡವಕುಮುದಕಾನನ
 ವಿಸರವನು ವಿಗ್ರಹದ ಮುಖ ಲೇಸೆನುತ ಕುರುಸೇನೆ |
 ಮನಗಿದಂಬುಧಿಯಂತೆ ಮಿಗೆ ಗ
 ಜೀಸಲು ಗರುವರ ಗಂಡ ಶೌರ್ಯದ
 ಬೆಸುಗೆ ಬಿಡೆ ಗಾಂಡಿವವ ದನಿಮಾಡಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ || ೧೫

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಧೂರ್ಜಟಿಯ ಡಾ
 ವರದ ಡಮರಧ್ವನಿಯೊ ವಿಲಯದ
 ಬಹಿನಿಡಿಲ ಬೊಬ್ಬಾಟವೋ ಕಲ್ಪಾಂತಸಾಗರದ |
 ತೆರೆಗಳಬ್ಬ ರವೋ ಧನಂಜಯ
 ಕರನಿಹಿತಗಾಂಡಿವದ ಮೌರ್ವೀ
 ಸ್ಫುರಿತ ಕಳಕಳವೊದೆಮದಬುಜಭವಾಂಡಮಂಡಲವ || ೧೬

ಫೀಳಿಡಲು ಕಿವಿಗಳಲಿ ಕುರುಬಲ
 ಜಾಲ ಜರಿದುದು ಚಾತಭುವನಾ
 ಸ್ಫಾಳಪುನರಾಗತಮಹಾಧ್ವನಿ ಕದಡಿತಂಬುಧಿಯ |
 ಮೇಲುಮೊಳಗಿನ ದನಿಯನಾಲಿಸಿ
²ಹೀಲಿಗೈದಿಹುವ ನವಿಲವೋಲು ನಿ
 ನ್ನಾಳು ಬಾಹಪ್ಪಳಿಸಿ ಹಿಗ್ಗಿದನರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೧೭

¹ ದಾನವ (ಕ). ² ಕೇಳಿಕೆ (ಕ).

ಸಂತವಿಸಿತಾ ಸೇನೆ ಕುರುಬಲ
 ಕಂತುಹರನುದ್ಯೋಗವಾಗೆ ನಿ
 ರಂತರದ ನಿಸ್ಸಾಳಸೂಳನ ಲಗ್ನದಂಬಟದ |
 ಅಂತರಿಕ್ಷದೊಳುಲವ¹ ಸುಮನಸ
 ಸಂತತಿಯ ಘನಸಾಧುವಾದತ
 ಕುಂತಸೂಚಿತ ಭದ್ರಭಾಷಣವೆಸೆದು ದಾಚೆಯಲಿ || ೧೮

ಹರಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದೆಹಗಿ ತೇರಿನ
 ಹರಿಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಪತಾಕೆಯ
 ಹರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ನಿಜಾಯುಧಕೆ ಕೈಮುಗಿದು ಜೇಷ್ಠೇಡೆದು |
 ಹರಿ ಧನಂಜಯ ಧರ್ಮ ನೈರುತಿ
 ವರುಣ ಮಾರುತ ವೈಶ್ರವಣ ಶಂ
 ಕರ ವಿರಿಂಚಾದಿಗಳಿಗೆಭವಂದಿಸಿದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೧೯

ಭರತಕುಲಸಂಭಾಷಿ² ಜಯ ಹಿಮ
 ಕರ ಪುರೂರವ ನಹುಷ ನಳ ನೃಗ
 ವರ ಯಯಾತಿಪ್ರಕಟ ವಿಮಳಾನ್ವಯದೊಳವತರಿಸಿ |
 ಧುರಕೆ ಮನವಳುಕಿದರೆ ಹಜ್ಜೆಯ
 ತಿರುಪಿದಡೆ ಕುಲಕೋಟಿಕೋಟಿಗೆ
 ನರಕವೆಂದೆಚ್ಚರಿಸಿದರು ಭಟ್ಟರು ನಿಜಾನ್ವಯವ || ೨೦

ಹಿಡಿಯೆ ಜವನಿಕೆ ಸಕಲಬಲ ಸಂ
 ಗಡಿಸಿತೊಂದೇ ಮುಖದಲ್ಲೇ ದಳ
 ಗಡಣಿಸಿತು ಮುಂದಿಕ್ಕಿ ಕರ್ಣನನೇಕಮುಖವಾಗಿ |
 ಪಡಿಬಲಕೆ ಭೀಮಾದಿಭಟರಂ
 ಕಡೆಯಲನುವಾಯ್ತೀಚೆಯಲಿ ನೆಲ
 ನೊಡೆಯ ಕೃಪ ಗುರುಜಾದಿಗಳು ಕೈಗೈದರೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೨೧

ದಳವೆರಡ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ರಥರಥ
 ಹೊಳೆದು ಸುಳಿದೊಕಿದವು ಕುಲಗಿರಿ
 ಕುಲಗಿರಿಗೆ ದಿಕ್ಕರಿಗೆ ದಿಕ್ಕರಿ ಜೋಳವೆಗೆದಂತೆ |

¹ ದೆಲಗವ (ಟ.ದ.ನ). ² ಳ (ಕ).

ಬಲನ ವಜ್ರನ ಕಾಲನೇಮಿಯು
ಜ್ವಲರುಹಾಕ್ಷನ ರಾವಣನ ರಘು
ಕುಲನ ದೆಖ್ವಾದೆಖ್ವ ಜೋಡಿಸಿತಾತನೀತನಲಿ ||

೨೨

ನೆಲನ ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯ ತುರುಬಿಂ
ಗಳುಕದಂಘೈಸಿದ ವಿರೋಧಿಯು
ಲಲನೆಯರ ಶ್ರುತಿಪತ್ರ ನೀಳಲಿ ನಾಲ ಹಿಂಗಿತಲ |
ಆಳಿದ ವೃಷಸೇನಕನ ತಾಯ್ಗೆಯು
ಮೆಲಲಿ ವೀಳಿಯವನು ಕಿರೀಟಿಯು
ತಲೆಯ ತೆಣಿಗೆಗೆ ತಾವೆ ಹೊಣೆಯೆಂದುದು ಭಟಶೋಮ ||

೨೩

ಇಟ್ಟಣಿಸುತದೆ ಧುರಕೆ ರಾಯಘ
ರಟ್ಟ ಪಾರ್ಥನ ತೇರು ತೇಜವ
ದಿಟ್ಟಿಸುವಡವೆ ನೀಯ್ಯವೇ ಫಡ ಸೂತಸುತನಳವೆ |
ಕೆಟ್ಟದಿನ್ನೇನಹಿತಬಲ ಜಗ
ಜಟ್ಟಿ ಗೆಲಿದನು ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
ಪಟ್ಟದಾನೆಯೆನುತ್ತಲರ್ಧುದು ಪಾಂಡುಸುತಕೇನೆ ||

೨೪

ಉಲಿದುದೀ ಬಲ ಸೂತಸುತನ
ಗ್ಗೆಳಿಕೆಯನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಪಾರ್ಥನ
ಬಲುಹ ಬಹುವಿಧದಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಾ ಸೇನೆ |
ಲಳಿಯು ಲಗ್ಗೆಯು ನಿಬಿಳ ವಾದ್ಯದ
ಕಳಕಳವನಡಿಗಿಕ್ಕಿ ಮಲೆತುದು
ಬಲದೊಳಿಬ್ಬರ ಬಿರುದ ಪಾಪಪವಾಡುಗಳ ರಭಸ ||

೨೫

ಭಾರಿಯಂಕದ ಭಟರಿವರು ಜು
ಜ್ವಾರರೈ ತಮ್ಮಾಯತವ ತ
ಮ್ತಾರುಭಟೆಯನು ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ಭೇದ ಭಂಗಿಗಳ |
ನಾರತರ ಕೋದಂಡಪಂಡಿತ
ರಾರಯಿಕೆಯಲಿ ತಟುಬಿ ನಂದರು
ಧಾರತದೊಳಿಂದೊಂದು ಚಿತ್ರವ ಕಂಡೆ ನಾನೆಂದ ||

೨೬

ಇಷ್ಟತ್ತೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ನಂದಿ

ನೂಚನೆ | ಸಕಲ ದನುಜ ಭುಜಂಗ ವೃಂದಾ
ರಕವಃಹಾಭೂತಾದಿರೋಕ
ಪ್ರಕರವೆರಡೊಡ್ಡಾಯ್ತು ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಡನದಲ ||

ಹೇಳು ನಂಜಯ ಕರ್ಣಪಾರ್ಥರ
ಕಾಳೆಗದೊಳೇನಾಯ್ತು ಚಿತ್ರವೆ
ಕೇಳುವೆನು ಕರ್ಣಾಮೃತವೊ ಕರ್ಣವೃಥಾಹವವೊ |
ಹೇಳು ನೀನಂಜದಿರು ಕುರುಕುಲ
ಕಾಲಸರ್ಪನ ತಾಯುದರ ನೀ
ತಾಳಮಳಿಗೆಯಲೇ ಮಹಾದ್ಭುತವೇನು ಹೇಳೆಂದ || ೧

ಅರಸ ಕೇಳಾದರೆ ಮಹಾವಿ
ಸ್ವರವನಾ ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ರಥ
ಸರಿಸದಲ ಚಾಚಿದುವು ನೋಟಕರಾದುದುಭಯಬಲ |
ಹರಿ ವಿರಿಂಚ ಸುರೇಂದ್ರ ದಿಗುಪಾ
ಲರು ಚತುರ್ದಶ ಮನುಗಳಾದಿ
ತ್ಯರು ಭುಜಂಗಮ ವಿಶ್ವವನುಗಳು ನೆರೆದುದಭದಲ || ೨

ಏನ ಹೇಳುವೆನವನಿಪತಿ ಮೈ
ಮಾನಿಕರ ಹಂತಿಗಳ ಹರ ಚತು
ರಾನನರವೊಡ್ಡೊಲಗದ ¹ವಾಗ್ಗನಿತ ವಿಗ್ರಹವ¹ |
ಭಾನುಜನ ಭಾರಣಿಯನರ್ಜುನ
ನಾನಲಳವೇ ಫಲುಗುಣಗೆ ರವಿ
ಸೂನುವೇ ಫಡಪಾಡೆ ಎಂದುದು ಮೇಲೆ ಸುರಕಟಕ || ೩

¹ ಗಜಬಜದ ವಿಸ್ತರವ (ಕ.ಟ.ನ.ಒ).

ರಾನಿ ತಾರಾಗಣಸಹಿತವಾ
 ಕಾಶ ಕರ್ಣನ ಕಡೆ ಸಮೀರ ಹು
 ತಾಶನಾಂಬುಧಿ ಗಿರಿನಹತಲೇ ಧರಣಿ ಪಾರ್ಥನಲಿ |
 ಆ ಸುರಾರಿಪ್ರಮುಖ ಯಕ್ಷರಿ
 ಗಾಸೆ ಕರ್ಣನ ಮೇಲೆ ನಾಕನಿ
 ಖಾನಿ ನಿರ್ಜರನಿಕರವಾಡುಡು ನರನ ಕೈವಾರ ||

೪

ವಿತತ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ವೇದ
 ಸ್ಮೃತಿ ಪುರಾಣ ಪಡಂಗವಿದ್ರನ
 ಸುತನ ದೆಸೆಯುಚ್ಚಾಟನಸ್ತಂಭಾದಿ ವಿದ್ಯಗಳು |
 ಕ್ಷಿತಿಪ ಕೇಳೈ ಕರ್ಣನತ್ತಲು
 ಕ್ರತುಗಳಾ ದೆಸೆಯಾ'ಭಿಚಾರ'
 ಕ್ರತುಗಳೇ ದೆಸೆಯಾಗಿ ನಿಂದವು ನೃಪತಿ ಕೇಳಿಂದ ||

೫

ವಿವಿಧ ರತ್ನಾವಳಿ ಮಹಾನಿಧಿ
 ಯವರ ದೆಸೆ ರಜತಾದಿ ಲೋಹ
 ಪ್ರವರ ಧಾತುಗಳತ್ತಲತ್ತಲು ನಿಮ್ಮ ಧಟ್ಟನಲಿ |
 ರವಿ ಶನೈಶ್ಚರ ರಾಹು ಬುಧ ಭಾ
 ಗವರು ಕರ್ಣನ ದೆಸೆಯಲಾ ಮಿ
 ಕೃವರು ಪಾರ್ಥನ ದೆಸೆಯಲಾಯಿತು ರಾಯ ಕೇಳಿಂದ ||

೬

ಶೇಷ ಕಾಕೋಟಕನು ತಕ್ಷಕ
 ವಾಸುಕಿ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ವಿಜಯದ
 ವಾನಿ ಪಾರ್ಥನ ಮೇಲೆಯುಳಿದೀ ಕ್ರೂರಘನಿಗಳಿಗೆ |
 ಆಸೆ ಕರ್ಣನ ಮೇಲೆ ಬಗಮ್ಯುಗ
 ಕೇಸರಿಗಳಾಚೆಯಲಿ ಜಂಬುಕ
 ಕಾಸರ ವ್ಯಾಳಾದಿ ಬಗಮ್ಯುಗವಿತ್ತಲಾಯ್ತೆಂದ ||

೭

ಯಾತುಧಾನ ಕುಬೇರ ಕಿನ್ನರ
 ಮಾತೃಗಣ ಕರ್ಣನಲಿ ಸುಮನೋ
 ಜಾತ ಚಿತ್ರರಥಾದಿ ಗಂಧರ್ವರು ವಿಪಕ್ಷದಲಿ |

¹ ಗೆ ಪಾಠ (ಕ.ಟ.ನ).

ಭೂತಗಣವೀಚೆಯಲ ದೆಸೆ ದಿಗು
ಜಾತ ಮನು ವನು ನಾರದಾದಿ ಮ
ಹಾತಪಸ್ವಿಗಳತ್ತಲಾಯಿತು ರಾಯ ಕೇಳೆಂದ ||

೮

ಭರತ ನಳ ನಹುಷಾದಿ ಭೂಮೀ
ಶ್ವರರು ಪಾರ್ಥನ ದೆಸೆಗೆ ಮಹಿಷಾ
ಸುರ ದಶಾನನ ತಾರಕಾದಿಗಳಾದುದೀಚೆಯಲ |
ಸುರಮುನಿಗಳಿಂದ್ರಾನಲಾಂತಕ
ವರುಣ ವಾಯು ಮಹೇಶ ವಿದ್ಯಾ
ಧರರು ಪಾರ್ಥನ ದೆಸೆಯಲೈದಿತು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೯

ಬ್ಯಾತಿ ತೇಜಸ್ತೋಮ ವೀರ
ಪ್ರೀತಿ ವಿಕ್ರಮ ಸತ್ಯ ನಿಧಿ ವಿ
ಭೂತಿ ಶೌರ್ಯ ತಪಃಕ್ಷಮಾದಿಗಳಾದುದಾಚೆಯಲ |
ಭೀತಿ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಕಲ ದು
ನೀರಿತಿ ಮದವಬ್ಯಾತಿ¹ ಮಾನವಿ
ಘಾತಿ² ವಿಭ್ರಮ ಕೃತವಾದಿಗಳಾದುದೀಚೆಯಲ ||

೧೦

ಭೃಗು ವನಿಷಾಂಗಿರಸ ದಕ್ಷಾ
ದಿಗಳು ಪಾರ್ಥನ ಪಕ್ಷವಾಯ್ತೀ
ಚೆಗೆ ಪುಲಸ್ತ್ಯ²ಮುರೀಚಿ³ ನಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಗೌತಮರು |
ಜಗದ ಜೀವಿರು³ ಧಾತುಮೂಲಾ
ದಿಗಳೊಳಿಕ್ಕಟ್ಟಾದುದೀ ಕಾ
ಳೆಗೆ ಚತುರ್ದಶಭುವನಜನನಂಕ್ಷೋಭವಾಯ್ತೆಂದ ||

೧೧

ಲೋಕವಿವರಲ ಪಕ್ಷಪಾತವಿ
ದೇಕೆ ನೋಡೈ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ಣನು
ಲೋಕವಿಬ್ಯಾತಪ್ರತಾಪನಲಾ ಮಹಾದೇವ |
ಆ ಕೃತ ತ್ರೇತೆಯಲ ಕಾದಿದ
ನೇಕ ದಿವಿಜಕ್ಷತ್ರದನುಜಾ
ನೀಕವೀ ಪರಿ ಚಿತ್ರವಿಲ್ಲವನೀಶ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೨

¹ ಮನ್ಯು ಥ ಭೂತ (ಕ). ² ದಧೀಚಿ (ಕ). ³ ರ (ಬ.ಪು).

ಅರಸ ಕೇಳೈ ತಕ್ಕ ಸೂರ್ಯರ
 ಮರುಳುತನವೋ ಮೇಣು ಮತ್ಯಾರ್
 ಚರಣಗಳ ನಾಟಕವೊ ಮೇಣ್ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಭ್ರಮೆಯೋ |
 ನರನಲೇ ಲೋಕೈಕವೀರನು
 ಧಿರುರೆ ಮರು ಭಾಪೆಂಬ ನಡಿಫಡ
 ಸರಿಯೆ ಕರ್ಣಂಗೆಂಬ ಕಳಕಳ ಕೇಳಲಾಯ್ತೆಂದ || ೧೩

ಈ ಪರಿಯಲೆರಡಿಟ್ಟ ಜಗದಾ
 ಣಾಪವನು ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಪ
 ಕ್ಷೋಪಚಾರಪ್ರಕಟಕಲಹಕಲೋರಕಳಕಳ^೧ವ^೧ |
 ಆ ಪುರಂದರ ಕಮಲನಬರಾ
 ಟೋಪವನು ಭುವನಾಪಘಾತವ
 ನಾ ಪಿತಾಮಹನಹುದು ಸಂತೈಸಿದನು ಸಾಮದಲಿ || ೧೪

ಅರಸ ಚಿತ್ತೈಸುಭಯಬಲದು
 ಬ್ಬರದ ಬಹುವಿಧವಾದ್ಯರವದು
 ಬ್ಬರವ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿತ್ತು ಪಾಠಕನಿಕರನಿರ್ಘೋಷ |
 ಸುರರ ಕಳಕಳವೀ ಧ್ವನಿಯನು
 ತ್ತರಿಸಿತ್ತೀ ಬಲುಗಜಬಜವ ನಡ
 ತರದೊಳಿಕ್ಕಿತು ಕರ್ಣಪಾರ್ಥರ ಚಾಪಟಂಕಾರ || ೧೫

ಅಳವಿಯಂಕೆಯ ಮೀಣಿ ರಥರಥ
 ಹಳಚಿದವು ^೨ಬಹು^೨ಮಾನದಲಿ ವೆ
 ಗ್ಗಳಿಸಿದವು ವೇಗಾಯ್ಲವಾಜಿಯ ಲಳಿಯ ಲಹರಿಯಲಿ |
 ಹೊಳೆದವೆಡಬಲವಾಘೆ ನನ್ನೆಯ
^೩ಸುಳವ^೩ ಸುಭಟರ ಬವರಿ ಭಂಗಿಯ
 ಲುಳಿಯ ಸೂತರ ರೇಖೆ ಸೆಳೆದುದು ^೪ಜನದ^೪ ಕಣ್ಣನವ || ೧೬

ಉಪ್ಪರಿಸಿ ಲಳಿಯೆದ್ದು ಸೂತರ
 ಚಪ್ಪರಣಿಗಳ ಮೀಣಿ ಬುರದಲಿ
 ಬೊಪ್ಪರಿಸಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿದವು ಹೇಷಿತದ ಹಲ್ಲಣೆಯ |

^೧ ದ (ಓ.ದ.ನ). ^೨ ಭ್ರೂ (ಖ), ಭೂ (ಓ.ತ.ಪ). ^೩ ತಳಿಯ (ಕ).
^೪ ಜವನ (ಘ.ತ), ಳಯ (ಓ.ತ).

ದರ್ಪದಲಿ ತೇಜಿಗಳು ತೇಜಿಯು
ತಪ್ಪಡಿ¹ಗೆಲಟಕಟಿಸಿ¹ದವು ರಣ
ವೈಷ್ಣವೈ ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ರಥವಾಜಿ ವಾಜಿಗಳ || ೧೭

ಅರಸ ಕೇಳೇನೆಂಬೆನ್ನೈ ಕಪಿ
ವರಸ ಕೋಳಾಹಳದ ಕದನವ
²ಕರೆದು² ನಬದಲಿ ಹೊಯ್ದು ಕರದಲಿ ಕಾದುವಂದದಲಿ |
ಮುರಿದು ಬಾಲದಲಡಿಗಡಿಗೆ ಬೊ
ಬ್ಬಿಡುದು ಹೆಣಗಿದನಿನಸುತನ
ವರರಥದ ಹೇಮಧ್ಯಜದ ಹಲಗೆಯ ಹಸ್ತಿ ಕಕ್ಷದಲಿ || ೧೮

ಏನ ಹೇಳುವೆ ಸೂತತನದಭಿ
ಮಾನವೇಷುದ ಪರಿಯನಾ ವೇ
ಪಾನುರೂಪವಿಚೇಷ್ಟೆಯನು ಲೋಕೈಕ ಚೇಷ್ಟಕನ |
ನೀನೆನಗೆ ಸಾರಥಿತನದಲಿ ಸ
ಮಾನನೇ ಫಡ ತುರಗಹೃದಯ
ಜ್ಞಾನ ನಿನಗೇಕೆನುತ ಶಲ್ಯನ ಜಙ್ಗಲನಸುರಾರಿ || ೧೯

ಅಕಟ ಗೋರಕ್ಷಕನೆ ಪಶುಪಾ
ಲಕರ ಮಕ್ಕಳೊಳಶ್ಚಹೃದಯ
ಪ್ರಕಟವಿಜ್ಞಾನಂಗಳುದಿಸಿದವೇ ವಿಶೇಷವಲಾ |
ವಿಕಳರಾವಿದನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆವು
ಸಕಲಗುಣನರ್ವಜ್ಞ ನಿನಗೇ
ಬಕವಿಡಂಬನವೇಕೆನುತ ಮೂದಲಿಸಿದನು ಶಲ್ಯ || ೨೦

ಧಾರಿಣೀಪತಿ ಕೇಳು ಬಿಲುಟಂ
ಕಾರ ಕದನೋಪಕ್ರಮದೊಳೋಂ
ಕಾರವಾಯಿತು ಕಾರ್ಮುಕನ್ಯಾಧ್ಯಾಯವಿನ್ದ ರಕೆ |
ಭೂರಿ ಬಹುವಿಧ ಬಾಣವರ್ಗವಿ
ಹಾರವೆಸೆದುದು ಕರ್ಣಪಾರ್ಥರು
ದಾರ ಸಮರಾರಂಭವ³ಳ್ಳಿಡುದುದು ಜಗತ್ರಯವ³ || ೨೧

¹ ಗಳಲ ನುನುಳಿ (ಕ). ² ನೆರಡು (ಕ), ಕೆರೆದು (ತ,ಪ). ³ ಳ್ಳಾಡಿ
ಸಿತು ಮೂಜಗವ (ಗ.ಟ.ತ.ಧ.ನ.ಪ.ಬ).

ಸೂತಜಾತಿಯೊಳಿ ಧನುರ್ವೇ
 ದಾತಶಯವೆಂತಾಯ್ತು ಪಾರ್ಥಿವ
 ಜಾತಿಯಧ್ಯಾಪನವಿಧಾನನಿಯೋಗವಾವನದು |
 ಪೂತು ಮರುರೇ ಸೈರಿಸಾದಡೆ
 ಸೂತನಂದನ ಎನುತ ಬಾಣ
 ವ್ಯಾತದಲಿ ಹೊದಿಸಿದನು ಕರ್ಣನ ರಥವನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೨

ಹರೆಗಡಿದನಾ ಕ್ಷಣದೊಳಾತನ
 ಶರವನೆಲವೋ ಪಾರ್ಥ ನಿಮ್ಮೈ
 ವರಿಗೆ ಜನಕನು¹ ಪಾಂಡು ನೀವಧ್ಯಯನಯೋಗ್ಯರಲಾ |
 ಧರೆಯೊಳಗ್ಗದ ರಾಜಸೂಯಾ
 ಧ್ವರಕೆ² ಪತ್ತಿಯೊ ಯೋಗ್ಯ ಯಜಮಾ
 ನರುಗಳೈ ನೀವೇನಕೇಳುವೆವನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ || ೨೩

ಸೂಳೆಯರು ಗಡ ಸಾಮಗಾನವ
 ನಾಳಿಗೊಂಬರು ಗಡ ದಿನೇಶನ
 ಮೇಳವನು ಮುದುಗೂಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದು ಹಾನಿಯೇನದಕೆ |
 ಅಳುತನದಂಘವಣಿಯುಂಟೇ
 ಬೋಳಿಯೆಂಬಿನಲಾಡಿಕೊಳು ಬಿಡು
 ಜಾಳುನುಡಿಗಳ ಜವಳಿವಾತನೆನುತ ನರನೆಚ್ಚ || ೨೪

ಅತನೆಚ್ಚ ಶರೌಘವನು ಕಡಿ
 ದೀತ ನುಡಿದನು ಹೊಳ್ಳುವಾತಿನ
 ಹೋತುದಹಿಹಿಗಳಿವರುಪಾಧ್ಯರು ನಾವು ಸೂಳೆಯರು |
 ಏತಕ್ಕೇ ಬಳಿಗೈಗೆ ಬಿಲು ಪಿಣಿ
 ಲೇತಕ್ಕೇ³ ಚೋರೈಹೆಕೆಚ್ಚಲ್ಲಣ
 ವೇತಕ್ಕೇ ಹೆಣ್ಣುಡಿಗೈನುತೆಚ್ಚನು ಧನಂಜಯನ || ೨೫

ಕಾಣಿಸಿದನೈ ಕೌರವನ ಹರಿ
 ವಾಣದಾಯದ ಹಂತಿಕಾಟನು
⁴ಕಾಣಿಕೊಂಕನು⁴ ನಮ್ಮ ಚರಿತಕೆ ಹಾ ಮಹಾಪೇವ |

¹ ನ (ತ.ವ.ಬ). ² ಪತಿಯೋ ಯಾಗಯಜಮಾನರುಗಳೈ ನಾ (ಕ).
³ ಚೋರೈಯ (ಕ). ⁴ ಕೇಣಿಗೊಂಡನು (ಬ.ಗ.ದ.ಬ).

ಜಾಣ¹ ತನ¹ ವೈಶ್ವೇಯದು ಧರ್ಮಜ
ನಾಣ¹ ಬಲ್ಲೆನು ದಿಟವೆನುತ ಬಲು
ಸಾಣಿಯಲಗಿನ ಸರಿಯ ಸುರಿದನು ನವಜಿ ರಿಪುತರವೆ || ೨೩

ರಾಯತನದಲ ಬೆಣೆತು ರಾಜ್ಯ
ಶ್ರೀಯ ನೆಣೆ ಹೋಗಾಡಿ ಪರರಿಗೆ
ಜೀಯ ಬೆನಸುವುವೆಂದು ಜೀವಿಸುವವರು ನಾವಲ್ಲ |
ರಾಯತನವೆಮಗಿಲ್ಲ ಕೌರವ
ರಾಯನೋಲೆಯಕಾಟರಹೆವೆ
ಮ್ಯಾಯತವು ತಾ ಬೇಣೆನುತ ಕವಿದೆಚ್ಚನಾ ಕರ್ಣ || ೨೪

ಆವ ಹಂಜರಕೂಳಿ ಮೊಗವಲೆ
ಯಾವಗಾಣವು ಬೀಸುವಲೆಯುಣೆ
ತೀವಿದುದಕದ ಮಡುವೆಯಿದು ಸಂಗ್ರಾಮಭೂಮಿ ಕಣಾ |
*ಹೇವವಿಲ್ಲದೆ ಕಾದಬೇಹುದು
ಧೀವರರವೋಲ್ ತಡಿಕೆವಲೆಯಲ
ಲಾವುಗೆಯ ಹೊಯ್ದಂದವಲ್ಲೆನುತೆಚ್ಚನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೫

ನೀವು ನುಡಿದುದು ಹುನಿಯೆ ಕೂಳಿಯ
ತೀವಿ ತೀವೆವು ಕೊಳಚೆಗಳ ಬಾ
ಣಾವಳಿಯ ತಡಿಕೆಯಲ ಹೊಯ್ಯುವು ನಕುಲ ಜಾತಿಯನು |*
ನಾವು ನಿಮ್ಮಯ ಹೃದಯಸರನಿಯ
ಜೀವಮತ್ಸ್ಯಕೆ ಗಾಣವಿಕ್ಕುವ
ಧೀವರರು ನೋಡೆನುತ² ಪಾರ್ಥನನೆಚ್ಚನಾ ಕರ್ಣ² || ೨೬

ಬೇಣೆ ಕೆಲವಂಬುಗಳು ಗಡ³ ಮೈ
ದೋಣಿಹುದವು ನಿನಗೆಂಬರವ ನೀ
ತೋಣಿಸಾ ನಿನಗಾಯ್ತು ಗಡ ಶಶಿಮೌಳಿಯುಪವೇಶ |

¹ ಪಣ (ಘ.ತ).

* (ಕ.ಗ ಟ.ತ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರ ಚಿಹ್ನೆವಿರುವ ಭಾಗವು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿ ೨೮ ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವೂ ೨೯ ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಉತ್ತರಾರ್ಧವೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ.

² ಕರ್ಣನನೆಚ್ಚನಾಪಾರ್ಥ (ತ.ದ.ಬ), ಪಾರ್ಥನನೆಚ್ಚ ಬೊಬ್ಬಿಹುದ (ಟ).

† ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಅರ್ಜುನನು ಮೂದಲಿಸಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಯವಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಸಂಧೇಹ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

³ ಕೈನಾ (ಟ.ದ).

ಹಾಲುಗಣಿಗಳ ಹರಹಿ ಹೆಮ್ಮೆಯ
ಬೀಜಿ ಚದುರಿಗತನವ ಮೆಪುದರೆ
¹ನೀ¹ರನೆಂಬರೆ ನಿನ್ನ ನೆನುತೆಚ್ಚನು ಧನಂಜಯನ || ೨೦

ಮೊಲನ ಬೇಂಟೆಗೆ ತಿವಿದು ಹಾಸವ
ಕಳಚುವರೆ ಕೇಸರಿಯನಕಟಾ
ಕೊಳಚೆಯುದಕಕೆ ಕೊಂಬುದೇ ಹರುಗೋಲ ಪಾಡಗೆಯ |
ಗಳಹತನವೇ ಹರನ ಬಾಣಾ
ವಳಗೆ ಗುಣಿಯೇ ನೀನೆನುತ ಕೈ
ಚಳಕದಲಿ ರಿಪುಶರವ ಖಂಡಿಸಿ ತುಳುಕಿದನು ²ಪಾರ್ಥ² || ೨೧

ಡೊಂಬಿಯೇಕೈ ಪಾರ್ಥ ಬಯಲಾ
ಡಂಬರವ ನಾವಪಿಯವೇ ತ್ರಿ
ಯಂಬಕಾನ್ವದ ತೊಡಕವಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮಕೆ |
ಶಂಬರಾರಿಯ ಕಣಿಯಪ್ಪೊಲು ನಿ
ನ್ನಂಬು ಬಲ್ಲಹವೆಂದು ಕೆಲದವ
ರೆಂಬವೈ ಹುಸಿಯಲ್ಲೆನುತ ರಿಪುಶರವ ಖಂಡಿಸಿದ || ೨೨

ಲೇಸನಾಡಿದೆ ಕರ್ಣ ನೀನೇ
ನೈಸುಖೋಳನೆ ನಿನ್ನವಂದಿಗ
ವೇಷವಧುಗಳ ³ಗಲು³ವಡಿವು ಮದನಾನ್ವವೇಕಲ್ಲ |
ಈ ಶರಾವಳಿ ಕುಸುಮಮಯ ನೀ
⁴ನೈಸೆ⁴ ವನಿತಾಮಯನು ಪುಷ್ಪಶ
ರಾಸನನು ತಾನೆನುತ ಕಣಿಗೆದಪುದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ || ೨೩

ಗಂಡುಗಲಿ ನೀ ಕಾಮನೈ ಕೈ
ಕೊಂಡೆವೈ ತಪ್ಪೇನು ನಾವೇ
ಖಂಡಪರಶುಗಳಾಗೆವೇ ಭವದೀಯ ವಿಗ್ರಹಕೆ |
ಕಂಡೆ ನಿನ್ನನು ಸುಭಟವೇಷದ
ಭಂಡನೋ ಫಡ ಹೋಗೆನುತ ಪರಿ
ಮಂಡಳತಕೋದಂಡನೆಚ್ಚನು ಕರ್ಣನರ್ಜುನನ || ೨೪

¹ ವೀ (ಗ), ಧೀ (ಟ). ² ಕಣಿಯ (ಟ.ತ.ದ.ನ.ಬ). ³ ನುಗಿ (ಕ).
⁴ ವೇಷ (ಟ.ತ.ನ.ಬ).

ನಿಮಿಷನಿಮಿಷಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತಿಬ್ಬರ
 ತಿಮಿರಮಯಘನರೋಷವಿಬ್ಬರ
 ಸಮರನಾಹನಶೌರ್ಯವಿಬ್ಬರ ಕಣಿಯ ಕೈಚಳಕ |
 ಶ್ರಮವಿಧಾನವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಬ್ಬರ
 ಗಮಕವಿಬ್ಬರ ಗಾಢವಿಬ್ಬರ
 ಸಮತೆಯಿಬ್ಬರ ಗರ್ವವಿಬ್ಬರ ತೀವ್ರತರತೇಜ ||

೩೫

ಜನಪ ಕೇಳೈ ಬಳಕ ಕರ್ಣಾ
 ಜುನರ ಸಮಸಂಗ್ರಾಮವನು ಗುರು
 ತನುಜ ಕಂಡನು ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಬಳಿಗೆ ನಡೆತಂದು¹ |
 ತನತನಗೆ ತೊಲಗಿತು ಮಹೀಶರ
 ಮೊನೆಯ ಸಮರಧರಾಜಿ ಗುರು ನಂ
 ದನನಲಾ ಎನುತಿದಿರುವಂಧನು ನಿನ್ನ ಮಗ ನಗುತ ||

೩೬

ಏನು ಬಂದಿರಿ ಕಾಳೆಗದ ಹದ
 ನೇನು ಪಾಂಡವರಾಜತಿಮಿರಕೆ
 ಭಾನುವಿನ ಭಾರಣಿಯ ಬಲುಹೇ²ನಿಮ್ಮ ದಳಪತಿಯ |
 ಅನಲಳವೇ ಪಾರ್ಥನೀತನ
 ನೇನು ಹದನೈ ರಾಜಕಾರ್ಯನಿ
 ಧಾನವೇನೆಂದರಸ ನುಡಿದನು ದ್ರೋಣನಂದನನ ||

೩೭

ಏನನೆಂಬೆನು ಜೀಯ ಕರ್ಣನ
 ನಾನುವಡೆ ಫಲುಗುಣನ ಪಾಡೆ ಕೈ
 ಶಾನುನೇತ್ರನೊ ಕೈಟಭಾರಿಯೊ ಕಮಲಸಂಭವನೊ |
 ಆ ನಿರೂಢಿಯು ದೊರೆಗಳವನ ಸ
 ಪೂನರೇ ಗುಣನಲಿ ಸಮತ್ವರ
 ಮಾನಿಸನೆ ನಿನ್ನಾಣೆ ಭಾರದ್ವಾಜನಾಣೆಂದ ||

೩೮

ಹರಿ ಮಹೇಶ್ವರರಾಳುತನಕಿ
 ಬೈರಳು ಮಿಗಿಲರ್ಜುನನ ಬಲುಹೀ
 ಧರೆಯುಜಿಯಲೀ ಹೊತ್ತಿನಲಿ ನಿನ್ನಾತನಗ್ಗಲಿಕೆ |

ಸರಿಗೆ¹ ಸಂದುವೆ¹ ಸಾಕು ತೂಗಿದ
 ಡರಸ ರವೆ ಕುಂದದು ಪರಸ್ವರ
 ವರಸುಕಾರ್ಯದ ವಾಸಿ ಬಂದುದು ರಾಯ ಕೇಳಿಂದ !!

೩೯

ಒಮ್ಮೆ ಮುಱುವುದು ವೈರಿದಳ ಮು
 ತೊಮ್ಮೆ ಮುಱುವುದು ನಮ್ಮದಳ ಬಳಿ
 ಕೊಮ್ಮೆ ಮಕ್ಕಳತಂಡವವರಲಿ ನಮ್ಮ ಧೃಷ್ಟಿನಲಿ |
 ನಮ್ಮ ದೆಸೆ ಬಲುದೊರೆಗಳಳವಿನೊ
 ಳೊಮ್ಮೆ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು ರಣದಲಿ
 ನಮ್ಮ ವಿಳಸಕೆ ಮೇಲುವಾಸಿ ನೈಪಾಲ ಕೇಳಿಂದ ||

೪೦

ಸರಿಗಳೆನೆರಡಂಕವನು ನಾ
 ಕರಸಿ ಕೊಡುವೆನು ಧರ್ಮಜನನಿರ
 ಡರಸುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಭೋಗಿಸುವುದು ಮಹೀತಳವ |
 ಅರಸ ಕರ್ಣನ ಕೆಡಿಸದಿರು ನಿ
 ಪ್ಪುರದ ನುಡಿಯಿದು ಕೆಂಡದಲಿ ಕ
 ಪೂರವ ಹಾಯ್ದಿರೆಂದು ರಾಯನ ಗಲ್ಲವನು ಪಿಡಿದ ||

೪೧

ಆಗಲದು ತಪ್ಪೇನು ಸಂಪ್ರತಿ
 ಯಾಗಬೇಡೆಂದೆನೆ ಮಹಾಹವ
 ವೀಗ ಸರಿಬರಿಯಾಯ್ತು ಬಂದುದು ವಾಸಿಯೆಂದಿರಲೆ |
 ಈಗಲಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ ಲಕ್ಷಣ
 ಹೋಗಲಾ ಸೈಂಧವಗೆ ದ್ರುಪದನ
 ನೀಗಲದು ಸರಿಯಾಗಲೆಂದನು ಕಾರವರರಾಯ ||

೪೨

ಗುರುನದೀಸುತರಳಿವುಭಯರಾ
 ಯರಿಗೆ ಸರಿ ದುಶ್ಯಾಸನನ ನೆ
 ತ್ತ²ರದಿ² ಪಾನಕ್ರೀಡನಾ ನೌಭಾಗ್ಯಸಂಪದಕೆ |
 ಸರಿಯದಾವದು ಕರ್ಣತನಯನ
 ಮರಣಕಾವುದು ಸರಿಸ ಭೀಮನ
 ಕರುಳ³ಲೆನ್ನಯ ಕರುಳು ತೊಡಕಲು³ ಮೇಲೆ ಸಂಧಾನ ||

೪೩

¹ ಬಂದುದು (ಟ.ದ.ಬ). ² ರಿನ (ದ). ³ ತನ್ನಯ ಕುರುಳು ಮುಡಿದಡೆ
 (ಕ.ಖ.ಟ.ದ).

ಈ ದಿವಿಜರೀ ಸೇನೆಯೇ ಕ
 ಣಾಢಿಸುಭಟರು ನಾವು ನೀವೀ
 ಮೇದಿನೀಶ್ವರರಖನಾಯಕರವರ ಧಟ್ಟಿನಲಿ |
 ಈ ದುರಾಗ್ರಹಪುಟತವಲ್ಲೆನೆ
 ಸೋದರನ ತನುಗೆಡಹಿ ರಕುತವ
 ಸೇದಿ ಸೊಕ್ಕಿದ ಭೀಮನೊಡನೆಮಗೆಂತು ಸಂಧಾನ || ೪೪

ನಿಱುಗರುಳ¹ನುಗಿದುಗಿದು ನೆತ್ತರಿ
 ನೊಱವಿನಲಿ ಮೊಗೆಮೊಗೆದು ಬಾಯೊಳ
 ಗೆಱುದು ಸವಿನೋಡೆಂದು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕೈನೀಡಿ |
 ಇಱುದಿಱುದು ಮೂದಲಿಸಿ ಮಿಗೆ ಚ
 ಪ್ಪಱುದು ಚಪ್ಪಱುದಾಡಿ ರಕುತವ
 ನುಱುದು ಸೊಕ್ಕಿದ ಭೀಮನೊಡನೆಮಗೆಂತು ಸಂಧಾನ || ೪೫

ಆಡಲೇಕಿವನಿನ್ನು ಹಿಂದಣ
 ಕೇಡನೆಣನದಡೇನು ಫಲ ತಾ
 ಗೂಡಿ ಹಲಬರು ಜೀವಪುರುಷರು ಹೆಂಗಳಾದೆವಲೆ |
 ನೋಡದಿರು ಹಿಂದಾದ ಭಂಗಳ
 ನಾಡದಿರು ಬಹುಬಂಧುವರ್ಗದ
 ಕೇಡದೆಲ್ಲವನೊಬ್ಬ ಕರ್ಣನ ನೋಡಿ ಮಱಿಯೆಂದ || ೪೬

ಅನುಜರಳಿದುದು ನೂಱು ಬವರದಿ
 ತನುಜರಳಿದುದು ನೂಱು ಬಾಂಧವ
²ಜನರು ಸಂಖ್ಯಾರಹಿತ ಬಿದ್ದೇನವದಿರಿದ್ದೇನು² |
 ಏನಗೆ ಕರ್ಣನ ಜೀವವೇ ಜೀ
 ವನವಿದೆಂಬೆಯಲಾ ಸಹೋದರ
 ತನುಜರೆಲ್ಲರನೊಬ್ಬ ಕರ್ಣನ ನೋಡಿ ಮಱಿಯೆಂದ || ೪೭

ರಣದೊಳಳಿದೀ ಸಕಲ ಬಾಂಧವ
 ಗಣವಿದೆಲ್ಲವನೊಬ್ಬ ಕರ್ಣನ
 ಗುಣವ ಕಂಡೇ ಮಱಿದೆಯಕಟೀ ಕರ್ಣನಳವಿನಲಿ |

¹ ಬಿಗಿಬಿಗಿ (ಓ.ಪ.ಬ). ಬಿಗಿಬಿಗಿ (ಘ.ತ.). ² ಜನವಸಂಖ್ಯಾತ ಕ್ಷತ್ರೀ
 ಶ್ವರರಳಿದರಿನ್ನೇನು (ಕ), ಜನವಸಂಖ್ಯಾತೀತಕಳಿದುದು ಹೇಳಲೇನದನು (ಘ),
 ಜನವಸಂಖ್ಯಾರಹಿತವಿದ್ದೇನೀಗಫಲವನ್ನು (ಬ), ಜನವಸಂಖ್ಯಾರಹಿತ ಬಿದ್ದುದು
 ಬೀದಿವರಿವರಿದು (ಓ.ದ.ಬ).

ಎಣ್ಣೆಯಿಗಲ! ನೀ ಬದುಕುವೈ ಧಾ
 ರುಣಯ. ಪತಿಯೇ ಪಾರ್ಥವಕ್ಷಿಯ
 ನಣ್ಣೆದು ಕರ್ಣನನುಳುಕಿಕೊಳು ಸಂಪ್ರತಿಯ ಮಾಡೆಂದ || ೪೮

ಗುರುತನುಜ ನೀವಾಡಿದುದ ಧಿ
 ಕ್ಕರಿನುವವರಾವಲ್ಲ ಕರ್ಣನ
 ಹಿರಿಯ ಮಗನನು ಪಾರ್ಥನುದರಯೊಳಾ ಸಹೋದರನ |
 ದುರುಳ ಭೀಮನ ^೨ಬಿಸಿರ ಬಗಿದು^೨
 ತ್ತರಿನುವೆನು ಭಾಷೆಯನು ನೀವ್ ಹಿರಿ
 ಯೆರಸರಲಿ ಯಮಳರಲಿ ಸಂಧಿಯ ಮಾಡಿಕೊಡಿಯೆಂದ || ೪೯

ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಜಡಿದ ಶೌರ್ಯದ ಮೈಗಳುಬ್ಬಿನ
ಗುಡಿಯಿಡಿದ ರೋಮಾಳಿ ರಿಪ್ಪುಗಳ
ಕುಡಿದ ಕಂಗಳ ಸ್ತುಭಟತೆತ್ತಾಡಿನರು ಚಳಕದಲಿ || ೪

ಬಿರಿದುವಿಬ್ಬರ ಜೋಡು ಮೈಯು
ಬ್ಬರಿಸೆ ಹಳಹಳಿಕೆಯ ಸುತೇಜವ
ಸುರಿದುವಿಬ್ಬರ ಮೋಹಿ ಗಂಟಿಕ್ಕಿದುವು ಹುಬ್ಬುಗಳು |
ಅರಳ್ಯ ನಿಡುಗಂಗಳ ನಿಹಾರದ
ಕರದ ಚಳಕದ ಕಾದ ನಾಸಿಕ
ದೇರಲ ಕೆತ್ತುವ ಮೀಸೆಗಳ ಭಟತೆಚ್ಚರುರವಣಿಸಿ || * ೫

ವಹಿಲವನು 'ವೇಣೈನು'ವಡೆ ನರ
ರಹಿಪತಿಗಳೇ ಭಟರ ಪಡಿಯಿಡ
ಬಹುದೆ ಪಲ್ಲವ ಪಂಡಿತರ ಸತ್ಯಣಾಸಿಗಳ ಗತಿಯು |
²ಅಹಿಯು 'ಶಿರಮಾನದ ಸುತಾಳ
ಗ್ರಹಮುಖದ 'ನರ'ವಾದಿಗಳಿ' ಸರ
ವಹಿಯ ನಾಯಕವಾಡಿಗಳೆ ನರನಾಥ ಕೇಳೆಂದ || ೬

ಕಣೆ ಕಣೆಯನಿಟ್ಟೊ ರನಿದುವು ಕೊಣೆ
ಗರ್ಣೆಗೆ ಮಾರ್ಗಣೆ ಚಾಚಿದುವು ಕಣೆ
ಕಣೆಗೆ ಮಲೆತುವು ತಪುಬವವು ಕಣೆ ಕಣೆಯ ಪನಿಮುಖವ |
ಕಣೆ ಕಣೆಗೆ ತೆರಳಿದವು ಕಣೆ ಮಾರ್
ಗರ್ಣೆಯನಣೆದವು ಹಿಂಡುಗಣೆ ನಂ
ದಣೆಗಣೆಯಲಕ್ಕಾಡಿದವು ರಣಬೀರರಸುಗೆಗಳು || ೭

ಎಸುವ ಗತಿಗೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಜಗ ನ
ಜಿಸಿದುದಾಯೆಂದರಡು ಛಟಿಸೊ
ಳೊಸಗೆಯಲಿ ಮೊಳಗಿದವು 7ಕೋತಿ ಕೋತಿ ಸಿನ್ಯಾಳ |

* ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪದ್ಯಗಳ ಅನುಕ್ರಮವು ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

¹ ವಾಡಾಯನು (ಕ). ವೇಣೈನು (ಕ), ಪಾಡನನು (ಪ) ವೇಣೈನು (ನ.ಬ). ² ರ (ಕ.ತ). ³ ನ (ತ.ಪ). ⁴ ಶರ (ತ). ⁵ ನ (ತ.ಪ). ⁶ ಮಾರ್ (ಗ.ತ). ⁷ ತೋ (ತ.ನ.ಬ).

ನಿತಿತ ಶರಪೋ ಪ್ರಳಯ ಸೂರ್ಯರ
ಮಸಕವೋ ಹರನೇತ್ರ ವಕ್ಷಿಯು
ಹಸರಪೋ ಹೆಸರಿಡುವನಾವನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೮

ಇವರ ಬಿಲುದನಿ ತುರಗ ಹೇಷಾ
ರವದ ಫಲ್ಲಣಿ ಸೂತರಬ್ಬರ
ವಿವಿಧವಾದ್ಯನಿನಾದ ದಳವೆರಡರ ಮಹಾರಥನ |
ಅವಿರಳಾನ್ಯ ಧ್ಯಾನವಭ್ರದ
ದಿನಿಜನಿಕರದ ಸಾಧುವಾದದಿ
ಭುವನ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮಮಯವಾಯ್ತೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ ||

೯

ಮುಂಚುವುದು ಕೈ ಮನವ ಕೈಮೆಯ
ಸಂಚಪನು ಮನ ಮುಂಚುವುದು ಮಿಗ
ವಂಚಿಸುವುದಂಬುಗಳ ಗತಿ ಕೈಮನದ ಕಲುಹೆಗಳ |
ಮುಂಚಿದಂಬುಗಳಾಣನೇಳನು
ಹಿಂಚಿದವು ಹೊಂಬರಹದಂಬಿನ
ಮಿಂಚುಗಳೆವೆ ಹಳಚಿದವು ಹರಿಹರ ಪುರಂದರರ ||

೧೦

ಮನದೊಳಗೆ ಮೊಗೆದಿಂಟದರು ಕ
ಣ್ಣಿನಲಿ ಕಾಣಿದರಡಿಗಡಿಗ ಕಿವಿ
ಗೊನೆಗಳಲಿ ಕುಡಿಕುಡಿದುಗುಳಿದರು ಮೂದಲೆಯ ಮಾತುಗಳ |
ಮನದಲಂಕುರವಾಗಿ ಕಡೆಗ
ಣ್ಣಿನಲಿ ಪಲ್ಲವವಾಗಿ ರಣವಾ
ತಿನಲಿ ಹೂತುದು ಕರ್ಣ ಪಾರ್ಥರ ರೋಷಮಯ ಚೂತ |

೧೧

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದು ಚ
ಪ್ಪರಿಸಿ ತೇಜಿಯ ನೂಕಿದನು ಮುರ
ಹರನು ಸೂತಾನೂರಿಯಲಿ ಕೈದೋಡಿದನು ಪಾರ್ಥ |
ಬುರಪುಟದಲಾಕಾಶವನು ಕ
ತ್ತರಿಸುವಪೊಲು^೧ಬ್ಬ ರದಲತಿ^೨ನಿ
ಬ್ಬರದ ಗತಿಯಲಿ ನಿಗುರಿದವು ರಥವಾಜಿಗಳು ನರನ ||

೧೨

^೧ ಹಿಂ (ಗ.ಟ.ತ.ದ.ನ.ಪ). ^೨ ಮುಂ (ಗ.ಟ.ತ.ದ.ನ.ಪ). ^೩ ಕರ್ಣದಲಿ
(ಕ). ^೪ ಬೀಜ (ಟ.ದ), ಭೂಜ (ಬ). ^೫ ಪ್ಪಾರದಲಿ (ಘ.ಟ.ಬ).

ಕುಬುಬೆನುತ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದನುಗ್ಗು
ಪ್ರಬಲವಾನರರಾಜನಿದಿರಲಿ
ಕಬಳಿನಿವವರ್ಜುನನ ಶರ¹ ಕರ್ಣನ² ಪತಾಕಿನಿಯ |
ಶಬರರೂಪ ವರಾಹವೈತ್ಯನ
ನಿಬಿಡದರ್ಪವ³ ಮುಖವಿವೇಚ್ಛೆಲು ವರ
ವಿಬುಧತತಿ ಕೊಂಡಾತೆ ಕಳೆಯೇಱಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ || ೧೩

ಏನ ಹೇಳುವೆನರನ ಕೇಳೆ ನಿ
ನ್ನಾನೆಯಗ್ಗಿಳಿಕೆಯನು ಮುಂದಣ
ದಾನವಾಂತಕನುರವನಚ್ಚನು ಚೋಡನೊಡಬಗಿದು |
ಆ ನಿರೂಧಿಯ ಹಯದ ಘಾಯವ
ನೇನನೆಂಟೆನು ಜೀಯ³ ಸಿಂಧದ³
ವಾನರನ ವೇದನೆಯ ಗಣನೆಯನಜುಯೆ ನಾನೆಂದ || ೧೪

ಬರಸೆಳೆದ ಬಿಲುಗೋಲನಲಿ ನಿ
ಷ್ಕುರದ ಶರನಂಧಾನದಲಿ ರಥ
ತುರಗವನು ಕಡೆಯೆಚ್ಚನರ್ಜುನನನಮ⁴ಬಾಣದಲಿ |
ಸುರಪನಾಯುಧಹತಿಗೆ ಕುಲಗಿರಿ
ಯಳುಕುವಂದದಿನೊಂದು ಯೋಜನ
ವರೆಗೆ ತಿಪ್ಪನೆ ತಿರುಗಿ ತೊಲಗಿತು ಕರ್ಣರಥವಂದು || ೧೫

ಪಿಕ್ಕಿ ವಾಘೆಯ ಕೊಂಡು ಶಲ್ಯನು
ನೊಕಿದನು ತೇಜಿಯನು ಸಮರ-
ವ್ಯಾಕುಳದಿನಾ ಕರ್ಣ ಸೆಳೆದನು ದಿವ್ಯಮಾರ್ಗಣವ |
ನಾಕನಿಳೆಯರು ನಡುಗೆ ಶರಕ
ರ್ಣಾಕರುಷಣಪ್ರಾಧಿಯಲಿ ನಿಂ
ದಾ⁵ ಕಿರೀಟಿಯ ರಥವನೆಚ್ಚನು ಭಾನುಸುತ ಮುಳಿದು || ೧೬

ಅರಿಯ ಶರಹತಿಗಳುಕಿ ತಿಪ್ಪನೆ
ತಿರುಗಿ ಪಾರ್ಥನ ತೇರು ಬಿಲ್ಲಂ
ತರಕೆ ಹಿಂಲಕೆ ತೊಲಗೆ ಕಂಡು ಮುರಾರಿ⁶ ಬೆಟಗಾದ |

¹ ಕಾರವ (ಕ.ಚ.ಟ). ² ಜಡಿವ (ಟ), ಜಱಿವ (ತ.ನ.ಪ.ಬ). ³ ಬಿಂಕದ (ಟ.ತ.ದ.ನ.ಬ). ⁴ ಸಮರದಲಿ (ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ). ⁵ ಗಿದರು ಭೂಲೋಕ ಕರ್ಣ ಪ್ರಾಧಿ ಮಿಗುತಿರಲಾ (ಕ), ಗಲಸುರಾನೀಕ ನಲಿಯಲು ತರಹುನ ನಿಂದಾ (ಟ.ದ). ⁶ ಗರ್ಜುನನ ರಥ ತಿರುಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಿಲ್ಲಂತರಕೆ ತೊಲಗಿ ನೋಡಿ ಕಂಡ ಸುರಾರಿ (ಕ).

ಅರರೆ ಧಣುಧಣು ಪೂತು ಪಾಯಿಕು
ಸರಿಯ ಕಾಣೆನು ಭಾಷೆನುತ ವಿ
ಸ್ತರಿಸಿ ದಾನವವೈರಿ ಕರ್ಣನ ಪಿರಿದು ಹೊಗಳಿದನು || ೧೭

ನಲವು ನಿಲೆ ಫಲುಗುಣನು ಹೂಡಿದ
ಹಿಳುಕನೀಡಾಡಿದನು ¹ಲೋಕದ
ಬಳಕೆ ಕೌತುಕವೆನುತ ತೂಗಿದನಮಳ ²ಮಕುಟವನು ³ |
³ಒಲವರವಲಾ ಮುರಹರಂಗೀ
ಬಲದೊಳಗೆ ಸಾಹಸವ ಸುಡನು
ಡಲೆನುತ ದುಗುಡವ ಪಿಡಿದು ⁴ಫಲುಗುಣನಿಳುಹಿದನು ಧನುವು || ೧೮

ಏನು ಫಲುಗುಣ ಧರ್ಮಜನೆ ಮದ
ದಾನೆ ದುಗುಡವಿದೇನು ಪೇಳೈ
ನೀನು ಧನುವನು ತೊಟ್ಟಿದ ಕಾರಣವೇನು ಪೊಸತೀಗ |
ಏನು ಹದ ಹೇಳಿನಲು ಕೇಳಲೆ
ದಾನವಾಂತಕ ನುಡಿಯಲಾವುದು
ಹಾನಿಯೆಮಗಿಲ್ಲೆನುತ ಮೇಗರೆನುಡಿದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೧೯

ಹೇಳು ಹೇಳಿನ್ನಾಣೆ ⁴ಚಿತ್ತ ದೊ
ಳಾಳುವುದು ⁵ಮಹಿಮಾಡದಿರು ⁵ನಿಜ ⁵
ಲೋಲ ಧರ್ಮಜನಾಣೆ ನಿನಗೆನೆ ಪಾರ್ಥ ನಸುನಗುತ |
ಕಾಲಗುಣವೆಂದಹಿಯೆ ಮೇಣ ⁶ ತ
ನ್ನಾಳುತನ ಪುನಿಯಾಯ್ತು ⁷ರಿವುಧಟ
ನಾಳುತನ ದಿಟವಾಯ್ತು ಕೌತುಕವೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೦

ಒಂದು ಯೋಜನವರೆಗೆ ತಿರುಗಿತು
ಹಿಂದಕಹಿತನ ತೇರು ತಾನೆನ
ಲೊಂದು ಬಿಲ್ಲಂತರಕೆ ತೊಲಗಿತು ನಮ್ಮ ರಥವಿಂದು |
ಇಂದು ಕರ್ಣನ ಸಾಹಸಕೆ ಮನ
ಸಂದು ಪತಿಕರಿಸಿದಿರಿ ಕೌತುಕ
ವೆಂದು ಕಾಲವ ಬೈದೆನೆಂದನು ಪಾರ್ಥನಾ ಹರಿಗೆ || ೨೧

¹ ಕಾಲ (ಗ.ಚ.ದ.ನ). ² ಮಣಿಶಿರವ (ಕ.ಚ.ಟ). ³ ಒಲವರವೊ ಮೋಹ ರವೊ ವಾಹಿಗಳೊಳಗೆ ಸಾಹಸವಿಲ್ಲೆನುತ ಮನದೊಳಗೆ ದುಗುಡವ ಹಿಡಿದು (ಟ.ದ), ಒಲವರವು ಮೋಹನವಲಾ ಜಗದೊಳಗೆ ಸಾಹಸವಹುದೆನುತ ಮನದೊಳಗೆ ದುಗುಡವ ಹಿಡಿದು (ಚ.ತ). ⁴ ಚಿತ್ತಕೆ ತಾಳಿದುದ(ಕ). ⁵ ಜಯ (ಕ.ಗ.ದ.ನ).

ಆಳುತನದಲಿ ಪೀರ ಕರ್ಣನ,
ಹೋಲುವರ ನಾ ಕಾಣಿಸೈ ಸುರ
ಪಾಲಕರು ತಾವಾನಬಹುವೇ ಕರ್ಣನುರವಣಿಯೆ |
¹ಕೋಲು¹ ಯೋಜನವರೆಗೆ ತೊಲಗಿಸಿ
ಜಾಳಿಸಿತ ನೀ ನುಡಿವೆ ನಿಜ ಬಿ
ಲ್ಲಾಳತನವನು ನಿನ್ನ ಮನದಲಿ ತಿಳಿದು ನೋಡೆಂದ || ೨೨

ಬಸುಹೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕೋಟಿಯ
ಮುಸುಕಿಕೊಂಡಿಹ ನಾ ಸಹಿತ ಮೇ
ಲೆಸೆವ ನಿಂದದ ಹನುಮಸಹಿತೀ ದಿವ್ಯಹಯಸಹಿತ |
ಎಸುಗೆಯಲಿ ತೊಲಗಿಸುವ ಕರ್ಣನ
ಅಸಮ ಸಾಹಸ ವಿರಿದೊ ಹುಲರಫ
ದೆಸುಗೆ ನಿನ್ನ ಗ್ನಳಿಕೆ² ವಿರಿದೋ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ || ೨೩

ಎನಲು ತಳವಳಗಾಗಿ ಫಲುಗುಣ
ಧನುವ ಕೊಂಡನು ದನುಜಮೈರಿಗೆ
ಮನದ ಗರ್ವವನುಸುರಲಣಿಯದೆ ಬಾಗಿವನು ತರವ |
ಮೊನೆಯಲಗಿನಂಬಿನಲಿ ಕರ್ಣನ
ಧನುವನಿಕ್ಕಡಿಗಳೆದು ಫಲುಗುಣ
ನನವರತ ಬಹುಸತ್ವದಲಿ ಮತ್ಸರಿಸಿ ಕಾದಿದನು || ೨೪

ಎಚ್ಚಿನೀತನ ಸಾರಥಿಯ ಮಗು
ಳೆಚ್ಚಿನೀತನ ರಥವ ವಾಚಿಯ
ನೆಚ್ಚಿನೀತನ ಧನುವನೀತನ ನಿಂದ ಸೀಗುರಿಯ |
ಎಚ್ಚಿನೀತನ ನಿಶಿತಶಸ್ತ್ರವ
ಕೊಚ್ಚಿದನು ಮಗುಳೆಚ್ಚು ಪುನರಪಿ
ಯೆಚ್ಚು ಕರ್ಣನ ಹೊಳ್ಳುಗಳೆದನು ಪಾರ್ಥ ನಿಮಿಷದಲಿ || ೨೫

ಬೊಬ್ಬಿ ಉದುದಾ ಸೇನೆ ³ಸೋಲದ³
ಮಬ್ಬು ಮುಸುಕಿದುದೀ ಬಲವ⁴ನೀ
ಯು⁴ಬ್ಬಿ ಯನು ⁵ಸೈರಿಸುತ⁵ ಸಾಹಸಮಲ್ಲ ತನಿಗದಹು |

¹ ಫೇಳು (ಕ). ² ಸಿದವನ ಸಾಹಸ ಹಿರಿದೊ ಹುಲರಫವ ತೊಲಗಿಸಿದವನ
ಸಾಹಸ (ತ.ದ.ಪ). ³ ಫಳಿಗೇಗೆ (ಕ). ⁴ ಬಲದು (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ.ದ). ⁵ ನಿಲ
ಸುತ್ತು (ಕ.ಚ.ಟ.ದ).

ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಫಡ ಹುಬ್ಬನಿಕ್ಕುವ
 ಳೊಬ್ಬಳೇ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬೊಡ್ಡಿಯ
 ಕೊಬ್ಬ ನಿಲಿಸುವೆನೆನುತ ಖತಿಯಲ ಮಸಗಿದನು ಕರ್ಣ || ೨೬

ಹನುಮನನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುನರಪಿ
 ದನುಜರಿಪುವನು ಮತ್ತೆ ಹಯವನು
 ಧನುವನರ್ಜುನನಂಬುಗಳನಾ ಧತ್ರ ಚಾಮರವ |
 ಮೊನೆಗಣೆಯಲೇ ಮುಸುಕಿದನು ಮು
 ಮೊನೆಯ ಬೋಳೆಯ ತೊಡಚಿ ಕೌರವ
 ಜನಪನಾವೆಡೆ ನೋಡಹೇಳನುತುಬ್ಬಿದನು ಕರ್ಣ || ೨೭

ಮೊದಲಲಾ ಭೀಷ್ಮನ ಶರಾಘಾ
 ತದಲಿ ನೊಂದನು ಬಳಿಕ ಕರ್ಣನ
 ಕದನದಲಿ ತಪ್ಪಲ್ಲತಪ್ಪಲ್ಲನುತ ಮುರವೈರಿ |
 ಗದಗದಿಸುತತ್ಸವನು ಬೋಳೈ
 ಸಿದನು ಹನುಮನ ನೋಡಿ ತಲೆದೂ
 ಗಿದನು ಮಂದಸ್ಥಿತಮಧುರಮುಖಕಮಳನೊಲವಿನಲಿ || ೨೮

ಶರಹತಿಯಲುಜೆ ನೊಂದು ಧೂಪಿಸಿ
 ತರಹರಿಸುವಶ್ವಾಳಿ ಕೃಷ್ಣನ
 ಕರುಣವಚನಾಮೃತರಸದಿನಾಪ್ಯಾಯನಂಬಡೆದು |
 ಋರದಲವನಿಯ ಪೊಯ್ದು ಲಳಿ ಮಿಗ
 ಲುರವಣಿಸಿದವು ಹನುಮನಂತಃ
 ಕರಣ ಹದುಳಿಸಿ ಹಿಗ್ಗಿದನು ನರನಾಥ ಕೇಳೆಂದ || ೨೯

ಬಳಿಕ ಹೇಳುವುದೇನು ಪಾರ್ಥನ
 ಮುಳಿಸಿನಲಿ ಕಾಲಾಗ್ನಿ ಜಿಹ್ವಾ
 ವಳಿಯ ಲಳಿಯಲಿ ಕುಪಿತ ಕಾಳೋರಗನ ವದನದಲಿ |
 ಸುಳಿವವನ ಸಾಹಸವನಾತನ
 ಬಲುಹನಾತನ ಜಯವನಾತನ
 ನಿಲವ ಕಂಡವರಾರು ಸುರ ನರ ನಾಗಲೋಕದಲಿ || ೩೦

ರಾಯ ಕೇಳಭಿಮಂತ್ರಿನಿದನಾ
 ಗ್ನೇಯವನು ಹೂಡಿದನು ಸುರಕುಲ
 ಬಾಯಬಿಡಲಂಬುಗಿದು ಹಾಯ್ದುದು ಬಿಲುದಿರುವನೊಡೆದು |

ವಾಯು ಪಡಿಬಲವಾಗೆ ಕಿಡಿಗಳ
ಬಾಯಿಧಾರೆಯ ಹೊದಜ ಕರ್ಪೊಗೆ
¹ರಾಯದಲಿ ಲವಣಿಸುವ ದಳ್ಳುರಿವಿರುಳ! ಜೂಣಿಯಲಿ || ೩೧

ಅಹಹ ಬೆಂದುದು ಲೋಕವಿನ್ನಾ
ರಕಿಮುಖವ ಚುಂಬಿಸುವರೋ ವಿ
ಗ್ರಹದ ಫಲನಿಗ್ರಹವರಾ ಶಿವ ಏನುತ ಸುರರುಲಿಯೆ |
ವಹಿಲ ಮಿಗೆ ವರುಣಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಹುತ
ವಹನ ಬಿಂಕವ ಬಿಡಿಸಿದನು ಜಯ
ವಹುದೆ ಪರರಿಗೆ ಪಾರ್ಥಸಿರೆ ಜನನಾಥ ಕೇಳೆಂದ || ೩೨

ನರಳ ರ್ಪುಳ ರ್ಪುಡಿಸಿತು ಕಬ್ಬೊಗೆ
ಪರೆದುದಲ್ಲಯದಲ್ಲ ತಂಪಿನ
ನರಳ ಮೊನೆಯಲಿ ²ಸಿಂಹಿಸುವ ತುಂತುಟ ತುಷಾರದಲಿ |
ಅರಿಬಲದ ಬೊಡ್ಡಾಟದಲಿ ಧರೆ
ಬಿರಿಯಲರ್ಜುನ ಹೂಡಿದನು ಹೂಂ
ಕರಣಮಾನಿತಮಂತ್ರಮಂಡಿತಮೇಘ-ವರ್ಗಾಣವ || ೩೩

ಹೊಗೆಯ ಹೊರಳಿಯ ವಿವಿಧ ವರ್ಣದ
ಮುಗಿಲ ಪಾಳೆಯವೆತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ದು
ಗಗನದಗಲದಲೊಕಿದವು ದೆಸೆದೆಸೆಯ ಮೂಲೆಗಳ |
ಹಗಲುಗತ್ತ ಲೆಕಟ್ಟಿತೆನಿದು
ಯುಗದ ಕಡೆಯೋ ಶಿವಶಿವಾ ಎನೆ
ಜಗಜಗತ್ಪಾಣಾಸ್ತ್ರವನು ಹೂಡಿದನು ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೩೪

³ಅಟ್ಟಿ⁴ ಹೊಯ್ದು ದು ನಿಱುಮುಗಿಲನಹು
ಯಟ್ಟಿ ಕೊಡಹಿತು ತಳಿತ ಮೇಘದ
ಧಟ್ಟು ಮುಱಿದುದು ಬೀಸಿದವು ಬಿಜುಗಾಳಿ ಬಲ ಬೆದಹು |
ಇಟ್ಟಣಿಸಿ ಕೈಯೊಡನೆ ಕೊಂಡನು
ಬೆಟ್ಟವುರುಳುವ ಬಾಣವನು ಜಗ
ಜಟ್ಟಿ ಕೌರವರಾಯ ಬಾಳೆನುತೆಚ್ಚ¹ನಾ ಕರ್ಣ¹ || ೩೫

¹ ರಾಯದಳದಲಿ ಮೋಹಿಸಿತು ದಳ್ಳುರಿಯು (ಟ.ದ). ² ತಂ (ಕ).

³ ಬಿಟ್ಟು (ಕ). ⁴ ನರ್ಜುನನ (ಕ).

ಗಿರಿಯ ಡೆಂಕಣೊಜಂತ್ರವನು ತರ
 ಪರಿಸುವವರಾರರನ ¹ಧಾವಣಿ¹
 ಗಿರಿಯ ಧಾಳಿಗೆ ಧಾತುಗೆಟ್ಟುದು ಪಾಂಡುಸುತನೇನೆ |
 ಅರರೆ ಕೆಡೆಕೆಡೆಯನುತ ವಜ್ರದ
 ಸರಳನುಗಿದನದಾವ ವಹಿಲದೊ
 ಳುರುಳಿಗಡಿದನು ಪರ್ವತಾನ್ಯವನಿಂದ್ರನುತ ನಗುತ || ೩೬

ಆವ ಚಳಕದೊಳರ್ಜುನನು ತಿಮಿ
 ರಾವಲಂಬದ ಸರಳಲೆಚ್ಚನು
 ನಾವಣಿಯೆ²ವಿರುಳಂ²ಧತಮ ಮುದ್ರಿಸಿತು ದೃಷ್ಟಿಗಳ |
 ಆವನಾವನನಣುವನೋ ತಾ
 ನಾವನಿದಿರಾರೆಂಬ ³ಭೇದವ
 ಣಾವು³ ತೋಟದು ತಮದೊಳದ್ದುದು ಕೂಡ ಕುರುಸೇನೆ || ೩೭

ಮೈರಿಶರಕೇನಣಿಯನೇ ಪ್ರತಿ
 ಕಾರವನು ನಿನ್ನ ತನಗ್ಗದ
 ನೌರಮಯಮಂತ್ರಾಭಿಮಂತ್ರಿತ ಭಾನುಮಾರ್ಗಣವ |
 ಆರು ಕಂಡರು ತಿಮಿರಜನಿತವಿ
 ಕಾರವನು ಹೇಳಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚುಳ
 ಜಾಣಿನಿದ ಘಣಿಯಂತೆ ಭುಲ್ಲವಿಸಿತ್ತು ಕುರುಸೇನೆ || ೩೮

ಆಗಳೇ ತೆಗೆದುರಗಬಾಣವ
 ತೂಗಿ ಬಿಟ್ಟನು ನಿನ್ನ ಕರ್ಣನ
 ಲಾಗುವೇಗವನೇನನೆಂಬೆನು ಚಾಪತಂತ್ರದಲಿ |
 ನೀಗುರಿಸುವುರಿವಿಷದ ಲೋಳಿಯು
 ಲಾಗಿರುವ ನಾಲಗೆಯ ಸುಯ್ಯನ
 ಬೇಗುದಿಯ ತೊಡಬೆಗಳ ಹಾವ್ ತುಡುಕಿದವು ಥಟ್ಟನಲಿ || ೩೯

ಎಲೆಲೆ ಹಾವ್ವೇ ಹಾವು ಕೆಂಡದ
 ಮಳೆಯು ⁴ತಡೆ⁴ವವೆ ಕೊಡೆಯನುತ ಕಳ
 ವಳಿಸಿತಲ್ಲಿಯದಲ್ಲ ಹರೆದುದು ⁵ಹುದುಗಿ ಹೊದರೊಡೆದು⁵ |

¹ ಧಾರುಣಿ (ಕ). ² ಪುಮಹಾಂ (ಪ.ಬ.ನ). ³ ರೂಪಿನಧಾವ (ಗ.ಚ.ತ.ಪ). ⁴ ಕಾ (ಚ.ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ). ⁵ ಕೂಡಿ ಹುರಿಯೊಡೆದು (ಬ.ತ.ದ.ನ.ಪ).

ಬಲು¹ವಿಷದ ಕಿಱುವನಿಯ ಹಾವಿನ
ಮಳೆಗೆ ಗರುಡಾಸ್ತ್ರದಲಿ ತನ್ನಯ
ದಳಕೆ ಹಿಡಿದನು ಕೊಡೆಯನರೆಘಳಿಗೆಯಲಿ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ || ೪೦

ಏಸು ಹಾವುದುರಿದವು ರಣದೊಳ
ಗೈಸು ಹದ್ದೆಹಗಿದವು ತುಂಡಿಸಿ
ಬೀಸಿ ಬಿಸುಟವು ಕಡಿಗಳನು ಕೌರವನ ಘಟ್ಟಿನಲಿ |
ಏಸು ಪರಿಯಲಿ ನರನ ಬಿನ್ನಣ
ವೈಸುಪರಿ ಕರ್ಣನಲಿ ಕರ್ಣನ
ಕೌಶಲವದೆನಿತನಿತು ಪರಿಯನು ಕಂಡೆನಾತನಲಿ || ೪೧

ಬಲುಹು ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರಿಂದ
ಗ್ಗಳವಲಾ ಕರ್ಣಂಗೆನುತ ಪಡಿ
ಬಲಕೆ ಬಂದರು ಭೀಮ ಸಾತ್ಯಕಿ ನಕುಲ ಸಹವೇವ |
ದಳದೊಳದಟುಳ್ಳವರು ಪಾರ್ಥನ
ಕೆಲಬಲದಲುರವಣಿಸಿದರು ವೆ
ಗ್ಗಳೆಯನ್ನೈ ನಿನ್ನಾತನಿಂದಿನಲೆರಡು ಘಟ್ಟಿನಲಿ || ೪೨

ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ಸಾಲದೇ ಹೆ
ಬ್ಬುಲಿಯ ಕಾಲಾಟದಲಿ ಮೃಗಶಿಶು
ಮಲೆತಡೇನಗ್ಗಳೆಯನೇ ಮೂರೋಕಪಪುವುದಲೇ |
ಅಳವಿಗೊಡದಿರು ನೂತನಯನ
ತಲೆಯ ಬೆಸುಗೆಯ ಬಿಡಿಸುವಂಟನ
ಹಿಳುಕನುಗಿಯಾ ಹೊಳ್ಳುಗಣೆಯೇಕೆಂದನಾ ಭೀಮ || ೪೩

ಪುನಿಯೆ ಭೀಮನ ಮಾತು ಹೂಸುಕ
ದೆಸುಗೆ ತಾನೇಕಿನ್ನು ರಿಪು ನಿ
ಪ್ಪಸರದಲಿ ಕಲಯೇಹುದರೆ ಕೈಕೊಳ್ಳನೀಶ್ವರನ |
²ಹು²ಸಿಕಣೆಯಲೇನಹುದು ತೆಗೆ ಹರ
ವಿಶಿಖವನು ತೊಡು ಬೇಗವಾಡೆಂ
ದಸುರರಿಪುಪರ್ಜುನನ ಜಹಿದನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೪೪

¹ ತುಳು (ಕ).

² ನು (ಟ.ತ.ದ.ಪ).

ಕ್ರೋಧಶಿಖಿ ಭುಲ್ಲವಿಸೆ ಮುಳಿದು ವಿ
ರೋಧಿಯನು ನೋಡಿದನು ಮುಳುಗಲ
ರಾಧೆ ಕಂಬನಿಗಳಲ ಕುದಿಯಲ ಪುತ್ರಶೋಕದಲ |
ಆಧಿ ತೀರಲಿ ನಮ್ಮ ಸೇನಾ
ವ್ಯಾಧಿಗಿದೆ ಮದ್ದೆನುತ ಪರಬಲ
ಸಾಧಕನು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನು ತೊಟ್ಟೆಚ್ಚನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೪೫

ಶಿವಶಿವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವಿದಲಾ
ಭುವನಜನ ಸಂಹಾರಶರ ಸಂ
ಭವಿಸಿತೋ ಹಾ ಎನುತ ಹರೆದುದು ಮೇಲೆ ದಿವಿಜಗಣ |
ತವಕದಲ ತತ್ಪತಿಮಹಾಸ್ತ್ರವ
ಜವಳಿವೆರಳೆಂದುಗಿದು ಬಿಡೆ ತಿವಿ
ತಿವಿದು ತಮ್ಮೊಳಗಡಗಿದವು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವೆಧ್ರದಲ ||

೪೬

ಆ ಮಹಾಸ್ತ್ರದ ಹಾನಿ ರೋಷದ
ತಾಮಸಾಗ್ನಿಯೆ 'ನೋಡಿ' ಬಿಡೆಲು
ದ್ರಾಮನರ್ಜುನ ಕೊಂಡೆನಗ್ಗದ ಜಾತಮನ್ಯವನು |
ಆ ಮಹಾದಾಣಾಭಿಮುಖದಲಿ
ಸೋಮಧರಮಾರ್ಗಣವನಿಂತೀ
ಭೀಮವಿಕ್ರಮ ಕರ್ಣನೆಚ್ಚನು ರಾಯ ಕೇಳೆಂದ ||

೪೭

ಆತನಲಿ ಕೌಬೇರಮಾರ್ಗಣ
ವೀತನಲಿ ವಾಯವ್ಯಶರ ಬಳಿ
ಕಾತನಲಿ ನೈರುತ್ಯವಿತ್ತಲು ಸೋಮವರ್ತಿಶರ |
ಆತನಲಿ ಸಾಮುದ್ರ ರೋಷಣ
ವೀತನಲಿ ವಡದಾಸ್ತ್ರವಿಂತಿರ
ಲಾತನೀತನ ಸಮರ ಸರಿ ನರನಾಥ ಕೇಳೆಂದ ||

೪೮

ಇಷ್ಟತ್ತಮೂಠನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ನೊಡೆದು (ತ), ಲುರಿದು (ತ.ದ.ಪ). ² ದುದ್ದಾಮನರ್ಜುನನೆಚ್ಚ (ತ).

ಇಷ್ಟತ್ರನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೇ || ರಾಯನಾಹನಮ್ಲ ವೆಗ್ಗಳ
ರಾಯ ಸುಭುಶಿಶೋರತುನ ರಾ
ಧೇಯ ಪಾರ್ಥರ ವಿಷಮರಣ ರಂಜಿಸಿತು ಮೂಜಗವ ||

ರಾಯ ಕೇಳೈ ಮತ್ತೆ ಕರ್ಣರ
ನಾಯನವ ಕಟ್ಟಾಳು ರಣದಲಿ
ನಾಯಲಾಗದೆ ಶಿವಶಿವಾ ನಾಯರೆ ಸುರಾಸುರರು |
ಬಾಯಬಿಡೆ ಪರಸೇನೆ ಭೀತಿಯ
ರಾಯದಲಿ ಕಟ್ಟಿದನು ಪಾರ್ಥನ
ವಾಯುಜನ ಕರಣೇಂದ್ರಿಯಾಶ್ವಂಗಳನು ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೧

ಎಲೆ ಮುರಾಂತಕ ನಾಕು ರಥದಿಂ
ದಿಳಿ ಸುದರ್ಶನವೆಲ್ಲ ಚಾಪವ
ಕಳೆದುಕೊಳು ಕೌಪೋದಕಿಯ ಹಿಡಿ ಹಾಯ್ಕು ವಾಘೆಯವ |
ಉಳುಹುವವರಾವಲ್ಲ ಕೊಳ್ಳೆನು
ತಳವಿಯಲಿ ಕೈಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣನ
ನಳುಕದೆಚ್ಚನು ನೂಟು ಶರದಲಿ ಕರ್ಣ ಬೊಬ್ಬಿಹುದು || ೨

ಜೋಡಿನಲಿ ಸೀನಕದ ಮೇಲ
ಕಾಡಿದವು ಕವಲಂಬು ಕವಚವ
ತೋಡಿ ನಟ್ಟವು ನೂಕಿದವು ನಾರಾಚ ಗಜುನಕಿತ |
ನೋಡಲಿ ವ್ಯಥೆಯುಂಟೆ ಭುವನದ
ಗೂಡು ಕೃಷ್ಣನ ದೇಹವಿದು ನಾ
ಡಾಡಿಗಳ ನಾಟಕವರೈ ನರನಾಥ ಕೇಕಿಂದ || ೩

ಏನು ಹೇಳುವೆ ಹೂಡಿದಾ ಸಂ
ಧಾನವನು ರಥಹಯದ ವಾಘೆಯು
ಜೀನಗೇಲನದ್ವಹಕ್ಕರಿಕೆಗಳ ನೂಗನ ಜೊತ್ತಗಯ |

1 ಯ (ನ-ಪ). 2 ಪೇಳ್ಳೆನು (ಕ).

ಭಾಸುಸುತ ಮುಱಿಯೆಚ್ಚು ನಿನಗಿ
ನ್ನೇನು ಹದನೈ ಹನುಮ ಲೆಂಕೆಯ
ದಾನವರು ನಾವಲ್ಲೆನುತ. ಕೈಮಾಡಿ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ ||

ಸೈರಿಸರ್ಜುನ ಶಿವನೊಡನೆ ನೀ
ಹೋರಿದಾತನು ನಿನ್ನ ಕೊಲುವಡೆ
ತೀರದೇ ತಪ್ಪೇನು ತಳುವಿತು ಪೇಳಲೇಕೆನುತ |
ಕೂರಲಗಿನಂಬುಗಳ ಹಿಳುಕಿನ
ಸಾರದಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದನುದಯದ
ಲಾರನಿದಿರಲಿ ಕಂಡನೋ ಕಡುನೊಂದನಾ ಪಾರ್ಥ ||

ಹಳಿದುದಿಮ್ಮೈಜೋಡು ನೆತ್ತರಿ
ನೊಹಿತ ನೂಕಿತು ಭದ್ರ ಪೀಠದ
ಹೊಹಗು ನನೆದುದು ರೊಮ್ಮಿನಲಿ ಜೋಲದನು ಮಲಗಿನಲಿ |
ಉಱುಕುಗೊಂಡುದು ಕರಣಚೆಯವರೆ
ಹೆಹದ ಕಂಗಳು ರೋಮಕಂಪದೊ
ಳಳಿದುದಿಲ್ಲರೈಘಳಿಗೆ ಕೋಳಾಹಳವನಾ ಪಾರ್ಥ ||

ಮತ್ತೆ ಕೇಳವನೀಶ ಭೀಮನ
ನೆತ್ತಿ ಬಿಸುಟವು ಬಾಣ ನಕುಲನ
ಕುತ್ತಿದವು ಸಹದೇವನೊಡಲಲಿ ಮಾಡಿದವು ಪಥವ |
ಇತ್ತ ಸಾತ್ಯಕಿ ಚೇಕಿತಾನಕ
ನುತ ಮೌಂಜ ಶಿಖಂಡಿ ದಳಪತಿ
ಕೆತ್ತಿದೊಡಲಿನ ಜೋಹಿನಲಿ ಹೊರಳಿದರು ಹುಡಿ ನನೆಯೆ ||

ಒಸಗೆಯಾದುದು ನೆಲನ ದಿಕ್ಕಿನ
ಬೆಸುಗೆ ಬಿಡೆ ನಿನ್ನಾಳತತಿ ಗ
ರ್ಜಿಸಿದವುಟ್ಟಿದ ಜೊಬ್ಬೆ ಬಿಡಿಸಿತು ಧ್ರುವನ ಮಂಡಲವ |
ಅಸಮ ಭುಜಬಲ ಪೂತುರೇ ಸಾ
ಹಸಿಕ ಮರುರೇ ಭಾಪು ಧಣುಧಣು
ವಿಷಮರಣನರಸಿಂಹ ಜಾಗೆಂದುದು ಭಟನೋಮ ||

ಜನಪ ಕೇಳೈ ಮತ್ತೆ ಸುತನೋ
ಮನ ಶತಾನೀಕಾದಿ ರಿಪುನಂ
ದನರನೈವರನೆಚ್ಚು ಬೆರಸಿದನವರ ನೀಮೆಯಲಿ |

ಅನಿಲಜನ ಮರಳೆಚ್ಚು ಪಾಂಚಾ
ಳನ ವಿಭಾಡಿಸಿ ಧಟ್ಟಿ ನೊಳು ಮು
ಮೊನೆಯು ಬೋಳೆಯ ಸರಿಯ ಸುರಿದುದು ಕರ್ಣನಪಮೇಷು || ೯

ಸಾಲ ಝಲ್ಲರಿಗಳ ಪತಾಕಾ
ಜಾಲವನು ಚಾಮರವ ಗೋವಳಿ
ಗೋಲ ಡೊಂಕಣಿಯೊಡ್ಡನೆತ್ತಿದ ನಿಂಧ ನೀಗುರಿಯ !
ಧೂಳಿಪಟವಾಡಿದನು ಮಿಡುಕು
ಳ್ಳಾಳ ಕೊಂದನು ಗಜರಥಾತ್ಮದ
ಮಾಲೆಯನು ಮುತ್ತಿದುದು ಕರ್ಣನ ಶಿಳಿಮುಖವ್ರಾತ || ೧೦

ಅರಸ ಕೇಳಾ ನರನನಾ ವಾ
ನರನನಾ ಮುರಹರನನಾ ರಥ
ತುರಗ ನಿಚಯವನಾ ರಥವನಾ ಶರವನಾ ಧನುಷ !
ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿ¹ದು¹ ಭುಜಪರಾಕ್ರಮ
ದುರಿಯೊಳಗೆ ಬಿಡೆಕಾನಿ ಹಗೆನೆ
ತ್ತರಲಿ ನೀರೂಡಿದನು ನಿಜ ಶರ ನಿಕರವನು ಕರ್ಣ || ೧೧

ಹೇಳಲಱಿಯೆನು ವಿಕ್ರಮಾಗ್ನಿ ಭ
ಡಾಳಿಸಿದುದಡಿಗಡಿಗೆ ಸೇನಾ
ಜಾಳವನು ಬೇಳಿದನು ಕೂರಂಬುಗಳ ಕೂಂಡದಲಿ |
ಆಲಿಗಳು ಸವಿನೋಡಲಂದಿನ
ಕಾಳೆಗವ ಬರಹೇಳು ಕುರುಭೂ
ಪಾಲಕನ ಬರಹೇಳು ಬರಹೇಳೆನುತ ಯೊಬ್ಬಿಹುದ || ೧೨

ಶರಹತ್ತಿಗೆ ಮುಖದಿರುಹಿ ಕಾಲಾಳ
ತುರಗಸೇನೆಯ ಮಹಿಯ ಸಾರಿತು
ತುರಗದಳ ಬಗಿದಂಡುಗೊಂಡುದು ಗಜಘಟಾವಳಿಯ |
ಕರಿಘಟಾವಳಿ ಕೋಲಿನುರುಬೆಗೆ
ತೆರಳಿದವು ತೇರುಗಳ ಮಹಿಯಲಿ
ಹೊರಳಿಯೊಡೆದುದು ತೇರ ಧಟ್ಟಿ ನಿಹಾರವೆಸುಗೆಯಲಿ || ೧೩

¹ ದ (ಕ), ಯೆ (ಘ.ತ.ದ).

ಕೋಲ ಕೋಳಾಹಳಕೆ ತೇರಿನ
 ಗಾಲಗಳನೊಡ್ಡಿ ದರು ಹರಿಗೆಯ
¹ಹೇಳಿದರು¹ ಹಮ್ಮುಗೆಯ ಕೊಯ್ತೊಡ್ಡಿ ದರು ಷಂಚೆಗಳ |
 ಮೇಳೆಯವ ಮೋಹಿದರು ಕಂಬುಗೆ
 ನೂಲು ಹರಿಗೆ ತನುತ್ರ ನೀಸಕ
²ಜಾಲ² ಗುಳ ಹಕ್ಕರಿಕೆ ಹಲ್ಲಣ ಬಾಹುರಕ್ಷಗಳ || ೧೪

ಉರಿಯ ಮಳೆಗಾಲದಲ ದಡ್ಡಿಯ
 ನರಗನಲ ಮಾಡಿದರೊ ಗಡೆ ಕಾ
 ರಿರುಳ ಕೋಟೆಯ ರಚಿಸಿದರು ಗಡೆ ರವಿಯ ಮುತ್ತಿಗೆಗೆ |
 ಹರಿಗೆ ನೀಸಕ ಜೋಡು ಕಾವವೆ
 ಕೆರಳದಡೆ ಕರ್ಣಾಸ್ತ್ರವನು ನಿ
 ಬ್ಬರದ ರಣದುಬ್ಬಟೆಯ ಕಂಡುಬ್ಬಿದನು ಕುರುರಾಯ || ೧೫

ನೋಡಿದೆಯೆ ನಿಮ್ಮವರ ದಳ ಕೈ
 ಮಾಡತದೆ ನಮ್ಮತನನು ನೀವ್
 ಬೋಡಿಗಾಬರಿ ನಿಮ್ಮ ಫಲುಗುಣ ಭೀಮರುಬ್ಬಟೆಯ |
 ನೋಡಿದೆಯೆ ಲೇಸಾಗಿ ನೀವ್ ಮಾ
 ತಾಡಲಾಗದೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಲಗೆ
 ಗೂಡುಗೊಂಡವೆಯೆಂದನವನಿವ ಕೃಪನ ಗುರುಸುತನ || ೧೬

ನರನ ಬಿಗಿದುದು ಮೂರ್ಛೆ ಭೀಮನ
 ಹರಣ ಕೊರಳಲ ಮಿಡುಕುತದೆ ಮುರ
 ಹರನುಸುರ ಮೈಹಾಳಿಯದೆ ಮೂಗಿನಲ ಮೋಹರಿಸಿ |
 ಬಿರುದ ಸಾತ್ಯಕಿ ನಕುಲ ಸಹದೇ
 ವರಿಗದಾವದು ಹದನು ನಾವಿ
 ನ್ನುಟಿಯೆವೈ ನೀವ್ ನೋಡಿಯೆಂದನು ನಗುತ ಕುರುರಾಯ || ೧೭

⁴ನೋಡಿ⁴ ಮಕ್ಕಳ⁵ನಿಕ್ಕಿ⁵ ತಂದೆಗ
 ಳೋಡುತದೆ ಸರಳಿಂಗೆ ತಮ್ಮನ
 ನೀಡಿ ತೋಟಿಸಿ ಜಾಟುತದೆಯಣ್ಣಂದಿರಾದವರು |

¹ ಹೇಳಿಗೆಯ (ಕ). ² ಚಾಳು (ಕ.ಘ), ಜಾಲ (ಋ). ³ ದುದೆ (ಋ.ಘ. ಚ.ತ). ⁴ ಕೂಡೆ (ಕ). ⁵ ನೊಡ್ಡಿ (ಕ).

ಓಡತದೆ ಅಳೋಷೆಯನನು ಬೀ
ಸಾಡಿ ತಾಯಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗವೆ
ಕೂಡೆ ಮು¹ಮ್¹ಳಮನಗುತದೆ ಗುರುತನುಜ ನೋಡೆಂದ || ೧೮

ಅರಿಬಲದ ಕಡುಗೇಡು ಹಬ್ಬಿ ತು
ಸುರಬಲದೊಳಕಟಕಟ ನೋಡೈ
ಸುರಪತಿಗೆ ದುಮ್ಮಾನವಡನಿತರಾ ಮಹಾದೇವ |
ಸುರನದೀಜದ್ರೋಣಿರಿ ಪರಿ
ಪರಮ ಶಾರ್ಙ್ಗದಲೊಡಗಿದರೆ ನಿ
ಷ್ಕುರದ ನುಡಿಯೆನ್ನದಿರಿ ಕಂಡುದನಾಡಬೇಕೆಂದ || ೧೯

ಉಂಟು ಜೀಯ ವಿರೋಧಿಬಲವತಿ
ಕಂಟಣಿಸುತದೆ ಪಾಂಡು ತನಯರ
ನಂಟರಿಷ್ಟರಿಗಾದುಷ್ಟ ದುಮ್ಮಾನ ಪುನಿಯೇಕೆ |
ಎಂಟುಮಡಿ ನಮಗಾದ ಜಯ ಹದಿ
ನೆಂಟುಮಡಿಯಾಚೆಯಲಿ ಸೇರುವು
ದುಂಟು ಪುನಿದರೆ ಕೊಯ್ಸಿ ಕೊಟ್ಟಿವು ನಮ್ಮ ನಾಲಗೆಯ || ೨೦

ಮುಗುಳುನಗೆಯೊಬ್ಬರಲಿ ನವಿವಾ
ತುಗಳ ರಸವೊಬ್ಬರಲಿ ಕಡೆಗ
ಣ್ಣುಗಳ ಮಿಂಚೊಬ್ಬರಲಿ ನೇವುರದೆಳಮೊಳಗು ಸಹಿತ |
ಸೊಗನು ಬೇಟೊಬ್ಬರಲಿ ನೇಹದ
ತಗಹು ಬೇಟೊಬ್ಬರಲಿ ಸತಿಯರ
ವಿಗಡತನವಿದು ಸಹಜ ಜಯವಧು² ಚಾಕೆ³ ನೋಡೆಂದ || ೨೧

• ಒಂದು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಲಿ ಕೌರವ
ಸೈಂದವನು ನೋಡುವಳು ಕಯ್ಯೊಡ
ನೊಂದು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಲಿ ಮಾತಾಡಿಸುವಳರಿಬಲವ |
ಇಂದು ಜಯವಧು³ ದೃಢಪತಿವ್ರತೆ
ಯೆಂದು ಬಗೆದೈ ಭೂಪ ಹುನಿ ಹೋ
ಗೆಂದು ಗುರುಸುತ ನಗುತ⁴ ಕೋದನು ತನ್ನ ಮೋಪರಕೆ⁴ || ೨೨

¹ ಮ್ಮ (ಕ.ಖ). ² ವಾರು (ಕ). ³ ದಿಟ (ಕ). ⁴ ಹೊಕ್ಕನು ತನ್ನ
ಪಾಳೆಯವ (ಟ.ದ.ನ.ಪ).

ಅರನ ಕೇಳೈ ಮಾತು ಹಿಂಚಿತು
ನರನ ರಥ ಜೋಡಿಸಿತು ಕರ್ಣನ
ಸರಿಸದಲ ಜೀವಿಸಿತು ಪಾಂಡವನೇನೆ¹ ನಿಮಿಷ¹ದಲ || ೨೨

ಎಲೆಲೆ ಕರ್ಣ ಕಿರೀಟಿಯುಉಬಗೆ
ನಿಲುವುದರಿದೈ ಹಾವನರೆಗೆಡಿ
ದುಳುಹಿ ಕೆಡಿಸಿದೆ ಪಾಪಿ ರಾಯನ ರಾಜಕಾರಿಯವ |
ತೊಲಗಸುವೆನೇ ರಥವನೆನೆ ಹೆ
ಕೃಳಿಸಿ ಜಙ್ಘದನು ಕರ್ಣ ಶಲ್ಯನ
ನೆಲವೇ ಫಡ ನೋಡೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚನು ಧನಂಜಯನ || ೨೮

ಎಡೆಯಲೀತನ ಸರಳ ಸಾರವ
ಕಡಿದು ಕಯ್ಯೊಡನೆಚ್ಚು ಮಗುಳೆ
ಚ್ಚಡಿಗಡಿಗೆ ಬಿಡವೆಚ್ಚು ಪುನರಪಿ ಮತ್ತೆ ಮಗುಳೆಚ್ಚು |
ಪಡಿಬಲಕೆ ರೋಷಾಗ್ನಿಯದನಿ
ಮ್ಮಡಿಸಿ ಬೀಸುವ ಪೇದಪವನನು
ಸುಡದೆ ಬಿಡುವನೆ ಕಲಿ ಧನಂಜಯನಹಿತ ತ್ಯಣವನವ || ೨೯

ಒದೆದು ಕವಚವನೊಡೆದು ಗಣಿದೋ
ಉದವು² ಚೌಕದ² ಮೇಲೆ ಮೊನೆಮೂ
ಡಿಡವು ಬೆನ್ನಲ ಕರ್ಣ ನನೆವನು ರುಧಿರ ಧಾರೆಯಲಿ |
ಗುದುರಿದವು ಕಯ್ಯಂಬು ಬಲು ಕಾ
ಉದನು ರಕುತವ ಕಳವಳದ ಕಂ
ಪದಲಿ ಯೊಂಪಿಸಿ ಮಲಗಿದನು ಮಣಿಮಯದ ಗದ್ದುಗೆಯ || ೩೦

ತೋಱುಸಾ ನಿನೊಡೆಯನೋಲೆಯ
ಕಾಱತನವನು ನಮ್ಮ ಬಲವನು
ಮೂಱು ಮೂಲೆಯ ಹೊಗಿಸಿ³ ಬೆಚ್ಚನೆ ಬೆಹಿತ³ ಗರುವನಲೆ |
ಜಾಱುದ⁴ ಕಯ್ಯಂಬು ಬಲು ರಣ
ವೀರಸಿರಿ ಹಾಱುದದೆ ಶೌರ್ಯದ
ಮೋಱುಗೇಕ್ಕೈ ಮುಕುವೆಂದನು ನಗುತ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ⁴ || ೩೧.

¹ ಪುಣ್ಯ (ಗ.ಪ.ನ). ² ವಕ್ರದ (ಚ.ದ). ³ ಬೆಚ್ಚಿಸಿಗಲದ (ಉ.ಪ.ಟ),
ಮೆಚ್ಚಿಸಿಗಲದ (ತ.ದ). ⁴ ಪು ಬಿಲ್ಲಂಬು ರಣವಲಿ ಹಾಱುಹೋಯಿತೆ ನಿನ್ನ ಜಯ
ಬಯ ಸಿರಿಯ ಕೊಂಡನು ಮುಕುವೆಂದೆ ಕರ್ಣ ನಿನಗೆಂದ (ಕ).

ಹಿಡಿ ಮಹಾಸ್ತ್ರವನಿನ್ನು ಮುಂಧಡಿ
ಮಿಡುಕಿದಡೆ ತಮ್ಮಾಣೆಯನುತವ
ಗಡಿಸಿ ನೂಕಿತು ನಿನ್ನವನ ಮನ್ನಣೆಯ ಪರಿವಾರ ||

೩೬

ಜನಪ ಕೇಳೈ ರಕುತಜಲದಲ
ನನೆದ ನೆಲ ಪುಡಿಮಸಗೆ ಕೆಂಧೂ
ಳಿನಲ ಕತ್ತಲಿಸಿತ್ತು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾದುದಡಿಗಡಿಗೆ |
ಇನಿಬರಾವೆಡೆ ಕರ್ಣನೋ ಫಲು
ಗುಣನೋ ಪಾಂಡವಬಲವೋ ನಿನ್ನಾ
ತನೋ ನಿಧಾನಿಸಲಋಯೆನೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರದಲ ||

೩೭

ಮಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಧೂಳಿನಬ್ಬರ
ವಳವವೊಲು ವಿಜಯಾಸ್ತ್ರಹತಿಯಲ
ಹಿಳಿದ ಕರಿ ನರ ತುರಗದೊಡಲರುಣಾಂಬುಧಾರೆಯಲ |
ಕಳಚಿತ್ತೀ ಕೆಂಧೂಳಿ ಬಾಣಾ
ವಳಿಯ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ಕಾಣೆನು
ದಳದೊಳಾರಾರೆಂದು ಮತ್ತರೆಘಳಿಗೆ ಮಾತ್ರದಲ ||

೩೮

ಬೆರಸಿ ಹೊಯ್ದರು ರಾವುತರು ರಥ
ತುರಗ ನಿಕರದೆ ಬೆನುಗೆ ಬಿಡೆ ಮದ
ಕರಿಗಳಂಘವಿಸಿದವು ರಥ ಚಾಚಿದವು ಮುಂದೆ¹ದಾಣೆಗೆ |
ಹರಿಗೆಗಳ ತಲೆಗೊಡ್ಡಿ ಕಕ್ಕಡ
ಪರಶು ಬಂಡೆಯದವರು ಮಂಡಿಯ
ತೆರಳದಾಂತರು ಫಲುಗುಣನ ರಥದೆರಡು ಪಕ್ಕದಲ ||

೩೯

ಅರಸ ಕೇಳು ಜಯದ್ರಥನ ಪೋ
ಹರದ ಮಧ್ಯದೊಳಂದು ನಿಲುಕದ
ನರನ ರಥವೀ ಹೊಳ್ಳುಗರ ಹೋರಚೆಗೆ ಹೆಡಋವುಹೇ |
ಕರಿಘಟಾವಳಿಗೊಂದು ಶರವಾ
ತುರಗದಳಕೊಂದಂಬು ಬಳಿಕೆರ
ಡೆರಡು ಶರದಲ ಕೆಡಹಿದನು ಕಾಲಾಳು ತೇರುಗಳ ||

೪೦

ಆಳು ಮುರಿದುದಲೈ ಮಹಾರಥ
 ರೇಳಿರೈ ನೀವಾಟು ಸಾವಿರ
 ಮೇಲುದಳದವರಾಕೆವಾಳರು ನಿಮ್ಮ ಥಟ್ಟಿನಲ |
 ಮೇಳವದ ಪರಿ ಲೇನು ಕರ್ಣನ
 ಸೋಲದಲಿ ನೀವರಿಸಿದರೆ ಭೂ
 ಪಾಲನಾಣಿ ದೊರಾರರಹಿರೆನುತೆಚ್ಚನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೪೧

ಬಾಣಹತಿಗಕ್ಕುಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯ
 ಶ್ರೇಣಿ¹ ಜಙ್ಗುಗಿತು¹ ಶೌರ್ಯನಗರದ
 ವಾಣಿಯರು² ಹೊಕ್ಕಿಱಿದು² ಹೋಗಾಡಿದರು ಪತಿರಿಣವ |
 ಗೋಣಕೊಯ್ಲಿನ³ ಕಾವಣಕೆ ಮುಂ
 ಗೇಣಕಾಟನು ಮೊಳಗಿದನು ಫಡ
 ಕೇಣವನ್ನೇಕೆನುತ ಕೈದೋಱಿತು ಭಟಸೋಮ ||

೪೨

ನೀಳಿದನು ಸಮರಥರ ಸುಳಿಗೊಂ
 ಡಾಳ ಸದೆದನು ಸವಣಿದನು ಭೂ
 ಪಾಲಪುತ್ರರನಬಿಳದೇಶದ⁴ ರಾಜಸಂತತಿಯ⁴ |
 ಆಳು ಮುಱಿದುದು ಮಾನಹಾನಿಯು
 ಹೇಳುವಡೆ ನಗೆ⁵ಯದನು⁵ ಕುರುಬಲ
 ಜಾಲದಲಿ ಜಳ್ಳುಗರು ಬಿದ್ದುದು ಭಂಗ ಶರಧಿಯಲಿ ||

೪೩

ಬಿಡುದಲೆಯಲೋಡಿದರು ಬಿರುದಿನ
 ತೊಡರ ಬಿಸುಟರು ವಾಹನಂಗಳ
 ತೊಡಕ ಬಿಟ್ಟರು ನೆಲಕೆ ಕೈಲೆಡೆಗೊಟ್ಟು ಕೈದುಗಳ |
 ಅಡಸಿ⁶ ಕಾವ ನರಪ್ರ⁶ತಾಪದ
 ಕಡುವಿಸಿಲ ಬೇಗೆಯಲಿ ವೀರದ
 ಮುಷುಗಳುಱಿ ಬತ್ತಿವು ಮೋಱಿಗಳೊಣಗಿ ಪಟುಭಟರ ||

೪೪

ಹೋಗದಿರಿ ಹೋಗದಿರಿ ದಳಪತಿ
 ಯಾಗುಹೋಗಱಿಯದೆ ನೃಪಾಲನ
 ಮೂಗನಾರಿಗೆ ಮಾಱಿದಿರಿ ಕೊಂಬವರು ನಾವಲ್ಲ |

¹ ಹದಜುತು (ಕ). ² ಹೊಕ್ಕಿಟ್ಟು (ಕ). ³ ಕೇ (ಕ.ಗ.ಚ). ⁴ ದ್ವೀಪ
 ಸಂಭವರ (ಘ.ತ.ದ.ಪ), ದೇಶಾಃ ಭೂಭುಜರ (ನ). ⁵ ಯೆಂದು (ಕ), ಯೆಂದು
 (ಖ). ⁶ ದೀತನ ಸತ್ಯ (ತ).

ಈ ಗರುವರೀ ಪರಿ ಪರಾಯನ
ಯೋಗನಿದ್ದರೆ ನಾಪನಿಕರೈ¹
ಜಾಗೆನುತ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಹುಡುಗುಟ್ಟಿದ ಮಹಾರಥರ || ೪೫

ಇವರ ಹದನಿದು ²ಕರ್ಣನಾಡಿದ
ಕವಡಿಕೆಯ ಬೆನಗೊಳ್ಳಿರೈ ಕೌ
ರವನ ಸರ್ವಗ್ರಾಸಕಿವೆ ರಾಹುಗಳು ಲಟಕಟಿನಿ |
ನಿವಗೆ ಹರಿಬದೊಳೊಂದು ಮುಟ್ಟಿಗೆ
ರವಣವುಂಟೇ ಹಾಯ್ತಿ ನಿಮ್ಮಾ
ಟವನು ನೋಡುವೆನೆಂದು ಕರೆದನು ಕೃಪನ ಗುರುಸುತನ || ೪೬

ಅರಸ ಕೇಳಾಕ್ಷಣಕೆ ಮುಗ್ಗಿತು
ಮಱಿವೆ ನೆಗ್ಗಿತು ಭೀತಿ ಧೈರ್ಯದ
ತಿರುಳು ಬಲಿದುದು ಕೋಪ ತಳಿದುದು ಪೋಡಿ ನೀ³ರೊಹಿಯೆ³ |
ಕರಣಪಲ್ಲಟಪಾಡಿನಲಿ ಸಂ
ವರಿಸಿಕೊಂಡುದು ವೀರರಸವು
ಬ್ಬರಿಸಿ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯವ ಮುಸುಕಿತು ನಿಮ್ಮ ದಳಪತಿಯ || ೪೭

ನೋಡಿದನು ಕೆಲಬಲನನುಗಿಡೀ
ಡಾಡಿದನು ನಟ್ಟಂಬುಗಳ ಹಱು
ಜೋಡಬಿಟ್ಟನು ತೊಳೆದನಂಗೋಪಾಂಗಶೋಣಿತವ |
ಕೂಡೆ ಕನು ರಿಗಂಧದಲಿ ಮುಳು
ಗಾಡಿ ದಿವ್ಯದುಕೂಲದಲಿ ಮೈ
ಗೂಡಿ ಮೆಹೆದನು ಕರ್ಣನನುಪಮ ತೀವ್ರತೇಜದಲಿ || ೪೮

ಬೋಳವಿನಿದನು ಶಲ್ಯನನು ಮಿಗೆ
ಸೂಳವಿನಿದನು ಭುಜವನುಬ್ಬಿನೊ
ಳಾಳವಿನಿದನು ಚಾಪಗಾಸ⁴ಸ್ವಾ⁴ನಕವನಹುದು |
ಮೇಳವಿನಿ ನಿಜರಥವ ಕೆಲದಲಿ
ಜೋಳವಿನಿ ಹೊದೆಯೆಂಬನಹಿತನ
ಪಾಳನುವಡೆಂಬಿದೆಯೆನುತ ತೂಗಿದನು ಮಾರ್ಗಣಿಯ || ೪೯

¹ ಪೂತು ಮಯುರೇ (ಕ). ² ಪಾರ್ಥ (ಕ). ³ ರೇಣಿ (ಗ.ಘ.ತ).

⁴ ಸ್ವಾ (ಕ).

ಫಡಫಡೆಲವೋ ಪಾರ್ಥ ಜೂಜಿಂ
 ಗೊಡಬಡಿಕೆ ನಿಮಗೆಮಗೆ ಹಾರುವ
 ರೊಡನೆ ಹೆಕ್ಕಳವೇಕೆ ¹ಹೋಗದಿರಿತ್ತಲದಿರಾಗು¹ |
 ಹಿಡಿದ ಮುಷ್ಟಿಗೆ ಸರ್ವರವಣವ
 ಕೊಡಹಿ ನಿನ್ನೆ²ದೆ [ವೆ]ರ²ಳಕೊಳ್ಳದೆ
 ಬಿಡುವೆನೇ ಬಾ ಎನುತ ಕರೆದನು ಕರ್ಣನರ್ಜುನನ || ೫೦

ಅರಸ ಕೇಳೈ ನಿಡಿಲಗರ್ಜನೆ
 ಗುರವಣಿಪ ಕೇಸರಿಯವೊಲು ಕೃಪ
 ಗುರುಸುತರ ಬಿಸುಟಿತ ಹಾಯ್ದನು ಹಗೆಯ ಸಮ್ಪುಬಕೆ |
 ತಿರುಪ್ಪು ಸದರವು ನಿನಗೆ ಗತಿಕಾ
 ಹುರ ಕಣಾವಳಿ ಕಂಠಗತ ಬಾ
 ಹಿರನು ನೀನೆಲೆ ಕರ್ಣ ಫಡ ಹೋಗೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚು || ೫೧

ಭರತಭಾಷೆಯಲಾ ವಿಧಾವಂ
 ತರು ವಿರಾಟನ ಮನೆಯಲಿದ್ದು ದ
 ನಟಿಯೆವೇ ನಾವೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆವು ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಗಳ |
 ಸರಸಮಾತಂಕಿರಲಿ ಚಾಪ
 ಸ್ಪುರಣದಭಿನಯದಂಗಹಾರದ
 ಪರಿಯ ತೋಟಾ ಎನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚುನು ಧನಂಜಯನ || ೫೨

ರುಳಪಿಸಿದುದೆರಡಂಕದಲಿ ನಿ
 ಪ್ಪಲಿತ ತೇಜಃಪುಂಜವಿಬ್ಬರ
 ಹಳಪಳಿಕೆ ಹಬ್ಬಿದುದು ಗಬ್ಬರಿಸಿದುದು ಗಗನದಲಿ |
 ಹಿಳುಕನೀದವೂ ಹಿಳುಕು ಮೊನೆಯಲಿ
 ಗಲಗನುಗುಳ್ಳವೊ ಕಣಿಗಳಲಿ ಕಣಿ
 ತಳಿತವೋ ತೈಲೋಕ್ಯಬಾಣಾದ್ವೈತವಾಯ್ತೆಂದ || ೫೩

ಪರಶುರಾಮನ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ
 ವರ ದಿಳಿಪನ ದುಂದುಮಾರನ
 ಭರತ ದಶರಥ ನಹುಷ ನಳ ರಾಘವನ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ |

¹ ಹಾರದಿರಿತ್ತಲನುವಾಗು ಕ). ² ಹೆಬೆರ (ಕ.ನ), ಹೆದಿರು (ಗ), ಹೆಬೆರ (ತ.ದ.ನ).

ಸರಿಮಿಗಿಲು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನೀ ಮಿ
 ಕೃರನುಗಳ ಪಾಡೇ ಕಿರೀಟಿಯ
¹ದೊರೆಯದಾವವನೆನುತ ಕೊಂಡಾಡಿತ್ತು ಸುರಸ್ತ್ರೋಮ¹ || ೫೪

ತಾರಕನ ಜಂಭನ ನಿಕುಂಭನ
 ತಾರಕಾಕ್ಷನ ಕಾಲನೇಮಿಯ
 ವೀರ ಮಹಿಷಾಸುರನ ಬಾಣಾಸುರನ ರಾವಣನ |
 ಕೋರಹತ್ತರ ಬಾಹು ಬಲವನು
 ಸಾರಿಯಾ ಕರ್ಣಂಗೆ ಮಿಕ್ಕಿನ
²ಸಾರಿಹೃದಯರು ನಿನಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲೆಂದು²ದಮರಗಣ || ೫೫

ಪೂತು ಮಧುರೇ ಕರ್ಣ ವಿಶಿಖ
 ವ್ರಾತವೊಂದಿನಿತಿಲ್ಲ ಲಂಕೆಯ
 ಘಾತಕರ ಚಾಪಳವ ಕಂಡೆನು ಚಾಪತಂತ್ರದಲಿ |
 ಈತನತಿತಯಬಾಣರಚನಾ
 ಚಾತಿಯಿದು ಭೀಷ್ಮಾದಿಸುಭಟ
 ವ್ರಾತಕಲ್ಲಿಯದೆಂದು ತಲೆದೂಗಿದನು ಹನುಮಂತ || ೫೬

ಅದ್ದು ದುಮ್ಮಾನದಲಿ ಹೊಡೆಮಗು
 ಳೆದ್ದುದ್ದೀ ಕುರುಸೇನೆ ತಡೆಯಲಿ
 ಬಿದ್ದು ದತಿಸಂತೋಷ ಸಾರಕ್ಷರಜಲಧಿಯಲಿ |
 ಗೆದ್ದನೈ ನಿನ್ನಾ ತನೊಸಗೆಯ
 ಬಿದ್ದಿ ನರಲೈ ನಾವು ಪರರಿಗೆ
 ಬಿದ್ದು ದೊಂದು ವಿಘಾತಿಯೆಂದನು ನಂಜಯನು ನಗುತ || ೫೭

ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ದೊರಗೆನುತ ಕೊಂಡಾಡಿತ್ತುಮರಸ್ತ್ರೋಮವರ್ಜನನ (ಕ.ಗ.ಚ). ² ಸಾರಿಹೃದಿಯ ಸಜೀವಿಸರಿಯಿಲ್ಲೆಂದು (ಕ), ಭೂರಿರಥಿಕರು ಪಾಡೆ ಕರ್ಣಂಗೆಂದು (ಕ.ಘ).

ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಚನೆ || ರಾಯಪರಬಲಮಥನ ಕೌರವ
ರಾಯಧರಣಿವರಾಹ ಕಲರಾ
ಥೇಯನೆಚ್ಚನು ರೌದ್ರದರ್ಪದ ನರ್ಪಬಾಣದಲ ||

ಹೇಳು ನಂಜಯ ಹಗೆಗೆ ಬಿದ್ದ ವಿ
ತಾಳವಾವುದು ಕಿವಿಗಳೈದವು
ನಾಲಗೆಯನೊಡ್ಡುವೆನು ವಚನಾಮೃತದ ನವಿ ಹಿರಿದೆ |
ಜಾಳಿಸಿತೆ ಹಗೆ ಕರ್ಣ ಗೆಲಿದನೆ
ಕಾಳೆಗವನೀ ಮಾತುಗಳನೇ
ಹೇಳುತಿರು ಸಾಕೆಂದು ನುಡಿದನು ನಗುತ ಜನನಾಥ || ೧

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳುವಡೆ ಸಾವಿರ
ಕಿವಿಗಳೈದವು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ಣ ನ
ಬವರದಲ¹ರೂ¹ಡಿಸಿದ ರೌದ್ರದ ರಾಜಕಾರಿಯವ |
ನವಡಿವೆರಳನ ಸೇದುವೆಂಬಿನ
ತವಕಿಗನ ತಗ್ಗಿ ಸುವೆ ನಿಲೈನು
ತವಗಡದ ಕೋಪದಲ ಕಿಡಿಕಿಡಿವೋದನಾ ಕರ್ಣ || ೨

ವಿಾಱುತುರಿ ಸುಯ್ಯನಲ ಕಂಗಳು
ಹೇಳುದವು ಕಡುಗೆಂಪನೊಗಡಿಸಿ
ಕಾಱುದವು ರೋಮಾಳಿ ರೋಪಸ್ವೇದಬಿಂದುಗಳ |
ಕೌಱುದವು ಕುಡಿವಿಾಸೆ ಕಾದುದು
ಮೋಷೆ ಬದ್ಧ ಭುಕುಟಿಯಲ ಹುರಿ
ಯೇಱಿತಧಿಕಕ್ರೋಧತಾಮನ ನಿಮ್ಮ ದಳಪತಿಯ || ೩

ಉಗಿದನುರಗಾಸ್ತ್ರವನು ಹೊಮ್ಮೂ
ಡಿಗೇಯೊಳಗೆ ಹೊರಕಯ್ಯ ಗಾಳಿಗೆ
ಹೊಗೆಯ ಹೊದರಿನ ಹೊರಳಿ ಹಬ್ಬಿತು ಕೂಡೆ ಕಿಡಿಯಿಡುತ |

¹ ಝಾ (ಬಿ.ಘ.ಟ.ತ.ದ), ಜೋ (ಬಿ).

ಗಗನ ಗಮನದ ನಿಖಳ ವಿಹಗಾ
 ಳಿಗಳು ಬೆಂದವು ಗಾಢ ಗರಳದ
 ಸೊಗಡ ಸೋಡಿಗೆ ಕಂಠಣಿಸಿತೆರಡೊಡ್ಡು ಕಳವಳಿಸಿ || ೪

ಬೆರಳಲಂಬನು ತೂಗಲುರಿ ವೂ
 ತ್ಯರಣೆಯಲಿ¹ ಪಂಠಿಸಿ¹ ತು ಸುಯ್ಯನ
 ಧರಧುರದ ಬೆಳುನೊರೆಯ ಲಹರಿಯ ವಿಷದ ಲೋಳಿ²ಗಳ² |
 ಉರವಣಿಸಿದವು ಗರಳ ರಸದ
 ಬ್ಬರದ ಬೊಬ್ಬುಳಿಕೆಗಳು ಮುಸುಕಿತು
 ಹೊರಳಿಗಿಡಿಗಳ ಛಟಛಟದ್ದನಿ ಮನಗಿತಡಿಗಡಿಗೆ || ೫

ಹೊರೆಯವರು ಮರನಾದರಾ ರಥ
 ತುರಗತತಿ ಲಟಕಟಿಸಿದವು ನಿ
 ಬ್ಬರದ ಬೆಟಗಿನೊಳದ್ದು ಹೋದನು ತಲ್ಕ ನಿಮಿಷದಲಿ |
 ಉರಿ ಛಡಾಳಿಸಿ ಪೂತ್ಯೈತಿಯ ಪಂ
 ಜರದೊಳಗೆ ಪಲ್ಲವಿಸಿತುಬ್ಬಿದ
 ಹೊರಳಿಹೊಗೆಯಂಬರವ ತುಂಬಿತು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೬

ಆವರಿಸಿದವು ಪುಷ್ಕಳಾವ
 ತರ್ವಳಿಗಳೆನೆ ಬಹಳವಿಷಧೂ
 ಮಾವಳಿಯಲೇ ಧಾತುಗೆಟ್ಟು ದು ಸಕಳ ಭುವನಜನ !
 ದೇವತತಿ ಬೆಂಡಾಯ್ತು ಮೊದಲಿನ
 ದೇವರುಬ್ಬಿದರುರಗಪತಿಯ ಫ
 ಣಾವಳಿಯ ಗುಡಿಯಿತ್ತಿದವು ಪಾತಾಳಲೋಕದಲಿ || ೭

ಭುಜವ ಹೊಯ್ದರು ಸೂರ್ಯ ತಕ್ಷಕ
 ರಜನ ಸ್ಥಭೆಯಲಿ ಭಯದಿ ಸುರಪತಿ
 ಭಜಿಸಿದನು ಗರುಡನನು ನಿರ್ಮಿಷಮಸ್ತು ನರಗೆನುತ |
 ಗಜಱಿದವು ನಿಸ್ಸಾಳವಾದ್ಯ
 ವ್ರಜದ ಕಹಳೆಯ³ ಭಟರ ಬೊಜ್ಜೆಯ³
 ಗಜಬಜಿಕೆ ಘಾಡಿಸಿತು ಕೌರವಸೈನ್ಯಶರಧಿಯಲಿ || ೮

¹ ಪಸರಿಸಿ (ಟ.ದ). ² ಯಲಿ (ತ.ದ). ³ ಜರೆವ ಸುಧಟರ (ಕ).

ಹಣುಗಿದರು ಭೀಮಾದಿಗಳು ಕ
 ಚ್ಚೋಣಿಗಲಾದವು ಭಟರ ಮೋಹಿಗ
 ಲೋಸುತಿದರು ಜಪವನರ್ಜುನ ಕೃಷ್ಣನೆಂಬವರು |
 ಸೆಣಸುವನು ಗಡ ಕೌರವನೊಳಿ
 ನ್ನುಣಲಿ ಧರೆಯನು ಧರ್ಮಸುತನೆಂ
 ದಣಕವಾಡಿತ್ತು ನಿನ್ನ ದುಷ್ಪರಿವಾರ ಹರುಷದಲಿ ||

೯

ಮೂಡಿಗೆಯೊಳಂಬುಗಿದು ತಿರುವಿಗೆ
 ಹೂಡಲೇ ಹದನಾಯು ಚಾಪದೊ
 ಲೋಡಿಸಿದಡೇನಹುದು ಹರಹರ ಹರ ಮಹಾಸ್ತ್ರವಲೆ |
 ನೋಡಿಯೆ ಗುರುಸುತಕೃಪಾದಿಗ
 ಲೋಡದಿರಿ ನೀವೆನುತ ಪುಳಕದ
 ಬೀಡಿನಲಿ ಮೈಮುಳುಗಿ ತೂಗಾಡಿದನು ಕುರುರಾಯ ||

೧೦

ಉರಿಯ ಜೀರ್ಣೋಳವಿಗಳವೊಲು ಪೂ
 ತ್ತುರಿಸಿದವು ಫಣಿ ವದನದಲಿ ದ
 ಳ್ಳುರಿಯ ನಿಮಿಸಿಮಿಗಳ ತುಷಾರದ ಕಿಡಿಯ ತುಂತುಟಿನ |
 ಹೊರಳಿಗಿಡಿಗಳ ಕರ್ಬೋಗೆಯ ಕಾ
 ಹುರದ ಸುಯ್ಯಿನ ರುಳದ ಗರಳಾ
 ಕ್ಷರದ ಜಿಗಿಯಲಿ ಮಾತು ತೋಟುತು ಬೆಸಸು ಬೆಸಸೆನುತ ||

೧೧

ಹೂಡಿದನು ತಿರುವಿನಲಿ ಬಾಣದ
 ರೂಡಿಯುರಿನಾಲಗೆಯ¹ ನಿರುತವ
 ನೋಡಿ ಪಾರ್ಥನ ಗಳಕೆ ಸಂಧಾನವ ನಿಧಾನಿಸುತ |
 ನೋಡಿದನು ಶಲ್ಯನನು ಮಿಗೆ ತೂ
 ಗಾಡಿದನು ಕೌರವನ ಪುಣ್ಯದ
 ಬೀಡು ಬಿಡುವಡೆ ಕಾಣಲಹುದಿಂದೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

೧೨

ಬನು ಸಾರಥಿ ಸರಳು ಪಾಂಡವ
 ಸೇನೆಯನು ಗೆಲಲಹುದೆ ಪಾರ್ಥನ
 ಮಾನಿನಿಗೆ ಮೈಧವ್ಯದೀಕ್ಷಾವಿಧಿಯ ಕೊಡಲಹುದೆ |

¹ ಗೆ (ಘ.ತ).

ಆನಲಮ್ಮವರುಂಟೆ ನಿನಗಿದು
ಸಾನುರಾಗವೆ ಹೇಳಿನಲು ರವಿ
ಸೂನುವಿನ ರೌದ್ರಾಸ್ತ್ರವನು ಹೊಗಳಿದನು ಮಾದ್ರೇಶ || ೧೩

ಲೇಸುಮಾಡಿದೆ ಕರ್ಣ ಕೌರವ
ನೀಸುದಿನ ಸಾಕಿದ ಫಲವ ನೀ
ನೈಸಲೇ ತೋಪುದವ! ನೀ ನೃಪಸೈನ್ಯಶರಧಿಯಲಿ^೧ |
ಈಸು ಕಾಳೆಗವಾದುದೀ ಕ
ಟ್ವಾಸುರದ ಸರಳೆಲ್ಲ^೨ ಗ್ನು^೩ಪ್ಪಾ
ವಾಸವಾದುದು ಪೂತುರೆಂದನು ಶಲ್ಯನಿನಸುತನ || ೧೪

ಆಯಿತ್ತಿದು ಸರಳೊಳ್ಳಿತ್ಯೈ ಕುರು
ರಾಯನಭ್ಯುದಯ ಪ್ರಪಂಚವಿ
ದಾಯಿತೌ ಸಂಧಾನವೂಡಬಡದೆನ್ನ ಚಿತ್ತದಲಿ |
ಸಾಯಕವ ನೀ ತಿರುಗಿ ತೊಡು ನಿ
ದಾರ್ಯದಲಿ ನೆಲನಹುದರಾ ರಾ
ಧೇಯ ಎಂದನು ಶಲ್ಯನವನೀಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೧೫

ಕೊರಳಿಗೊಡ್ಡಲು ಹೊಳ್ಳುವಾಪುದು
ಸರಳು ಮಕುಟವ ತಾಗುವುದು ಮೇ
ಣುರಕೆ ತೊಟ್ಟರೆ ಕೊಯ್ಯುದೀಗಕೆ ಕೊರಳನರ್ಜುನನ |
ಮರಳಿ ತೊಡು ತೊಡು ಬೇಗ ಕೌರವ
ನರಸುತನವುಳಿವುದು ಕಣಾ ಹೇ
ವರಿಸದಿರು ಹೇಳುವುದು ಪಥ್ಯವಿದೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೧೬

ಒಂದು ಶರಸಂಧಾನ ನಾಲಗೆ
ಯೊಂದು ನಮ್ಮಲಿ ಕುಟಲವಿದ್ಯವ
ನೆಂದು ಕಂಡೈ ಶಲ್ಯನಾವಡಿಯಿಡೆವಧರ್ಮದಲಿ |
ಇಂದು ಹೂಡಿದ ಶರವನಿಳುಹುವು
ದಂದವೇ ನೀನೆಯೆ ಹೆಣನಾ
ರೆಂದು ತಿರುವಿನೊಳಂಬನೊದೆದನು ಕರ್ಣ ಬೊಬ್ಬಿಡುತ್ತ || ೧೭

^೧ ನು ಶಿವಶಿವಾ ಮಹಾದೇವ (ಕ.ಐ.ಚ.ನ). ^೨ ಸು (ಕ.ಗ.ಪ).

ಏನಹೇಳುವೆ ಬಳಕ ಭುವನ
 ಗ್ಲಾನಿಯನು ತೆಗೆದೋಡಿದರು ಮೈ
 ಮಾನಿಕರು ವೆಂಠಣಿಸಿತುರಿಯಪ್ಪಳಿಸಿತಂಬರವ |
 ಕಾನಿಡುವ ಕಬ್ಬೊಗೆಯ ಚೂರಿಸು
 ವಾನನದ ಕಟವಾಯ ಲೋಳೆಯ
 ಜೇನಹುಟ್ಟಿಯ ¹ಬಸಿವ ವಿಷದಲ¹ ಬಂದುದುರಗಾನ್ಯ || ೧೮

ಕಾದಲೆಳಸಿದ ಪಾಂಡವರ ಸಂ
 ವಾದ ತೀರಿತು ಕೌರವೇಂದ್ರನು
 ನಾಧಿಸಿದ ಹಗೆ ಸಫಲವಾದುದುಸಮರಭೂಮಿಯಲ |
 ಹೋದನರ್ಜುನನೀಮಹಾನ್ಯದ
 ಬಾಧೆಗಿದಿರಲ್ಲಿನುತ ಘನ ಚಿಂ
 ತೋದಧಿಯಲುಣೆ ಮುಳುಗಿ ಮುಳುಗಿತು ಮೇಲೆ ಸುರಕಟಕ || ೧೯

ಹಾ ವ್ಯಕೋದರ ನಕುಲ ಹಾ ಸಹ
 ದೇವ ಹಾ ಧರ್ಮಜ ಧನಂಜಯ
 ಹಾವಿನಗ್ನಿಗೆ ಹವಿಗಳಾದರೆ ಹಾ ಮಹಾದೇವ |
 ಸಾವತಿಯು ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಹಾರದ
 ಸಾವು ಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಲಕೆ ²ಭಂಗವೆ²
 ಹಾ ವಿಧಿಯೆ ಎಂದೊದಣಿ ಮುಳುಗಿತು ಪಾಂಡುಸುತಸೇನೆ || ೨೦

ತುರಗತತಿ ತಲೆಗುತ್ತಿ ದವು ಮದ
 ಕರಿಗಳೊವಣಿದವನವಳಿದು³ ರಥ
 ತುರಗವೆಳೆದವು ರಥವನಾಗಳೆ ವಿಷದ ರ್ಬುಳಹೊಯ್ದು |
 ಸುರಿವ ಗರಳದ ಗಾಳಿ ಸೋಂಕಿದ
 ನರಗೆ ನಂಜೇಣಿತು ಭಯಂಕರ
 ತರದ ಭಾರಿಯ ವಿಷಕೆ ಕೊಳ್ಳು ದಿಗೊಂಡುದರಿಸೇನೆ || ೨೧

ಗರುಡಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಮಂತ್ರೋ
 ಚ್ಚ ರಣೆಯಲ ಭೂನಾಗಸತ್ವದ
 ಬೆರಳ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳಲ ರಕ್ಷಾಯಂತ್ರಮಂತ್ರದಲ |

¹ ವಿಷದ ಲುಳಿಯಲ (ಕ.ಟ.ದ). ² ವಿಷಿತವು (ಘ.ತ.ಪ). ³ ಬಡಿದು
 (ಕ.ಬ).

ಮರಕತದ ಘಟಿಕೆಯಲ ವಿಶನಂ
ಹರಣ ವಿವಿಧೋಪಾಯದಲ ನೈಪ
ವರರು ನಿಂದುದು ಭೀಮಸೇನಾದಿಗಳು ದುಗುಡದಲ || ೨೨

ಹಿಂದೆ ಭಗದ¹ತಾ ಯುಧದಿ ನೆಹ್¹
ಬೆಂದು ಬದುಕಿತು ಬಳಕಲೀ ಗುರು
ನಂದನನ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದಿನಾದುದಪಘಾತ |
ಅಂದುಪಾಯದಲುಳದೆವೀ ಗೋ
ವಿಂದನಿಂದಪಮೃತ್ಯುವಿದನು ಮು
ಕುಂದ ತಾನೇ ಬಲ್ಲನೆನುತಿದುಡದು ಭಟಶ್ತೋಪ || ೨೩

ಜನಪ ಕೇಳೈ ಬಳಕ ಭೀಮಾ
ಜುನ ನಕುಲ ನಹದೇವ ಸಾತ್ಯಕಿ
ತನತನಗೆ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರನಿಕರದಲೆಚ್ಚರಕಿತರವ |
ಅನಿತು ತರವನು ನುಂಗಿ ಮಗುಳೆ
ಚ್ಚನಿತನೊಳುಕೊಳುತಾಜ್ಯಧಾರೆಗೆ
ನನದ ಹುತವಹನಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿತು ತೀವ್ರಘೋಷಾಣ || ೨೪

ಆರು ನಿಲಿನುವರಕುಟ ದುಷ್ಟತಿ
ಕಾರ ಶರವಿದು ಭೀಮಪಾರ್ಥರ
ಕೂರಲಗುಗಳು ಶಿವಶಿವಾ ಕೆಚ್ಚಾಯ್ತು ಕದಳಿಗಳ |
ಕೌರವನ ಜಯವಧುವಿನೊಡನೆಯ²
ಸೇರುಗೆಯ ಕೂಟಣಿಯೊ ಶರವಿ
ನ್ನಾರಿಗೊಳಲಾವೆವಕಟಿಸುತ ತಲ್ಲಣನಿತರಿಸೇನೆ || ೨೫

ನಾಲಗೆಯ ಚೂರಣದ ದಳುರಿ
ಜಾಳಿಗೆಯ ಚಮ್ಮಟದ³ಗರಳದ
ಲೋಳೆಗಳ ಚಾರಣದ ಕಿಡಿಗಳ ಖಡುಗೆ ಪೂರಯದ³ |

¹ ತ್ತಾಂಕುತದಲುರೆ (ಗ.ಟ.ತ.ದ.ನ). ² ಗಯ (ಕ). ³ ಗರಳಜ್ವಾಲೆ
ಗಳ ಚಾರಣದ ಕಿಡಿಗಳ ಗಡಣ ಕುಡಿಯಿಡಲು (ಕ), ಗರಳದ ಚಾರಣದ ಸಂಭ್ರಮದ
ಕೋಳಾಹಳದ ಕಿಡಿಗಳಲ (ಬ), ಗರಳಜ್ವಾಲೆಗಳ ಧಾರಣೆಯ ಕಿಡಿಗಳ ಕಡಹ ಸಾಗ
ರದ (ದ).

ಧೂಳಿಯುಗೆಯಬ್ಬರದ ಬಲುಗೈ
ಯಾಳವೊಲು ಭುಗಿಲೆಂಬ ರವದಲಿ¹
ಮೇಲುವಾಯ್ದು ಕೊರಳ ಸರಿಸಕೆ ಕಲ ಧನಂಜಯನಾ || ೨೬

ಅರನ ಕೇಳೇಸೇಸು ಬಾರಿಯ
ಕೊರಳಡಾಯುಧ ಕಳಚದೇಸು
ಬ್ಬರದ ಮಾರಿಯ ಬಿಂಕ ಮುಱಿಯದು ಪಾಂಡುತನಯರಿಗೆ |
ಹರಿಯ ಹರಹಿನ ವಜ್ರಪಂಜರ
ದರಗಿಣಿಯಲೇ ಪಾರ್ಥನಹಿಮಂ
ಜರನ ಮುಱುಕವ ಕೊಂಬುದೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ ||* ೨೭

ನಡುಗುತಿರ್ದುದು ಸುರಕಟಕ ಬೊ
ಬ್ಬಿಡುತಲಿರ್ದುದು ನಮ್ಮ ಬಲ ಮೊಱೆ
ಯಿಡುತಲಿರ್ದುದು ಪಾರ್ಥನಳವಿಗೆ ಪಾಂಡುಸುತಸೇನೆ |
ತಡೆಯದೈದಂಗುಲಕೆ ರಥವನು
ನೆಡಿಸಿದನು ಹರಿ ಧರಗೆ ಪಾರ್ಥನ
ಮುಡಿಯ ಸರಿಸಕೆ ಬಾಣ ಬಂದುದು ಕೊಲುವ ತವಕದಲಿ || ೨೮

ಅಣೆದುದಹಿ ಮಕುಟವನು ತಾರಾ
ಗಣದ ಮಧ್ಯದ ಚಂದ್ರಮನ ಹೊ
ಯ್ದಣಲೊಳಡನಿದ ರಾಹುವಿನ ರಹಿಯಾಯ್ತು ನಿಮಿಷವಲಿ |
ಕುಣಿಕೆ ಮುಱಿದುದು ಮೌಕ್ತಿಕದ ಕೀ
ಲಣದ ವಜ್ರದ ಮಾಣಿಕದ ವರ
ಮಣಿಗಳೊಕ್ಕವು ರಕುತ ಮಿದುಳೊಡನೊಸಿದಂದದಲಿ || ೨೯

¹ ಧೂಳಿವೊಗೆಯಬ್ಬರದ ಬಲುಗಯ್ಯಾಳವೊಲು ಭುಗಿಭುಗಿಲ ರೌದ್ರದಿ (ಬ), ಯೋಗಯುಪ್ಪರದ ಬಲುಗೈಯಾಳವೊಲು ಭುಗಿಭುಗಿಲ ಹಡೆಯಲಿ (ತ.ದ).

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಸಾಹಸವು ಬಲುಹರ್ಜುನನ ಬಿಲು
ಗಾಹು ಕೊಲ್ಲದು ಬಿರುಬಿನಲಿ ಬಾ
ಣಾಹಿ ಬರುತಿದೆ ಕಾಳಕೂಟದ ಕಡಲ ಚೂಣಿಯಲಿ |
ಆಹವಕೆ ಪಾಂಡವ ಮಮಪ್ರಾ
ಣಾಹಿಯೆಂಬೀ ಬಿರುದ ಸಲಸುವ
ಕಾಹು ತನ್ನದೆನುತ್ತ ದಾನವವೈರಿ ಚಿಂತಿಸಿದ ||

ಬಿದ್ದುದೇ ಫಲಗುಣನ ತಲೆಯಡಿ
 ಗದ್ದುದೇ ನಮ್ಮಾಟ ಜಯವಧು
 ಕದ್ದಳೇ ರಣವೊಸಗೆ¹ಗೆಲ್ಲಳೆ² ದ್ರೌಪದಾವೇವಿ |
²ಇದ್ದುದೇ ದರ್ಮಜನ ಸಿರಿ ತಳ
 ಕದ್ದುದೇ ನಮ್ಮೊಡಲನಸು ಬಿಡ
 ದಿದ್ದುದೇ ಹಾ ಎನುತ ಭೀಮಾದಿಗಳು ಹೊರಳಿದರು || ೩೦

ವಿಷವ ತೆಗೆದಳು ದ್ರುಪದಸುತೆ ಕೈ
 ಮುಸುಕಿನಲಿ ಚೀಲಾಯಿ³ವು³ಗಿದನು
 ವನುಮತೀಶ್ವರನಾ ಮುಹೂರ್ತಕೆ ದೂತವೈತಂದು |
 ಒನಗೆ ಜೀಯರ್ಜುನನ ಮಕುಟದ
 ದೆನುಗೆ ಮುಱುದುದು ಹರಿ ವರೂಫವ
 ಕುನಿಯಲೊತ್ತಿದನಿಂದು ತಪ್ಪಿತು ತೀವ್ರ ಘನಿಬಾಣ || ೩೧

ಎನಲು ಸಂತೈಸಿತ್ತು ರಾಯನ
 ಮನೆಯವರು ಪಾಂಡವರ ಸೇನಾ
 ವನಧಿ ಬಿಡೆ ಗರ್ಜಿಸಿತು ಬಹುವಿಧ ವಾದ್ಯರಭನದಲಿ |
 ವಿನುತ ಮಕುಟವ ಕಡಿದು ಕಂಗನೆ
 ಕನಲತಕಿ⁴ತಲೆ ಬದುಕಿತೇ⁴ ಹಾ
 ಎನುತ ಹಲುಮೊರೆಯುತ್ತ ಹರಿದದು ಕರ್ಣನಿದ್ದೆಡೆಗೆ || ೩೨

ತೊಡು ತೊಡಿನೊಮ್ಮೆನ್ನನಕಟಾ
 ಕೆಡಿಸಿದೆಯಲಾ ರಾಜಕಾರ್ಯವ
 ನುಡಿದು ಹೇಳನೆ ನಿನ್ನ ಸಾರಧಿ ಲಕ್ಷ್ಯಭೇದನವಾ |
 ಅಡಗಲಿನ್ನೀರೇಳು ಭುವನಮೊ
 ಳಡಗಿ ತಿಂಬೆನು ನರನನೆಂದವ
 ಗಡಿಸಿ ಕರ್ಣನ ಬೆನನ ಬೇಡಿತು ಮತ್ತೆ ಘನಿಬಾಣ || ೩೩

ಶಿವನ ಮುಱಿಯನು ಹೊಗಲಿ ಮೇಣ್ ವಾ
 ಸವನ ನಿರಮೆಯೊಳರಲಿ ಪಾತಾ
 ಳವನು ಹೊಗಲಂಬುಧಿಯ ಮುಳುಗಲಿ ಜವನ ಕೆಳೆಗೊಳಲಿ |

¹ ಗಳ್ಳಳೆ (ಕ). ² ಆ (ಟ). ³ ನು (ಕ). ⁴ ತನ ತಲೆ ಬದುಕೆ (ಫ.ಟ.ತ).

1ಭುವನಕತಿಯವಾಗಿ ರಣದಲ
ತಿವಿವೆ ಪಾರ್ಥನನೆನಲು ಕೇಳಿದು
ರವಿಯ ಮಗ ಬೆಣಗಾಗಿ ಬೆಸಗೊಂಡನು ಶಿಳೀಮುಖವ1 ||* ೩೪

ಎಸಲು ಸರಳುಗಳತ್ತಲೇ ಕೀ
ಲಿಸುವವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಮರಳಿದು
ಬೆಸನೆ ಬೇಡುವ ಬಾಣವೆಂಬುದನು ನಾ ಕೇಳ್ದು |
ವಿಶಿಖ ನೀನಾರನಲು ಕಿಡಿಗಳ
ಕುಸುರಿಗಳನುದ್ದರಿಸಿ ನುಡಿದುದು
ವಿಷಮನುಯಾ ಕಾಳಕೂಟ ಕರಂಡ ಕಾನನದ || ೩೫

ಉರಗಪತಿ ತಾನತ್ತೆನನು
ನುರಪತಿಯ ಬಾಂಡವದೊಳಿಹೆನದ
ನುರುಹುವಂದಿನೊಳೆನ್ನನರೆಗಡಿದೀ ದುರಾತ್ಮಕನ |
ಶಿರವನರಿವೆನು ಬೇಗ ತೊಡು ತೊಡು
ಬೆರಗ ಹಾರದಿರನಲು ಸತ್ಯದ
ಪರಮನೀಮೆಗೆ ತಪ್ಪಲಮ್ಮದೆ ಕರ್ಣನಂತೆಂದ || ೩೬

ಅಹಿಯೆ ನಾ ನೀನೆಂದು ಲೋಗರ
ಮಹಿಯಲರಿಗಳ ಗೆಲುವ ಕರ್ಣನೆ
3ಯೆ4ಹಿಯರಾ ನೀನೆನ್ನ ಹವಣನು ತೊಡುವುದಿಲ್ಲಿನಲು |
ಮಹುಗಿದನು ಶಲ್ಯನು ನೈಪಾಲನ
ನಿಹಿದೆಯೋ ರಾಥೇಯ ನೀನೆಂ
ದುಹುಬೆ4ಯಲ ಕೋಪಿಸುತ ಕರ್ಣನ ಬಯ್ದು ಗಜಹುದನು4 || ೩೭

1 ತಿವಿದು ಕೆಡುಹುವೆನಕಿತನನು ಪಂ | ಥವನು ಹಾರದಿರನಲು ಕೇಳಿದು |
ರವಿಯ ಮಗ ಬೆಣಗಾಗಿ ನೋಡಿದನಂದು ಘಣಶಿರವ (ಕ).

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.ಘ.ತ.ದ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಳಗಣ
ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :-

ತಿರುಗಿ ತೊಡು ಸಂಧಾನವಿದು ನ
ಮ್ಮರಸರಿಗೆ ಹಿತವಹುದಲೇ ಧಿ
ಕೃರಿಸಿ ನಮ್ನು ನು ನೂಕಿ ಕಳೆದೆ ಮಹಾಕಿಮಾರ್ಗಣವ |
ನರನ ತಲೆ ಬದುಕಿದುದು ನಾಕಂ
ತಿರಲ ಶರವೇ ತನ್ನ ಕಳುಹೆಂ
ದೊಡುಲತದೆ ತೊಡು ಪಾಪಿಯೆಂದನು ಶಲ್ಯನಿನನುತನ ||

2 ಅ (ಕ.ತ). 3 ನ (ಕ). 4 ಮಿಗೆ ಖತಿಗೊಂಡು ಬಯ್ದನು ಸೂತನಂದ
ನನ (ಘ.ತ.ಪ).

ತೊಡು ತೊಡಲವೋ ಶರವು ರಿಪುವನು
 ತಡೆಗಡಿವೆನೆಂದೊಡಲುತದೆ ನೃಪ
 ನೊಡತನಕೆ ನೀ ಬಯಸಿದಾ ಮತವುಂಚೆ ರಿಪುಗಳಲ |
 ನುಡಿದ ಭಾಷೆಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿತ
 ನೊಡಬಡುವ ನೀನಲ್ಲ ಕುರುಪತಿ
 ಬಿಡದೆ ನಿನ್ನನು ಸಲಹಿತಕ್ಕು ಪಕಾರಿ ನೀನೆಂದ || ೩೮

ಎಲವೊ ನಿನ್ನನು ಜಗವಟಿಯೆ ಕ
 ಬ್ಬಿಲನ ಮಗನನು ಮುನಿ ಕುರುಪತಿ
 ಕುಲಜನನು ಮಾಡಿದನಲಾ ಒಡನುಂಡು ಪತಿಕರಿಸಿ |
 ನೆಲನು ಹೇಸದೆ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯ
 ಬೆಳಗು ಮಾನದೆ ಬಿಡದೆ ಸಾಕಿದ
 ಹೊರೆಯನವನರಕೊಡಗುವನು ನೀ ಕಷ್ಟ ಹೋಗೆಂದ || ೩೯

ನಂಬಿ ಹಿಡಿದರೆ ನದಿಯ ಮಗ ಹಗೆ
 ಯಂಬಿಗಿತನು ಕಾಯವನು ಮಗ
 ನೆಂಬ ನೆವದಲ ತನುವ ಬಿಡುಟನು ಗರುಡಿಯಾಚಾರ್ಯ |
 ಅಂಬು ಬೆನನನು ಬೇಡಿದಡೆ¹ ನೀ
 ನೆಂಬನೀ ವಿಧಿಯಾದೆ¹ ಮೂವರ
 ನಂಬಿ ಕೌರವ ಕೆಟ್ಟನಕಟಕಚೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ || ೪೦

ಮಾತೆಗಿತ್ತೆ ನು ಭಾಷೆಯನ ನ
 ನ್ನಾತಗಳೊಳ್ಳೆವರೊಳಗಾರಿದಿ
 ರಾತಡೆಯು ತಲೆಗಾ²ದು ಬಿಡುವೆನು² ಕೊಲುವುದಿಲ್ಲೆಂದು |
 ಮಾತುಗಳು ಕವಲಾದ ಬಳಿಕ
 ನ್ನೇತಕೀ ತನುವಿದನು ಪಾರ್ಥನ
 ಖಾತಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಕಳೆವೆನೆಂದನು ತನ್ನ ಮನಯೊಳಗೆ || ೪೧

ಮರುಳಲಾ ಮಾದ್ರೇಶ ಮರಳಿದ
 ಶರವ ತೊಡುವೆನೆ ಸೈರಿಸೆನೆ ಕಾ
 ತರಿಸಿ ವಾಘೆಯ ಬಿಡುಟು ಕಿಡಿಡಿವೋಗಿ ಖಾತಿಯಲ |

¹ ತೊಟ್ಟುಂಬ ತೊಡರೊಡ್ಡೆಂಬ (ಟ), ಮರಳಂಬ ತೊಡತೆ ಕರ್ಣ (ಘ.ದ),
 ಮರಳಂಬ ತೊಡದಾ ಕರ್ಣ (ಬ). ² ಯೈನಲ್ಲದೆ (ಗ.ಘ.ತ.ದ).

ಅರಸನೊಲಿದಂತಾಗಲೆನ್ನೆ ದು
ಮರುಳುತನ ಕುಲಹೀನನಲ ಗುಣ
ವಟಿಸಲೇಕೆಂದೆನುತ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು ಧಾರುಣಿಗೆ || ೪೨

ಕಂಡುದೀ ವ್ಯತಿಕರವನೀತನ
ನಂಡಲೆದು ಫಲವಿಲ್ಲರಾ ಕೈ
ಕೊಂಡು ನೋಡುವೆನ್ನೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸಘಾಡದಲಿ |
ಚಂಡಿಯಾದೆನು ತಾನೆನುತ ಬತಿ
ಗೊಂಡು ಮರಳಿತು ಸರ್ಪತರವಾ
ಖಂಡಳಾತ್ಮಜನತ್ತ ಹಾಳಾಹಳದ ಚೂಣಿಯಲಿ || ೪೩

ಇವನ ಬಲ್ಲೈ ಪಾರ್ಥ ಚಕ್ಷು
ಶ್ರವನವನು ತಕ್ಷಕನ ಮಗ ಖಾಂ
ಡವದ ಬೇಳಂಬದಲಿ ಬದುಕಿದ ತಲೆಯೊಳಡಹಾಯ್ದು |
ಇವನ ಮೂಡಿಗೆಯೊಳಗೆ ಶರವಾ
ಯಿವನು ತಾನೇ ಮರಳಿದನು ನೀ
ನವಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳೆನುತ ನುಡಿದನು ದೈತ್ಯರಿಪು ನಗುತ || ೪೪

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಕರ್ಣಶಕ್ತಿ
ಸ್ಫುರಣಸಹಿತೀ ಬಾಣವೆತಿ ದು
ರ್ಧರವದಲ್ಲದೆ ಬಹಿಯ ವಿಷಮುಬ್ಬರದ ಸಾಹಸವ |
ನರನರೇ ಕೈಕೊಳ್ಳದೀ ಬಹ
ಸರಳನೈದಂಬುಗಳೆಡೆಯಲಿ
ತಹುದು ಬಿಸುಟನು ವೀರನಾರಾಯಣನ ನೇಮದಲಿ || ೪೫

ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೆಯ ನಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೇ || ಚಂಡ ಭುಜಬಲ ವಿಕ್ರಮನ ಮಾ
 ತ್ಪಂಡತನಯನ ವಿಜಯಸಿರಿ ಮುಂ
 ಕೊಂಡು ಮನ್ನಿಸಿ ಭುಜಕೆ ಬಂದಳು ಕಲ ಧನಂಜಯನ ||

ಕೇಳು ದೈತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ನಿ
 ನ್ನಾಳ ಜಯಸಿರಿ ಸರ್ಪಬಾಣದ
 ಮೇಲೆಯದ ನೀಮೆಯಲಿ ನಿಂದುದು ಹಲವು ಮಾತೇನು |
 ಹೇಳಿ ಫಲವೇನಿನ್ನು ಮುಂದಣ
 ಕಾಳಿಗದ ಕರ್ಣಾಮೃತದ ಮಳೆ
 ಗಾಲ ಮಾದು ವಿರೋಚನದ ಮಳೆಗಾಲವಾಯ್ತೆಂದ || ೧

ಕಳಿದ ಹೂವಿನ ಪರಿಮಳವೋ ಧರೆ
 ಗಿಳಿದ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಯೊ ಶರದದ
 ಹೊಳೆಯೊ ಮೇಘಸ್ಥಿತಿಯೊ ಸುರಪತಿ ಚಾಪ ವಿಭ್ರಮವೋ |
 ಇಳಿದ ಜವ್ವನದೊಲುಮೆಯೋ ಕುರು
 ಬಲವ ಕಂಡೆನು ಜೀಯ ಜಯದ
 ಗ್ಗಲಿಕೆಗಳ ಜಾಲುಗಳ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನೊಡ್ಡಿಸಲ || ೨

ಆಗಳಳಿದುದು ಸರ್ಪಶರ ತಾ
 ನಾಗಳೇ ಕುರುರಾಯ ಭುಜವನು
 ನೀಗಿದಳು ಜಯವಧು ಧರಾವಧು ಭಾಗ್ಯವಧು ಸಹಿತ |
 ಆಗಳೇ ಬಿನ್ನೈಸೆನೇ ರಣ
 ದಾಗುಹೋಗಿನ ಹೊಣಿಗೆಯನು ತಾ
 ನೀಗಿ ಬಿಡುಟನು ತನ್ನ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಲ ಕರ್ಣ || ೩

ಆದಿರೇನದು^೧ ಮತ್ತೆ ಕರ್ಣನ
 ಕೈದುಕಾಠತನಕ್ಕೆ ಸುಧಟರು
 ಮೇದಿನಿಯೊಳಾರುಂಟು ಪಡಿ ದೈವಾಭಿಮುಖವುಳಿಯೆ |

^೧ ದುದು (ಕ). ^೨ ಡೇನೈ (ಕ).
 ೨೬೧

ಹೋದೆ ಹೋಗಿನ್ನೆನುತ ಕಣಿಗಳ
ಸಾಧುಗಳ ತನಿವೀರರಸದಲ
ತೇದು ಚಿತ್ರವ ಬರದನರ್ಜುನನಂಗಭಿತ್ತಿಯಲ ||* ೪

ಮತ್ತೆ ಕೃಷ್ಣನನೆಚ್ಚು ಹನುಮನ
ತೆತ್ತಿನಿದ ಕೂರಂಬಿನಲ ಕೈ
ವರ್ತಿಸಿದನೀರೇಂಟು ಶರವನು ತುರಗದೇಹದಲ |
ಹೊತ್ತಿ ದುದು¹ ಕಡುಗೋಪ ವಷ್ಟಿಯೊ
ಳತ್ತಲದೆ ನಿಲ್ಲೆನುತ ಪಾರ್ಥನ
ಮೆತ್ತಿ ನೂಂಟಿನಲ ಪುನರಪಿ ಕವಿಯನೊಡೆಯೆಚ್ಚು || ೫

ನೆಲನ ಬೇಟದ ಬೇಗೆಗೋಸುಗ
ರಳವರಿವದಿರು ಪಾಂಡುನಂದನ
ರಳಯಲವದಿರ ಬಳಿಯ ವೇಳಾಯಿತನು ಕೃಷ್ಣ ಗಡ |
ಅಳಿಯಲಥವಾ ನಿಲಲ ಹಣುಹಂ
ಪಲು ಮೆಲದು ನೀನಿವರ ಬಲೆಯಲ
ನಿಲುಕಿ ನೊಂದೈ ತಂದೆ ಪವನಜ ಎಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೬

ಬಾಯಿಬಡಿಕನರಾ ವೃಥಾ ರಾ
ಥೇಯ ಮದವೇಕಿನ್ನು ನಿನಗಿಹಿ
ಸಾಯಕದ ಸಾವಿನಲ ನೀರಿಳಿಸುವೆನು ನೆತ್ತರಲ |

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ :-

ಇಳಿದು ಹೋದಡೆ ಶಲ್ಯನೊಡನ
ಗ್ಗಿಳಕೆ ಹೋಯತೆ ತನ್ನ ಧುಜಬಲ
ತೊಲಗಿತೇಯನಹಾಯಶೂರಗೆ ಪರರ ಹಂಗೇಕೆ |
ಗೆಲುವೆನಕಿತನನಂದು ತಾವರೆ
ಗೆಳೆಯನಣುಗನು ಧೃತಿಮಿಗಲು ಕೈ
ಚಳಕದಲ ತೆಗೆದೆನಲು ಬೆಹಿಗಾಯಿತ್ತು ಸುರಕಟಕ || ೧

ಚಳಕದಲ ತೆಗೆದೆನುವ ಚಾಪವ
ನಿಳುಹುವನು ರಥದೊಳಗೆ ವಾಘೆಯ
ಸೆಳೆದು ತುರಗವನದುಕಿ ಸುಳಿಸುವನೆಡಬಲಕೆ ರಥವ |
ಬಲುಹು ತನ್ನದು ಸಾರಥಿತ್ವದ
ಕಲುಹೆ ತನ್ನದು ರಣದ ಕೌತೂ
ಹಳದ ಕರ್ಣನೊಳಾರು ಸರಿಯೆನುತಿದುರ್ದಮರಗಣ || ೨

¹ ತ್ವಿತಿ (ಬ), ತ್ವಿತಿ (ಘ.ತ).

ತಾಯ ಬಸುಣಿಂಬಿಲ್ಲ ನೀನುಳಿ
ವಾಯತಿಕೆಯಿನ್ನೆಂತು ಕೌರವ
ರಾಯ ನೋಡಲಿ ಕರೆಯೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚನಾ ಪಾರ್ಥ || ೭

ಆಉ ಶರದಿಂದೆಚ್ಚು ಮಗುಳಿ
ರಾಉ ಬಾಣದಲೊಕಿ ಮೂವ
ತಾಉ ಮಾರ್ಗಣದಿಂದ ಮುಕ್ಕುಉಕಿದನು ರಿಪ್ಪಭಟನ |
ಮೂಉ ಬಾಣದಲರಿಯ ದೇಹವ
ಕೀಉದನು ಮತ್ತೆರಡು ಶರದಲಿ
ಬಾಉರೆಚ್ಚನು ಜಱಿದು ಕರ್ಣನ ಕರ್ಣಕುಂಡಲವ || ೮

ಬೋಡ ಕಡಿದನು ನೀಸಕವನೀ
ಡಾಡಿದನು ಕೆಲಬಲದ ಕಣಿಗಳ
ನೀಡುಕಾಉರನಿಕ್ಕಿದನು ಗಣಿಸತಿಸಿತ ಸರಳುಗಿಯೆ |
ಹೂಡಿದಂಬಿನ ಹೊದೆಯ ಬಂಡಿಯ
ತೋಡ ಕಡಿದನು ಧತ್ರ ಚಮರದ
ಝಾಡಿಗಳ ತಱುಯೊಟ್ಟಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ನಿಮಿಷದಲಿ || ೯

ಈತನಬ್ಬುಡಿಸುವನೆ ಬಳಕಿನೊ
ಳಾ ತತುಕ್ಷಣವರ್ಜನನ ಚಮ
ರಾತಪತ್ರವ್ಯೂಹವನು ಕೈದುಗಳ ಬಂಡಿಗಳ |
ಘಾತಿಸಿದನೆಡಬಲದ ಸುಭಟ
ವ್ರಾತವನು ಕೆದಱಿದನು ಸರಳ ವಿ
ಘಾತಿಯಲಿ ಬಲುಘಾಯಪಡೆದನು ಪಾರ್ಥನಡಿಗಡಿಗೆ || ೧೦

ಅರಸ ಹೇಳುವುದೇನು ರಾಯನ
ಸಿರಿಯ ಜೈಸರವನು ಸುಯೋಧನ
ನರಸುತನದಾಧಾರ ಮೂಲಸ್ತಂಭ ಧಂಜನವ |
ನರನ¹ ಜಯವೆಲ್ಲಯೆದು¹ ದೈವವ
ಮರುಳುಪಾಡಿದರವರು ನಿಮ್ಮಯ
ಧರಣ ನಿಮಗನುಚಿತವ ನೆನೆದಳು ಹೇಳಲೇನೆಂದ || ೧೧

¹ ಗೆಲವಿನಿತ್ಯ (ಕ).

ಧರೆ ನೆನೆದ ದುಷ್ಕೃತವದೇನೆಂ
 ದರಸ ಬೆಸಗೊಂಬೈ ನಿರಂತರ
 ಸುರಿವ ರುಧಿರಾನಾರದಲ ಕೆನಹುದ್ದು ಕಳನೊಳಗೆ |
 ಹರಿವ ಬಿಂಕದ ರಥದ ಗಾಲಯ
 ಗರುವತನ ಗಾಳಾಯ್ಲೆ ಬೊ
 ಪ್ಪರಿಸಿ ತಗ್ಗಿತು ತೇರು ತಡೆದುದು ಭಟನ ಸಾಹಸವ ||* ೧೨

ಗಾಲಯದ್ದವು ಕೂಡ ಯಂತ್ರದ
 ಕಿಲುಗಳು ಕಳಚಿದವು ಹಯತತಿ
 ತೂಳ ಸತ್ಯದಲಾಗಿ ಸೆಳೆದವು ಕುನಿದು ನಿಜಮುಖವ |
 ಮೇಲು ಮಿಡುಕದು ತೇರು ಕುರುಬಲ
 ಜಾಲ ಜರಿದುದು ಮೈರಿಬಲದಲಿ
 ನೂಳವಿಸಿದರು ಭುಜವನೊದಲುತು ಬೆರಳ ದಾಯ್ಗಳಲ || ೧೩

ಮೂಗಿನಲಿ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಮಕುಟವ
 ತೂಗಿ ತೊನೆದನು ಪೂತು ಮರು ನಿ
 ಭಾಗಧೇಯನು ರಾಯನಕಟಾ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ |
 ಈಗಳದು ತಾನೇನು ವಿಧಿ ಬರೆ
 ದೋಳಗಟೆಯೊ ಕುರುವಂತ ವಜ್ರದ
 ಬೇಗಡೆಯೊ ಮಾಮಾ ಏನುತ ಮೆಲುಗಿದನು ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೧೪

ಶಿವನ ಬಲುಹುಂಟೆಂಬೆನೇ ಶಿವ
 ನವರ ಕಡೆ ಹರಿಯೆಂಬೆನೇ ಪಾಂ
 ಡವರ ಬಂಡಿಯ ಬೋವನಿಂದ್ರಾದ್ಯರು ಸಹಾಯಿಗಳು |
 ಅವರು ಸಾಕ್ಷಾತರ್ಜುನರು ನ
 ಮ್ಮವನಿ ನಮಗುಂಟೆಂಬೆನೇ ಕೌ
 ರವನ ಪುಣ್ಯವನುಯಿನಿದು ಹದನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೧೫

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇರೆ (ಕ.ಘ.ಟ.ದ.ಪ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ದುರುಳ ದುರಿಯೋಧನನ ರಾಜೈತಿ
 ಶ್ವರಿಯವಡಗಿದ್ದಂತೆ ಕರ್ಣನ
 ತುರಗ ಸಹಿತವನಿಯೊಳಗದ್ದು ದು ತೇರು ಕುಕ್ಕಿಹುನಿ |
 ತೆರಳ ವಾಘೆಯು ಸೆಳೆದು ಕಟ್ಟಿಯು
 ತಿರುಹಿ ಚಪ್ಪರಿಸಿದರೆ ಸತ್ಯದ
 ಉರವಣವಿ ಜವಗುಂದಿ ತಲೆವಾಗಿದವು ತೇಜಿಗಳು ||

ಇಳುಹಿದನು ರಥಯೋಧಗೆ ಚಾಪವ
 ನಳವಡಿಸಿದನು ಸೆತಗನಲ್ಲಂ
 ದಿಳಿದು ಗಾಲಯನಲುಗಿ ಪಾರ್ಥನ ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ |
 ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ಸೈರಿಸುವುದರೆ
 ಗಳಿಗೆಯನು ರಥವೆತ್ತಿ ನಿನಗಾ
 ನಳವಿಗೊಡುವೆನು ತನ್ನ ಪರಿಯನು ಬಳಕ ನೋಡೆಂದ || ೧೬

*ರೂಡಿಸಿದ ಧಟ ನೀನು ಪಂಥದ
 ಪಾಡುಗಳ ಬಲ್ಲವನು ಶಾಸ್ತ್ರವ
 ಬೋಡಿಗಳೆವನಲ್ಲ ಲೌಕಿಕ ಮೈದಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ |
 1ನಾಡೆ1 ಬಲ್ಲರಿ ಶಸ್ತ್ರಹೀನರ
 ಕೂಡೆ ವಾಹನಕ್ಷೀನರಲಿ ಕೈ
 ಮಾಡಲನುಚಿತವೆಂಬ 2ಮಾರ್ಗವನಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೧೭

ಎನುತ ಗಾಲಯನಲುಗಿ ಕೀಲ
 ಚ್ಚಿನಲಿ ಮುಂಗೈಗೊಟ್ಟು ಮೊಳಕಾ
 ಲಿನಲಿ ಧರಣಿಯನೊಕಿ ತಗ್ಗಿದ ರಥವ ನೆಗಹುತೀರೆ |
 ದನುಜರಿಪು ಚಮ್ಮಟಗೆಯಲಿ ಫಲು
 ಗುಣನ ತಿವಿದನು ನೋಡು ರಾಧಾ
 ತನುಜನಿರವನು ಬೇಗಮಾಡೆಂದರ್ಜುನನ ಜಪಿದ || ೧೮

ಎನು ಮರುಳೆ ಗಾಂಡೀವಿಯಾಪ
 ತೈಸಗಿದಾಗಳೆ ಹಗೆಯ ಗೆಲುವುದು
 ವಸುಮತೀಶರ ನೀತಿ ತೊಡು ತೊಡು ದಿವ್ಯಮಾರ್ಗಣವ
 ವಿಷಮವೀರನು ರಥವ ಮೇಳಾ
 ವಿನದ ಮುನ್ನವೆ ಹೊಟ್ಟುವ ನೆನೆ ಸೈ
 ರಿಸಿದ ಬಳಿಕೀ ಕರ್ಣ ಕೈಕೊಂಬನೆ ತ್ರಿಯಂಬಕನ || ೧೯

ಏನನೆಂಬೆನು ಜೀಯ ಕರ್ಣಂ
 ಗೇನಹನೊ ಫಲುಗುಣನು ಬಳಕಾ
 ದಾನವಾರಿಯ ನುಡಿಯ ಕೇಳಿದು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣಕೆ |

* 'ರೂಡಿಸಿದ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಪದ್ಯದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವೆಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಓರೆ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದಿ ರಕಾರವು ಶಕಟರೇಫವಾಗಿಯೇ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ.

1 ನಾಡೆ (ಕ.ಖ.ತ), ಆಡ (ಘ). 2 ಶಾಸ್ತ್ರ (ಕ.ಗ). 3 ಹು (ಕ.ಖ.ತ).

ಗ್ಲಾನಿಯಲಿ ಮುಳುಗಿದನು ಮನದಭಿ
ಮಾನ ಸರ್ಪನ ಕೆಡಪಿ ಧೈರ್ಯನಿ
ಧಾನವನು ¹ಕೈ¹ಸೂರೆಗೊಂಡುದು ಶೋಕವರ್ಜುನನ || ೨೦

ಮುಕ್ತಿದನು ಮಹಿಮೆಯನು ಕಂಗಳು
ಮುಕ್ತುಳಿನಿದವು ನೀರನಹಿತನೊ
ಳುಕ್ತುವನುರಾಗದಲಿ ಕೊಂಡನು ಬಳಿಕ ವಿಳೆಯವ |
ನಿಕ್ತಿದನು ಕರುಣಾಲತಾಂಗಿಯ
ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ನಾನೇನ ಹೇಳುವೆ
ನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿತು ಶೋಕವರ್ಜುನನಂತರಂಗದಲಿ ||* ೨೧

ತೇರಿನಲಿ ಚಾಚಿದನು ಮೆಲ್ಲನೆ
ಭಾರಿ ಧನವನು ಕಯ್ಯ ಕಣಿಗಳ
ನೋರೆಯಲಿ ²ಸೈತಿಸಿ² ಕಂಡನು ಮತ್ತೆ ಮುರವೈರಿ |
ಹಾರವೇಕೈ ಕಂಗಳಲಿ ಕ
ಸ್ತೂರಿಯೇಕೈ ಕದವಿನಲಿ ಶೃಂ
ಗಾರವಿದು ವಿಪರೀತವೇನೈ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ ||† ೨೨

ದೇವ ಹಗೆಯಾಗಿರನು ಕರ್ಣನಿ
ದಾವ ಹದನೆಂದಣಿಯೆ ಮನದಲಿ
ನೋವು ಮಿಗುವುದು ಕೈಗಳೇಳವು ತುಡುಕುವಡೆ ಧನುವ |
ಜೀವವೀತನಮೇಲೆ ಕರಗುವು
ದಾವ ಸಬನೋ ಶತ್ರುವೆಂಬೀ
ಧಾವನೆಯ ಬಗೆ ಬೀಳುಕೊಂಡುದು ಕರ್ಣನಾರೆಂದ || ೨೩

ಕೌರವನ ಮೇಲಿಲ್ಲದಗ್ಗ ದ
ವೈರವೀತನಮೇಲೆ ನಮಗಪ
ಕಾರಿಯಾತನು ಮರಣದನುಸಂಧಾನವಿನ್ನೆಬರ |
ವೈರವುಪಶಮಿಸಿತು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ವೀರನಿಂದಿಮ್ಮಡಿಯ ನೇಹದ
ಧಾರವಣಿ ತೋಟುವುದಿದೇನೈ ಕರ್ಣನಾರೆಂದ || ೨೪

¹ ಸಲೆ (ಕ ಬ.ಘ.ಚ.ದ). * ಈ ಪದ್ಯ (ದ) ಪ್ರತಿಯಿಲ್ಲ. ² ಸಸಿನೆಯಲಿ
(ತ). † ಇಲ್ಲೆಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳ ಕ್ರಮವು ಬೇರೆ
ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ.

ಆಸುರದ ವ್ಯಾಮೋಹವಿದು ಡೊ
 ಧ್ವನವೋ ಕೌರವರ ಥಟ್ಟನ
 ವೈಸಿಕವೋ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಮಾಯಾಮಯದ ಮಾಲೆಗಳೊ |
 ವಾಸಿ ಬೀತುದು ಧಲಗಿಲದ ಕಾ
 ಳಾಸ ಸೋತುದು ಕರ್ಣನಲ ಹಿರಿ
 ದಾಸೆಯಾಯಿತು ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣಿಸು ಕರ್ಣನಾರಂದ || ೨೫

ಕಾಲಯವನನುಪಾಯದಿಂದವೆ
 ಬೀಳಿಸಿದೆ ಮಾಗಧನನಾ ಪರಿ
 ನೀಳಿಸಿದೆ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ಸೋಲಿಸಿದೆ ನಾಮದಲ |
 ಡಾಳನತಿ ಡೊಂಕಣಿಯ ಲಕ್ಕನ
 ಲೌಳಕಾಟನು ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯ
 ಹೇಳಲಮ್ಮೆನು ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣಿಸು ಕರ್ಣನಾರಂದ || ೨೬

ಋಷಿಗಳನುಮತದಿಂದ ಕುಂತಿಯ
 ಬನುಹಲೇನುದಯಿಸನಲೇ ನೀ
 ನನುರರಿಪು ಬಹುಕಪಟ ನಾಟಕ ಸೂತ್ರಧಾರನಲೆ |
 ವನುಮತಿಯ ಭಾರವನು ಸಲೆ ಹಿಂ
 ಗಿಸುವ ಕೃತ್ಯವು ನಿನ್ನದನಗು
 ಬ್ಬನವಿದೇನೆಂದಋಯೆನಕಟಾ ಕರ್ಣನಾರಂದ || ೨೭

ಧರೆಯು ¹ಬಿಡುವೆವು¹ ಕುರುಪತಿಗೆ ನಾ
 ವಹುವರೊಡವುಟ್ಟಿದರು ವಿವಿನಾಂ
 ತರದೊಳಗೆ ಭಜಿಸುವೆವು ನಿನ್ನನು ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲೆ |
 ತೆರಳುವೀ ನಿರಿಗೋನುಗರ ಸೋ
 ದರನ ಕೊಲುವೆನೆ ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣಿಸು
 ಕರುಣಿಸಕಟಾ ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣಿಸು ಕರ್ಣನಾರಂದ || ೨೮

ದೂಟುವವರಾವಲ್ಲ ಕರುಣವ
 ತೋಟು ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದೆನು ಹಗೆ
 ಯೇಟದಿವನಲ ಸೇರುವುದು ಸೋದರದ ನಂಬಂಧ |

ಆಘನೀತನ ಕೊಲೆಗೆ ಹೃದಯವ
ಸೂಘಗೊಂಡನು ಕರ್ಣನಕಟಾ
ತೋಱು ನುಡಿಯಾ ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣಿಸು ಕರ್ಣನಾರಂದ || ೨೯

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಬಳಕ ಪಾರ್ಥನ
ಕರುಣರಸದಾಳಾಪ ವಾಗ್ವಿ
ಸ್ತ ರಕೆ ಮನದಲ ಮಱಗಿದನು ಮುರವೈರಿ ನನುನಗುತ |
ಕೇಳಿದನು ಮಾತಿನಲ ಸುಡು ದಾ
ಹಿರನರಾ ನೀ ನಿನ್ನ ವಂಶಕೆ
ಸರಿಯೆ ಸೂತನ ಮಗನಿದೇನೆಂದನುರರಿಪು ಜಙ್ಗದ || ೩೦

ವಾಸಿಗಾದುದೆ ಜಾತಿಸಂಕರ
ಬೇನಟಾಯಿತೆ ಧೃತಿಗೆ ಕಲಿತನ
ಕೀನು ಮೊಲೆಗಳು ಮೂಡಿದವರಾ ಪಾರ್ಥ ಸಮರದಲ |
¹ಹೂಸಕದ ಛಲವೀಯಹಂ¹ಕೃತಿ
ಮೀಸಲಳಿದುದೆ ಶಿವಶಿವಾ ನಿ
ದೋಷದಲ ಬಹುದೋಷವಿದು ವಿಪರೀತವಾಯ್ತಂದ || ೩೧

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಧರ್ಮ
ಸ್ಥಿತಿಯನಱಿಯಾ ಕೃಷ್ಣ ಚಾಪ
ಚ್ಯುತರನಪಗತ ವಾಹನರ ಪರಿಮುಕ್ತ ಕೇಶಿಗಳ |
ಗತಿವಿಹೀನರ ದೈನ್ಯವಾಚಾ
ಯುತರ ತರು ವಲ್ಮೀಕಿ ಜಲ ಸಂ
ಗತರನಿಱುವುದು ಧರ್ಮವೇ ನಾವಱಿಯೆವಿದನೆಂದ || ೩೨

ಹೇಳು ಹೇಳನೊಮ್ಮೆ ಧರ್ಮವ
ಕೇಳಿದಱಿಯೆವು ನಿಮ್ಮ ಕಯ್ಯಲ
ಕೇಳಲಾಗದೆ ರಾಜಧರ್ಮ ಪುರಾಣ ಸಂಗತಿಯ |
ಆಳವನಘಾಟವೆ ದೊಲಾರಿಸಿ
ಸೋಲಿಸುವುದೇನರಿದೆ ಬಲುಗೈ
ಯಾಳಲಾ ನೀ ರಣಕೆ ದಿಟ ವನುದೇವನಾಣೆಂದ || ೩೩

¹ ದೂಸಕದ ಛಲಛಲವಹಂ (ಘ), ದೂಸಕದ ಪಲವೀಯಹಂ (ತ), ದೂಸಕನ ಛಲವೀಯಹಂ (ಪ).

ಈಗಲೇ ಧರ್ಮತ್ರವಣ ನೀ
ನಾಗಳೇಱಿಸಿ ನುಡಿದ ಧಾಷೆಗೆ
ಮೂಗುಹೋದುದೆ ಮುಖೆದಲಾ ಮಾತುಗಳು ಹಳಸುವವೆ |
ಹೋಗಲೆಲೆ ಮರುಳೇ ವಿಧಾಡಿಸು
ಬೇಗದಲ ಬಹುರಾಜಕಾರ್ಯವ
ನೀಗಳೇ ತಿದ್ದುವೆನು ತೊಲಗಿಸು ಸೂತಜನ ಶಿರವ || ೩೪

ಅಕಟ ನಿಷ್ಕರುಣೆಯ ವೃಥಾ ಪಾ
ತಕವಿದೇಕೈ ಹೇಳು ಜಯಕಾ
ಮುಕರು ನಾವೊಲ್ಲದಡೆ ನಿಮಗೇಕೀನು ನಿರ್ಬಂಧ |
ಪ್ರಕಟ ಕುರುವಂಶದಲ ಯದುರಾ
ಜಕರೊಡನೆ ಹಗೆಯಿಲ್ಲಲೇ ಮತಿ
ವಿಕಳನಾದೆನು ಕೃಷ್ಣ ಕರ್ಣನ ಕೊಲುವನಲ್ಲೆಂದ || ೩೫

ಬಿಸುಟು ಹೋದನು ರಥವ ಸಾರಥಿ
ವಸುಧೆಯಲ ರಥವದ್ದು ಕೆಡೆದುದು
ನಿಶಿತಮಾರ್ಗಣವಿಲ್ಲ ಕಯ್ಯಲ ದಿವ್ಯಧನುವಿಲ್ಲ |
ಎನುವಡೆಂತೇಳುವುವು ಕಯ್ ನೀ
ದೇನನುವಡೆ ಮನವೆಂತು ಬಂದುದು
ಬಸುಟಿ ಶಿಖಿ ಬಲುಹಾಯ್ತು ಕರ್ಣನ ಕೊಲುವನಲ್ಲೆಂದ || ೩೬

ಗುರುವನೇಸುವಡೆ ಮೇಣು ಭೀಷ್ಮನ
ನರಳ ತಡಿಕೆಗೆ ಚಾಚುವಡೆ ಧಿ
ಕೈರಿಸುವಡೆ ಕೃಪ ಶಲ್ಯ ಸೈಂಧವ ಮುಖ್ಯ ಬಾಂಧವರ |
ತೆರಳದನೆ ತೇರೈನಿವನೆ ಹೇ
ವರನಿದನೆ ಹೋರಿದನೆ ಕಲತನ
ಕರಗಿತೇನೆಂದೆಱಿಯೆ ಕರ್ಣನ ಕೊಲುವನಲ್ಲೆಂದ || ೩೭

ಬಳಿಕ ಭೀಮಾದಿಗಳ ಮನದಲ
ಸುಳಿದುದೈ ಸಂದೇಹವೀತನ
ಕೊಲುವುಪೇನನುಚಿತವೊ ಮೇಣುಚಿತವೊ ಶಿವಾ ಎನುತ |
ಅಳುಕಿದರು ದ್ರೌಪದಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ರೊಳಗೊಳಗೆ ಸಂತಾಪಶಿಖಿಯಲ
¹ತಳತ ದುಗುಡದ¹ ಬಗಿದ ಬೆಟಗಿನೊಳಿದ್ದು ದಾಚೆಯಲ || ೩೮

ಮೊದಲಲೆರಡೊಡ್ಡಿನಲ ಸುವ್ಯಾ
 ನದ ಸಫಾಡವ ಕಂಡೆನೀಗಳು
 ತುದಿಗೆ ಬರೆವರೆ ಕಂಡೆನಿವರವರೆಡು ಧಟ್ಟಿನಲ |
 ತುದಿವೆರಳ ಕಂಬನಿಯ ಬಳಸಿದ
 ಬೆದಲುಗಳ ಕುಕ್ಕುಳಿಸಿದುತ್ತಾ
 ಹದ ¹ವಿಘಾತಿಯ¹ ನಟ್ಟ ಚಿಂತೆಯನರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

೩೯

ಮತ್ತೆ ಜಙ್ಗಲದನು ದನುಜರಿವು ತಲೆ
 ಗುತ್ತಿದನು ಕಲ ಪಾರ್ಥನಾತನ
 ಕುತ್ತಿ ಬರಸೆಳೆದಂತೆ ಭಂಗಿಸಿದನು ಮುರಧ್ವಂಸಿ |
 ಒತ್ತುವವು ಫಲುಗುಣನ ನುಡಿ ಮಿಗೆ
 ಕೆತ್ತುವವು ಹರಿವಚನವಾತನ
 ಚಿತ್ತವನು ಸಂತೈಸಿ ಹರಿ ತಿಳುಹಿದನು ಸಾಮದಲ ||

೪೦

ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ²ನೀನು² ಹಿಮಕರ
 ಕುಲದ ಸುಕುಮಾರಕನು ಲೋಕದ
 ಕುಲವಿಹೀನನು ಕರ್ಣನಿವ ನಿನಗೆಂತು ಸರಿಯಹನು |
 ತಲೆಯ ಮಾಣು ಶರೀರವನು ಸಲೆ
 ಸಲಹಲೋಸುಗೆ ಕೌರವನ ತಂ
 ಬುಲಕೆ ಕಯ್ಯಾಂತವನು ಬಂಧುವೆ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ ||*

೪೧

¹ ನಿಹಾರದ (ಬ.ಘ.ತ). ² ವಿಮಳ (ಕ.ಟ.ದ). * ಈ ಪದ್ಯವಾದ
 ಮೇಲೆ (ಕ.ಗ.ಟ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನೆರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ :—

ಮರುಳೆ ವಿರಧಟಂಗೆ ರಣದಲ
 ಕರಗುವುದೆ ಶೂರತ್ವವು ನಗುವರ
 ನಣಿಯರಾ ನೀನಾರು ದುಷ್ಟುಲ ಕರ್ಣನಿವನಾರು |
 ಸರಳ ಸೆಳೆ ನೀನಹಿತಕರ್ಣನ
 ಕೊರಳ ಬಳೆಯನು ಬಳಸು ಬಯಲನು
 ಕರುಣೆ ಬೇಡೆಂದನುರರಿಪು ಧಟ್ಟಿಸಿದನರ್ಜುನನ ||

೧

ಮೊಲೆಯ ಮೇಲೆಹದವನಗ್ಗಿನಿ
 ಸಲಹುವರು ಪುರುಷಾರ್ಥಜೀವಿಯ
 ನಿಳಕೆ ಗಾಬರು ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹರನೊಲದು ನಂಬುವರು |
 ತಿಳಿಯಲದು ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸಹಜದ
 ಬಳಕೆ ನೀನರನಾಗಿ ನಿನ್ನನು
 ಕೊಲುವ ಕರ್ಣಂಗೆೊಲದೆ ನೀತಿಯ ವಚನ ದಿಟವೆಂದ ||

೨

ಕೇಡ ಹೊತ್ತಿನಿ ನಿಮ್ಮ ಬೇಂಟೆಯ
ನಾಡಿನಿ¹ದನಿವ¹ ಜೂಜನಾಡಿನಿ
ನಾಡ ಕೊಳಿಸಿದ ಹಿಣುಣನಿವ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನು ಕೆಡಿಸಿ |
ನಾಡ ಸಂಧಾನವನು ನಾವ್ ಮಾ
ತಾಡಲೆಮ್ಮನು ಬಿಗಿಯಲನುವನು
ಮಾಡಿಸಿದ²ನೀ ಕರ್ಣ ನಿಮಗತಿಹಿತವನಹನೆಂದ || ೪೨

ಕೊಲ್ಲನೇ ಅಭಿಮನ್ಯುವನು ಹಗೆ
ಯಲ್ಲವೇ ಮಾರುತಿಯ ಕೊರಳನು
ಬಿಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪಿನೊಳೆಯನೇ ಕೆಡೆಯೆನನೆ ಧರ್ಮಜನ |
³ಬಿಲ್ಲ³ನೀತಿಯ ನೆನೆಯದಿರು ನೀ
ನೆಲ್ಲಯವನೀ ಪೈರಿ ಕರ್ಣನ
ದೆಲ್ಲಯವನೆನು ಮರುಳೆ ಎಂದನು ⁴ನಿಜವ ತೋಪುನದೆ⁴ || ೪೩

ಬೀಸಿದನು ನಿಜ ಮಾಯೆಯನು ಡೊ
ಳಾಸದಲ ಹರಹಿದನು ತಮವನು
ರೋಷವನು ಬಿತ್ತಿ ದನು ಮನದಲ ನರನ ಕಲಿ ಮಾಡಿ |
ಐನೆ ಬಳಿಕೇನೆನ್ನ⁵ಬಿಳ ಗುಣ
ದೋಷ ನಿನ್ನದು ಪುಣ್ಯ ಪಾಪದ
ವಾಸಿ ನಮಗೇಕೆನುತ ಕೊಂಡನು ಧನುವನಾ ಪಾರ್ಥ || ೪೪

ಹಿಡಿ ಧನುವನನುವಾಗು ಸಾಕಿ
ನ್ನೆಡಬಲನ ಹಾರದಿರೆನುತ ಕಯ್⁶
ಗಡಿಯನೆಚ್ಚನು ನೂಟು ಶರದಲ ಸೂತನಂದನನ |
ತೊಡಗಿತೇ ಕಕ್ಕುಲಿತೆ ಮನದಲ
ಫಡ ಎನುತ ನೂಟಂಬನೆಡೆಯಲ
ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ಸೆಳೆದ⁷ ಕಿಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕಠಾರಿಯಲ || ೪೫

ರಥವ ಸಂತೈಸಿದನು ಬಳಿಕತಿ
ರಥ ಧಯಂಕರನೇಪುನನು ⁸ನಿಜ
ರಥವನತಿಹರುಷದಲ⁸ ತೊಳೆದನು ಚರಣ ಕರತಳವ |
ಪೃಥಿವಿ ನೆನದಪಕಾರ ಲೋಕ
ಪೃಥಿವಾಯಿತು ಸಾಕು ಬದುಕಲ
ಪೃಥೆಯ ಮಕ್ಕಳೆನುತ್ತ ಕೊಂಡನು ನಗುತ ವೀಳೆಯವ || ೪೬

¹ ದವನಿ (ಬ.ಟ). ² ದವ (ಘ.ತ.ದ.ಪ). ³ ಇಲ್ಲ (ತ.ಪ). ⁴ ನಿಜವ ತೋಪುನಿದ (ಕ), ಜಪುರು ಮುರವೈರಿ (ಘ.ತ). ⁵ ಹಯತತಿಯ ಚಪ್ಪರಿಸಿದನು (ತ).

ಧನುವ ಕೊಂಡನು ಹಯವ ಜಹದ
 ಜುನನ ತಱುಬಿದನಖಳ ಕುರುಬಲ
 ವನಧಿಗಭಯವನಿತ್ತು ಮುಸುಕಿದನಂದಿನಲಿ ನರನ |
 ಕನಲದವು ನಿಸ್ಸಾಳ ರಿಪುನ್ಯಪ
 ಜನವ ಬಯ್ಯವು ಕಕಳೆ ಬಹುವಿಧ
 ನಿನದದಲಿ ಗರ್ಜಿಸಿದವೆರಡೊಡ್ಡಿನಲಿ ಘನವಾದ್ಯು ||

೪೭

ಅಳುಕಿದನೆ ರಥ ಮುಗ್ಗಿದರೆ ಕಳ
 ವಳಿಸಿದನೆ ಶಲ್ಯಾಪನರಣಕೆ
 ಕೆಲಬಲನ ಹಾರಿದನೆ ನರನವೆಗಡಿಸಿ ಕಾದಿದಡೆ |
 ಬಲಮಥನ ಮರು ಭಾಪು ಪಾಂಡವ
 ಬಲ ದಿಶಾಪಟ ರಾಯಮದನ
 ಪ್ರಳಯಹರ ಭಾಪೆಂದು ಹೊಗಳಿತು ವಂದಿ ಸಂದೋಹ ||

೪೮

ಅರನ ಕೇಳೈ ಜೂಜುಗಾಱರ
 ಸಿರಿಯ ಸಡಗರ ಕಳವಗಲ ತಾ
 ವರೆಯ ನಗೆ ಸಜ್ಜನರ ಖಾತಿ ನಿತಂಬಿನೀ ಸ್ನೇಹ |
 ಪರಮಯೋಗಿಯ ಲೀಲೆ ಕೌರವ
 ರರನನೊಡ್ಡಿನ ಜಯವಿದೀನಟ
 ಗರುಡಿಯೊಂದೇ ಶ್ರಮವ ಕೊಡುವುದು ಶಕ್ತಧನುವೆಂದ ||

೪೯

*ಉಬ್ಬಿದನು ನಿನ್ನಾತನಾತನ
 ತುಬ್ಬಿನಲಿ ಕುರುಬಲದ ಹರುಷದ
 ಜಬ್ಬುರಿಯ ಹುರಿಗೊಡಿ ತೋಱುತು ಚಾರು ಚತುರಂಗ |
 1ತೆಬ್ಬಿ¹ ತುಳುಕುವ ಕಣಿಯ ಕಣಿಯಲಿ
 ಹಬ್ಬಿ ಹರೆದುದು ತೋರದಲಿ ಬಲಿ
 ದುಬ್ಬುಗವಳವ ಕಣ್ಣುಗಳು 2ಕರ್ಣಾವನಾನದಲಿ? ||*

೫೦

*ಉಬ್ಬಿದನು ನಿನ್ನಾತನೀತನ
 ತಬ್ಬಿದನು ಕುರುಬಲದ ಹರುಷದ
 ಜಬ್ಬುರಿಯ ಹುರಿಗೊಡಿತೊದಱುತು ಚತುರ ಚತುರಂಗ |
 ತಬ್ಬುತುಳ ಕಣಿಯ ಕಣಗಿಲೆ ಹಬ್ಬಿ
 ಹರೆದುದು ತೋಕದಲಿ ಬಲಿ
 ದುಬ್ಬುಗವಳವ ಕೊಂಡವೊಲು ಕರ್ಣಾವನಾನದಲಿ || (ಕ).

1 ತುಬ್ಬಿ (ಗ.ಟ.ತ.ದ.ಪ). 2 ಕರ್ಣನ ಸಘಾಡದಲಿ (ದ), ಕರ್ಣಾಪಹಾಸ
 ದಲಿ (ಪ).

ಹತ್ತು ಶರದಲಿ ತುರಗವನು ಮೂ
 ವತ್ತಿಲಿ ಮುರವೈರಿಯನು ತೊಂ
 ಬತ್ತಿಲಿ ಫಲುಗುಣನನ್ನೈವತ್ತಂಬಿನಲಿ ಕಪಿಯ |
 ಮತ್ತೆ ಮೂವತ್ತಿಲಿ ಮಗುಳಿಲು
 ವತ್ತಿಲಿ ನರರಥವ ನೂಪ್ಪಿ
 ವತ್ತು ಶರದಲಿ ಫಾಯಗಾಣಿಸಿದನು ಚತುರ್ಬಲವ ||

೩೧

ಬಲಜಲಧಿ ಸುಳಿಗೊಂಡು ಪಾರ್ಥನ
 ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುದು ತೆಗೆದುದೀತನ
 ಕಲಿತನದ ವಿಕ್ರಮ ಧನಂಜಯನಾ ಧನಂಜಯನ |
 ಅಳುಕಿದರು ಭೀಮಾದಿಗಳು ತ
 ಲ್ಲಳಿಸಿತಾಚೆಯ ಧಟ್ಟು ಕೌರವ
 ದಳದ ಕಳಕಳ ಕೆಟ್ಟುದೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರದಲಿ ||

೩೨

ಇಪ್ಪತ್ತಾಜನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇಷ್ಟತ್ರೇಳನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ಸಮರ ಸಾಹಸ¹ವೀರನನುಪಮ¹
 ಕಮಲಸಖನ ಕುಮಾರನದಟಿಂ
 ದಮರನಗರಿಗೆ ನಡೆಯೆ ಹಲುಬಿದ ಕೌರವರ ರಾಯ ||

ಸಾಲದೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಮೇಲಣ
 ಕಾಳೆಗದ ಮಾತುಗಳನಕಟಾ
 ಕೇಳಿ ಜೀವವ² ಹಿಡಿಯಲಾಪ್ಪೆ ತಂದೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ |
 ಹೇಳುವೆಡೆ ಕರ್ಣವ್ಯಥೆಯ ಸಂ
 ಭಾಳಿಸುವಡೆನಗರಿದು ನುಡಿಗಳ
 ಕಾಳಕೂಟವ ಬಡಿಸುವೆನು ಕಿವಿಯಾರೆ ನವಿಯೆಂದ || ೧

ತೂಳಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನೀತನ
 ಮೇಲೆ ಶಿವಶಿವ ಕಣಿಯ ಕಡೆವಳೆ
 ಗಾಲ ತಪ್ಪಲ್ಲಿನುತ ಕಡಿದನು ಕರ್ಣನಂಬುಗಳ |
 ಮೇಲೆಮೇಲೆಚ್ಚಂಬುಗಳ ಸಲೆ
 ನೀಳಿ ಕರ್ಣಧ್ಯಜದ ಕಂಭದ
 ಕೂಲ ಮುಖಿಯೆಸಲುಡಿದು ಬಿದ್ದು ದು ವರ ರಥಾಗ್ರದಲಿ || ೨

ಆ ಮಹಾಧ್ಯಜ ದಂಡ ಪಾತದ
³ಡಾಮರದ ದಳವುಳಕೆ ಹೆದಟಿತು³
 ಹಾ ಮಹಾದೇವೇನ ಹೇಳುವೆನ್ನೆ ಮಹೀಪತಿಯೆ |
 ಧೂಮ ಚುಂಬಿತ ಚಿತ್ರದಂಪೆ ನ
 ನಾಮರಿದ್ದು ದು ಸೌಬಲಾತ್ಮ
 ತ್ವಾಪು ಕೃಪ ಕೃತವರ್ಮಕಾದಿಗಳೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೩

¹ ಶೌರ್ಯವೀರನು (ಕ), ಧೀರನನುಪಮ (ಟ.ದ), ವೀರಭುಜಬಲ (ತ.ನ.ಪ.ಬ).
² ತಡೆ (ಟ.ತ.ದ). ³ ಡಾಮರಕೆ ಪೈಸರಿಸಿತಾಗಳೆ (ಟ.ದ), ಡಾಮರದಲಿಚ್ಚಿಪು
 ರವವನು (ತ.ಪ).

ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿರಿವಿಕ್ರಮವ ನಭ
ಕೊತ್ತಿ ತೀತನ ಶೌರ್ಯವಾತನ
ನೆತ್ತರಲಿ ನಾದಿದನು ನಾನಾವಿಧ ಶರಾವಳಿಯು |
ಹತ್ತು ಶರದಲಿ ಕರ್ಣ ಚಾಪವ
ಕತ್ತರಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥನೀತನ
ಚಿತ್ತದಲಿ ಕರುಣಾರಶಕೆ ಕಾಶಾಟಪಾಯ್ತಂದ ||

೪

ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮರ ನಚ್ಚಿದರೆ ಮುಂ
ಗಾಣಿಕೆಯಲೇ ವುಡಿದವೆನ್ನಯ
ಗೋಣ ಕೊಯ್ದನು ಕೃಷ್ಣ ಮುನ್ನಿನ ಕುಲಪನೆಚ್ಚರಿಸಿ |
ಪ್ರಾಣ ಪಾಂಡವರೆಂಬ ನುಡಿಯನು¹
ಜಾಣಿನಲಿ ಹರಿ ಬಲಿದನೊಡೆಯಗೆ
ಕಾಣಿನಾಪ್ತರನೆಂದು ಮನದಲಿ ಮಹುಗಿದನು ಕರ್ಣ ||

೫

ಕುಲಕೆ ಕೀಳಿವನೆಂದು ಚಿಕ್ಕರಿ
ಗಳೆದಡಾ ಬಹುಬಂಧುವರ್ಗವ
ನುಳಿದು ನಿಂಪಾನನವೆನಗಭಿಷ್ಠೇಕವನು ಮಾಡಿ |
ಕುಲದ ಮಲಿನವ ತೊಳಿದು ಕೌರವ
ಕುಲದೊಳೊಡವೆಚ್ಚವನಿಪಾಲಕ
ತಿಲಕ ಕುರುಪತಿಗಾಪ್ತರಿಲ್ಲೆಂದಳಲಿದನು ಕರ್ಣ ||

೬

ನೋಡಿ ದಣಿಯನು ನಿಚ್ಚಲುಚಿತವ
ಮಾಡಿ ದಣಿಯನು ಬೇಳ ಮೇಳದ
ಲಾಡಿ ದಣಿಯನು ಶಿವಶಿವಾ ತನ್ನೊಡನೆ ಕುರುರಾಯ |
ಓಡಲಹಿಯದೆ ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮರು
ಗೂಡ ತಲೆಗೊಟ್ಟೈಸಹಲಿ ತಾ
ಮಾಡಿತ್ತೇನರನಂಗನುತ ಮಹುಗಿದನು ಕಲಿ ಕರ್ಣ ||

೭

ಮೊದಲಲಾತ್ಮ ಜರಳಿವನೊಡವು
ಟ್ಟಿದರೆ ಮೆಯ್ಯಲಿ² ಮಹಿದನೊಡವು
ಟ್ಟಿದರು ನೂರ್ವರು ಮಡಿಯೆ ಮಹಿದನು ತನ್ನ ಸುಳಿವಿನಲಿ |

¹ ಬಿರುದನು (ಟ.ತ.ದ.ಪ).

² ಮರೆಯಲಿ (ಟ.ನ.ಬ).

ಕದನವೆನ್ನಯ ಸುಳಿವನೊಳಕೊಂ
ಡುದು ಸುಯೋಧನನೃಪತಿಗಿನ್ನಾ
ಸ್ವದರ ಕಾಣನು ಶಿವಶಿವಾ ಎಂದಳಲದನು ಕರ್ಣ || ೮

ಸಲಹಿದೊಡೆಯನ ಜೋಳವಾಳಿಗೆ
ತಲೆಯ ಮಾಟುವುದೊಂದು ಪುಣ್ಯದ
¹ಫಲವು¹ ಮರಣದ ಹೊತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ಕಾಬ ಸುಕೃತಫಲ |
ಇಳಿಯಮೇಲಿನಗಲ್ಲದಾರಿಗೆ
ಫಲಿಸುವುದು ತಾ ಧನ್ಯನೆನುತೆವೆ
ಹಳಚದಸುರಾಂತಕನನೀಕ್ಷಿಸುತಿರ್ದನಾ ಕರ್ಣ || ೯

ಒಳಗೆ ಹೃದಯಾಂಬುಜದ ಮಧ್ಯ
ಸ್ಥಳದೊಳಗೆ ಮುರವೈರಿಯನು ಹೊಟ
ವಳಯದಲಿ ಫಲುಗುಣನ ಮಣಿರಥದಗೃಭಾಗದಲಿ |
ಹೊಳೆವ ಹರಿಯನು ಕಂಡನಿದು ಹೊಟ²
ಗೊಳಗೆ ಹರಿ ತಾನೆಂಬಿಭೇದವ
ತಿಳಿದು ನಿಜದೆಚ್ಚುಟಿ ಸಮಾಧಿಯೊಳಿರ್ದನಾ ಕರ್ಣ || ೧೦

ಅರಸ ಚಿತ್ತೈನಾಚೆಯಲಿ ಮುರ
ಹರನಲೇ ನಿಮ್ಮನ್ನಯವ ಸಂ
ಹರಿಸಿದಾತನು ಭೀಮಶೇನನೊ ಮೇಣ್ ಧನಂಜಯನೊ |
ಸರಳ ತೊಡು ತೊಡು ಪಾರ್ಥ ಕರ್ಣನ
ಶಿರವನಿಳುಹಾ ಹಾರದಿರು ಹೇ
ವರಿಸದಿರು ತೆಗೆ ದಿವ್ಯಶರವನು ಬೇಗಮಾಡೆಂದ || ೧೧

ಕರಗುವರೆ ನೀ ಸಾರು ಭೀಮನ
ಕರೆದು ಕೊಲಿಸುವನೀತನನು ನಿ
ಷ್ಕುರನಲಾ ನೀನೆನ್ನದಿರು ತೆಗೆ ನಿನ್ನ ತನ್ನಿಂದ |
ಹಱಿಯದೇ ಹಗೆ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರದ
ಲರಿಭಟನ ಮುಱುವೆನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ನರಸುತನವದು ನಿಲಲಿ ನೀನಂಜುವರೆ ಸಾರೆಂದ || ೧೨

¹ ಬೆಳಸು (ಬ.ತ.ನ). ² ತಾವುಗಳಗು ಹೊಟಗೆಂದೆಂಬ (ಓ.ದ).

ಈನು ಕರ್ಣನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ
 ದ್ವೇಷವೇನೋ ಎನುತ ಮನದಲಿ
 ಘನಿಯಾದನು ಪಾರ್ಥ ಕರುಣಕ್ರೋಧದುಷ್ಕಳಕೆ |
 ಅಸೆಯಿನ್ನೀಕೆನುತ ಸೆಳೆದನು
 ಸೂಸುಗಿಡಿಗಳ ಹೊಗೆಯ ಹೊದಜುವ
 ಮಿಸಲಳಿದಾರಂಜಲಿಸದಂಜ್ಞ^೧ಕ್ತ^೨ ಮಾರ್ಗಣವ || ೧೩

ಉರಿಯನುಗುಳುವ ಬಾಣದಲಿ ಕ
 ತ್ತರಿಸಿ ಕರ್ಣನನೆಸಲು ಸಮರದ
 ಲುರವ ಕಿಲಿಸಿತಂಬು ಗಜೆಗಡಿಯಾಗಿ ಗಾಢದಲಿ |
 ಹರಣ ತೊಲಗದ ಮರ್ಮವನು ಮುರ
 ಹರನು ಕಂಡನು ರಥದ ವಾಘೆಯ
 ನಿರಿಸಿ ಕರ್ಣನ ಹೊರಗೆ ಬಂದನು ವಿಪ್ರವೇಷದಲಿ || ೧೪

ತ್ಯಾಗಿ ಜಗದೊಳಗೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಯ
 ಲೋಗರಿಂದವೆ^೨ ಕೇಳಿ ಬಂದನು^೩
^೪ಮೇಗಲತಿಯ ಪದವನೊಲುವಡೆ ಮನದ ಬಯಕೆಗಳ^೩ |
 ಈಗಲೇವುದು ನಮ್ಮಭೀಷ್ಟ
 ಶ್ರೀಗೆ ಮಂಗಳವೆಂದು ಹರಸಿದ
 ಡಾಗಳೆಂದಾ ಕರ್ಣ ನಸುನಗುತಿರ್ದ ಮನದೊಳಗೆ || ೧೫

ತ್ಯಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲಿ
 ದ್ವಾಗೆ ಬೇಡಿತನೀಯಬೇಹುದು
^೪ಈಗಲೇವುದ ಬೆಸನಿಯೆನೆ ನಗುತೆಂದನಾ ವಿಪ್ರ^೪ |
 ತೂಗುವೀ ಕುಂಡಲವನೀವುದು
 ಬೇಗ ಧಾರೆಯನೆಹುದು ಕೊಡಿಯೆನ
 ಲಾಗಳುದಕವನಹಿಸಿ ಕಾಣದೆ ನೋಡಿದನು ಕೆಲನ^೫ || ೧೬

ಉದಕವನು ಹೊಹಗಟಿಸುತಿರಲಾ
 ಪದುಮನಾಥನು ನಗುತ ನಿನ್ನಯ
 ಹೃದಯದೊಳಗಿದ್ವಮಲಗಂಗಾಜಲವ ತೆಗೆದೆನೆಗೆ |

^೧ ಳಿಯ (ತ.ಪ) ಳತ (ಕ) ನೆಯ(ನ). ^೨ ಕೇಳಿ ಬಂದನು (ಕ). ^೩ ಮೇಗ
 ಣತಿಯ ಗತಿಯನೊಲುವಡೆ ಮನದಭೀಷ್ಟವನು (ಕ). ^೪ ಈಗಲೇನುಂಟಿನುತ
 ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಮರುಗುತಿರೆ (ಬ.ಪ.ನ). ^೫ ನೀವೆನಲಿಪಾರ್ವರಣದಲಿ ಬಂದು
 ಬೇಡುವುದುಂಟೆ ಹೇಳಿನಲು (ತ).

ಹದುಳದಿಂದೆಹೆ ಧಾರೆಯನು ಸಂ
ಪದದ ಮುಕುತಿಯ ಪದವನೊಲುವಡೆ
ಇದು ಶುಭೋದಯವೆಂದು ಮಾಯಾವಿಪ್ರನಹುಹಿದನು || ೧೭

ಸರಳ ತೆಗೆದನು¹ ಸರಸಿಜಪ್ರಿಯ
ವರ ಸುತನು ತನ್ನ ರವ ಬಗಿದನು
ಘರಿಘರಿಲು ಘರಿಲೆನಲು ತೆಗೆದನು ನಿರ್ಮಲೋದಕವ¹ |
ಪರಮ ಸಂತೋಷದಲಿ ಧಾರೆಯ
ನೆಹೆದು² ಕುಂಡಲವೀಯೆ ಮಿಗೆ ಪು
ಪ್ಪರದ ಜನ ಜಯಯೆನಲು ಮುರರಿಪುಪೊಲಿದು ಕೈಕೊಂಡ² || ೧೮

ಪರವ ಕರುಣಾಸಿಂಧು ಕರ್ಣಂ
ಗಿರದೆ ನಿಜಮೂರ್ತಿಯನು ತೋಟಿದ
ನುರುತರ ಪ್ರೇಮದಲಿ ಮುಕುತಿಯ ಪದವ ನೇಮಿಸಿದ |
ನರನನೆಚ್ಚುಟಿಸಿದನು ಕರುಣೆಗೆ
ಕರುಣದನುಸಂಧಾನ ಮಾಣದು
ಧರೆಯೊಳಚ್ಚುರಿಯೆನುತ ಬೆಹಗಿನೊಳಿದ್ದು ದಮರಗಣ || ೧೯

ಹಿಂದೆ ಪಾಶುಪತಕ್ಕೆ ಬಳುವಳಿ
ಬಂದುದಂಜನ ಬಾಣವದಹೆಣೆ
ಯಿಂದ ತೆಗೆದನು ಗಿರಿಜೆಯಂಕ್ರಿಯ ನೆನೆದಾ ಮಂತ್ರಿಸುತ |
ಮಂದರಾಚಲ ನಡುಗೆ ಕಿಡಿಗಳ
ಸಂದಣಿಯ ಸುರಿವಂಬನಾ ರವಿ
ನಂದನನ ಕೊರಳೆಡೆಯೊಳೆಚ್ಚನು ವಾಸವನ ನೂನು || ೨೦

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಕರ್ಣನೊಡಲಲಿ
ಪರಮ ತೇಜಃಪುಂಜವೊದೆದು
ಪ್ಪರಿಸಿ ಹಾಯ್ದು ಹೊಳೆದುದಿನಮಂಡಲದ ಮಧ್ಯದಲಿ |
ಅರರೆ ಭಾಪುರೆ ಕರ್ಣ ಮರು ಭಾ
ಪುರೆ ಭಟ್ಟಾಂಗ್ರಣಿ ನಿನ್ನ ಸರಿದೊರೆ
ಯೆರಡು ಯುಗದಲಿ ಕಾಣೆನೆಂದಳಲಿದನು ಹನುಮಂತ || ೨೧

¹ ತನ್ನ ಹೃದಯವ ನರಿದು ಘರಿಘರಿದನಲು ನಿರ್ಮಲತರವೆನಿಪ ಅಮೃತೋದಕವ ದಕ್ಷಿಣಕರದಿ ಹಿಡಿದು (ತ). ² ದಾನವನಿರದೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಮೇಲಣ ಸುರರುಘೋಯೆನಲು ಪುಷ್ಪಕವಿಳಿದುದಂಬರದಿ (ತ.ಪ.ಬ).

ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಗೆ ಮರಳಿ ಬಾಣವ
 ತೊಟ್ಟನೆಲೆ ತಾನೊಡೆಯನೆಂದ¹ಜ್ಜಿ
 ಯಟ್ಟಿದನೆ¹ ಪಾಂಡವರೊಳನುಸಂಧಾನವನು ²ಜಿ.ಸು.ಟು² |
 ನಟ್ಟ ಕಣಿಗಳುಕಿದನೆ ಕೌರವ
 ಕೆಟ್ಟನಕಟಕಟೆಂದು ಕಾಯವ
 ಬಿಟ್ಟ ಕರ್ಣನೊಳಾರು ಸರಿಯೆನು ತಿರ್ಮದಮರಗಣ || ೨೬

ಬಲುವಿಡಿಯ ಬಿಲು ವಾಮದಲಿ ಪರ
 ಲೊಳಗೆ ಸವಡಿಸಿ ತೆಗೆವ ತಿರುವಿನ
 ಹಿಳುಕು ನಿಮಿರಿದ ತೋಳ ತೋಜಿಕೆ ಬಲದ ಭಾಗವಲಿ |
 ಬಲದ ಮಂಡಿಯ ಬಾಗಿದೊಡಲಿನ
 ಹೊಳೆವ ತನುಕಾಂತಿಯ ಮುಪ್ಪಿಪತಿ
 ತಿಲಕ ಕೇಳೈ ಕರ್ಣನೇಸಿದನು ರಥದ ಮಧ್ಯದಲಿ || ೨೭

ಕಳಚಿ ದುರಿಯೋಧನನ ಬೆಳುಗೊಡೆ
 ನೆಲಕೆ ಬೀಳ್ವೆಂದದಲಿ ಕೌರವ
 ಕುಲದ ನಿಬಿಳ್ಳೈತ್ಯರ್ಥವಿಳಿಗೊರ್ಗುಡಿಸಿ ಕಪವಂತೆ |
 ಧಳಧಳವ ನಗೆಮೊಗದ ಗಂಟು³
 ಬಲದ ಹುಬ್ಬಿನ ಬಿಟ್ಟ ಕಂಗಳ
 ಹೊಳೆವ ಹಲುಗಳ ಕರ್ಣಶಿರ ಕಪೆದುಡು ಧರಿತ್ರಿಯಲಿ || ೨೮

ಕರ್ಣ ಹಾ ಹಾ ಸೂತಸುತ ಹಾ
 ಕರ್ಣ ಹಾ ರಾಧಾತನುಜ ಹಾ
 ಕರ್ಣ ಹಾ ಎನ್ನಾನೆ ಹಾ ಬಹಿರಂಗ ಜೀವನವೆ
 ನಿರ್ಣಯವು ಕುರುಕುಲಕೆ ಹಾ ಹಾ
 ಕರ್ಣ ಮಡಿವೈ ತಂದೆಯೆನುತವೆ
 ನಿನ್ನ ಮಗ⁴ ರಥದಿಂದ⁴ ಘೊಪ್ಪನೆ ಕಪೆದನವನಿಯಲಿ || ೨೯

ರಾಯ ಹಮ್ಮಿಸಿದನು ಹಾ ರಾ
 ಧೇಯ ಹಾ ರಾಧೇಯ ಹಾ ರಾ
 ಧೇಯ ಹಾ ಎನ್ನಾನೆ ಬಾರೈ ನಿನ್ನ ತೋಟನುತ |

¹ ಐದಟ್ಟಿದರೆ (ಕ). ² ಮಾಡಿ (ತ). ³ ಟಂ (ಟ.ದ). ⁴ ಹಾರೈಸಿ
 (ಕ.ಗ.ಟ.ದ).

ದ್ಯುಮಣಿ ಕರ್ಣದ್ಯುಮಣಿಸಹಿತ
 ನಮಿಸೆ ಕಮಲಿನಿ ಕೌರವನ ಮುಖ
 ಕಮಲ ಬಾಡಿತ್ತು ತಿಮಿರ ಹೆಚ್ಚಿತು ಶೋಕತಪೋದಾನೆ !
 ಅಮಳ ಚಕ್ರಾಂಗಕ್ಕೆ ಭೂಷಣೇ
 ತ್ತಮನ ವಿಜಯಾಂಗನೆಗೆಯಗಲಕೆ
 ಸಮನಿಸಿತು ಕೇಳಯ್ಯ ಜನಮೇಜಯ ಮುಖೀಪಾಲ || ೩೧

ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾಚಿಂತ್ಯ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಚರಣಾರವಿಂದ
 ಮಕರಂದ ಮಧುಪಾನಪರಿಪುಷ್ಪ ವಚಸ್ಪಟ್ಟಿದೀನಿಕಾಯ
 ಶ್ರೀಮತ್ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಯೋಗೀಂದ್ರ ವಿರಚಿತ
 ಮಪ್ಯ ಕರ್ಣಾಟಧಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ
 ಯೋಃ ಕರ್ಣಪರ್ವಂ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ

ಈ ಕರ್ಣಪರ್ವವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿರುವ ಮೂಲಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರಾರವೆಂದು ತೋರಿಬಂದಿರುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. *

ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳು (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ೨೦ನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೆಯೂ (ದ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ೨೦ನೆಯ ಸಂಧಿಯ ೩, ೪, ೫, ೬ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಸೇನೆ ಮುರಿದುದು ನಮರದಲಿ ವೃಷ
ಸೇನೆ ಮಡಿದನು ಕುರುಬಲಕೆ ಕಡು
ಹಾನಿ ಹಟ್ಟುಗೆಯಾಯು ಪಾಂಡವ ವೀರರುಪಟಳಕೆ |
ಆನಲಮ್ಮವೆರಲೈನುತ ದು
ಮ್ನಾನದಲಿ ದಾತಾರನಿರಲಾ
ಭಾನುನಂದನನಾಹವಕೆ ಮುಂಕೊಂಡು ನಹತಂದ || ೧

ಮೊಗ ನೆಗೆಹಿ ತಮ್ಮಯ್ಯನಂಘ್ರಿಗೆ
ಮುಗಿದ ಕರಗಳ ಲೆರಗಿದನು ದೃಗು
ಯುಗವನೆಯಲಿ ಬಲಿದು ಮುನಿಪತಿಗೆಹಿ ಭಜಿಸಿದನು |
ಬಗಿದ ಬಿಲ್ಲಂಗೆಹಿಗಿ ಬಾಣವ
ನುಗಿದು ತಿರುಹುತ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ದುಗುಡವನು ಪರಿಹರಿಸಿ ನಮರಕೆ ಕರ್ಣನನುವಾದ || ೨

ಇಂದು ದುರಿಯೋಧನನ ರಿಣವನು
ಬಂದುದನಿಸುವೆನಿಂದು ಕೊಂತಿಯ
ನಂದನನ ನಿಶಿತಾಸ್ತ್ರ ಸಂತತಿಗನ್ನ ಕಾಯವನು |
ಇಂದು ದಾರೆಯನೆಹೆದು ಕೊಡುವೆನು
ಹಿಂದುಗಳೆವುದು ಪಂಥವಲ್ಲೆನ
ಗೆಂದು ಭಾರತಮಲ್ಲನೆಹಿಗಿದ ಶಲ್ಯನಂಘ್ರಿಯಲಿ || ೩

* ಈ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತೃಕೆಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದ ನಡವಳಿಗಳೆಲ್ಲ ಇರುವಹಾಗೆಮೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಸುರಪ ಮೊದಲಾದವರಿಗಾನ
 ಚ್ಚೈರಿಯಮಾಡುವೆನಾಳಿದನ ಸ
 ತ್ಯ ರಣಗಿಂತಿದು ಪಂಥವೆನಿಸುವೆನಖಳಜನ ಹೊಗಳೆ |
 ಧುರದಲಹುದೆನಿಸುವೆನು ಪಾರ್ಥನ
 ಹರಣಕೆಳತಟಮಾಡಿ ರಣದಲಿ
 ಮರಣವೇ ಮಹನವಮಿಯಲ್ಲದೆ ಬಟಿದೆ ಬಿಡೆನೆಂದ || ೪

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಓನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ಬ.ನ). ಪ್ರತಿ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನೆರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಎಡಬಲದ ನಿನ್ನಾಳತತಿಯಲಿ
 ಕಡುಹು ಕವಿದವು ಲಗ್ನವರಿಯಲಿ
 ಬಿಡದೆ ಸೂಳೈನಿದವು ಬಯ್ಯವು ಗೌಡುಗಹಳೆಗಳು |
 ತುಡುಕಿದವು ಝಲ್ಲರಿಗಳೆಲ್ಲದೊ
 ಳಡಗಿದವು ನೀಗುರಿಗಳಾಹವೆ
 ದೆಡೆಗೆ ಬಾಣವ ಕೊಂಡು ಕರ್ಣನು ಹೊಳೆನಿದನು ರಥವ || ೧

ಕರೆಸಿ ದುರೈಧನನು ಮಿಗೆ ಸರ
 ನಿರುಹಮುಖಿಯರ ಮೋಹರಕೆ ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ ಕರ್ಣಗೆ ಸೇಸೆದಳಿಯಲು ಕಲಶ ಕನ್ನಡಿಯ |
 ವರ ಸತಿಯರೈತಂದು ಬಂದಾ
 ದರಿಸಿದರು ರವಿಜಂಗೆ ಸಲೆ ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿದನಲೈ ರಾಯ ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ || ೨

ಎಂಟನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ.ಟ.ದ.ಬ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಸಾಕಿದೊಡೆಯನ ರಿಣವನಿಂದೇ
 ನೂಕುವೆನು ಕೈವಾರವೇತಕೆ
 ತೋಕುವೆನು ರಿಪುಜಲಧಿ ಕಟಕವನಿಂದು ರಣದೊಳಗೆ |
 ಜೋಕೆಯನು ನೋಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಪ
 ದಾಕರುಣದವ ನಾನು ಎಂದೇ
 ಲೋಕಲೋಚನನೂನು ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಕೈಮುಗಿದ ||

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯುಳ್ಳ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಹೊಗಳದಿರಿ ನಾಗಾದಿಗಳ ತಾ
ಳಿಗೆಗೆ ನಿರಸನವಾಯ್ತು ಬಿರುದಾ
ವನಿಯನಿವನವ್ಯಳಿಸಿ ಕರ್ಣನ ವೀರವಿತರಣವ |
ನೆಗಹಲೀ ಧೂಮಾಂಧಕಾರವ
ಜಗವ ಜಕ್ಕುಲಿಸುವ ಮಹಾಸ್ವಪ
ನುಗಿದು ಪಾರ್ಥನ ಕರೆಯೆನುತ ಕಲಿಕರ್ಣನಿದಿರಾದ || ೧

ತಳಿತರಣ್ಯದ ಮಧ್ಯದಿಂದ
ವ್ಯಳಿಪ ಕೇಸರಿ ಮಿಕ್ಕು ದಂತಿಯ
ತಳಿತ ಸೇನಾರಣ್ಯದಿಂ ರವಿಸುತನ ರಥ ಬರಲು |
ಉಲುಕಲಮ್ಮದೆ ಪಟುಭಟರು ಜವ
ವಿಳುಹಿದರು ಹೂಣಿಗರು ಸಲೆ ತ
ಲ್ಲಳಿಸಿ ಧೃತಿಗೆಟ್ಟೋಡಿ ಹೋಯಿತು ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆ || ೨

೧೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯುಳ್ಳ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಗರುಡಿಯಧಿಪತಿಯಂಪ್ರಿಯಗಳ
ಕೈಜಿಗಿದನು ಮನದೊಳಗೆ ಗಗನಮೊ
ಳಿರುವ ಸೂರ್ಯಗೆ ನಮಿಸಿಕೊಂಡನು ಅತುಳ ಗಾಂಡವವ |
ತಿರುಗಿ ಚಾರಿಗಳೆಂದಿರಿ ನಚ್ಚಿನ
ಸರಳ ಸೆಳೆದನು ಪಾರ್ಥನರಿಭಟ
ನುರವಣಿಗೆ ಮುಯ್ಯಾಂತು ನಿಂದನು ಸಿಂಹನಾದದಲಿ ||

೧೪ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ.ದ) ಪ್ರತಿಯುಳ್ಳ ಕೆಳಗಿನ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ದೇವಕುಲ ಸಂಭಾಳು ಜಯಜಯ
ದೇವರಾಯಘರಟ್ಟ ರಿಪುವನ
ದೇವರಾಯ ಮುರಾರಿ ರಾಯವಿಭಾಡ ನಿತ್ಯಂಕ |
ರಾವುತೋ ಧಲದಂಕ ಹೊವಿತಾ
ವೀವಾರತ್ಯಾಗಸುಭಟಯೆಂ
ದೋವಿತಾ ನಾಗಾದಿಗಳು ಕೈವಾರಿಸಿತು ಕರ್ಣನನು || ೧

ಧೀರ ಬಂದನು ಅಹಿತಕುಲನಂ
 ಹಾರ ಬಂದನು ವೈರಿವಿಜಯಕು
 ತಾರನಿದೆ ಬಂದನು ಮಹಾನಿಧಿರಾಯಭಂಜನನು |
 ವೀರನಿದೆ ಬಂದನು ಕಿರೀಟವಿ
 ದಾರನಿದೆ ಬಂದನು ಜಯಜಯ ಸೋ
 ದಾರಭಾರತಮಲ್ಲನೆಂದೊದರಿದವು ಕಹಳೆಗಳು || ೨

ರಾಯರಾಜನ ತೋಟಿ ಬೇಡರಿ
 ರಾಯಮಥನನ ತೋಟಿ ಬೇಡಸ
 ಹಾಯಶೂರನ ತೋಟಿ ಬೇಡ ವಿರೋಧಿಭಂಜನನ |
 ಜೀಯಮದನನ ತೋಟಿ ಬೇಡರಿ
 ರಾಯವಿಜಯನ ತೋಟಿ ಬೇಡರಿ
 ರಾಯ ಕರ್ಣನ ತೋಟಿ ಬೇಡೆಂದೊದರಿದವು ಕಹಳೆ || ೩

ರಣದೊಳಂಧಾಸುರನ ಖಾತಿಗೆ
 ತ್ರಿಣಯ ಸೈರಿಸುವಂತೆ ರಿಂಗಣ
 ಗುಣವ ರಥದಲಿ ಪಾರ್ಥನಿದ್ದನು ಕರ್ಣನುರವಣಿಗೆ |
 ಮಣಿದನನುರವಿರೋಧಿಯಂಘ್ರಿಗೆ
 ರಣಚಮತ್ಕೃತಿ ಚಟುಲತರಮಾ
 ಗರ್ಣವ ಹೊದೆಗೆದಱಿದನು ಗಾಂಡೀವವನು ಜೀವಡೆದು || ೪

೨೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಎಡಬಲಕೆ ತೋರಿದನು ವಾಘೆಯ
 ತುಡುಕಿ ಚಮ್ಮಟಿಗೆಯಲಿ ತುರಗವ
 ಜಡಿದು ಪಕ್ಕೆಯದೊಳಗೆ ಲವಣಿಯ ಹೊಳಹಿನಲಿ ಕುಣಿಸಿ |
 ಪೊಡವಿ ಬುರಪುಟದೊಳಗೆ ನಡನಡ
 ನಡೆಸಿ ದೂವ್ಯಾಳಿಸುತ ರಥವನು
 ನಡೆಸಿ ಸಾರಥಿತನವ ತೋಟಿದನಂದು ಕಲಿ ಶಲ್ಯ ||

೨೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ.ದ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಣ ಮೂರು ಪದ್ಯ
 ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಕುಡಿಮಿಂಚಿನಂತಿರೆ
 ಲುಳಿವಡೆದು ತುರಗಾಳಿಸಹಿತೆಡ
 ಬಲಕೆ ಉಳಿಯುಪ್ಪರಿಸಿತಳಸರಿ ಬೀದಿ ಲವಣಿಯಲಿ |

ಹೊಳೆದು ದೂವ್ಯಾಳಿಸುತ ರಥವನು
ಬಳಚಿ ವಾಹಕನಾಗಿ ಕೌತೂ
ಹಲವೆನಿಸಿ ಸಾರಥಿತನವ ತೋರಿದನು ಮುರವೈರಿ || ೧

ಸಮಬಲರು ಸಾಧಕರು ಸಮರಸ
ಸಮರು ರಥಿಕರು ವೀರವಿತರಣ
ಸಮಸಮಗ್ರರು ಸಮಪರಾಕ್ರಮ ಸಮಸಹೋದರರು |
ಸಮಸುಶೇಖರು ಸಮಮಯೂಖರು
ಸಮವಿಳಾಸರು ಸಡೆದರಾಹವ
ಕಮಮ ಹಳಚಿದರಂದು ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರು ಕೈಮಾರಿ || ೨

ಖುರಪುಟದ ಕೆಂಧೂಳಿ ಸೂರ್ಯನ
ಕಿರಣವನು ಗವನಣಿಸಿದುದು ರಥ
ದುರವಣಿಗೆ ತಲೆಗೊಡಹಿದವು ದಿಗುವಳಿಯದಂತಿಗಳು |
ಕೊರಳು ಸಾವಿರವಳುಕಿ ವಾಸುಕಿ
ಗರಳವನು ಕಾರಿದನು ಕಮರ್ಷ
ಹರಣಕೆಳತಟವಾಯ್ತೆನಲು ಹೇ ಗಿದರು ಪಟುಭಟರು || ೩

ಇಷ್ಟ ತೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (೧) ಪ್ರತಿ
ಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಣ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಮಡಿವನೀಗಳೆ ಕರ್ಣ ಎಂಬರು
ಕಡೆಗೆ ಪಾಂಡವಸೇನೆಯನು ಮಿಗೆ
ಕಡಿದು ದಿಗುಬಲಿಗೊಡುವೆನೆಂಬರು ಕರ್ಣಗೊಲಿದವರು |
ಪೊಡವಿ ಪಾರ್ಥನ ಪಕ್ಷವಾಯಿತು
ಕಡಲು ಕರ್ಣನ ಗುಣವ ಹೊಗಳಿತು
ಒಡನೊಡನೆ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವೆರಡಾಯ್ತುರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಣ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ತಳೆದ ವಾಸುಕಿ ಕರ್ಣನತ್ತಲು
ನೆಲಿಸಿತಾ ಕಮಲಂಗೆ ಹೇಳಿಕೆ
ಫಲುಗುಣನ ವೆನೆಯಾಯ್ತು ದಿಗುದಂತಿಗಳು ಕರ್ಣನಲಿ |
ನೆಲನೊಳರ್ಧ ಮಹಾಮಹೀಧರ
ರೊಲಿದರಾ ಪಾರ್ಥಂಗೆ ಲೋಕದ
ಹುಲುಮೊರಡಿಗಳು ಕರ್ಣಗೊಲಿದವು ನೃಪತಿ ಕೇಳೆಂದ ||

೫ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಶರಭ ತತಿ ಭೇರುಂಡ ಮೈಗಗಣ
ವರ ನಿಕಾಯವು ಪಾರ್ಥನನು ಕೈ
ವರಿಸಿದವು ನಾಗಾದಿಗಳೊಲು ಕೂಡೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |
ನರನ ಓಡಿದವು ಕುಮುದ ತತಿ ತಾ
ವರೆಗಳಾ ಕರ್ಣನನು ಹೊಗಳಿದ
ವೆರಡು ದೆಸೆಯಾಯ್ತು ಸ್ವಯಂಭುವ ನೃಪ್ತಿಯಾ ಕ್ಷಣಕೆ || ೧

ನುರರು ಪಾರ್ಥನ ಕಡೆಗೆ ರಾಕ್ಷಸ
ವರರು ಕರ್ಣನ ಕೂರ್ಮ ಗಂಧ
ವರಿಗೆ ಫಲುಗುಣನೊಲುಮೆ ಕಿನ್ನರರಬ್ಬನಬಸುತಗೆ |
ಗುರುವರರ್ಜುನನತ್ತ ಲುಬ್ಧಕ
ರಿರವು ಕರ್ಣನ ಕೂಡೆಯಿಂತಿ
ಬ್ಬರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಪಕ್ಷಾದ್ಯಬಿಲ ಲೋಕಗಳು || ೨

ಪರಮ ವನುಗಳು ನಿಖಿಲ ಮುನಿಗಳು
ವರಸುಧಾಕರ ಬುಧರು ಪಾರ್ಥನ
ಧುರಕೆ ಪಕ್ಷೀಕರಿಸಿದರು ಸಂಗ್ರಾಮ ಚೆಲುವಾಯ್ತು |
ಧರಣೀತನಯನು ರಾಹು ರವಿ ಭೃಗು
ವರರು ಕರ್ಣನ ದೆಸೆಯಲಾ ಶನಿ
ಗುರುಗಳುಪಕರಿಸಿದರು ಪಾರ್ಥನನರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೩

೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಹಗಲು ಕರ್ಣನ ಪಕ್ಷವಾದುದು
ಬಗೆವಡೆಯು ಇರುಳರ್ಜುನಗೆ ಭೋ
ಗಿಗಳು ಕರ್ಣನ ಕೂಡೆ ಧನಲೋಭಿಗಳು ನರನೊಡನೆ |
ಮಿಗೆ ಯಮನು ನೈರುತಿ ಕುಬೇರಾ
ದಿಗಳು ಪಾರ್ಥನ ಪಕ್ಷ ಭೂತಾ
ದಿಗಳು ಕರ್ಣನವೊಗಳಿದವು ಸಂಗ್ರಾಮಭೂಮಿಯಲ ||

೧೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ.ಚ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೋಟಿಸಿದೆ.

ಎನ್ನ ಮಗನನು ರಣಯೋಧಗೆ ಗೆಲ
ಲನ್ನ ದಾರಿಗೆ ನೂಕುವುದು ಸುರ
ಪನ್ನ ಗರ ಕಿನ್ನರರ ಹವಣ್ಣ ಮಗನ ಪಾಪುಬಲ |
ತನ್ನ ಮೆಯ್ಯಲಿ ವೀರನೆನ್ನಯ
ಕರ್ಣನೀಗಳೆ ರಣದಿ ಪಾರ್ಥನ
ಬೆನ್ನಡಗ ಬಿಡಿಸುವನು ನೋಡೆನೆ ಸುರಪಸಂತೆಂದ || ೧

ವಿಾಸೆಗಳ ಬೆರಳನಲಿ ಮುರಿದು ಸು
ರೇಶ ನುಡಿದನದೇಕೆ ರವಿ ನಿಮ
ಗಾಸೆ ಕರ್ಣನ ಮೇಲೆ ಫಲುಗುಣನಂಬುಗಳು ಕವಿಯೆ !
ಈ ಸಮರದಲಿ ನಿನ್ನ ಕಂದನ
ವಿಾಸಲಡಗನು ಪದ್ಧು ಕಾಗೆಗೆ
ನೂಸುವದ ತೋಱಿಸುವನೊಂದೇ ನಿಮಿಶ ನಿಲ್ಲೆಂದ || ೨

ಎಲವೊ ಭೂಸುರನಾಗಿ ಕರ್ಣನ
ಬಲದ ಕವಚವ ಕೊಂಡು ಪಾರ್ಥನ
ಗೆಲುವ ಹೋಗುವೆ ಕರ್ಣಗಿರಾರುಂಟು ರಣಯೋಧಗೆ |
ಗೆಲುವನೆಯಲುಬಹುದು ನಿನ್ನೀ
ಫಲುಗುಣನನೊಂದು ನಿಮಿಷಕೆ
ತಲೆಯ ಕೊಯ್ದೊಡಾಡಿ ಬಿಸುಡಪನೆನ್ನ ಮಗನೆಂದ || ೩

ಇವಲ್ಲದೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಎಂಟು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ತ್ರಿಜಗಲೋಚನ ಜಗವ ತಗುಳಲು
ಗಜವ ತಿರುಹಿದ ಸುರಪನಾಗಂ
ಬುಜಜ ಸಂತೈಸಿದನು ಸಕಳಾಮರರ ಕಳಕಳವ |
ವಿಜಯಸಹಸರು ಸಮರದಲಿ ಗಜ
ಬಜದ ಕೋಂಟೆಯ ತೆಗೆದನಮಳ
ಪ್ರಜೆ ಬೆದಣಿ ಹಳಚಿದರು ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರು ಕೈವಿಾಪೆ || ೧

ಖರೆಯವೈ ನೀನೆಂದ ನುಡಿಯೈ
ಸರಲಿ ನಿನ್ನೀ ನಿನ್ನ ಕಂದನ
ತಿರವನರಿಯೆ ಬರಿದೆ ಬಿಡುವನೆ ತೋರಿಸುವೆ ನಿಮಗೆ |

ಮರುಳುತನ ನಿಮಗಾಗೆ ನುಡಿದರೆ
 ಗರುವತನ ಕೆಟ್ಟೀತು ನಿನ್ನೀ
 ತರರನಾವು ಕೇಳಿ ನೋಡರ್ಜುನನ ಸಾಹಸವ ||

೬

ಗರುವನಹೆನಾವರಿಯವೇ ಹಾ
 ದರದಲಾಯಿತ್ಯೆ ನಿಮಗೆಲಾ ಸಾ
 ವಿರದ ಮೈಗಣ್ಣುಗಳು ಸಾಕದನೆಂದು ಫಲವೇನು |
 ಮರುಳುತನ ಬೇಡುಸಿರದಿಹುದೆನೆ
 ಸುರಪ ಗಹಗಹಿಸುತ್ತ ನುಡಿದನು
 ಹಿರಿಯರೆಮಗಂದೊಂದು ಮರ್ಮವ ಕಾಣೆನಿಡಿರೆಂದ ||

೭

ನಿಮ್ಮ ಹೊದ್ದಲು ನಿಮ್ಮ ಮುಟ್ಟಲು
 ನಿಮ್ಮ ಗನ ಗರ್ವವನು ಕೆಡಿಸಲು
 ನಮ್ಮ ಹವಣೀ ರಾಹುವಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ತಕ್ಕವರೇ |
 ನಿಮ್ಮ ಹವಣೀಕೊಂದು ವಾಘೆಯೊ
 ಳೊಮ್ಮೆ ನಿಲ್ಲದೆ ತೊಳಲದಿಹುದೆನೆ
 ಮರ್ಮವಿಲ್ಲದ ದಿವಿಜ ನೀನೆನೆ ಜಾಣ ಕೇಳೆಂದ ||

೮

ರಕ್ಕಸರ ಬಡಿಹೋರಿ ನಿನಗೀ
 ಸೊಕ್ಕಿದೇತಕೆ ನಿನ್ನ ಕಂದನ
 ನಿಕ್ಕಿ ತೋರುವನೀಗ ನೋಡಾ ಮಗನ ಸಾಹಸವ |
 ಮಿಕ್ಕ ನಾರಾಯಣನ ಮರೆಯನು
 ಹೊಕ್ಕು ಪಾಂಡವರುಳವ ಬಯಸುವ
 ಚುಕ್ಕಿಗಳು ಕರ್ಣಗೆ ಸರಿಯೇ ಸಾರು ನೀನೆಂದ ||

೯

ಎನಲು ಗುಡುಗುಡಿಸಿದನು ಸುರಪತಿ
 ಮನದೊಳಗೆ ಕಡುನೊಂದು ಚೌದಂತಿ
 ಯನು ಸನ್ನೆಯೊಳೊಂಕಿ ಕರದಲಿ ವಜ್ರವನು ತುಡುಕಿ |
 ಎನಗೆ ನಿನಗೆಯುಯಿಗಾಗ ಕಾಳೆಗ
 ವನಕರಿಸಬೇಕೆಂಧು ಹಾಯಿಸೆ
 ವನಧಿ ಕದಡಿದ ಪರಿಯಲಾದುದು ಮೇಲೆ ಸುರಕಟಕ ||

೧೦

ಮೇಲೆ ಗಜಬಜವಾಯ್ತು ವರ ದಿಗು
ಪಾಲಕರ ಬರಸಿದನು ಸುರಪತಿ
ಯಾಳು ಕವಿದುದು ಕರಿಯ ನೂಕಿದ ರವಿಯ ರಥಕಾಗಿ |
ಕಾಲು ಕೈಯಡಗಿದರ್ ಸಾರಥಿ
ಮೇಳವಿದನು ರಥದ ಕುದುರೆಗ
ಛೇಳೆ ಚಮ್ಮಟಗೆಯನು ತುಡುಕಲು ಕೂರ್ಮನನವಾದ || ೧

ರವಿ ಸಹಸ್ರಕರಂಗಳಲಿ ಚ
ಕ್ರವನು ತುಡುಕಿದನಿತ್ತ ಸುರಪನು
ಕವಿಸಿದನು ತನ್ನಾನೆಯನು ದಿನಮಣಿಯ ಸಮ್ಮುಟಿಕೆ |
ದಿವಿಜಿರಿದೋಡಿದರು ಪಾರ್ವತಿ
ಶಿವನ ತಕ್ಕೈಸಿದಳು ಜಲರುಹ
ಭವನು ಬಂದೆಡೆಯೊಟ್ಟಿ ನಂದನು ಸೂರ್ಮ ಸುರಪತಿಯ || ೨

೧೭ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಮರುಳುಗಳಲಾ ನೀವು ನಿಮ್ಮೊಳು
ಹುರುಳಿದೇತಕೆ ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮಿ
ಬ್ಬರ ಕುಮಾರರು ಕಾದುತ್ತೈದರೆ ಗೆಲವು ಸೋಲವನು |
ಹರನು ಮೊದಲಾಗೆಲ್ಲ ಕಾಬರು
ಧುರಕೆ ಹರದೆಗೆಯನುತ ಸುರಪನ
ಕರಿಯ ನೂಕಿದ ರವಿಯ ಬಂಡಿಯನಿತ್ತ ತರಳಿಡಿದ ||

೨೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ದ.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಅಂಬಿಗನು ನೀನಾದರಹಿತಗ
ನಂಬಿದೊಡೆಯನ ಘೋಷಯಾತ್ರೆಯ
ಲಂಬುಕೇಳಿಯಲಾದ ಕದನಮೊಳೊಪ್ಪಗೊಡದಿಹೆಯ |
ಶಂಬಾರಿಯ ಸರಳವೋಲ್ ನಿ
ನ್ನಂಬು ಬಲ್ಲವೆಂದು ಷೇಚರ
ರೆಂಬರದು ಹುನಿಯಲ್ಲಿನುತ ತೆಗೆದೆಟ್ಟನಾ ಪಾರ್ಥ ||

ಇಷ್ಟತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ ಟ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ನಿನಗೆ ಗುರುವಹ ಪರಶುರಾಮನ
ನನುವರದಲೋಡಿಸಿದ ಗಾಂಗೆ
ಯನನು ಗೆಲದೀ ಗಾಂಡಿವಕೆ ನಿನ್ನೊಡಲಾವ ಗಹನವಿದು |
ಮನದ ಫಲವನು ನಿಲುವ ಹೂಣಿಗೆ
ತನವ ಬಿಡಿಸುವೆನುತ ಶಕ್ರನ
ತನಯನಂಬುಜಸಖನುತನ ಕೆಡೆಯೆಚ್ಚು ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ || ೧

ತಳಿರವನೆಯಲಿ ಕಂದಮೂಲದ
ಗೆಳಸುಗಳ ಮೆಲಮೆಲದು ಕಾಲವ
ಕಳೆದು ಸಮರವ ಬಯಸಿದಿರಿ ರಾಜ್ಯಾಭಿಲಾಷೆಯಲಿ |
ಅಳಲಿದರೆ ನಿಮಗಿನ್ನು ಮರಣವೆ
ಫಲಿಸುವುದು ಕೌರವನ ರಾಜ್ಯದ
ಸಲುಗೆಯನು ಹೊಗಳೀಯೆ ಎಂದನು ಭಾನುಸುತ ಮುಳಿದು || ೨

ಪ್ರತಿಸುಭಟ ಕಾನನಕೆ ಕೇಶ
ಪ್ರತತಿ ಪಾವಕದಾನವಾದಿಗ
ಳತುಳ ಬಲರಿದ್ದ ದರೊಳಗೆ ನೀನೆಂಬ ಹುಲುನರನ |
ಹುತವ ಮಾಡುವದಾವಘನವಿ
ನ್ನತಿಬಹಳ ಬಾಣದಲಿ ವೈವ
ಸ್ವತನ ನಗರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕಳುಹುವೆನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೩

೨೪ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ದ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಸುಭಟಕೋದಂಡದಂಡಾ
ಯುತಶಿಳೀಮುಖಮುಖವೆಂದ
ಪ್ರತಿಮಹಾಪಂತ್ರಾಸ್ತ್ರವನು ಹೂಡಿದನು ಧನುವಿನಲಿ |
ಕ್ಷಿತಿ ಬೆದಟಿಯಿನತನುಜನನುಗೆಗೆ
ಪ್ರತಿಸಹಸ್ರವನುಗುಳೆ ಸಮರ
ವ್ಯತಿತರೊಡಲೊಳು ಭಂಗಿಸಿತು ತಾ ಮೂರು ಲೋಕದಲಿ ||

ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೨೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿ
ಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.—

ಎನಲು ಬಿಗುಹೇರಿದನು ಕೌರವ
ಜನಪೆ ಭಾರದ್ವಾಜತನುಜನ
ತನಯನನು ಕೋಪಿಸುತ ಕರ್ಣನ ಬರವೆ ಹೊಗಳುತ್ತಿರೆ |

ಮನದೊಳಗೆ ಗುರುಸೂನು ರಾಯನ
ಮನದ ಕೋಪಪನಜಿದು ಪಕ್ಷದ
ನೆನಹು ನಮಗಿಲ್ಲರನ ಜಮವಧುವಿರವ ಕೇಳೆಂದ ||

೨೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ಟ.ದ, ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನವರು ಪದ್ಯ
ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. —

ಹರುಷವೊಬ್ಬರಿಗೆ ನ್ನೇಕದ ಪರ
ಮರನವೊಬ್ಬರಿಗೆ ತನುವಿನ
ಕರುಣನವೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೂಟದ ಭಾವವೊಬ್ಬರಿಗೆ |
ಎರಡುಮನೆಯರಡೂಲವು ಚಿತ್ತದ
ಪರಿಯರಡು ಮೈಯೆರಡು ನಾರಿಯ
ರೆರಡನಲ್ಲದೆ ಬಗೆಯರವನೀಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೧

ಕೇಳು ನೀ ರಾಜೇಂದ್ರ ಚಿತ್ತದೊ
ಳಾಲಿಸಾದರೆ ಪೇಳ್ವೆ ನಾರಿಯ
ರಾಳಿಗೊಂಬರುಜನವ ಚಿತ್ತದ ಬಯಕೆಯು ಮು ಬೇಕೆ |
ಸೋಲುವರು ತಾವಲ್ಲ ಪರರನು
ಸೋಲಿಸಿಯೆ ಹಿಗುವರು ಮನದೊಳ
ಗೇಳು ಕವಲಾಗಿಹರಲೈ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೨

೨೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಬ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಎನೆದುದಿನಿಬರ ನಿರುಪಮದ ಪೊ
ರುಷದ ಪಂಥಪ್ರಾಧಿ ಸಲೆ ಸೋ
ಲಿಸಿತು ಸುರರಾಲಿಗಳನಿಬ್ಬರ ಸಮರನೇರಂಭ |
ಎಸುಗೆಗಳು ಕೈವಾರಿದವು ಮಂ
ಡಿಸಿದ ಮಹಿಮರ ಬಿಲ್ಲ ಮಹಿಮೆಗೆ
ಪಶುಪತಿಯ ಪರಿವಾರ ಬಿದ್ದುದು ಕಯ್ಯು ಗಲ್ಲದಲಿ ||

ಇಷ್ಟತ್ವೈದನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಬ.ನ) ಪ್ರತಿಗ
ಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. —

ತೊಡೆಗೆ ತೊಡೆ ನಡುನಡುಗೆ ತೊಟ್ಟರೆ
ಬಿಡದೆ ತಾಗುವುದುರವ ನಡುಕೊರೆ
ಲೆಡೆಗೆ ತೊಟ್ಟರೆ ಕೊಯ್ಯುದುರವಣಿಯಿಂದ ಮಕುಟವನು |

ಒಡೆಯ ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಾರ್ಯವ
ಪಡೆವೆಯಾದರೆ ತೊಡು ನರನುರೆ
ದೆಡೆಗೆ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗವನೆಂದನಾ ಶಲ್ಯ ||

೨೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನೆರಡು ಪದ್ಯ
ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಹೊಗೆಯ ಹೊರಳಿಗಳೊಳಗೆ ಕ
ಬೊಗೆದೆಗೆದುದುರವಣಿಯಿಂದ
ಗಗನವನುಗುಹಿ ಪುಟಗೊಳಿಸಿದವು ರಿಪುಮಾರ್ಗಣದ ಬರವಿನಲಿ |
ಭುಗಿಭುಗಿಲು ಧಗಧಗಿಲು ಧಿಗಿಧಿಗಿ
ಧಿಗಿಲು ಖೋಯೆಂದೆನುತ ಬರುತಿದೆ
ನಗವ ನೆಗಹಿದ ದೇವ ಕಂಡನು ಪ್ರಳಯವಾಯ್ತೆನುತ || ೧

ಕಾದಲೆಳಸಿದ ಪಾಂಡವರ ಸಂ
ವಾದ ತೀರಿತು ಕೌರವೇಂದ್ರನು
ಸಾಧಿಸಿದ ಫಲ ಸಫಲವಾಯಿತು ನಮರಮುಖನೊಳಗೆ |
ಹೋದನರ್ಜುನನೀ ಮಹಾಸ್ತ್ರದ
ಬಾಧೆಗಿಡಿರಿಲ್ಲೆನುತ ಘನ ಪರಿ
ವಾದದಲಿ ನೆರೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದು ದು ದೇವಸಂದೋಹ || ೨

೪೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಬ.ಗ.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾ
ಗಿದೆ.—

ಕೌರವನ ಮನ್ನಣೆಯಲಾವುದು
ದೂರವಾದುದು ನಿನಗೆ ನಿಜದಾ
ತಾರನಲಿ ಪಂಚಿಸಿದೆ ನಿನಗಿನ್ನಾವ ಗತಿಯಹುದು |
ಭಾರವಿದು ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕ
ರೌರವಾಕರ್ಷಣವು ಸ್ವರ್ಗಕೆ
ದೂರವಹರೇ ಕರ್ಣ ಕೆಡಸಿದೆಯಿಹಪರವನೆಂದ ||

೪೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ಟ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾ
ಗಿದೆ.—

ನಚ್ಚಿದೆಮ್ಮೆಯು ಕೋಣನೀದುದ
ನಚ್ಚರಿಯ ನಿನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಂಡೆನು
ನಚ್ಚಲಾಗದು ನರರನಕಟಾ ಪಾಪಿ ಕೌರವನು |

ನಚ್ಚಿದವನಿನ್ನುಣಲಿ ಪಾಸವ
ರಿಚ್ಚೆಕಾಳರು ಸುಡು ಸುತೆಲವ್ವೇ
ಕೆಚ್ಚುಹೃದಯನು ನೀನೆನುತ ಭಂಗಿಸಿದನಾ ತಲ್ಯ ||

ಇಪ್ಪತ್ತಾನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.—

ಮರಳಿ ಕೃಷ್ಣನನೆಚ್ಚ ಬಾಪುರ
ನರನ ಮುಖವನು ಮುರಿದನಾತನ
ತುರಗದೊಡಲಲಿ ಹೂಳಿದನು ಹೇರಾರ್ಥದಂಯುಗಳ |
ವರ ನಕುಲ ಸಹದೇವ ಸಾತ್ಯಕಿ
ಮರುತತನಯ ಶಿಖಂಡಿ ಪಾಂಚಾ
ಲರನು ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನರನು ಕೆಡೆಯೆಚ್ಚು ಜೊಬ್ಬಿಹುವ ||

೧೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೧.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಬಲುಹು ಫಲನುವುದುಂಟೆ ದೈವದ
ವೇಲವು ತಪ್ಪಿದ ಮುನ್ನ ಕೌರವ
ನುಳಿವು ಹುನಿ ಮುರವೈರಿ ಪಾಂಡವರತ್ತಲಾದಂದು |
ಗೆಲವಗೋಚರವೆನುತ ಚಾಪವ
ನಿಳುಹಿದನು ಬತ್ತಳಿಕೆ ಕವಚವ
ಕಳೆದು ನೀತಿಯು ಸೆರಗನೋನರಿಸಿದನು ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೧

ಕೇಳು ಫಲುಗುಣ ನಿಜವರೂಢದ
ಗಾಲಯೋನರಿಸಿದವು ರಥತುರ
ಗಾಳಿಗಳು ಜೈಸರದರೊಲೆದವು ನೆಗಹುವೆನು ರಥವ |
ಅಳುತನದಲಿ ಪೌಢಿ ನಿನಗುಂ
ಚೇಳಿನದಿರಿದಿರಾಗದಿರೆ ಕೆಂ
ಗೋಲ ತೊಡಚದಿರೆನುತ ಪಾರ್ಥಂಗೆ ನುಡಿದನಾ ಕರ್ಣ || ೨

೨೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೧.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.—

ನೆಗಹುವೆನು ನಿಜರಥವ ತುರಗಾ
ಳಿಗಳ ಸಂತೈಸುವೆನು ಕೀಲ
ಚ್ಚುಗಳ ಮೇಳೈಸುವೆನು ಸೈರಿಸು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |

ಬಿಗಿದ ಬಿಲ್ಲನು ತೆಗೆದು ಬಾಣವ
ನುಗಿದು ನೆಹಿ ಸಾಹಸದ ಕೋಟಿಯ
ತೆಗೆವ ಪರಿಯನು ಮಾಳ್ವೆನೆಂದನು ಶಕ್ರತನಯಂಗೆ ||

೪೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಬ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
ಆದ ಕಾಳೆಗೆ ಕರ್ಣನದು ದು
ಯೋಧನನ ಮನಖಾತಿ ಕರ್ಣನ
ಭೇದ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ಮರಣವ ಕರ್ಣಗೋಸುಗರ |
ಈ ದುರಾತ್ಮನು ನಿನ್ನ ಕೊಲವಿಯೆ
ಸಾಧಿಸಿದನವ ನಿನಗೆ ಮೋಹವ
ನಾದರಿಸದಿರು ಕೊಲಲು ಗುಣವಹುದೆಂದನಸುರಾರಿ ||

೪೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ನ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
ಬಹಿಯು ಬಯಕೆಯ ಮಾಡಿ ಕರ್ಣನ
ನಿಹಿಯಲೀಯದೆ ವೈರವೃತ್ತಿಯ
ಮೆಹಿದು ಮಾಯಾನಟನಸೂತ್ರನು ನಿನ್ನ ರಚನೆಯನು |
ಅಹಿಯಲೆನ್ನೆಳವಲ್ಲ ಕರ್ಣನೊ
ಳೆಹಗುವುದು ಕಡುಮೋಹವೇನೆಂ
ದಹಿಯೆನಂತಃಕರಣ ಕರಗುವುದೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.ದ.ನ) ಪ್ರತಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನೆರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಗಿರಿಜೆಯಂಘ್ರಿಯ ನೆನೆದು ತಿರುವಿಗೆ
ಭರದಿ ಹೂಡಿದನಂಜನಾಸ್ತ್ರವ
ಪರಮ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚರಣೆಯಿಂ ಬೊಬ್ಬಿಹಿದು ನರನೆನಲು |
ಕರಕರಣ ಸಾವಿರದ ತೇಜವ
ನಿರದೆ ಮಸುಳಿಸಿ ಸರಳು ಕರ್ಣನ
ಶಿರದ ಹೊರಗೈದಿದುದಲೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೧

ಶಿವಶಿವಾ ಎನುತಿರ್ದುದೈ ತೈ
ಭುವನಜನ ಗಾಂಡಿವವನೊಡೆದುದು
ಹಾಯು ದೇ ದಿನಮಣಿಯ ತೇಜದ ಬಹಳ ರಶಿ ಗುಣ |

೧೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಪೂರ್ತಿ ಕವೀ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಬಳಲಿದನು ಬಸವಳಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ
ಹಳವಿಗೆಯ ಮಲಗದನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ನಿಳಯನನು ನೋಡುತ್ತ ರವಿಸುತನಿರಲು ಕಂಡಾಗ |
ಹೊಳೆವ ಕೊಂಡಲವಿರಲು ಹರಣವು
ತೊಲಗದೀತಂಗನುತ ಕೃಷ್ಣನು
ತಿಳಿದು ವಿಪ್ರನ ರೂಪ ತಾಳ್ದವನಲ್ಲಗೈತಂದ ||

೧೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಪೂರ್ತಿ (ಬ.ಪ.ತ.ಪ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.—

ಬೇಡಿದಡೆ ಕೊಂಡಲವ ತೆಗೆದೀ
ಡಾಡಿದನು ಲೋಕೈಕನಾಥನ
ನೋಡಿ ಪರಮಪ್ರೀತಿಭಕ್ತಿ ಯಲಿದರ್ಶನಾ ಕರ್ಣ |
ಊಠಿಯೊಳಗನ್ನಿಂದ ಸುಕೃತವ
ಮಾಡಿದವರುಂಟೇ ಮುರಾರಿಯು
ನೋಡೆ ಕಂಡನನುತ ವಪೆಯುಕ್ಕದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ||

೨೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಪೂರ್ತಿ (ಗ.ಟ.ವ.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಅರಸ ಕೇಳಾದಿಯಲಿ ಕರ್ಣಗ
ಕುರುಹನಜಿದುದದಲ್ಲದೀ ಸಂ
ಗರದ ಮಧ್ಯದಿ ಕೊರಳ ಕೊಯ್ದುದ ಕೇಳುತ್ತೆ ನಿರನು |
ನರನನೆಚ್ಚಿರಿಸಿದನು ತರಣಗೆ
ಕರುಣದನುಸಂಧಾನವಾದುದು
ಧರೆಯೊಳಚ್ಚಿರಿಯೆನಲು ಬೆರಗಿನೊಳಿದ್ದು ದಮರಗಣ || ೧

ಇತ್ತ ಲರ್ಜನ ಕರುಣದಲಿ ಕರ
ಗುತ್ತ ಗಾಂಡೀವದಲಿ ತೊಡಚಿದ
ನೆತ್ತಿ ಗೇಣುದು ಬಸುರ ಶಿಖಿ ಮುರಮೈರಿಯುಪಟಳಕೆ |
ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲಿ ದಿವ್ಯ ಶರವನು
ಕಿತ್ತು ಶರಸಂಧಾನದಲಿ ಕೈ
ವರ್ತಿಸುತ ಕಿವಿಗಡಿಯ ತೆಗೆದನು ನಿಶಿತಮಾರ್ಗಣವ || ೨

ಬಿಗಿದ ಬಿಲ್ಲನು ತೆಗೆದು ಬಾಣವ
ನುಗಿದು ನೆಹು ಸಾಹಸದ ಕೋಟಿಯ
ತೆಗೆವ ಪರಿಯನು ಮಾಳ್ವೆನೆಂದನು ಶಕ್ರತನಯಂಗೆ ||

೪೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಬ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
ಆದ ಕಾಳೆಗೆ ಕರ್ಣನದು ದು
ಯೋಧನನ ಮನಖಾತಿ ಕರ್ಣನ
ಭೇದ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ಮರಣವ ಕರ್ಣಗೋನುಗರ |
ಈ ದುರಾತ್ಮನು ನಿನ್ನ ಕೊಲವಿಯೆ
ನಾಧನಿದನವ ನಿನಗೆ ಮೋಹವ
ನಾದರಿಸದಿರು ಕೊಲಲು ಗುಣವಹುದೆಂದನನುರಾರಿ ||

೪೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ನ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
ಬಹಿಯು ಬಯಕೆಯ ಮಾಡಿ ಕರ್ಣನ
ನಿಹಿಯಲಿಯದೆ ವೈರವೃತ್ತಿಯು
ಮೆಹುದು ಮಾಯಾನಟನಸೂತ್ರನು ನಿನ್ನ ರಚನೆಯನು |
ಅಹಿಯಲೆನ್ನಳವಲ್ಲ ಕರ್ಣನೊ
ಕೆಲಗುವುದು ಕಡುಮೋಹವೇನೆಂ
ದಹಿಯೆನಂತಃಕರಣ ಕರಗುವುದೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.ದ.ನ) ಪ್ರತಿ
ಗಳಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಗಿರಿಜೆಯಂಘ್ರಿಯ ನೆನೆದು ತಿರುವಿಗೆ
ಭರದಿ ಹೂಡಿದನಂಜನಾಸ್ತ್ರವ
ಪರಮ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚರಣೆಯಂ ಬೊಬ್ಬಿಹುದು ನರನೆನಲು |
ಕರಕಿರಣ ಸಾವಿರದ ತೇಜವ
ನಿರದೆ ಮಸುಳಿಸಿ ಸರಳು ಕರ್ಣನ
ಶಿರದ ಹೊರಗೈದಿದುದಲೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೧

ಶಿವಶಿವಾ ಎನುತಿದುದೈ ತೈ
ಭುವನಜನ ಗಾಂಡಿವವನೊಡೆದುದು
ಹಾಯ್ದುದೈ ದಿನಮಣಿಯ ತೇಜದ ಬಹಳ ರತ್ನಿಯಲಿ |
ಅವಗಡಿಸಿತೀಯುಭಯಬಲ ದೃಗು
ನಿವಹವನು ಧಾರಾಳವಕ್ಕೀ
ವಿವಹಿ ಬಹಳಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಜಡಿದ್ಯುದಿತರಿಭಟನ || ೨

೧೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಪುಲಕಿ ಆದೇ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಗಿದೆ.

ಬಳಲಿದನು ಬಸವಳಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ
ಹಳವಿಗೆಯ ಮಲಗಿದನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ನಿಳಯನನು ನೋಡುತ್ತ ರವಿಸುತರಲು ಕಂಡಾಗ |
ಹೊಳೆವ ಕೊಂಡಲವರಲು ಹರಣವು
ತೊಲಗದೀತಂಗನುತ ಕೃಷ್ಣನು
ತಿಳಿದು ವಿಪ್ರನ ರೂಪ ತಾಳಿದನಲ್ಲಗೈತಂದ ||

೧೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಪುಲಕಿ (ಬ.ಪ.ತ.ಪ) ಪ್ರತಿಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.—

ಬೇಡಿದಡೆ ಕೊಂಡಲವ ತೆಗೆದೀ
ಡಾಡಿದನು ಲೋಕೈಕನಾಥನ
ನೋಡಿ ಪರಮಪ್ರೀತಿಭಕ್ತಿಯಲಿದರ್ನಾ ಕರ್ಣ |
ಊಠಿಯೊಳಗೆನ್ನಿಂದ ಸುಕೃತವ
ಮಾಡಿದವರುಂಟೇ ಮುರಾರಿಯ
ನೋಡೆ ಕಂಡನನುತ ಎಪಯಿಕ್ಕದ ಸಿರಿಕ್ಷಿಸಿದ ||

೨೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಪುಲಕಿ (ಗ.ಓ.ವ.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ
ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಅರಸ ಕೇಳಾದಿಯಲಿ ಕರ್ಣಗೆ
ಕುರುಹನಜಿದುದಲ್ಲದೀ ಸಂ
ಗರದ ಮಧ್ಯದಿ ಕೊರಳ ಕೊಯ್ದುದ ಕೇಳುತ್ತೆ ನಿರನು |
ನರನೆಚ್ಚಿರಿದನು ತರಣಗೆ
ಕರುಣದನುಸಂಧಾನವಾದುದು
ಧರೆಯೊಳಚ್ಚಿರಿಯೆನಲು ಬೆರಗಿನೊಳಿದ್ದು ರಮರಗಣ || ೧

ಇತ್ತಲರ್ಜುನ ಕರುಣದಲಿ ಕರ
ಗುತ ಗಾಂಡೀವದಲಿ ತೊಡಟಿದ
ನೆತ್ತಿಗೇಱುದು ಬಸುರ ಶಿವಿ ಮುರವೈರಿಯುಪುಟಕೆ |
ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲಿ ದಿವ್ಯ ಶರವನು
ಕಿತ್ತು ಶರಸಂಧಾನದಲಿ ಕೈ
ವರ್ತಿಸುತ ಕಿವಿಗಡಿಯ ತೆಗೆದನು ನಿಶಿತಮಾರ್ಗಣವ || ೨

ಕಿಡಿಯ ಕಾರುವ ವಡಬವಹ್ನಿಯ
 ಕಡುಹನೇರಿತು ಬಿಟುಬುಗಣಿಗಳ
 ಗಡಣಿ ಕಲಿಯಲು ಗರಿಯ ಗಾಳಿಯ ಲಳಿಯನೆಬ್ಬಿಸುತ |
 ನಡೆತರಲು ರವಿಸುತನ ಕಲಮನ
 ಗುಡಿಯ ಕಟ್ಟಿತು ನಟ್ಟ ಕಣಿಯಲಿ
 ತಡೆಗಡಿದು ಶಿರವುಡಿಯೆ ಕರ್ಣನ ಕೊರಳ ಬಳಿ ಹರಿದು || ೩

ಧೀರನೋ ನೀನೆನುತ ತಲೆ ಕೈ
 ವಾರಿಸುತ ಪುಟನೆಗೆಯೆ ರಕುತದ
 ಧಾರೆಗಳು ನೂಕಿದವು ಗಗನದ ತಲೆಯ ಬಳಿವಿಡಿದ |
 ವೀರ ಕರ್ಣನು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
 ಸಾರಿದನು ಎನೆ ಧತ್ರನಿಚಯವ
 ಸೇರಿಸಿದನೆನೆ ರಚನೆ ಮಿಗೆ ಚೆಲುವಾಯ್ತು ಗಗನದಲಿ || ೪

ಲಾಗಿನಲಿ ತಲೆ ಹರಿದುಊಣಿಯ
 ವಾಗಲೆಂದಹಿಯದೆ ನಿರಂತರ
 ವೋಗಬಿಡದೆಸುತಿದುರ್ದೀತನ ಮುಂಡವರ್ಜುನನ |
 ಬೇಗ ಮಿಗಿಲು ಕುಲಾಲಚಕ್ರವ
 ತೂಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ತಿರುಗಿ ನಿಲುವವೋ
 ಲಾಗಲೋಸರಿಸಿತ್ತು ಕರ್ಣನ ಬಾಹುಬಲವಿಂದು || ೫

೨೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದವೋಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಉರಗಬಾಣವನೆಚ್ಚು ಪಾರ್ಥನ
 ಶಿರವನರಿಯದೆ ಮರಳಿ ತೊಡು ತೊಡು
 ಧುರದಿ ನೀನೆಂವೆನಲು ಪ್ರತಿಪೂರ್ಣಿಯ ತುಡುಕಿದರೆ |
 ಧುರದೊಳಹಿತರು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಳೆ
 ಕರುಳನುಗಿಯದೆ ಕಾಯ್ವರೇನೈ
 ಮರುಳಲಾ ಕಲಿ ಕರ್ಣ ಹಾಯೆಂದರನ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೬

ಯೋಣಭೀಷ್ಮರು ಮಡಿಯಲನಿತ
 ಕ್ಷೋಣಿ ಚಾತುರ್ಬಲವು ಕೆಡೆಯಲು
 ಪ್ರಾಣದಾತ್ಮನಹೋದರರು ಕಡಿವಡೆದು ಬಿದ್ದಿರಲು |

ತ್ಯಾಣಗುಂದಿದುದಿಲ್ಲ ನಿನ್ನಯ
ಗೋಣೋಡೆಯಲನಗಾದುದಪಜಯ
ಕಾಣೆನಾರ ಸಹಾಯವನು ಕಲಿಕರ್ಣ ಹಾಯೆಂದ || ೨

ಬಂದು ಸಂಜೆಯ ರಣದ ವಾರ್ತೆಯ
ನಂದು ನೃಪರಿಗೆಯರುಹಿದರೆ ಕಡು
ನೊಂದು ಹಮ್ಮಿ ಸಿದನು ಹಾ ಹಾ ಕರ್ಣ ಹಾಯೆನುತ |
ಕಂದಿದನು ಕಡುಶೋಕ ಶಿವಿಯಲಿ
ಬೆಂದು ಮಿಗೆ ಜವಗುಂದಿ ಯೆಚ್ಚಿತ್ತು
ತಂದು ಮೇಲಣ ಕಥೆಯ ವಿಸ್ತರಿಸೆಂದನಂಧನೃಪ || ೩

೩೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದವೇಲೆ (ಗ.ಟ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳು
ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಕೊಂತವೂಡಲೊಳಗೆದ್ದ ತೆರದಲಿ
ಕೊಂತಿ ಕರ್ಣನ ನಾವ ಕೇಳಿದು
ಚಿಂತೆ ಮಿಗಿಲೊಳಗೊಳಗೆ ನೆನೆದಳು ನಯನವಾರಿಗಳ |
ಭ್ರಾಂತಿ ಕವಿದುದು ಮನಕೆ ಕರುಣವ
ಸಂತವಿಡಳಡವಡದೆ ಕರ್ಣನ
ನೆಂತು ಕೊಂದರೆನುತ್ತು ಧರ್ಮಜ ಬಳಿಕ ಮರುಗಿದನು || ೧

ಕರುಳು ಕಂಟಣಿಸಿದವು ಚಿತ್ತಕೆ
ಹಿರಿದು ಶೋಕದ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟುದು
ಕರುಣದಲಿ ಕಡು ಮೋಹವಾಯಿತು ಕರ್ಣ ಮಡಿದನೆನೆ |
ಪರಮಬಂಧುಗಳಳಿದರಾ ದಿನ
ಪರಿಯ ಡಗೆಯವಗಡಿಸಿತಿಂವೇ
ನರಿಯನರಸೆಗೆನುತ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ಬಿರಮು || ೨

ತೆಗೆದು ಹೋದುದು ಸೇನೆ ಬಲುಗಾ
ಳಗವ ಗೆಲಿದನು ಪಾರ್ಥ ಚಿತ್ತದ
ದುಗುಡದಲಿ ಬಂದೆರಗಿದನು ಧರ್ಮಜನ ಚರಣದಲಿ |
ಮಗುಟವನು ನೆಗಹಿದನು ತಮ್ಮನ
ಮೊಗವ ನೋಡುತ್ತ ಕರ್ಣನನು
ನೀಗಿದನುಚಿತವೆನುತ ಮರುಗಿದನಂದು ಯಮಸೂನು || ೩

ಹಗೆಗೆ ಹರುವಾಯ್ತೆನಲು ಚಿತ್ತಕೆ
 ದುಗುಡ ಬಿಡುವುದು ಮಾತು ಬೀಗಲು
 ನೆಗೆದುದುರಿಯುದರದಲಿ ಮನ ಶಂಕಿಸುವುದಡಿಗಡಿಗೆ |
 ಮಗನೆನಿಸಿದಭಿಮನ್ಯು ಮಡಿದಾ
 ಬಗೆಯೊಳಿವ್ಯಥೆ ತೋರದೆನುತವೆ
 ದೃಗುಜಲವನೊರಸುತ್ತ ನಕುಲ ತಂಬುಲವನುಗುಳ್ಳೆ || ೪

ನುಡಿಯಬಾರದು ಕೃಷ್ಣನಾಜ್ಞೆಯ
 ಮಿಡುಕಲಮ್ಮದೆ ತನ್ನ ನಿಳಯಕೆ
 ನಡೆದು ಕಡುದುಃಖದಲಿ ಧರಣಿಗೆ ತನುವನೀಡಾಡಿ |
 ಒಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಿರಿಯನಳಿವಿನ
 ಕಡು ನಿರೋಧವ ಕಂಡನೆನಗಿದು
 ನುಡಿಯಬಾರದೆನುತ್ತ ಹೊರಳಿದನೊದರಿ ಸಹದೇವ || ೫

ಬೆದಕಲಮ್ಮಳು ಕರ್ಣನಾರಂ
 ಬುದ ವಚನಿಸಳಮ್ಮಲತಿಶೋ
 ಕದಲಿ ತಾ ತನ್ನೊಳಗೆ ದ್ರೌಪದಿ ಕಂದಿ ಕರಗಿದಳು |
 ಕದಲಿ ಕರ್ಣಂಗೆ ಹರುವಾದುದು
 ನಿದಾನವು ಜೀಯಯೆನೆ ಬಳ
 ಲಿದನು ಕೌರವರಾಯ ನನು ನಡುನೆತ್ತಿಗೇರುತಿರೆ || ೬

೨೫ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಕುದಿದು ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನಳವನು
 ವಿದಿತದಿಂದವೆ ಮಾಡಿಸಿದನತಿ
 ಮುದದಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಹರುಷದಲಿ ಭೂಭಾರ ಹೋಯ್ತನುತ |
 ಸದನವನು ಹೊಕ್ಕನು ನಿರಂತರ
 ಕಡಡು ದುರಿಯೋಧನನ ಮೇಲರೆ
 ಕದನದಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸಲಹಿದ ವೀರನಾರಯಣ ||